

<u>Accidentes del trabajo</u>		
15. Unico	Indemnizaciones	10.000'00
16. "	Anticipo reintegrable a los funcionarios	50.000'00
		<u>104.648.848'00</u>
<u>SERVICIOS DE CARACTER TEMPORAL</u>		
<u>Minas y Combustibles</u>		
17. 1º	Investigaciones mineras y de aguas subterráneas por cuenta del Estado (suprimido)	-
2º	Instituto Geológico y Minero de España (suprimido)	-
<u>Carreteras</u>		
18. Unico	Obras nuevas	35.149.073'89
<u>Caminos vecinales</u>		
19. "	Estudios, construcción y subvenciones	16.067.153'80
<u>Puertos, faros y balizas</u>		
20. 1º	Puertos	18.410.000'00
2º	Faros	780.000'00
3º	Balizas	297.000'00
		<u>19.487.000'00</u>
<u>Obras y servicios hidráulicos</u>		
21. 1º	Obras de riego	5.010.000'00
2º	Defensas y encauzamientos	2.814.000'00
3º	Abastecimiento de poblaciones	3.024.000'00
4º	Subvenciones y auxilios	1.875.000'00
5º	Sondeos y cimentaciones (suprimido)	-
		<u>12.723.000'00</u>
22. Unico	Habilitación de Dependencias en el edificio del Ministerio	50.000'00
		<u>83.476.227'69</u>
<u>Ejercicios cerrados</u>		
23. "	Obligaciones que carecen de crédito legislativo	215.158'98
<u>Servicios especiales</u>		
<u>DE CARACTER PERMANENTE</u>		
24. "	Dotación de los organismos de régimen autónomo	250.449'47
25. "	Obras públicas.- Servicios de Canarias	2.534.000'00
26. "	Atenciones de servicios de ferrocarriles	50.000'00

.../..

27. "	Congresos, Exposiciones y Oficinas Internacionales	15.500'00
		<u>2.849.949'47</u>
<u>DE CARACTER TEMPORAL</u>		
<u>Obras públicas.- Crédito reintegrable</u>		
28. "	Replantes y liquidaciones	465.000'00
29. "	Reintegro al Circuito Nacional de Firmas Especiales de anticipos efectuados por el mismo	13.966'66
		<u>478.966'66</u>
<u>SERVICIOS INCORPORADOS DEL PRESUPUESTO EXTRAORDINARIO APROBADO POR REAL DECRETO-LEY DE 9 DE JULIO DE 1926 Y DOTACIONES A ORGANISMOS DE RÉGIMEN AUTÓNOMO CORRESPONDIENTES AL ORDINARIO QUE SE ACUMULAN</u>		
30. 1º	Organismos autónomos y Circuito Nacional de Firmas especiales	86.120.000'00
2º	Obras	42.166.933'00
3º	Repoblación forestal (suprimido)	-
4º	Cargas financieras de las obligaciones ferroviarias	35.509.202'00
		<u>163.796.135'00</u>
		<u>163.796.135'00</u>
<u>SERVICIOS INCORPORADOS POR PRIMERA VEZ AL PRESUPUESTO DEL ESTADO</u>		
<u>Plan de obras y servicios a cargo del Consejo Superior de Ferrocarriles</u>		
31. 1º	Sección 1ª.- Mejora y ampliación de líneas y adquisiciones de material	60.000.000'00
2º	Sección 2ª.- Construcción de nuevos ferrocarriles.- personal y varios	2.741.000'00
3º	Sección 3ª.- Explotación de ferrocarriles	2.592.250'00
4º	Sección 4ª.- Anticipos y auxilios reintegrables y subvenciones	53.650.000'00
5º	Sección 5ª.- Incautación, rescate y liquidación de líneas	4.123.778'00
6º	Sección 6ª.- Gastos del Consejo Superior de Ferrocarriles	100.000'00
7º	Sección 7ª.- Atenciones financieras	23.131.442'50
8º	Primera anualidad para reintegro a las Diputaciones de Alava y Navarra de anticipos hechos para la construcción del ferrocarril de Estella a Vitoria	146.838.470'50

Ad.1ª Unico	Entregas al Consejo Superior de Ferrocarriles	<u>3.101.238'29</u>
		<u>149.939.708'79</u>
Ad.2ª "	Para la ejecución en Abdalucía, Murcia, Extremadura, La Mancha y plazas de Ceuta y Melilla, de obras públicas nuevas y de intensificación de trabajo en las que se hallan en ejecución	<u>136.927.000'00</u>
RESUMEN		
Servicios de carácter permanente:		
	Capítulos 1ª al 16	104.648.848'50
	Capítulos 24 al 27	<u>2.849.949'47</u>
		107.498.797'97
Servicios de carácter temporal:		
	Capítulos 17 al 22	32.476.227'69
	Capítulos 28 y 29	478.966'66
	Capítulo 30	163.796.135'00
	Capítulos 31 y adicional 1ª	149.939.708'79
	Capítulo adicional 2ª	<u>136.927.000'00</u>
		<u>534.618.038'14</u>
Ejercicios cerrados		
		<u>215.158'98</u>
Servicios de carácter permanente		
		107.498.797'97
Servicios de carácter temporal		
		534.618.038'14
Ejercicios cerrados		
		<u>215.158'98</u>
		<u>642.331.995'09</u>

Palacio del Congreso, 16 de Marzo de 1932.- El presidente, Isidoro Vergara.- El secretario, Jesús Ruiz del Río.

A LAS CORTES CONSTITUYENTES

Los Diputados que suscriben, deplorando disentir del parecer de la mayoría de vocales de la Comisión de presupuestos, tienen el honor de presentar a las Cortes el siguiente

"VOTO PARTICULAR

Capítulo 12.- Ferrocarriles.

Se adicionará un art. 4ª, que dirá: "Para continuar los ferrocarriles en construcción o como anualidad de intereses y amortización de la Deuda

que se emita para impulsar las obras contratadas en las líneas que acuerde el Gobierno proseguir o indemnización por rescisiones y compra de materiales de los que se suspenda indefinidamente, 20 millones de pesetas."

Palacio de las Cortes, 16 de Marzo de 1932.- Abilio Calderón.- Cándido Casanueva."

(Diario de las Cortes Constituyentes,
núm. 136, apéndice 4ª)

ENMIENDA DEL SR. LEIZAOLA AL CAPITULO 30 DEL DICTAMEN DE LA COMISION DE PRESUPUESTOS SOBRE EL DE GASTOS DE LA SECCION 7ª DE LAS OBLIGACIONES DE LOS DEPARTAMENTOS MINISTERIALES, "MINISTERIO DE OBRAS PUBLICAS" PARA 1932

A LAS CORTES CONSTITUYENTES

Los Diputados que suscriben proponen como enmienda que el epígrafe del presupuesto de gastos, sección 7ª, "Ministerio de Obras públicas", capítulo 30, art. 1º, se redacte así:

"Para los organismos autónomos, Circuito Nacional de Firms Especiales y atenciones de obras de nuevos ferrocarriles."

Palacio de las Cortes, 17 de Marzo de 1932.- Jesús María de Leizaola.- Manuel Robles Aranguiz.- José María Gil Robles.- Ricardo Cortés.- José Antonio Aguirre.- Francisco Basterrechea.- Rafael Picavea.

ENMIENDAS DEL SR. GARCIA LOZANO A LOS CAPITULOS 30 Y 31 DEL DICTAMEN DE LA COMISION DE PRESUPUESTOS SOBRE EL DE GASTOS DE LA SECCION 7ª DE LAS OBLIGACIONES DE LOS DEPARTAMENTOS MINISTERIALES, "MINISTERIO DE OBRAS PUBLICAS", PARA 1932

A LAS CORTES CONSTITUYENTES

Al cap. 30:

Los Diputados que suscriben tienen el honor de someter a la aprobación de las Cortes la siguiente enmienda al presupuesto del Ministerio de Obras públicas en la parte correspondiente al cap. 30, art. 4º: Queda suprimido el concepto y consignación expresados en el cap. 30, art. 4º, que dice:

"Cargas financieras de las obligaciones ferroviarias, 18.631.901'50 pesetas (cantidad correspondiente a los tres últimos trimestres del año 1932.)"

Palacio de las Cortes a 17 de Marzo de 1932.- Luis García Lozano.- Francisco de Aramburu.- Ramón Ruiz Rebollo.- Bibiano Fernández Osorio.- Fernando Rey Mora.- Enrique Castillo.- Alfonso Rodríguez Castelao.- Rufino Cano de Rueda.

Al cap. 31:

Los Diputados que suscriben tienen el honor de proponer a la aprobación de las Cortes la siguiente enmienda al cap. 31, art. 7º, sec. 7ª del presupuesto del Ministerio de Obras públicas:

Queda suprimido en este presupuesto el concepto y consignación expresados en el cap. 31, art. 7º, sec. 7ª, que dice:

"Atenciones financieras, 23.131.442'50 pesetas (esta cantidad es la correspondiente a los tres últimos trimestres del año de 1932)."

Palacio de las Cortes a 17 de Marzo de 1932.- Luis García Lozano.- Ramón Ruiz Rebollo.- Francisco de Aramburu.- Bibiano Fernández Osorio.- Enrique Castillo.- Alfonso Rodríguez Castelao.- Fernando Rey Mora.- Rufino Cano de Rueda.

Discussió del Pressupost del Ministeri d'Instrucció Pública

El 23 de març de 1932 es discuteix el Pressupost del Ministeri d'Instrucció Pública.

Inicia el debat Rodríguez Cadarso queixant-se de l'excés de dotació de la Facultat de Medicina de Madrid, ja que algunes de les seves càtedres tenen més assignació que tota una Facultat de Medicina de províncies.

Espera que aquest criteri canviarà aviat i que totes les Universitats d'Espanya seran tractades en un pla d'igualtat. Demana que es donin mitjans a les Facultats universitàries per no defraudar les possibles vocacions.

Es lamenta de la creació del Centre d'Estudis hispano-americans, a Sevilla, quan a Galícia hi ha hagut sempre tant d'interès per la cosa hispano-americana i quan a Santiago existeixen entitats culturals que podien haver estat el ferment d'un centre com aquest. També es dol que Galícia es vegi tan abandonada pel Govern. A Santiago hi ha la Biblioteca d'Amèrica i fa vint-i-set anys que espera l'oportunitat del Centre d'Estudis Hispano-americans que ara s'ha concedit a Sevilla.

Negrín, per la Comissió, respon a l'orador. Diu que aquest Pressupost no pot satisfer cap republicà, que és un Pressupost de transició com ja s'ha dit i repetit, però que el Tresor nacional té un guardià inexorable (en Carnet) i que no hi ha hagut més remei que reduir els Pressupostos parcials a la meitat. Justifica, dèbilment, algunes de les acusacions de Rodríguez Cadarso; per exemple, el fet d'assignar tants diners a la Facultat de Medicina de Madrid ve donat per les instal·lacions i els nous locals de la Facultat, que, a més, hom vol que sigui un lloc on caldrà obtenir eficàcia dels estudis.

Sbert intervé i comença dient que tothom es creia que el Pressupost d'Instrucció Pública seria més bo, ja que així ho feia sospitar els desitjos dels republicans i que el present ha causat un real dolor. Tanmateix, al Pressupost hi ha una novetat important: que no és solament un Pressupost d'Instrucció Pública, sinó un Pressupost de cultura. Lamenta, però, que algunes coses no s'hi hagin atès com caldria, per exemple: les escoles primàries, la reforma de l'ensenyament secundari, que hi té una dotació molt pobre —3.000 pessetes de dotació per escola és gairebé fam i misèria, són totalment insuficients ateses les esperances que es van posar en aquest afer—. I les cantines escolars?

En l'ensenyament secundari no s'hi preveu, per exemple, la reconversió dels fracassats, d'aquells qui no aconseguiren tirar endavant en una carrera; això s'hauria d'enllaçar amb l'ensenyament professional. També s'han de donar més les escoles d'arts i oficis i les de comerç. En canvi, considera molt correcte el fet d'haver passat a Instrucció Pública

les escoles tècniques especials que abans depenien de diversos Ministeris. D'altra banda, troba que aquestes escoles s'haurien d'unir en una sola Escola Politècnica.

Considera que atès el volum de la població espanyola hi ha massa universitats: a Espanya, amb 20 milions d'habitants, hi ha un 40% d'analfabetisme i dotze Universitats; en canvi, a Alemanya, amb 60 milions d'habitants i només un 4% d'analfabetisme, hi ha vint Universitats. A Espanya només hi ha d'haver vuit Universitats i no s'ha d'establir, per exemple, una Facultat de Medicina en poblacions inferiors als 100.000 habitants; si es fa així ens podrem trobar amb metges que no tinguin prou malalats per a practicar i que surtin metges teòrics. La República ha renunciat a posar l'esforç màxim sobre la Cultura i la Instrucció; és clar, com que les possibilitats econòmiques no ho permeten, no pot fer res més!

Proposa, en canvi, un impost a tots els graduats que s'han format als centres d'ensenyament superior; com que gràcies als títols acadèmics han assolit un nivell econòmic i social important, és de llei que col·laborin al sosteniment d'aquests centres.

Santaló, de l'Esquerra Catalana, intervé a continuació. Diu que s'han oblidat de posar al Pressupost allò que hom va prometre en discutir-se la Constitució. Quant a l'ensenyament, el Pressupost és pobre si pensem que a la Memòria publicada pel Ministeri s'hi diu que vol acabar amb el 40% existent d'analfabets i que vol construir 20.000 escoles! Mostra el seu desconcert referent a les paraules que digué uns dies enrera Azàña, declarant que no era partidari de fer economies perquè sí, sinó de dotar amb les sumes adients les necessitats paleses, però ara diu que en aquesta qüestió s'han quedat curts.

Comenta que el Pressupost que hom discuteix augmenta la part destinada a Instrucció pública passant del 5% al 6'5% del total del Pressupost, és a dir que hi ha un 1'5% d'augment en relació al Pressupost anterior. Passant al tema de l'analfabetisme diu que, si bé la mitjana és 40% de la població, en moltes províncies arriba al 70% i potser més i tot. S'han de construir noves escoles, més i més escoles; hi ha molts ajuntaments compromesos en aquesta tasca. En canvi, assenyala que no hi ha cap augment de sou per als funcionaris; per exemple: alguns facultatius amb deu anys de servei, continuen guanyant 4.000 pessetes l'any; i també s'han quedat igual els inspectors de primer ensenyament, els professors de les escoles normals, els catedràtics d'Universitat, els mestres amb destí a l'Àfrica, etc. En general, estan més mal pagats que els funcionaris de Justícia.

Jacó intervé per dir que el Pressupost marca clarament les directives i la sistemàtica de la reforma cultural d'Espanya. Critica el Pressupost per les coses que hi manquen, no diu res, en canvi, de les que hi són. Per exemple: les omissions dels sous dels catedràtics, que han estat sempre la ventafocs. L'escola única? Al Pressupost no se'n parla per res. Hom destina 75.000 pessetes a beques! Quina ridícula!

En canvi, considera un encert la creació del Centre d'Estudis hispano-americans de Sevilla. Esmenta el Centre d'Estudis africans de Granada i

el d'Estudis andalusos de primeríssim interès. Parla de la necessitat de crear Instituts de segon ensenyament als països sud-americans.

Roma Rubies, per la Comissió, respon que, efectivament, cal reconèixer que mestres i catedràtics cobren molt poc, però que no són solament ells, cal pensar també en els auxiliars i buròcrates d'Instrucció Pública.

Comenta algunes de les consideracions de Jaén.

Sánchez Albornoz diu que el Pressupost és ple de novetats, és la iniciació d'una direcció nova, amb nous camins. Comenta alguns aspectes i acaba dient que malgrat tot no se'n sent satisfet. Suposa que el Govern de la República ha lluitat contra la impotència de l'erari espanyol i que no hi ha més remei: s'han de fer sacrificis per a consolidar la República abans de tot!

Torrero intervé per esmentar que el Pressupost és ple de defectes i que no n'hi ha prou dient que la situació de la Hisenda no permet fer res més. No es veuen enlloc els onze mesos que fa que hi ha República a Espanya.

El Pressupost és parcial, injust i pretencios. Totes les branques de l'ensenyament necessiten que la República s'hi volgui, però n'hi ha dues de preferides: la primària i la secundària, amb l'excusa que ara, amb la fi de l'ensenyament en els col·legis religiosos que cal substituir, s'han concedit Pressupostos més dotats en detriment d'altres ensenyament també necessitats d'ajuda. Comenta, en especial, tota una sèrie de partides.

Diu que aquest Pressupost és injunt perquè no rectifica els errors dels anteriors, sinó que els augmenta. Per què es crea una secció de Pedagogia, diu, si hi ha Universitats que tenen Facultats i seccions amb escassíssims alumnes? Però el cas més greu és el nomenament de catedràtics de la Facultat de Pedagogia; entre els designats n'hi ha un que ara és ministre i un altre, subsecretari (es refereix a Zulueta, Ministre d'Estat, i Barnés, subsecretari d'Instrucció Pública); ve a dir, més o menys encobertament, que això és una pràctica d'«enfusisme» declarat.

Comenta la creació dels Instituts Escoles, on regna una veritable anarquia: ara hi ha ni més ni menys que quatre menes d'instituts: amb assignacions els uns, i sense assignacions els altres. Parla llargament i amb duresa de la incongruència de les partides del Pressupost que es refereixen a aquesta qüestió. Després passa al tema dels sous: hi ha auxiliars amb 1.500 pessetes l'any tot i que són llicenciats en Ciències o Lletres; en canvi, en d'altres llocs hi ha sous de 5.000 ptes. d'entrada.

El Pressupost és pretencios. I tant, que ho es! Comenta les despeses el·lavades que ocasiona, per exemple, el Teatre Reial de Madrid on es manté un luxe innecessari, mentre que es paga amb la misèria dels funcionaris, com si ja no s'haguessin gastat diners i més diners, en aquell Teatre!

Negrín, per la Comissió, rebutja alguns comentaris de Terrero sobre el Pressupost i afirma que els nomenaments de la Facultat de Pedagogia foren fets per la Facultat de Filosofia i que el Ministre no hi té res a veure.

Intervé finalment Fernando de los Ríos, Ministre d'Instrucció Pública. Primer de tot, parla de les dificultats que han tingut en la redacció del Pressupost, de les retallades a què els obligà el Ministre d'Hisenda, moltes de les quals els saberen greu a tots però que no hi va haver més remei que acceptar.

En relació als nomenaments de les càtedres de Pedagogiques; que sembla que s'hagin fet de forma extrareglamentària, comenta que les féu el Consell d'Instrucció Pública a proposta de la Facultat de Filosofia i Lletres i que el Ministre, com ha dit abans, no hi intervingué per res. Passa revista a tot el que ha fet la República en els darrers mesos en relació a l'ensenyament. En primer lloc, l'any 1924 es promogueren 226 mestres, el 1925, 226 més, el 1926, només 72, el 1927 se'n promogueren 342 i el 1930, 594. Doncs bé, el 1931, des del 14 d'abril fins a aquells dies els mestres promoguts foren 21.516. En uns moments de crisi mundial, quan s'estan rebaixant els sous del personal d'ensenyament als Estats Units, a Anglaterra, a França i a Alemanya, resulta que a Espanya, la República promou en onze mesos ni més ni menys que 22.000 mestres. Des del 14 d'abril fins a la data, s'han construït de nou i ja funcionen 6.280 escoles; i n'hi ha més de tres mil més en curs de construcció; hom espera que el mes d'octubre, en començar el nou curs, hi haurà 10.000 escoles noves en relació a les que deixà la Monarquia. L'any 1907 hi havia a Espanya 24.128 escoles; 35.716, el 1931 en proclamar-se la República; en vint-i-quatre anys augmentaren en 10.588, les mateixes que la República ha creat en divuit mesos. La mitjana d'escoles durant aquells vint-i-quatre anys fou de 503 de noves cada any.

Però encara en manquen moltes més, si fa o no fa, unes 17.151! Ja hi ha 8.000 sol·licituds per part dels Ajuntaments i cada dia n'arriben més. El poble espanyol, globalment, sent una veritable inquietud respecte a aquesta qüestió, i el Govern no la pot aturar ni l'ha d'aturar. Cada escola de les construïdes val 20.000 pessetes, o sigui que la República ha despès per escoles, en divuit mesos, ni més ni menys que 200.000.000 de pessetes; les 8.000 de sol·licitades valdran 160 milions més; hom estudia de fer en un curt termini totes les que manquen en vint anys d'amortització al 6%, amb la col·laboració de l'Institut Nacional de Previsió i de les Caixes d'Estalvi.

L'orador fa honor al seu antecessor al Ministeri, en Marcel·lí Domingo (ara Ministre d'Agricultura i Economia), dient que una gran part de la labor esmentada es deu a ell.

I els mestres? Tan abandonats com han estat fins ara en els aspectes econòmic i professional! Cal formar i instruir mestres amb més categoria,

amb més coneixements, amb més formació, com els de qualsevol país de l'estranger.

Però també fan falta inspectors de primer ensenyament que hauran de sortir de l'estament dels mestres, elegint els millors i els més capacitats per a fer aquesta funció.

Seguidament, el Ministre explica un greu problema que es planteja al mestre rural i que s'aguditzarà com més bons i capaços siguin els mestres en general: és el gran abisme que hi ha entre el mestre rural i el poble ignorant que l'envolta, cosa que crea fracassos, ressentiments, descoratjament i desercions. Com podem salvar el mestre d'aquest problema? Una solució seria la missió pedagògica, és a dir, amb l'ajut del cinema i de la ràdio, acudir als pobles en missió: qualsevol cosa és bona per tal d'aixecar el nivell cultural del poble i donar un suport moral al mestre. Per ara, ja s'han organitzat unes quaranta missions pedagògiques però només s'han pogut dedicar a aquesta qüestió 400.000 pessetes en comptes del 4 milions que necessitàvem.

El segon ensenyament no ha estat objecte d'un avanç tan espectacular, però val a dir que s'han construït ni més ni menys que disset instituts, deu internats, deu biblioteques circulants i vint escoles preparatòries.

Es refereix després a la problemàtica dels Institut-escoles i de l'acusació de ser instruments de la burgesia, pel fet que els alumnes han de pagar una quota de 25 ptes. al mes. El Ministre diu que això s'acabarà quan es puguin concedir beques en abundor i que, per tant, s'ha de posar en marxa una política becària.

Ha costat molts esforços incorporar les escoles especials al Ministeri d'Instrucció Pública, però les Escoles del Treball s'han de desenvolupar i s'ha de coordinar la vinculació de l'ensenyament professional amb l'escola primària i l'ensenyança secundària, perquè tot formi un conjunt harmònic. I finalment tot s'ha d'articular també amb la Universitat.

S'estan reorganitzant els arxius i les biblioteques. Se n'han incorporat trenta-dues al Pressupost; a Sevilla es posa ordre a tot l'arxiu de les Índies.

Quantes i quantes coses s'han hagut de fer! Per exemple, a la Biblioteca Nacional no hi havia servei de contraincendis! En una biblioteca on hi ha un incunable, la Bíblia de Gutenberg, que ha estat valorada en 12 milions de pessetes, no hi havia servei contraincendis! I la grandiosa col·lecció d'incunables, ¿com es podia defensar del foc?

A aquesta mateixa Biblioteca s'han obert noves sales de lectura, plenes sempre de nous estudiosos.

El Centre d'Estudis hispano-americans de Sevilla tindrà la missió d'estudiar tot l'arxiu de les Índies i per això s'ha fet a Sevilla aquest Centre: era l'única manera de poder investigar la nostra història de la gesta americana!

A la investigació científica s'hi destinen 400.000 pessetes, que van a dos centres: l'un d'investigacions econòmico-financeres, l'altre d'investigacions industrials; però és poc, molt poc. Bèlgica hi destina 100 milions de francs; els Estats Units, 75 milions de dòlars; Anglaterra, 555.000 lliures esterlines. Però encara manquen aportacions per a fer més coses: per exemple, a la universitat de Yale volien ampliar els cursos i els estudis, i els mancaven diners. Doncs bé, van rebre un donatiu de 10 milions de dòlars, l'any 1928, en el qual col·laboraren tots els graduats per aquella Universitat i altres personalitats de l'economia, política i finances i Yale va poder tirar endavant el seu pla. No podríem fer alguna cosa semblant, a Espanya?

Així s'acaba la discussió per la totalitat.

El dia 24 de març continua la discussió per capítols i articles.

De bon començament es presenten esmenes i vots particulars en relació als sous, proposant augments i de tornar a la situació econòmica del mes de setembre darrer, quan les Corts, potser un xic lleugerament, van aprovar uns augments de sous que, ara, en virtut del nou Pressupost, són anul·lats.

La discussió és llarga i agra, reproducció més o menys variada del que ja fou dit en discutir els Pressupostos dels altres Ministeris.

Intervenien en el debat Martínez Moya, Negrín, De los Ríos, Santaló, López Varela, Abad Conde, Llopis, Sánchez Albornoz, Ferrero i altres diputats. A poc a poc, les esmenes i els vots particulars o bé són retirats pels seus proposants o són derrotats a l'hora de la votació.

També hi ha debat en la partida de la Secretaria general Tècnica del Ministeri.

Els capítols es van aprovant de mica en mica. En arribar al quart, intervé Balbotín per acusar el Pressupost d'anticonstitucional ja que no hi ha res del que es menciona a l'article 48 de la Constitució sobre l'escola unificada. Considera que els infants continuen essent ensenyats, en una bona part, per la clerecia, la qual els dona un ensenyament defectuós i antirepúblicà. Acusa de manca de realisme el pla exposat per Fernando de los Ríos: el que passa no és que manquin diners —de diners n'hi ha de sobres—, el que passa és que es destinen al Pressupost de Guerra i de Governació, per reprimir els treballadors. Que es destinin menys diners a Guerra i a la Guàrdia Civil i en tindrem més per a fer la reforma de l'ensenyament i donar més sou a mestres i catedràtics.

Aquesta intervenció provoca les rèpliques ja consabudes de Bacza Medina de la Comissió, justificant el Pressupost de Guerra i el de Governació i posant en evidència que la República ha construït en divuit mesos 10.000 escoles.

Royo Villanova pren la paraula per comentar el problema del mestre rural de què ha parlat fa poc De los Ríos. Diu que aquell abisme mata les vo-

cacions i el mestre rural fuig del poble per anar a la ciutat bo i cercant excuses per obtenir trasllats. L'orador opina que la missió pedagògica no és prou intensa per assolir una estabilitat del mestre al poble; que s'ha de fer alguna cosa més i que una de les que es podrien fer és donar ascensos o augmentos de sou sense trasllats; crear interessos que lliguin el mestre al poble a base de premis a la constància.

D'altra banda, considera que la creació de la Facultat de Pedagogia és contraproduent en aquest aspecte, ja que crearà un grup de mestres més ben dotats, carregats de pretensions d'alta sabiduria, els quals cauran en aquell abisme més de ple perquè encara serà més gran per a ells. Lamenta que no s'hagin respectat els sous del mes de setembre i comenta que a part del personal d'ensenyament hi ha molt personal buròcrata i auxiliar amb sous de fam. Diu que el 1928 hom va reajustar el sou dels catedràtics, però que l'altra classe de personal no va tenir tampoc llavors cap millora.

Amb les corresponents esmenes i els vots particulars, es discuteixen els capítols que manquen, però la Comissió sempre se surt amb la seva: les esmenes o són retirades pel proponent, en veure que no pot recibir, o són derrotades a la votació.

Hom arriba al capítol 26, on hi ha una esmena de Bello, de força interès. Consisteix a assegurar una indemnització o subvenció als Ajuntaments que construïxin i resolguin el problema de les escoles per ells mateixos, i a fer extensiva aquesta ajuda als particulars que hi col·laborin. En aquest capítol ja estaven previstes certes subvencions, però Bello considera que són petites i insuficients. D'altra banda, en el debat es veu que, només atenent les sol·licituds presentades al Ministeri, ja caldrien pel cap baix uns 12 milions de pessetes.

S'acaba la discussió amb la posició que el Consell de Ministres estudiarà l'afer i, juntament amb la Comissió, es trobarà una solució per a no defraudar els Municipis que precisament més s'ho mereixen per la seva col·laboració.

Finalment, s'aprova tot el Pressupost d'Instrucció Pública pràcticament tal com l'havia dictaminat la Comissió.

DICTAMEN DE LA COMISION DE PRESUPUESTOS SOBRE EL DE GASTOS DE LA SECCION 8ª DE LAS OBLIGACIONES DE LOS DEPARTAMENTOS MINISTERIALES, "MINISTERIO DE INSTRUCCION PUBLICA Y BELLAS ARTES", PARA EL AÑO 1932

A LAS CORTES CONSTITUYENTES

La Comisión de presupuestos tiene el honor de someter a la aprobación de las Cortes su dictamen sobre el presupuesto de la sección 8ª, "Ministerio de Instrucción pública y Bellas Artes", para el ejercicio económico de 1932, en el que figuran las modificaciones que se consignan en nota aparte.

SECCION OCTAVA

MINISTERIO DE INSTRUCCION PUBLICA Y BELLAS ARTES

Capítul.	Artícul.	DESIGNACION DE LOS GASTOS	TOTAL POR	
			Artículos	Capítulos
		Servicios de carácter permanente		
		ADMINISTRACION CENTRAL		
		Personal		
1ª	1ª	Sueldo del Ministro	30.000'00	
	2ª	Subsecretario y Direcciones generales	108.000'00	
	3ª	Oficina de publicaciones, estadísticas e Informaciones y Asesoría jurídica	3.875'00	
	4ª	Consejo de Instrucción Pública	89.750'00	
	5ª	Instituto de material científico	6.500'00	
	6ª	Gratificaciones y premios	76.875'00	
	7ª	Servicios comunes a la Administración central y provincial	4.910.000'00	5.225.000'00
		Material de oficina		
2ª	1ª	Material de todas las oficinas del Ministerio	112.375'00	
	2ª	Otros servicios	191.000'00	303.375'00
		Gastos diversos		
3ª	1ª	Junta para Ampliación de Estudios e Investigaciones científicas	2.256.250'00	
	2ª	Congresos y servicios especiales	20.000'00	
	3ª	Becas	902.000'00	
	4ª	Gastos de oposiciones	250.000'00	
	5ª	Alquileres de edificios	1.100.000'00	
	6ª	Publicaciones oficiales, estadística y Biblioteca del Ministerio	88.750'00	
	7ª	Otros servicios	148.500'00	

3º	8º	Residencias	550.000'00	
	9º	Oficina internacional de Educación en Ginebra	<u>36.000'00</u>	5.351.500'00
		Administración provincial		
		PRIMERA ENSEÑANZA		
		Personal		
4º	1º	Escuelas nacionales de Primera enseñanza	162.258.804'75	
	2º	Inspección de Primera enseñanza y Servicios administrativos	2.598.231'50	
	3º	Servicios especiales	688.562'50	
	4º	Escuelas Normales	<u>6.308.625'00</u>	171.854.223'75
		Material		
5º	1º	Escuelas nacionales de Primera enseñanza	9.900.000'00	
	2º	Inspección de Primera Enseñanza y Servicios administrativos	137.500'00	
	3º	Servicios especiales	393.550'00	
	4º	Escuelas Normales	<u>645.000'00</u>	11.126.050'00
		Gastos diversos		
6º	Unico	Instituciones complementarias de la Escuela		2.393.750'00
		SEGUNDA ENSEÑANZA		
		Personal		
7º	"	Liceos o Institutos nacionales de Segunda enseñanza		9.776.475'00
		Material y gastos diversos		
8º	"	Liceos o Institutos nacionales de Segunda enseñanza		890.300'00
		ENSEÑANZA SUPERIOR		
		Universidades		
9º	"	Personal		10.422.171'87
		Material		
10.	"	Material y gastos diversos		4.092.450'00
		ESCUELAS ESPECIALES		
		Personal		
11.	1º	Escuelas de Veterinaria (suprimido)	-	
	2º	Escuelas de Comercio	2.455.780'00	
	3º	Otras escuelas especiales	<u>80.750'00</u>	2.536.530'00
		Material y gastos diversos		
12.	1º	Escuelas de Veterinaria (suprimido)	-	
	2º	Escuelas de Comercio	165.000'00	
	3º	Otras Escuelas especiales	<u>110.000'00</u>	275.000'00

.../..

		BELLAS ARTES		
		Personal		
13.	1º	Enseñanzas artísticas	3.611.528'00	
	2º	Museos	176.750'00	
	3º	Otros gastos	184.625'00	
	4º	Arte lírico	<u>450.750'00</u>	4.423.653'00
		Material y gastos diversos		
14.	1º	Enseñanzas artísticas	600.375'00	
	2º	Museos	395.000'00	
	3º	Gastos diversos	622.250'00	
	4º	Arte lírico	<u>299.250'00</u>	1.916.875'00
		Establecimientos científicos y literarios		
15.	Unico	Academias.- Personal		72.000'00
16.	"	Material y subvenciones		406.000'00
		Archivos, Bibliotecas y Museos		
17.	"	Personal		2.372.437'50
		Material y gastos diversos		
18.	1º	Material	156.500'00	
	2º	Gastos diversos	<u>1.205.312'50</u>	1.361.812'50
		CONSTRUCCIONES CIVILES Y MONUMENTOS		
		Personal		
19.	1º	Edificación de Instrucción pública.- Monumentos	69.450'00	
	2º	Edificios escolares	223.500'00	
	3º	Oficina Técnica de Construcciones civiles	<u>2.250'00</u>	295.200'00
		Material y gastos diversos		
20.	1º	Edificios de Instrucción pública	37.625'00	
	2º	Edificios escolares	100.000'00	
	3º	Oficina técnica de Construcciones civiles	<u>4.500'00</u>	142.125'00
		Auxilios y subvenciones		
21.	1º	Subvenciones generales	1.336.692'50	
	2º	Subvenciones especiales	<u>256.750'00</u>	1.593.442'50
		Accidentes de trabajo		
22.	Unico	Para las necesidades que previene la ley de Accidentes del trabajo		3.750'00
23.	"	Anticipos reintegrables a los funcionarios		<u>50.000'00</u>
				236.881.121'12

.../..

SERVICIOS DE CARACTER TEMPORAL

Obras

24.	1º	Edificios-Escuelas	5.000'00	
	2º	Otros edificios de Instrucción pública	<u>812.875'00</u>	<u>817.875'00</u>

Ejercicios cerrados

25.	Unico	Obligaciones que carecen de crédito legislativo		<u>514.195'47</u>
-----	-------	---	--	-------------------

Servicios incorporados del Presupuesto extraordinario aprobado por Real decreto-ley de 9 de Julio de 1926

26.	1º	Edificios -Escuelas	9.900.000'00	
	2º	Otros edificios	8.546.100'65	
	3º	Monumentos artísticos, históricos y excavaciones	<u>2.250.000'00</u>	<u>20.696.100'65</u>

SERVICIOS DE ENSEÑANZA EN MARRUECOS

Personal

ad. 1.	1º	Escuela General y Técnica de Melilla	50.000'00	
	2º	Escuela de Tánger	36.300'00	
	3º	Escuela Hispanoárabe de Tánger	9.600'00	
	4º	Escuelas Israelitas de Tánger	57.000'00	
	5º	Escuelas de Casablanca	<u>9.000'00</u>	<u>161.900'00</u>

Material

ad. 2º	Unico	Material de Escuelas		<u>73.820'00</u>
--------	-------	----------------------	--	------------------

Enseñanza Profesional

Ad. 3º	1º	Personal.- Escuelas de Trabajo	1.704.750'00	
	2º	Personal.- Formación profesional	134.750'00	
	3º	Personal.- Centro de Perfeccionamiento profesional obrero	<u>81.500'00</u>	<u>1.921.000'00</u>

Ad. 4º	Unico	Material.- Formación profesional		<u>283.750'00</u>
--------	-------	----------------------------------	--	-------------------

Ad. 5º	"	Auxilios y subvenciones		<u>606.750'00</u>
--------	---	-------------------------	--	-------------------

Ad. 6º	1º	Residencia de Inválidos del trabajo	134.261'00	
--------	----	-------------------------------------	------------	--

	2º	Centro de Perfeccionamiento obrero	235.500'00	
--	----	------------------------------------	------------	--

	3º	Instituto de Reeducación profesional	<u>450.000'00</u>	<u>819.761'00</u>
--	----	--------------------------------------	-------------------	-------------------

Personal

Ad. 7º	1º	Escuela Espacial de Ingenieros agrónomos	132.000'00	
--------	----	--	------------	--

	2º	Escuela Profesional de Peritos agrícolas	83.500'00	
--	----	--	-----------	--

	3º	Escuela de Ingenieros Industriales	<u>286.000'00</u>	<u>501.500'00</u>
--	----	------------------------------------	-------------------	-------------------

Material y gastos diversos

Ad. 8º	Unico	Escuela Especial de Ingenieros Agrónomos, Escuela Profesional de Peritos Agrícolas, Campos de prácticas de ambas Escuelas y Escuela de Ingenieros Industriales		<u>823.125'00</u>
--------	-------	--	--	-------------------

Personal

Ad. 9º	1º	Escuela Especial de Ingenieros de Montes	101.000'00	
	2º	Escuela Especial de Ingenieros de Minas	<u>217.250'00</u>	<u>318.250'00</u>

Material

Ad. 10	1º	Gastos de escritorio y material de oficina de la Escuela Especial de Ingenieros de Montes		<u>3.000'00</u>
--------	----	---	--	-----------------

	2º	Gastos de escritorio y material de oficina de la Escuela Especial de Ingenieros de Minas	<u>6.000'00</u>	<u>9.000'00</u>
--	----	--	-----------------	-----------------

Gastos diversos

Ad. 11	Unico	Gastos diversos de las Escuelas Especiales de Ingenieros de Montes y de Minas		<u>425.500'00</u>
--------	-------	---	--	-------------------

Ad. 12	"	Dotación de organismos de régimen autónomo y becas de alumnos		<u>869.550'00</u>
--------	---	---	--	-------------------

Ad. 13	"	Escuelas de Veterinaria.- Personal		<u>722.437'50</u>
--------	---	------------------------------------	--	-------------------

Ad. 14	"	Escuelas de Veterinaria.- Material y gastos diversos		<u>190.875'00</u>
--------	---	--	--	-------------------

Ad. 15	"	Servicios incorporados del Presupuesto extraordinario aprobado por Real decreto-ley de 9 de Julio de 1926. Continuación de las obras de la Escuela de Veterinaria de Córdoba		<u>538.000'00</u>
--------	---	--	--	-------------------

8.265.218'50

Servicios de carácter permanente. (Capítulos 1º al 23 y adicionales 1º al 14.)	<u>244.608.339'62</u>
--	-----------------------

Servicios de carácter temporal (Capítulo 24)	<u>817.875'00</u>
--	-------------------

Servicios incorporados del Presupuesto extraordinario aprobado por Real decreto-ley de 9 de Julio de 1926. (Capítulo 26 y adicional 15.)	<u>21.234.100'65</u>
--	----------------------

22.051.975'65

Ejercicios cerrados	<u>514.195'47</u>
---------------------	-------------------

Servicios de carácter permanente	<u>244.608.339'62</u>
----------------------------------	-----------------------

Servicios de carácter temporal	<u>22.051.975'65</u>
--------------------------------	----------------------

Ejercicios cerrados	<u>514.195'47</u>
---------------------	-------------------

267.174.510'74

Palacio del Congreso, 22 de Marzo de 1932.- El Presidente, Isidoro Vergara.- El secretario, Rodrigo Almada.

(Diario de Sesiones de las Cortes Constituyentes, húm.140, apéndice 3º)

ENMIENDA DEL SR. TERRERO AL CAPITULO 7º, ARTICULO UNICO, CONCEPTO 15,
DEL DICTAMEN DE LA COMISION DE PRESUPUESTOS SOBRE EL DE GASTOS DE LA
SECCION 8ª, DE LAS OBLIGACIONES DE LOS DEPARTAMENTOS MINISTERIALES,
"MINISTERIO DE INSTRUCCION PUBLICA Y BELLAS ARTES, PARA EL AÑO 1932

A LAS CORTES CONSTITUYENTES

Los Diputados que suscriben, entendiendo que al crearse nuevas plazas no debe ser aumentada la última categoría en forma desproporcionada y de modo que deje en situación de inferioridad al escalafón de catedráticos de Instituto, con respecto a los demás escalafones de otras enseñanzas que han sido siempre inferiores en sueldo y que en la actualidad estaban igualados, y creyendo asimismo que de no corregirse este defecto dicho escalafón queda en situación de inferioridad con respecto a los de normales, Escuelas del Trabajo e inspectores de primera enseñanza, tienen el honor de proponer a la Cámara la siguiente enmienda al dictamen de la Comisión de presupuestos, sobre el de gastos de las Obligaciones de los Departamentos ministeriales. "Ministerio de Instrucción pública y Bellas Artes":

En el cap. 7º, artículo único, concepto 15, después de las palabras "para remuneración de los profesores de Institutos Nacionales de segunda enseñanza de nueva creación", se añadirán las siguientes:

"Y para establecer la proporcionalidad en la escala cuyo equilibrio se rompe al acumular a la categoría última todas las plazas de nueva creación."

Palacio de las Cortes, 22 de Marzo de 1932.- José Terrero.- José Templado.- José Domínguez Barbero.- Adolfo Chacón.- César Carrichena.- Vicente Marco Miranda.- Manuel Moreno Mendoza.- Siguen firmas hasta 25.

(Diario de las Cortes Constituyentes, núm. 140,
 apéndice 7º)

ENMIENDA DEL SR. LÓPEZ VARELA AL DICTAMEN DE LA COMISION DE PRESUPUESTOS
SOBRE EL DE GASTOS DE LA SECCION 8ª DE LAS OBLIGACIONES DE LOS DEPARTA-
MENTOS MINISTERIALES, "MINISTERIO DE INSTRUCCION PUBLICA Y BELLAS ARTES"
PARA EL AÑO 1932, EN LO QUE RESPECTA A LAS PLANTILLAS DEL PERSONAL ADMI-
NISTRATIVO DE DICHO MINISTERIO Y AL CAPITULO 5º, ART. 1º

A LAS CORTES CONSTITUYENTES

Los Diputados que suscriben, consecuentes con el voto ya emitido por las Cortes Constituyentes, respecto al aumento en las plantillas del personal administrativo del Ministerio de Instrucción pública, tienen el honor de proponer a la Cámara la siguiente enmienda:

"Que continúen en vigor las plantillas aprobadas por las Cortes Constituyentes por leyes de 9 de Octubre y 4 de Noviembre de 1931 y que la cantidad de 725.000 pesetas, en que ha sido rebajada dicha plantilla, se supla con la baja de dicha cantidad del cap. 5º, art. 1º, concepto 1º (Material de Escuelas Nacionales) del presupuesto de 1932, de pesetas 9.500.000."

Palacio de las Cortes, 22 de Marzo de 1932.- José López Varela.- Hermínio Fernández de la Poza.- Salvador Martínez Moya.- Ramón Carreras.- José María Álvarez Mendizábal.- Alvaro Pascual Leone.- Eloy Vaquero.- Siguen las firmas hasta 13.

(Diario de Sesiones de las Cortes Constituyentes,
 núm. 140, apéndice 6º)

ENMIENDA DEL SR. PÉREZ MADRIGAL AL CAPÍTULO 13 DEL DICTAMEN DE LA COMI-
SION DE PRESUPUESTOS SOBRE EL DE GASTOS DE LA SECCION 8ª DE LAS OBLIGA-
CIONES DE LOS DEPARTAMENTOS MINISTERIALES, "MINISTERIO DE INSTRUCCION
PUBLICA Y BELLAS ARTES", PARA 1932

A LAS CORTES CONSTITUYENTES

Los Diputados que suscriben tienen el honor de proponer a las Cortes la siguiente enmienda al presupuesto de Instrucción pública y Bellas Artes:

Capítulo 13, art. 1º, conceptos 12, 13, 14 y 15, deberá quedar redactado así:

"Los profesores de los Conservatorios que se figuran en dicho capítulo, artículo y conceptos, quedan incorporados al Conservatorio de Madrid, de que formarán parte, pasando los sueldos a constituir la categoría de entrada del mencionado escalafón, sin perjuicio de la regulación que se acuerde, conforme con la labor reorganizadora que de los servicios haga el Ministro."

Palacio de las Cortes, 23 de Marzo de 1932.- Joaquín Pérez Madrigal.- Antonio Jaén.- Ramón Navarro.- Emilio Baeza Medina.- Angel Galarza.- Miguel Granados.- Firma ilegible.

ENMIENDA DEL SR. TERRERO AL CAPITULO ADICIONAL 1º DEL DICTAMEN DE LA
COMISION DE PRESUPUESTOS SOBRE EL DE GASTOS DE LA SECCION 8ª DE LAS
OBLIGACIONES DE LOS DEPARTAMENTOS MINISTERIALES, "MINISTERIO DE INS-
TRUCCION PUBLICA Y DELLAS ARTES", PARA 1932

A LAS CORTES CONSTITUYENTES

Los Diputados que suscriben tienen el honor de proponer la siguiente enmienda al capítulo 1º del adicional 1º de la sección 8ª del presupuesto de gastos para el año económico de 1932; donde dice "Escuela general y técnica de Melilla", poner "Instituto nacional de Segunda enseñanza de Melilla".

Palacio de las Cortes, 23 de Marzo de 1932.- José Terrero.- Héctor Altabás.- Adolfo Chacón.- Antonio Jaén.- Manuel Moreno Mendoza.- Antonio Tuñón de Lara.- Ramón González Sicilia.

(Diario de Sesiones de las Cortes Constituyentes,
núm. 141, apéndice 2º)

ENMIENDA DEL SR. FERNANDEZ OSORIO A LOS CAPÍTULOS 1º Y 7º DEL DICTAMEN DE LA COMISION DE PRESUPUESTOS SOBRE EL DE GASTOS DE LA SECCION 8ª DE LAS OBLIGACIONES DE LOS DEPARTAMENTOS MINISTERIALES, "MINISTERIO DE INSTRUCCION PUBLICA Y BELLAS ARTES", PARA 1932

A LAS CORTES CONSTITUYENTES

Los Diputados que suscriben tienen el honor de proponer la siguiente enmienda al dictamen de la Comisión de presupuestos, correspondiente a la sección 8ª, "Ministerio de Instrucción pública y Bellas Artes".

"Se restablece en el cap. 1º, art. 7º, concepto 1º, la plantilla del Cuerpo administrativo técnico y auxiliar, aprobada por la ley de 9 de Octubre último, votada por las Cortes Constituyentes, promulgada en la "Gaceta" del 10 de Octubre último, puesta en vigor para los efectos económicos desde 1º de Septiembre del año próximo pasado y ratificada por la ley de 26 de Diciembre de 1931, que prorrogó para el primer trimestre de 1932 el Presupuesto de gastos e ingresos del ejercicio económico de 1931.

"Igualmente se restablece en el cap. 7º, artículo único, concepto 9º, "Auxiliares de Institutos", la plantilla aprobada por ley de 4 de Noviembre último, votada por las Cortes Constituyentes, promulgada por la "Gaceta" de 6 del mismo mes y año. En el cap. 13, art. 1º, "Profesores auxiliares numerarios de Escuelas de Artes y Oficios Artísticos", se restablece también la plantilla aprobada por la misma ley de 4 de Noviembre.

"La diferencia en más, de 973.125 pesetas, que se descompone en la siguiente forma:

	<u>Pesetas</u>
Para el personal administrativo técnico y auxiliar	675.000
Para el ídem de auxiliares de Institutos	136.000
Para el ídem íd. de Artes y Oficios	<u>160.125</u>
Total	<u>973.125</u>

se cubrirá con las bajas que se proponen en los siguientes capítulos, artículos y conceptos del dictamen de la Comisión:

	<u>Pesetas</u>
Del cap. 5º, art. 1º, concepto 1º	250.000
Del cap. 6º, art. único, concepto 8º	200.000
Del cap. 7º, art. único, concepto 15	150.000
DEL cap. 13, art. 4º concepto único	300.000
Del cap. adicional 5º, art. único, concepto 3º	<u>73.125</u>
Total	<u>973.125</u>

Palacio de las Cortes, 23 de Marzo de 1932.- Bibiano Fernández-Osorio.- Joaquín Poza Juncal.- José López Valera.- Ramón Otero Pedrayo.- Ubaldo de Azpiazu.- Santiago Rodríguez Piñero.- Justo Villanueva.- Siguen las firmas hasta cuarenta y ocho.

(Diario de las Cortes Constituyentes, núm. 141, apéndice 4º)

ENMIENDA DEL SR. RICO AVELLO AL CAPITULO 3º DEL DICTAMEN DE LA COMISION DE PRESUPUESTOS SOBRE EL DE GASTOS DE LA SECCION 8ª DE LAS OBLIGACIONES DE LOS DEPARTAMENTOS MINISTERIALES, "MINISTERIO DE INSTRUCCION PUBLICA Y BELLAS ARTES", PARA 1932

A LAS CORTES CONSTITUYENTES

Los Diputados que suscriben tienen el honor de someter la siguiente enmienda al capítulo 3º, art. 4º, núm. 2º del dictamen de la Comisión de presupuestos de gastos del Ministerio de Instrucción pública:

"Al número 2º, del art. 1º, del capítulo 3º, que dice Fundación Nacional para investigaciones científicas, la subvención será de 400.000 ptas. "De esta subvención de 400.000 pesetas se destinarán 15.000 pesetas al Laboratorio de Fisiología vegetal del Jardín Botánico de Madrid, para investigaciones científicas relacionadas con la nutrición de las plantas en orden al progreso de la agricultura. "

Palacio de las Cortes, 23 de Marzo de 1932.- Manuel Rico Avello.- Claudio Sánchez Albornoz.- Vicente Iranzo.- Luis Bello.- Bernardo Giner de los Ríos.- Herminio Fernández de la Poza.- Juan Díaz del Moral.

(Diario de Sesiones de las Cortes Constituyentes, núm. 141, apéndice 5º)

ENMIENDA DEL SR. JAEN AL CAPITULO 3º DEL DICTAMEN DE LA COMISION DE PRE-
SUPUESTOS SOBRE EL DE GASTOS DE LA SECCION 8ª DE LAS OBLIGACIONES DE
LOS DEPARTAMENTOS MINISTERIALES, "MINISTERIO DE INSTRUCCION PUBLICA Y
BELLAS ARTES", PARA 1932

A LAS CORTES CONSTITUYENTES

Los Diputados que suscriben tienen el honor de proponer a la aprobación de la Cámara la siguiente enmienda al art. 8º del capítulo 3º de la sección 8ª del proyecto de presupuestos, "Departamento de Instrucción pública":

Residencias: "En tanto existan en el Norte de Africa (plazas de soberanía) funcionarios del Estado que perciban el 50 por 100 de indemnización por residencia, disfrutarán de igual derecho los maestros nacionales. (Aumenta 100.000 pesetas), 650.000 pesetas."

Palacio de las Cortes, 23 de Marzo de 1932.- Antonio Jaen.- Ramón Navarro.- Antonio Acuña.- José Ballester.- Félix Susaeta.- Benito Artigas Arpón.- Joaquín Pérez Madrigal.- Angel Galarza.- Salvador Martínez Mota.- Pedro Armasa.- (Siguen las firmas hasta 45)

(Diario de Sesiones de las Cortes Constituyentes,
 núm. 141, apéndice 6º)

ENMIENDA DEL SR. BELLO AL CAPITULO 26 DEL DICTAMEN DE LA COMISION DE
PRESUPUESTOS SOBRE EL DE GASTOS DE LA SECCION 8ª DE LAS OBLIGACIONES
DE LOS DEPARTAMENTOS MINISTERIALES, "MINISTERIO DE INSTRUCCION PUBLICA
Y DE BELLAS ARTES", PARA 1932

A LAS CORTES CONSTITUYENTES

Los Diputados que suscriben presentan la siguiente enmienda al capítulo 26, art. 1º del presupuesto de Instrucción pública:

5º. El crédito para subvenciones a los Ayuntamientos por edificios construidos para escuelas nacionales se elevará a 3 millones de pesetas.

6º. Para subvenciones a entidades o particulares por edificios construidos para el mismo fin, 250.000 pesetas."

Palacio de las Cortes, 23 de Marzo de 1932.- Luis Bello.- Joaquín Pérez Madrigal.- Benito Artigas Arpón.- Antonio de la Villa.- Manuel Tenreiro. Rafael Campalans.- Honorato de Castro.- Roberto Castrovido.- Ubaldo de Azpiazu.- Manuel Torres Campañá.- (Siguen las firmas hasta 50.)

(Diario de Sesiones de las Cortes Constituyentes,
 núm. 141, apéndice 7º)

ENMIENDAS DEL SR. ORTEGA Y CASSET (D. EDUARDO) AL CAPITULO 4º DEL DICTAMEN DE LA COMISION DE PRESUPUESTOS SOBRE EL DE GASTOS DE LA SECCION 8ª DE LAS OBLIGACIONES DE LOS DEPARTAMENTOS MINISTERIALES, "MINISTERIO DE INSTRUCCION PUBLICA Y DE BELLAS ARTES", PARA 1932

A LAS CORTES CONSTITUYENTES

Los Diputados que suscriben proponen al Congreso la adopción de la siguiente enmienda al capítulo 4º, art. 3º de la sección 8ª de los Presupuestos generales:

"Que los profesores llamados de Sección del Colegio Nacional de Ciegos disfruten del mismo sueldo que los restantes profesores del citado organismo."

Palacio de las Cortes, 23 de Marzo de 1932.- Eduardo Ortega y Casset.- Isaac Abeyta.- Matías Peñalba.- Ramón María Aldasoro.- Félix Susacta.- Teodomiro Menéndez.- Luis Companys.- (Siguen las firmas hasta 45.)

(Diario de Sesiones de las Cortes Constituyentes,
núm. 141, apéndice 8º)

Los Diputados que suscriben tienen el honor de proponer a las Cortes la adopción de la siguiente enmienda al capítulo 4º, art. 3º de la sección 8ª de los Presupuestos generales:

"Los médicos auxiliares del Colegio de Sordomudos Nacional continuarán en sus puestos cobrando los mismos haberes que tenían asignados."

Palacio de las Cortes, 23 de Marzo de 1932.- Eduardo Ortega Casset.- José Borrajo.- Matías Peñalba.- Félix Susacta.- Teodomiro Menéndez.- Joaquín Poza Juncal.- Pedro Vargas.- (Siguen las firmas hasta 51.)

(Diario de Sesiones de las Cortes Constituyentes,
núm. 141, apéndice 8º)

ENMIENDA DEL Sr. JUARROS AL CAPITULO 5º DEL DICTAMEN DE LA COMISION DE PRESUPUESTOS SOBRE EL DE GASTOS DE LA SECCION 8ª DE LAS OBLIGACIONES DE LOS DEPARTAMENTOS MINISTERIALES, "MINISTERIO DE INSTRUCCION PUBLICA Y BELLAS ARTES", PARA 1932

A LAS CORTES CONSTITUYENTES

Los Diputados que suscriben tienen el honor de proponer a la Cámara que el cap. 5º, art. 3º concepto 10, tenga la siguiente redacción:

"Para todos los gastos de instalación, conservación, sostenimiento, remuneración, jornales, material de enseñanza, laboratorio, consulta, biblioteca, oficina y cuantos sean necesarios en este Establecimiento: 70.000 pesetas."

Palacio de las Cortes, 23 de Marzo de 1932. César Juarros.- Antonio Rojo Villanova.- Joaquín Poza Juncal.- Antonio Jaefi.- Joaquín Pérez Madrigal.- Antonio de la Villa.- Ramón Feced.- José Companys.- Firma ilegible.

(Diario de Sesiones de las Cortes Constituyentes,
núm. 141, apéndice 9º)

ENMIENDA DEL SR. AYUSO AL CAPITULO 7º DEL DICTAMEN DE LA COMISION DE PRESUPUESTOS SOBRE EL DE GASTOS DE LA SECCION 8ª DE LAS OBLIGACIONES DE LOS DEPARTAMENTOS MINISTERIALES, "MINISTERIO DE INSTRUCCION PUBLICA Y BELLAS ARTES", PARA 1932

A LAS CORTES CONSTITUYENTES

Los Diputados que suscriben tienen el honor de someter a la deliberación y aprobación de las Cortes la siguiente enmienda al cap. 7º, artículo único, de la sección 8ª, "Ministerio de Instrucción pública y Bellas Artes":

"Que se haga extensivo a todos los Institutos de las capitales de España el carácter de Institutos-Escuelas y que su Profesorado no pueda ser nombrado por otro procedimiento que los que las leyes vigentes establecen."

Palacio de las Cortes, 23 de Marzo de 1932.- Manuel Hilario Ayuso.- Pedro Armasa.- Antonio Royo Villanova.- Manuel Rico Avello.- Tomás Alonso de Armiño.- Darío Pérez.- Francisco Agustín.- Salvador Martínez Moya.- Siguen las firmas hasta dieciocho.

(Diario de las Cortes Constituyentes
núm. 141, apéndice 10)

ENMIENDA DEL SR. BORRAJO AL CAPITULO 11 DEL DICTAMEN DE LA COMISION DE PRESUPUESTOS SOBRE EL DE GASTOS DE LA SECCION 8ª DE LAS OBLIGACIONES DE LOS DEPARTAMENTOS MINISTERIALES, "MINISTERIO DE INSTRUCCION PUBLICA Y BELLAS ARTES", PARA 1932

A LAS CORTES CONSTITUYENTES

Los Diputados que suscriben tienen el honor de someter a la deliberación y aprobación de las Cortes la siguiente enmienda al capítulo 11, artículo 3º de la sección 8ª, "Ministerio de Instrucción Pública y Bellas Artes":

"Que se restablezca la cantidad de 12.000 pesetas que recibía la Escuela Industrial de Málaga y que le ha sido rebajada a 6.000, sin que sea aumento de cifra, pues que esas 6.000 han sido repartidas entre otras escuelas."

Palacio de las Cortes, 23 de Marzo de 1932.- José Borrajo.- Pedro Armasa.- Rodrigo Soriano.- Ramón Salgado.- Héctor Altabás.- Manuel Rico Avello.- Bernardo Giner de los Ríos.- Siguen las firmas hasta 47.

(Diario de Sesiones de las Cortes Constituyentes,
núm. 141, apéndice 11.)

ENMIENDA DEL SR. SAMPER AL CAPITULO 11 DEL DICTAMEN DE LA COMISION DE PRESUPUESTOS SOBRE EL DE GASTOS DE LA SECCION 8ª DE LAS OBLIGACIONES DE LOS DEPARTAMENTOS MINISTERIALES, "MINISTERIO DE INSTRUCCION PUBLICA Y BELLAS ARTES", PARA 1932

A LAS CORTES CONSTITUYENTES

Los Diputados que suscriben tienen el honor de proponer la siguiente enmienda al capítulo 11, art. 3º, sección 8ª del presupuesto de Instrucción pública.

"Que se restablezca en el presupuesto la subvención de 10.000 pesetas a la Escuela de Artesanos de Valencia, que le fue retirada por el Gobierno de la Dictadura."

Palacio de las Cortes, 23 de Marzo de 1932.- Ricardo Samper.- Justo Villanueva.- José López Varela.- Ramón Salgado Sicilia.- Salvador Martínez Moya.- Diego Martínez Barrios.- Siguen las firmas hasta 47.

(Diario de Sesiones de las Cortes Constituyentes,
núm. 141, apéndice 12)

ENMIENDA DEL SR. ROYO VILLANOVA AL CAPITULO ADICIONAL 1º DEL DICTAMEN DE LA COMISION DE PRESUPUESTOS SOBRE EL DE GASTOS DE LA SECCION 8ª DE LAS OBLIGACIONES DE LOS DEPARTAMENTOS MINISTERIALES, "MINISTERIO DE INSTRUCCION PUBLICA Y BELLAS ARTES", PARA 1932

A LAS CORTES CONSTITUYENTES

Los Diputados que suscriben tienen el honor de presentar a la consideración de las Cortes Constituyentes la siguiente enmienda al capítulo adicional 1º, art. 1º del presupuesto del Ministerio de Instrucción pública y Bellas Artes para el año 1932:

"En vez de "Escuela General y Técnica de Melilla", se dirá "Instituto Nacional de Segunda enseñanza de Melilla".

Palacio de las Cortes, 23 de Marzo de 1932.- José Royo Villanova.- Antonio Acuña.- Antonio Sánchez Prados.- Matías Peñalba.- Gabriel Franco.- Carlos Eslá.- Pedro Vicente Gómez.

(Diario de Sesiones de las Cortes Constituyentes,
núm. 141, apéndice 13)

Discussió del Pressupost del Ministeri de Treball

El dia 11 de març de 1932 comença la discussió per la totalitat del Pressupost de Treball.

Inicia la discussió Calderón, presentant un vot particular pel qual vol que es renunciï en una sola partida el sou i les despeses de representació del Ministre.

Roma Rubics li respon per la Comissió rebutjant el vot particular, especificant que és criteri del Ministre i de la Comissió de mantenir separats els dos conceptes. Aprofita l'avinçentesa per especificar que la República ha aconseguit estalviar 7 milions en les despeses de la Presidència i 400.000 a les Corts.

Calderón continua impugnant el Pressupost de Treball, que presenta un augment en relació al Pressupost del 1931 de 47 milions. S'han creat 174 delegats i auxiliars, els quals juntament amb els 253 delegats són 427 funcionaris nous. Les delegacions provincials es podrien convertir en delegacions regionals. No cal dir que els sous que se'ls dona són excessius (a Barcelona: 18.000 ptes, 12.000 de sou i 6.000 de representació per als delegats; a províncies de primera categoria en conjunt: 12.000, als auxiliars: 4.000). Quan analitzem el Pressupost del Ministeri d'Instrucció pública veurem que un professor d'Universitat guanya molt menys. Hi ha massa funcionaris al Ministeri de Treball; el Ministre diu que presentarà un projecte de llei que ho reguli, però mentrestant, i per endavant, ja assigna una dotació i això és una cosa irregular.

Els Tribunals mixtos, nou servei del Ministeri de Treball, es pagaven abans amb les quotes dels patrons, i ara es paguen en part amb fons del Govern, però la quantia al seu càrrec és molt grossa. Quants d'aquests Tribunals es crearan i quants se n'han creat, i com es designaran? D'altra banda, com es designaran els presidents? Reclama del Ministeri el criteri que hom ha seguit per al seu nomenament i considera que, com que han de constituir un poder moderador, no haurien de pertànyer a cap partit. Finalment, i per donar sortida al 50% dels funcionaris que s'han d'eliminar de l'Administració pel decret d'Azaña, demana que se'ls destini a cobrir aquests càrrecs. En el Pressupost de Treball abunden les gratificacions, la meitat dels funcionaris del Ministeri en tenen: perduren les antigues i no se n'ha suprimit cap!

Hi ha una secció d'assegurances del camp, però al Ministeri d'Agricultura n'hi ha una altra d'identica, amb una assignació exigua.

Hom destina 36 milions a la política social immobiliària, però no n'hi ha per res per a resoldre el problema de l'allotjament. El Ministre haurà de portar un informe de com estan les concessions en aquest aspecte. Hi ha aval de l'Estat? Com està, tot això? S'ha de veure la gestió del Ministeri.

Intervé el Ministre del Treball, Largo Caballero, per lamentar-se del fet que va donar amples explicacions al si de la Comissió respecte de totes les preguntes que els seus components li formularen, entre les quals les mateixes que ara fa el diputat Calderón. Però, diu: és igual,estic disposat a tornar-les a donar.

Els trenta-sis milions destinats a cases barates no són cap augment: procedeixen de la mateixa partida que abans hi havia a Hisenda. Abans, els comitès paritaris es pagaven de la quota patronal; ara es paguen de l'Estat, però això no passa dels 15 milions d'augment. Les delegacions del Treball abans eren regionals, ara ell les ha convertides en provincials: és lògic que han de tenir molta més feina perquè hauran d'intervenir en moltes coses més i per això s'han d'ampliar els llocs de treball. El sou de 18.000 pessetes a Barcelona ja està suprimit i si surt al Pressupost és a causa de l'assignació del primer trimestre; ara s'ha reduït a 12.000. Als altres llocs es pagaren 7.000 ptes. i s'han suprimit totalment les gratificacions. Hom exigeix a tots aquests funcionaris dedicació i eficiència absolutes.

Pel que fa als jurats mixtos, la dictadura va fer una selecció prèvia del personal, i els nomenaments es feren després sota la pressió de la Unió Patriòtica. Quan vaig entrar al Ministeri, hi havia un veritable desordre en aquest aspecte contra el qual vaig decidir lluitar, centralitzant, suprimint jurats i reduint-ne sis o set a un de sol, evitant l'excés de personal i de secretaries. Hom em demana que els nomenaments siguin imparcials i apolitics, el nomenament a dit de la dictadura no va ser bo. Les designacions es faran a base de ternes: una per a la secció obrera; una per a la patronal i una altra per al delegat del Treball, i el Ministre escollirà.

Les assegurances que hom diu que hi ha al Pressupost d'Agricultura són de distinta naturalesa de les del de Treball. És a punt de presentar-se la llei de Delegats provincials i en aquest punt hi haurà el respectiu Reglament.

Insisteix amb molta energia que al seu Ministeri no s'ha fet ni un sol nomenament de personal, ni fix ni temporer. Segons diu: Al Ministeri de Treball no hi ha "enchufes". S'hauran de nomenar els delegats provincials que seran 50, i tres inspectors per província, o quatre, segons quines províncies; per tant, seran 150 o 200 nomenaments. Creu que serà possible trobar les persones idònies per a cada lloc, amb les condicions necessàries, o si no s'haurà de recórrer a la policia o guàrdia civil per a cobrir-los.

Replica Calderón dient que tot això està molt bé, però que el Ministre no ha explicat res del que ell demanava. A tot arreu es volen fer economies menys als Ministeris de Treball. Si ha interrogat altre cop al Ministre i li ha demanat que repetís les explicacions que havia donat anteriorment a la Comissió, ha estat amb la intenció que el país s'assebentés de totes aquestes coses que d'una altra manera no se sabrien.

Contradiu sense massa arguments ni vigor alguns punts del discurs de Largo Caballero.

Pren la paraula Guerra del Rfo per dir que els radicals volien mirar el Pressupost de Treball amb minuciositat, però que ara creuen que és el més estudiat de tots. Parla del (temporer) personal del Ministeri: Naturalment, diu, com que hi ha tantes noves funcions, al Ministeri no hi ha prou personal i se n'ha hagut de portar de temporer; això és perillós, perquè encara que el Ministeri sembla que vol adaptar la seva plantilla de personal, mentrestant han d'entrar funcionaris i nomenar-los d'acord amb la llei. Opina que l'organització de les delegacions provincials va amb molta parsimònia i que amb el temps que fa que Largo Caballero és Ministre ja ho hauria pogut posar tot en marxa. Diu que els sous dels delegats són més alts que els dels catedràtics.

Lamenta que el funcionament dels Tribunals Mixtos pugui tenir molts entrebancs, perquè els patronals s'ajuntaran i votaran sempre contra els obrers; el president haurà de desfer l'empat i si és de la patronal, guanyarà el patró i si és obrer guanyarà l'obrer. Considera que potser seria millor cercar el president entre els funcionaris de la carrera judicial.

Dels 36 milions per a cases barates, val a dir que és una resta de l'orgia de milions de la dictadura en aquest aspecte; caldria que el Ministeri posés ben clar com està aquest afer i si els milions són per a pagar acomptes o primes a la construcció. S'ha de dir honradament al país que és aquesta partida!

Després hom presenta un vot particular de diversos diputats, encapçalats per Calderón i Casanueva, en el qual hom demana que les assignacions per a les 52 delegacions provincials de Treball es facin prèvia la resolució d'allò que digui la llei de Delegacions provincials del Treball, cosa que obligarà el Parlament a presentar l'esmentada llei.

Intervé Royo Villanova per parlar de la supressió completa i absoluta de l'Institut de Reformes Socials, origen i base del Ministeri del Treball; diu que l'Institut era una aplicació del principi de descentralització administrativa de serveis i que, per tant, la República, si hagués seguit aquest principi, hauria pogut suprimir el Ministeri de Treball i recrear l'I.R.S. Aquesta entitat fabricava pau, obrers i patrons, sota la direcció de persones capacitades en qüestions socials i molt imparcials, que tenien cura de resoldre els problemes presentats. Però, equivocadament, l'IRS es va transformar en Ministeri de Treball i és de dolendre perquè la seva activitat i l'interès de les seves solucions són una cosa que cap país no ha tingut enquadrades en un Institut com aquest. En canvi, el Ministeri de Treball és de regust francès.

Si la dictadura va suprimir l'Institut, per què no el reposeu vosaltres? -pregunta. L'Institut estava per damunt de governs i crisis, era autònom i estava ben lluny de les lluites sindicals de la UGT i de la CNT. Ara

hi ha fortes desconfiances en molts sectors perquè no veuen el Ministre com a cap del Ministeri del Treball sinó com a Secretari General de la UGET. La labor de l'Institut donaria una nova eficàcia a la tasca de Largo Caballero, el qual ha fet ja una bona feina al front del Ministeri.

Largo Caballero confirma la gran qualitat de la tasca de l'Institut i nega que aquell esperit ara resti mut. Però, si suprimim el Ministeri, qui serà l'executor de la política social del Govern? No està d'acord amb Royo sobre el fet que l'IRS eviti la lluita sindical i pregunta si quan hi havia l'IRS no hi havia lluites socials entre sindicals?

Royo Villanova insisteix en els seus punts de vista.

Intervé Saborit per a contraatacar-los fermament, bo i reconeixent l'alta eficàcia de l'IRS al qual prestaren suport fins i tot els mateixos socialistes.

Hom passa a la discussió per capítols i articles.

Després de diverses intervencions sense massa importància, s'aprova el Pressupost de Treball.

DICTAMEN DE LA COMISION DE PRESUPUESTOS SOBRE EL DE GASTOS DE LA SECCION 9ª DE LAS OBLIGACIONES DE LOS DEPARTAMENTOS MINISTERIALES, "MINISTERIO DE TRABAJO Y PREVISION", PARA 1932

A LAS CORTES CONSTITUYENTES

La Comisión de presupuestos tiene el honor de someter a la deliberación y aprobación de las Cortes su dictamen sobre la sección 9ª, "Ministerio de Trabajo y Previsión Social, para el año económico de 1932.

Este dictamen es de conformidad con el proyecto de ley, modificando únicamente el epígrafe del art. 7º, del capítulo 1º, que se redacta en esta forma:

"Servicios de Cultura social a reserva de la reorganización que deberá dar el Ministerio a estos servicios."

SECCION NOVENA

MINISTERIO DE TRABAJO Y PREVISION

CAPít. Artíc.	DESIGNACION DE LOS GASTOS	TOTAL POR	
		Artículos	Capítulos
1º	Servicios de carácter permanente		
	<u>Personal</u>		
1º	1º Sueldo del Ministro	30.000'00	
	2º Subsecretario y Directores generales	36.000'00	
	3º Cuerpo general Técnico Administrativo y Auxiliar	974.625'00	
	4º Cuerpo Técnico y Auxiliar de Seguros	404.000'00	
	5º Delegaciones de Trabajo	490.000'00	
	6º Inspecciones del Trabajo	655.000'00	
	7º Servicios de Cultura Social, a reserva de la reorganización que deberá dar el Ministerio a estos servicios	154.500'00	
	8º Personal agregado	-	
	9º Personal subalterno	-	
10.	Gratificaciones y otros emolumentos	63.000'00	
11.	Dirección general de Trabajo	94.000'00	
12.	Museo de Seguridad e Higiene del Trabajo	23.625'00	
13.	Centro de Perfeccionamiento Profesional Obrero (suprimido)	-	
14.	Inspección del Trabajo	418.994'84	
15.	Servicios de Acción Social	48.250'00	
16.	Servicio de Seguros	35.000'00	3.426.994'84
	<u>Material y alquileres</u>		
2º	1º Ministerio y Subsecretaría	17.250'00	
	2º Servicios generales	77.500'00	
	3º Dirección general de Trabajo	41.000'00	

.../..

2º	4º Inspección general del Trabajo	28.120'00	
	5º Servicios centrales	468.250'00	
	6º Servicio de Casas baratas	10.000'00	
	7º Seguros y Ahorro	40.000'00	
	8º Delegaciones e Inspecciones provinciales de Trabajo	502.500'00	1.184.620'00
	<u>Servicios especiales</u>		
3º	1º Gastos diversos	73.000'00	
	2º Servicio de Corporaciones	47.500'00	
	3º Jurados Mixtos de Trabajo	4.125.000'00	
	4º Oficina Central de Colocación	52.500'00	
	5º Servicios de Conflictos del Trabajo	16.000'00	
	6º Jurados Mixtos de la Propiedad rústica	1.500.000'00	
	7º Servicio de Acción social de la Marina	37.500'00	
	8º Delegaciones e Inspecciones de Trabajo	187.500'00	6.039.000'00
	<u>Auxilios, subvenciones y subsidios</u>		
4º	1º Comisaría del Seguro obligatorio	292.652'33	
	2º Bolsas de Trabajo	26.500'00	
	3º Accidentes del trabajo	3.750'00	
	4º Asociaciones benéficas y docentes	51.750'00	
	5º Subsidio para familias numerosas	752.500'00	
	6º Patronato de Política Social Inmobiliaria del Estado	350.000'00	
	7º Subvenciones para obras culturales de carácter social	500.000'00	
	8º Indemnizaciones del Seguro de emigrantes	150.000'00	2.127.152'33
	<u>Organismos dependientes del Ministerio</u>		
5º	1º Consejo de Trabajo	332.500'00	
	2º Residencia de Inválidos del trabajo (sup.)	-	
	3º Centro de Perfeccionamiento obrero (supr.)	-	
	4º Instituto de Reeducación Profesional (sup.)	-	
	5º Comisaría de Seguros del Campo	75.000'00	
	6º Instituto Nacional de Previsión	21.889.623'66	
	7º Instituto de Cultura Social	37.500'00	
	8º Inspección general de Emigración	224.491'30	
	9º Museo de Seguridad e Higiene del Trabajo	1.250'00	22.560.364'96
	<u>Organos consultivos</u>		
6º	1º Comisión interina de Corporaciones	131.312'50	
	2º Junta Consultiva de Seguros y Ahorros	49.625'00	
	3º Comisión Mixta Arbitral Agrícola	55.000'00	
	4º Consejo de Corporaciones de Banca y Hostelería	92.250'00	328.187'50
	<u>Anticipios reintegrables</u>		
7º Unico	Anticipios reintegrables a los funcionarios		50.000'00
			35.716.319'63

.../..

<u>Servicios de carácter temporal</u>			
8º	Unico	Exposición Internacional de Barcelona	900.000'00
Ad.1º	"	Delegaciones provinciales de Trabajo	37.500'00
Ad.2º	"	Acción social de la Marina	312.500'00
Ad.3º	"	Ejercicios cerrados	598'05
<u>Política social inmobiliaria</u>			
Ad.4º	1º	Préstamos y primas	36.071.920'62
	2º	Patronato. Personal	84.375'00
	3º	Patronato. Material	15.000'00
	4º	Gastos diversos	296.250'00
			<u>36.467.545'62</u>
			37.718.143'67
RESUMEN			
		Servicios de carácter permanente	35.716.319'63
		Servicios de carácter temporal	37.717.545'62
		Ejercicios cerrados	598'05
			<u>73.434'463'30</u>

Palacio del Congreso, 9 de Marzo de 1932. El presidente, Isidoro Vergara.
El secretario, Rodrigo Almada.

(Diario de Sesiones de las Cortes Constituyentes,
núm. 133, apéndice 6º)

Discussió del Pressupost del Ministeri d'Agricultura i Economia

El dia 28 de març s'inicia la discussió del Pressupost del Ministeri d'Agricultura i Economia.

Enceta el debat Calderón amb un discurs a la totalitat. Comença dient que està satisfet que la República hagi creat el Ministeri d'Agricultura i Economia donant un sentit clar a les reivindicacions i als problemes del camp espanyol. Elogia Marcel·lí Domingo per suposar-lo la persona adequada a la tasca que ha de realitzar al front de l'esmentat Ministeri.

Ningú, però, ni el mateix Ministre, es pot sentir satisfet del Pressupost posat a discussió per aquest Ministeri, ja que resulta que només representa un 1'4% de la totalitat del Pressupost espanyol que s'està discutint i, si en descomptem la part relativa a Indústria i Comerç, tenim que només es destina a Agricultura el 0'40% del total del Pressupost: ben mirat, una ridícula. Hi ha augments notables a Ramaderia i a Indústria, però l'Agricultura continua essent la Ventafocs del Pressupost espanyol. I a més, encara té una rebaixa de quatre milions en relació al Pressupost de l'any 1931. No es té en compte que l'Agricultura ha de ser l'aspecte més important de tot el Ministeri i per això passa el que passa.

Enumera una sèrie de qüestions que han estat reduïdes o suprimides: suports econòmics a les entitats agràries, a les Cambres Agrícoles, als Sindicats agrícoles, a les Cooperatives agrícoles, a la Confederació Catòlica Agrària, a l'Associació General de Ramaderia, etc. Com pot ser tot això?

S'han donat assignacions a l'ensenyament agrícola ambulant, ja que si bé hi ha ensenyament tècnic agrícola i escoles agrícoles especials, l'ensenyament ambulant agrícola que des del 1919 havia estat implantat fou suspès, i ara es replanteja de nou. Molt bé!

Les assegurances de collites no estan desenvolupades a Espanya i cal fer-ho. El 1919 es creà la Mútua Nacional d'Assegurances Agropecuàries amb la xifra inicial de 188 milions de pessetes d'assignació oficial, però és insuficient: a França es destinen a aquesta partida 800 milions i a Itàlia, 1.200 i a Alemanya, 3.300. La dictadura va dissoldre la Mútua, d'una forma francament enutjosa, ja que no tan sols no va respectar els drets adquirits dels assegurats, sinó que la va dissoldre i es va quedar amb tots els seus béns.

Ara sembla com si es volgués fer alguna cosa en aquesta qüestió, però solament s'hi destinen 40.000 pessetes. I pregunta: Però, ¿és que no veuen la importància d'una Mútua d'aquest tipus? Penseu que les calamitats climatològiques que sempre ocorren a la península, per exemple les que n'hi ha hagut darrerament, no serien res si hi havia una Mútua d'assegurances agropecuàries; en canvi, ara, els danificats han de recórrer a l'almoina del Govern, amb l'agravament que per molt que aquest doni sempre donarà poc ja que els donatius no resolen res i són sempre insuficients. L'estadís-

tica demostra que a Espanya hi ha cinquanta-sis dies l'any de pedregada; aquests danys podrien ser resolts econòmicament per la Mútua, la qual disposaria d'una excel·lent informació estadística. En aquella època, quan es va iniciar l'actuació de la Mútua, es calculà que amb una prima mitjana de 1'50 ptes, per hectàrea cultivada es produirien 35 milions d'ingrés a la Mútua, quantitat més que de sobres per a permetre al llarg dels anys de fer acumulacions i pagar els sinistres que la nostra tortuosa climatologia ens proporciona. D'aquesta forma, el Tresor públic no caldria que se sacrificués més. Ara, qualsevol préstec sobre collites està a l'atzar de qualsevol calamitat climatològica.

Cal replantejar l'escola de capataços agrícoles, vinícoles i enològics. Moltes finques i propietats agrícoles no tenen prou importància per a reclamar l'auxili de l'enginyer agrícola, però en canvi necessiten els serveis d'un personal tècnic que pot ser molt bé el capataç agrícola degudament instruït; de fet, són més útils els capataços agrícoles que no els mateixos enginyers en tot el sector agrícola.

En canvi, quina organització més esplèndida té la Indústria! Ni més ni menys que un cos format per 238 enginyers i 200 ajudants, a més de tots els serveis que hi ha a províncies, seran la base del Ministeri.

A Espanya manquen els adobs nitrogenats, que seran imprescindibles quan es posin en marxa els plans de desenvolupament agrari i la reforma, però llavors es podria fer servir l'electricitat dels pantans a crear per a fabricar adobs: seria tot un cicle força interessant que permetria un desenvolupament agrícola i industrial de primer ordre. Cal fer-ne uns bons estudis!

Les granges agrícoles són una decepció per als agricultors, ja que no poden imitar-les per manca de mitjans econòmics. Aquestes granges han de ser les escoles pràctiques dels cultivadors i que a cadascuna s'hi en senyi una mena de cultiu per tal que tots els puguin aprendre; i a cada comarca hi hauria d'haver la més apropiada al terreny i a les condicions pròpies.

Intervé Roma Rubies, de la Comissió, sense gaire èmfasi, per replicar alguns punts a Calderón. Diu que la idea fonamental del Pressupost és la partida d'1.250.000 pessetes per a la Comissió Organitzadora de l'Economia Nacional, per a coordinar els diferents camps de l'Economia ara dispersos i sense connexió en molts casos. Parla de combatre la usura al camp, perquè és una plaga pitjor que d'altres que n'hi ha: la República ha d'acabar amb la usura al camp.

Calderon torna a replicar dient que les dificultats del Ministeri d'Agricultura han estat les que li ha proporcionat el Ministre d'Hisenda, i que cal que per al proper Pressupost, el Ministre d'Agricultura sigui rebel i indisciplinat davant del d'Hisenda, el qual, pel que es veu, és qui mana i dirigeix el Pressupost. El Ministeri d'Agricultura s'ha de mostrar enèrgic.

Fanjul intervé per acusar diversos defectes formals del Pressupost, alguns, purament mecanogràfics, potser deguts a la pressa amb que s'han hagut de fer i elaborar, però tanmateix, diu, tot això ha de desaparèixer del proper Pressupost, el qual s'haurà de fer amb calma i serenitat. Critica l'organització del Ministeri i la manera d'acoplar el Pressupost.

El Pressupost del Ministeri d'Agricultura i Economia és difícil de fer, ja que és el que ha de crear la base necessària per a poder equilibrar la balança de comerç i el que ha de fer que arribi a ser favorable, perquè, fixem-nos-hi bé! si el Pressupost d'aquest Ministeri no és això, no és res! I precisament aquest punt imprescindible del Pressupost, en el que estem discutint no hi és. No hi ha res que reflecteixi la política econòmica del Govern. D'altra banda, cal considerar que no hi ha estadístiques, al Ministeri d'Agricultura i Economia, i que sense estadístiques el Govern no pot actuar en el camp econòmic; però encara hi ha una cosa pitjor, i és que les estadístiques siguin dolentes, llavors l'acció del Govern és deformada. S'ha de desenvolupar el coneixement i l'estudi de les estadístiques, però, sobretot! no les dupliquem, al contrari, coordinem-les! El Catastre pot ser de gran ajut, però el Catastre ha de deixar de ser d de tenir una funció fiscal per a tenir una funció estadística. Així mateix, el contribuent ha de deixar de tenir por al Catastre i hi ha de col·laborar. Fins ara, l'agricultor veu que totes les coses de tipus estadístic que coneix serveixen per a fins fiscals i, és clar, té una desconfiança molt gran a l'estadística oficial.

Parla després que no hi ha assegurances ni cooperació agrícoles, que el poble davant les calamitats climatològiques està deseparat, però que a l'hora de recaptar impostos no se l'oblida, al contrari, se'n recorden molt bé. En canvi, al moment de rebre ajut pels desastres naturals, ningú no en rep i tots són oblidats. Si hi havia assegurances agrícoles, aquestes coses no passarien.

Manca també una assignació al crèdit agrícola.

Propugna per una connexió integral de la xarxa de transmissió elèctrica espanyola.

Parla de la necessitat de la repoblació forestal. Així com de la d'ensenyança tècnica industrial. Menciona l'Escola Industrial de Terrassa com a centre d'ensenyament a imitar; sense escoles d'aquestes no es pot parlar de la indústria d'un país.

Ruiz del Río intervé per dir que el Pressupost actual del Ministeri és insuficient i mal dotat. Esmenta que sempre i durant totes les discussions hom ha dit que no hi havia diners i, naturalment, si no hi ha diners s'han de fer Pressupostos indotats... Demana, tanmateix, que hom pensi, sobretot en fer el proper Pressupost (que segurament es podrà fer amb més calma), que s'han de resoldre tots aquests casos i donar raó a moltes de les suggerències de Fanjul i Calderón, si bé algunes de les quals s'aparten de la qüestió purament de Pressupost per entrar en el camp de les polítiques concretes.

Martín i Martín fa un estudi comparatiu del Pressupost d'Agricultura espanyol i del francès, equiparant moltes xifres, i finalment arriba a la conclusió que a França hom destina a l'Agricultura unes quantitats vint-i-una vegades més importants que a Espanya, tenint en compte la població, la zona cultivada i la renda nacional d'ambdós països. (El discurs de Martín i Martín és interromput nombroses vegades pels altres diputats; és un diputat del partit agrari que no compta amb gaire simpaties entre els republicans, però finalment pot exposar normalment la seva tesi gràcies a Besteiro que talla els interruptors sense contemplacions.)

Replica Azcárate dient que Martín i Martín s'ha dedicat a fer una comparació amb el camp francès, però que les condicions dels dos països són massa diferents per a ser comparables.

Alvarez Mendizabal intervé per atacar el Pressupost presentat. Parla primer dels encerts del Pressupost: coordinació agropecuària, austeritat en les despeses del personal, supressió de les caixes especials, creació del cos d'enginyers industrials del Ministeri, de les subsecretaries del Comerç i indústria, la qüestió forestal, la creació de la inspecció social agrària, la direcció general de ramaderia: tot això està molt bé.

Assenya un augment en relació al Pressupost del 1931. Comenta la insignificantia d'algunes partides, ben ridiques per cent; per exemple, les destinades a investigació científica agronòmica; també són petites les destinades a construccions de primer establiment, camps d'ensenyament i demostracions. Considera que es desenvolupa massa la Ramaderia en detriment de l'Agricultura. Es destinen a la lluita de les plagues del camp només 300.000 pessetes. Enumera a continuació altres incongruències del Pressupost.

Gordon Ordax intervé per contradir alguns punts de l'orador anterior en les seves crítiques contra la Direcció General de Ramaderia. Diu que la creació d'aquesta Direcció, que sembla tan esplendorosa en el Pressupost, s'ha fet amb les assignacions que tenia la Direcció de Cria cavallina del Ministeri de la Guerra, on s'ha suprimit una quantitat enorme de personal cosa que ha permès de muntar aquesta direcció i encara han sobrat diners; l'orador dona xifres concretes.

Ortiz de Solórzano parla que si hi ha algunes coses que ara no es poden realitzar, caldrà tenir-les ben en compte per al proper Pressupost i introduir-les-hi.

Comenta que la renda nacional d'Espanya puja 26.000 milions de pessetes dels quals setze milions procedeixen de l'Agricultura que només en rep divuit del Pressupost. Fa algunes peticions d'incloure el Pressupost unes partides per a la Rioja, d'on ell és diputat.

Ruiz del Rio diu que s'estranya de les paraules d'Ortiz de Solórzano, ja que, si aquest senyor es va oposar a disminuir el Pressupost de Guerra i és partidari de no augmentar els impostos, d'on vol que surtin els diners per a finançar els problemes de l'Agricultura i de l'Economia?

Totes les insinuacions d'Ortiz tenen, per tant, un marcat matís polític...

No cal dir que s'enceta una gran discussió amb crits i imprecacions ja que Ortiz era un dels elements de l'extrema dreta més conspicus del Parlament i, naturalment, les seves insinuacions són contradites pels de l'esquerra. El president, però, talla la brega i dona la paraula a Balbotín.

Aquest critiva llargament el Pressupost d'Agricultura i Economia. Diu que té tots els defectes del Pressupost de la República d'altres Ministeris, que tot s'hi basa en l'anivellació forçosa del Pressupost i en un repartiment desigual de les càrregues, exactament tal com es feia en temps de la Monarquia: mala distribució de les despeses, concretament a Guerra s'hi destinen 500 milions; a Agricultura i Economia, en canvi, només 60, dels quals 30 a l'Agricultura; això és una vergonya, exclama. Espanya està endarrerida, l'Agricultura necessita molts milions per a posar-se al dia i aquesta quantitat és com una gota d'aigua al mar. La reforma agrària encara no té assignació si bé hom ha dit que s'hi assignarien uns Fons en un Pressupost especial o extraordinari, però opina que ara ja s'hauria de veure alguna cosa i començar-se-li a donar alguna assignació!

Parla llargament dels punts de vista revolucionaris de Marcel·lí Domingo i d'allò que deia que es faria o s'hauria de fer quan vingués la República, dels mals d'Espanya..., però ara que mana i està al davant d'un Ministeri no es recorda dels seus mots d'abans. Diu que llegeix el text dels discursos del Ministre i que troba que tot segueix com abans sense resoldre's tant la instrucció pública com l'Agricultura. Fa un furios atac a la política de Marcel·lí Domingo.

Finalitzat ja el debat, intervé Marcel·lí Domingo, ministre d'Agricultura i Economia. Comença dient que el primer problema se li va pl antejar al moment de procedir a la coordinació i a l'organització del Ministeri, ja que calia fer un tot orgànic de moltes branques diferents i que això el va absorbir. En tractar aquest problema s'observaren dues circumstàncies; l'una negativa: l'absoluta manca d'informació estadística de què disposaven; l'altra positiva: el valor enorme del personal del Ministeri, addicte i treballador.

En aquesta situació tan especial aparegué el Pressupost; sobre un panorama d'una economia pobra com la d'Espanya s'havia de fer un Pressupost tan pobra com aquella economia. Tots coincidim a opinar que aquest Pressupost és insuficient. Però, què s'havia de fer? Només hi havia una possibilitat: fer el que s'ha fet. És a dir: simplificar, centralitzar funcions, dissoldre caixes especials, concentrar fons, activar organismes que abans eren simplement oficines burocràtiques, austeritat, unitat en els serveis, disciplina, eficàcia... S'ha fet molta cosa i encara se n'ha de fer més. I es féu un Pressupost, el que jo hauria volgut presentar a la Cambra, però la República encara ha de fer moltes coses i no les podem fer totes d'una vegada. Construir un nou Estat, crear una nova Economia, crear una nova Administració, aixecar Escoles, estructurar les Regions, però per damunt de tot, crear una nova Economia. I quines

són les probabilitats de construir-la? Aquest problema no és preocupador: és angoixós!!! Tot ens ve pertorbat per la política de grandeses de la dictadura que ha deixat l'economia nacional feta un desgavell! I a fora, a l'exterior, una crisi econòmica més profunda i més intensa que mai, i que no és precisament la fi d'un cicle, sinó quelcom de més gros i més important, que pertorba les nostres exportacions i les de molts països, fet que ha motivat la creació de grans contingents de mercaderies per exportar. Espanya rep les conseqüències de tot aquest desballestament total i brutal, i encara podem pensar que aquí és una mica com d'oasi de la situació mundial, ja que, malgrat el canvi, el transtorn no és tan gros com en d'altres països.

Dóna xifres de les exportacions espanyoles i diu que s'ha de vitalitzar la producció nacional i és això el que ha de fer precisament la República. I com ho hem de fer, tot això, amb unes partides del Pressupost? Ho hem de fer amb el Consell d'Organització de l'Economia Nacional! Aquest organisme ha de crear, organitzar, coordinar, resoldre la nostra situació econòmica; i així fou com primerament es batejà aquesta partida: Pla desennal; i que després fou canviat pel nom de Consell d'Organització de l'Economia Nacional. Altres nacions ja han emprès el camí de la planificació; per exemple, el pla quinquennal rus, i Anglaterra, que ja des del 1926 que fa aquest camí. L'esmentat organisme serà el que recollirà tots els problemes de la nostra economia i entre aquests problemes, els Pressupostos futurs.

S'entra en la discussió dels diversos capítols i articles del Pressupost i s'aproven sense discussió els capítols 1, 2, 3, 4 i 5.

Al capítol 6 hi ha una petita esmena d'Azcárate. A continuació, s'aproven sense discussió els capítols 7, 8, 9, 10, 11, 12 i 13.

Al 14, el diputat Rey Mora proposa un augment de sou al personal de l'Institut Forestal d'Investigació, que és retirada en veure que no té el quòrum que exigeix la Constitució per a ser aprovada una esmena.

S'aproven ràpidament i sense debat els capítols 15 i 16, i els addicionals de l'1 al 8.

En discutir el 9 addicional, hi ha una queixa dels diputats radicals Rey Mora i Alvarez Mendizabal sobre la forma com es tramiten els Pressupostos, de pressa i sense conèixer-ne el contingut de les partides, i després sobre les dificultats parlamentàries i constitucionals amb què hom topa.

Guerra del Río pren la paraula per lamentar-se també de tot el que acaba de dir els anteriors oradors. Tothom, diu, espera que la propera discussió dels Pressupostos serà força diferent de l'actual.

Finalment, s'aproven també ben de pressa els articles 9 al 15 addicionals i hom dona per aprovat definitivament el Pressupost del Ministeri d'Economia i Agricultura.

DICTAMEN DE LA COMISION DE PRESUPUESTOS SOBRE EL DE GASTOS DE LA SECCION 10 DE LAS OBLIGACIONES DE LOS DEPARTAMENTOS MINISTERIALES, "MINISTERIO DE AGRICULTURA, INDUSTRIA Y COMERCIO", PARA EL AÑO 1932

VOTO PARTICULAR DEL SR. CALDERON A LA TOTALIDAD

A LAS CORTES CONSTITUYENTES

La Comisión de presupuestos tiene el honor de someter a la aprobación de las Cortes su dictamen sobre el presupuesto de gastos de la sección 10, "Ministerio de Agricultura, Industria y Comercio", para el ejercicio de 1932, en el que figuran aumentos emanados de órdenes ministeriales que reforman el primitivo proyecto y disminuciones introducidas, unas por las referidas órdenes y otras por la Comisión, haciéndose constar todas estas modificaciones en nota adjunta.

SECCION DECIMA

MINISTERIO DE AGRICULTURA, INDUSTRIA Y COMERCIO

Capít.	Artíc.	DESIGNACION DE LOS GASTOS	TOTAL POR Artículos	Capítulos
Servicios de carácter permanente				
ADMINISTRACION CENTRAL				
<u>Personal</u>				
1º	1º	Sueldo del Ministro	30.000'00	
	2º	Subsecretario, Directores generales y Secretarías particulares	122.125'00	
	3º	Cuerpo de Administración civil	2.028.375'00	
	4º	Subsecretaría	32.375'00	
	5º	Sección especial de Contabilidad	3.500'00	
	6º	Sección de Indices económicos (Suprimido)	-	
	7º	Sección de Abastos e Inspección central de Intervención y abastecimientos	32.000'00	
	8º	Dirección general de Agricultura	5.473.750'00	
	9º	Dirección general de Industria	2.872.080'00	
	10	Dirección general de Comercio y Política arancelaria	680.750'00	
	11	Asesoría jurídica	27.500'00	
	12	Consejo Asesor de Economía	17.500'00	11.319.955'00
<u>Material</u>				
2º	1º	Ministerio	243.375'00	
	2º	Dirección general de Agricultura	26.500'00	
	3º	Dirección general de Industria	288.500'00	
	4º	Dirección general de Comercio y Política arancelaria	91.750'00	

29	5º	Consejo de la Economía Nacional	5.000'00	655.125'00
		<u>ADMINISTRACION PROVINCIAL</u>		
		<u>Personal</u>		
3º	1º	Dirección general de Agricultura	874.625'00	
	2º	Dirección general de Industria	-	874.625'00
		<u>Material</u>		
4º	1º	Dirección general de Agricultura	162.000'00	
	2º	Dirección general de Industria	432.750'00	594.750'00
		<u>Material</u>		
5º	1º	Subsecretaría	63.000'00	
	2º	Dirección general de Agricultura	300.041'67	
	3º	Dirección general de Industria	53.125'00	
	4º	Dirección general de Comercio y Política arancelaria	502.500'00	918.666'67
		<u>Servicios especiales y generales</u>		
6º	1º	Subsecretaría	22.500'00	
	2º	Comité regulador de la Industria de Papel	375.000'00	
	3º	Comisaría Algodonera del Estado	2.000.000'00	
	4º	Estadística y Legislación Agrícola	80.000'00	
	5º	Establecimientos agrícolas cen trales	435.500'00	
	6º	Instituto Nacional Agronómico	-	
	7º	Establecimientos de enseñanza y experimentación	2.272.993'38	
	8º	Campos de demostración	300.000'00	
	9º	Desplazamiento de personal y plagas del campo	900.000'00	
	10	Servicios diversos	631.375'00	
	11	Mejora de plantas	1.875.000'00	
	12	Plan decenal	1.250.000'00	
	13	Laborco forzoso de la tierra	100.000'00	
	14	Servicio de Fitopatología	937.500'00	11.179.868'38
		<u>Servicios agrícolas en el extranjero</u>		
7º	Unico	Personal	110.000'00	110.000'00
8º	"	Material y varios	28.000'00	28.000'00
		<u>Servicios generales y especiales</u>		
9º	1º	Cuerpo de Ingenieros y Ayudantes Industriales	225.000'00	
	2º	Dirección general de Comercio y Política Arancelaria	267.750'00	492.750'00
10	Unico	Comisión permanente española de Electricidad		22.100'00

.../..

		<u>Auxilios y subvenciones</u>		
11	1º	Subsecretaría	72.000'00	
	2º	Dirección general de Agricultura	37.500'00	
	3º	Dirección general de Industria	10.000'00	
	4º	Dirección general de Comercio y Política Arancelaria	271.250'00	390.750'00
		<u>Congresos, Exposiciones, Certámenes y Oficinas internacionales</u>		
12	1º	Dirección general de Agricultura	275.000'00	
	2º	Dirección general de Industria	37.000'00	
	3º	Dirección general de Comercio y Política Arancelaria	161.750'00	473.750'00
				27.060.340'05
		<u>SERVICIOS DE CARACTER TEMPORAL</u>		
		<u>Dirección general de Industria</u>		
13	1º	Personal	3.000'00	
	2º	Personal y material	27.625'00	30.625'00
		<u>Material</u>		
14	1º	Consejo Superior de Economía Nacional (Suprimido)	-	
		<u>Dirección general de Agricultura</u>		
14	2º	Construcciones, adquisiciones e instalaciones	300.000'00	
	3º	Material de divulgación	75.000'00	
	4º	Plagas eventuales	425.000'00	
	5º	Dirección general de Comercio y Política Arancelaria	75.000'00	875.000'00
15	Unico	Primas a la industria textil		1.625.000'00
16	"	Fomento de la sericultura e industrias sericícola y sedera		1.412.500'00
				3.943.125'00

SERVICIOS DE CARACTER PERMANENTE
Capítulos adicionales

Adic. 1º	"	Para el pago de gratificaciones del personal del Servicio provincial de Abastos durante el segundo semestre de 1931 (Supri.)		-
Adic. 2º	"	Para el pago de las asignaciones de material del Servicio provincial de Abastos durante el segundo semestre de 1931. (Suprimido)		-

.../..

Adic.3 ^a	"	Para toda clase de gastos que produzca durante el segundo semestre de 1931 la re-lación de las Secciones provinciales de Abastos con la Central, incluso estadísticas e inspección. (Suprimido)		
		<u>Servicios de Montes, Pesca y Caza, Minas y Combustibles y Ganadería e Industrias Pecuarias</u>		
Adic.4 ^a	1 ^a	Dirección general de Montes, Pesca y Caza	32.250'00	
	2 ^a	Dirección general de Minas y Combustibles	32.250'00	
	3 ^a	Dirección general de Ganadería e Industrias Pecuarias	23.250'00	87.750'00
Adic.5 ^a	1 ^a	Personal procedente del Ministerio de Obras públicas	124.375'00	
	2 ^a	Montes, Pesca y Caza	6.612.187'50	6.736.562'50
Adic.6 ^a	Unico	Direcciones generales de Montes, Pesca y Caza, Minas y Combustibles y Ganadería e Industrias Pecuarias		127.300'00
Adic.7 ^a	"	Dirección general de Ganadería e Industrias pecuarias		4.099.737'50
		<u>Gastos de escritorio y material de Oficina</u>		
Adic.8 ^a	1 ^a	Dirección general de Montes, Pesca y Caza	144.900'00	
	2 ^a	Dirección general de Minas y Combustibles	92.325'00	
	3 ^a	Dirección general de Ganadería e Industrias pecuarias	33.000'00	270.225'00
		<u>SERVICIOS GENERALES Y ESPECIALES</u> <u>Secretaría, Direcciones generales y Dependencias Centrales</u>		
Adic.9 ^a	1 ^a	Servicios generales	1.222.151'00	
	2 ^a	Servicios especiales	1.219.562'50	3.031.350'00
		<u>SERVICIOS PROVINCIALES</u>		
Adic.10	1 ^a	Servicios generales	6.289.696'92	
	2 ^a	Servicios especiales	4.408.373'00	10.698.069'92
		<u>SERVICIOS DE CARACTER TEMPORAL</u>		24.461.358'42
Adic.11	1 ^a	Minas y combustibles, investigaciones mi-neras	1.255.100'00	
	2 ^a	Instituto Geológico y Minero de España	300.000'00	
	3 ^a	Congresos, Exposiciones y Oficinas In-ternacionales	1.250'00	
	4 ^a	Auxilios y subvenciones	225.000'00	1.781.350'00
Adic.12	Unico	Replacación forestal		1.250.000'00
				3.031.350'00

.../..

SERVICIOS DE CARACTER PERMANENTE
Inspección general de los servicios social-
agrarios

adic.13 1 ^a	Jefatura e Inspección de todos los servi- cios	23.250'00	
	2 ^a Personal técnico	261.500'00	
	3 ^a Junta central de Reforma Agraria	47.250'00	
	4 ^a Seguros agrarios	225.000'00	
	5 ^a Material y gastos diversos	740.000'00	
	6 ^a Cámaras, Sindicatos y Asociaciones agrí- colas	63.750'00	1.360.750'00
			1.360.750'00

SERVICIOS DE CARACTER TEMPORAL

Adic.14	Unico	Servicios especiales	297.388'00
		<u>Ejercicios cerrados</u>	
Adic.15	Unico	Obligaciones que carecen de crédito legislativo	58.742'68

R E S U M E N

Servicios de carácter permanente:

Capítulos 1 al 12	27.060.340'00
Capítulos adicionales del 1 al 10	24.461.358'42
Capítulo adicional 13	1.360.750'00
	52.882.448'47

Servicios de carácter temporal:

Capítulos 13 al 16	3.943.125'00
Capítulos adicionales 11 y 12	3.031.350'00
Capítulo adicional 14	297.388'00
	7.271.863'00

Ejercicios cerrados

	58.742'68
Servicios de carácter permanente	52.882.448'47
Servicios de carácter temporal	7.271.863'00
<u>Ejercicios cerrados</u>	58.742'68

60.213.054'15

Palacio del Congreso, 25 de Marzo de 1932.- El Presidente, Isidoro Ver-gara.- El Secretario.

(Diario de Sesiones de las Cortes Constituyentes,
núm. 143, apéndice 16^a)

Discussió del Pressupost del Ministeri d'Hisenda

El dia 25 de març de 1932 es passa a discutir el Pressupost del Ministeri d'Hisenda. No hi ha discussió per a la totalitat i es van aprovant molt de pressa els capítols i articles fins que hom arriba al capítol addicional segon.

A la secció 11, capítol addicional 2n., article únic, hi havia una partida de 2.700.000 pessetes relativa als tres darrers trimestres de l'any 1932, sota el concepte "Exposició Internacional de Barcelona".

Abilio Calderón, de la Comissió de Pressupostos, havia presentat un vot particular en el qual deia: "Se suspèn l'aprovació d'aquest crèdit, en el qual es reconeix la tercera anualitat de la subvenció de l'Estat a l'Ajuntament de Barcelona per contribuir a aixecar les càrregues de l'Exposició Internacional, conforme al decret 30.12.1929, per l'atenció del qual es consignaren, pels tres últims trimestres, 2.700.000 pessetes fins que es justifiqui davant del Ministeri d'Hisenda que s'han complimentat en totes les seves parts els preceptes assenyalats en aquell decret, especialment l'article 9, i que les Corts acordin i deliberin sobre la proposició presentada sol·licitant una altra subvenció per 10 anys a l'Ajuntament de Barcelona per satisfer sumes pendents de pagament per raó d'obres, subministraments i serveis prestats a l'Estat important sis milions de pessetes cada anualitat."

Minicia el debat Abilio Calderón defensant el seu vot particular. Diu que no s'oposa a l'assignació de la subvenció, només pregunta al Ministeri si s'ha complert el que diu l'esmentat article del decret de 3.12.29 que fou el que concedia la subvenció a l'Exposició Internacional de Barcelona.

Repeteix que no és que li sembli malament la subvenció, si hom la dona, però que vol que tothom sàpiga que l'Estat espanyol, en totes les èpoques, Règims i Constitucions, s'ha preocupat de Catalunya, que ha estat la Regió predilecta, la que ha rebut més suport del poder públic, cosa que salta a la vista llegint aquell decret.

L'Exposició de Barcelona fou un èxit grandios, una recollida total, en què va participar la Nació sencera. L'Ajuntament de Barcelona es féu càrrec de la seva organització i que, incialment, només havia de ser una exposició d'indústries elèctriques; llavors, l'Estat va subvencionar-la amb 10 milions de pessetes a pagar en deu anualitats. Després, el 1929, va donar un nou auxili, que fou esplèndidament concedit, tal com acostumaven a fer els governants d'aquells temps.

Detalla les diverses subvencions concedides a l'Ajuntament de Barcelona que pugen, en total, 154 milions; per altra banda, l'Ajuntament podia posar tributs pel doble del valor de la subvenció com a recursos extraordinaris, i també les províncies limítrofes havien de contribuir a l'es

forç fet per Barcelona. L'orador diu que ignora la suma obtinguda d'aquests tributs extraordinaris i de la col·laboració que les Diputacions de les Províncies catalanes han donat per alleugerir les càrregues en qüestió.

La proposta del Pressupost s'ha presentat sense donar aquests aclariments per mitjà dels quals els Diputats podrien fer un judici clar de la partida. D'altra banda, hi ha pendent al Parlament un projecte de llei per a donar a l'Ajuntament de Barcelona una nova subvenció de 60 milions de pessetes en deu anys. És a dir que, en total, es donen a l'Ajuntament de Barcelona 194 milions de pessetes, que és allò que el Govern ha invertit en l'Exposició Internacional. És molt convenient que tothom sàpiga que l'Estat espanyol no ha regatejat l'ajut, més encara si hom té en compte que d'altres exposicions (com la de Saragossa, que va donar superàvit, i la de València, sufragada totalment pel municipi) foren pagades íntegrament per la ciutat organitzadora. Ara s'ha donat a Barcelona tot allò que hom pot concedir i no ho consuro, però que consti que les campanyes que es fan a Catalunya dient que el poder central la té oblidada i que se la tracta injustament han de cessar; que la Cambra vegi què ha fet el Poder central per Catalunya i que això serveixi d'antecedent per quan es discuteixi l'Estatut.

En Carner, com a Ministre de Finances, pren la paraula per respondre a Calderón. Comença dient que les darreres paraules de Calderón demostren un abast polític del seu vot particular. Aquest caràcter polític és el d'assenyalar que els Governos de la Monarquia, als quals serví el senyor Calderón en diversos càrrecs de l'Administració, fins i tot com a Ministre, havien donat a Catalunya un ajut que no s'havia prestat a d'altres Regions.

En primer lloc, diu Carner, l'Exposició de Barcelona no és comparable a cap de les altres esmentades per molts motius, i l'esforç que es féu llavors, ara s'està pagant molt car. En Calderón ha preguntat si s'havien imposat els tributs per part de l'Ajuntament i li respon que van ser setze, detallant-los a continuació:

- 1) 0'05 ptes. a les cartes que surtin de Barcelona.
- 2) 0'10 ptes. per cada telegrama posat a Barcelona.
- 3) 10% d'augment a la patent d'automòbils.
- 4) 2 o 3% als ingressos bruts de certes empreses explotadores de serveis públics.
- 5) 10% d'augment als espectacles públics.
- 6) 10% d'augment a alguns conceptes de la tarifa 1ª de la llei d'utilitats.
- 7) 8% d'augment a la quota del Tresor contribució industrial i de comerç
- 8) 8% d'augment a la contribució territorial urbana.
- 9) 50% d'augment al timbre de l'Estat a les pólisses per compres de títols del Deute de l'Estat.
- 10) 0'65% del rendiment net de companyies anònimes i comanditàries per accions.
- 11) 50% d'augment als arbitris de les aigües minerals.

- 12) 40 pessetes per cada 100 litres de xampany i aperitius, i vins embotellats.
- 13) 5 ptes. per cada 100 litres dels vins no embotellats.
- 14) 20% sobre els beneficis líquids de les empreses dedicades a la recança de localitats dels espectacles.
- 15) 1% dels ingressos bruts dels beneficis dels edificis de l'exemple de Barcelona, i
- 16) 25 ptes. de cada 100 ks de confitures, dolços secs, almívars, jalees, etc.

D'aquests recàrrecs transitoris, se n'han aplicat ja els següents: els assenyalats amb els números 1, 2, 3, 4, 6, 7, 8, 9 i 10.

Això demostra ben clarament la diferència que hi ha entre els ciutadans de Barcelona i els altres espanyols. L'esforç de l'Exposició gravita en una gran part sobre el contribuent barceloní, ve a dir en Carner. La intervenció que va tenir la ciutat de Barcelona en l'Exposició va ser ben migrada, en canvi. L'Exposició no va ser dirigida per la ciutat, sinó pel Comissari Regi nomenat directament pel Govern i, malgrat això, ara són els ciutadans de Barcelona els qui han de suportar uns tributs especials diferents dels dels altres espanyols. I això ho feren els del Govern de la Monarquia a la qual en Calderón va servir activament i eficientment en el seu lloc de Ministre. I també cal recordar que, la que ha suportat tots els serveis de l'Estat, és la ciutat de Barcelona, diferent també en això a d'altres ciutats espanyoles. Per exemple, els edificis del Palau de Justícia, la Presó Model i la Duana es van construir mitjançant uns tributs especials dels ciutadans barcelonins. Heus ací el tracte de favor que la Monarquia concedí a Barcelona i a Catalunya!

Aquesta contribució de l'Estat a l'Exposició és una petita part de les despeses que ocasionà, part que ha de contribuir a llevar uns quants centenars de milions del deute públic de Barcelona. Aquest tracte del règim monàrquic a Barcelona no va ser gens agradable.

D'altra banda, s'estranya que en Calderón demani justificants d'aquesta partida del Pressupost. Les partides del Pressupost són això: pressupostos; les justificacions ja les donarà, d'acord amb les lleis, el pagador d'Hisenda que és qui haurà de respondre si s'ha pagat bé o malament.

Replica en Calderón afirmant que el seu vot particular no té cap objectiu polític; que ell vol que tothom s'assabenti que Catalunya no va ser oblidada pel règim monàrquic, sinó tot al contrari: que en va ser la Regió preferida.

Parla de les grans coses que el règim monàrquic va fer per Catalunya, tal com ferrocarrils, carreteres, etc. El discurs d'en Calderón s'allarga i és interromput diverses vegades per en Lluhí, el qual demana proves de les seves afirmacions, sol·licitant que li citi quines carreteres foren construïdes amb motiu de l'Exposició. Després d'un diàleg, Calderón només esmenta la de Saragossa a Barcelona, a la qual s'avançà la se-

va pavimentació a costa de grans despeses per tal que estés llesta per l'Exposició. A partir d'aquest moment, el discurs de Calderón es va convertir en un diàleg de tres, entre ell, en Carner i en Lluhí, els quals el contradueixen i li rebaten tots els arguments, concretament quan parla del responsable del fracàs econòmic que va resultar l'Exposició, responsable que, segons en Carner, fou el Comissari Regi i segons en Calderón l'Ajuntament de Barcelona que no va saber administrar com calia les subvencions de l'Estat.

Calderón torna a subratllar que la República segueix el mateix camí que la Monarquia en el sentit d'ajudar Catalunya. Lluhí replica en veu alta que Catalunya s'ajuda tota sola i Calderón li respon que si s'ajuda sola com és que va demanar 200 milions de pessetes; en uns moments en què les altres regions d'Espanya estaven en plena misèria i als catalans els sobraven riqueses.

S'alça un gran aldarull després d'aquestes paraules de Calderón que Bes teiro té molta feina a contenir a cops de campaneta.

A partir d'aquest moment el diàleg dels tres personatges s'estrenca gai rebé a causa dels crits, les interrupcions i l'esvalot consegüent. Finalment, Calderón retira el seu vot particular i continua la discussió del Pressupost.

I sense cap més incident, s'aprova el Pressupost d'Hisenda.

SECCION UNDECIMA

MINISTERIO DE HACIENDA

Capit.	Artic.	DESIGNACION DE LOS GASTOS	TOTAL POR	
			Articulos	Capitulos
		Servicios de carácter permanente		
		ADMINISTRACION CENTRAL		
		Personal		
1º	1º	Sueldo del Ministro	30.000'00	
2º	2º	Subsecretario, Interventor general de la Administración del Estado, Presidente del Jurado mixto, central de Utilidades, Directores generales, Presidente, Vocales y personal del Tribunal Económico-administrativo Central, Secretarías particulares, Oficialía mayor, Sección de Personal e Intervenciones y Tesorerías centrales	379.750'00	
3º	3º	Tribunal de Cuentas del Reino (suprimido)	-	
4º	4º	Personal especial	109.875'00	
5º	5º	Subvenciones para las Sociedades de carácter benéfico de funcionarios del Ministerio	50.000'00	
6º	6º	Subvención para el Colegio de Huérfanos de Empleados de Hacienda	200.000'00	769.625'00
2º	Unico	Material de las Dependencias centrales del Ministerio		602.827'00
		ADMINISTRACION PROVINCIAL		
		Personal		
3º	1º	Delegaciones de Hacienda	573.000'00	
	2º	Indemnizaciones de residencia	300.000'00	873.000'00
		Material		
4º	Unico	Dependencias provinciales		936.313'75
		establecimientos FABRILES AL SERVICIO DE LA HACIENDA		
		Personal		
5º	1º	Dirección y Personal facultativo de los	-	
	2º	Minas de Almadén	-	
	3º	Mina Arrayanes	-	
	4º	Intervención del Estado en las salinas de Torrevejeja y de La Mata		8.900'00

Material

6º	Unico	Intervención del Estado en las salinas de Torrevejeja y de La Mata		1.500'00
		GASTOS COMUNES A LA ADMINISTRACION CENTRAL Y PROVINCIAL		
		Personal general, administrativo y técnico		
7º	1º	Personal administrativo	21.088.000'00	
	2º	Cuerpo de Abogados del Estado	1.910.500'00	
	3º	Cuerpos de Contabilidad del Estado	2.089.000'00	
	4º	Personal del Cuerpo de Aduanas	6.307.400'00	
	5º	Arquitectos	1.022.000'00	
	6º	Ingenieros de Montes	203.000'00	
	7º	Ayudantes de Montes	177.000'00	
	8º	Ingenieros industriales	521.000'00	
	9º	Ingenieros de Minas	179.500'00	
	10	Profesores mercantiles	684.000'00	
	11	Peritos electricistas	54.000'00	
	12	Aparejadores	513.000'00	
	13	Delineantes del Catastro de Rústica	139.000'00	
	14	Delincantes del Catastro de Urbana	129.000'00	
	15	Cuerpo administrativo del Catastro de Rústica	1.030.000'00	
	16	Cuerpo administrativo del Catastro de Urbana	576.500'00	
	17	Taquígrafos-mecanógrafos del Catastro de Rústica	35.000'00	
	18	Personal subalterno	180.000'00	36.837.900'00
		Visitas y comisiones del servicio		
8º	Unico	Para todos los gastos que ocasionen las que acuerden durante el ejercicio el Ministro y los Directores generales		260.000'00
		Gastos de viaje		
9º	"	Gastos de viaje en traslados forzosos de los funcionarios de Hacienda y de los destinados a Canarias		40.000'00
		Gastos de movimiento de fondos		
10.	1º	Giros y remesas del Tesoro, con exclusión de la moneda que se transporta para su refundición	200.000'00	
	2º	Diferencias de cambio, comisiones y gastos en los pagos que ejecute el Tesoro en el extranjero por cuenta de los diferentes Ministerios y en las operaciones		

	de regularización y controlación del cambio	8.000.000'00	8.200.000'00
	<u>Compra y composición de mobiliaje</u>		
11	Unico Para compra y composición de mobiliaje		325.000'00
	<u>Gastos diversos</u>		
12	1º De la Deuda pública	555.051'18	
	2º De Aduanas	289.865'00	
	3º De propiedades y derechos del Estado	2.000'00	
	4º De la Intervención general de la Administración del Estado	66.500'00	
	5º De la Caja general de Depósitos	21.900'00	
	6º Imprevistos y eventuales	14.990'00	
	7º Trabajos a destajo	750.000'00	
	8º Gastos de oposiciones	3.000'00	
	9º Subdelegaciones de Hacienda	55.000'00	
	10 Gastos derivados de la implantación del servicio de ingresos directos	68.167'00	
	11. Remuneraciones varias	48.375'00	1.874.848'18
13.	Unico Anticipos reintegrables a los funcionarios		50.000'00
			50.779.913'93
	<u>Servicios de carácter temporal</u>		
14.	" Subvención del Estado al Consorcio del Puerto franco de Barcelona (Real Decreto-ley núm. 1.491, de 11 de Junio de 1929)		1.500.000'00
	<u>Ejercicios cerrados</u>		
15.	" Obligaciones que carecen de crédito legislativo		3.175'83
Adic.1ª	" Haberes de un Jefe de Negociado de primera clase del Cuerpo pericial de Contabilidad del Estado, que desempeñó el cargo de Subdelegado de Hacienda en Linares		8.000'00
Adic.2ª	" Exposición Internacional de Barcelona		2.700.000'00
			2.708.000'00
	<u>RESUMEN</u>		
	Servicios de carácter permanente		50.779.913'93
	Idem de idem temporal		1.500.000'00
	Capítulos adicionales de carácter temporal		2.708.000'00
			54.987.913'93

.../..

Ejercicios cerrados

3.175'83

54.991.089'76

Delegación del Congreso, 24 de Marzo de 1932. El presidente

A LAS CORTES CONSTITUYENTES

El Diputado que suscribe, deplorando disentir de sus compañeros de la Comisión de presupuestos, tiene el honor de presentar a la Cámara el siguiente voto particular:

Sección 11, "Ministerio de Hacienda", capítulo adicional 2º, artículo único:

"Se suspenderá la aprobación del mismo, en el que se concede como tercera anualidad de subvención del Estado al Ayuntamiento de Barcelona para contribuir al levantamiento de las cargas de la Exposición Internacional conforme al decreto de 3 de Diciembre de 1929, para cuya atención se consigna para los tres últimos trimestres 2.700.000 pesetas, hasta tanto que se justifique ante el Ministerio de Hacienda que han cumplido en todas sus partes los preceptos señalados en el real decreto dicho y especialmente en el art. 9º y las Cortes Constituyentes deliberen y acuerden sobre una proposición de ley presentada solicitando otra subvención por diez años para el Ayuntamiento de Barcelona, para satisfacer sumas pendientes de pago por razón de obras, suministros y servicios prestados en la Exposición importante 6 millones de pesetas en cada anualidad."

Palacio de las Cortes, 24 de Marzo de 1932.- Abilio Calderón.

(Diario de Sesiones de las Cortes Constituyentes, núm. 142,

Apéndice 3º)

Els Pressupostos de la Secció 12, "Despeses de les Contribucions i Rendes Públiques" foren aprovats sense discussió ni esmenes durant la Sessió de les Corts del dia 29 de març de 1932.

DICTAMEN DE LA COMISION DE PRESUPUESTOS SOBRE EL DE GASTOS DE LA SECCION 12, "GASTOS DE LAS CONTRIBUCIONES Y RENTAS PUBLICAS", PARA 1932

A LAS CORTES CONSTITUYENTES

La Comisión de presupuestos tiene el honor de someter a la deliberación y aprobación de las Cortes su dictamen relativo a la sección 12, "Gastos de las Contribuciones y Rentas públicas".

La única modificación que se hace en el proyecto es la redacción de los capítulos 3º al 11, debida a la reorganización de los servicios de la Fábrica de la Moneda y Timbre, según orden ministerial, que no implica alteración en las cifras totales de la sección.

SECCION DUODECIMA

GASTOS DE LAS CONTRIBUCIONES Y RENTAS PUBLICAS

Capít.	Artíc.	DESIGNACION DE LOS GASTOS	TOTAL POR	
			Artículos	Capítulos
SERVICIOS DE CARACTER PERMANENTE				
1º	Unico	Premios de cobranza de las Contribuciones e impuestos		16.735.000'00
2º	"	Catastro.- Junta Superior del Catastro.- Personal		19.125'00
3º	"	Idem.- Idem de idem.- Material		2.500'00
4º	1º	Trabajos relativos a la Riqueza agrícola	2.722.524'25	
	2º	Idem a la Riqueza de Montes	321.002'50	
	3º	Gastos comunes a los trabajos relativos a las Riquezas Agrícola y de Montes	385.464'25	
	4º	Trabajos relativos a la Riqueza Urbana	2.411.127'50	
	5º	Material y alquileres	192.425'00	6.032.543'50
FABRICA NACIONAL DE LA MONEDA Y TIMBRE				
Gastos de acuñación de moneda				
5º	1º	Para adquisición, reparación y entretenimiento de máquinas, enseres y utensilios del servicio de moneda	35.000'00	
	2º	Adquisición de primeras materias	30.000'00	
	3º	Para formalizar el importe de las monedas de encerramiento o restos de rendiciones mensuales		50'00
65.050'00				

3º Para formalizar el importe de las monedas de encerramiento o restos de rendiciones mensuales

Gastos de fabricación de efectos timbrados

6º 1º Para adquisición, reparación y entretenimiento de máquinas, enseres y utensilios 85.000'00
2º Adquisición de primeras materias 1.199.180'00 1.284.180'00

Personal técnico, administrativo y subalterno

7º 1º A la Asociación de Socorros Mútuos del personal de la Fábrica 113.000'00 113.000'00
2º Para la construcción de un sanatorio anti-tuberculoso en la Sierra del Guadarrama
20.000'00
6.000'00 26.000'00
3º Servicio médico 10.000'00
149.000'00

8º 1º Para adquisición, reparación y entretenimiento de máquinas, enseres y utensilios del servicio general 30.000'00
2º Para gastos generales (agua, combustible, gas, electricidad, pequeñas obras, material de limpieza, etc.) 193.000'00
3º Para material de las oficinas de la Fábrica 15.000'00
4º Para gastos peculiares de la Caja y quebranto de moneda 1.000'00
5º Para material de la Intervención de la Fábrica 4.000'00
243.000'00

Impresiones y encuadernaciones varias

9º 1º Adquisición de primeras materias para la elaboración de impresos, precintos y documentos de los servicios a cargo de la Dirección general de Aduanas y gastos que origine su empaquetamiento y envío a provincias 239.903'10
2º Adquisición de primeras materias para la elaboración de precintos del impuesto sobre consumo de pólvoras y demás materias explosivas, y gastos para el envío de los citados documentos a provincias 30.000'00
3º Adquisición de primeras materias para la elaboración de recibos y demás documentos

		que exija la recaudación de las contribuciones directas e indirectas y portes	420.238'00	
4º	Unico	Adquisición de primeras materias para la impresión y encuadernación del Boletín Oficial del Ministerio de Hacienda	40.251'00	
5º		Primeras materias para la impresión y encuadernación de Memorias y demás trabajos que encomiende el Ministerio de Hacienda	15.500'00	
			<u>745.892'10</u>	
10.	Unico	Para pago de jornales al personal obrero con nombramiento de carácter fijo, de acuerdo con el reglamento de la Fábrica	2.888.000'00	
11	"	Para retiro de obreros de la Fábrica	50.000'00	
		<u>CUERPO DE CARABINEROS</u>		
		<u>Personal</u>		
12	1º	Dirección general	476.500'00	
	2º	Subinspecciones, Colegios y Comandancias	47.951.335'09	
	3º	Vigilancia de salinas	1.250'00	48.429.085'09
13	Unico	Material	252.435'00	
		<u>Gastos diversos</u>		
14	1º	Acuartelamiento	1.827.500'00	
	2º	Cruces, y premios de reenganche	6.338.699'05	
	3º	Transportes	337.500'00	
	4º	Provisión de pienso y utensilio	844.254'51	9.347.953'56
		<u>CONTRIBUCIONES INDIRECTAS</u>		
		<u>Contribución territorial</u>		
15	1º	Recargos y gastos de expedientes de apremio y adjudicación de fincas	15.000'00	
	2º	Gastos de rectificación de amillaramientos, reclamaciones de agravio, comprobación de la riqueza territorial y otros diversos	15.000'00	
	3º	Para formalizar el importe de las contribuciones impuestas a bienes del Estado, sin que se produzca salida material de fondos en las Cajas públicas	1.000.000'00	
	4º	Para formalizar el importe de los descuentos a la Hacienda de los que se hace pago con la adjudicación de bienes inmuebles, sin producir salida material de fondos de las Cajas públicas	100.000'00	1.130.000'00

.../..

		<u>Contribución industrial</u>		
16.	Unico	Premios de formación de matrículas y demás gastos de dicha contribución		1.500.000'00
		<u>Contribución sobre las utilidades de la riqueza mobiliaria</u>		
17	1º	Gastos de los Jurados de estimación	60.000'00	
	2º	Compensación de reglamentaria a los liquidadores de esta contribución	636.000'00	
	3º	Gastos de material del Jurado de Utilidades	19.250'00	
	4º	Ídem de ídem del Jurado Mixto de Utilidades	50.000'00	
	5º	Gastos de liquidación de los recargos municipales sobre las cuotas de 1ª y 3ª de la contribución sobre utilidades de la riqueza mobiliaria y del arbitrio sobre el producto neto de Sociedades, autorizados por los artículos 391 y 393 del Estatuto municipal	375.000'00	1.140.250'00
		<u>Impuesto de Derechos reales y transmisión de bienes</u>		
18.	Unico	Gastos de investigación del impuesto		50.000'00
		<u>Gastos de investigación en general</u>		
19.	1º	Gastos de contribuciones, visitas de inspección del Tributo, incluso indemnizaciones a los ingenieros de minas y gastos de locomoción por tales conceptos	250.000'00	
	2º	Material para cuatro Laboratorios de minas	25.000'00	275.000'00
		<u>CONTRIBUCIONES INDIRECTAS</u>		
		<u>Aduanas</u>		
20	1º	Comisiones en general para servicios a cargo de la Dirección general de Aduanas	797.000'00	
	2º	Indemnizaciones de derechos de Aduanas por material de obras públicas (suprimido)	-	797.000'00
		<u>Timbre del Estado</u>		
21.	Unico	Gastos de administración de la renta y comisión a la Compañía Arrendataria de Tabacos, encargada de la venta		9.600.000'00
		<u>Impuesto de Transportes</u>		
22.	"	Patente nacional de circulación de automóviles.- Premios de formación de matrículas y gastos de dicha contribución		580.000'00

.../..

<u>Impuestos sobre la pólvora y otros explosivos</u>				
23.	"	Gastos de administración del impuesto MONOPOLIOS Y SERVICIOS EXPLOTADOS POR LA ADMINISTRACION	100.000'00	
<u>Cerillas fosfóricas y toda clase de fósforos e impuesto sobre aparatos encendedores</u>				
24.	"	Gastos de administración del Monopolio y del impuesto de referencia	24.607.946'87	
25.	"	Gastos de personal de la Delegación del Gobierno cerca de la Compañía Arrendataria del Monopolio de Petróleos	229.000'00	
<u>Loterías</u>				
26.	1ª	Comisiones e indemnizaciones a los Administradores de loterías	8.500.250'00	
	2ª	Gastos diversos	1.228.000'00	
	3ª	Adquisición y reparación de máquinas, montaje y gastos de traslado al nuevo edificio de Loterías	68.125'50	9.796.375'50
<u>Propiedades y derechos del Estado</u>				
27.	1ª	Gastos de administración de los bienes del Estado, Clero, Secuestros y patrimonio que fué de la Corona y de formación del inventario de edificios e inmuebles del Estado	1.623.715'50	
	2ª	Premios y gastos de inspección e investigación de las propiedades y de venta de bienes desamortizados	6.000'00	1.629.715'50
<u>Impresiones y encuadernaciones</u>				
28.	1ª	Servicios del Ministerio	5.000'00	
	2ª	Idem de la Intervención general de la Administración del Estado	310.000'00	
	3ª	Idem de la Dirección general de Tesoro público	20.000'00	
	4ª	Idem de la id. id. de Rentas públicas	25.000'00	
	5ª	Idem de la id. id. de Aduanas	362.500'00	
	6ª	Idem de la id. id. de Propiedades y Contribuciones territoriales	4.000'00	726.500'00
<u>Créditos a favor de las Corporaciones locales</u>				
29.	Unico	Para el abono de las que resulten a favor de las mismas	200.000'00	

.../...

<u>Alquileres</u>				
30.	Unico	Para gastos de alquiler de edificios ocupados por las oficinas de Hacienda	670.000'00	
<u>Reformas tributarias</u>				
31.	"	Para preparar y en su caso implantar reformas tributarias	6.250'00	
		<u>Servicios de carácter temporal</u>	139.282.227'12	
32.	"	Permutas, construcciones, obras de reparación e instalación de edificios	2.997.810'34	
<u>Ejercicios cerrados</u>				
33.	"	Obligaciones que carecen de crédito legislativo (suprimido)		
<u>Servicios incorporados del Presupuesto extraordinario, aprobado por Real decreto-ley de 9 de Julio de 1926</u>				
34.	1ª	Nuevas construcciones, obras de terminación y de reconstrucción y gastos de instalación	428.963'84	
	2ª	<u>Carabineros</u>		
	2ª	Nuevas construcciones, adquisición y ampliación de cuarteles	1.462.481'33	
		<u>Accidentes del trabajo</u>	1.891.445'17	
Adic. Unico	1ª	Para satisfacer obligaciones emanadas de la Ley de Accidentes del trabajo	10.000'00	
<u>Tabacos.- Ceuta y Melilla</u>				
Adic. 2ª	"	Gastos de administración del Monopolio de Tabacos en las plazas de Ceuta y Melilla	1.000.000'00	
			5.899.255'51	
<u>RESUMEN</u>				
		Servicios de carácter permanente	139.282.227'12	
		Servicios de carácter temporal	5.899.255'51	
			145.181.482'63	

Palacio del Congreso, 25 de Marzo de 1932.- El presidente, Isidoro Vergara.- El secretario, Rodrigo Almada.

(Diario de Sesiones de las Cortes Constituyentes,
núm. 144, apéndice 7ª)

Pressupost de despeses per la Participació de Corporacions i particulars en els ingressos de l'Estat

Els Pressupostos de la Secció 13, "Participació de Corporacions i Particulars en els ingressos de l'Estat" foren aprovats sense discussió ni esmenes, durant la sessió del dia 24 de març de 1932.

DICTAMEN DE LA COMISION DE PRESUPUESTOS ACERCA DEL DE GASTOS DE LA SECCION 13. "PARTICIPACION DE CORPORACIONES Y PARTICULARES EN INGRESOS DEL ESTADO" PARA 1932

A LAS CORTES CONSTITUYENTES

La Comisión de presupuestos tiene el honor de someter a la aprobación de las Cortes su dictamen sobre la sección 13 del Presupuesto, "Participación de Corporaciones y particulares en ingresos del Estado".

SECCION DECIMOTERCERA

PARTICIPACION DE CORPORACIONES Y PARTICULARES EN INGRESOS DEL ESTADO

Capít.	Artíc.	DESIGNACION DE LOS GASTOS	TOTAL POR Artículos	Capítulos
<u>CONTRIBUCION TERRITORIAL</u>				
<u>Riqueza rústica</u>				
1ª	Unico	Cinco por 100 cedido a las Diputaciones provinciales sobre las cuotas que perciba el Estado	9.184.000'00	
<u>Riqueza urbana</u>				
2ª	"	Para abonar a los Ayuntamientos en que se ha suprimido el impuesto de Consumos el 20 por 100 sobre las cuotas que perciba el Estado	22.632.675'00	
3ª	"	Para abonar a los Ayuntamientos el exceso de las 16 centésimas del recargo de la Contribución territorial sobre las atenciones de Primera enseñanza (Real decreto-ley de 25 de Junio de 1926)	3.700.000'00	
<u>Contribución industrial</u>				
4ª	"	Para abonar a los Ayuntamientos en que se ha		

suprimido el impuesto de Consumos el 20 por 100 sobre las cuotas que perciba el Estado 30.000.000'00

Derechos reales y transmisión de bienes

5ª " Para abonar a las Diputaciones provinciales la equivalencia del suprimido recargo del 20 por 100 sobre el mismo. (Real decreto de 27 de Abril de 1926) 8.607.769'80

Timbre del Estado

6ª 1ª Para abonar a las Diputaciones provinciales la equivalencia del suprimido recargo del 10 por 100 sobre el mismo. (Real decreto de 11 de Mayo de 1926) 6.127.805'88

2ª Premios a partícipes de multas satisfechas en papel de pagos al Estado 1.500.000'00 7.627.805'88

Impuesto sobre transporte.- Patente nacional de circulación de automóviles

7ª Unico Para satisfacer a los Ayuntamientos y Diputaciones provinciales las sumas que les corresponda percibir en sustitución de los de los arbitrios, tasas e impuestos refundidos en dicha patente. (Real decreto de 28 de Junio de 1927, y Real orden de 20 de Julio de 1928) 28.000.000'00

Loterías

8ª 1ª Ganancias.- Por las que corresponda pagar a los jugadores 289.152.000'00

2ª Subvenciones a las Corporaciones y Establecimientos de beneficencia, equivalentes a los productos líquidos que obtenían de las rifas suprimidas 1.360.580'00 290.512.580'00

Primas en el comercio de tránsito del Valle de Arán

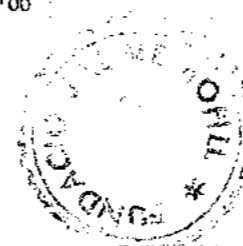
9ª Unico Primas en el comercio de tránsito del Valle de Arán. (Real decreto de 10 de Agosto de 1925) 115.000'00

Impuesto sobre la venta de gasolina

10. " Para abonar a los Ayuntamientos, como participación en el impuesto sobre la venta de gasolina, la equivalencia de los arbitrios que tenían establecidos sobre el consumo de dicho tributo 5.855.900'00

406.235.730'68

Palacio del Congreso, 23 de Marzo de 1932.- El presidente, Isidoro Vergara.- El secretario. (Diario de Sesiones de las Cortes, núm 141, apéndice 1ª)

Discussió del Pressupost de la secció 14 "Acció d'Espanya al Marroc"

El dia 29 de març de 1932 hom discuteix el Pressupost de l'Acció d'Espanya al Marroc.

Comença amb una intervenció de Vergara, president de la Comissió de Pressupostos, el qual comenta que, d'acord amb els tractats internacionals d'Algecires del 1906, cal respectar la legislació civil i religiosa del Marroc, així com l'autoritat del Soldà i la seva sobirania. A la Zona Espanyola, la formació del Pressupost especial del Majzem correspon a la Delegació d'Hisenda, amb la intervenció de l'Alt Comissariat i Tècnics espanyols, partint sempre de les suggerències, les bases i els projectes del Majzem. Hom diu també a aquest Pressupost el "Pressupost del Jalifa". Per tant, cau dins la sobirania marroquí i les Corts Constituents no hi tenen res a fer; únicament, en tot cas, assabentar-se'n, ja que la diferència de 26 milions de pessetes que hi figura ha d'anar a càrrec del Tresor espanyol, encara que sigui a títol reintegrable.

La Comissió creu que les Corts han de conèixer simplement el Pressupost del Jalifa, però no fer-ne objecte de discussió, ni molt menys plantejar-hi esmenes.

Intervé Jaén per dir que aquest Pressupost de l'Acció d'Espanya al Marroc continua igual que abans, en temps de la Monarquia. Ha quedat intacte, si bé reconeix que s'hi han estalviat 40 milions. Comenta que al Marroc, amb 25.000 quilòmetres quadrats de superfície, hi han d'haver no res menys que un exèrcit de 75.000 homes i en canvi es pregunta, amb aquesta proporció, quin exèrcit no hauria de tenir Anglaterra a l'Índia! Però, ve a dir que no es pot fer res més que admetre el Pressupost del Majzem.

D'altra banda, el pressupost del Marroc no és solament el del ram de Guerra, no és únicament la reducció de l'Exèrcit allò que cal canviar: és també l'orientació del Pressupost i la seva direcció política, ja que en veure'l, sembla que el Marroc no hagi canviat en res!

Segons que sembla, al Marroc hi ha dos Pressupostos: el del Majzem, desconegut per a nosaltres, i el de l'Acció d'Espanya al Marroc, que ara discutim. Del primer la Comissió no n'hem hagut de parlar, perquè seria com envair la zona de sobirania del Soldà i ens hem de limitar a fer allò que ens doïen fer els pactes internacionals; ens n'hem d'assabentar i pagar la diferència de 26 milions. Això és una cosa en la qual l'orador no hi està d'acord, però diu que pensa interpel·lar el Govern al cap d'uns quants dies en relació a la política marroquina.

Pregurta per què no es porten a la Cambra tots els tractats internacionals que Espanya ha signat durant els darrers anys per a parlar-ne i veure concretament què hi ha de tot això. Ara bé, els 26 milions són com un acompte reintegrable? Diu que això fou una ficció de la Monarquia i que continua essent una ficció, ara de la República, perquè es manté aquesta ficció? pregunta. Si l'article 11 del pacte del 1912 diu que Espanya

no podrà fer cap reclamació per les despeses que hagi fet en aquella zona, a que ve parlar de l'acompte reintegrable? Tot el que gastem al Marroc cau en un precipici sense fons! (Vergara aclarcix que les despeses que Espanya faci pel seu compte són les no reclamables, però que les altres despeses sí que es poden considerar com un acompte perfectament reintegrable al Jalifa) I, quan de temps s'haurà d'aguantar, tot això?

D'altra banda, el Pressupost de l'Acció d'Espanya al Marroc és difícil de manejar, està molt mal fet, no hi ha manera d'entendre-hi res; per veure quina quantitat es pressuposa per a un determinat concepte s'han de resseguir totes les partides i sumar a part els conceptes que interessin; d'altres vegades s'ha de treure d'aquí i posar allà per tal de determinar els totals. El total general dona, evidentment, 172 milions, però hi manquen certes coses, com la instrucció, per exemple. I del monopoli de Tabacs del Majzem, què me'n dieu? Aquest monopoli pertany a una companyia internacional que és la que cobra els beneficis, però Espanya hi ha de col·laborar amb 2 milions i quart. Espanya ha de rescatar aquest monopoli, ja que qui més tabac despèn són precisament els 180.000 soldats que durant aquests darrers anys hi havia al Marroc. Això representaria per a Espanya un estalvi de 5 o 6 milions de pessetes.

D'altra banda, hi ha despeses excessives al Pressupost: 85.000 pessetes a l'Alt Comissari; 30.000 a la Secretaria; 26.000 al Gabinet diplomàtic; per material: 103.000 pessetes; despeses secretes: 500.000. Això és fastuós. S'ha d'establir una política racional al Marroc. S'ha de saber com es gasten els diners allà baix. També hi ha al Marroc una discriminació fiscal extraordinària en perjudici dels espanyols; i això no és admissible (concreta alguns casos). Resulta que des del 1912, Espanya ha despès al Marroc 12.000 milions de pessetes i hi han mort 70.000 persones. La cosa sembla que és massa grossa per a no ser tinguda en compte.

Roma Rubies replica a l'orador dient que no són 12.000 milions, sinó 9.000, però és igual, el cost de l'operació marroquina costa a Espanya no res menys que 4.000 pessetes per hectàrea! I això s'ha de meditar bé. La província de Badajoz fe gairebé la mateixa extensió que el Marroc i no fa pas gaires setmanes que hom em digué que fent una inversió per a regadiu de 77 milions de pessetes, es podrien regar 306.000 hectàrees, les quals donarien a l'any 96 milions de superproducció agrícola. Compareu això amb el cost del Marroc.

Tanmateix, en el Pressupost del Majzem no hi hem d'intervenir; els tractats i raons de prudència ens hi obliguen política. Molta gent ha anat al Marroc a enriquir-se, però ens fa l'efecte que ja és hora que es faci una política veritablement colonial i amb un alt esperit. La Comissió té moltes ganes de començar-ho a estudiar de valent.

Jaén torna a intervenir per lamentar els vint-i-cinc anys de l'acció al Marroc, i repeteix que ara s'està procedint igual com en el temps de la Monarquia.

Torres Campañá intervé per manifestar que està d'acord amb la Comissió pel que es refereix als tractats internacionals que cal respectar. Als radicals els plau que la Cambra senti una preocupació pels problemes africans car els radicals han estat sempre africanistes; també se senten satisfets per la reducció del Pressupost de Guerra. Però diu que també està d'acord amb les paraules dels altres oradors: aquest Pressupost es veu confús, és difícil de seguir-hi les partides, de justificar-les (comenta alguns casos concrets) i hi són tan embolicades que pot ser fàcil als qui ho coneguin de posar-se diners a la butxaca.

Parla d'un grup de Regulars que, amb els sobrants dels Pressupostos, han fet una caserna, amb mobles i equips nous, i encara sort, perquè si aquests sobrants van a parar en mans d'unes altres persones, on haurien anat a raure? Hauria estat molt fàcil distreure'n quantitats, i que no són pas petites si, com hem vist, amb els esmentats sobrants s'han pogut fer fins i tot casernes noves!

I com aquest, trobaríem molts altres casos! S'ha d'acabar amb aquest malversament.

Almada, de la Comissió, dona la raó a Torres Campañá dient que, en efecte, el Pressupost de l'Acció d'Espanya al Marroc necessita una reorganització completa, de fons i de forma, però que no es pot fer tot de sobte, naturalment; que sobre les fugues de quantitats aprofitant el sobrant dels Pressupostos no hi ha res a fer, que aquest punt s'ha de vendre a costa d'honorabilitat i responsabilitat. Que alguna d'aquestes coses fallen per culpa de la llei de Comptabilitat de l'Estat, que no és prou clara en aquells punts. I que en els Pressupostos futurs aquestes coses es resoldran.

Pérez Madrigal diu que a la vista dels grans problemes que té plantejats el govern, és raonable que no s'hagi pogut ocupar d'aquesta qüestió, i això fa que la cosa sigui tan caòtica.

La superfície del Marroc és de 24.000 quilòmetres² i ens costa, aquest any, 172 milions de pessetes. S'ha pensat de donar un canvi a l'Administració del Marroc. La guerra s'hi va acabar fa uns anys i el país es va pacificar; ja és hora, doncs, de passar l'Administració al camp civil i de posar el Marroc sota la direcció de l'Alt Comissariat i cercar, sobretot, la col·laboració dels indígenes.

Tanmateix, podem examinar el Pressupost del Majzem, sigui com sigui, i suggerir-hi les millores que calgui. Però, com havíem de fer-ho, si a la Comissió no hi ha ningú que entengui en els problemes marroquins? Fa uns dies, diu l'orador, hom va suggerir la creació d'una Comissió parlamentària del Marroc i Colònies. Qualifica dolenta l'Acció d'Espanya al Marroc ja que només cal veure com n'està, de mal enfocada, l'actuació de l'Alt Comissari, que no és civil ni és res, car per a ser civil caldria que entingués l'esperit. L'Alt Comissari ha d'enfocar els problemes molt diferentment de com ho ha fet fins ara, ja que fins avui no ha fet altra cosa que accentuar precisament el costat estèril i insultant de la seva actuació envers l'indígena, és a dir, que manté una forma virreinal de govern, grollera i plena de jactància; sembla talment com si la República no s'hagués proclamat al Marroc!

Per recaptar 23 milions de pessetes al Protectorat es necessiten 6.300.000 pessetes de despesa. Hi ha cinc menes de guàrdies, al Marroc: militars espanyols, legió estrangera, forces regulars, etc.; allò sembla una opereta vienesa, amb tants uniformes! Aquella burocràcia que ens costa 6.300.000 pessetes, gasta mig milió en cotxes; hi ha un desordre administratiu molt gros i un favoritisme descomunal. Un interventor civil hi guanya més de 20.000 pessetes. Al Marroc només hi ha funcionaris privilegiats: per a despeses de viatge tenen no res menys que 340.000 pessetes; hi ha funcionari que diu que va a Lleida i no es mou d'Algecires.

Almada, de la Comissió, replica a Pérez Madrigal sense massa vigor, i diu que es recullen les suggerències dels oradors per al proper Pressupost.

Guerra del Río diu que, en virtut dels tractats internacionals, Espanya ha de pagar el dèficit del Pressupost del Jalifa, aprovat per l'Alt Comissari, però que el contribuent espanyol ha de saber en què es despensen els diners. Creu que la Comissió que hagi de dictaminar el dèficit, ha d'examinar amb detall el Pressupost del Majzem i informar el Govern de les anomalies que hi trobi; que això no ho ha de fer la Cambra, i encara menys proposar modificacions o discutir-les. Amb tot, hi ha d'haver un control per part del contribuent espanyol.

Intervé llavors en el debat en Manuel Zaña, president del Govern.

Diu que en venir la República, la situació al Marroc era molt difícil i molt delicada; tot el que hi hem fet ha costat mesos i ara és quan es comença a veure-hi quelcom. Al Marroc hi havia les conseqüències de la guerra. Sota la capa de la guerra s'hi havien creat uns interessos que l'exèrcit, sense voler, mantenia pel sol fet d'ésser-hi. La liquidació de la guerra va fer que aquests interessos es trenquessin i la liquidació es féu amb parsimònia. Evidentment, si es retallava el Pressupost ràpidament a conseqüència de la pau, així, podia provocar una recessió econòmica al Marroc que, com hem dit, vivia de l'exèrcit en gran mesura, recessió a la qual s'hauria sumat la desocupació com a conseqüència de la crisi mundial.

D'altra banda, el mal burocràtic està exacerbant, al Marroc. L'organització administrativa hi està pensada amb malversament, la superabundància de funcionaris supera la d'Espanya. Hi ha funcionaris que tenen tres gratificacions. La incapacitat per al treball dels organismes és molt més gran que a la Península; funcionaris modestíssims hi guanyen sous de Director general, etc. Tot això ve complicat pel fet de l'existència dels espanyols residents al Marroc, els quals es creuen que són a casa seva. Tot això ha creat problemes i situacions molt difícils. Hi hagueren interinitats fins que s'hi envià un Alt Comissari civil. Però, no n'hi ha prou, encara, s'havia d'estructurar la màquina civil, i fins fa ben poc temps, l'Alt Comissariat no té l'estructura que calia.

Aquest punt del Marroc és molt difícil; un territori allunyat de la plena civilització, que ha passat de la guerra a la pau, si bé aquesta encara no

és prou sòlida. Com voleu que es canviïn els hàbits i els costums de la nit al dia?

Però, hom va atendre els punts més urgents: reduir les despeses militars al Marroc. I, és clar, si els serveis estan en transformació, el Pressupost ha de sortir mal fet, és molt difícil fer-lo mitjanament bé! Mireu si les coses estan transformant-se que tot just presentat el Pressupost a les Corts, ja hi hagueren modificacions que produïren grans estalvis. El Pressupost ens costa 172 milions de pessetes, sí senyors! Però observeu que s'hi han estalviat 40 milions suprimint serveis innecessaris. Si es podia enllestir la carretera de Tetuan a Melilla, que donaria una gran mobilitat a l'exèrcit, es podrien fer encara més economies. Hem disminuït els contingents de soldats peninsulars, hem disminuït el Terç i per ara no reclutarà més personal: això que s'allisti gent sense saber qui són ni què han fet ja està un xic desfasat; quan finalitzà la guerra europea, encara, però ara, no; una força d'aquest tipus en temps de pau està desplaçada. No és bona ni necessària; a més, el Terç resulta una tropa caríssima. El Govern pretén arribar a suprimir totalment les tropes espanyoles al Marroc procedents de les lleves. Les unitats mixtes de marroquins i espanyols tenen molts inconvenients: hi ha un soldat moro professionalment ben entrenat i bo al qual s'ajunta un soldat espanyol procedent de la lleva, que desconeix la instrucció militar més mínima, i no es pot comparar per res el seu rendiment amb el del moro professional. A més, el soldat espanyol hi està ben poc temps i el moro, en canvi, per molts anys. Això produeix problemes que es poden resoldre substituint en els Grups de Regulars els soldats espanyols de lleva per soldats espanyols voluntaris i donant a aquests darrers facilitats per a l'ingrés en d'altres cossos o feines subalternes després de llur llicència, o bé cendint-los terres, i convertir així els soldats voluntaris en agricultors i colonitzadors.

Al Marroc s'hi ha gastat durant aquests darrers anys una barbaritat de milions que no han servit per a res, només per fer la guerra, i ara això s'ha acabat i s'ha de fer la pau.

Primerament, caldrà reorganitzar l'administració, que tingui nervi, que sigui eficaç. El poder central haurà de tenir-hi més vigilància a través de l'Alt Comissariat; després s'haurà de fer una política econòmica amb sentit. Ara, per fer tot això caldran diners: per exemple per a fer una presa al Muluya, estudis agronòmics, sanitat, escoles, etc. Això és el que s'ha de donar al Marroc: civilització i urbanització, com a Espanya, i, sobretot, no fer diferències amb els indígenes.

Naturalment, no ho hem pogut posar encara en funcionament. Hi ha dificultats financeres, es cobreixen amb dificultats les successives emissions de l'emprèstit del Majzem. L'any passat, encara, n'hi va haver que no estan cobertes, les d'aquest any encara estan pendents. L'Alt Comissariat s'ha vist obligat a pignorar els títols al Banc d'Espanya per a subvenir a les necessitats més urgents (entre elles la carretera central).

Al Marroc tot és complicat, i encara que l'Alt Comissari actual té la completa confiança del Govern, tot està molt embolicat, hi ha molta feina a fer. Estem d'acord, en principi, que les Corts de la República tinguin coneixement de com es despensen els diners al Marroc, sense que això sigui en merma o disminució de la sobirania del Soldà.

Es passa a discutir els capítols i articles i són aprovats ràpidament sense discussió.

DICTAMEN DE LA COMISION DE PRESUPUESTOS SOBRE EL DE GASTOS DE LA SECCION

14, "ACCION EN MARRUECOS", PARA 1932

A LAS CORTES CONSTITUYENTES

La Comisión de presupuestos tiene el honor de someter a la aprobación de las Cortes su dictamen sobre la sección 14, "Acción en Marruecos", del presupuesto de gastos para el ejercicio de 1932.

En nota adjunta constan las modificaciones introducidas por la Comisión en el proyecto de ley.

SECCION DECIMOCUARTA

ACCION EN MARRUECOS

Capít. Artícul.	DESIGNACION DE LOS GASTOS	TOTAL POR	
		Artículos	Capítulos
PRESIDENCIA			
<u>Dirección general de Marruecos y Colonias</u>			
1º	Unico Personal		328.432'50
2º	" Material		44.350'00
<u>Consulado general en Tánger</u>			
3º	" Personal		44.825'00
4º	" Material		5.500'00
5º	" Instrucción pública (Suprimido)		-
6º	1º Material de Escuelas (Suprimido)		-
	2º Subvenciones. (Suprimido)		-
<u>Sanidad</u>			
7º	1º Hospital español en Tánger	27.043'75	
	2º Beneficencia domiciliaria	18.750'00	
	3º Consultorio de niños de pecho y Gota de leche	3.750'00	
	4º Laboratorio de Análisis en Tánger	13.375'00	
	5º Otros gastos sanitarios	3.750'00	66.668'75
8º	Unico Gastos diversos		6.638.795'00
9º	" Construcción del Hospital de Tánger (Supr.)		-
10	" Subvención del Tesoro español		26.600.000'00

Oficina mixta hispanofrancesa de Información en Tánger

11	1º Personal	84.600'00	
	2º Material	20.000'00	104.600'00
<u>Gobierno de las plazas de Soberanía</u>			
12	Personal (Suprimido)		-
13	Material (Suprimido)		-
<u>33.833.171'25</u>			
<u>Ejercicios cerrados</u>			
14	Unico Obligaciones que carecen de crédito legislativo		15.918'79
<u>Servicios desglosados del Presupuesto extraordinario aprobado por Decreto-ley de 9 de julio de 1926</u>			
15	1º Anticipo reintegrable a la Administración del Protectorado para la ejecución de un plan de Obras públicas urgentes	775.000'00	
	2º Construcción e instalación de Escuelas	75.000'00	850.000'00
<u>850.000'00</u>			
MINISTERIO DE LA GUERRA			
<u>Servicios de carácter permanente</u>			
<u>Personal y material</u>			
1º	1º Cuerpos armados y dependencias militares	21.650.647'33	
	2º Material de dependencias y establecimientos militares	29.720'00	
	3º Lubrificantes, gomas, contadores, gasolina, material eléctrico y demás efectos de inmediato consumo para los automóviles del Ejército y reparación de los mismos	1.050.000'00	22.730.367'33
2º	Unico Devengos correspondientes a familias de indígenas fallecidos		5.000'00
<u>Diversos</u>			
3º	" Servicio de Artillería		280.500'00
4º	" Idem de Ingenieros		1.010.000'00
5º	1º Idem de Intendencia	8.866.665'99	
	2º Idem de derechos y propiedades del Estado	11.250'00	8.877.915'99
6º	1º Idem de Sanidad Militar (Medicinas)	131.750'00	
	2º Idem de id, id, (Farmacia)	312.470'94	444.220'94
7º	Unico Idem de cría caballar y remonta		242.750'00
8º	" Idem de aeronáutica		750.000'00

04.176.0

9º	Unico	Gastos diversos e imprevistos	40.000'00	
10	"	Accidentes del trabajo	16.250'00	
			<u>34.427.004'26</u>	
		<u>Ejercicios cerrados</u>		
11	"	Obligaciones que carecen de crédito legislativo. (Suprimido)		
		<u>SERVICIOS DE CARACTER TEMPORAL</u>		
		Administración regional		
		<u>Personal</u>		
12	1º	Dependencias de la Administración regional	3.090.370'50	
	2º	Devengos para familias de indígenas fallecidos	15.000'00	3.105.370'50
		<u>Material</u>		
13.	Unico	Dependencias de la Administración Regional	69.615'00	
		<u>Unidades armadas</u>		
14.	"	Personal	44.532.763'29	
15.	"	Material	1.090.471'50	
		<u>GASTOS COMUNES A LA ADMINISTRACION REGIONAL Y CUERPOS</u>		
		<u>Personal</u>		
16.	"	Residencia, representación y gratificaciones	11.178.682'25	
17.	"	Dietas	225.000'00	
		<u>Material</u>		
18.	1º	Gastos imprevistos, reservados y material de demás gastos	118.500'00	
	2º	Derechos y propiedades	33.750'00	152.250'00
19.	Unico	Accidentes del trabajo	37.500'00	
		<u>GASTOS DIVERSOS</u>		
		<u>Servicios de mantenimiento, transportes y transmisiones</u>		
20.	"	Material de Cuerpos de Infantería	375.000'00	
21.	"	Material y servicios de Artillería	241.500'00	
22.	"	Material y obras de Ingenieros	1.445.000'00	
23.	"	Automovilismo	1.050.000'00	
24.	"	Aviación	2.250.000'00	
		<u>Servicios de Intendencia</u>		
25.	"	Subintendencias	10.349.144'14	
26.	"		2.089.647'00	

.../..

04.177.0

27	Unico	Componentes	600.000'00	
28	"	Vestuario y equipo	2.279.430'00	
29	"		3.552.112'95	
30	"	Esencias y grasas	2.925.000'00	
31	"	Transportes	7.500.000'00	
32	"	Remonta	1.263.750'00	
33	"	Sanidad (Medicina)	450.000'00	
34	"	Sanidad (Farmacia)	933.662'81	
		<u>Servicios de carácter temporal</u>		<u>97.705.899'44</u>
35	Unico	Obras de Ingenieros	1.500.000'00	
		<u>Capítulo adicional</u>		
Adic.	"	Aumento de 0'25 pesetas diarias en el haber de la clase de tropa de 1ª categoría para mejora de alimentación	675.000'00	
		<u>RESUMEN</u>		
		Servicios de carácter permanente:		
		Capítulos 1º al 10º	34.427.004'26	
		Capítulos 12º al 34º	97.705.899'44	
		Capítulo adicional	675.000'00	
			<u>132.807.903'70</u>	
		Servicios de carácter temporal	1.500.000'00	
		Ejercicios cerrados	-	
		<u>MINISTERIO DE MARINA</u>		
		Fuerzas navales		
		<u>Personal</u>		
1º	Unico	Asignaciones de residencia en Africa	77.120'00	
		<u>Fuerzas del Resguardo marítimo en Africa</u>		
2º	"	Personal	455.597'00	
3º	"	Material	742.738'00	
			<u>1.275.455'00</u>	
		<u>MINISTERIO DE LA GOBERNACION</u>		
Unico	"	Guardia civil	876.894'99	
		<u>MINISTERIO DE OBRAS PUBLICAS</u>		
		<u>Obras públicas</u>		
"	1º	Faros y balizas	109.500'00	
	2º	Servicios generales	100.000'00	209.500'00
			<u>209.500'00</u>	

.../..

MINISTERIO DE ESTADO
Consulado general en Tánger

1 ^a	Unico	Personal		129.000'00	
2 ^a	"	Material		13.125'00	
		<u>Sanidad</u>			
3 ^a	1 ^a	Hospital Español en Tánger	73.350'00		
	2 ^a	Beneficencia domiciliaria	41.250'00		
	3 ^a	Consultorio de niños de pecho y Gota de Leche	7.500'00		
	4 ^a	Laboratorio de análisis	31.275'00		
	5 ^a	Otros gastos sanitarios	<u>11.250'00</u>	164.625'00	
4 ^a	1 ^a	Gastos extraordinarios del Consulado general en Tánger	11.250'00		
	2 ^a	Gastos políticos de carácter reservado	<u>48.750'00</u>	60.000'00	
		<u>Construcción de escuelas en Tánger</u>			
5 ^a	Unico	Segunda anualidad para la construcción de las escuelas en Tánger		<u>225.000'00</u>	
				<u>591.750'00</u>	

RESUMEN	DISTRIBUCION DEL TOTAL		
	Permanentes	Temporales	Ejercicios cerrados
Presidencia	33.833.171'25	850.000'00	15.918'79
Ministerio de la Guerra	132.807.903'70	1.500.000'00	-
de Marina	1.275.455'00	-	-
de la Gobernación	876.894'99	-	-
de Obras públicas	209.500'00	-	-
de Estado	<u>366.750'00</u>	<u>225.000'00</u>	-
	<u>169.369.674'94</u>	<u>2.575.000'00</u>	<u>15.918'79</u>

(Diario de las Cortes Constituyentes, núm. 144, apéndice 6^a)

Discussió del Pressupost de les Possessions Espanyoles a l'Àfrica Occidental

El dia 25 de març de 1932 comença la discussió del Pressupost de les Possessions Espanyoles de l'Àfrica Occidental.

Inicia el debat el diputat Sánchez Prados. Diu que no veu d'on surten les 4.800.000 pessetes d'aquest Pressupost, és a dir, el dèficit de les despeses i els ingressos de la Colònia. Enlloc no és justificat el dèficit. Comenta que hi ha un Pressupost de la Colònia, però que ara com ara no ha estat presentat a les Corts.

En aquell Pressupost és on figuren les despeses detallades; per exemple, s'hi diu que la Instrucció Pública va a càrrec de les missions i, evidentment, a la Guinea no hi ha preu mestres, ni tampoc no n'hi ha per a destinar-los-hi, perquè ningú no hi vol anar. Hom destina 300.000 pessetes, no res menys, a correus i només hi arriba dotze vegades l'any. Hi ha, per tant, un personal permanent que no fa res durant moltes setmanes. Doncs bé, es podria suprimir i que fos el mateix personal de Correus embarcat el que preparés la feina de repartiment i, durant els dies de permanència a terra a la Colònia, que preparés el correu per a la Península.

A Sanitat s'ha elevat el Pressupost (Vergara, president de la Comissió, diu que no seguíx per aquest camí, perquè el Pressupost detallat de la Colònia serà presentat d'aquí a pocs dies). L'orador llavors exclama que el que convé és que es retirí el present dictamen i que hom esperi tenir el Pressupost anunciat, el qual un cop aprovat permetrà l'aprovació del dictamen actual.

Tornant al cas de Sanitat, diu que dels dos milions i escaig que hom hi destina, ni un cèntim no va per a la lluita contra la malaltia de la son que està causant estralls entre els indígenes; actualment, hom suposa que la pateixen un 30% de la població en més o menys intensitat.

El diputat Dr. Pittaluga va dir, l'any 1909, continua l'orador, que aviat ens quedaríem sense Colònia a causa de la mortaldat de la població indígena a causa de la malaltia de la son. Les 500.000 pessetes de l'any passat per als hospitals no han servit de res: els hospitals que s'havien d'obrir encara no s'han inaugurat.

En qüestions socials, val a dir que hom caça els negres per a treballar i de vegades se'l caça a trets, així com es caça els que volen sortir dels límits de la Colònia. Pretenc que s'acabin aquestes coses i moltes d'altres que passen a la Guinea. La República va ofendre, ara fa gairebé un any, els indígenes en suprimir el dret d'apel·lació contra les decisions del Governador, que els indígenes tenien segons l'Estatut de l'any 1909. Podem restar quiets, ara, davant les denúncies que es fan de tot arreu, als organismes internacionals, per les condicions sanitàries pèssimes de la Colònia?

Vergara aclareix que primer s'ha d'aprovar la quantitat amb què Espanya financia la Colònia. Després hom donarà compte complet del seu Pressupost, tal com s'ha fet fins ara. O sigui, que el Ministre del ram comunicava al Ministeri d'Estat el resultat i aquest ho comunicava al Ministeri d'Hisenda, expressant-li la quantitat amb què Espanya havia de col·laborar a la Colònia. Ara, a conseqüència del decret de 22.7.31 que diu que són reservades al Govern Central entre altres funcions l'aprovació del Pressupost de la Colònia, la Cambra haurà de discutir-lo, ja que la cosa ha variat i per tant el Pressupost serà presentat a les Corts. Tanmateix aquest punt no és incompatible amb l'aprovació de l'actual partida de sortides, ja que si s'introduïssin modificacions al Pressupost es rectificaria automàticament el total a carregar al de sortida actual.

Sánchez Prados insisteix que és aquell Pressupost el que s'ha de discutir primer i, un cop aprovat, discutir i aprovar la secció 15 del Pressupost de sortida. Torna a parlar de les condicions sanitàries de la Colònia que diu que són horribles i pregunta si la Colònia arribarà a desaparèixer. Tot el que passa a Guineja en el camp sanitari és una vergonya; però el cas és que hi ha negociants que s'hi estan fent rics, ja que amb les grans riqueses de Bata sempre hi ha qui s'enriqueix de pressa. I, precisament, hem d'enviar en un país com aquest tan ple de riqueses, els deportats polítics?

Jacín pren la paraula per dir que la Colònia no ha sofert cap variació des del temps de la Monarquia, que tot hi està igual, però que si s'aprova aquest Pressupost ja es podrà discutir després l'altre, perquè no s'hi miran fer modificacions. Hi ha en aquell Pressupost les partides per a les missions. El repetit Pressupost representa abandonar completament l'esperit de la Colònia i mantenir-lo vol dir donar a la Colònia un colonialisme retrògrad i retardatari; és un verreinat com els que van estar donant durant tres segles a les Amèriques. Totes aquestes circumstàncies indignen l'orador: el fet que tot continuï igual, essent tan antidemocràtic, que no es reflecteixi la Constitució a la Guineja...! Els espanyols d'allà baix sembla que no estiguin protegits per la Constitució.

Intervé Carner, el qual explica al Parlament la forma com es tramitava el Pressupost de Guineja i com s'ha de fer ara per virtut del decret esmentat per Vergara. Abans, s'aprojava simplement el dèficit, i el Pressupost de la Colònia restava al Ministeri d'Estat; ara el Consell de Ministres va decidir portar a les Corts el Pressupost complet de la Guineja i no cal dir que ell dóna la seguretat que si aquest Pressupost és modificat es rectificarà el total del dèficit assentat a la secció 15.

Pérez Madrigal intervé per queixar-se del que passa a la Guineja. Demana que sigui constituïda una altra Comissió Parlamentària perquè tracti del Marroc i de Guineja, i així les Corts, a través d'aquesta Comissió, tindrà coneixement de tots els punts sense haver-los de portar a la discussió parlamentària.

Comenta que els Pressupostos de Guineja ara es fan com abans, en temps de la Monarquia i que aquest està calcat del de l'any anterior.

L'ordre del 22.7.31 propugnava desenvolupar la riquesa del país de forma que permetés anar a la supressió més o menys llunyana del dèficit que ocasiona la Colònia; hom deia que això passaria l'any 1940. Però el que passa a Guineja és que quatre arribats s'enriqueixen mentre el Govern hi despèn els diners. Hi ha funcionaris a Fernando Poo que cobren com si fossin a Fernando Poo, però que resulta que estan a la Castellana. Els capítols més substanciosos d'aquest Pressupost són les despeses del personal, és com un record d'allò que hi va passar fa anys, que hi anaven a fer-se rics. Hem de donar llibertat a l'indígena i hem de netejar-nos dels vicis administratius, a més de no pagar més sous als funcionaris que els que els corresponguin.

S'acaba la discussió per la totalitat i tot seguit es discuteix per capítols i articles, els quals són aprovats sense debat.

El dia 28 de març és llegit el projecte de Pressupost de despeses i ingressos de l'Àfrica occidental, el qual passa a la Comissió del Pressupost per al seu dictamen.

El dia 30 de març és llegit el dictamen de la Comissió.

El dia 31 del mateix mes és discutit el Pressupost d'ingressos i despeses de les Possessions espanyoles de l'Àfrica occidental.

Comença la discussió per la totalitat amb la intervenció de Sánchez Prados, el qual diu que la Colònia dóna encara diners a Espanya malgrat els quatre milions i mig de dèficit. Parla de les explotacions forestals i de tot el que s'importa a Espanya que tot plegat puja uns 12 milions de pessetes, més 6 milions més d'ingressos d'impostos a la mateixa colònia, per un total de 18 milions. Es veu ben clar que la Colònia ens reporta beneficis i comenta que si s'hagués fet una veritable política colonial ara ens en donaria molts més, els seus pobladors s'haurien fet rics i no hi haurien tants anglesos, alemanys i portuguesos a les nostres colònies. Però no hem colonitzat: hem deixat la colònia abandonada i els particulars hi han anat a fer el seu agost. Per què s'ha deixat morir Guineja a les mans dels usurers? Si continuem així, diu, d'aquí a poc temps el capital de la Guineja serà enterament dels usurers estrangers. Hom h i ha fet el mateix que el que es feu a les Amèriques: primer enviar-hi guerrers i frares; però això últim ara no es pot fer. Els frares també s'hi han enriquit ja que amb l'excusa de les missions han trafictejat amb el cacau, i tot això en el si d'una República laica. S'ha d'acabar.

Torna a parlar de la catastròfica situació sanitària de la Guineja i treu novament a rel·luir l'informe Pittaluga, dient que de llavors ençà no s'ha fet res de pràctic ni de positiu. Això sí, s'hi han gastat milions i milions, però res més. Com que els negres del continent no volen anar a Fernando Poo per por, entre altres coses, de la malaltia de la son, el Governador va permetre la caça dels negres: explica detalladament el procediment que hom segueix en aquesta caça. S'utilitzen tramps i se'ls transporta a la força. A Fernando Poo hi ha un problema de manca d'hommes, de peonatge, perquè si no hi ha braços la producció pot baixar.

Les Colònies limítrofes tenen por que no els passi el microbi de la son i han establert un veritable cordó sanitari al voltant de la nostra Colònia. França no vol que la infecció entri a les seves colònies.

Lí semblen inflades les xifres del Pressupost. L'any 1925 hom destinava a Guinea 5 milions; ara, onze. Comenta que lí semblen també excessives les subvencions que es donen a les comunicacions marítimes; ara el que cal és que es facin ben fetes ja que de moment són força deficientes.

Jaén llegeix un document redactat per un resident no indígena de Fernando Poo, en el qual hom comenta la situació més que caòtica i anàrquica en tots els aspectes de la Colònia, concretament en l'administratiu; el caos supera els casos més imprevisibles. Com a anècdota, explica que a la illa d'Annobon, la República va ser proclamada el dia 16 de juliol de 1931, ja que fins aquell dia els seus habitants no se n'havien assabentat (és a dir, tres mesos més tard). Heus ací una demostració de com estan les comunicacions entre els diferents punts de la colònia.

Critica diverses coses del Pressupost: es despenen massa diners per la Guàrdia Colonial, s'haurien de reduir llurs serveis ja que es paguen amb tant gran luxe. No s'ha de consentir. Només hi ha vint mestres en tota la Colònia i no augmentaran pas. El Ministeri diu que no n'hi calen més, però no comprenc com es pot dir això en un país amb 16.000 infants!

El Pressupost dona 12.000 pessetes al indígenes per beques, quantitat que ha estat disminuïda en 3.000 pessetes respecte a l'any anterior. Què pensen que es pot fer amb una quantitat com aquesta?

S'ha tallat la subvenció a les missions. Sabeu què representa tallar-los aquesta subscripció? Si allí se sent parlar d'Espanya 'és a través de les Missions, per què, qui va a l'interior de les selves a ensenyar els indígenes? Està bé que es talli la subvenció al ficari general de la Colònia i la subvenció per al culte, però a les Missions, no, de cap manera. El perill de perdre les poques escoles que funcionen és gravíssim si deixem la Missió sense subvenció.

D'altra banda, la Colònia és desconeguda dins mateix d'Espanya. Ningú no en sap gran cosa; el poble espanyol la ignora gairebé del tot i si algú en sap quelcom és referit com a lloc de deportació de delinqüents i presos polítics. En canvi, la riquesa de fusta és immensa. Hom calcula que se'n poden fer unes exportacions anuals de fusta per valor d'uns 500 milions de pessetes. La riquesa potencial de la Colònia arriba a 27.000 milions. La caoba es paga a Rio Muni a 12 duros la tona i es revèn a la península a 300 pessetes; qui s'enriqueix? Penseu que cada hectàrea de bosc pot subministrar 150 tones de fusta i que hi ha 2 milions i mig de Ha. per explotar.

Propugna per un canvi integral de la direcció de la colonització.

Guerra del Río comenta que la cosa colonial sempre és la darrera, la que més poc interessa, és la cosa del darrer moment. Quan es va discutir la

Constitució, les presses van impedir de posar-hi uns articles bàsics que donessin la plataforma de la Colònia. Ara estem parlant i discutint el seu Pressupost de pressa i corrents. Val a dir que Guinea és una font d'ingressos per a Espanya. S'ha de transformar, doncs, la Guàrdia Colonial, s'ha d'acabar amb la caça de l'home al continent per a traslladar-lo a Fernando Poo. La raça bubí és molt degenerada a conseqüència de l'alcohol i la sífilis; ara hi ha poca gent indígena per a treballar a les plantacions. Fa poc temps n'hi duien del continent, de les altres colònies, per uns procediments dignes de la tracta de negres, però ara només resta el bubí. Hi ha d'haver una completa transformació.

Propugna també per la constitució d'una Comissió parlamentària del Marroc i les Colònies.

Ramos, per la Comissió, respon als oradors esmentats. Diu que hi ha un grup de diputats africanistes, de diferents tendències polítiques, que són els que han parlat i que han aprofitat la discussió del Pressupost per bescantar unes quantes coses, la majoria de les quals no incumbeixen a la Comissió de Pressupostos ni a la Comissió d'Hisenda, però la Comissió, malgrat tot, respondrà a alguns punts.

Respecte a les Missions, puntualitza que han rebut informes, que considera fidedignes i de molt bona qualitat, referents a l'actuació de les missions a la Guinea; aquesta actuació deixa molt a desitjar, ja que si bé hi han actuat en el camp cultural, s'hi han dedicat també a unes activitats econòmiques que no lliguen massa amb les seves pròpies.

Afirma que ara no hi ha la caça de negres. N'hi havia hagut en el temps de la Monarquia i durant el període d'interinitat. Hi ha, si de cas, problemes amb els negres pel fet que no volen treballar ni volen anar a les escoles. El negre no té altre objectiu que estalviar 400 pessetes per a comprar-se una dona que treballi per a ell. I amb individus d'aquesta mentalitat és difícil reconèixer-los uns drets polítics.

Hi ha una veritable pugna illa-continent. El problema és trobar braços. La dictadura s'havia arribat a plantejar la importació de xinesos, cíclicament, cada any.

Han estat prohibides les concessions forestals excessives per tal de salvaguardar la riquesa forestal del futur. Hem d'estimular una acció bancària a Guinea.

Ara sembla que hi ha un governador general eficaç. Han estat presentades unes bases que reorganitzen la Colònia: lluita contra la malaltia de la son, reorganització de la Guàrdia Colonial, reorganització del Municipi de Santa Isabel i moltes altres coses.

A la Guinea se n'han de fer moltes: ports (no n'hi ha cap i cal desembarcar les mercaderies amb barques i les dirigides a la Guinea moltes vegades han d'anar moltes vegades a Hamburg perquè no poden ser embarcades directament a Bilbao, Sevilla o Barcelona. Reconix que, si bé molt lentament, es va sent entrar l'indígena en l'Administració.

Jaén es declara satisfet de la posició del Govern en preocupar-se de la Colònia, segons el que acaba de plantejar Ramos.

Hom passa a discutir l'articulat del Pressupost de la Colònia, que és aprovat ràpidament, gairebé sense discussió.

DICTAMEN DE LA COMISION DE PRESUPUESTOS SOBRE EL DE GASTOS DE LA SECCION 15, "POSESIONES ESPAÑOLAS DEL AFRICA OCCIDENTAL", PARA EL AÑO 1932

A LAS CORTES CONSTITUYENTES

La Comisión de presupuestos tiene el honor de someter a la aprobación de las Cortes su dictamen sobre la sección 15, "Posesiones españolas del Africa occidental", de conformidad con el proyecto de ley.+

SECCION DESIMOQUINTA

POSESIONES ESPAÑOLAS DEL AFRICA OCCIDENTAL

Capít.	Artíc.	DESIGNACION DE LOS GASTOS	Artíc.	TOTAL POR Capítul.
	1º	Unico Suma con que debe contribuir el Tesoro de la Península para atender a los gastos de las posesiones españolas del Africa Occidental, o sea el importe de la diferencia entre los gastos y los ingresos calculados en el presupuesto especial de dichas posesiones		2.735.808'17
		<u>Servicios incorporados del Presupuesto extraordinario aprobado por Real decreto-ley de 9 de Julio de 1926</u>		
	2º	Unico Subvención de la Metrópoli a la colonia para la realización gradual de un plan extraordinario de obras públicas		1.795.333'00
				4.534.141'17

Palacio del Congreso, 22 de Marzo de 1932.- El presidente, Isidoro Vergara.- El secretario, Jesús Ruiz del Río.

(Diario de Sesiones de las Cortes Constituyentes, núm. 140, apéndice 4º)

PROYECTO DE LEY DE PRESUPUESTOS PARA LAS POSESIONES ESPAÑOLAS DEL
AFRICA OCCIDENTAL, CORRESPONDIENTE AL EJERCICIO ECONOMICO DE 1932,
LEIDO POR EL SEÑOR PRESIDENTE DEL CONSEJO DE MINISTROS

A propuesta del Presidente del Consejo de Ministros, y de acuerdo con éste.

Vengo en autorizar a aquél para que presente a las Cortes el proyecto de ley de Presupuestos de las Posesiones españolas del Africa occidental para el ejercicio económico de 1932.

Dado en Madrid a 28 de Marzo de 1932.- Niceto Alcalá-Zamora y Torres.

A LAS CORTES CONSTITUYENTES

El Presidente del Consejo de Ministros que suscribe tiene el honor de someter al examen y aprobación de las Cortes el siguiente

PROYECTO DE LEY

Artículo 1º. Para los gastos de las Posesiones españolas del Africa occidental durante el año económico de 1-32, se conceden créditos por la suma de 11.020.341'17 pesetas, en la forma que se expresa en el estado A, en cuyos créditos se hallan comprendidos los otorgados para el primer trimestre del actual ejercicio, por el decreto de 7 de Enero último, dictado en ejecución de la ley de 26 de Diciembre de 1931. Las obligaciones satisfechas con imputación a dichos créditos, se considerarán propias e inherentes al presupuesto para el ejercicio económico de 1932 y en su cuantía consumirán créditos de los que, respectivamente, y para cada servicio, se fijan en la presente ley.

Los ingresos para el mismo año se calculan en 11.020.341'17 pesetas.

Art. 2º. La contribución Territorial sobre la riqueza rústica en los territorios españoles del Golfo de Guinea se satisfará como hasta ahora por una cuota fija de 10 pesetas por hectárea y una suplementaria a razón de la cantidad que se determine en cada caso, con relación al producto obtenido en los diferentes cultivos. La Administración podrá conceder rebaja de la cuota fija durante el número de años que se juzgue suficiente, por término medio, para llegar a la obtención del producto en las fincas de nueva creación.

Los terrenos dedicados al cultivo del cacao o del café tendrán una reducción del 50 por 100 de la cuota fija por hectárea, durante los cinco primeros años, a contar desde la concesión provisional o desde que realmente empiecen las labores en la finca. Para los demás cultivos fijará

en cada caso la Administración el tiempo y la rebaja de la cuota fija por hectárea.

Las concesiones a censo tributarán por Territorial, igual que las definitivas, según el período en que se encuentren.

La Administración fijará la reducción que corresponda en la cuota de esta contribución, para los terrenos dedicados a pastoreo o cría de ganado.

Art. 3º. El cacao y el café tributarán a razón de 10 céntimos por kilogramo, en concepto de cuota suplementaria de la contribución Rústica, sin perjuicio de los derechos fijados en el Arancel de exportación.

Se autoriza a la Administración para reducir o suprimir, según proceda, los derechos de exportación del cacao enviado directamente al extranjero.

Art. 4º. Los edificios enclavados en terrenos que no formen parte integrante de los de cultivo, tributarán a razón del 20 por 100 de la renta líquida, real o presunta.

Los solares enclavados en la ciudad de Santa Isabel tributarán a razón de tres, dos y una peseta metro cuadrado, según la calle en que estén situados. Este tributo se extenderá a las demás poblaciones, cuando los servicios, municipales permitan establecerlo, y en tanto no se establezca, los terrenos no edificados tributarán como riqueza rústica.

Art. 5º. El impuesto de Cédulas personales se reglamentará en forma de impuesto personal, aplicándose también a los indígenas, incluso a los que vivan fuera de poblaciones urbanizadas. Las cuotas del impuesto serán las siguientes:

TARIFA 1ª.- CEDULAS PERSONALES

Por rentas de trabajo y contribuciones directas

B A S E	Clase	Importe
Rentas de trabajo de más de 30.000 pesetas y contribuyentes por Rústica, Urbana o Industrial, que paguen más de 3.000 pesetas anuales	1ª	200
Idem id. id. de 25.001 a 30.000, e idem id. id. de 2.001 a 3.000 pesetas anuales	2ª	100
Idem id. id. de 18.001 a 25.000, e idem id. id. de 1.000 a 2.000 pesetas anuales	3ª	60
Idem id. id. de 12.001 a 18.000, e idem id. id. de 501 a 1.000 pesetas anuales	4ª	40
Idem id. id. de 7.501 a 12.000, e idem id. id. de 201 a 500 pesetas anuales	5ª	25
Idem id. id. de 3.001 a 7.500, e idem id. id. de 101 a 300 pesetas anuales	6ª	15
Idem id. id. de 1.501 a 3.000, e idem id. id. de 51 a 100 pesetas anuales	7ª	10
Idem id. id. de 1 a 1.500, e idem id. id. de 1 a 50 pesetas anuales	8ª	6

TARIFA 2ª

Indígenas no comprendidos en la tarifa 1ª

Varones	5 pesetas
Hembras	2 "

Los Consejos de Vecinos no podrán imponer recargos sobre el valor de las cédulas, pero disfrutarán en compensación del importe de la total recaudación de cédulas, tarifa 1ª, en todos los territorios, cuyo 10 por 100 se distribuirá entre los Consejos de Vecinos proporcionalmente al presupuesto de gastos de cada uno.

Art. 6º. Se crea la patente de circulación de automóviles en los Territorios españoles del Golfo de Guinea, con arreglo a la siguiente tarifa, cuyas cuotas son anuales e irreductibles:

a) Para automóviles de lujo o de turismo	160 pesetas
b) Para camiones hasta de dos toneladas destinados a la industria de transporte de viajeros y mercancías	600 "
c) Para camiones hasta de dos toneladas que transporten exclusivamente productos del propio dueño de aquéllos	250 "
d) Para motocicletas	100 "
e) Para toda clase de camiones de más de dos toneladas	1.500 "

Se refunde en esta patente el importe de la contribución industrial que grava los vehículos automóviles dedicados al transporte de viajeros y mercancías.

Se prohíbe a los Consejos de Vecinos establecer, directa ni indirectamente, ningún arbitrio sobre el uso o la tenencia de automóviles, pero en compensación se les concederá el importe del 10 por 100 de la recaudación de patentes, distribuido según el importe recaudado por la oficina de Hacienda de la demarcación a que pertenezca el Consejo de Vecinos.

Art. 7º. Se autoriza a la Administración para revisar las cuotas del impuesto que grava los contratos de trabajadores, refundiendo y reduciendo el número de éstas, sin exceder en la imposición los límites máximo y mínimo actualmente vigentes.

Art. 8º. Se considerarán en vigor en los Territorios españoles del África occidental las tarifas de la ley del Timbre del Estado de 11 de Mayo de 1926.

Art. 9º. El cacao en grano y sin tostar producto y procedencia de las Posesiones españolas del Golfo de Guinea que se despache en la isla a partir de 1º de Octubre de cada año, satisfará a su importación en la Península e islas Baleares el derecho de 40 pesetas oro por cada 100 ki

logramos, hasta la cantidad de 9.000 toneladas; a razón de 60 pesetas, también oro, de 9 a 10.000 toneladas, entendiéndose que las toneladas que excedan de 10.000 satisfarán el derecho de 150 pesetas oro por cada 100 kilogramos de peso neto, señalado para el cacao de otras procedencias en la partida 1.378 del Arancel de Aduanas.

Art. 10. Se autoriza a la Presidencia del Consejo de Ministros para revisar, modificar y completar los Aranceles de importación y exportación vigentes en los Territorios españoles del Golfo de Guinea, oyendo previamente a las Corporaciones oficiales y particulares que quieran informar y previo dictamen, sobre estos informes, del gobernador general.

Art. 11. La Presidencia del Consejo de Ministros dictará las disposiciones pertinentes para el cumplimiento de lo dispuesto en esta ley.

Madrid, 25 de Marzo de 1932.— El Presidente del Consejo de Ministros, Manuel Azaña.

(Diario de Sesiones de las Cortes Constituyentes,
núm. 144, apéndice 6º)

DICTAMEN DE LA COMISION DE PRESU PUESTOS SOBRE EL DE INGRESOS Y GASTOS
DE LAS POSESIONES ESPAÑOLAS DEL AFRICA OCCIDENTAL PARA 1932

A LAS CORTES CONSTITUYENTES

La Comisión de presupuestos tiene el honor de poner a la aprobación de las Cortes su dictamen de conformidad sobre el proyecto de ley de Presupuestos para las Posesiones españolas del Africa occidental para el año económico de 1932.

Artículo 1º. Para los gastos de las Posesiones españolas del Africa occidental durante el año económico de 1932, se conceden créditos por la suma de 11.020.341'17 pesetas, en la forma que se expresa en el estado letra A, en cuyos créditos se hallan comprendidos los otorgados para el primer trimestre del actual ejercicio, por el decreto de 7 de Enero último, dictado en ejecución de la ley de 26 de Diciembre de 1931. Las obligaciones satisfechas con imputación a dichos créditos se considerarán propias e inherentes al presupuesto para el ejercicio económico de 1932, y en su cuantía consumirán créditos de los que, respectivamente, y para cada servicio, se fijan en la presente ley.

Los ingresos para el mismo año se calculan en 11.020.341'17 pesetas.

Art. 2º. La contribución Territorial sobre la riqueza rústica en los territorios españoles del Golfo de Guinea se satisfará como hasta ahora por una cuota fija de 10 pesetas por hectárea y una suplementaria a razón de la cantidad que se determine en cada caso, con relación al producto obtenido en los diferentes cultivos. La Administración podrá conceder rebaja de la cuota fija durante el número de años que se juzgue suficiente, por término medio, para llegar a la obtención del producto en las fincas de nueva creación.

Los terrenos dedicados al cultivo del cacao o del café tendrán una reducción del 50 por 100 de la cuota fija por hectárea, durante los cinco primeros años, a contar desde la concesión provisional o desde que realmente empiecen las labores en la finca. Para los demás cultivos fijará en cada caso la Administración el tiempo y la rebaja de la cuota fija por hectárea.

Las concesiones a censo tributarán por Territorial, igual que las definitivas, según el período en que se encuentren:

La Administración fijará la reducción que corresponda en la cuota de esta contribución, para los terrenos dedicados a pastoreo o cría de ganado.

Art. 3º. El cacao y el café tributarán a razón de 10 céntimos por kilogramo, en concepto de cuota suplementaria de la contribución Rústica, sin perjuicio de los derechos fijados en el Arancel de exportación.

Se autoriza a la Administración para reducir o suprimir, según proceda, los derechos de exportación del cacao enviado directamente al extranjero.

Art. 4º. Los edificios enclavados en la ciudad de Santa Isabel tributarán a razón de tres, dos y una peseta metro cuadrado, según la calle en que estén situados. Este tributo se extenderá a las demás poblaciones, cuando los servicios municipales permitan establecerlo, y en tanto no se establezcan, los terrenos no edificados tributarán como riqueza rústica.

Art. 5º. El impuesto de Cédulas personales se reglamentará en forma de impuesto personal, aplicándose también a los indígenas, incluso a los que vivan fuera de poblaciones urbanizadas. Las cuotas del impuesto serán las siguientes:

TARIFA 1ª.- CEDULAS PERSONALES

Por rentas de trabajo y contribuciones directas

B A S E	Clase	Importe
Rentas de trabajo de más de 30.000 pesetas y contribuyentes por Rústica, Urbana o Industrial, que paguen más de 3.000 pesetas anuales	1ª	200
Idem id. id. de 25.001 a 30.000, e idem id. id. de 2.001 a 3.000 pesetas anuales	2ª	100
Idem id. id. de 18.001 a 25.000, e idem id. id. de 1.001 a 2.000 pesetas anuales	3ª	60
Idem id. id. de 12.001 a 18.000, e idem id. id. de 501 a 1.000 pesetas anuales	4ª	40
Idem id. id. de 7.501 a 12.000, e idem id. id. de 201 a 500 pesetas anuales	5ª	25
Idem id. id. de 3.001 a 7.500, e idem id. id. de 101 a 200 pesetas anuales	6ª	15
Idem id. id. de 1.501 a 3.000, e idem id. id. de 51 a 100 pesetas anuales	7ª	10
Idem id. id. de 1 a 1.500, e idem id. id. de 1 a 50 pesetas anuales	8ª	6

TARIFA 2ª

Indígenas no comprendidos en la tarifa 1ª

Varones	5 pesetas
Hembras	2 "

Los Consejos de Vecinos no podrán imponer recargos sobre el valor de las cédulas, pero disfrutarán del importe de la total recaudación de cédulas, tarifa 1ª, en compensación, en todos los territorios cuyo 10 por 100 se distribuirá entre los Consejos de Vecinos proporcionalmente al presupuesto de gastos de cada uno.

Art. 6º. Se crea la patente de circulación de automóviles en los Territorios españoles del Golfo de Guinea, con arreglo a la siguiente tarifa, cuyas cuotas son anuales e irreductibles:

a) Para automóviles de lujo o de turismo	160 pesetas
b) Para camiones hasta de dos toneladas destinados a la industria de transporte de viajeros y mercaderías	600 "
c) Para camiones hasta de dos toneladas que transporten exclusivamente productos propios del dueño de aquéllos	250 "
d) Para motocicletas	100 "
e) Para toda clase de camiones de más de dos toneladas	1.500 "

Se refunde en esta patente el importe de la contribución industrial que grava los vehículos automóviles dedicados al transporte de viajeros y mercancías.

Se prohíbe a los Consejos de Vecinos establecer, directa ni indirectamente, ningún arbitrio sobre el uso o la tenencia de automóviles, pero en compensación se les concederá el importe del 10 por 100 de la recaudación de patentes, distribuido según el importe recaudado por la oficina de Hacienda de la demarcación a que pertenezca el Consejo de Vecinos.

Art. 7º Se autoriza a la Administración para revisar las cuotas del impuesto que grava los contratos de trabajadores, refundiendo y reduciendo el número de éstas, sin exceder en la imposición los límites máximo y mínimo actualmente vigentes.

Art. 8º. Se considerarán en vigor en los Territorios españoles del África occidental las tarifas de la ley del Timbre del Estado de 11 de Mayo de 1926.

Art. 9º El cacao en grano y sin tostar producto y procedencia de las Posesiones españolas del Golfo de Guinea que se despache en la isla a partir de 1º de Octubre de cada año, satisfará a su importación en la Península e islas Baleares, el derecho de 40 pesetas oro por cada 100 kilogramos, hasta la cantidad de 9.000 toneladas; a razón de 60 pesetas, + también oro, de 9 a 10.000 toneladas, entendiéndose que las toneladas que excedan de 10.000 satisfarán el derecho de 150 pesetas oro por cada 100 kilogramos de peso neto, señalado para el cacao de otras procedencias en la partida 1.378 del Arancel de Aduanas.

Art. 10. Se autoriza a la Presidencia del Consejo de Ministros para revisar, modificar y completar los Aranceles de exportación e importación vigentes en los Territorios españoles del Golfo de Guinea, oyendo previamente a las Corporaciones oficiales y particulares que quieran informar y previo dictamen, sobre estos informes, del gobernador general:

Art. 11. La Presidencia del Consejo de Ministros dictará las disposiciones

nes pertinentes para el cumplimiento de lo dispuesto en esta ley.

Palacio de las Cortes, 30 de Marzo de 1932.- El presidente, Isidoro Vergara.- El secretario, Rodrigo Almada.

ESTADO LETRA A

PRESUPUESTO DE GASTOS DE LAS POSESIONES ESPAÑOLAS DEL AFRICA OCCIDENTAL, CORRESPONDIENTE AL AÑO 1932

Capít.	Artíc.	DESIGNACION DE LOS GASTOS	CREDITOS PRESUPUESTO	
			Per artíc.	Por capítulos
SECCION PRIMERA				
ADMINISTRACION CENTRAL				
1º	1º	Administración Central	-	
	2º	Personal sobrante de plantilla a extinguir	11.500'00	
	3º	Negociado de Fuerzas Coloniales	15.000'00	
	4º	Intervención y Contabilidad de los Servicios Coloniales	20.625'00	47.125'00
<u>Material</u>				
2º	1º	Gastos diversos	9.000'00	
	2º	Imprevistos	60.000'00	69.000'00
<u>Gastos diversos</u>				
3º	Unico	Diversas asignaciones		50.000'00
				<u>166.125'00</u>
SECCION SEGUNDA				
ADMINISTRACION COLONIAL				
<u>Gobierno de los territorios españoles del Golfo de Guinea. Personal</u>				
1º	1º	Gobierno general	60.000'00	
	2º	Secretaría auxiliar del gobernador	18.000'00	
	3º	Personal subalterno del Gobierno general	17.200'00	
	4º	Secretaría del Gobierno general	114.962'50	
	5º	Delegaciones del Gobierno general	25.000'00	
	6º	Subgobierno de la Guinea Continental	32.000'00	
	7º	Dotación del automóvil y lancha del subgobierno	9.400'00	
	8º	Secretaría del Subgobierno	51.300'00	
	9º	Delegaciones del Subgobierno	31.100'00	
	10	Policía gubernativa	77.175'00	436.137'50
<u>Material</u>				
2º	1º	Material del Gobierno general	27.000'00	
	2º	Idem de la Secretaría auxiliar	1.500'00	
	3º	Idem del automóvil y lancha	10.000'00	

04.194.0

2º	4º	Idem de la Secretaría general	4.000'00	
	5º	Delegaciones del Gobierno general	1.500'00	
	6º	Subgobierno de la Guinea Continental	5.500'00	
	7º	Secretaría del Subgobierno de la Guinea Continental	1.500'00	
	8º	Delegaciones del Subgobierno	4.400'00	
	9º	Material de la Policía gubernativa	7.500'00	62.900'00

CURADURIA COLONIAL

Personal

3º	1º	Servicio central	70.650'00	
	2º	Delegaciones de la Curaduría Colonial	24.000'00	
	3º	Policía indígena de Curanduría	18.778'95	113.428'95

Material

4º	1º	Servicio Central	7.000'00	
	2º	Delegaciones de la Curanduría	1.125'00	
	3º	Gastos diversos	6.525'00	14.650'00

Auxiliares indígenas

5º	Unico	Plantilla de auxiliares indígenas		88.625'00
				<u>715.741'45</u>

SECCION TERCERA

SANIDAD

Personal

1º	1º	Dirección del Servicio sanitario	262.400'00	
	2º	Laboratorio central	49.700'00	
	3º	Hospitales	479.600'00	
	4º	Estaciones sanitarias	175.125'00	
	5º	Equipos sanitarios ambulantes	38.750'00	1.005.575'00

Material

2º	1º	Dirección del Servicio sanitario	8.250'00	
	2º	Laboratorio central	3.250'00	
	3º	Hospitales	21.750'00	
	4º	Estaciones sanitarias	9.000'00	42.250'00

Gastos diversos

3º	1º	Dirección del Servicio sanitario	15.000'00	
	2º	Laboratorio central	1.500'00	
	3º	Hospitales	290.627'50	
	4º	Estaciones sanitarias	40.700'00	
	5º	Medicamentos y material de curación	250.000'00	
	6º	Camas, ropas y enseres de hospitales y estaciones sanitarias	50.000'00	

.../..

04.195.0

7º		Material científico y de laboratorio	60.000'00	
8º		Adquisición de una camioneta	12.000'00	
9º		Campañas sanitarias	200.000'00	919.827'50

SECCION CUARTA

ENSEÑANZA

Personal

1º	1º	Inspección	7.350'00	
	2º	Escuelas oficiales	134.600'00	
	3º	Reorganización escolar	47.600'00	189.550'00

Material

2º	1º	Inspección	125'00	
	2º	Escuelas oficiales	8.700'00	
	3º	Reorganización escolar	200.000'00	208.825'00

Gastos diversos

3º	Unico	Sostenimiento de indígenas en estudios		3.000'00
				<u>401.375'00</u>

SECCION QUINTA

COMUNICACIONES

Personal

1º	1º	Inspección del Servicio de Correos	6.600'00	
	2º	Administraciones de Correos	127.425'00	
	3º	Intervención administrativa en el Servicio Radiotelegráfico	22.350'00	
	4º	Estaciones radiotelegráficas y telegráficas	553.137'20	709.512'20

Material

2º	1º	Inspección del Servicio de Correos	125'00	
	2º	Administraciones de Correos	2.875'00	3.000'00

Gastos diversos

3º	Unico	Gastos diversos	8.806'25	8.806'25
				<u>721.318'45</u>

SECCION SEXTA

GUARDIA COLONIAL

Personal

1º	1º	Jefes, oficiales y asimilados	363.562'50	
	2º	Clases europeas y asimilados	612.147'77	
	3º	Tropa indígena	420.224'00	1.395.934'27

Material

2º	Unico	Material		7.525'00
----	-------	----------	--	----------

.../..

04.196.0

<u>Gastos diversos</u>				
3º	1º	Armamento	6.650'00	
	2º	Vestuario y equipos	8.500'00	
	3º	Transportes	21.750'00	
	4º	Acuartelamiento	33.425'00	70.325'00
				<u>1.473.784'27</u>
SECCION SEPTIMA				
SERVICIO MARITIMO				
<u>Personal</u>				
1º	Unico	Personal		46.300'00
<u>Materia</u>				
2º	"	Materia		1.730'00
				<u>48.030'00</u>
SECCION OCTAVA				
JUSTICIA				
<u>Personal</u>				
1º	1º	Juzgados de primera instancia	53.650'00	
	2º	Juzgados municipales	43.750'00	
	3º	Registro de la Propiedad	21.000'00	
	4º	Notaria	3.000'00	121.400'00
<u>Materia</u>				
2º	1º	Juzgados de primera instancia	4.800'00	
	2º	Juzgados municipales	1.225'00	6.025'00
				<u>127.425'00</u>
SECCION NOVENA				
OBRAS PUBLICAS Y CONSTRUCCIONES CIVILES				
<u>Personal</u>				
1º	1º	Servicio de obras públicas	225.950'00	
	2º	Servicio de construcciones civiles	37.125'00	
	2º	Escuela de Oficios	49.250'00	312.325'00
<u>Materia</u>				
2º	1º	Servicio de obras públicas	8.000'00	
	2º	Servicio de construcciones civiles	1.000'00	
	3º	Escuela de Oficios	1.500'00	10.500'00
<u>Gastos de obras, construcciones civiles y diversos</u>				
3º	1º	Obras nuevas	2.053.216'13	
	2º	Conservación de carreteras	400.000'00	
	3º	Señales marítimas	25.000'00	

.../..

04.197.0

4º	Construcciones civiles		50.000'00	
5º	Escuela de Oficios		10.000'00	2.538.216'13
				<u>2.861.041'13</u>
SECCION DECIMA				
COLONIZACION				
<u>Personal</u>				
1º	1º	Servicio agronómico	144.240'00	
	2º	Servicio de Montes	73.050'00	217.290'00
<u>Materia</u>				
2º	1º	Servicio agronómico	4.500'00	
	2º	Servicio de Montes	3.000'00	7.500'00
<u>Gastos diversos</u>				
3º	1º	Servicio agronómico	11.500'00	
	2º	Servicio de Montes	7.000'00	18.500'00
				<u>243.290'00</u>
SECCION UNDECIMA				
HACIENDA				
<u>Personal</u>				
1º	1º	Administración principal de Hacienda y Aduanas	240.575'00	
	2º	Dotación de la lancha de la Aduana	4.600'00	
	3º	Personal del Resguardo de Aduanas	16.856'00	262.031'00
<u>Materia</u>				
2º	1º	Materia de Hacienda y Aduanas	6.100'00	
	2º	Idem del Resguardo de Aduanas	3.000'00	
	3º	Lancha de la Aduana	1.000'00	10.100'00
<u>Gastos diversos</u>				
3º	1º	Seguros y remesas de caudales	20.000'00	
	2º	Efectos de Aduanas	5.000'00	
	3º	Elaboración de efectos timbrados	20.000'00	45.000'00
				<u>317.131'00</u>
SECCION DUODECIMA				
<u>Gastos generales</u>				
Unico	1º	Asignación para pago de pasajes	250.000'00	
	2º	Idem para idem de fletes y transportes	10.000'00	
	3º	Subvención a los vapores del servicio intercolonial	660.000'00	
	4º	Dictas	25.000'00	

.../..

5º	Quinquenios del personal civil	30.000'00	
6º	Investigaciones, exploraciones, estudios y trabajos análogos	70.000'00	
7º	Cuota del Instituto Colonial Internacional	1.500'00	
8º	Adquisición, conservación y reparación del mobiliario de oficinas y escuelas	25.000'00	
9º	Máquinas de escribir, para oficinas	10.000'00	
10	Gastos del Consulado de España en Monrovia	3.500'00	
11	Servicio radiotelegráfico de la Metrópoli con la Colonia	15.000'00	
12	Imprevistos	50.000'00	
13	"Boletín Oficial"	9.000'00	
14	Visitas oficiales del Gobernador a puntos del territorio	10.000'00	
15	Haberes de funcionarios excedentes	100.000'00	
16	Personal y material de Culto y Misiones	70.080'00	1.339.080'00
			<u>1.339.080'00</u>

SECCION DECIMOTERCERA
SAHARA OCCIDENTAL
Personal

1º	1º	Gobierno general	11.000'00	
	2º	Gobierno de la Colonia de Río de Oro	112.800'00	
	3º	Estaciones radiotelegráficas	74.710'00	
	4º	Sanidad	61.420'00	259.930'00
		<u>Material</u>		
2º	1º	Gobierno general	96.375'00	
	2º	Estaciones radiotelegráficas	26.500'00	
	3º	Servicio sanitario	9.500'00	132.375'00
		<u>Gastos diversos</u>		
3º	Unico	Subvenciones		15.000'00
		<u>Obras públicas</u>		
4º	1º	Obras nuevas	50.000'00	
	2º	Conservación y reparación	21.000'00	
	3º	Adquisiciones	35.000'00	106.000'00
				<u>513.305'00</u>
		<u>Ejercicios cerrados</u>		
Unico	Unico	Obligaciones de ejercicios cerrados		125.042'37

RESUMEN

Sección 1ª Administración Central

Pesetas
166.125'00

.../..

Sección 2ª - Gobierno de los territorios españoles del Golfo de Guinea		715.741'45
"	3ª - Sanidad	1.967.652'50
"	4ª - Enseñanza	401.375'00
"	5ª - Comunicaciones	721.318'45
"	6ª - Guardia colonial	1.473.784'27
"	7ª - Servicio marítimo	48.030'00
"	8ª - Justicia	127.425'00
"	9ª - Obras públicas y construcciones civiles	2.861.041'13
"	10 - Colonización	243.290'00
"	11 - Hacienda	317.131'00
"	12 - Gastos generales	1.339.080'00
"	13 - Sahara Occidental	513.305'00
Ejercicios cerrados		<u>125.042'37</u>
Total del presupuesto de gastos		<u>11.020.341'17</u>

ESTADO LETRA B

PRESUPUESTO DE INGRESOS DE LAS POSESIONES ESPAÑOLAS DEL AFRICA OCCIDENTAL, CORRESPONDIENTE AL AÑO 1932

Capit. Articu.		DESIGNACION DE LOS INGRESOS	CREDITOS PRESUPUESTOS	
			Por artículos	Por capítulos
<u>SECCION PRIMERA</u>				
<u>INGRESOS DE LAS POSESIONES</u>				
<u>Contribuciones directas</u>				
1º	1º	Contribución territorial rústica (cuota fija y derechos supletorios)	2.100.000'00	
	2º	Idem id. Urbana	200.000'00	
	3º	Idem industrial	500.000'00	
	4º	Impuesto de Derechos reales y transmisiones de derechos	200.000'00	
	5º	Impuesto de Utilidades	250.000'00	
	6º	Contratos de trabajadores	150.000'00	
	7º	Impuesto de Cédulas personales	150.000'00	
	8º	Patentes de circulación de automóviles	75.000'00	3.625.000'00
<u>Impuestos indirectos</u>				
2º	1º	Renta de Aduanas	2.000.000'00	
	2º	Efectos timbrados	225.000'00	2.225.000'00
<u>Propiedades y derechos del Estado</u>				
3º	1º	Producto de propiedades y derechos del Estado	150.000'00	

.../..

3 ^a	2 ^a	Idem de las estaciones radiotelegráficas y telegráficas	150.000'00	300.000'00
		<u>Recursos del Tesoro</u>		
4 ^a	1 ^a	Producto del "Boletín Oficial de las Posesiones"	9.000'00	
	2 ^a	Venta de medicinas en los hospitales	10.000'00	
	3 ^a	Estancias de enfermos no pobres en dichos establecimientos	170.000'00	
	4 ^a	Recursos eventuales	150.000'00	339.000'00
				<u>6.489.000'00</u>
		SECCION SEGUNDA		
		SUBVENCION DE LA METROPOLI		
Unico	Unico	Suma consignada en el Presupuesto general de gastos de la Península (sección 15)		<u>4.531.341'17</u>
		RESUMEN		
		Sección 1 ^a - Ingreso de las Posesiones		6.489.000'00
		" 2 ^a - Subvención de la Metrópoli		<u>4.531.341'17</u>
		<u>Total del Presupuesto de ingresos</u>		<u>11.020.341'17</u>

ADMINISTRACIÓN CENTRAL

SECCION PRIMERA

CAPÍTULO 1^a - PERSONAL

1 ^a		<u>Artículo 1^a - Administración Central de las Posesiones españolas del Africa Occidental</u>		
		1 Ordenador de pagos	-	
		1 Interventor	-	
		1 Tesorero	-	
		(Los funcionarios de la Dirección general de Marruecos y Colonias que desempeñen estos cargos, perciben sus haberes por el presupuesto de la sección 14.)		
2 ^a		<u>Artículo 2^a - Personal sobrante de plantilla a extinguir</u>		
		Para satisfacer haberes del personal especial de la extinguida Sección Colonial del Ministerio de Estado, que no pertenece a Cuerpos constituidos y al que se reconoció derecho a percibirlos		11.500'00
3 ^a		<u>Artículo 3^a - Negociado de Fuerzas Coloniales</u>		
		1 Comandante (el del Negociado militar)		

		1 Capitán, a 7.500 y 3.000	7.500	3.000	
		1 Auxiliar escribiente de Oficinas militares o taquí mecanógrafo	4.000	500	15.000'00
4 ^a		<u>Artículo 4^a - Intervención y Contabilidad de los Servicios coloniales</u>			
		1 Jefe (el de la sección de Contabilidad)	-	-	
		1 Jefe de Negociado de primera clase del Cuerpo pericial de Contabilidad	7.750	3.875	
		1 Oficial tercero del Cuerpo auxiliar de contabilidad	3.000	1.500	
		1 Taquímecanógrafo	4.000	500	20.625'00
					47.125'00
2 ^a		CAPITULO 2 ^a - MATERIAL			
1 ^a		<u>Artículo 1^a - Gastos diversos</u>		pesetas	
		Asignación para impresiones, encuadernaciones, compra de libros y suscripciones		7.500	
		Idem para quebranto de moneda al tesorero de la Sección		1.500	9.000'00
2 ^a		<u>Artículo 2^a - Imprevistos</u>			
		Asignación para obligaciones imprevistas que debidamente se justifiquen			60.000'00
					69.000'00
3 ^a		CAPITULO 3 ^a - GASTOS DIVERSOS			
Unico		<u>Artículo único - Diversas asignaciones</u>		pesetas	
		Asignación para horas extraordinarias y otras atenciones análogas que se concedan, previa aprobación de la Dirección general		25.000	
		Asignación para los gastos que ocasiona la visita anual reglamentaria de funcionarios de la Dirección general de Marruecos y Colonias a los territorios españoles del Golfo de Guinea		25.000	50.000'00
					50.000'00
		<u>Total de la sección primera</u>			<u>166.125'00</u>

(Diario de Sesiones de las Cortes Constituyentes
núm. 146, apéndice 2^a)

Discussió del Pressupost de les Obligacions a extingir dels Departaments Ministerials

No hi ha discussió per a la totalitat i hom passa directament a la discussió per capítols i articles.

S'aprova el primer capítol sense debat.

En passar al segon capítol, corresponent a les obligacions a extingir del Ministeri de Justícia, on hi ha l'extinció del Pressupost de la clerecia, es produeix la presentació d'un vot particular del diputat Abilio Calderón i la corresponent discussió.

El vot particular d'aquest diputat consisteix a eliminar la partida del Clergat a obligacions a extingir i passar-la a Classes passives.

Calderon comença dient que ell, en discutir el Pressupost en la Comissió dictaminadora dels Pressupostos, ja va proposar que es passés aquesta partida a Classes passives. L'article 26 de la Constitució diu que es votarà una llei extingint el Pressupost de la clerecia en el termini de dos anys. Però resulta que ara s'extingeix aquest pressupost abans i tot d'haver votat el Parlament aquesta llei. El Ministeri de Justícia proposa que 29 milions restin a Obligacions a extingir, aplicant una certa distribució, però en realitat qui ha de fer semblant cosa són les Corts, no el Ministeri. El Pressupost del Ministeri de Justícia era per a obligacions eclesiàstiques de 66 milions, i per la sola voluntat del Ministre s'ha reduït a 29 milions.

L'orador fa una disgressió històrica començant per exposar la unió de l'Església catòlica i la nació espanyola. El Ministre, diu, ha pres una iniciativa oblidant els compromisos establerts amb la Santa Seu, en el Concordat del 1859, que és el vigent. D'acord amb aquest concordat, hem de passar unes rendes a l'Església com a compensació de les desamortitzacions. L'Estat espanyol va adquirir el compromís d'honor de respectar sempre, fos el que fos, el pagament d'aquesta quantitat. Les Corts Constituents han dictat una constitució on es diu que en el terme de dos anys s'ha de dictar una llei per a extingir el Pressupost de la clerecia. Per tant, ara, el Ministre no pot disminuir aquest Pressupost, si respecta la Constitució, ni variar les esmentades assignacions, ja que estan subjectes a uns compromisos internacionals i diplomàtics. Si aquesta reducció l'hagués feta després de dictada la llei, seria correcta, però ara no. No pot tocar res de l'assignació a la clerecia mentre no s'hagi aprovat la llei de què parla la Constitució en el seu article 26.

El Ministre proposa ja al primer any, una rebaixa de 37 milions i, després, anar distribuïnt la reducció de forma gradual, restant un 50% als bisbes, un 60% als rectors i un 80% a la clerecia rural. Aquesta manera de rebaixar no pot establir-la el Ministre; ho ha de fer el Parlament en la llei esmentada que haurà d'elaborar. Per tant, no és admissible que l'Estat espanyol deixi abandonats així com així nombrosos ciutadans espanyols que fins ara

cobraven del Pressupost.

Comenta seguidament els fets d'Europa durant els darrers anys a diversos països en relació a aquest afer. Afirma que l'Estat espanyol sosté en molts països, fins i tot en països no catòlics, el clergat. Serà Espanya una excepció a pesar de ser una nació preponderantment catòlica? Deixarem ara a la misèria 35.000 sacerdots? Fer desaparèixer el Pressupost del clero sense atendre uns ciutadans que estan exercint càrrecs d'acord amb les lleis vigents fins avui és un atropell.

L'orador confia que no es cometí. Hi ha precedents de capellans que, en cessar en els càrrecs retribuïts per l'Estat han passat a les Classes passives, amb els 2/3 del sou. En el cas de la clerecia, aquests individus no poden ésser considerats com a funcionaris del Govern, però sí que reben llur assignació com una indemnització per les desamortitzacions i, per tant, hom podria molt bé seguir aquella pauta i passar-los a les Classes passives. En aquest cas, l'assignació dels 29 milions restaria a favor de la clerecia per tota la seva vida mentre els perceptors visquessin, cosa que seria més justa i més equitativa que la simple extinció.

Què dirà el poble, fonamentalment catòlic, en veure que la República abandona els seus sacerdots? Com quedaran els sacerdots vells i desvalguts? Per resoldre aquest cas proposo el meu vot particular.

Roma Rubies, de la Comissió, respon a l'orador sense massa empenya. Considera que aquest tema ja s'ha discutit al si de la Comissió i opina que aquesta i les Corts han de complir el que diuen els articles 3 i 26 de la Constitució. Precisament aquesta proposta o aquest dictament de la Comissió n'és una solució. Observa que la reducció del Pressupost es fa més forta en el cas dels sacerdots més ben situats econòmicament; en canvi, al clergat rural li resta encara el 80% de la paga. La República vol fugir dels extremismes.

Intervé Albornoz, ministre de Justícia, per dir que la proposta de deixar 29 milions al Pressupost de la clerecia no serà definitiva ni de molt mentre les Corts no aprovin la xifra i que aquesta no ha estat donada com una imposició del Ministre. Les Corts són sobiranes.

En segon lloc, cal considerar el que diu l'article 26 de la Constitució. No diu que aquesta llei a votar regularà l'extinció del Pressupost del clergat, sinó que en el terme de dos anys ha de restar extingit i que per a extingir-los del tot hi ha d'haver la llei que reguli la seva extinció. Mentre no s'extingeixi totalment, la llei no és necessària.

Esmenta les frases de Calderón qualificant la desamortització com un "desposseïment" a l'Església. No hi ha tal robatori. Esmenta Joaquín Costa i Jovellanos, els quals consideren que els béns que tenia l'Església foren adquirits il·legalment. Llegiex un text força llarg de Jovellanos, on aquest diu que a l'Estat Mitajan era de dret que les Esglésies i els monestirs no poguessin ser propietaris; aquesta prohibició fou fonamental i s'estengué per tots els regnes de Castella i Lleó; tots els codis castellans la sancionaren i els codis municipals també. Però la cobdícia va

saltar aquesta barrera legal. La política volgué restablir-la per evitar l'enriquiment de la cleroçia i l'empobriment del país, i ho aconseguí entre els segles X i XIV quan els reis treballaren en aquest sentit; en els anys 1345, 1430, 1523, etc. hom clamà per unes lleis desamortitzadores des de diversos llocs. L'any 1534, les Corts de Madrid intentaren per darrera vegada posar fi al mal, però la cobdícia i la devàció juntes eren molt poderoses. Així ho digué Jovellanos.

Per tant, l'Església va adquirir els béns que posseïa a través del temps il·legalment; el liberalisme del segle XIX intentà tornar les coses al seu lloc desamortitzant els esmentats béns. Però a part d'això, es donaren a l'Església títols del Deute en compensació de les expropiacions. Això és robar?

Hom ha parlat del Concordat. Allí hi havia obligacions mútues, de l'Estat, que les va complir sempre, i de l'Església. Les va complir sempre també aquesta?

Parla de l'article 38 del Concordat en el qual es diu que l'Església aplicarà al seu sosteniment les quantitats que l'Estat li doni, a les quals s'afegirà l'almoïna de la Santa Creuada, els productes dels béns retornats a l'Església per llei de 3.4.1845, les rendes dels béns de les ordres militars, béns tots aquests que es convertiren en títols del Deute de l'Estat consolidat al 3%. Tot això constituí els patrimonis de pietat, els quals han pujat, durant aquests darrers 80 anys, a més de 2.000 milions de pessetes, cosa que ha permès repartir uns 30 milions nets com a mínim a l'any, de renda. I, quants d'aquests milions han estat aplicats al seu sosteniment?

En relació a l'article 26 de la Constitució, el Govern va decidir reduir el Pressupost de la cleroçia d'una manera determinada. En el Pressupost del 31 hi havia 66 milions i es va passar a 43; però obligats per la necessitat d'anivellar el pressupost hom decidí reduir-los a 29 milions. Heus ací la raó de la xifra actual, que ha arribat al Pressupost per un procedís de necessitat, no perquè siguem anticlericals.

Ara, si els passem a les Classes passives els membres de l'Església cobraran pensions i l'Església, per disposició de la Constitució, està separada de l'Estat i aquest no té perquè pagar pensions a l'Església. El Govern no pot admetre una cosa així, no per gust, sinó per precepte constitucional. També prohibeix passar aquestes percepcions a les Classes passives el text dels articles 33 i 37 de la llei de Comptabilitat de l'Estat. Per una altra banda, amb aquell sistema el pagament s'eternitzaria ja que els seus perceptors carrien fins a la seva mort; ara, en canvi, en dos anys ho tenim resolt.

El fet de concedir pensions als sacerdots ja fou discutit quan hom parlà de l'article 26 de la Constitució, i les Corts decidiren llavors que no se'n concedissin, i hom decidí l'extinció completa del Pressupost del clergat en dos anys.

Calderon ens ha parlat del tracte que donem als sacerdots, diferent del que donem als altres funcionaris, per exemple els militars; però pensem bé en la diferència que hi ha entre els dos casos. Els militars són funcionaris de l'Estat i si no els paga el Govern no els paga ningú; tenen uns drets adquirits i si els negàvem el retir o la pensió seriem injustos. El clergat és diferent, no són funcionaris. Que l'Església no els pot mantenir? Doncs que reformi la seva administració, que elimini els llabats sobrers, acoplant-se a les necessitats existents, i que apliqui mesures econòmiques per tal d'evitar-se problemes econòmics. L'Església té prou recursos econòmics!

El diari "El Debate" comentava en un article aparegut uns dies enrera que els espanyols donaven a l'Església amb almoïnes més de 460 milions de pessetes l'any. Amb una quantitat com aquesta, ben distribuïda i administrada, es pot resoldre de primera el problema dels sacerdots vells i rurals; però, això sí: s'ha d'administrar bé i amb justícia; llavors no hi haurà problemes econòmics al si de l'Església.

Intervé Maura negant que sigui aquest el sentit que Albornoz vol donar a l'article 26 de la Constitució. Diu que si el Govern hagués deixat simplement una pesseta en comptes de 29 milions a les obligacions pendents, ja estava dins la llei, la qual cosa és un absurd. D'altra banda, limita la seva intervenció en el sentit de demanar al Govern —en nom dels catòlics que ho voldrien— una declaració independent de l'extinció del Pressupost del clergat dient que el problema econòmic d'aquest cos estaria inclòs en la discussió de la llei esmentada tantes vegades i, d'aquesta manera, no s'hauria de fer ara, dins la discussió apropiada dels Pressupostos.

Ossorio i Gallardo dona suport a la proposició de no abandonar els clergues a la misèria.

Torna a intervenir Albornoz per dir que els intents de la República per endolcir l'eliminació del Pressupost del clero són ben inútils. Faci el que faci sempre hi haurà crítiques greus a l'acció del Govern. Explica el que passà a França i parla que a Àvila i a Guadalajara s'ha suspès a divinis una sèrie de sacerdots pel fet d'haver-se classificat com a republicans. El mateix López Dóriga, sacerdot i diputat a aquestes Corts, també ha estat suspès a divinis per certes opinions expressades per ell en la discussió de la llei del divorci. La qüestió econòmica del clergat l'ha de resoldre l'Església i no l'Estat, considerant els capallans com a funcionaris i passant-los a classes passives. La jerarquia eclesiàstica és qui ha de resoldre aquest problema.

Insisteix Ossorio i Gallardo expressant el seu sentiment envers la política del Govern.

Villanueva, radical, fa un discurs llarg donant suport als punts de vista de Calderon i de Maura, però sense donar nous arguments.

La intervenció de Martínez de Velasco és del mateix estil.

Eduardo Ortega i Gasset, en canvi, declara que tota aquesta discussió és fruit de no haver discutit i promulgat primer la Llei de què parla l'article 26, perquè, en aquest cas, fins s'hauria pogut passar els 29 milions i tot a Instrucció Pública.

García Callegos, sacerdot, canonge de Burgo de Osma i diputat, pren la paraula. Fa una llarga dissertació. Diu que malgrat tot el que ha manifestat el Ministre, no ha respost ni ha donat cap argument lògic a la proposta de Calderón. Tot això és molt important; es tracta d'affers greus que s'han de tractar amb molta atenció. Afirma que la proposta del Govern i el Dictamen de la Comissió van contra la Constitució. Aquesta diu que una Llei regularà l'extinció del Pressupost del clero en el terme de dos anys, i ara es porta a cap l'extinció parcial d'aquest Pressupost sense ni haver-se discutit la llei en qüestió.

Nega l'efectivitat de l'opinió ministerial que mentre hi hagi algun diner al Pressupost clerical no es manca a la Constitució. Enfoca l'afers des d'un altre punt de vista i diu: Què passaria si, de cop i volta, tots vosaltres que cobreu per les vostres activitats professionals veiéssiu retallat el vostre sou a la meitat? Què hi diríeu?

El Ministre ha dit que l'Església té prou béns per a sostenir els sacerdots que restaran abandonats. Però el cas és que no els té; encara que els sectaris diguin que estem plens de diners, l'Església és pobre. On són les riqueses de què ens proclamen posseïdors els sectaris? No n'hem de cobrir pas poques, de necessitats! No hem de complir unes finalitats religioses, no mantonim establiments benèfics, sanitaris, culturals, socials? Qui ho faria si no fóssim nosaltres? I d'on surten els diners per a tot això? I els nostres temples! La majoria són en ruïnes; és que no veieu com n'està, d'abandonada i misera l'Església a Espanya? L'Església passa actualment en aquesta nació per un moment de penúria i de misèria.

Però, suposem que fos veritat, que gaudim de grans riqueses. És una cosa que no té res a veure amb el punt que estem discutint. L'Estat té unes obligacions a complir; doncs, que les compleixi independentment de si l'Església té o no té riqueses. No mana la Constitució que es respectin els drets de tots els ciutadans? Doncs, per què no han de ser respectats els dels elements d'Església?

Amb un cop de ploma s'abandonen els sacerdots espanyols que quedaran així el carrer, en plena misèria. No pretenc convèncer el Govern, ja sé que no el convenceré, diu, però he de fer sentir la meua protesta en contra i sortir en defensa del pobre sacerdot rural, que és el més necessitat. Però tothom rebrà les conseqüències del desastre que voleu portar endavant.

Què necessita un sacerdot, continua preguntant. Ell té unes necessitats de menjar, vestir i casa; però, és que a més en té unes altres: ha de mantenir un nivell de vida, té uns compromisos socials, s'ha de dedicar a uns estudis teològics, ha de seguir una vida cultural. I com ho podrà fer, tot això, si li manquen aquests emoluments mínims?

I, tornant a la Constitució, és que aquesta prohibeix que hom auxiliï o s'apiadi dels sacerdots vells i desvalguts, o que els empari la societat? Nega la Constitució que es respectin els drets adquirits? Per el que voleu fer és una arbitrarietat. La Constitució tampoc no prohibeix que es passin pensions vitalícies als sacerdots. Però a part de no anar contra la Constitució, sí que va contra la Justícia.

Parla de les opinions expressades per diverses personalitats liberals del segle passat i de la primera República, en les quals s'han de distingir les obligacions de l'Estat, ja que aquestes no són ni les de la Monarquia ni les de la República i mancar-hi és com mancar a la Justícia.

Diu que tot allò expressat pel Ministre sobre jove llanos i sobre la illegalitat de les adquisicions de l'Església és molt discutible. En canvi, persones com Vázquez de Mella i Menéndez i Pelayo, molt elogiades pel Ministre no fa pas gaire temps, qualifiquen la desamortització de robatori inici i de llatrocinis immens.

Però, a més de tot això, hi ha el Concordat, els tractats internacionals. És que no s'han de respectar?

Als militars i als funcionaris hom els passa a classes passives i se'ls respecta una part del sou o se'ls dona més sou del que tenien en actiu; en canvi als sacerdots se'ls retira del tot. Veieu com hi ha unes injustícies irritants? Als militars se'ls respecta els drets adquirits i als sacerdots, no. Per què aquesta diferència? Però encara hi ha altres coses pitjors. El cas és que el militar retirat pot cercar una col·locació civil i compensar una cosa amb l'altra. Fàcilment pot trobar una cosa que li convingui. El sacerdot, en canvi, no ho pot fer. Té prohibit treballar, d'acord amb el dret canònic, ja que el sacerdot s'ha de dedicar exclusivament al seu ministeri. Per què aquesta diferència, torno a preguntar? Doncs perquè els militars tenen espases i canons, i els sacerdots només poden tenir humilitat, paciència, resignació i obediència. La vostra acció va contra els sentiments humanitaris més elementals.

Heu parlat de França! Com voleu establir comparacions entre els dos països! D'aquí a pocs dies se celebrarà el primer aniversari de la República i el voleu celebrar amb una arbitrarietat?

Faig constar la meua protesta més enèrgica, no solament com a capellà sinó també com a liberal i republicà; ara lluito contra vosaltres tal com ho vaig fer anys enrera contra la dictadura per tal de fer predominar la sobirania de la Nació. La República s'està fent sinònim d'anarquia, de demagògia, d'incredulitat, i això a Espanya no li pot anar bé de cap manera. Si voleu que la República vagi bé, per què la governou en jacobí? Hom ha dit que Espanya és un Estat laic: bé, laic no vol dir que no tingui Pressupost per a la clerecia. Què passa a Alemanya, a Bèlgica, a França, que també són estats laics?

Si la Constitució és anticatòlica i perseguidora de l'Església, endolciu-la! modereu-la! i tots hi guanyarem.

Rahola intervé per adherir-se, en un curt parlament, a les opinions de Calderón i Maura. El seu discurs és interromput diverses vegades per Lluhi qui li replica.

Buena intervé a continuació per comentar que hom ha dit que els catòlics es paguin el Pressupost del clergat i manifesta que ells hi estan ben disposats, però que, ja sesap: ara s'ha deixat l'Església sense res, els creients hauran de col·laborar a reconstituir els seus fons i després, quan l'Església torni a tenir algun diner, tornem-hi: una altra vegada la desamortització i anem fent. Quantes altres coses absurdes s'han dit! Que si l'Església no té capacitat per a tenir béns! El que hom de demanar és que ben aviat funcioni el Tribunal de Garanties Constitucionals per tal de poder-hi demanar empar als drets dels catòlics.

Gómez Rogi, també sacerdot i diputat, intervé per comentar que Azaña ha dit que sempre hom d'estar dins la Constitució, però en allò que sigui estrictament necessari; que si per a causar un mal lleu hom va més enllà de la Constitució, això mai! i el Ministre de Justícia ha dit: "Defensem la Constitució, però no la transpassem mai!" La idea d'aquestes frases és ben clara. Però, llavors, qui és el culpable d'aquesta atrocitat? Doncs, el Ministre d'Hisenda. Ell és qui s'ha carregat el Pressupost de la clerecia amb la mania d'anivellar-lo. Ben mirat, hauria pogut emprar la seva duresa en altres coses, hauria pogut fer pujar la cotització de la pesseta, que prou malament està! Ell, tan ben situat a Barcelona en el seu bufet d'advocat, ha estat qui ha negat el Pressupost als capellans pobres; i diuen que és amic de clergues! Quins amics que tenen certs clergues!

Finalment, un cop acabada la discussió de la proposta de Calderón és posada a votació i és rebutjada per 144 vots contra 58.

Una segona esmena de Botella diu que s'anul·li totalment el Pressupost del clergat i que el seu import sigui transferit a fer escoles.

Defensa la proposta el mateix autor dient que aquella tarda, a les Corts, s'ha dit que això de reduir el Pressupost del clergat no era constitucional, i tant si ho és! del tot que ho és! També diu la Constitució que l'Estat, la Província i el Municipi no donaran cap mena d'auxili a l'Església.

Demana l'extinció total del Pressupost del clergat i que els 29 milions es transfereixin a crear i construir escoles.

Els clergues són els enemics de la República, cal veure només com parlen des de uns dies, què diuen llurs diaris i els sermons de bisbes i sacerdots. Però, malgrat tot, continuen celebrant actes públics religiosos, i això que està prohibit per la Constitució! Encara se celebren enterraments religiosos públicament amb la desfilada de sacerdots recostats pels carrers, amb les creus alçades; molts cementiris tenen encara les parets de separació entre civils i religiosos; els jutges encara han d'anar a les esglésies i temples per certificar els casaments i ins-

criure'ls al Registre civil, com si el jutge no pogués celebrar la cerimònia al jutjat; encara se celebren processons pels carrers de viles i ciutats, encara s'obliga la gent a descobrir-se al pas del Viatic pels carrers. M'agradaria veure què passaria si algú no ho feia! El denuncia ric? Potsor sí, i encara hi hauria algun jutge que el condemnaria per no haver-se inclinat. A totes les poblacions encara hi ha les creus de terme, i les capelles i capelletes. I encara hi ha més casos, un de ben gros: al "Cerro de les Angeles" encara hi ha la imatge del Sagrat Cor, però no el sagrat cor humil del Jesús de l'Evangeli, sinó el Sagrat Cor agressiu i dominador del "Jo regnaré". I això que la Constitució diu que Espanya és una República laica!

No puc comprendre que la meua esmena no sigui acceptada per les Corts. Quan hom discutí l'article 26 de la Constitució hi votaren a favor tots els partits, els que formaven el Govern: republicans i socialistes, però també els radicals; llavors hi havia una veritable unió entre tots els republicans; però, ara, sembla que tots divergeixin i, naturalment, així no podré aconseguir que la meua esmena sigui acceptada.

Balbontín comenta en la seva intervenció que molts es planyen que els capellans es quedin sense sou, però, qui es plany dels obrers en parada forçosa? Opina que una part dels 29 milions que Botella vol fer traspasar a construir escoles, es podria destinar a l'auxili dels obrers sense feina. Si els sacerdots es queden sense sou, la República perdrà el suport dels catòlics, però, i els obrers sense feina, què? Malgrat tot el que s'ha dit, Espanya no ha deixat de ser catòlica, no! de cap manera! Espanya continua dominada, en gran part, per l'Església. El cristianisme pur, el de la no violència, com el de Sant Francesc d'Assís, no ha tingut èxit a Espanya. En canvi, Espanya és la terra de Sant Ignasi de Loiola, el que lluitava contra el no catolicisme, com Almançor lluitava per la mitja lluna. Això demostra que els capellans, a Espanya, no quedaran sense Pressupost, ja que Espanya continua essent catòlica.

Demana, com Botella, la supressió total del Pressupost de la clerecia i acusa l'Església; la Inquisició va segar els caps més bons i més capacitats: heus ací la causa del retard d'Espanya.

Arauz, federal, s'adhereix a la proposta de Botella.

Gómez Sánchez també s'hi adhereix. Diu que està fastiguejat que, pels pobles, ni els alcaldes ni els jutges no compleixin les lleis laiques de la República. No fa gaires dies, diu, al seu poble va presenciar dos enterraments religiosos pels carrers.

Baeza Medina diu que els radicals socialistes, si bé comparteixen la idea de Botella, per disciplina votaran amb el Govern:

Els radicals Cordero Pérez i Guerra del Río diuen que, malgrat estar fora del Govern, votaran en contra la proposició. També Luis Bello, del partit de l'Azaña, diu que els seus també ho faran així. Finalment, pren la paraula Santiago Gualart, sacerdot i diputat, per fer un llarg discurs de defensa del punt de vista catòlic, que no diu res de nou.

Un cop acabades les intervencions se sotmet a votació la proposta de Botella, que és rebutjada per 158 vots contra 16.

Sense cap més discussió, s'aprova ràpidament aquell mateix dia la resta del Pressupost de les obligacions a extingir dels Departaments ministerials.

DICTAMEN DE LA COMISION DE PRESUPUESTOS SOBRE EL DE GASTOS DE LA SECCION 16, "OBLIGACIONES A EXTINGUIR DE LOS DEPARTAMENTOS MINISTERIALES"

VOTO PARTICULAR DE LOS SRES. CALDERON, CASANUEVA, ALVAREZ (D, BASILIO) Y ARAMBURU

A LAS CORTES CONSTITUYENTES

La Comisión de presupuestos tiene el honor de someter a la aprobación de las Cortes su dictamen sobre la sección 16 del Presupuesto de gastos "Obligaciones a extinguir de los Departamentos ministeriales".

Las modificaciones que la Comisión introduce en el proyecto constan en nota adjunta.

SECCION DECIMOSEXTA

OBLIGACIONES A EXTINGUIR DE LOS DEPARTAMENTOS MINISTERIALES

Capít.	Artíc.	DESIGNACION DE LOS GASTOS	TOTAL POR Capítulos Artículos
PRESIDENCIA DEL CONSEJO DE MINISTROS			
1º	1º	Personal excedente	21.166'62
	2º	Personal de la disuelta Sección Colonial del Ministerio del Estado, a extinguir	69.000'00
	3º	Cuerpo de Porteros de los Ministerios civiles, a extinguir	1.668.000'00
	4º	Personal procedente del Ministerio de Comunicaciones	33.750'00
	5º	Instituto Geográfico (nuevo)	83.400'00
	6º	Exposiciones de Barcelona y Sevilla	3.000.000'00
			<u>4.875.351'62</u>
MINISTERIO DE JUSTICIA			
<u>Personal excedente</u>			
2º	1º	Personal técnico del Ministerio	12.000'00
	2º	Audiencias territoriales	11.500'00
	3º	Juzgados	208.125'00
	4º	Prisiones	694.820'64
			926.445'64

.../..

Personal a extinguir

2º	5º	Tribunal y Consejo de las Ordenes Militares	5.000'00	
	6º	Servicios especiales	18.000'00	
	7º	Obligaciones eslesiásticas a extinguir	32.977.737'53	33.000.737'53
				<u>33.927.183'17</u>
MINISTERIO DE LA GUERRA				
3º	1º	Personal a amortizar	9.762.241'00	
	2º	Personal a extinguir	496.000'00	
4º	Unico	Ejercicios cerrados (suprimido)	-	10.258.241'00
				<u>10.258.241'00</u>
MINISTERIO DE MARINA				
5º	1º	Personal excedente	1.242.000'00	
	2º	Personal a extinguir	5.463.000'00	6.705.000'00
				<u>6.705.000'00</u>
MINISTERIO DE LA GOBERNACION				
<u>Cuadria civil</u>				
6º	Unico	Personal en situación de disponibilidad	-	17.375'00
MINISTERIO DE OBRAS PUBLICAS				
7º	1º	Personal administrativo excedente	23.000'00	
	2º	Idem de Montes y Pesca (suprimido)	-	
	3º	Idem de Minas excedente (suprimido)	-	
	4º	Idem de Obras públicas, a extinguir	10.742.444'00	
	5º	Idem de Ferrocarriles excedente	16.062'50	10.781.506'50
				<u>10.781.506'50</u>
MINISTERIO DE INSTRUCCION PUBLICA Y BELLAS ARTES				
8º	1º	Colegio de Sordomudos	3.500'00	
	1º	Personal de Primera enseñanza a extinguir	61.750'00	
	2º	Idem de Segunda Enseñanza, excedente y a extinguir	4.500'00	
	3º	Idem de Escuelas especiales, idem id.	51.170'00	
	4º	Idem de Bellas artes, a extinguir	1.500'00	
	5º	Idem diversos	33.750'00	
	6º	Instituto de Material cinetífico	4.500'00	160.670'00
				<u>160.670'00</u>
MINISTERIO DE HACIENDA				
9º	1º	Personal sobrante de plantilla, a extinguir	300.750'00	
	2º	Carabineros: Personal a extinguir	289.677'06	

Clases pasivas

9 ^a	3 ^a	Excedentes	392.897'24	983.324'30
				<u>983.324'30</u>

Ejercicios cerrados

10	Unico	Obligaciones que carecen de crédito legislativo (suprimido)		
		MINISTERIO DE AGRICULTURA, INDUSTRIA Y COMERCIO		
Adic. I	1 ^a	Personal de Montes y Pesca, excedente y a extinguir	53.250'00	
	2 ^a	Idep de Minas, excedente	<u>2.750'00</u>	<u>56.000'00</u>
				<u>56.000'00</u>
		MINISTERIO DE ESTADO		
"	2 ^a	1 ^a Personal de la carrera diplomática en el Ministerio de Agricultura, Industria y Comercio	66.750'00	
		2 ^a Tribunal de la Rota	50.625'00	
		3 ^a Iglesia de San Francisco el Grande	<u>15.875'00</u>	<u>133.250'00</u>
				<u>133.250'00</u>
		MINISTERIO DE COMUNICACIONES		
"	3 ^a	Unico Personal a extinguir		<u>11.250'00</u>

R E S U M E N

Presidencia del Consejo de Ministros	4.875.531'62
Ministerio de Justicia	33.927.183'17
" de la Guerra	10.258.241'00
" de Marina	6.705.000'00
" de la Gobernación	17.375'00
" de Obras públicas	10.781.506'50
" de Instrucción pública y Bellas Artes	160.670'00
" de Hacienda	983.324'30
" de Agricultura, Industria y Comercio	56.000'00
" de Estado	133.250'00
" de Comunicaciones	<u>11.250'00</u>
	<u>67.909.116'59</u>

Palacio del Congreso, 29 de Marzo de 1932.- El presidente, Isidoro Vergara.- El secretario, Rodrigo Almada.

(Diario de Sesiones de las Cortes Constituyentes, nº 145, ap. 2^a)

A LAS CORTES CONSTITUYENTES

Los Diputados que suscriben, deplorando disentir del parecer de la mayoría de vocales de la Comisión de presupuestos, tienen el honor de presentar a las Cortes el siguiente

VOTO PARTICULAR

Sección 16.- Capítulo 2°.- Artículo 7°.- "Obligaciones eclesiásticas a extinguir, pesetas 29.457.427'73."

Se suprimirá, pasando a la sección 16, "Clases pasivas, capítulo 9°, art. 4°", que dirá: "Para el personal extinguido en obligaciones eclesiásticas, 29.457.427'73."

En el artículo de la ley de Presupuestos generales del Estado se añadirá:

"Art. 28. Para compensar en lo sucesivo la total extinción del presupuesto del Clero, se autoriza al Ministerio de Hacienda para satisfacer únicamente al personal existente en la actualidad, y comprendido en Obligaciones eclesiásticas en 1931, un auxilio anual de subsistencia, equivalente a los dos tercios de sus haberes, sin que pueda exceder de la cantidad designada en la sección 16, "Clases pasivas, capítulo 9°, art. 4°"

Palacio de las Cortes, 29 de Marzo de 1932.- Abilio Calderón.- Cándido Casanueva.- Francisco López de Goicoechea.- Basilio Álvarez.

ENMIENDA DEL SR. BOTELLA AL CAPITULO 2º DEL DICTAMEN DE LA COMISION DE PRESUPUESTOS SOBRE EL DE GASTOS DE LA SECCION 16, "OBLIGACIONES A EXTINGUIR DE LOS DEPARTAMENTOS MINISTERIALES".

A LAS CORTES CONSTITUYENTES.

Los Diputados que suscriben tienen el honor de proponer a las Cortes Constituyentes la siguiente enmienda a la sección 16, "Obligaciones a extinguir de los Departamentos ministeriales":

"Que se supriman las partidas de gastos consignadas en el cap. 2º, artículos 5º, 6º y 7º, del Ministerio de Justicia, correspondientes a Tribunal de las Ordenes Militares, 5.000 pesetas; servicios especiales, 18.000 pesetas, y obligaciones eclesiásticas a extinguir, 29.457.627'73 pesetas, y que su importe se transfiera al presupuesto de Instrucción pública, con destino a la creación y construcción de Escuelas nacionales de la República."

Palacio de las Cortes Constituyentes, 29 de Marzo de 1932.- Juan Botella.- Eduardo Ortega Gasset.- Luis de Tapia.- Ramón Navarro.- Francisco Saval.- Francisco López de Goicoechea.- Eugenio Arauz.- Pedro Vicente Gómez.- Manuel Hilarío Ayuso.- Alfonso Pazos.- Gumersindo Alberca Montoya.- Dos firmas ilegibles.- Jerónimo Gomariz.

(Diario de Sesiones de las Cortes Constituyentes,
núm. 145, Apéndice 3º)

Discussió del Pressupost del Ministeri de Comunicacions

El dia 18 de març de 1932 s'inicia la discussió del Pressupost de Comunicacions. Hi ha dues esmenes de Castro que són acceptades per la Comissió i incorporades al dictamen. Tenen escassa importància.

No hi ha discussió per la totalitat, i es passa al debat per capítols i articles.

Rodríguez Piñero demana aclariments sobre el segell de cinc cèntims creat per Comunicacions per lliurament de la correspondència i per atendre una millora de salaris dels carters rurals i urbans. Aquest segell ha produït 12 milions de pessetes que no s'han repartit íntegrament entre els carters, que són els funcionaris més soferts de Comunicacions. Diu que si es distribuïen íntegrament entre els carters ja no caldria apujar-los el sou i que així no es gravaria el Pressupost.

Azarola explica com s'ha repartit l'import del segell de cinc cèntims. Se n'han distribuït uns vuit milions i hom estudia les condicions dels carters: condicions de lloc: neu, muntanya, pla, carreteres i camins que els cal recórrer, per fer la repartició com més justa millor.

Galarza, director general de Comunicacions, explica amplament la qüestió dels cinc cèntims i parla de l'escassísim sou dels carters, i de la política de salaris de Comunicacions envers aquesta classe de personal, enllaçada amb la política general del Govern ja exposada en debats anteriors.

S'aproven molts articles sense discussió.

Franco Bahamonde intervé quan es parla de les comunicacions aèries. Lamenta que es concedixin sis milions per liquidació i subvencions a companyies aèries; considera que en aquell moment de vaques magres la quantitat esmentada és massa grossa.

Galarza parla de la incautació de les esmentades companyies, que ja s'ha realitzat i que, per tant, s'ha de procedir a la indemnització per liquidació. Aquesta incautació fou aprovada per les Corts. Les companyies explotadores de les línies aèries eren espanyoles fins a cert punt, ja que tenien capital estranger i rebien subvencions fins a 3 milions i mig de pessetes de l'Estat espanyol. L'Estat se n'incauta, fa el mateix servei i no despèn més de 3 milions de mig, o sigui que s'estalvia una gran part de la despesa.

Hi ha comunicacions serioses que són imprescindibles, com les de Canàries; ara bé, entre altres llocs de la Península la cosa pot resultar discutible, i les línies com més llargues són més econòmiques resulten.

Exposa el punt de vista que l'aviació comercial i civil ha de ser bona i ha de servir de base per a formar els caps de l'aviació de guerra i així aquesta darrera no costaria res durant l'època de pau.

Franco Bahamonde insisteix en el seu punt de vista i considera que serà un fracàs que l'Estat es dediqui a explotar les línies espanyoles d'aviació civil.

Sense gairebé cap cosa més d'interès, s'acaba d'aprovar el Pressupost de Comunicacions.

DICTAMEN DE LA COMISION DE PRESUPUESTOS SOBRE EL DE GASTOS DE LA SECCION 17, "SUBSECRETARIA DE COMUNICACIONES", PARA 1932

A LAS CORTES CONSTITUYENTES

La Comisión de presupuestos tiene el honor de someter a la aprobación de las Cortes su dictamen relativo a la sección 17, "Ministerio y Subsecretaría de Comunicaciones", de conformidad con lo propuesto por el Gobierno.

(Diario de Sesiones de las Cortes Constituyentes,
número 137, apéndice 10)

SECCION DECIMOSEPTIMA

MINISTERIO DE COMUNICACIONES
(durante el primer trimestre de 1932) y SUBSECRETARIA
DE COMUNICACIONES
dependiente del Ministerio de la Gobernación (durante los tres trimestres restantes)

Capít.	Artíc.	DESIGNACION DE LOS GASTOS	TOTAL POR	
			Artículos	Capítulos
<u>Servicios de carácter permanente</u>				
1º	1º	Sueldo del Ministro	7.500'00	
	2º	Subsecretaría y Direcciones	27.000'00	
	3º	Gastos de representación y gratificaciones	41.250'00	
	4º	Secretarías	<u>53.500'00</u>	129.250'00
2º	Unico	Material		143.375'00
3º	"	Imprevistos en general, instalaciones, etc.		22.500'00
4º	1º	Personal	13.500'00	
	2º	Personal de los talleres gráficos	<u>88.500'00</u>	102.000'00
5º	1º	Material de oficinas directivas	41.000'00	
	2º	Material y publicaciones	<u>13.750'00</u>	54.750'00
<u>Palacio de Comunicaciones</u>				
6º	1º	Personal facultativo	14.000'00	
	2º	Gastos diversos	<u>439.000'00</u>	444.000'00
<u>Locales</u>				
7º	Unico	Adquisición, alquileres y obras		2.790.000'00
<u>Administración Central y Caja Postal de Ahorros</u>				
8º	1º	Personal	57.250'00	
	2º	Dietas, gratificaciones, asistencias y premios	215.800'00	
<u>Personal</u>				
10	1º	Personal facultativo central y provincial	28.741.000'00	
	2º	Administración provincial	1.811.050'00	
	3º	Gratificaciones, dietas y asignaciones	4.205.000'00	
	4º	Carterías	<u>23.459.121'12</u>	58.216.171'12
<u>Material</u>				
11	Unico	Material de las Oficinas provinciales		926.220'00

<u>Gastos diversos</u>			
12	1º	Conducciones y material	14.424.952'07
	2º	Servicio internacional	2.319.000'00
	3º	Indemnizaciones per pérdida de correspondencia	250.000'00
	4º	Subvenciones	27.762'00
	5º	Quebranto de moneda y giro	161.500'00
			17.183.214'07
		<u>Dietas, gratificaciones, gastos de viaje y eventuales</u>	
13	1º	Personal	1.361.000'00
	2º	Imprevistos	50.000'00
			1.411.000'00
		<u>TELEGRAFOS</u>	
		<u>Administración central y provincial</u>	
14	1º	Personal	25.040.687'50
	2º	Dietas, gratificaciones, indemnizaciones y asignaciones por residencia y representación	1.539.000'00
			26.579.687'50
15	Unico	Material de oficinas	58.000'00
16	"	Personal de la administración provincial	8.836.437'50
17	"	Material	934.020'00
		<u>Gastos diversos y eventuales</u>	
18	1º	Dietas, gratificaciones, premios, viáticos y gastos de conducción personal y de viaje	3.594.500'00
	2º	Escuela Oficial de Telegrafía y Laboratorio de la Dirección	20.000'00
	3º	Servicio Internacional	4.049.000'00
	4º	Moblaje	275.000'00
	5º	Impresos	429.000'00
	6º	Material de línea y estación, arrastres y mano de obra	2.067.250'00
	7º	Cables, radiotelegrafía y radiotelefonía	784.300'00
	8º	Subvención al Colegio de Huérfanos	27.761'25
	9º	Quebranto de moneda, transferencias e indemnizaciones y gastos de giro	105.000'00
	10	Imprevistos	50.000'00
			11.401.811'25
		<u>Servicios postales en Andorra</u>	
19	Unico	Personal	20.712'50
20	1º	Material	900'00
	2º	Gastos diversos	4.400'00
			5.300'00
			129.598.998'94

<u>Servicios de carácter temporal</u>			
21	Unico	Correos.- Construcción de coches correo <u>Telégrafos</u>	50.000'00
22.	1º	Red telegráfica y telefónica	173.433'25
	2º	Laboratorio	1.250'00
	3º	Servicio de telegramas por teléfono	10.000'00
			184.683'25
		<u>Ejercicios cerrados.</u>	234.683'25
23.	Unico	Obligaciones que carecen de crédito legislativo	29.790'02
		<u>Servicios incorporados del Presupuesto extraordinario aprobado por Real decreto-ley de 9 de Julio de 1926</u>	
24.	"	Construcciones de Correos y Telégrafos	1.223.755'00
		<u>Accidentes del trabajo</u>	
Adic.1.	"	Para las necesidades que previene la Ley de Accidentes del Trabajo	7.512'20
		<u>Aeronáutica civil</u>	
Adic.2.	1º	Consejo Superior de Aeronáutica.- Gratificaciones, dietas, asistencias, viáticos, gastos de material y subvenciones	44.875'00
	2º	Dirección general de Navegación y Transportes Aéreos.- Gratificaciones, Gastos de material, publicaciones y otros	37.250'00
	3º	Dirección general de Navegación y Transportes Aéreos.- Subvenciones a la explotación de las comunicaciones aéreas y ampliaciones de servicios	3.450.000'00
	4º	Dirección general de Navegación y Transportes Aéreos.- Para subvenciones a la construcción de aeropuertos nacionales y Juntas de los mismos y pago de compromisos internacionales	1.300.000'00
	5º	Remuneraciones, dietas, viáticos, etc.	246.375'00
			5.078.500'00
		<u>Gastos diversos y eventuales</u>	
Adic.3.	1º	Dietas, viáticos y premios	50.250'00
	2º	Obras e instalaciones en la Subsecretaría	62.500'00
	3º	Moblaje	18.750'00
	4º	Impresos	12.000'00
			143.500'00
Adici.4.	Unico	Liquidación de la Compañía Concesionaria de Líneas Aéreas subvencionadas, S.A. por una sola vez	3.050.000'00
			9.503.267'20

RESUMEN

Servicios de carácter permanente Capítulos 1º al 20º, y adicionales. 1º al 3º	134.828.511'14
Servicios de carácter temporal: Capítulos 21 y 22 y adicional 4º	3.284.683'25
Servicios incorporados del Presupuesto extra- ordinario aprobado por Real decreto-ley de 9 de Julio de 1926	1.223.755'00
	<u>4.508.438'25</u>
Ejercicios cerrados	29.790'02
Servicios de carácter permanente	134.828.511'14
Servicios de carácter temporal	4.508.438'25
Ejercicios cerrados	29.790'02
	<u>139.366.739'41</u>

Palacio del Congreso, 17 de Marzo de 1932.- El vicepresidente, Antonio
Roma Rubies.- El secretario, Rodrigo Almada.

(Diario de Sesiones de las Cortes Constituyentes, nº 137,

Apéndice 10º)

ENMIENDA DEL SR. CASTRO (D. HONORATO) AL CAPITULO 1º, ARTS. 2º y 3º,
DEL DICTAMEN DE LA COMISION DE PRESUPUESTOS SOBRE EL DE GASTOS DE LA
SECCION 17, "SUBSECRETARIA DE COMUNICACIONES", PARA 1932

A LAS CORTES CONSTITUYENTES

Al cap. 1º, art. 2º

Los Diputados que suscriben tienen el honor de proponer a las Cortes la
aprobación de la siguiente enmienda al cap. 1º, art. 2º de la sección
17, "Ministerio de Comunicaciones":

Los conceptos segundo, tercero y cuarto de este artículo se redactarán
en esta forma:

Un director general técnico de Correos.

Un director general técnico de Telégrafos y Teléfonos.

Un director general técnico de Aeronáutica civil.

Palacio del Congreso, 17 de Marzo de 1932. Honorato Castro.- Pedro Rico.-
Esteban Mirasol.- José Serrano Batanero.- Mariano Ruiz-Funes.- Francisco
Carreras Reura.- Luis Fernández Clérigo.

Al cap. 1º, art. 3º:

Los Diputados que suscriben tienen el honor de someter a la aprobación
de las Cortes la siguiente enmienda al cap. 1º, art. 3º de la sección
17, "Ministerio de Comunicaciones":

El epígrafe de este artículo dirá:

"Gastos de representación, gratificaciones y complementos de sueldo."

El párrafo 5º de este artículo se redactará en esta forma:

"Para complementar hasta 18.000 pesetas el sueldo personal que en el es-
calafón respectivo corresponde a los directores generales técnicos de Co-
rreos, de Telégrafos y Teléfonos y de Aeronáutica civil."

Palacio de las Cortes, 17 de Marzo de 1932. Honorato de Castro.- Luis
Fernández Clérigo.- Pedro Rico.- José Serrano Batanero.- Esteban Mirasol.
Mariano Ruiz-Funes.- Francisco Carreras Reura.

(Diario de Sesiones de las Cortes Constituyentes,
nº 137, apéndice 12)

El Pressupost de la Secció 18 "Obligaciones atrasadas de organismos autónomos" fou aprovat sense discussió ni esmenes, a la sessió de les Corts del dia 24 de març de 1932.

DICTAMEN DE LA COMISION DE PRESUPUESTOS SOBRE EL DE GASTOS DE LA SECCION 18, "OBLIGACIONES ATRASADAS DE ORGANISMOS AUTONOMOS", PARA EL AÑO 1932

A LAS CORTES CONSTITUYENTES

La Comisión de presupuestos tiene el honor de someter a la aprobación del Congreso su dictamen sobre el presupuesto de la sección 18, "Obligaciones atrasadas de Organismos autónomos"; de conformidad con el proyecto de ley.

SECCION DECIMOCTAVA

OBLIGACIONES ATRASADAS DE ORGANISMOS AUTONOMOS

Capít.	Artíc.	DESIGNACION DE LOS GASTOS	TOTAL	
			Artículos	Capítulos
MINISTERIO DE OBRAS PUBLICAS				
1º	1º	Obligaciones procedentes del Consejo Superior de Ferrocarriles	292.245.274'95	
	2º	Obligaciones procedentes del Circuito Nacional de Firmes Especiales	15.543.749'72	
				307.789.024'67
MINISTERIO DE TRABAJO Y PREVISION SOCIAL				
2º	Unico	Para reintegrar a la Confederación general de Cajas de Ahorros los anticipos efectuados por la misma para el sostenimiento de los Comités paritarios y para la liquidación de las demás obligaciones pendientes de los citados organismos, según Decreto de 30 de Abril de 1931		1.400.000'00
				309.189.024'67

Palacio del Congreso, 22 de Marzo de 1932.- El presidente, Isidoro Vergara.- El secretario, Jesús Ruiz del Río.

(Diario de Sesiones de las Cortes constituyentes, nº 140, Apéndice 5)

Resum del Pressupost del 1932

El resum que presentem ha estat fet a base de destinar una columna a cada secció del Pressupost.

Les xifres de cada Pressupost ministerial s'han desglossat en els setze conceptes següents: Deute públic, Despeses militars, Administració, Seguretat interior, Educació, Serveis socials, Serveis públics, Serveis tècnics, Despeses de Primer establiment, Despeses de Manteniment, Despeses econòmiques, Classes Passives, el Marroc, Colònies, Partides del Pressupost extraordinari de 9.7.1926 i Partides Carner.

Donarem alguns aclariments del que hem consignat a cada grup.

A "Deute Públic" hi hem inclòs les partides d'interessos i amortitzacions del Deute Públic i les partides dels altres deutes o obligacions a pagar de naturaleses diverses, tal com les obligacions del Consell Superior de Ferrocarrils i del Circuit Nacional de Graves especials.

A "Serveis socials" hi hem inclòs tot concepte la prestació del qual tingui un caire social, com per exemple Sanitat, Beneficència, Subvencions per Habitatges.

A "Serveis públics" hi han anat aquelles partides que representen un servei de l'Estat als ciutadans, tals com Correus, Telègrafs, Aeronàutica civil, però que no tenen un marcat interès social.

A "Serveis tècnics" hi hem situat les partides que representen despeses de certes institucions tècniques o científiques, tals com l'Institut d'Estadística, l'Institut Geogràfic i Catastral, l'Institut d'Oceanografia.

A "Despeses econòmiques" hi hem inclòs essencialment les subvencions a les Entitats locals per participació en els impostos, els premis de loteria i certes subvencions a entitats protegides per l'Estat.

A "Partides del Pressupost de 9.7.26" hi hem inclòs diverses partides de diferents Ministeris que constituïren un Pressupost especial de la dictadura, i que en Carner va incloure al Pressupost normal per fer valer el principi constitucional de l'existència d'un sol Pressupost.

A "Partides Carner" hi hem inclòs un grup de partides que pugen uns 500 milions de pessetes que en Carner menciona detalladament en el discurs de presentació, i que constitueixen exemples patents del malversament hisendístic de la dictadura, malversaments que el Ministre vol incloure i liquidar en part o totalment el 1932.

En general, hem deixat al capítol "Administració" el cost estricte de l'Administració. És a dir, que, per exemple, a "Educació" hi hem inclòs el cost de tot l'ensenyament, però a Administració del Ministeri d'Instrucció Pública, el cost del personal i del material del ram d'educació no destinat a l'ensenyança. Aquest criteri és el que hem seguit en els altres Ministeris. En canvi, a Guerra i Marina, hem consignat la totali-

tat a "Despeses militars". a Marina hem desglossat el capítol en Marina mercant i civil i Marina de Guerra.

Les dues partides "Pressupost extraordinari de 9.7.1926" i "Partides Carner", que pugen en conjunt 780 milions de pessetes, les hem consignades a cada Ministeri, després tornen a ser desglossades en els esmentats setze conceptes i afegides al desglossament anterior, com podem veure a les dues darreres columnes. D'aquesta manera obtenim un desglossament conjunt per conceptes el qual, expressat en tant per cent del total, és el que hi ha a la darrera columna de l'estat.

Hem topat amb algunes dificultats en separar "Despeses de Primer establiment" de "Despeses de manteniment", així com separar "Administració" del cost de certs serveis de cada Ministeri. Això ho podem veure clar a "Justícia" i "Agricultura", on el cost gairebé total dels dos Ministeris esmentats és consignat a "Administració".

En canvi, altres partides, com "Classes passives" per exemple, són tan clares que no hi ha hagut cap problema en la seva assignació.

Després del doble desglossament hom pot explicar de la forma següent l'assignació de partides als conceptes esmentats:

Obligacions generals. Hem descompost el total en tres partides:

- "Deute públic" (amortització i interessos), secció 3ª.
- "Administració", comprèn totes les despeses de la Presidència de la República (secció 1ª), Cambra legislativa (secció 2ª) i Tribunal de Comptes (secció 5ª).
- "Classes Passives" (secció 4ª).

Presidència del Govern. S'hi inclouen les partides següents:

- "Serveis tècnics", que comprenen els conceptes: Institut Geogràfic i catastral (Secció 1ª, capítols 12, 13 i 14), Servei d'Estadística (Secció 1ª, capítols addicionals 1, 2, 3 i 4).
- "Serveis públics": hi va el Turisme (capítols addicionals 5, 6, 7 i 8).
- "Manteniment": obres a fer a l'edifici de la Presidència (capítols 2, article 4rt.)
- "Vàries": hi van les despeses de l'administració dels béns incautats a la Companyia de Jesús (Capítol addicional 9).
- la resta a "Administració".

Estat. Es descomposa tal com segueix:

- "Manteniment": obres i reformes de dependències del Ministeri (capítol 9, article únic).
- "Vàries": una sèrie de partides de caire molt especial (capítol 6, articles 1 i 2; capítol 7, articles 1, 2, 3 i 4; capítol 8, articles 1, 2, 3, 4 i 6).
- La resta a "Administració".

Guerra: Només l'hem desglossat en dues Partides:

- El capítol 24, articles 1, 2, 3, 4 i 5 del Pressupost, a "Decret 9.7.26"
- la resta sencera a "Despeses Militars".

Marina: les partides són desglossades de la manera següent:

- tota la part relativa a Marina civil (capítol i article únics; capítol 2, article 1, Secció 2ª).
- Subvencions i primes (capítol 2, article 2, secció 2ª) a "Despeses econòmiques".
- A "Serveis tècnics", l'Institut Nacional d'Oceanografia (capítols 3 i 4 Secció 2ª),
- A "Decret 9.7.26", article únic, capítol addicional, Secció 3ª).
- Algunes partides especials sense crèdit, a "Vàries".

Governació El desglossament en partides és el següent:

- Sanitat i Beneficència a "Serveis socials" (Capítols 2 i 3, 6, 7, 11, 12, 15, 41 i 49)
- També a "Serveis socials" la partida destinada a lluitar contra la desocupació i calamitats (capítol addicional únic, article únic).
- A "Manteniment" (capítol 5, article únic, i capítol 14, article únic).
- a "Seguretat interior" (capítols 10, 15, 34, 35, 36 i 37).
- La resta a "Administració".

Obres Públiques: es desglossen les partides de la manera següent:

- A "Serveis públics", la partida per a desenvolupar el treball en certes regions d'Espanya i aminorar la desocupació (Capítol addicional 2n, article únic.)
- A "Decret 9.7.26", la partida del Capítol 30.
- Les partides del capítol 31, articles 1 al 8 van separades: és una de les esmentades per Carner en el seu discurs de presentació.

hem tingut certes dificultats per distingir entre "Primer Establiment" i "Manteniment de les Obres Públiques"

Instrucció Pública: es descompon en dues partides:

- La partida del capítol 26, a "Decret 9.7.26"
- a "Serveis socials", tota la part corresponent a Belles Arts, Monuments, Museus, Biblioteques i Arxius (capítols 13 al 21).

Treball. També es descompon en dues partides:

- A "Serveis socials" tota la part referent a política social immobiliària (capítol addicional 4rt).
- La resta a "Administració".

Agricultura, Indústria i Comerç

- Passa íntegrament a "Administració".

Hisenda. Es desglossa en:

- A "Despeses econòmiques", les despeses de situació de fons a l'exterior (capítol 10, article 2).
- A "Vàries", la indemnització a l'Ajuntament de Barcelona per l'Exposició (Capítol addicional 2ª, únic).

- A "Manteniment", reposició i compra de mobles (Capítol 11, article únic).

Despeses contribucions

Íntegrament a "Administració".

Acció d'Espanya al Marroc

Íntegrament al "Marroc" i a "Colònies".

Participació de l'Estat en els ingressos de les Corporacions

Íntegrament a "Despeses econòmiques".

Possessions de l'Àfrica

Íntegrament al Capítol del "Marroc i Colònies".

Obligacions a extingir

Íntegrament a "Administració".

Comunicacions. Es desglossen en dues partides:

- A "Serveis públics", tot el de Correus, Telègraf i Aviació civil. (Capítols 10 al 22 i addicional 2)
- A "Despeses econòmiques", la indemnització a Concessionària línies aèries.

Obligacions d'organismes autònoms

A "Deute" el capítol 1.

Sección del Presupuesto		REVENIDOS	PROVISORIA	ESTAT	FINANCIA	CIERTA	LIBRE	
Concepto		01	02	03	04	05	06	
1	DEBTE PUBLICO	913,505,150	-	-	-	-	-	1
2	DEPESAS MILITARES	-	-	-	-	352,171,157	110,500,801	2
3	ADMINISTRACION Y BUROCRACIA	13,637,125	12,526,413	19,745,269	41,360,562	-	6,274,765	3
4	INTERIOR	-	-	-	-	-	-	4
5	ENSAYOS Y INSTRUCCION PUBLICA	-	-	-	-	-	-	5
6	SERVICIOS SOCIALES	-	-	-	-	-	-	6
7	SERVICIOS PUBLICOS	-	-	-	-	-	-	7
8	SERVICIOS TECNICOS Y CIENTIFICOS	-	16,300,927	-	-	-	403,301	8
9	RESERVAS DE PRIMER ESTABLIMIENTO	-	-	-	-	-	-	9
10	DEPESAS DE MANTENIMIENTO	-	250,000	-	-	-	-	10
11	DEPESAS ECONOMICAS Y ESPECIALES	-	-	-	-	-	60,737,300	11
12	CLAVES PASIVAS	271,346,593	-	-	-	-	-	12
13	PARTEC Y COLONIAS	-	-	-	-	-	-	13
14(a)	PARTIDOS DE LA LEI DEL 9. MARZO DE 1926	-	-	625,000	655,110	35,700,325	51,005,295	14
15(b)	PARTIDOS A LIQUIDAR EN 1932 (Partidos Carnar)	-	5,072,299	-	-	-	-	15
16	VARIOS	-	564,251	276,400	-	-	1,133,115	16
TOTALES		1,199,483,803	34,722,206	20,046,669	42,015,472	397,871,492	230,954,806	

	GOBERNACION	OBRES PUBLICAS	INSTRUCCION PUBLICA	TRABAJO	AGRICULTURA ECONOMIA	INDUSTRIA	DEPESAS GOBERNACIONALES	PARTICIPACION GOBERNACIONALES	PARTEC	COLONIAS	RELACIONES EXTERIOR	COMUNICACIONES	ORGANIZACIONES GOBERNACIONALES	TOTAL	TEMAS PASIVOS (A)(B)	TOTAL	%
	07	08	09	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19				
1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	913,505,150	356,429,763	1,270,034,913	78.163
2	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	462,677,058	87,605,619	550,282,677	12.130
3	12,442,099	13,735,412	12,154,793	36,996,910	60,213,054	43,906,090	143,290,033	-	-	-	67,909,117	9,521,354	-	491,762,945	-	491,762,945	11.105
4	174,681,910	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	174,681,910	1,978,950	176,660,860	3.126
5	-	-	210,417,973	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	210,417,973	21,234,103	231,652,076	5.133
6	25,147,035	136,927,010	13,601,344	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	175,706,179	37,867,595	213,573,774	4.178
7	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	122,670,819	-	122,670,819	6,691,443	129,362,262	2.159
8	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	16,713,319	-	16,713,319	0.138
9	-	33,156,062	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	33,156,062	131,027,933	164,183,995	3.178
10	102,006	139,777,678	-	-	-	325,000	-	-	-	-	-	-	-	142,006	139,777,678	140,199,684	0.100
11	-	-	-	-	-	8,000,000	-	406,235,731	-	-	-	-	-	414,235,731	61,475,016	475,710,747	12.167
12	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	271,346,593	-	271,346,593	6.107
13	-	-	161,000	-	-	-	-	-	171,110,675	2,735,800	-	-	-	174,006,300	2,068,333	176,074,633	3.195
14	412,901	163,786,135	21,234,103	-	-	-	1,691,445	-	260,600	1,790,333	-	-	-	280,022,392	-230,092,392	50,930,000	0.100
15	-	148,930,703	-	36,482,545	-	-	-	-	-	-	-	-	309,189,025	500,663,577	-600,668,577	0.000	
16	-	-	514,195	-	-	2,700,000	-	-	-	-	-	160,112	-	5,348,773	-	5,348,773	0.112
	212,806,454	672,331,935	257,174,511	73,434,463	60,213,054	54,991,090	145,181,473	406,235,731	171,968,475	4,534,141	67,909,117	139,206,240	309,189,025	4,470,029,773	0	4,470,029,773	99.999

Discussió del Pressupost d'Ingressos

El dia 31 de març de 1932 comença la discussió del Pressupost d'Ingressos.

Pren la paraula Azarola, socialista, fent un llarg discurs en el qual exposa que no és possible fer l'emissió de 500 milions de pessetes del Deute de l'Estat per cobrir el dèficit del Pressupost del 1932, ja que això al capdavant correge els obrers i no es pot cometre aquesta immoralitat. Per tal de saldar el dèficit, proposa carregar els impostos o deixar-ho per l'exercici següent.

Pren la paraula Santa Cruz per comentar que la situació especial en què es troba Espanya no és com per espantar ningú; molts països estrangers estan en una posició econòmica molt pitjor que la d'Espanya. La recessió mundial és catastròfica. Comenta la disminució de la recaptació dels impostos durant els darrers mesos del 31. Diu que és excessiva la confiança del ministre d'Hisenda en considerar que es poden recaptar no gens menys de 4.050 milions de pessetes. Pregunta com s'ho ha fet el Ministre per valorar les entrades. Finalment, exposa el criteri que aquest pressupost ha d'anar acompanyat de mesures econòmiques i financeres que donin confiança al ciutadà.

Tancant la discussió per la totalitat del capítol d'Ingressos, pren la paraula el mateix Ministre d'Hisenda, Carnoy, el qual dissenya primer que durant la discussió de les sortides hom ha comentat que aquest Pressupost no era el Pressupost de la República; que s'ha vist obligat a presentar aquest Pressupost i a defensar-lo davant les Corts, però que no era el seu Pressupost; tothom l'ha acusat, pocs dies abans l'havien fet responsable personalment de la retallada del Pressupost de la clerecia. Tanmateix, tothom trobava una excusa per a aquest Pressupost: la delicada situació econòmica mundial i d'Espanya. Hi ha hagut raons greus que justifiquen aquest Pressupost, el qual, per cert, ha estat ben poc agradable.

La República s'ha trobat amb tres realitats: un organisme estatal, el poble i la revolució.

L'organisme estatal no ha estat format per la República: la Monarquia li va llegar i la República ha vingut a reformar-lo i esmenar-lo; l'hauria pogut destruir, però de les seves ruïnes n'hauria sortit o el caos o la reacció; afortunadament no ha estat així, i aquesta realitat s'imposa.

L'altra realitat és el poble, amb els seus hàbits, amb els seus costums, amb els seus problemes, amb el seu gran paquet d'analfabets, sense preparació per a una vida ciutadana, ple d'idees filles de la falsificació política de la dictadura i de l'abandonament dels grans problemes nacionals, socials i polítics, i això ho hem de liquidar nosaltres. I tot això pesa damunt el Pressupost.

La tercera realitat és la crisi produïda per la revolució.

El Ministre promet presentar tan aviat com pugui una memòria explicant la situació econòmica i financera d'Espanya i la repercussió del desbarllement produït pel deliri de grandeses de la dictadura. Aquesta memòria ja té una bona part elaborada i continuarà també l'explicació del que s'ha fet i del que es pot fer.

Per a entendre bé el Pressupost de l'any 1932 cal situar exactament els deutes que ens ha deixat la Monarquia, els quals es poden dividir en diversos capítols:

1er. Deutes consolidats: Formats per paper emès directament o per ordre a serveis fins el 31 de desembre de 1931	18.222.217.215
Deute ferroviari	1.300.000.000
Bons Foment indústria Nacional	125.554.000
Bons or Tresoreria (Bons Calvo Sotelo)	305.142.000
Aquests bons s'han de duplicar de valor per mor del canvi or al 100%	305.142.000
Total	20.258.055.215

2n. Avals concedits per l'Estat garantint certes operacions, avals emesos per la dictadura ben alegrement i amb una lleugeresa inexplicable:

Transatlàntica	159.800.000
Confederació Hidrogràfica de l'Ebre	100.221.500
Cèdules de Crèdit Local Inteprovincial	176.607.500
Obligacions Ferrocarril Tànger-Fez	79.224.500
Altres partides d'aquest capítol	207.782.610
Total	823.636.110

3r. Un grup de comprèn les responsabilitats de l'Estat concretes en garantir els interessos dels Ferrocarrils, cosa que importa anualment la quantitat de 8.226.733 pessetes, i els interessos del Turisme que puguen 112.500.

4rt. Els 478 expedients per reclamacions, que sumen 117.712.269 pessetes, que hi ha al Ministeri, els quals si bé no tots s'hauran de pagar sí que el Ministre creu que poden representar per a l'Estat una obligació de pagament d'uns 60 milions, segons es desprèn d'una primera revisió feta als esmentats expedients.

I tot això ha hagut d'entrar al Pressupost d'enguany.

Un altre problema que la Monarquia ens deixà, i problema gros, és el dels ferrocarrils. Del 1915 al 1931, l'Estat va invertir als ferrocarrils en noves línies i renovacions de les velles, la quantitat de 2.164.618.826 pessetes, i, d'altra banda, va invertir en graves especials de carreteres

la quantitat de 551.703.403 pessetes; en la navegació en primes a les companyies navilières i empreses de construcció foren despeses 764.768.350 pessetes. Per tant, l'Estat, en cinc anys, es va gastar no res menys que 3.500 milions de pessetes per aquestes conceptes; però el més important de tot és que aquestes quantitats s'han despès bon inútilment: el problema del transport continua tan agut com abans de la dictadura. Tot es va fer sense cap pla preestablert, les millores o la instal·lació de les noves línies es feia sempre sense estudis econòmics de rendibilitat i de necessitats, es feien en funció de circumstàncies polítiques la major part de les vegades.

Hom donà milions i milions a companyies velles poc rendibles i molts cops les sumes lliurades superaven el capital social d'aquestes companyies. Es despengueren milions i milions en carreteres i s'establiren línies que feien la competència el tren, el qual havia rebut subvencions del Govern. Tot fou fet sense mètode i tot ens ho hem trobat amb la República que és la que ho haurà d'arranjar. Tot aquest monstruós desgavell es reproduïx en el ram marítim. En el camp de les Confederacions hidrogràfiques cal esmentar que els imports gastats en aquell període són:

C.H. de l'Ebre	175.905.355
C.H. del Segura	37.122.028
C.H. del Guadalquivir	37.450.000
C.H. del Duero	22.704.474
C.H. del Pirineu oriental	<u>3.440.000</u>
	276.616.857

En el camp de les Comunicacions hi hagué el problema de la Telefònica. L'Estat era el propietari de les comunicacions telefòniques, les quals foren concedides a la Telefònica en forma de monopoli que l'Estat havia de recuperar mitjançant el pagament d'una prima, la qual anava decreixent com més temps passava; però si ara havíem de reivindicar la propietat dels telèfons per part de l'Estat només ens costaria 752 milions de pessetes!

El capítol de les cases barates fou un dels que la dictadura intervingué més directament; s'hi gastaren 261 milions de pessetes, 76 dels quals són a la Caixa de dipòsits i enguany se n'han destinats 49 milions a construccions i altres obligacions derivades del decret de 10 d'octubre de 1924; en aquest capítol, el deute pot arribar a la fabulosa xifra de 203 milions de pessetes.

I el canvi de la pesseta? La política de Calvo Sotelo en relació al canvi de la pesseta fou contradictori. Per una banda, restriccions industrials i preus elevats; d'una altra banda, revaloració de la pesseta, polítiques completament contradictòries. Ja foren examinades per tècnics de l'època posterior a la dictadura, abans de la República i l'ex-ministre Alvarado n'emeté un informe en el qual exposa precisament aquest criteri. Les xifres que podem donar són les següents:

Lliures esterlines venudes durant el període	139.286.116
id. id. comprades id.	<u>121.192.788</u>
Dèficit	20.027.088

Però la liquidació de l'aperduament originat per aquestes operacions havia produït un saldo, a 31 desembre 1929, de 72.469.388 pessetes. Hi ha finalment un capítol del qual podríem parlar hores i hores. Es tracta del monopoli dels petrolis, però el temps passa i hem de continuar endavant. L'adquisició de les empreses que explotaven els serveis derivats del petroli costaren 25.419.847 pessetes.

Doncs sí, tot això que he dit i moltíssimes altres coses de les quals no podem parlar perquè ens absorbiria molt de temps, tot això ha hagut d'entrar al Pressupost.

Per tant, dels 4.460 milions de recaptació que hom pot suposar que hi haurà l'any vinent, si tenim en compte les obligacions generals de l'Estat, que pugen 1.281 milions i les partides que hem dit abans, que pugen en total 931 milions més, només ens resta la suma de pessetes 2,248 milions que destinarem a atendre els serveis de l'Estat de tots els ministeris. Òbviament, el Ministro ha de dir que si bé és veritat que hom ha xifrat la recaptació en 4.461 milions de pessetes, només se'n poden destinar 2.248 a serveis.

En Calderón ha preguntat per què no emetiem més Deute, en comptes de la modesta xifra de 500 milions. Quan l'Estat demana un préstec demana el que pot i no el que vol, però el mot poder cal entendre'l en el sentit de capacitat, no en el sentit d'allò que pot obtenir al mercat i, francament, el que la meua experiència i els meus coneixements em diuen que podem demanar en aquest moment són 500 milions, però no més. No en podem demanar més, no interessa, no en tenim capacitat!

Com es pot arribar a mesurar aquesta xifra? Si la quantitat fos més grossa, augmentaríem les immobilitzacions del país i com que el capital acumulat i circulant ha de mantenir una determinada relació, es produiria un desequilibri.

(Sobre aquest punt, en Carner dona una llarga i interessant explicació.)

I per què no deixar-ho en forma de dèficit, com algú ha suggerit? Econòmicament parlant, seria una insensatesa; i, a més, tard o d'hora s'hauria de reclamar aquest dèficit al contribuent.

Hom ha preguntat com s'han valorat les entrades. Doncs, de la forma més senzilla possible. S'ha tingut en compte la recaptació de l'any anterior, la marxa d'aquesta recaptació durant tot l'any 1931, s'ha procurat valorar possibles augments i possibles disminucions i també els augments dels tipus imposables, i aquest càlcul ha donat la xifra pressuposada per a l'ingrés.

No hem d'oblidar que tot, absolutament tot, pot influir en el pressupost d'ingressos, coses tan llunyanes de l'economia com un aiguat o una època

d'eixut, la situació social; qualsevol circumstància fins i tot allunyada de l'economia pot ocasionar una pertorbació en els ingressos.

La situació general, però, de l'economia no és tan dolenta com creu molta gent. A alguns països estrangers ho és molt més que aquí. A Andalusia, per exemple, el consum de certs productes alimentaris ha augmentat un 30 a un 40%, durant els darrers mesos. Hi ha molta gent que ara menja i que abans patia fam; no hem d'oblidar, és clar, que Espanya ha patit una revolució, perquè hi ha algú que creu que la República, per art de màgia, resoldrà tots els problemes com aquell qui res. Mireu el que ha fet i el que fa el Govern, i encara hi ha qui creu que ha fet massa!

I ara us faré una pregunta important. Què cal fer?

S'han de renovar tots els organismes? Això representa una feina de molts anys. Però és imprescindible car la Hisenda de la Nació s'ha d'arbitrar damunt la Llei i l'autoritat; nosaltres som mandatari del poble, els poble ens ha donat la confiança perquè nosaltres fem les lleis i perquè constituïssim l'autoritat. Tothom ha de complir la llei i acatar l'autoritat; tots els ideals són possibles però s'han de discutir ací, a les Corts.

El problema del transport del qual he parlat abans, s'ha de resoldre ràpidament i eficient.

El problema del canvi ha costat a Espanya res menys que 305 milions de pessetes en bons or que han sortit d'Espanya cap a París, però si el canvi no hagués baixat, molts obrers que ara mengen no menjarien, car augmentà la feina per causa de la baixa. El canvi depèn fonamentalment de la política econòmica, de la balança de pagaments. Ací cal que intervingui activament el Ministeri d'Economia més que no el d'Hisenda; i bé no em puc estendre més perquè els temes donarien per a massa estona.

La Hisenda necessita una reorganització completa per a ser eficient. En primer lloc, s'ha d'establir l'Estatut del funcionari que ha de resoldre la seva situació, on l'ascens no ha de ser producte de l'antiguitat i de la situació a l'escalafó, sinó de l'eficàcia i la capacitat; això ens ha de resoldre el problema de la burocràcia. Si bé en aquest punt s'ha de fer justícia a un grup d'excel·lents funcionaris altament capacitats que m'han ajudat en tot i no comprenc com després de tants anys de suportar la situació mediocre que han tingut encara continuen al servei de l'Administració. Però al costat d'aquests, n'abunden encara dels que creuen que el càrrec és en propietat, que el servei està adscrit a ells i no ells al servei, i l'objectiu dels quals és treballar tan poc com poden i guanyar com més millor. Aquestes posicions s'han d'acabar. El càrrec és servei.

Finalment, parla del tema important a la Hisenda. El per què no ha tirat encara davant l'impost sobre la renda. S'ha acceptat aquest Pressupost perquè no hi havia res a fer ni hi havia possibilitat de fer-ne un altre de millor; com que no es podia fer res més s'ha resolt de forma molt clàssica. L'impost sobre la renda no es pot implantar actualment a Espanya per

manca d'una adequada Administració i de mitjans. La nostra administració és rudimentària, no pot resoldre aquest problema. L'impost d'utilitats s'haurà de modificar en el sentit d'estendre'l a comerciants i fabricants, precisament al sector de rendiment més alt i de més capital. Després, s'haurà d'aplicar en una forma semblant a un impost de cèdules. I disminuir fins on es pugui l'impost sobre el consum. Si algú pregunta quant de temps ha de durar aquesta transformació, li haurem de dir que no ens és possible respondre-li. Són moltes les coses que s'han de fer: educar els funcionaris, organitzar la recaptació, educar el contribuent. Quantes i quantes coses cal fer! Hem d'anar a un canvi del concepte fiscal, a un impost general sobre la renda...

Aquest Pressupost no ha agradat a ningú, ni als contribuents ni als funcionaris, ni als Ministres del Govern, ni als diputats, ni als partits polítics, ni al mateix Ministre s'Hisenda que l'ha fet. Amb tot, aquest darrer creu que ha complert amb el seu deure. Aquest Pressupost és de transició, d'anivellació i de liquidació, però també és un Pressupost de sacrifici, i els qui més en surten sacrificats són els sectors comerciant i industrial, o sigui que precisament a Catalunya és on se sentirà més el sacrifici, però la República també vol dir sacrifici, compliment del deure i l'orador creu que ha complert amb el seu defensament aquest Pressupost que no agrada a ningú.

Intervé Gómez San José per demanar que s'anul·lí l'impost que grava quasi únicament els treballadors.

Acabada la discussió del capítol d'ingressos per la totalitat, hom passa a la discussió per títols i capítols.

Cal remarcar-ne únicament una intervenció de Rivo Avello, que demana la supressió de la contribució indirecta per a cancel·lar els aperduaments de les companyies navilieres, de 6.500.000 pessetes, i compensar-la amb una derrama proporcional sobre l'impost de Transports per mar.

Rivo Avello explica que aquest impost fou creat a conseqüència dels aperduaments que tenien les companyies navilieres que durant la Guerra Gran havien hagut de fer transport per compte del Govern de coses urgents o especials; el que percebien els transportistes era molt per sota d'allò que podia pagar el mercat; llavors els transportistes decidiren crear com una cambra de compensació on totes aquestes diferències serien liquidades entre tots i provar d'aconseguir del Govern una aportació que també seria liquidada d'aquesta forma. La cosa s'aconseguí, però a l'hora de liquidar, les navilieres que havien d'aportar una part als fons no ho feren i els creditors en lloc de portar-los al Tribunal decidiren demanar auxili al Govern, el qual creà aquest impost per a liquidar les diferències; la solució donada per la dictadura a aquest problema no és pas massa correcta: fer recaure la despesa sobre tots els contribuents i així traspasar a la totalitat de la població la quantitat que devien alguns naviliers. El 1930 aquest impost ja havia finit, però llavors la dictadura li canvià el nom i el va fer subsistir. La República ha d'anul·lar

aquest gravamen per vergonyós, ja que no té cap justificació actualment i és d'origen tèrbol i immeral.

Vergara diu que, en efecte, tot això pot ser veritat, però que ara s'està discutint el Pressupost, i el Pressupost és l'enumeració de les xifres que hom suposa que ingressaran a la Hisenda; per a modificar un impost no s'ha de fer a la llei de Pressupostos, sinó que s'ha de crear una llei nova diferent de la de Pressupostos que canviï aquest gravamen o que l'anul·li, si convé. La Comissió no accepta la proposta de Rico Avelló, i aquest retira l'esmena.

Més tard es presenta l'esmena d'Arranz d'anul·lar, en algunes partides, l'impost del 20% sobre les quantitats ingressades als Municipis per rendes de béns de propis. Ho justifica llargament en el sentit que els Municipis, en ser desposseïts de molts béns de propis a conseqüència de la desamortització, restaren sense fons per a poder fer front a una sèrie de serveis que els Ajuntaments haurien pogut realitzar; amb aquesta proposta es proposa donar als Ajuntaments que tinguin béns de propis una més gran possibilitat econòmica. D'altra banda, l'Estat ha reconegut moltes vegades que els municipis no tenen potència econòmica per a pagar aquest impost. Explica moltes anomalies existents en la recaptació, que ajuden a pensar en la supressió. La Comissió rebutja la proposta d'Arranz perquè com ha dit diverses vegades, això no entra en el capítol del Pressupost, sinó que per a anul·lar un impost s'ha de fer per mitjà d'una llei i no al Pressupost.

Sense gaires intervencions més, s'aprova ràpidament el capítol d'ingressos.

DICTAMEN DE LA COMISION DE PRESUPUESTOS SOBRE EL DE INGRESOS PARA 1932.

VOTO PARTICULAR DEL SR= AZAROLA

A LAS CORTES CONSTITUYENTES

La Comisión de presupuestos tiene el honor de someter a la aprobación de las Cortes su dictamen sobre el estado letra B, presupuesto de ingresos para el ejercicio de 1932, de absoluta conformidad con el proyecto de ley.

ESTADO LETRA B

PRESUPUESTO DE INGRESOS PARA EL AÑO ECONOMICO DE 1932

Capítulos	Artículos	DESIGNACION DE LOS INGRESOS	Pesetas
<u>SECCION PRIMERA</u>			
<u>Contribuciones directas</u>			
		Contribución territorial:	
		Riqueza rústica y pecuaria	183.680.000
		16 centésimas sobre la misma	28.388.800
		Recargo transitorio del 10 por 100 sobre las cuotas del Tesoro de la expresada contribución	18.365.000
1º		Riqueza urbana con el 7'50 por 100 de recargo adicional	144.050.000
		Aumento 16 centésimas sobre la misma	21.440.000
		Aumento transitorio de 2'5 por 100 sobre las cuotas para el Tesoro, de la contribución territorial, riqueza urbana, en el recargo adicional	3.350.000
		Cuotas correspondientes a Bienes del Estado	700.000
		7'50 por 100 sobre las cuotas correspondientes a la zona de ensanche	2.700.000
			<u>403.673.800</u>
2º		Contribución industrial	167.000.000
		Recargo transitorio sobre las cuotas del Tesoro de la misma	31.342.500
			<u>198.342.500</u>
3º		Contribución sobre las utilidades de la riqueza mobiliaria	428.000.000
4º		Donativo del Clero y Monjas	700.000
5º		Impuesto de Derechos Reales sobre el caudal relicto y sobre los bienes de las personas jurídicas	246.000.000

Capit.	Artic.	DESIGNACION DE LOS INGRESOS	Pesetas
6º		Idem de Minas:	
		Canon de superficie	6.000.000
		Sobre la explotación	<u>5.500.000</u>
			11.500.000
7º		Impuesto sobre títulos, honores y condecoraciones	50.000
8º		Idem de pagos:	
		Del Estado con tres décimas	18.000.000
		Provinciales y municipales con dos décimas	<u>6.000.000</u>
			24.000.000
9º		Impuesto sobre Casinos y Círculos de Recreo	10.000
10		Idem sobre carruajes de lujo con dos décimas sobre el mismo	4.000
11		Contribuciones concertadas con las provincias Vascongadas y Navarra, a saber:	
		<u>Alava Guipúzcoa Vizcaya</u>	
		Territorial	60.061'18 384.468'12 1.085.692'04
		Industrial	140.113'13 896.902'52 2.532.745'63
		Utilidades	667.868'14 4275.206'72 12.072.673'37
		Derechos Reales	286.313'00 1832.768'07 5.175.518'15
		Timbre	289.470'66 1852.980'93 5.232.596'94
		Consumos	59.610'94 381.585'94 1.077.553'13
		1'20 por 100 sobre pags	5.723'44 36.637'41 103.459'64
		Transportes	32.370'41 207.211'68 585.141'07
		Carruajes de lujo	747'28 4.783'57 13.508'22
		Alumbrado	26.180'19 167.586'58 473.244'49
		Casinos	3.380'57 21.639'90 61.103'50
		Impuesto sobre minas	16.042'40 102.691'90 289.989'63
		Inspección de Ferrocarriles	1.743'66 11.161'66 31.519'19
		Resumen total	<u>1.589.625'00 10.175.625'00 28.734.750'00</u>
		Suma	40.500.000'00
		Navarra (Cupo contributivo)	6.000.000'00
		A deducir por premio de cobranza (Art. 3º del Decreto de 15 de Agosto de 1927)	<u>250.000'00</u>
			5.750.000'00
12		Participación del Estado en los beneficios del Banco de España y percepción por sus descuentos directos	28.000.000
13		Participación del Estado en los beneficios del Banco Hipotecario	500.000
14		Impuesto sobre el uso de cajas de seguridad	400.000
15		Recargo sobre el impuesto de Derechos Reales y transmisión de bienes para acrecentar los retiros obreros. (Artículo 12 de la ley de 26 de Julio de 1922)	2.700.000
16		Impuesto sobre la circulación de billetes del Banco de España	7.000.000
			<u>1.397.130.000</u>

.../..

Capit.	Artic.	DESIGNACION DE LOS INGRESOS	Pesetas
		<u>SECCION SEGUNDA</u>	
		<u>Contribuciones indirectas</u>	
		Renta de Aduanas:	
		Derechos de importación	465.000.000
		Recargo transitorio	6.500.000
		Derechos de exportación	2.500.000
		Impuesto de transportes por mar y a la salida por las fronteras	38.000.000
		Producto del gravamen para cancelar quebrantos sufridos por la Marina mercante	6.500.000
1º		Impuesto de tonalaje	3.500.000
		Derechos menores	2.500.000
		Idem sanitarios	125.000
		Idem de reconocimiento de ganado a su importación	20.000
		Idem de Aduanas por material de Obras públicas	50.000
		Producto de la venta del sello especial (documentos de Aduanas) para el reintegro de las certificaciones expedidas por el Registro de importaciones	<u>700.000</u>
			525.395.000
2º		Impuesto sobre el azúcar	124.000.000
3º		Idem sobre el alcohol	50.000.000
4º		Idem sobre la achicoria	2.500.000
5º		Arbitrios de los puertos francos de Canarias	13.500.000
6º		Derechos obvenacionales de los Consulados con dos décimas sobre los mismos	7.000.000
7º		Impuesto de Consumos	2.000.000
8º		Idem sobre los transportes de viajeros y de mercancías por las vías terrestres y fluviales	76.000.000
		Patente nacional de automóviles	<u>58.000.000</u>
			134.000.000
9º		Timbre del Estado	420.000.000
10.		Impuesto sobre admisión de valores en Bolsa	50.000
11.		Idem sobre el gas, la electricidad y el carburo de calcio	38.000.000
12.		Idem sobre el consumo interior de la cerveza	11.000.000
13.		Idem sobre la pólvora y mezclas explosivas	10.500.000
14.		Idem sobre la venta de la gasolina	<u>45.000.000</u>
			1.382.945.000
		<u>SECCION TERCERA</u>	
		<u>Monopolios y servicios explotados por la Administración</u>	
1º		Tabacos:	
		Península e islas adyacentes	340.000.000
		Ceuta y Melilla	<u>1.700.000</u>
			341.700.000
2º		Cerillas fosfóricas, toda clase de fósforos e impuesto sobre aparatos encendedores	41.000.000
3º		Loterías	410.000.000

.../..

Reembolso de aportaciones hechas por el Estado para la formación del capital social de las Cooperativas de Funcionarios públicos. (Real decreto de 21 de Diciembre de 19205	5.000	
Entregas de los empleados civiles y militares para mejorar pensiones mínimas	1.600.000	
Reintegros de anticipos hechos por el Estado para abastecimientos de aguas	100.000	
Idem de id.id.id. a los Ayuntamientos por obras ejecutadas	50.000	
Amortización de préstamos concedidos como consecuencia del ejercicio de la Política Social inmobiliaria del Estado; reembolso de primas en caso de caducidad de concesiones y multas	4.183.500	
Impuesto especial que se ha de satisfacer a la Hacienda para compensar todos los gastos que ocasione el servicio de Inspección del Ahorro y Junta Consultiva del mismo	5.000	
Entregas que efectúan los Sindicatos mineros en cumplimiento del Decreto de 28 de Mayo de 1927 y Ordenes de 29 de Enero y 16 de Diciembre de 1930	200.000	46.504.500
		<u>61.297.125</u>

Ventas

8º Plazos al contado y descuento de los posteriores por ventas y redenciones realizadas desde 2 de Octubre de 1858 en adelante, de bienes procedentes del Estado, del Clero y del Patrimonio de la Corona y de los pertenecientes a Corporaciones civiles, enajenados antes de la ley de 21 de Julio de 1876	350.000
9º Conceptos extraordinarios por ventas y redenciones	5.000
10. Producto de venta de edificios públicos y de las diferencias que se obtengan a favor del Estado en las permutaciones que se realicen por consecuencia de lo dispuesto en la ley de 21 de Diciembre de 1876	50.000
11. Idem de la venta de cuarteles, edificios y material inútil del ramo de Guerra	250.000
12. Idem id. de id. de Marina	50.000
13. Idem de la enajenación de material de aviación procedente de la Compañía de Líneas Aéreas subvencionadas	3.050.000
	<u>3.755.000</u>

SECCION QUINTA

Recursos del Tesoro

1º Cuotas militares y multas	15.000.000
2º Idem id. de súbditos españoles residentes en el Extranjero	3.000.000
3º Reintegro de ejercicios cerrados en época corriente	25.000.000
4º Derechos de custodia de depósitos	200.000
5º Publicaciones oficiales	50.000

.../..

6º Recursos eventuales de todos los ramos	75.000.000
7º Intereses de demora sobre fondos distraídos de su legítima inversión	75.000
8º Alcances	150.000
9º Reintegro del personal de la Delegación del Gobierno cerca de la Compañía Arrendataria de Tabacos	867.000
10. Idem del personal de la Delegación del Gobierno cerca de la Compañía Arrendataria del Monopolio de Petróleos	164.000
11. Idem id. administrativo y personal afecto a las minas de Almadén que figura en las plantillas generales y cuyos haberes debe satisfacer el Consejo de Administración de dichas minas	200.000
12. Idem id. del Comité Central de la Inspección de Hacienda según Real orden de 16 de Abril de 1930	2.567.565
13. Producto de seguros realizados por el Comité Oficial del Estado	1.000
14. Reintegro de anticipos hechos a la Prensa periódica	350.000
15. Anualidades concertadas con Ayuntamientos y Diputaciones para compensación de débitos y créditos	4.700.000
16. Producto de recargos sobre apremios	2.800.000
17. Reintegro anual de la Caja Central de Crédito Marítimo	1.000
18. Recurso extraordinario: producto de la negociación de Deuda emitida por Real decreto de 18 de Abril de 1925 para gastos de Política Social inmobiliaria	31.822.870
19. Idem id.: id. de la negociación de obligaciones del Tesoro cuya emisión se autoriza por la presente ley de Presupuestos	500.000.000
20. Reintegro al Tesoro de los saldos existentes en la Caja auxiliar del Cuerpo de Ingenieros Industriales, en las de mejora de plantas y animales, servicio de Fitopatología, fomento de la Sericicultura y productos de establecimientos agrícolas	8.832.332
21. Por derechos de copias de Memorias y patentes del Registro de la Propiedad industrial	25.000
22. Recursos que estaban afectos a los gastos del Patronato de Turismo	4.060.000
23. Reintegro de los haberes del personal de Hacienda afecto al Banco de España	25.000
	<u>674.890.767</u>

RESUMEN

Sección 1ª-Contribuciones directas	1.397.130.300
- 2ª-Idem indirectas	1.382.945.000
- 3ª-Monopolios y servicios explotados por la Administración	1.030.230.000
- 4ª-Propiedades y derechos Rentas del Estado	61.297.125
- 5ª-Recursos del Tesoro	3.755.000
	<u>65.052.125</u>
	<u>674.890.767</u>

4.550.248.192

Palacio del Congreso a 28 de Marzo de 1932.-El presidente, Isidoro Vergara, El secretario, Jesús Ruiz del Río.

A LAS CORTES CONSTITUYENTES

El Diputado que suscribe, lamentando tener que disentir de la opinión de sus compañeros en la Comisión de presupuestos, tiene el honor de proponer a la Cámara el siguiente voto particular al estado letra B del proyecto de presupuesto, sección 5ª, art. 19, el cual quedaría redactado así:

"Idem id. id. de la negociación de Deuda flotante, cuya emisión se autoriza por la presente ley de Presupuestos, 500 millones."

Concomitantemente con esto, el párrafo 1º del art. 2º del articulado de la misma ley se redactaría como sigue:

"Art. 2º. Se autoriza al Gobierno para emitir y negociar, en una o varias veces, Deuda flotante por la cantidad de 500 millones de pesetas, que emitirá a la par, con el interés de cinco y medio por ciento anual, libre de impuestos presentes y futuros, reintegrable antes de finalizar el año económico en curso. El producto de dicha emisión se destinará a satisfacer las obligaciones siguientes:"

Palacio de las Cortes, 28 de Marzo de 1932.- Emilio Azarola.

(Diario de Sesiones de las Cortes Constituyentes,
núm. 144, apéndice 9º)

ENMIENDA DEL SR. RICO AVELLO AL CAPITULO 2º DEL DICTAMEN DE LA COMISION
DE PRESUPUESTOS SOBRE EL DE "INGRESOS" PARA 1932

A LAS CORTES CONSTITUYENTES

Los Diputados que suscriben tienen el honor de proponer la siguiente enmienda al cap. 2º, artículo 1º, de la sección 2ª, "Contribuciones indirectas", del presupuesto de ingresos para 1932.

"Se suprime el producto del gravamen para cancelar quebrantos sufridos por la Marina mercante, fijado en 6.500.000 pesetas.

Para compensar, se recargan y derraman proporcionalmente estos 6.500.000 pesetas sobre el impuesto de Transportes por mar y a la salida por las fronteras, del mismo artículo y capítulo, cuya cifra proyectada de 38 millones de pesetas queda así fijada en 44.500.000 pesetas."

Palacio de las Cortes, 29 de Marzo de 1932.- Manuel Rico Avollo.- José Alvarez Buylla.- Joaquín Poza Juncal.- Justo Villanueva.- Gregorio Vilateja.- Matías Peñalba.- Publio Suárez Uriarte.

(Diario de Sesiones de las Cortes Contribuyentes,
núm. 145, apéndice 1º)

Discussió del Dictamen de la Llei de Pressupostos

El dia 31 de març de 1932 es posa a discussió el dictamen de la llei de Pressupostos.

Sense discussió són aprovats els articles 1 al 12.

En arribar al 13, Guerra del Río proposa anul·lar-lo juntament amb els 17 i 33 perquè diu que el 44 ja recull tot allò que els primers volen dir.

Roma Rubies diu que no, que tenen una altra significació, i hi ha un petit debat. La Comissió no accepta el vot particular de Guerra del Río, el qual el retira.

Aprovat l'article 13, s'aproven ràpidament, sense discussió, del 14 al 27.

Al 28 hi ha una petita esmena de Sapiña, referent al mot "nacional" que s'hi intercala, cosa que és acceptada per la Comissió de Pressupostos i és incorporat al text del dictamen.

Sense discussions s'aproven els articles següents fins el 36.

Al 37 s'hi presenta una intervenció interessant.

El diputat sevillà Bravo Ferrer demana la paraula i li és concedida. Comenta que conjuntament amb els diputats catalans, els de Sevilla presentaren una proposició que tenia per objecte donar força de Llei —i executar-lo— al decret del darrer Govern de la Monarquia, de data 24 de març de 1931, en el qual es concedia una subvenció de 32 milions a l'Ajuntament de Barcelona i 16 al de Sevilla per a pagar els crèdits reconeguts als emissors d'ambdós Municipis, relatius a les Exposicions de l'any 1929 i que el remanent que en restés es destinés a eixugar el dèficit que tenen els Pressupostos municipals motivats per les quantioses despeses de les Exposicions citades. La subvenció fou concedida a ambdós municipis amb la compensació que la substituirien no solament amb el pagament als creditors, sinó també (en allò que fa referència a Sevilla) que passaria a l'Estat la possessió de la Plaça d'Espanya i els seus edificis, on s'instal·larien les oficines del Govern, com ja s'ha fet. La proposició de tirar endavant aquest decret fou presentada a la Cambra i signada per 108 diputats, però encara està pendent de dictamen de la Comissió de Pressupostos.

Trobant-se l'afer en aquesta situació, la Comissió consigna als Pressupostos la quantitat de dos milions per a concedir a Barcelona i d'un milió per a Sevilla, però segons una llei a aprovar pel Parlament per a liquidar aquesta qüestió.

El diputat que parla manifesta que es reserva el dret d'intervenir oportunament quan es decideixi aquella llei. Ara com ara, votarà el text de l'article, però crida simplement l'atenció del Govern sobre aquest fet.

Aprovat l'article 37, s'aproven ràpidament i sense discussió el 38 i el 39.

Al 40, el diputat Casanueva proposa d'afegir-hi un paràgraf pel qual els actes i contractes anteriors al 16.3.32 els sigui aplicada la tarifa de drets reals vigent fins aquella data, sempre que en els documents que consti es presentin a liquidació abans del primer de juliol de 1932, i es paguin els imports dins els terminis reglamentaris.

La Comissió accepta la proposta i s'incorpora al dictamen.

A l'article 41, el diputat Feced demana que siguin exempts de drets reals les certificacions emeses a efectes del decret de l'11 de novembre del 31 sobre l'execució de la llei hipotenària, per les quals s'acredita la possessió d'immobles a favor de Corporacions de dret públic i que s'haguessin de liquidar abans del desembre de 1932. Diu que, en realitat, això no és una transmissió de la possessió de l'immoble, sinó la justificació de la propietat per part dels Ajuntaments.

La Comissió rebutja la proposta i Feced la retira.

S'aproven sense discussió els articles 42 a 45.

Almada vol fer afegir un article més, el 46, en el qual s'especiqui que les entitats que reben subvencions o gratificacions, sigui la que sigui llur quantia i concepte, han d'especificar en els reglaments respectius que no tenen caràcter religiós. Demana al Govern que articuli una llei en aquest sentit per evitar escamoteigs de fons que, concedits amb una finalitat, servixin per a altres coses. Expressada la seva opinió, retira la proposta.

En aquesta forma és aprovada definitivament la llei de Pressupostos i ací s'encullesteix la discussió parlamentària dels Pressupostos del 1932 al Parlament de la República.

PROYECTO DE LEY LEIDO POR EL SR. MINISTRO DE HACIENDA SOBRE LOS PRESUPUESTOS GENERALES DEL ESTADO PARA EL EJERCICIO ECONÓMICO DE 1932

A propuesta del Ministro de Hacienda y de acuerdo con el Consejo de Ministros,

Vengo en autorizar al primero para que presente a las Cortes el proyecto de ley de Presupuestos generales del Estado para el ejercicio económico de 1932.

Dado en Madrid a 20 de Febrero de 1932.— Niceto Alcalá-Zamora y Torres.

A LAS CORTES CONSTITUYENTES

El Ministro que suscribe tiene la honra de someter al examen y aprobación de las Cortes el siguiente proyecto de ley de Presupuestos generales del Estado para el ejercicio económico de 1932.

Artículo 1º. Se conceden créditos para los gastos del Estado durante el año económico de 1932 hasta la suma de pesetas 4.461.007.553'79, distribuidas en la forma que expresa el adjunto estado letra A, en cuyos créditos se hallan comprendidos los otorgados para el primer trimestre del actual ejercicio por el decreto de 5 de Enero último, dictado en ejecución de la ley de 26 de Diciembre de 1931. Las obligaciones satisfechas por imputación a dichos créditos se considerarán propias e inherentes al Presupuesto para el ejercicio económico de 1932 y en su cuantía consumirán créditos de los que, respectivamente, y para cada servicio, se fijan en la presente ley.

Los ingresos para el mismo año se calculan en pesetas 4.550.248.192.

Art. 2º. Se autoriza al Gobierno para emitir y negociar, en una o varias veces, Deuda del Tesoro por la cantidad de 500 millones de pesetas, que se emitirán a la par con el interés del 5½ por 100 anual, libre de impuestos presentes y futuros, reintegrable en el plazo de dos años. El Producto de dicha emisión se destinará a satisfacer las obligaciones siguientes:

- A) Pagar las obligaciones atrasadas de los organismos autónomos que no fueron satisfechas por los mismos por falta de disponibilidades y que figuran en la sección 18 del vigente Presupuesto.
- B) Satisfacer las obligaciones derivadas de la incorporación al Presupuesto general del Estado de las atenciones ferroviarias que corrían a cargo del Consejo superior de Ferrocarriles y que figuran en el capítulo 31 de la sección 7ª, "Ministerio de Obras públicas".
- C) Con lo que reste, y fiere necesario, a cubrir el déficit que resulte de la liquidación del Presupuesto de 1931.

Todos los gastos de emisión y negociación, así como del servicio de pago de intereses, serán satisfechos con imputación al crédito previsto en la sección 3ª del Presupuesto de Obligaciones generales del Estado.

Art. 3º. Los funcionarios de las carreras judicial y fiscal y los subalternos de la Administración de Justicia que por cualquier motivo se hallasen o fueren declarados en situación de excedencia forzosa, tendrán derecho al percibo de las dos terceras partes del sueldo que a su respectiva categoría corresponda en activo, a no fijárseles cuantía superior en alguna disposición especial, hasta tanto que, por ocurrir nuevas vacantes, hayan de reingresar en el servicio; computándoseles todo el tiempo de excedencia como de servicios al Estado y para la antigüedad y ascensos en su carrera, así como para los efectos pasivos.

Art. 4º. El ingreso en el Cuerpo Técnico de Letrados de la Subsecretaría del Ministerio de Justicia y en el Facultativo de la Dirección general de los Registros y del Notariado, tendrá lugar por las categorías de oficiales segundo y primero, respectivamente, y de conformidad con lo preceptuado en la legislación que regula los expresados Cuerpos.

Art. 5º. Se autoriza al Ministro de la Guerra para reorganizar los servicios de Aviación dentro del crédito incluido para ellos en el presente Presupuesto.

Igualmente se le faculta para reorganizar los suboficiales y sargentos de las distintas Armas y Cuerpos y para modificar sus devengos sin rebasar los créditos que por los distintos conceptos existen para dichas clases en el presente Presupuesto.

Art. 6º. Como en el Presupuesto vigente se ha consignado crédito solamente para el Cuerpo auxiliar subalterno, considerando refundidos en él todos los Cuerpos policomilitares, y es potestativo de los individuos de estos Cuerpos el solicitar o no su ingreso en el auxiliar, los que se encuentren en este último caso seguirán percibiendo los distintos devengos que por todos conceptos les correspondan en sus Cuerpos respectivos por cuenta del crédito único que en cada capítulo de personal se incluye para satisfacer el sueldo y quinquenios del Cuerpo auxiliar subalterno a la plantilla total de individuos.

Art. 7º. Se autoriza al Ministro de Obras públicas para reorganizar los servicios del Ministerio a su cargo, variando la distribución del personal facultativo y técnico-administrativo e incluso procediendo a la reducción de sus plantillas, en cuyo caso se declarará excedente al personal que a virtud de la reorganización desbordase las nuevas plantillas. En ningún caso la reorganización de los servicios podrá determinar gasto total de personal superior al que sume las asignaciones que para atenciones de personal figuran en este Presupuesto.

Art. 8º. Las Jefaturas, Divisiones y Servicios de todo orden y los organismos autónomos dependientes del Ministerio de Obras públicas, no podrán pagar ni establecer gratificaciones para el personal a sus órdenes.

Art. 9º. En relación con el crédito consignado en el capítulo 11, art.

1º, concepto 2º, se autoriza al Ministro de Obras públicas:

1º. Para adjudicar por contrata en este ejercicio obras de conservación de las carreteras del Estado hasta la cantidad de 10.000.000 de pesetas, a invertir en dos ejercicios. Los plazos de ejecución serán de uno a dos ejercicios, y el crédito a abonar en el primero no excederá de 2.000.000 de pesetas, ni de 8.000.000 el que se fije para el segundo ejercicio. El Ministerio de Obras públicas aplicará de este crédito a cada provincia la parte que juzgue precisa para atender a la conservación. Al efecto, la distribución se propondrá por la Dirección general de Caminos, teniendo en cuenta el estado actual de las carreteras en cada provincia, así como su frecuentación, precio y calidad del material, condiciones climatológicas y riqueza agrícola, industrial y mercantil.

2º. Para adjudicar por contrata en este ejercicio obras de reparación de todas clases de las carreteras del Estado hasta la cantidad de pesetas 20.000.000, a invertir en dos ejercicios. Los plazos de ejecución comprenderán de uno a dos ejercicios y el crédito a abonar en el primero de éstos no podrá exceder de 3.000.000 de pesetas. El Ministerio de Obras públicas distribuirá entre las distintas provincias la cantidad a subastar totalmente con destino a reparación de carreteras, después de segregar del crédito del primer ejercicio la cantidad que considere necesario emplear en adquisición y reparación de maquinaria destinada a las reparaciones de carreteras. La citada distribución se hará teniendo en cuenta el estado actual de las carreteras en cada provincia, así como su frecuentación, precio y calidad del material, condiciones climatológicas y riqueza agrícola, industrial y mercantil en cada una de ellas, debiéndose publicar íntegramente en la "Gaceta de Madrid" la mencionada distribución, que será aprobada por orden ministerial.

Los contratistas vendrán obligados a realizar inversiones parciales de piedra en la forma que dispongan los ingenieros jefes de Obras públicas, según las necesidades que exija la circulación.

3º. Para adjudicar por subasta o concurso reparaciones de carreteras con fines especiales hasta la cantidad de 10.000.000 de pesetas, que se distribuirán en dos ejercicios, no pudiendo exceder la primera anualidad a abonar correspondiente a 1932 de 1.000.000 de pesetas. Se entenderán comprendidas en las obras de reparación y conservación de carreteras, sean por contrata o por administración, los riegos asfálticos de alquitrán o de silicatura destinados a la mayor duración del buen estado de conservación de los firmes.

Art. 10. Se autoriza al Ministro de Obras públicas para adjudicar por contrata en este ejercicio obras nuevas de carreteras hasta la cantidad de 20.000.000 de pesetas, a invertir en tres ejercicios económicos. Los plazos de ejecución de las obras podrán variar de uno a tres ejercicios, conforme a la cuantía de los presupuestos de las mismas, no debiendo exceder el crédito correspondiente a este ejercicio de 200.000 pesetas, que se abonarán con cargo al capítulo 8, artículo único, concepto 6º.

Las contrataciones de las mencionadas obras se realizarán formando previamente relaciones de obras a subastar entre las comprendidas en cualquiera de los planes del Estado y entre las que reúnan alguna de las condiciones que exige el real decreto de 6 de Febrero de 1926. El Gobierno podrá, sin embargo, incluir además aquellas obras que considere de carácter preferente por exigirle así el fomento de la riqueza pública o cualquiera otra razón de reconocido interés.

Art. 11. Se autoriza al Ministro de Obras públicas para adjudicar por subasta o concurso obras de construcción o reconstrucción de puentes y demás obras de fábrica en las carreteras del Estado construídas o en construcción y en caminos municipales, siempre que el Estado se haya encargado de la ejecución de dichos puentes en virtud de lo dispuesto en el real decreto-ley de 22 de Septiembre de 1927, hasta la cantidad de 8.000.000 de pesetas, a invertir en tres ejercicios. Los plazos de ejecución de estos puentes podrán variar de uno a tres ejercicios, según la cuantía de los presupuestos de sus proyectos respectivos y el crédito correspondiente a este ejercicio, que se abonará con cargo al capítulo 18, artículo único, concepto 9º, no excederá de 450.000 pesetas. Se formarán y aprobarán las necesarias relaciones para las contrataciones de estos puentes, ordenándolas de mayor a menor importancia de tráfico a que hayan de servir. Los créditos consignados para esta clase de obras no podrán destinarse al pago de certificaciones de revisiones de precios, excepto los sobrantes que hubiere al terminar el ejercicio económico.

Art. 12. No deberá exceder de 15.000.000 de pesetas el importe total de los presupuestos de Obras de puertos que con cargo al capítulo 20, art. 1º, concepto 6º del presupuesto de la sección 7ª, "Ministerio de Obras públicas", se subasten y adjudiquen en el año 1932, sin que la segunda anualidad exceda de 8.500.000 pesetas.

Art. 13. Se autoriza al Ministro de Obras públicas para disponer, desde luego, la ejecución de las obras comprendidas en los planes generales, siempre que preceda acuerdo favorable del Gobierno.

Art. 14. El crédito que figura en el capítulo 20, art. 1º, concepto 7º, en la sección 7ª, "Ministerio de Obras públicas", se destinará a la concesión de auxilios a los Ayuntamientos y Asociaciones de Pescadores, que no excederá del 75 por 100 del presupuesto de cada obra, y un anticipo del 25 por 100 del importe de la misma en calidad de préstamo reintegrable en el plazo máximo de veinte años, devengando hasta su devolución el interés del 2 por 100. El Ministro de Obras públicas puede autorizar la realización de las obras a que se refiere este concepto, bien directamente por el Estado o por entidades peticionarias, si lo juzga conveniente, abonándose en este segundo caso en forma de subvención a las mismas mediante certificaciones de obra ejecutada que expedirá el ingeniero del Estado encargado de la obra.

Art. 15. Las consignaciones que figuran en el concepto 11, capítulo 20, art. 1º, son para remunerar al personal, tanto facultativo como administrativo y sibalterno que ha de prestar servicio en los grupos de puertos

creados por el real decreto de 22 de Julio de 1928, considerándose estos créditos como anticipos hechos por el Estado, de lo que se reintegrará con los importes de los arbitrios, ingresos por derechos e impuestos sobre la pesca, donde hubiera este tráfico.

Art. 16. El personal eventual que presta sus servicios en las distintas dependencias del Ministerio de Obras públicas, continuará percibiendo y formalizando sus haberes en la misma forma actual.

Art. 17. Se autoriza al Ministro de Trabajo y Previsión para cubrir las 75 plazas de auxiliares que se figuran en el art. 3º del capítulo 1º de la sección 9ª, con el personal temporero que actualmente preste servicio en el Ministerio de Trabajo y Previsión, de conformidad con las facultades concedidas a tal efecto por el decreto de la Presidencia del gobierno de 28 de Octubre de 1931, quedando absolutamente prohibido hacer, en lo sucesivo, nuevos nombramientos de personal temporero.

Art. 18. Se autoriza al Ministro de Trabajo y Previsión para que los oficiales y auxiliares técnicos de la Inspección Central del Trabajo, figurados en los conceptos 1º y 3º, art. 14 del capítulo 1º de la sección 9ª de los Presupuestos generales del Estado del año 1931, puedan ser adscritos, en el número que el Ministro estime indispensable, bien a cubrir alguna de las plazas consignadas en el art. 12 del capítulo 1º de la sección 9ª, o bien en la plantilla del personal del Consejo de Trabajo y cuya consignación se figura en el concepto 2º del art. 1º, capítulo 5º de la misma sección 9ª.

Art. 19. Los créditos consignados en los artículos 5º y 6º del capítulo 1º de la sección 9ª, "Ministerio de Trabajo y Previsión Social", importantes 490.000 y 655.000 pesetas, para atenciones de personal de las Delegaciones e Inspecciones provinciales de Trabajo, sólo podrán ser utilizados a partir del 1º de Julio del corriente año, toda vez que se consigna el crédito necesario para el personal de Delegaciones regionales e Inspección del Trabajo durante el primer semestre en el mismo capítulo 1º, arts. 11 y 14, respectivamente.

Art. 20. Los gastos de política social inmobiliaria a que se refieren los capítulos del presupuesto del Ministerio de Trabajo y Previsión, no podrán exceder, en ningún caso, de los ingresos que se obtengan por cuenta de los conceptos de "Participación en beneficios del Banco Hipotecario de España", "Productos en rentas o ventas de las fincas procedentes del ejercicio de la política social inmobiliaria del Estado, secuestradas o administradas", "Amortización de préstamos concedidos como consecuencia del ejercicio de la política social inmobiliaria y reembolso de primas en caso de caducidad de concesiones" y "Producto de negociación de Deuda emitida por real decreto de 18 de Abril de 1925, para gastos de política social inmobiliaria".

Los Ministerios de Trabajo y Hacienda dictarán las disposiciones precisas para el cumplimiento de este artículo.

Las negociaciones de Deuda cuyo producto se aplicará al art. 18 de la sección 5ª del presupuesto de ingresos se realizarán según las normas

que dicte el Ministerio de Hacienda.

Art. 21. Se autoriza al Ministro de Agricultura, Industria y Comercio, para que, dentro de los créditos globales presupuestados y hasta 31 de Diciembre del año en curso pueda adicionar, modificar o reducir servicios, siempre que las disposiciones que dicte no contrariaren fundamentalmente las Bases orgánicas del decreto de 16 de los corrientes sobre estructura del Ministerio, pudiendo, por lo que respecta a las Cámaras, Corporaciones, Juntas, Asociaciones o Comités, a que se refiere el art. 9º del decreto citado, atemperar la organización de estos organismos a las privativas facultades que dicho precepto le confiere. Los créditos o la parte de ellos que por razón de la reforma resulten disponibles por aplicación de la autorización expresada, tendrán que destinarse al pago de las atenciones que suponga la transformación hecha e en caso contrario ser baja en beneficio del Tesoro público.

Art. 22. Las plantillas correspondientes a las escalas técnicoadministrativas y auxiliar del Cuerpo de Administración civil del Ministerio de Agricultura, Industria y Comercio, son resultante de haber fundido en una sola planta, separando técnicos y auxiliares, a los funcionarios administrativos procedentes del antiguo Ministerio de Economía Nacional con sus créditos; a los que con ellos vivieron del antiguo de Fomento —decreto de 16 de Diciembre de 1931— y a los también funcionarios administrativos procedentes del servicio de colonización —decreto de 28 de Enero último— cuyos créditos se incorporan para la formación de aquella y con los que se forma el Cuerpo de Administración civil del Ministerio de Agricultura, Industria y Comercio, ajustado a las Bases de la ley de 22 de Julio de 1918 y Reglamento de 7 de Septiembre del propio año, de acuerdo con lo establecido en el decreto de 16 de Febrero actual sobre organización del Ministerio de Agricultura, Industria y Comercio.

Art. 23. A los funcionarios pertenecientes a cuerpos especiales dependientes del Ministerio de Hacienda que presten servicio como destinados desde su creación en este Ministerio de Agricultura, Industria y Comercio (antes Economía Nacional) se les concede el derecho a ingresar en la plantilla del Cuerpo de Administración de este Departamento ministerial por su respectiva categoría. En caso de no utilizar este derecho, continuarán desempeñando sus cargos en la misma forma y en iguales condiciones que hasta la fecha. Los expresados funcionarios que opten por ingresar en la plantilla de este Ministerio, quedarán en situación de excedentes en las de su respectiva procedencia. El incremento que se produzca en las mencionadas plantillas por las incorporaciones de referencia, se cubrirá, dentro siempre del crédito global del Presupuesto, haciendo uso de la autorización contenida en el artículo 21 de la presente ley.

Art. 24. En las plantillas de los Cuerpos de Ingenieros y Ayudantes industriales figuradas en el art. 9º del capítulo 1º, así como en los créditos que para gratificaciones a dicho personal figuran consignadas en el art. 2º del capítulo 3º, están incluidos los haberes y gratificaciones de los funcionarios no ingenieros y no peritos técnicos industriales

les, con iguales derechos, según su categoría, que los ingenieros y ayudantes industriales a los que se han asimilado de conformidad con las disposiciones transitorias cuarta de los Reglamentos orgánicos de 17 de Noviembre de 1931.

Art. 25. Las Corporaciones y particulares que tengan débitos directos a favor del Estado por Contribuciones directas, indirectas, Impuestos, Contribuciones directas, indirectas, Rentas y Derechos del Estado y los declaren y satisfagan antes del 1º de Julio de 1932, quedarán relevados del pago de los recargos, multas e intereses de demora, excepto en la parte que particularmente pueda corresponder a los arrendatarios de tributos, a los recaudadores y agentes ejecutivos y a los investigadores o denunciadores privados por sus derechos ya devengados.

Los contribuyentes que declaren su verdadera riqueza contributiva antes de la expresada fecha, quedarán libres de las responsabilidades en que hubieron incurrido. De igual beneficio disfrutarán las que, teniendo reclamaciones pendientes de resolución definitiva, hagan aquella declaración.

Art. 26. Los particulares y las Sociedades de toda clase que no hubieren presentado a su debido tiempo las relaciones de las Utilidades sujetas a las Contribuciones sobre las mismas, quedarán exentos de todas las penalidades en que hubiesen incurrido y también al pago de todos los atrasos anteriores al actual ejercicio, si, dentro del plazo de tres meses, contados desde la publicación de esta ley, declaran la verdadera riqueza tributaria, siempre que ésta sea desconocida de la Administración.

Art. 27. Se fija en la cuarta parte del total importe del Presupuesto de gastos el máximo de la Deuda flotante que el Gobierno podrá emitir dentro del presente año económico, que habrá que quedar extinguida dentro de la vida legal de este Presupuesto.

Madrid, 20 de Febrero de 1932.— El Ministro de Hacienda, Jaime Carner.

(Diario de Sesiones de las Cortes Constituyentes,

Núm. 120, Apéndice único)

DICTAMEN DE LA COMISION DE PRESUPUESTOS SOBRE EL ARTICULADO DE LA LEY
PARA 1932

A LAS CORTES CONSTITUYENTES

La Comisión de presupuestos tiene el honor de someter a la aprobación de las Cortes el siguiente articulado de la ley de Presupuestos para 1932:

Artículo 1º. Se conceden créditos para los gastos del Estado durante el año económico de 1932 hasta la suma de pesetas 4.469.862.488'48, distribuidas en la forma que expresa el adjunto estado letra A, en cuyos créditos se hallan comprendidos los otorgados para el primer trimestre del actual ejercicio por el decreto de 5 de Enero último, dictado en ejecución de la ley de 26 de Diciembre de 1931. Las obligaciones satisfechas por imputación a dichos créditos se considerarán propias e inherentes al Presupuesto para el ejercicio económico de 1932 y en su cuantía consumirán créditos de los que, respectivamente, y para cada servicio, se fijan en la presente ley.

Los ingresos para el mismo año se calculan en pesetas 4.550.248.192.

Art. 2º. Se autoriza al Gobierno para emitir y negociar, en una o varias veces, Deuda del Tesoro por la cantidad de 500 millones de pesetas, reintegrable en el plazo de dos años, que se emitirá a la par con el interés del 5½ por 100 anual, libre de impuestos presentes y futuros, incluso del timbre en las operaciones pignoraticias en que los títulos sirvan de garantía. El producto de dicha emisión se destinará a satisfacer las obligaciones siguientes:

A) Pagar las obligaciones atrasadas de los organismos autónomos que no fueron satisfechas por los mismos por falta de disponibilidades y que figuran en la sección 18 del vigente Presupuesto.

B) Satisfacer las obligaciones derivadas de la incorporación del Presupuesto general del Estado de las atenciones ferroviarias que corrían a cargo del Consejo superior de Ferrocarriles y que figuran en el capítulo 31 de la sección 7ª, "Ministerio de Obras públicas".

C) Con lo que reste, y fuere necesario, a cubrir el déficit que resulte de la liquidación del Presupuesto de 1931.

Todos los gastos de emisión y negociación, así como del servicio de pago de intereses, serán satisfechos con imputación al crédito previsto en la sección 3ª del Presupuesto de Obligaciones generales del Estado.

Art. 3º. A los funcionarios jubilados con arreglo al decreto presidencial de 28 de Octubre de 1-31 se les considerará comprendidos en las prescripciones del Título 1, capítulo 1º, art. 5º del Estatuto de Clases

pasivas del Estado, de 22 de Octubre de 1926, sirviendo de sueldo regulador a todos los efectos pasivos el de la categoría y clase que con arreglo al mentado decreto presidencial les corresponda.

Art. 4º. La inversión de gastos por concepto de material del Patronato Nacional del Turismo se ajustará estrictamente a las normas de la vigente ley de Administración y Contabilidad de la Hacienda pública. Esas mismas normas se observarán en la administración de los créditos destinados al personal del propio Patronato, así como los preceptos contenidos en los decretos de 28 de Octubre y de 4 y 9 de Diciembre de 1931. Los servicios del Patronato Nacional del Turismo que tengan conexión con los que son propios del Ministerio de Hacienda o de otros Ministerios, estarán a cargo del personal técnico o especializado de los Cuerpos respectivos que a este efecto será destinado a dichos servicios a propuesta de la Subsecretaría de la Presidencia del Consejo y por acuerdo del Ministro del Departamento correspondiente, y los haberes que devengan las funcionarios que los presten serán satisfechos con cargo a los créditos correspondientes a los Cuerpos de que procedan, en los que continuarán en situación de actividad, como corresponde a la prestación de sus servicios que han de desempeñar en el Patronato Nacional del Turismo.

Art. 5º. Al terminar la Junta Calificadora de Aspirantes a destinos públicos la misión que tiene encomendada, el personal destinado en la misma pasará, con sus respectivos créditos que figuran en este Presupuesto, a los Centros de su procedencia.

Art. 6º. Los funcionarios de las carreras judicial y fiscal y los subalternos de la Administración de Justicia que por cualquier motivo se hallasen o fieren declarados en situación de excedencia forzosa, tendrán derecho al percibo de las dos terceras partes del sueldo que a su respectiva categoría corresponda en activo, a no fijárseles cuantía superior en alguna disposición especial, hasta tanto que, por ocurrir nuevas vacantes, hayan de reingresar en el servicio; computándoseles todo el tiempo de excedencia como de servicios al Estado y para la antigüedad y ascensos en su carrera, así como para los efectos pasivos.

Art. 7º. El ingreso en el Cuerpo Técnico de Letrados de la Subsecretaría del Ministerio de Justicia y en el Facultativo de la Dirección general de los Registros y del Notariado, tendrá lugar por las categorías de oficiales segundo y primero, respectivamente, y de conformidad con lo preceptuado en la legislación que regula los expresados Cuerpos.

Art. 8º. Los créditos consignados en la sección 3ª de este Presupuesto para la Escuela de Criminología serán aplicables al Organismo que la sustituye con el nombre de Instituto de Estudios Penales.

Art. 9º. Se autoriza al Ministro de la Guerra para reorganizar los servicios de Aviación dentro del crédito incluido para ellos en el presente Presupuesto.

Igualmente se le faculta para reorganizar los suboficiales y sargentos de las distintas Armas y Cuerpos y para modificar sus devengos sin rebasar los créditos que por los distintos conceptos existen para dichas clases en el presente Presupuesto.

Art. 10. Como en el Presupuesto vigente se ha consignado crédito solamente para el Cuerpo auxiliar subalterno, considerando refundidos en él todos los Cuerpos político militares, y es potestativo de los individuos de estos Cuerpos el solicitar o no su ingreso en el auxiliar, los que se encuentren en este último caso seguirán percibiendo los distintos devengos que por todos conceptos les correspondan en sus Cuerpos respectivos por cuenta del crédito único que en cada capítulo de personal se incluye para satisfacer el sueldo y quinquenios del Cuerpo auxiliar subalterno a la plantilla total de individuos.

Art. 11. Se autoriza al Ministro de la Guerra para que distribuya el total de los créditos consignados en la sección 4ª de "Obligaciones de los Departamentos ministeriales" para armamento, material de guerra y municiones de todas clases, en la forma más conveniente a las exigencias de los expresados servicios.

Art. 12. Se autoriza al Ministro de Marina para que, con arreglo a las normas establecidas en el decreto de 10 de Julio de 1931, validado por la ley de 24 de Noviembre, y sin que en ningún caso pueda excederse de los créditos que le concede esta ley de Presupuestos, organice en la forma más conveniente para el servicio los distintos Centros, dependencias, buques y atenciones de la Marina militar.

Art. 13. Se autoriza al Ministro de Marina para organizar todos los servicios comprendidos en la ley de Creación de la Subsecretaría de la Marina civil, de 12 de Enero último, y los semaforicos, radiogoniométricos y de hidrografía con cargo a la totalidad de los créditos que figuran en la subsección 2ª (Marina civil) de la sección 5ª y a los correspondientes a los servicios que se agreguen a la referida Subsecretaría, procedentes de otros Ministerios y del de Marina.

Art. 14. El Ministro de Marina deberá dictar las disposiciones oportunas para regular el percibo de gratificaciones de manera que no se establezcan nuevas gratificaciones ni se modifiquen las existentes, sino por un decreto y teniendo en cuenta que el percibo de un emolumento cualquiera estará subordinado a la existencia de un crédito en el Presupuesto.

Art. 15. El personal eclesiástico de la plantilla del Ministerio de Marina deberá pasar a situación semejante a la adoptada para el personal eclesiástico del Ministerio de la Guerra. A tal efecto, queda autorizado el Ministro de Marina para utilizar este personal en archivos o para declararlos a extinguir.

Art. 16. Se autoriza al Ministro de la Gobernación para modificar las plantillas del personal del Cuerpo de Seguridad y las del Profesorado de Gimnasia y médicos de las Secciones de Vanguardia (arts. 4ª, 6ª y 7ª

del capítulo 10 de la sección 6ª de Obligaciones de los Departamentos ministeriales), dentro de los créditos globales concedidos para estas atenciones.

Art. 17. Se autoriza al Ministro de Obras públicas para reorganizar los servicios del Ministerio a su cargo, variando la distribución del personal facultativo y técnico-administrativo e incluso procediendo a la reducción de sus plantillas, en cuyo caso se declarará excedente al personal que a virtud de la reorganización desbordase las nuevas plantillas. Tendrán preferencia para quedar afectos a los servicios el personal que posea el título facultativo correspondiente a su función.

Art. 18: Los organismos autónomos dependientes del Ministerio de Obras públicas no podrán pagar ni establecer gratificaciones para el personal a sus órdenes.

Art. 19. En relación con el crédito consignado en el capítulo 11, art. 1º, concepto 2º, se autoriza al Ministro de Obras públicas:

1º Para adjudicar por contrata en este ejercicio obras de conservación de las carreteras del Estado hasta la cantidad de 10.000.000 de pesetas, a invertir en dos ejercicios. Los plazos de ejecución serán de uno a dos ejercicios, y el crédito a abonar en el primero no excederá de 2.000.000 de pesetas, ni de 8.000.000 el que se fije para el segundo ejercicio. El Ministerio de Obras públicas aplicará de este crédito a cada provincia la parte que juzgue precisa para atender a la conservación. Al efecto, la distribución se propondrá por la Dirección general de Caminos, teniendo en cuenta el estado actual de las carreteras en cada provincia, así como su frecuentación, precio y calidad del material, condiciones climatológicas y riqueza agrícola, industrial y mercantil.

2º. Para adjudicar por contrata en este ejercicio obras de reparación de todas clases de las carreteras del Estado hasta la cantidad de pesetas 20.000.000, a invertir en dos ejercicios. Los plazos de ejecución comprenderán de uno a dos ejercicios y el crédito a abonar en el primero de éstos no podrá exceder de 3.000.000 de pesetas. El Ministerio de Obras públicas distribuirá entre las distintas provincias la cantidad a subastar totalmente con destino a reparación de carreteras, después de segregar del crédito del primer ejercicio la cantidad que considere necesario emplear en adquisición y reparación de maquinaria destinada a las reparaciones de carretera. La citada distribución se hará teniendo en cuenta el estado actual de las carreteras en cada provincia, así como su frecuentación, precio y calidad del material, condiciones climatológicas y riqueza agrícola, industrial y mercantil en cada una de ellas, debiéndose publicar íntegramente en la "Gaceta de Madrid" la mencionada distribución, que será aprobada por orden ministerial.

Los contratistas vendrán obligados a realizar inversiones parciales de piedra en la forma que dispongan los ingenieros jefes de Obras públicas, según las necesidades que exija la circulación.

3ª. Para adjudicar por subasta o concurso reparaciones de carreteras con firmes especiales hasta la cantidad de 10.000.000 de pesetas, que se distribuirán en dos ejercicios, no pudiendo exceder la primera anualidad a abonar correspondiente a 1932 de 1.000.000 de pesetas, se entenderán comprendidos en las obras de reparación y conservación de carreteras, sean por contrata o por administración, los riegos asfálticos de alquitrán o de silicatura destinados a la mayor duración del buen estado de conservación de los firmes.

Art. 20. Se autoriza al Ministro de Obras públicas para adjudicar por contrata en este ejercicio obras nuevas de carreteras hasta la cantidad de 20.000.000 de pesetas, a invertir en tres ejercicios económicos. Los plazos de ejecución de las obras podrán variar de uno a tres ejercicios conforme a la cuantía de los presupuestos de las mismas, no debiendo exceder el crédito correspondiente a este ejercicio de 200.000 pesetas, que se abonarán con cargo al capítulo 18, artículo único, concepto 6º. Las contrataciones de las mencionadas obras se realizarán formando previamente relaciones de obras a subastar entre las comprendidas en cualquiera de los planes del Estado y entre las que reúnan alguna de las condiciones que exige el real decreto de 6 de Febrero de 1926.

Art. 21. Se autoriza al Ministro de Obras públicas para adjudicar por subasta o concurso obras de construcción o reconstrucción de puentes y demás obras de fábrica en las carreteras del Estado construidas o en construcción y en caminos municipales, siempre que el Estado se haya encargado de la ejecución de dichos puentes en virtud de lo dispuesto en el real decreto-ley de 22 de Septiembre de 1927, hasta la cantidad de 8.000.000 de pesetas, a invertir en tres ejercicios. Los plazos de ejecución de estos puentes podrán variar de uno a tres ejercicios, según la cuantía de los presupuestos de sus proyectos respectivos y el crédito correspondiente a este ejercicio, que se abonará con cargo al capítulo 18, artículo único, concepto 9º, no excederá de 450.000 pesetas. Se formarán y aprobarán las necesarias relaciones para las contrataciones de estos puentes, ordenándolas de mayor a menor importancia de tráfico a que hayan de servir. Los créditos consignados para esta clase de obras no podrán destinarse al pago de certificaciones de recisiones de precios, excepto las sobrantes que hubiere al terminar el ejercicio económico.

Art. 22. No deberá exceder de 15.000.000 de pesetas el importe total de los presupuestos de Obras de puentes que con cargo al capítulo 20, art. 1º, concepto 6º del presupuesto de la sección 7ª, "Ministerio de Obras públicas", se subasten y adjudiquen en el año 1932, sin que la segunda anualidad exceda de 8.500.000 pesetas.

Art. 23. Se autoriza al Ministro de Obras públicas para disponer, desde luego, la ejecución de las obras comprendidas en los planes generales, siempre que preceda acuerdo favorable del Gobierno.

Art. 24. El crédito que figura en el capítulo 20, art. 1º, concepto 7º, en la sección 7ª, "Ministerio de Obras públicas", se destinará a la concesión de auxilios a los Ayuntamientos y Asociaciones de Pescadores, que no excederá del 75 por 100 del presupuesto de cada obra, y un anticipo

del 25 por 100 del importe de la misma en calidad de préstamo reintegrable garantizado en el plazo máximo de veinte años, devengando hasta su devolución el interés del 2 por 100. El Ministro de Obras públicas puede autorizar la realización de las obras a que se refiere este concepto, bien directamente por el Estado o por entidades peticionarias, si lo juzga conveniente, abonándose en este segundo caso en forma de subvención a las mismas mediante certificaciones de obra ejecutada que expedirá el ingeniero del Estado encargado de la obra.

Art. 25. Las consignaciones que figuran en el concepto 11, capítulo 20, art. 1º, son para remunerar al personal, tanto facultativo como administrativo y subalterno que ha de prestar servicio en los grupos de puertos creados por el real decreto de 22 de Julio de 1928, considerándose estos créditos como anticipos hechos por el Estado, de los que se reintegrará con los importes de los arbitrios, ingresos por derechos e impuestos sobre la pesca, donde hubiere este tráfico.

Art. 26. Se autoriza al Ministro de Obras públicas para formar un Cuerpo Auxiliar o extinguir con el personal eventual o temporero que prestaran servicio en 1º de Enero en todas las dependencias del Ministerio de Obras públicas, quedando prohibido hacer nuevos nombramientos.

Art. 27. En ningún caso la reorganización de servicios que se autoriza a varios Ministerios podrá determinar gasto total de personal, incluyendo la parte que pasa a Clases pasivas, superior al que sumen las asignaciones que para las atenciones de personal figure en el respectivo presupuesto.

Art. 28. Los profesores de Religión de los Institutos, Escuelas Normales y Escuela Superior del Magisterio; capellanes de las Facultades de Medicina y Hospitales clínicos de residencia de inválidos, Sección de enseñanzas, campos de prácticas de Escuela y Colegio de Sordomudos, cuyas consignaciones han sido baja en la sección 16 del Presupuesto, quedarán en situación de excedentes forzosos y cobrarán los dos tercios de sus sueldos por Clases pasivas. En igual situación quedará el personal suprimido del Museo Pedagógico.

Art. 29. Se autoriza al Ministro de Trabajo y Previsión para cubrir las 75 plazas de auxiliares que se figuran en el art. 3º del capítulo 1º de la sección 9ª, con el personal temporero que en 1º de Enero preste servicio en el Ministerio de Trabajo y Previsión, de conformidad con las facultades concedidas a tal efecto por el decreto de la Presidencia del Gobierno de 28 de Octubre de 1931, quedando absolutamente prohibido hacer en lo sucesivo muchos nombramientos de personal temporero.

Art. 30. Se autoriza al Ministro de Trabajo y Previsión para que los oficiales y auxiliares técnicos de la Inspección Central del Trabajo, figurados en los conceptos 1º y 3º, art. 14 del capítulo 1º de la sección 9ª de los Presupuestos generales del Estado del año 1931; puedan ser adscritos, en el número que el Ministro estime indispensable, bien a cubrir alguna de las plazas consignadas en el art. 12 del capítulo 1º

de la sección 9ª, o bien la plantilla del personal del Consejo del Trabajo y cuya consignación se figura en el concepto 2º del art. 1º, capítulo 5º de la misma sección 9ª.

Art. 31. Los créditos consignados en los artículos 5º y 6º del capítulo 1º de la sección 9ª, "Ministerio de Trabajo y Previsión Social", importantes 490.000 y 655.000 pesetas, para atenciones de personal de las Delegaciones e Inspecciones provinciales de Trabajo, de conformidad con la ley que aprueben las Cortes, sólo podrán ser utilizadas a partir del 1º de Julio del corriente año, toda vez que se consigna el crédito necesario para el personal de Delegaciones regionales e Inspección del Trabajo durante el primer semestre en el mismo capítulo 1º, arts. 11 y 14, respectivamente.

Art. 32. Los gastos de política social inmobiliaria a que se refieren los capítulos del presupuesto del Ministerio de Trabajo y Previsión, no podrán exceder, en ningún caso, de los ingresos que se obtengan por cuenta de los conceptos de "Participación en beneficios del Banco Hipotecario de España", "Productos en rentas o ventas de las fincas procedentes del ejercicio de la política social inmobiliaria del Estado, secuestradas o administradas", "Amortización de préstamos concedidos como consecuencia del ejercicio de la política social inmobiliaria y reembolso de primas en caso de caducidad de concesiones" y "Producto de negociación de Deudas emitida por real decreto de 18 de Abril de 1925, para gastos de política social inmobiliaria".

Los Ministerios de Trabajo y Hacienda dictarán las disposiciones precisas para el cumplimiento de este artículo.

Las negociaciones de Deuda cuyo producto se aplicará al art. 18 de la sección 5ª del presupuesto de ingresos se realizarán según las normas que dicte el Ministerio de Hacienda.

Art. 33. Se autoriza al Ministro de Agricultura, Industria y Comercio, para que, dentro de los créditos globales presupuestados y hasta 31 de Diciembre del año en curso pueda adicionar, modificar o reducir servicios siempre que las disposiciones que dicte no contraríen fundamentalmente las Bases orgánicas del decreto de 16 de los corrientes sobre estructuración del Ministerio, pudiendo, por lo que respecta a las Cámaras, Corporaciones, Juntas, Asociaciones o Comités, a que se refiere el art. 9º del decreto citado, atemperar la organización de estos organismos a las privativas facultades que dicho precepto le confiere. Los créditos o la parte de ellos que por razón de la reforma resulten disponibles por aplicación de la autorización expresada, tendrán que destinarse al pago de las atenciones que suponga la transformación hecha o en caso contrario ser baja en beneficio del Tesoro público.

Art. 34. Las plantillas correspondientes a las escalas técnico administrativa y auxiliar del Cuerpo de Administración civil del Ministerio de Agricultura, Industria y Comercio, son resultante de haber fundido en una sola planta, separando técnicos y auxiliares, a los funcionarios adminis-

trativos procedentes del antiguo Ministerio de Economía Nacional con sus créditos; a los que con ellos vinieron del antiguo de Fomento —decreto de 16 de Diciembre de 1931— y a los también funcionarios administrativos procedentes del servicio de colonización —decreto de 28 de Enero último— cuyos créditos se incorporan para la formación de aquella y con los que se forma el Cuerpo de Administración civil del Ministerio de Agricultura, Industria y Comercio, ajustado a las bases de la ley de 22 de Julio de 1918 y Reglamento de 7 de Septiembre del propio año, de acuerdo con lo establecido en el decreto de 16 de Febrero último sobre organización del Ministerio de Agricultura, Industria y Comercio.

Art. 35. A los funcionarios pertenecientes a Cuerpos especiales dependientes del Ministerio de Hacienda que presten servicio como destinados desde su creación en el Ministerio de Agricultura, Industria y Comercio (antes Economía Nacional) se les concede el derecho a ingresar en la plantilla del Cuerpo de Administración de este Departamento ministerial por su respectiva categoría. En caso de no utilizar este derecho, continuarán desempeñando sus cargos en la misma forma y en iguales condiciones que hasta la fecha. Los expresados funcionarios que opten por ingresar en la plantilla de este Ministerio, quedarán en situación de excedentes en las de su respectiva procedencia. El incremento que se produzca en las mencionadas plantillas por las incorporaciones de referencia, se cubrirá, dentro siempre del crédito global del Presupuesto, haciendo uso de la autorización contenida en el artículo 21 de la presente ley.

Art. 36. En las plantillas de los Cuerpos de Ingenieros y Ayudantes industriales figuradas en el art. 9º del capítulo 1º están incluidos los haberes de los funcionarios no ingenieros y no peritos o técnicos industriales, con iguales derechos, según su categoría, que los ingenieros y ayudantes industriales a los que se han asimilado de conformidad con la disposición transitoria cuarta de los Reglamentos orgánicos de 17 de Noviembre de 1931.

Art. 37. El pago de las cantidades consignadas en el capítulo 1º, art. 6º, de la sección 16, para liquidación de las obligaciones procedentes de las Exposiciones de Barcelona y Sevilla, se harán en las condiciones que determine una ley especial y previa la liquidación y graduación de los créditos que deban ser satisfechos.

Art. 38. Las plantillas de los Cuerpos técnicoadministrativos y auxiliares de los Ministerios de Justicia, Obras públicas, Instrucción pública y Bellas Artes y Agricultura que figuran en la presente ley tendrán solamente efectos económicos; subsistiendo, en cuanto a los derechos pasivos se refiere, las categorías y clases otorgadas a los funcionarios de dichos escalafones y reconocidos en los títulos administrativos que se les expidieron en cumplimiento de las leyes de 24 y 30 de Septiembre, 9 de Octubre y 4 de Noviembre de 1931.

Art. 39. El Gobierno procederá a unificar, para todos los organismos del Estado, así civiles como militares, el tipo de la indemnización que se

les abona por el concepto de residencia en Canarias y en las Posesiones españolas del Norte de África. Para ello se tomará como base la suma de los créditos destinados al pago de dichas atenciones en los presupuestos de los diversos Departamentos ministeriales, y una vez determinado el número de individuos con derecho a percibir la indemnización y el importe total de los sueldos o haberes personales que les correspondan, se establecerán entre este importe total y la suma de aquellos créditos una proporción, y la resultante será el tipo uniforme que para la indemnización se señale, practicándose, en consecuencia, la distribución de créditos según las atenciones que cada Ministerio tenga que satisfacer. En ningún caso, ni por razón alguna, podrá exceder el importe total de las indemnizaciones de las sumas de los créditos comprendidos para su pago en el actual Presupuesto.

Art. 40. Las Corporaciones y particulares que tengan débitos directos a favor del Estado por Contribuciones directas, indirectas, Impuestos, Rentas y Derechos del Estado, los declaren antes del 1º de Julio de 1932 y los satisfagan dentro de los plazos reglamentarios, quedarán relevados del pago de los recargos, multas e intereses de demora, excepto únicamente en la parte que particularmente pueda corresponder a los arrendatarios de tributos, recaudadores y agentes ejecutivos, no participando de dichas multas durante este período de condonación los investigadores ni los denunciadores privados.

Art. 41. Las certificaciones de posesión expedidas a los efectos del real decreto de 11 de Noviembre de 1874 y conforme a los arts. 24 y 31 del vigente Reglamento general para la ejecución de la ley Hipotecaria que se presenten en las Oficinas liquidadoras del impuesto de Derechos reales hasta el último día hábil del mes de Junio de 1932, se declararán exentas de dicho impuesto en los casos en que, a virtud de los documentos oficiales de los que aparezcan los datos necesarios para la inscripción de posesión de los bienes inmuebles o Derechos reales a favor de las Corporaciones de Derecho público, resulte acreditada dicha posesión durante un plazo superior al de quince años que a los efectos de la prescripción del derecho a exigir en impuesto establece el artículo 20 de la ley de los impuestos de Derechos reales y sobre transmisión de bienes de 11 de Marzo de 1932.

Art. 42. Los particulares y las Sociedades de toda clase que no hubieren presentado a su debido tiempo las relaciones de las Utilidades sujetas a las Contribuciones sobre las mismas, quedarán exentos de todas las penalidades en que hubiesen incurrido y también al pago de todos los atrasos anteriores al actual ejercicio, si, dentro del plazo de tres meses, contados desde la publicación de esta ley, declaran su riqueza tributaria, siempre que ésta sea desconocida de la Administración.

Art. 43. Se autoriza al Ministro de Hacienda para concertar con los Ayuntamientos el pago aplazado de los débitos anteriores al ejercicio de 1931 cuando se demuestre que la morosidad es imputable a plagas o calamidades públicas.

Art. 44. El Gobierno presentará con la antelación precisa, para que sirva de base a la confección de los próximos Presupuestos, un plan de re-

organización de servicios y un Estatuto de funcionarios que abarque el personal civil, con sus distintas clases, grados y jerarquías con arreglo a normas de carácter general, compatibles con las funciones especiales de cada Ministerio.

Una Comisión parlamentaria de 21 miembros dictaminará, previos los asesoramientos pertinentes y el estudio de las Comisiones interesadas, el correspondiente proyecto de ley.

Las autorizaciones concedidas por esta ley de Presupuestos para reorganizar los diferentes servicios ministeriales tendrá solamente efectos provisionales, que caducarán al aprobarse el nuevo Estatuto de servicios y funcionarios.

Art. 45. Se fija en la cuarta parte del total importe del Presupuesto de gastos el máximo de la Deuda flotante que el Gobierno podrá emitir dentro del presente año económico, que habrá que quedar extinguida dentro de la vida legal de este Presupuesto:

Palacio de las Cortes, 30 de Marzo de 1932.— El presidente, Isidoro Vergara.— El secretario, Rodrigo Almada.

(Diario de Sesiones de las Cortes Constituyentes,
núm. 146, apéndice 12)

Comentaris finals i periòdics

L'elaboració dels Pressupostos va portar molt d'enrenou dins el mateix Consell de Ministres. Foren diverses les vegades que es comentà a la premsa que els Ministres havien celebrat reunions del Consell per a tractar dels Pressupostos; sovint hom digué que el Ministre s'Hisenda havia fet retirar els Pressupostos presentats pels seus companys de ministeri amb l'encàrrec que disminuïssin tant com poguessin les despeses ja que no es podia passar d'una o altra xifra i que s'hi havien de fer retallades. Finalment, el 12 de febrer, una reunió del Consell de Ministres donà el vist-i-plau definitiu als Pressupostos. Hom comentà que aquest Pressupost, en la seva darrera versió, havia aconseguit l'anivellament i que exigia grans sacrificis a tothom. Que, pel que es referia al personal, s'havia partit de la plantilla del 1931 i això volia dir que s'anava a l'anul·lació del decret de 28.10.31 sobre la disminució de plantilles.

La Veu comentà, sobre les primeres notícies que arribaren del Pressupost, que aquest seguia la pauta dels de la Monarquia d'augmentar els impostos per fer creure en la ficció de l'anivellament, de la qual cosa la Monarquia havia abusat.

El 24 de febrer, un altre comentari diu que el Pressupost és massa elevat, que arriba als 4.550 milions de pessetes, que el del 1931 assolía 3.855 milions i que l'augment de 700 milions en un any era excessiu. L'articulista es pregunta on són les economies que havia promès el Ministre. Diu que els estalvis no són sobre allò que hom havia despès l'any anterior, sinó sobre la quantitat que els actuals Ministres volien gastar. Afirmar que tot el Pressupost és confós i poc clar. Finalment es pregunta si és realment anhelat. Com pot ser anivellat si hi ha una emissió de Deute per a saldar el dèficit? Això és un Pressupost anivellat? Finalment, acusa en Carner de manca de sinceritat i diu que el Pressupost fet per ell per al 1932 té tots els defectes dels Pressupostos anteriors.

El dia 24 mateix, en Carner comenta a la premsa el Pressupost que s'havia de presentar al Parlament i hi diu més o menys allò que pocs dies després deia als diputats. Fa una indicació de les principals partides del Pressupost dient que es tracta de liquidar els excessos de la dictadura, de fer entrar en aquest Pressupost tots els Pressupostos de les entitats autònomes que donava lloc a la falsa opinió que era un Pressupost en superàvit quan en realitat era deficitari, cosa de la qual la dictadura havia abusat. Afegia que, efectivament, elevar els impostos és una cosa greu, però que molt pitjor seria si no s'elevessin, perquè la situació econòmica era difícil i seriosa i que s'havia d'actuar amb decisió i energia.

El dia 15 de març, un grup estranger ofereix a'n Carner de prendre en ferm l'emprèstit que hom preveu. Ell els replica que no creu que hi hagi cap necessitat de fer-lo (La Vanguardia).

El dia primer d'abril, l'editorial de La Vanguardia fa un notable elogi

d'en Carner i, concretament, del seu discurs del dia abans a les Corts, al qual qualifica de clar, exacte, matemàtic i sobri; el comentarista diu que en Carner estigué dur, però que sap on rau el mal i coneix els remeis que fan falta; que va desfer il·lusions i espantà temors. En resum: una lliçó de bon govern; la Cambra es deixà emportar per la peça d'oratória del Ministre.

Com a colofó de tots aquests punts de vista farem un breu comentari d'una conferència que en Pere Coromines pronuncià aquells dies i de la qual La Vanguardia donà un resum.

En Coromines digué que el Pressupost era l'acabament de l'orgia pressupostària de la dictadura. Després de donar xifres, afegia que cap guerra civil de les del segle passat, ni la guerra del 1898 amb els Estats Units, no havien causat tanta catàstrofe econòmica com els disbarats financers de la dictadura durant el període 1923-1930.

Les xifres de les entrades es poden resumir en impostos directes, que puguen a 1.397 milions de pessetes, els indirectes, a 1.382 milions, els monopolis i serveis, a 1.030 milions, en total: 3.810 milions, dels quals retornaven a les Corporacions locals 405 milions, restant, per tant, 3.405 milions, o sigui que un 38'86% dels ingressos eren directes i el 54'67% indirectes. La República —deia— no pot respectar aquesta distribució, és absurd aquest excés d'impostos indirectes, és irriant que el pobre pagui tant com el ric a través dels impostos indirectes. Els 18 milions d'espanyols pobres paguen el 70% dels impostos.

Com a contraposició, vegem el punt de vista de les dretes, exposat en una conferència que Vidal i Guardiola va pronunciar el 15 de març de 1932, i de la qual La Veu va donar un resum.

Deia en Vidal i Guardiola: Com és possible que en Carner, que és un profund coneixedor de les qüestions hisendístiques, estigui satisfet amb el Pressupost presentat a les Corts? Aquest Pressupost infringeix les tres condicions elementals que tot ministre d'Hisenda, inclòs en Prieto, diu que ha de tenir qualsevol Pressupost, i que són: sinceritat en l'exposició, economia en les despeses i enrobustiment dels ingressos. Si en Carner està satisfet del seu Pressupost és perquè no té més remei que seguir la demagògia dels partits d'esquerra. Assenyala els augments que han tingut els Pressupostos durant els darrers anys: 500 milions de pessetes, l'any 1860; 1.000 milions, l'any 1900; 1.800 milions, l'any 1920; 3.000 milions, el 1923 i el que ara presenta en Carner per al 1932 arriba a 4.550 milions. Tot i que els pressupostos presentats fins ara eren estancats, no impediren la Nació de prosperar en el camp econòmic.

Com havia d'haver estat el Pressupost del 1932? —es pregunta—. Molt senzillament, havia de prendre per base el del 1931 i transformar aquelles partides que les promences del nou règim havien fet esperar.

O sigui: despeses del 1931, 3.260 milions, més els endarreriments trobats per en Carner: 309 milions, més les despeses ineficaces fetes per

governos anteriors en Obres públiques: 300 milions, més els augments de serveis: 50 milions, donen un total de 3.923 milions de pessetes, menys 300 milions d'economies en els fons de Guerra, Marina, el Marroc i Obligacions eclesiàstiques, resten 3.625 milions. Les entrades es descomponen així: entrades del 1931: 3.656 milions, que s'haurien de rebaixar en un 1% per mor de la crisi mundial: 36 milions; resten 3.620 milions que són els que quadren amb les cortides.

Per al Pressupost del 1933 la cosa hauria de ser diferent. Les despeses partirien de les del 1932: 3.625 milions, menys 309 milions per desaparició de les partides endarrerides, més un 2% d'augment per creixement vegetatiu de les necessitats, dona un total de 3.381 milions de pessetes. Les entrades es podrien fixar en 3.752 milions, més 120 milions de nous tributs, que donen 3.855 milions, amb un marge de 500 milions de pessetes.

Però la trista realitat és ben diferent. L'anivellament del Pressupost ha estat mal preparat i d'això n'és responsable en Prieto durant la seva gestió de Ministre de Finances (enumera una llarga llista de pecats); l'anivellament ha estat mal calculat (conseqüència de l'anterior), hi ha molts serveis mal dotats; les entrades, en canvi, són francament optimistes! L'anivellació ha estat mal realitzada —torna, i analitza punt per punt el Pressupost bo i comentant el desordre de moltes partides i, concretament, la de la seguretat interior on hi ha un augment de 28 milions; les Classes passives augmenten a 227 milions i a 135 les obres ocasionades de tipus públic (per atemperar la desocupació forçosa, potser?)

El sistema de recàrrecs que s'aplica als impostos i contribucions —contínuament— per anivellar el Pressupost és absurd, injust i desproporcionat. Si el sistema tributari fos just i adequat, aquest sistema de recàrrecs aniria segurament bé, però amb el sistema nostre actual —alguns impostos daten del 1854— els recàrrecs són essencialment injustos! L'anivellació ha estat mal consolidada. No hi pot haver una veritable anivellació sense anar acompanyada d'una política monetària, de jornals, de preus, tot organitzat en forma coherent i coordinada. És inoportú tot augment de les contribucions en la situació actual de preus i salaris.

Finalment, en Vidal i Guardiola comenta que aquest Pressupost, fet per un catalanista, és un exponent magnífic de centralisme. Catalunya, com a entitat autònoma hi és oblidada, no s'hi ha previst res en relació a l'Estatut recentment aprovat.

També és important de consignar un discurs que féu el mateix Carner en un acte polític celebrat al Vendrell, i que publicà La Vanguardia, el dia 12 d'abril de 1932.

En Carner parlà de la difícil situació de la Hisenda espanyola. Li donà el qualificatiu de ruïnosa. Explicà que quan l'Azaña li proposà de fer-se càrrec de la cartera d'Hisenda, ell primer declinà l'oferta per motiu essencial que essent un dels creadors de l'Estatut i president de la Diputació Provisional de la Generalitat de Catalunya considerava que no podia acceptar el càrrec de Ministre; però davant la insistència d'Az

aña canvià d'opinió amb la condició que no interviendria en absolut per res ni en el camp hisendístic, en afers relacionats amb l'Estatut. Considerà que en un moment difícil com aquell, els catalans no havien d'estar allunyats de la tasca de la reconstrucció de la pàtria i essent la Hisenda un lloc de perill, no podia negar-s'hi, no fos cas que bon dígués que els catalans no col·laboraven en els llocs de responsabilitat i de sacrifici! Que no fos dit que els catalans només miraven per a ells!

En Carner comentà que les quantitats que Espanya havia despès al Marroc des del 1909 pujava a un total de 5.193 milions, dels quals 4.714 es destinaren a Guerra i a Marina, 185.000 pessetes a Educació i 50.000 a Treball. 5.000 milions gastats amb poca-solta i amb els quals quina veritable Revolució s'hauria pogut fer a Espanya! La República ha de pagar els desastres dels seus antecessors i donar la cara per unes coses que ni ha fet ni n'és responsable. Féu una referència a l'elaboració dels Pressupostos darrerament aprovats i comentà com havia hagut de lluitar amb els seus companys de Ministeri per a reduir les despeses i tallar els desigs de millorament social dels serveis. Cinc vegades el Consell de Ministres examinà el conjunt del Pressupost i cinc vegades li tocà demanar als seus companys que el tornessin a retallar!

El dia 3 d'abril La Vanguardia consigna que ha sortit el decret d'Hisenda que anuncia l'emissió dels 500 milions de Deute previst a la llei de Pressupostos del 1932.

El dia 13 del mateix mes, el mateix diari reproduïx les declaracions d'en Carner als periodistes sobre la subscripció de l'emissió de Deute. L'emprèstic fou ràpidament cobert. Els bancs en cobriren les principals partides; per exemple, el Banc Hispano-Americà se'n quedà 80 milions i 80 milions més el Banesto; 25 milions l'Urquijo i 10 el Central. Per províncies, Madrid va subscriure 299 milions, amb 5.064 butlletins de subscripció, Barcelona, 68 milions amb 3.000 butlletins, Bilbao 58 milions amb 753 butlletins.

En total, es cobriren 630 milions. Si tenim en compte que no s'admeteren pignoracions, el resultat és un èxit, ja que si se n'haguessin admès s'hauria cobert la xifra de l'emprèstic unes vint vegades. En resum, un èxit.

El dia 20 d'abril, La Vanguardia publicà l'ordre d'Hisenda sobre la nova ordenació de fer la contribució industrial i de Comerç. S'havia de portar a terme un estudi metòdic de totes les indústries i comerços i de llurs modalitats per tal de corregir les tarifes de la contribució. Es nomenà una Junta per fer aquest estudi.

Tres dies després, en Carner explicà als periodistes l'abast del decret del 20 d'abril. Era una conseqüència, digué, de la impossibilitat d'imposar des de bon començament la renda pel seu Ministeri, o sigui ja per al Pressupost del 1932. Es decidí, per tant, de fer aquesta nova imposició en diverses etapes. La primera seria una revisió de la contribució

industrial i de comerç; la segona seria l'ampliació de l'impost d'utilitats als industrials que passessin d'uns certs límits; d'acord amb la llei de Pressupostos, seria aplicada la llei d'utilitats als industrials que paguessin per industrial o comercial més de 1.500 pessetes. Però de forma que no haguessin de pagar el doble, sinó a partir d'un cert límit hom pagués la segona imposició:

Tot això serviria de base per a preparar l'impost sobre la renda.

"La Veu de Catalunya" del dia 2 de febrer de 1932 acusa la baixa de la pesseta que, en comparació amb el dòlar i la lliura esterlina, ara solament val 40 cèntims. Recalca que en diverses ocasions, quan foren Ministres d'Hisenda homes de la Lliga (Cambó i Ventosa, abans i després de la dictadura), en canvi de la pesseta pujà gràcies, essencialment, a la política sana d'aquells homes. Acusa de la baixa al trio Azafra - Carnèr - Prieto, i la part que toca a Marcel·lí Domingo; i que voler ara fer el panegíric de qui tan malament portà les finances de la República (en Prieto) és ben bé voler quedar també malament (Carnèr).

El dia 4.2.32, "La Veu de Catalunya" diu que la baixa de la pesseta és deguda, en part, als exportadors que reserven les divises als bancs estrangers. En una altra part, també és deguda a la disminució del turisme i de les remeses dels emigrats, tot això ara gairebé nul a causa de la crisi mundial. Sobre aquests factors s'hi sobreposa l'exportació de capitals, prou nombrosa per fer trontollar el canvi. La solució és, doncs, augmentar les exportacions i evitar que les divises restin a l'exterior, així com la fuga de capitals: en resum, donar confiança.

El mateix diari, el 5 de febrer, comenta les dificultats del Ministre d'Hisenda per anivellar el Pressupost, i recórrer a l'augment de les contribucions, cosa que pot causar perturbacions, ja que la culpa del desnivell pressupostari no és altra que la tendència socialitzant del Govern. El moment no és oportú per a fer proves socialistes. El socialisme és car.

També lamenta que no s'hagin seguit els consells dels ministres de la Lliga entenedors en finances, perquè ara es veu que tenien raó i estem pagant les conseqüències de no haver-ho fet. Cita una sèrie d'augmentos de contribucions i d'impostos que, en alguns casos, arriben fins al 25%. Lamenta igualment que en Carnèr no segueixi la política de disminuir les despeses i, que en canvi, segueixi la d'augmentar els impostos i les contribucions en contra de les seves declaracions abans de fer-se càrrec del Pressupost.

El dia 6.2.32, aquest mateix periòdic acusa en Carnèr d'ensorrar la indústria sucra catalana i de protegir, en canvi, l'aragonesa i de tots els mals següents: -de causar danys a la indústria viti-vinícola catalana; -de perturbar greument la indústria sucra catalana; -de perturbar les societats anònimes de menys de 2 milions de capital, que són la majoria de les existents a Catalunya; i de rentar-se les mans davant el proper Estatut, del qual ell fou un dels primers creadors en no fer entrar el problema hisendístic de les Regions en el nou Pressupost.

"La Vanguardia" del dia 12.2.32 comenta la política econòmica d'en Carnèr. Diu que la seva obsessió és l'anivellament del Pressupost i que per anivellar-lo hi ha tres procediments: disminuir les despeses, augmentar els impostos o fer un emprèstit. El Consell de Ministres està examinant les tres possibilitats a tots els Ministeris i no li toca més reneixi que fer més reduccions on pugui i com pugui. El Consell destinà una bona part del seu temps als Pressupostos.

El dia 17 de febrer, la premsa publica una nota del Ministeri d'Hisenda explicant al públic les circumstàncies del Pressupost que, al cap d'uns quants dies, presentarà a les Corts.

S'inclouen al Pressupost 179 milions, dimanants de la supressió de la Caixa Ferroviària, els compromisos de la qual han estat absorbits pel Ministeri d'Obres Públiques, el pressupost del qual inclourà, per tant, aquella partida.

Quan es féu el pla de construccions ferroviàries, s'emeteren 2.600 milions de pessetes de Deute, dels quals solament foren autoritzats 1.300 milions que s'anaren invertint. Exhausts aquests, no s'emeteren els 1.300 milions que mancaven. Sense recursos, doncs, s'atengueren les despeses de la Caixa amb préstecs i acòptes fets pel Comitè de Canvis i, després, amb diners del Tresor i, finalment, la Caixa deixà de pagar. Com que continuà treballant, els endarreriments pujaren 350 milions.

Naturalment, això no pot continuar, però en comptes d'emetre els 1.300 milions que manquen s'esmerçaran bons del Tresor i per això s'ha de demanar la corresponent autorització a les Corts. Aquests compromisos no es poden saldar amb els ingressos del 1932, ja que s'imposarien als contribuents unes càrregues superiors a les que poden suportar.

El Pressupost ordinari són despeses i ingressos normals que el Govern s'ha imposat d'anivellar, i en aquesta tasca hi han col·laborat tots els ministeris en conjunt. Tasca difícil: hi ha hagut reduccions dolorosíssimes, s'han hagut de recarregar tributs... Estem en una època de transició. La situació actual de la Hisenda no pot continuar i els contribuents o paguen el que cal per sanejar-la o hi haurà una crisi de la qual ells seran els primers perjudicats.

Baldomero Argenté, el dia 17.2.32 comenta des de les pàgines de "La Vanguardia" la situació financera, en un article titulat "Els projectes tributaris. Unes ides elementals", on diu: s'ha de posar mà als impostos, la crisi econòmica, la situació precària del país, la manca de recursos del Tresor i la manca de crèdit de l'Estat ho exigeixen. Això és ineludible. El com, és la cosa discutible. Però no n'hi ha prou de dir-ho, els qui ho diuen han d'assenyalar algun camí per a fer-ho. Com que a Espanya els partits funcionen des de fa poc temps i no estan habituats a aquestes coses, i els intel·lectuals estan falsificats, resulta que ha de ser el mateix contribuent el que ha de trobar aquests camins.

També des de les pàgines de "La Vanguardia" del dia 28.2.32, Baldomero Argenté, en l'article titulat "El Ministre té raó" diu que es discuteixen els augmentos de les contribucions i dels impostos, i que la classe contribuent protesta, però en Carnèr ha dit que la República necessita diners, ja que ha de pagar; i amb això no hi ha res a dir: o es fa un emprèstit

o s'augmenten els impostos. Però, és clar, en el moment actual un emprèntit no pot ser, la situació és difícil i llavors no resta altre recurs que l'augment dels impostos.

Fou molt interessant la conferència d'en Miquel Vidal i Guardiola, donada el dia 14.3.32 a la Sala Mozart, en un cicle de conferències patrocinat per la Lliga. Aquesta es referia al tema de la política financera de la República

Va començar dient l'orador que: cal examinar conjuntament la política financera de Prieto i Carner, els dos Ministres d'Hisenda que ha donat fins ara la República. És estrany que una persona tan culta, intel·ligent, digna i honorable i experta com en Carner pugui dir que se sent satisfet del Pressupost que presenta al Parlament, tan poc adequat a les circumstàncies i que infringeix les tres normes fonamentals de la política financera assenyalades per en Prieto precisament: sinceritat en l'exposició, economia en les despeses i enrobustiment dels ingressos.

Senzillament, l'única explicació possible és que en Carner fa demagògia. Fa tot seguit una anàlisi del Pressupost del 1932 comparant-lo amb els dels anys anteriors. I diu que l'augment del Pressupost és una constant econòmica: l'any 1860 el Pressupost pujava 500 milions; el 1901 era de 1.000 milions; el 1920, de 1.800 milions; el 1922, de 3.000 milions i el que hom presenta ara a discussió passa de 4.000 milions de pessetes.

Comenta que tots els Pressupostos, des del 1902 al 1923, foren estancats i que l'economia espanyola també va prosperar enormement.

Finalment, entra en el tema candent del dia: com caldria que fos el Pressupost de 1932?

Senzillament, igual que el del 1931, de 3.700 milions, o sigui:

Despeses ordinàries	3.260 milions	Entrades:	
Endarreriments trobats	309 "	Recaptació del 1931	3.656
Augments darrer govern		Disminució 1% conseqüència crisi mundial	36
qüestions ineficaces	305 "		
Economies guerra-marina	- 300 "		
Total	3.624 milions		3.620

i el Pressupost resta equilibrat. Queda de reserva l'augment vegetatiu dels ingressos, si es manté la normalitat econòmica.

En un segon any, és a dir en el Pressupost següent, les xifres podrien ser:

Despeses: del 1932	3.624	Entrades: les del 1930	3.735
Desgravació endarreriment	- 309	Nous tributs	120
Augment vegetatiu	66		
Total	3.381		3.855

Hi ha un marge de 500 milions per a millores de serveis o desgravació dels impostos.

L'anivellació actual ha estat mal preparada, mal calculada, mal realitzada i mal consolidada.

Mal preparada. Ho fou pel Ministre anterior: Prieto; s'han esbrinat les causes de la ineficàcia de la nostra burocràcia, tal mal pagada? Què sabem de les reformes de l'exèrcit fora del que en diu l'Asaña? Hi ha un esforç del Govern per a evitar precipitacions en la iniciació de les despeses socials que creixeran geomètricament, però desproporcionadament a la utilitat efectiva que se'n treurà? No hi ha una constant indecisió i versatilitat en les Obres Públiques? Com ha trobat en Carner les entrades preparades per en Prieto? Val la pena de prodigar tants elogis a l'entecessor referent a la reforma fiscal i administrativa? El ministre socialista no féu cap pas per introduir els nous principis de la generalitat de la càrrega, ni progressió segons capacitat i desgravació del treball. Per tant, què va fer en Prieto?

El fracàs del Govern ja es veié venir en prorrogar el Pressupost el primer trimestre de 1932, amb un augment líquid de 275 milions de pessetes. El projecte no suprimeix despeses superflues, ni prepara llur supressió, ni tampoc prepara el fet de pensar-hi més endavant, sinó que tanca el camí al sanejament. La mala preparació d'en Prieto ha costat a la República no res menys que 500 milions, i el dèficit del 1931 no ha estat sinó degut a la mala gestió d'en Prieto des del Govern.

Mal calculada. És inqüestionable el mal càlcul. Parla de nombroses indotacions a les despeses, de desproporció entre el que es gasta de personal i de material: Instrucció pública, un veritable caos a les despeses ferroviàries, i dels nous plans de la política hidràulica d'en Prieto. El càlcul de les entrades és optimista en excés, la baixa de la recaptació que diu en Carner no és gens clara, i el fet de recarregar tributs defectuosos produirà una contracció en la base tributària i un augment en la defraudació fiscal en uns moments de recessió, i només a'assoliran els números calculats per als augments dels impostos indirectes. I que això ho hagi fet precisament un Ministre d'esquerra!

Mal realitzada. Les modificacions introduïdes són inadmissibles. La burocràcia no disminueix, sinó que augmenta; les despeses socials són expansives com poques n'hi ha. Augmenta en res menys que 28 milions l'assignació a Policia i Guàrdia Civil. L'economia que diuen que s'obté a l'exèrcit passa a recarregar les classes passives. És curiós que un país que no ha fet la darrera gran guerra tingui no res menys que 227 milions a classes passives militars! I 135 milions per a despeses ocasionals.

I en Carner ens diu: o recàrrecs en els impostos o catàstrofe!

Si el sistema tributari és just, els recàrrecs en els impostos són el mètode més senzill i pràctic. Però a Espanya, el sistema tributari data del 1854, amb ben poques reformes d'aquell any ençà; suporten el càrrec fiscal les classes que crren amb el treball i l'estalvi. La República hauria de modernitzar i ampliar aquesta estructura en profit dels humils; però els augments d'en Carner van a parar al que treballa i provoquen alteracions en els costos. S'han d'estudiar estadísticament tots els impostos, i si

PODIPICA FINANCERA DE LA SEGONA REPUBLICA DURANT ELS
ANYS 1931 I 1932 I L'ESTADUT DE CATALUNYA.

Volum Segon

Tesi doctoral presentada per

JOAN MARTI I ARTIGAS

a la Facultat de Ciències Econòmiques de Barcelona

VIII. La primera llei sobre l'impost de la Renda

IX. Comentaris, conclusions, abast i limit d'aquest treball
i resum general.

EL BANC D'ESPANYA I EL MINISTERI DE FINANCES DURANT ELS NOU
PRIMERS MESOS DE LA REPUBLICA.

	Pàgina
-La Proclamació de la República i el Banc d'Espanya (abril-maig de 1931)	05.001.0
-El credit de sis milions de Lliures esterlines amb el Banc de França (maig-juny de 1931)	05.004.0
-El Pla Carabias de defensa de la cotització de la pesseta (juliol-setembre de 1931)	05.010.0
-La modificació de la Llei d'Ordenació Bancària de 1926 (octubre-desembre de 1931)	05.015.0
 -Documentació:	
Annex A: Ordre del Ministre d'Hisenda sobre l'obri- ment d'un crèdit per actuar en el mercat de divisa (22-6-31)	05.025.0
Annex B: Dues cartes del Banc de França(19 i 20 de juny de 1931)	05.026.0
Annex C: Projecte de conveni per obrir un crèdit a l'estranger (22-6-31)	05.028.0
Annex D: Conveni per obrir un credit a l'estranger per part del Banc d'Espanya (24-6-31)	05.030.0
Annex E: Pla Carabias(26-6-31)	05.032.0
Annex F: Dictamen de la Comissió d'Operacions del Banc d'Espanya sobre el Pla Carabias(15-7-31)	05.035.0
Annex G: Un altre informe de la Comissió d'Ope- racions del Banc d'Espanya sobre el Pla Carabias (15-7-31)	05.038.0
Annex H: Aclariments al projecte de defensa del canvi (5-8-31)	05.040.0
Annex I: Resum de l'opinió del Govern sobre l'afer de la defensa de l canvi(10-8-31)	05.044.0
Annex J: Nou dictamen de la Comissió d'Operacions sobre l'afer de la defensa del canvi (11-8-31)	05.046.0
Annex K: Disconformitat del Governador als dicta- mens (11-8-31)	05.051.0
Annex L: Ordre del Ministeri d'Hisenda (24-8-31)	05.053.0
Annex M: Projecte de la Comissió d'Operacions ela- borat pel Subgovernador (1-9-31)	05.054.0
Annex N: Comunicació del Banc d'Espanya al Ministeri demanant aclariments (7-9-31)	05.060.0

Annex P: Informe del Banc d'Espanya relatiu al pro- jecte de dmodificació de la Llei d'Ordena- ció bancària (30-10-31)	05.062.0
Annex Q: Ordre Ministerial de suspendre les fun- cions del subgovernador del Banc d'Espa- nya (6-11-31)	05.093.0
Annex R: Ordre del Governador suspentent les funcions del subgovernador (6-11-31)	05.094.0

LA PROCLAMACIÓ DE LA REPÚBLICA I EL BANC D'ESPANYA (abril-maig 1931)

L'adveniment de la República, el 14 d'abril de 1931, passa aparentment sense pena ni glòria, segons les actes del Consell General del Banc d'Espanya.

El dia 13 d'abril hi hagué Consell General i res no permet deduir la data, els afers es despatxen rutinàriament.

El dia 17 d'abril hi hagué un nou Consell General. En el curs del Consell s'acomiadà el Governador, Federico Carlos Bas, fent un petit discursset que figura a l'acta i del qual podem extreure una frase tan significativa com la següent:

"... que se marchaba con la satisfacción del deber cumplido y que no podía decir con pena, porqué era tal la que por otros motivos le tenía embargado, que consideraba en él el tal sentimiento agotado." Li respongué el conseller Ramon de Rivero, comte de Limpas, que era dels que portava sempre la veu cantant en els problemes del Consell, dient-li: "... en la conciencia de todos estaba la importancia de los momentos presentes y que el sentimiento del Consejo era mucho mayor por otros motivos... que conocía el sentimiento que en estos momentos embargaba a todos los consejeros."

Això fou tot el que translluï en el Consell respecte al canvi de règim.

A la tarda del dia 17 del mateix mes d'abril, hi hagué una reunió extraordinària del mateix Consell General, presidida pel Subgovernador primer, senyor Pedro Pan, el qual comentà amb els consellers que al matí havia visitat el Ministre d'Hisenda del Govern Provisional, en Prieto. El Subgovernador primer explicà que sortí de l'entrevista molt ben impressionat. I que durant aquesta visita s'havia acordat actuar de conjunt el Ministre i el Banc d'Espanya, per tal d'evitar en aquells moments sensibles alteracions d'ordre financer. El Subgovernador digué al Ministre que el canvi de règim havia repercutit sobre la vida bancària bo i produint una retirada de diners en efectiu dels comptes corrents; que els bancs privats havien hagut d'anar al redescòmpte i que, per tant, la xifra de la circulació fiduciària havia augmentat a 4.850 milions de pessetes, si bé el Banc d'Espanya disposava de reserves per fer front a circumstàncies com les presents més que sobradament; però que calia procurar evitar-les perquè repercutirien sobre el canvi de la pesseta i també que la banca privada procurés restringir les concessions de crèdits mitjançant lletres financeres i pagarés.

El Subgovernador va fer veure al Ministre que calia donar a conèixer les intencions del Govern sobre les retirades de fons dels comptes corrents i la preterició que anava a sofrir, segons hom deia, els valors emesos du-

rant la dictadura, i desmentir els rumors que corrien sobre tot això. El Ministre prometé fer-ho mitjançant unes notes que publicaria precisament amb aquesta finalitat i afegí que si les gestions que havien portat a terme a Barcelona els representants del Govern donaven un resultat satisfactori, tenia la seguretat que milloraria sensiblement la situació econòmica d'Espanya. (El Ministre es refereix a la visita urgent que feren tres ministres del Govern provisional: Nicolau d'Oliver, en Marcel·lí Domingo i en Fernando de los Ríos, acompanyats d'en Carrasco i Formiguera, amb avió, el dia 17 a Barcelona, per convèncer en Macià que abandonés les seves suposades o possibles intencions separatistes i seguís la línia marcada en el Pacte de Sant Sebastià.)

En Prieto aprofità la visita del Subgovernador del Banc d'Espanya per a presentar-li en Juli Carabias Salcedo, que havia estat nomenat Governador del Banc, el qual prendria possessió del càrrec al cap de pocs dies. També comentà amb ells la conveniència que el límit dels 5.000 milions de circulació, que eren la cota superior assenyalada per la Llei d'Ordre Bancària, fos modificat i se situés per damunt l'esmentada xifra.

Tot això ho explica al Consellers i aleshores es passà a qüestions de tràmit i administratives, una de les quals fou demanar als empleats que, sense deixar de ser atents amb la clientela, els demanessin que no retiresin més fons que els necessaris i, per altra banda, que no lliuressin més d'un 10% de les peticions de fons en plata.

A la sessió del Consell del dia 20 d'abril, prengué possessió del càrrec el nou Governador, en Juli Carabias Salcedo. L'acte va ser totalment a l'antic estil, amb jurament i tot. En Carabias hi féu un petit discursset de circumstàncies, però recalcant la frase contundent que ve a ocupar el càrrec completament identificat ideològicament amb el nou Ministre d'Hisenda que l'ha nomenat, ja que ell també és un fill del poble i sent l'amor per la Pàtria amb la vehemència i l'apassionament del qui coneix de prop l'adversitat.

Hem d'esmentar ací que malgrat la proclamació de la República, es mantingueren les formes de tractament dels consellers, molts dels quals tenien títols nobiliaris i continuaren essent-hi designats en les actes del Consell. Aquest tracte no es perdé mai.

En aquella mateixa reunió es procedí a la cancel·lació del crèdit Morgan per 60 milions de dòlars i es comentà la conversació mantinguda amb el Ministre aquell mateix dia, en la qual digué que l'acord havia estat pres en Consell de Ministres i que el Banc d'Espanya no cinsiderés una descortesia el fet d'assebentar-se'n per la premsa.

En la sessió, el nou Governador participà als Consellers que el Ministre havia autoritzat augmentar el límit de la circulació fiduciària fins a 5.200 milions de pessetes.

El dia 18 de maig, hem de constatar la dimissió de Vidal i Guardiola del Servei d'Estudis del Banc d'Espanya.

El dia 23 de maig hom parla del redescòmpte de les certificacions d'Obres públiques. El Subgovernador primer diu que si bé això era un dret del Govern, convenia no fer-lo servir massa sovint. Que potser aquest redescòmpte podria ser acceptat per la banca privada i que potser seria fins i tot millor per el Govern no aparèixer com a deutor del Banc d'Espanya. Hom suggereix que l'afer es porti al Banc de Crèdit Industrial. S'acorda intentar passar aquest afer a la Banca privada.

El mateix dia 23, en Carabias diu que, després d'haver parlat d'aquesta qüestió amb el Ministre i el Director del Banc de Crèdit Industrial, han quedat que s'ho estudiaran i hi donaran una resposta.

Durant tots aquells dies, a les actes del Consell General hi ha una veritable preocupació pel canvi internacional de la pesseta, que està baixant de mala manera.

El dia 3 de juliol, un conseller demana explicacions sobre els rumors que corrien en els ambients financers sobre la suspensió de pagaments d'un banc de la plaça. És l'única notícia que es troba sobre la suspensió de pagaments del Banc de Catalunya en les actes del Consell General del Banc d'Espanya d'aquells dies.

El dia 7 de juliol s'autoritza l'elevació del tipus de descompte del 6 al 6½%.

EL CRÈDIT DE SIS MILIONS DE LLIBRES ESTERLINES AMB EL BANC DE FRANÇA
maig-juny de 1931

A la sessió del 30 d'abril de 1931, el Governador explicà als Consellers que, d'acord amb el Ministre, havien decidit recollir les "dobles" que hi hagi a l'estranger, com a mesura prèvia a tota solució del problema del canvi de la pesseta. Per a poder-les recollir fa falta la suma de quatre milions de lliures esterlines i el Banc haurà de gestionar tot sol un crèdit per tal de poder portar a terme l'operació.

Tanmateix, a l'hora de concertar definitivament el crèdit, el Tresor n'assumiria la meitat i l'altra meitat continuaria a càrrec del Banc d'Espanya. Diu que el crèdit potser exigirà el desplaçament d'una garantia en or.

El Governador confirma que no es tracta de donar un aval, d'obtenir un crèdit amb l'aval del Tresor, sinó que a precís del Ministre, que està en íntima compenetració amb el Banc, és aquest el que ha de fer les gestions per tal d'obtenir el crèdit amb els seus recursos i possibilitats.

Aconseguit el crèdit, llavors apareixerà el Tresor per contractar la seva part i que durant els tràmits per a concertar el crèdit, el Banc no haurà d'adquirir cap compromís sense que prèviament no es determini amb el Govern la quantitat a contractar. Finalment, el Governador comenta que el Ministre es troba en molt bona disposició envers el Banc.

El Comte de Limpas respon que l'operació no li sembla malament, però que caldria que el Govern requerís el Banc per a concertar l'operació, ja que, d'acord amb la Base 7ª de l'article 1r. de la Llei d'Ordenació Bancària vigent, no existeix cap poder legislatiu que el faculti i ja que el Banc vol col·laborar amb el Govern per al bé d'Espanya, haurà de quedar ben clar aquest punt i hauran de demanar al Ministre una declaració que expressi que, d'acord amb el Consell de Ministres, declara que l'esmentat Consell té facultats per a aplicar l'operació segons la base 7ª de l'article 1er.

El Governador li respon dient que s'haurà de perdre el temor que el futur Parlament rebutgi l'operació, però que indicarà al Ministre que es faci amb el màxim de garanties i sense faltar a les lleis.

El dia 13 de maig, el Governador comunica les gestions fetes per obtenir el crèdit, intercalant al seu discurs la frase següent: "... a cuyo fin el Gobierno tiene el propósito de ofrecer en garantía una determinada cifra de frascos de mercurio..." Diu també que a causa de les circumstàncies actuals les possibles solucions a aquest afer es retarden i que la solució demanada no arriba. Hi ha, però, alguna proposta en estudi que pot donar resultat. Els consellers comenten que la millor garantia que pot donar el Govern és tranquil·litat i manteniment de l'ordre,

base de l'estabilitat política. (No oblidem que aquesta sessió del Consell s'escau el dia 13 de maig de 1931, tres dies després de la crema de convents a Madrid.)

El dia primer de juny, el Governador manifesta que ha estat iniciat un estudi per tal d'obrir un crèdit amb unes cases franceses. Que, atès el difícil moment del canvi, el Ministre d'Hisenda voldria un crèdit en or, garantit pel que fos: els ingressos de les Duanes, l'existència de mercuri, la producció de les mines d'Almadén o per qualsevol altra cosa (cal interpretar potser el pensament del Ministre que la garantia que volia oferir era una d'aquestes coses, però no totes simultàniament). Hom decideix que el Consell visiti el Ministre per a reiterar-li els punts que es van discutir a les reunions anteriors i demanar-li que comunicui al Govern que "... el Banco de España está dispuesto a aportar los elementos necesarios para la defensa de nuestra divisa, afrontando así la difícil situación presente...". Els consellers proposen demanar una entrevista al Ministre d'Hisenda i al President del Govern Provisional per a reiterar-los la constant decisió del Banc a prestar als interessos públics tot l'auxili i la col·laboració al seu abast, dins les normes preceptuades a l'article 1er., Base 7ª de l'actual Llei d'Ordenació Bancària, i per demanar al Govern que estableixi la garantia millor que és afirmar l'ordre i el respecte a les persones i els béns.

El dia 9 de juny, el Governador explica la situació de les negociacions per tal d'obtenir un crèdit amb una representació francesa, i que una Comissió del Banc presidida pel mateix Governador haurà d'anar a París a cloure el tracte, si bé es mantenen negociacions en diverses direccions.

El Subgovernador primer del Banc, Pan, explica que ha parlat amb la representació del Banc de París que podria concedir el crèdit, però no sense desplaçament de la garantia en or. El Governador aclareix que si les gestions que porta a terme el Govern en altres direccions donen resultat no serà necessària la intervenció del Banc. Als consellers no els acaba de convèncer el fet que el crèdit que es concedeixi impliqui el desplaçament de la garantia de l'or i hom decideix acabar de parlar-ne un altre dia, essent recomanada l'assistència de tots els consellers. El Governador els demana que reflexionin seriosament sobre el problema i fins i tot que escriguin les seves opinions; entre altres coses, caldrà especificar els límits d'allò que el Consell entén per "dobles", els termes de la seva ràpida i gradual amortització, el grau de responsabilitat a assumir pel Consell i l'Administració en el cas que s'arribés a haver de desplaçar la garantia i, finalment, els demana que es llegeixin les resolucions adoptades anteriorment en casos semblants.

A la reunió del dia 10 de juny es torna a tocar aquest punt, com ja s'havia dit. El Governador invita els consellers a fer preguntes amb la finalitat que es puguin fer ben bé càrrec del problema. Un dels consellers, Céspedes, demana en quin grau és compatible la lliure expressió d'opinions amb el respecte que es devia als factors d'interès nacional. Carabias li respon que hi cap la major amplitud possible.

El Subgovernador primer, tot lloant el Governador pel zel que mostra per als interessos públics, afirma que no s'han de traspasar els termes de la base 7ª de l'article 1er, de la L.O.B. actual i que sigui el mateix Govern el que requereixi al Banc per fer l'operació dins aquest marc legal. El Governador li respon que tots coneixen perfectament bé els desigs del Govern, més ajustats a aquell precepte que altres vegades anteriors i que també havien acatat els Consellers. Céspedes expressa una opinió totalment contrària al desplaçament de l'or del Banc com a garantia de l'operació, fonamentat solament en necessitats polítiques.

Alguns consellers, Rolland i Amurrio, procuren harmonitzar els criteris en el sentit que el Ministeri dicti una ordre que seria resolta pel Consell del Banc. En canvi, Céspedes diu que solament pel pes de les circumstàncies i contra tota força de la seva lliure inclinació podria prestar el seu assentiment a l'acord de desplaçar l'or.

Altres consellers s'adhereixen a aquesta idea.

El Governador confirma que solament per rescatar les "dobles" el Govern desitja fer l'operació, que no es faran noves operacions d'aquest tipus sense una seguretat de canvi, que la pròrroga no es farà sense rebaixa i que la contrapartida en pessetes serà dedicada a l'adquisició d'or per al reintegrament.

Un conseller pregunta si el Tresor té or; hom li respon que no. La xifra total de les "dobles" era, a la fi del mes de maig de 1931, de 4.111.337 lliures esterlines.

Finalment, el Governador resum el debat dient que l'operació a càrrec del Banc d'Espanya no serà concertada si arriben a bon port les negociacions que té començades el Ministeri. Però, com que sembla que l'Administració no ha pogut concloure-les favorablement i tenint en compte les raons urgents de la necessitat del rescat de les "dobles", el Consell acorda: Que l'Administració, dins el marc de la Base 7ª de l'article 1er. de la L.O.B., disposi el que manqui per a situar a l'estranger 4 milions de lliures esterlines en or per a garantir l'operació; que aquesta operació ha de servir únicament pel rescat de les "dobles" i amb les següents condicions:

- les "dobles" rescatades s'amortitzaran als seus venciments en quantitat no inferior al 20%,
- la restitució de l'or al Banc d'Espanya es realitzarà no més tard que divuit mesos,
- no es concertaran més operacions de "dobles",
- si això fos imprescindible, hom establirà l'assegurança corresponent de canvi,
- la contrapartida en pessetes es destinarà a comprar divises or per tal de restituir al Banc el seu desembossament.

El dia 13 de juny, hi ha una nova reunió, i en Carabias diu que aquella mateixa nit surt cap a París acompanyat d'alguns consellers. Un conseller temorenc expressa la idea que el Banc no ha d'intervenir en l'afer si no hi ha una necessitat veritable, i que resti ben clar que el Banc no prendrà cap compromís, i que qualsevol acord haurà de ser ratificat pel Consell.

El dia 17 de juny presideix el Consell el Subgovernador segon, ja que en Carabias, en Pan i el comte de Limpas han anat a París. Aquell comunica la situació desfavorable del canvi internacional aquells dies i la decisió del Govern d'intervenir el canvi i que demana la col.laboració activa del Banc d'Espanya.

El Subgovernador comenta que potser seria interessant variar les condicions de l'acord del dia anterior en el sentit que una part del crèdit servís no solament per a rescatar les "dobles", sinó també per intervenir el canvi.

Alguns consellers es mostren disconformes amb aquesta idea, ja que, per una banda, hi hauria d'haver una declaració expressa del Govern en la intervenció i també per a eximir de responsabilitat el Consell del Banc davant la Junta d'accionistes. Altres consellers diuen que essent tan important el canvi de la nostra moneda la recollida de les "dobles", no és possible fer aquesta variació de les intencions primitives. Uns altres diuen que la disminució de l'or reportarà efectes sobre la circulació fiduciària, la qual cosa, unida a les probables pèrdues originades per la intervenció, exposaria a perills a la nostra economia, als quals no convé exposar-la. Altres consellers s'estranyen que el Ministre que sempre havia estat partidari de la no intervenció dels canvis, ara hagi canviat d'opinió; manifesten també que aquest canvi radical pot donar alloc a desorientacions i pot perjudicar les negociacions de Carabias a París.

Altres consellers encara posen de manifest el caràcter circumstancial d'aquesta intervenció.

Finalment, el Consell resol donar suport a l'acció del Govern d'una manera transitòria i fent-li saber les conseqüències d'aquestes mesures; demanant-li que actuï sempre dins el marc de la base 7^a de l'article 1er. de la L.O.B. Aquest precepte ha de constituir una garantia jurídica no solament per salvar la responsabilitat del Consell, sinó també per obtenir un veredicta favorable de l'opinió pública.

A la reunió del dia 18, el Subgovernador comunica haver mantingut sengles conferències telefòniques amb el Subgovernador primer i amb el comte de Limpas a París. Diu que tots dos estan d'acord a no intervenir en el mercat de canvis davant el temor de pèrdues que consumeixin els elements que s'hi destinin. En canvi, el Governador ha estat optimista pel que fa a les negociacions en curs i considera perjudicial per al seu bon èxit el fet que pogués trascendir que l'opinió del Banc és contrària a tota intervenció, encara que modesta i transitòria.

En una segna reunió, el mateix dia 18, hom comenta la visita al Ministre, que si bé està d'acord a destinar el crèdit que s'està negociant a París a rescatar les "dobles", potser ell creu que s'hauria de demanar el crèdit per 6 milions de lliures esterlines i destinar-ne dos milions a les necessitats del C.O.C.M. de tipus corrent i comercial; el Ministre reclamarà del Consell de Ministres un acord per invitar el Banc que actuï en aquest sentit.

El dia 19 de juny, es manifesta a la reunió que és condició indispensable recollir les "dobles"; que el COCM ha de saldar les operacions al dia, que no ha d'intervenir en especulacions. Els Subgovernadors segon, que presideix la reunió, diu que el Banc ha de ser contrari a totes les especulacions i que la intervenció d'aquests dies és esporàdica. El Consell es manifesta unànimement temorenc d'intervencions perilloses. Pel que fa referència a l'ampliació del crèdit hom decideix parlar amb els comissionats a París i autoritzar-los fins a l'esmentada xifra de sis milions de lliures.

El 22 de juny, de retorn ja de París els comissionats, es llegeix al Consell una ordre del Ministeri d'Hisenda que autoritza l'obertura d'un crèdit de 6 milions de lliures esterlines destinat a recollir les "dobles" i a facilitar al COCM els mitjans necessaris per actuar al mercat; el crèdit, el concertarà el Banc d'Espanya en el marc de l'actual L.O.B. essent autoritzat perquè constitueixi la garantia en or, amb desplaçament o no, i a facilitar al Tresor en qualitat de préstec la meitat del crèdit (tres milions de lliures); les despeses seran a càrrec del Tresor; El Ministeri ha estat autoritzat per a celebrar amb el Banc d'Espanya el corresponent conveni. (Vegeu-lo a l'Annex A)

El Governador comenta que les operacions encarrilades per altres camins estan molt retardades; en canvi, la que portaren terme la Comissió del Banc d'Espanya ha donat bon resultat, i transcriu dos oficis del Banc de França pels quals aquest concedeix dos crèdits de 3 i 6 milions de lliures esterlines, per tres mesos, al 3/2% anual, amb garantia de dipòsit d'or.

El Governador demana la conformitat del Consell, atès que no els fou possible obtenir més bones condicions. Alguns consellers opinen que el conveni amb el Ministeri caldrà que especifiqui que les dues terceres parts del crèdit es destinaran a la recollida de "dobles", la resta, a les atencions del COCM per despatxar operacions corrents, però mai a intervenir el canvi. Alguns consellers insisteixen que el COCM no pot intervenir en els canvis i que ha de tancar diàriament les operacions. El Governador concreta que el COCM no ha especulat mai, únicament ha intervingut en els canvis de forma esporàdica i en moments molt singulars. (Vegeu Annex B.)

Alguns consellers recalquen que el crèdit obtingut no pot servir més que per recollir les "dobles" i dins el límit de 2 milions de lliures per les atencions pròpies i justificades del COCM, però mai per intervenir en els canvis, i que s'oposaran a tot allò que contrariï aquesta idea. (Vegeu Annex C.)

Finalment, el Governador resum el debats del dia demanant al Consell que aprovi les operacions esmentades en el sentit que s'ha dit i repetit. El Consell les aprova.

A la reunió del dia 24, hom dona lectura al text del conveni firmat amb el Ministeri. (Reproducció íntegra a l'Anex D.)

Com hi podem veure, les diferències essencials entre el text proposat pel Consell del Banc d'Espanya i el text definitiu signat amb el Ministre són les següents:

- La condició 5ª, que assenyalava les garanties de l'operació. En el projecte del Banc, s'esmentava que l'Estat ofereix espontàniament l'existència i la producció de les mines d'Almadén, els ingressos de les Duanes i la responsabilitat general de l'Estat. Al conveni definitiu s'hi diu simplement que en garantia de l'operació, l'Estat ofereix l'existència i la producció de les mines d'Almadén i la responsabilitat de l'Estat.
- La condició 6ª del projecte per la qual l'Estat havia de lliurar al Banc d'Espanya tot l'or de què disposa per amortitzar el préstec i que podrà vendre i percebre en or les garanties esmentades en la condició 5ª és suprimida.

El Governador comenta que va parlar amb el Ministre de les diferències que hi havia entre el text proposat i el text definitiu, però que partint de la idea que aquestes diferències no afecten en res de substancial, no havia tingut inconvenient, davant la urgència de la situació, de formalitzar el conveni signant-lo sense un nou examen pel Consell del Banc.

A l'acta esmentada del dia 24 hi ha a continuació un paràgraf que diu que molts consellers demanaren explicacions sobre aquests punts, les quals donades amplament pel Governador s'aprovà el text del Conveni subscrit per ell.

No consten ni figuren a l'acta els detalls d'aquesta part de la sessió ni les preguntes fetes al Governador ni les seves respostes, ni si fou ràpida o no l'aprovació del Conveni. Què devien dir els consellers discrepants? Com els convenceria el Governador? Fou una actuació basada en el fet consumat? Indiscutiblement, hi ha la diferència entre els dos textos i la submissió del Consell als arguments que els devia donar el Governador. Veiem ben clar que el Ministre i el Governador anaven d'acord.

El Subgovernador diu que ja s'ha tramès a la sucursal del Banc de França a Mont de Marsan l'or equivalent a 6 milions de lliures i que s'ha rebut una nota telegràfica de la seva recepció. Com podem comprovar tot és dat i benefici, conveni signat i l'or enviat quan es reuneix aquell dia el Consell; no va tenir més remei que dir a tot Amén. Potser sí que se seguí la tàctica del fet consumat; l'enèrgica actuació de Prieto, combinada amb la del Governador portaren els fets a aquesta conclusió.

Com a nota anecdòtica comentarem que aquest or dipositat a Mont de Marsan va ser el que es va salvar de l'entrega als russos quan la guerra. El fet de no estar a les caixes del Banc d'Espanya de Madrid feu que no formes part de l'expedició a Rússia.

Aquest or va ser tornat a Espanya finalitzada la guerra civil, com a conseqüència dels acords Berard-Jordana que varen normalitzar les relacions diplomàtiques entre la República francesa i l'Espanya nacionalista.

Poc es podien pensar els republicans al fer l'operació de credit que a quell or seria el que es salvaria de la pèrdua.

EL PLA CARABIAS DE DEFENSA DE LA COTITZACIÓ DE LA PESSETA. Juliol-setembre 1931

A la sessió del dia 26 de juny del Consell general del Banc d'Espanya, en Carabias plantejà oficialment l'acció de defensa del canvi de la pesseta, acció coneguda posteriorment amb el nom de "Pla Carabias".

La proposta fou escrita pel Governador i llegida a l'esmentada sessió. Aquesta acció de defensa de la pesseta consistia essencialment a comprar a l'exterior totes les pessetes que s'oferissin amb pèrdua de canvi superior a un tipus determinat, en aquest cas, a 51'30, i alhora disminuir la circulació fiduciària en la mateixa quantitat de pessetes.

Aquest pla de defensa exposat en línies generals, va ser estudiat pel Ministre i en Carabias; aquell el va aprovar previ l'assessorament positiu de Josep-Manuel Figueras, Director General del Banc de Bilbao i ex-governador del Banc d'Espanya, de Josep Larraz i d'Oleguer Fernández-Baños, de la Secció d'Estudis Econòmics, i de Francesc Bernis, Secretari del Consell Superior Bancari.

Segons Carabias, tots coincidiren a donar la seva conformitat al pla, el qual va ser portat a terme d'una forma esporàdica en els dies difícils de la primera quinzena de juny, quan el canvi de la pesseta baixava i baixava sense aturador. En vint-i-quatre hores, el canvi de la lliura esterlina va passar de 61 a 54'20 i uns dies després es parava a 48'70, sense que fos necessari actuar amb xifres superiors a 150.000 lliures esterlines.

En aquells moments, es torna a repetir el cas, la lliura torna a cotitzar, el 26 de juny, a 51'60 i s'ha de tornar a aplicar la medicina, però ara caldrà fer-ho d'una manera sistemàtica i completa, i és per això que el Governador posa el problema damunt la taula per a instituir-lo. El Governador fa un breu comentari relatiu a "... el proponente no podría asumir la responsabilidad que le incumbe como representante del Estado y Jefe de la Administración del Banco, en la inhibición que implica, con respecto a la marcha del cambio, el criterio sustentado por algunos consejeros en sesiones anteriores".

És una clara al·lusió i un atac a la posició antiintervencionista del canvi que molts accionistes sostenien, més preocupats pels interessos privats del Banc que pels interessos nacionals.

El pla Carabias, per tant, comprèn quatre punts:

1r. El COOM comprarà, per ordre del Governador del Banc d'Espanya, totes les pessetes que s'oferelxin a l'estranger, al tipus superior a 51'90 per lliura esterlina.

2n. La circulació fiduciària serà reduïda automàticament en el mateix import de les pessetes adquirides.

3r. Els beneficis que es produeixin per la major valoració de l'or de l'actiu, actualment estimat a la par com a conseqüència de la seva conversió en pessetes als canvis corresponents, s'assentaran a un compte provisional, l'aplicació del qual es resoldrà en el futur.

4t. Notificar aquest acord al Ministre d'Hisenda, pel que es refereix a la Llei d'Ordenació Bancària, i demanant autorització per a l'execució del pla i indicar al Ministeri la conveniència d'actuar sobre el tipus de descompte.

Acabada l'exposició del Pla, el Governador demana als consellers que se l'estudien reservadament, i s'acorda que la proposta passi a la Comissió d'operacions per a dictaminar-la. (Vegeu a l'Annex E el Document llegit pel Governador, proposant el Pla.)

No va ser fins el 15 de juliol, tres setmanes més tard, quan la Comissió d'operacions presentà el dictamen de la proposta. A la sessió del Consell del 15 de juliol, la Comissió exposa els punts següents en relació a aquest afer:

Que la defensa del canvi necessita la creació d'una base de divisa estrangera que es pot obtenir per inflació fiduciària, per crèdits de l'estranger, per mobilització de l'or del Banc o per captació de saldos procedents de l'actiu de la balança del comerç. No cal dir que el primer procediment s'ha de descartar; el segon és pràcticament exhaurit després de la concessió del crèdit del Banc de França; el tercer, sense una estabilització i amb el marc legal (base 7ª de l'article 1r.) que ho impedeix, no pot ser emprat. Però si s'intervé el canvi i no s'ataquen els mals fonamentals de la seva depreciació, el pla proposat és molt perillós i arriscat. Resta, únicament, per tant, la utilització del quart procediment.

És ben clar que les mesures restrictives no han evitat l'exportació de capitals, però, d'altra banda, resulta que totes les accions interventores en defensa de la pesseta han servit per limitar les pèrdues dels exportadors de capital; el sacrifici no pot continuar en aquesta direcció, hem d'assegurar el canvi al capital que s'importa, el que produeix partides actives a la balança de comerç.

El dictamen de la Comissió d'operacions acaba fent les següents recomanacions:

- Que es faci veure al país i al Govern (com si el Govern no n'estigués prou, de preocupat ja!) la importància del problema monetari i la necessitat de trobar-hi una solució definitiva i programada, de la qual el Banc d'Espanya hauria de ser el col·laborador.

- Captar les divises dels exportadors.

- Que les Corts, recentment inaugurades, prenguin cartes en aquest afer i

declarin la urgència del pla monetari.

- Els augments que es poguessin fer al tipus de descompte, només servirien per ajudar en escassa proporció a la contenció de l'augment de la circulació fiduciària. (Vegeu el text complet del Document a l'Annex F.)

La Comissió dictaminadora dóna lectura, a continuació, a un altre Document relatiu a aquest afer. (Vegeu-ne el text complet a l'Annex G.)

Com podem observar després d'aquesta lectura, la Comissió d'Operacions no se sent gaire partidària del Pla Carabias i com que no troba arguments estrictament econòmics en contra, passa als polítics i socials.

Un cop llegit aquest segon document, s'obre un llarg debat entre els components del Consell, el qual resumirem.

Algú qualifica d'optimistes els càlculs del Governador, ja que és arriscat comprar lliures a 51'90 mentre no s'implanti el patró or i hi hagi una estabilització, perquè si el canvi continua baixant no hi ha altra sortida que l'or del Banc d'Espanya; per altra banda, no hi hauria contracció apreciable de la circulació, ja que es comprarien les pessetes amb lliures; però, aquestes, amb què s'haurien comprat? Per tant, les dues masses de moneda serien iguals i no hi hauria contracció.

N'hi ha que es mostren partidaris d'intervencions parcials i esporàdiques per no deixar el mercat a mans dels especuladors, però, en general, són enemics d'intervencions sistemàtiques; segons diuen, l'alça i la baixa del tipus de descompte solament és eficaç en països de moneda estabilitzada.

Uns altres opinen que si bé l'acció proposada pel Governador pot ser interessant com a correctora parcial dels canvis, no ho seria com a acció definitiva i constant. També creuen necessària la creació d'una forta massa de maniobra com proposa el Dictamen de la Comissió d'operacions del Banc.

En general, es comenta que donades les pèssimes circumstàncies de la situació econòmica a Espanya, cal emprendre una acció decisiva i seriosa com l'estabilització; és un problema nacional la fixació de la relació amb l'or; que el Govern i el Parlament realitzin amb energia els actes que calguin, un pla general i complet, no projectes i accions parcials, un pla que ho abracci tot, des del Pressupost general de la nació fins al crèdit públic i la política monetària.

Altres manifesten que, sense moneda estable, no es poden graduar els ingressos ni limitar-se les despeses; ni és possible el crèdit ni s'acabarà l'evasió de capitals. Tothom té consciència que ens trobem en uns moments difícils, però el Govern i el Parlament són els que han d'abordar el problema i traçar una política general.

El Governador respon a tots aquests comentaris dient que no anul·len per res el seu pla, que aquest no involucrava ni intervenció sistemàtica ni estabilització. Hom reparteix als consellers unes còpies dels documents esmentats perquè se'ls puguin estudiar.

Aquell mateix dia, el Governador manifesta als Consellers que, en una reunió mantinguda amb el Ministre i el COCM, hom ha aconsellat que es fes servir una part del crèdit concedit pel Banc de França, fins a 375.000 lliures esterlines, per a atendre operacions corrents.

El dia 5 d'agost, l'afer continua sense resoldre's; el Consell General del Banc encara no havia concedit l'autorització per tirar endavant el pla Carabias i passava l'afer de Dictamen en Dictamen, de Comissió en Comissió i d'informe en informe. A la reunió d'aquest dia, el Governador recorda la seva proposta del 26 de juny i aporta nous arguments continguts en un document que llegeix al Consell. (Vegeu Annex H.)

S'acorda tenir una reunió extraordinària de tots els Consellers per a resoldre d'una vegada la qüestió.

Aquesta reunió extraordinària per tractar de la proposta del Governador tingué lloc el dia 10 d'agost de 1931. El Governador hi digué, en començar, que el Ministre d'Hisenda tenia notícia dels seus escrits anteriors i que llegiria un resum del Ministeri sobre aquest afer. (Vegeu-lo a l'Annex I)

El dia 11 d'agost, hi hagué una nova reunió per tractar el mateix assumpte. Es presenta un nou Dictamen de la Comissió d'operacions del Banc. (Vegeu Annex J.)

Després de la lectura del Dictamen hi ha un petit debat en què es veu clar que els consellers hi estan a favor i en contra del pla preconcebut del Governador. Els consellers "... muestran su complacencia por la exactitud con que refleja la opinión del Consejo el dictamen presentado."

El Governador pren la paraula i diu que ja coneixia el dictamen llegit i que suposa que serà acceptat pel Consell; que ell no hi està d'acord i que vol salvar el seu vot amb un petit comentari, que llegeix a continuació. (Vegeu Annex K.)

El Consell aprova el dictamen amb la disconformitat del Governador.

L'afer queda aparentment mort fins a la sessió del Consell General del 24 d'agost, on és llegida una ordre del Ministeri d'Hisenda sobre aquest tema. (Vegeu Annex L.)

Després de la lectura s'obre el debat i el Subgovernador primer i manifesta que no és possible, sense més ni més, canviar la finalitat de les lliures del crèdit del Banc de França d'una forma unilateral, com fa la nota, i decidir que unes lliures que havien de servir per recollir les "dobles" ara s'utilitzin per actuar en el mercat de canvis. Hauria estat molt més correcte que el Govern, abans de prendre una decisió unilateral com aquesta, s'hagués posat d'acord amb el Banc d'Espanya. I diu que també va contra les normes estatuides el fet que el COCM, per aquesta classe d'operacions, rebí indicacions exclusivament del Governador, ja que són tots dos, Banc i Govern, els que han d'actuar sobre el COCM.

Pel que fa a l'or, hi ha certes dificultats d'usar l'or del Tresor i, quant al del Banc d'Espanya, és una cosa totalment prohibida per la Llei

d'Ordenació Bancària en vigor, la qual impossibilita de complir allò que disposa la nota.

El Governador replica al punt de vista del Subgovernador primer amb una sèrie de raonaments, un dels quals és la modificació de la LOB perquè eviti les dificultats esmentades pel Subgovernador; diu també que considera lògiques i raonables les consideracions del Govern en aquella nota.

Hi ha tot seguit un debat entre els Consellers on es veu ben clar la quasi total oposició del Consell als dissenys del Ministre i del Governador. Acaben acordant de redactar un document dirigit al Ministre en el qual es posin en relleu els perills i les dificultats que comporta l'Ordre del Govern i demanant-li una entrevista. El Governador comenta simplement "... que el asunto está sobradamente esclarecido en las sesiones anteriores..." i diu que està en desacord amb els Consellers, però que demanarà l'entrevista amb el Ministre per complaure'ls.

El dia 1 de setembre de 1931, es torna a reunir el Consell General, i el Subgovernador primer, Pan, llegeix un llarg projecte, redactat per la Comissió d'operacions del Banc, amb la intenció de trametre'l al Ministre. (Vegeu el text íntegre del projecte a l'Annex M.)

Un petit debat després de la seva lectura confirma que hi estan d'acord tots els consellers menys el Governador, el qual fa constar que no hi està conforme. S'acorda demanar una entrevista personal amb el Ministre.

Els dies van passant en discussions, sense arribar a la decisió de posar en marxa el pla Carabias.

A la sessió del Consell General del dia 7 de setembre, hi és llegida una comunicació del Consell del Banc al Ministeri demanant aclariments a certs aspectes de la nota del Ministeri que va motivar l'informe de la sessió anterior. (Vegeu aquesta Nota al Ministeri, a l'Annex N.)

A la fi de la lectura, el Governador diu "... que todavía no podía dar al Consejo otras impresiones del asunto por haber de someterlo al Sr. Ministro de Hacienda a conocimiento del Consejo de Ministros...":

Aquest afer resta mort i ja no n'hi ha més notícies en els escrits del Consell General. Hom pot deduir que tant el Governador com el Ministre, cansats de la negativa o resistència oposada pel Banc d'Espanya a engegar l'afer, havien dirigit llur acció vers una altra direcció: modificar la Llei d'Ordenació Bancària.

LA MODIFICACIÓ DE LA LLEI D'ORDENACIÓ BANCÀRIA. OCTUBRE-DESEMBRE 1931

El dia 13 d'octubre, en una reunió del Consell General, en Carabias diu que té coneixement dels projectes del Ministre sobre la nova Llei d'Ordenació Bancària; que féu algunes observacions al Ministre sobre el seu contingut, però que, per discreció, no pot dir si foren o no tingudes en compte.

Un dels consellers, Rolland, lamenta que s'hagi tramès la nova Llei d'Ordenació Bancària a les Corts sense que ells hagin estat consultats. Carabias diu que potser el Ministre no ho ha fet per evitar les repercussions a la cotització de les accions del Banc a la Borsa, si bé reconeix que potser sí que hi hauria hagut d'haver un previ acord entre el Banc d'Espanya i el Govern.

En aquella i en d'altres sessions del Consell executiu del Banc d'Espanya, es respira la pressa que té en Prieto per fer aprovar la nova llei, i els consellers es mostren preocupats pel fet que es pugui aprovar sense que el Banc sigui escoltat. A partir d'ara, tot són presses, també per part del Consell executiu: presses per demanar audiència al Ministre, al President del Govern, com més aviat millor, per tal de poder fer enrera aquella llei en projecte que els molestava.

Els consellers es basen en el fet que la relació Banc-Govern no seria canviada, de tal com havia quedat definida en la Llei d'Ordenació Bancària de Cambó modificada per Calvo Sotelo, sempre que el Banc d'Espanya col·laborés eficaçment a les accions del Govern; però els consellers no s'havien adonat que, en realitat, no col·laboraven a les esmentades accions del Govern, ja que o hi posaven resistència o ho feien a contracor encara que de paraula es manifestessin partidaris de les accions del nou règim.

El Ministre, sentint que no hi havia tal col·laboració, procedia a dictar la reforma de la Llei d'Ordenació Bancària i procurava fer-la aprovar tan de pressa com l'actuació parlamentària li ho permetia. Els afers que, segons que sembla, decidiren en Prieto a prendre aquesta decisió foren el préstec del Banc de França de sis milions de lliures esterlines i el Pla Carabias.

Aquell mateix dia (13 d'octubre) es decideix reunir una Junta General d'Accionistes, com més aviat millor, per autoritzar el Consell executiu a prendre les mesures del cas, ja que la nova llei ataca la solidesa del Banc i, per tant, l'economia espanyola en sortia mal parada; segons ells el projecte estava mal orientat i era lamentable que no se'ls hagués consultat.

El dia 22, hom resol demanar una entrevista amb el President del Govern i amb la Comissió d'Hisenda del Parlament. El Governador salva el seu vot sobre la sol·licitud d'una visita al cap del Govern, si bé donarà

compliment a l'acord del Consell.

El dia 22 mateix en Prieto dona l'autorització per celebrar la Junta General extraordinària d'Accionistes, la qual hom acorda reunir el dia primer de novembre següent.

El dia 26 d'octubre es comenta la visita a la Comissió Parlamentària d'Hisenda on foren rebuts amb gran deferència i els deixaren explicar amb tota llibertat. El comte de Limpías explica el gran discurs que féu a la Comissió encarregada de determinar el projecte del Govern, després d'haver estat rebuts el dia abans pels diputats; malgrat la brillantor i gran documentació del discurs, segons diu un altre conseller, hom arribà a la conclusió que no convencé als diputats. La Comissió parlamentària, efectivament, no es deixà convèncer, segons deixa traslluir l'acta del Consell General. Pels comentaris i les intervencions dels diferents consellers hom dedueix que tots estan en contra de la nova Llei, davant de la qual cosa en Carabias declara estar d'acord amb el projecte, tal com havia expressat el dia abans precisament davant la Comissió del Parlament, fet que havia estat esmentat per un conseller tot lamentant-ho. Ara, en aquesta reunió del Consell, en Carabias torna a repetir la seva identificació plena amb el projecte de llei.

Aquell mateix dia passà a decisió del Consell una petició del Ministre demanant una relació certificada dels crèdits personals que s'havien concedit des del 14 d'abril fins a la data a empreses periodístiques de revistes econòmiques i editorials, indicant el nom del beneficiari del crèdit i la quantia.

El Consell executiu manifesta que aquesta informació no es pot facilitar al Ministre ja que essent el Banc d'Espanya una empresa privada mancaria al secret professional si donava aquestes dades, i que igualment aniria contra l'article 20 dels Estatuts del Banc, els quals impedeixen donar a l'exterior aquesta mena d'informacions.

El Governador indica el seu desacord amb l'opinió dels Consellers i diu que es considera assabentat de l'opinió del Consell i que davant d'aquesta opinió majoritària complirà el que li manen.

El dia 30 és llegit l'informe que el Consell havia d'adreçar a la Comissió Parlamentària. Segons que sembla deduir-se de l'acta del Consell General, aquest informe va ser elaborat molt personalment pel Subgovernador primer, Pan, ja que li foren tributats nombrosos regraciaments per part de diversos consellers. Sembla també que el Governador no hi estava pas massa d'acord. (Vegeu el text d'aquest informe a l'Annex P)

Durant la discussió parlamentària de la nova Llei d'Ordenació Bancària Alba s'havia referit al fet que el Banc d'Espanya tenia 15.376 accionistes, dels quals 12.858 tenien menys de trenta accions. Això és veritat segons es desprèn del quadre "J" (Vegeu Annex P). Però cal matisar un xic la realitat:

El Banc d'Espanya tenia 15.376 accionistes que es repartien les 354.000 accions del capital de 177.000.000 de pessetes.

12.858 accionistes tenien 101.636 accions, o sigui 50'8 milions de pessetes de capital.

Els 2.516 accionistes de més de trenta accions en tenien 252.364, o sigui 126'2 milions de pessetes. En xifres relatives, doncs:

el 16% dels accionistes (més de trenta accions) tenien el 71'3% del capital,
el 84% dels accionistes (menys de trenta accions) tenien el 28'7% del capital.

El dia primer de novembre se celebrà la Junta General extraordinària d'Accionistes. Entre els documents existents a la carpeta de la Junta hi ha una noteta firmada amb data 27.10.31 (un dia després de la reunió del Consell que va negar facilitar al Ministre aquesta informació) per Carabias demanant una relació dels crèdits concedits a editorials i empreses publicistes de revistes financeres al servei corresponent; amb data del mateix dia, hi ha una relació del Departament d'Operacions, Negociat de Crèdits, esmentant els dos únics crèdits concedits que reunien aquelles dues condicions: un a nom de Daniel Riu Periquet, per 100.000 pessetes avalat per Àngel Vila i Periquet, i un altre a nom de "El Financiero", per 75.000 pessetes, avalat per José García Ceballos Teresí. Aquesta nota de resposta va sense firma, i el segell que s'estampà sota la data ha estat borrat per procediments químics, ja que la trama de la quadrícula també està esborrada.

A l'acta del 2 de novembre de 1931 es comenten els incidents que es produïren a la Junta del dia anterior, i Carabias assegura que ell no havia transmès els noms i les quanties dels dos crèdits. En aquella reunió es decideix fer imprimir 22.000 exemplars de l'informe del Consell executiu a la Comissió parlamentària i escampar-lo per tot arreu, fent-ne una difusió intensa i ampla.

La Junta d'Accionistes del dia 1 fou bastant accidentada. Hi acudiren, des de molt aviat, molts accionistes, al local del Banc d'Espanya, i comentaven els esdeveniments dels darrers dies, concretament la nova Llei d'Ordenació Bancària que el Govern volia tirar endavant. A l'hora d'obrir la Junta, la gentada era tan nombrosa que molts dels accionistes hagueren de romandre a peu dret.

Oberta la sessió, el Governador demanà calma i serenitat.

Començà el debat el Comte de Limpías, Ramon de Rivero, el qual posà de manifest la dolorosa sorpresa que el Consell havia tingut a l'assabentar-se del projecte del Govern. El Consell no veu la manera d'harmonitzar els interessos del Banc amb els del país a través de la nova llei i, per tant, posa a disposició de la Junta els càrrecs per tal de facilitar l'actuació d'una nova representació del Banc. Es llegeix tot seguit l'informe adreçat a la Comissió Parlamentària i també és llegit el projecte de llei del Govern. Comentaris i rumors diversos subratllen els principals paràgrafs dels esmentats documents.

En general, el projecte de llei suscita protestes; en canvi, l'informe es acollit amb calorosos aplaudiments.

Després parlen diversos oradors, però Carabias aclareix ben específicament que no es tracta de parlar a favor o en contra del projecte, ja que no és cosa de la jurisdicció de la Junta, sinó de l'actuació del Consell.

Alguns oradors diuen que la Junta sempre havia estat governamental i que ara no ho havia de ser menys. Expressen l'opinió que hi ha d'haver bons i duradors Ministres d'Hisenda; que el projecte de llei perjudica el país i el Banc; que mentre a tots els països se separa l'emissió de bitllets de les tasques del Govern per evitar que pugui ser polititzada, a Espanya es fa al revés. Dónen la més completa adhesió al Consell del Banc.

Un altre orador critica la presència de futurs inspectors del Govern al Banc al·legant que això seran futurs "enxufes".

Intervé el diputat socialista, Trifón Gómez —que era representant de l'Associació de Ferroviaris, propietària de 1.400 accions— el qual diu que hi ha corrents subterranis que, dins el Banc d'Espanya, van en contra del Govern i que això s'ha de desmentir clarament perquè cal que el país vegi i entengui clarament que el Banc d'Espanya no va contra el Govern, ja que havent-hi unes campanyes de premsa finançades des de dins el Banc, es pot fer néixer la sospita al país que el Banc està contra el Règim republicà.

No cal dir que aquests comentaris aixequen un aldarull enorme entre els accionistes, i hom reclama a l'orador que parli clar. En Trifón Gómez acaba explicant que s'han concedit dos crèdits de 100.000 pessetes i 75.000 a favor de Daniel Riu i a "El Financiero" amb aquest objectiu.

El Comte de Limpas declara que això són exageracions de Gómez que, es veu, que està al costat del partit al qual pertany. Trifón Gómez continua el seu discurs dient que, en primer lloc, està al costat del país, després, al costat dels obrers i, finalment, al costat dels accionistes del Banc si no van en contra dels interessos del país.

Continua una breu estona la discussió i, finalment, es dona un vot de confiança al Consell perquè actuï com cregui oportú.

En unes curtes declaracions a la premsa d'aquell mateix dia, Carabias expressa la seva més absoluta i pública conformitat amb el projecte de llei. Tant ell com en Prieto es manifesten satisfets de com ha anat la Junta, ja que, pel que es veu, sospitaven que hi hauria un aldarull més fort o que es prendrien decisions més intransigents.

També la premsa d'aquell dia comentava que Daniel Riu havia protestat en una carta dirigida als periòdics de l'al·lusió de què havia estat objecte. En aquesta carta fa història de la seva trajectòria periodística; que sempre havia criticat les coses que s'havien de criticar en el camp econòmic en època de Calvo Sotelo, Más o Ventosa, i que ara no faria menys si ho creia escaient, i que la seva actuació mai no havia tingut un mèbil d'interès personal.

Alguns diaris posen de manifest la divergència de criteris i actuacions entre el Ministeri i el Banc, i que això era un contrasentit, del qual en sortiria perjudicada l'economia nacional, a part del sentit anacrònic que la gent creia tenir del Banc d'Espanya, considerant-lo com una simple caixa, i que aquest criteri havia de ser superat.

L'afer denunciat per Trifón Gómez a la Junta General extraordinària d'Accionistes sobre crèdits concedits pel Banc d'Espanya per desfermar campanyes de premsa contra el Govern, i al que també es referí en Prieto en el seu discurs al Parlament, portà un bon xic d'enrenou.

El dia 6 de novembre, a la sessió del Consell General del Banc, hom llegí una nota del Ministre dirigida al Governador dient-li que, apareixent responsable de tot l'afer el Subgovernador primer, que se'l suspenguí de les funcions que té al seu càrrec. (Vegeu aquesta nota a l'Annex Q.)

Tot seguit, el Governador comunica al Consell un decret interior complint les instruccions del Ministre. (Vegeu el text d'aquest decret a l'Annex R.)

No cal dir com es posaren alguns Consellers, els quals consideraren el fet com un veritable atropell. En general, els Consellers que pertanyien a la Comissió d'operacions se solidaritzaren amb el Subgovernador primer, i presentaren la renúncia a llur càrrec. El Consell, però, els demanà que, de moment, continuessin al seu lloc. Hom pren l'acord de fer constar el sentiment del Consell per tot això i de demanar al Governador que procuri arranjar les coses.

Tanmateix, dos consellers mantenen la decisió de no intervenir per ara en les activitats de la Comissió d'operacions.

En la mateixa sessió es comenta que el Consell ha rebut molts telegrams d'entitats bancàries de Barcelona aplaudint extensament l'informe presentat a les Corts pel Banc d'Espanya i adherint-se a la posició d'aquest enfront del projecte de llei.

Un altre incident havia de ser provocat pels tràmits parlamentaris del projecte de llei del Govern. El dia 13 de novembre de 1931, durant la discussió per la totalitat del dit projecte, en Prieto féu unes al·lusions molt dures a l'actuació del Consell General del Banc d'Espanya.

Durant la sessió d'aquest Consell del dia 16 del mateix mes, un dels consellers féu un comentari sobre aquell paràgraf del discurs d'en Prieto, que havia llegit al Diari de Sessions, i diu que li havia causat una profunda tristesa.

L'al·lusió del Ministre es referia a les garanties que el Banc d'Espanya havia exigít per fer el dipòsit de l'or al Banc de França. L'orador recorda tot el procés de la concessió del crèdit i es lamenta que el Ministre hagi estat tan poc equànim en els seus judicis, i demana al Govern

nador si creu que el Consell mereix ser tractat en la forma com es des-
pren dels mots del Ministre en el seu discurs a les Corts.

Un altre Conseller diu que el Consell se sent ofès pels mots d'en Prieto i pregunta al Governador si ell ha aconsellat al Ministre de dir les coses com les ha dites, de parlar de certs fets punibles, de reunions clandestines a esquenes del Governador, i demana que es posi tot això en clar per tal de no perjudicar les bones relacions que els uneixen amb el Governador.

En Carabias respon dient que lamenta el sentiment que tenen, molt sincerament, i que compèn l'amarga impressió que han deixat en el Consell les paraules del Ministre, i que procurarà exposar-li aquests sentiments.

Durant tot el mes de novembre, les actes de les reunions del Consell General deixen entreveure, en diversos moments i tons, la desil·lusió per la ràpida aprovació de la Llei d'Ordenació Bancària, quasi sense cap esmena, tal com el Govern pràcticament l'havia presentada.

A la reunió del 13 de novembre, hom passa a l'Assessoria del Banc l'afer de la divulgació dels noms dels beneficiaris dels dos crèdits, amb la finalitat que s'esbrini si hi ha hagut filtració de dades, cosa prohibida per l'article 20 dels Estatuts del Banc. Hom es pregunta si no hi haurà un espia dins el Banc.

En Daniel Riu va publicar al "Sol" de Madrid, del 3 de novembre, un article en el qual, entre altres coses, deia: "... La publicidad dada a la concesión de estos créditos demuestra claramente que el Gobernador del Banco, dolido de mis críticas a su disparatado plan, ha faltado a los preceptos reglamentarios del Banco, que exigen el secreto profesional, y ello será necesario que se esclarezca porque el crédito de las personas no puede estar en ningún país a merced de venganzas i represalias..."

En Carabias va considerar com un insult aquest article i va denunciar el seu autor als Tribunals. El dia 30 de novembre es va celebrar l'acte de conciliació davant el jutge del districte de l'Hospital de Madrid, però no hi va haver avinença.

"Vida Económica" del 30.11.31 portava una gasetilla per la qual CEBallos Teresí havia presentat dues querrelles al Jutjat contra Trifón Gómez, per injúries i calúmnies, a causa dels conceptes expressats per aquest a la Junta d'accionistes del Banc d'Espanya del dia primer de novembre de 1931.

Aquell afer no va acabar ací; fins i tot dins el mateix Banc es va fer una investigació. En examinar els documents relatius a la Junta General del dia 1 de novembre, apareixen unes llistes de noms d'empleats del Banc, amb indicació del Servei on treballen. Al costat del nom hi ha unes petites indicacions com "no sabe nada, pues estaba enfermo", o "oyó hablar de la lista pedida por el Gobernador y le extrañó pues era cosa muy rara", o també "oyó comentarios sobre este asunto en un grupo de otros empleados, pero no recuerda quienes eran".

En aquests papers, redactats força barroerament, en lllapis i molt de pressa, com si es tractés d'una cosa improvisada, hi ha gairebé una cinquantena de noms. Un dels declarants deia: "Sí, puedo decir bajo mi honor que algún funcionario ha dicho algo que justificaría la intervención de Trifón Gómez en la Junta, que esto es posible puesto que estas operaciones pasan por muchas manos." De les esmentades notes no podem deduir ni molt menys si va ser esclarida o no la causa de la filtració de les dades.

El Consell General en va parlar alguna altra vegada durant els mesos de novembre i desembre. Però ja en els primers mesos del 1932, no es troba a les actes cap referència al fet i sembla que l'assumpte restà oblidat per haver perdut actualitat.

Durant el mes de desembre, l'afer de la nova Llei d'Ordenació Bancària donà les seves darreres estrebades.

Aprovada ja la Llei pel Parlament, mancava una acció del Banc d'Espanya per a situar-se dins la nova llei: havia de fer una sèrie de tràmits jurídics i administratius, modificar els Estatuts, etc. El Consell es trobava que no podia modificar els Estatuts sense que la Junta d'Accionistes no prengué cartes en l'afer i aquesta havien de ser modificats per adaptar-los a la nova Llei; era la Junta la que havia de decidir l'acció de posar-se dins la nova Llei. El Consell General, per altra banda, opinava que no podia prendre cap decisió en aquest aspecte, ja que podia donar-se el cas que la Junta posteriorment estigués en desacord amb el Consell i invalidés aquelles decisions. Per tant, primer de tot s'havia de reunir una nova Junta General extraordinària d'Accionistes per a resoldre aquest problema. En tot cas, es tractava de crear un òrgan que adaptés els Estatuts a la nova Llei i donés atribucions al Consell General per a fer els recursos legals o allò que cregués convenient.

No hem d'oblidar que, en aquella època, el Banc d'Espanya era una empresa privada que gaudia del privilegi de l'emissió dels bitllets de banc, i que en virtut de tal privilegi el Govern es reservava el nomenament del Governador del Banc.

Els consellers es preguntaven si hi havia possibilitat d'oposar-se legalment a la Llei?

Per una banda, el Ministre tenia pressa a implantar la nova Llei al Banc d'Espanya; per una altra, els consellers es tancaven en una posició negativa. Carabias, naturalment, no compartia aquesta posició intransigent d'alguns consellers; això va motivar que hagués de portar al límit la seva capacitat política i maniobrera i també la seva paciència. D'una altra banda, el Ministre no autoritzava la reunió de la Junta General d'Accionistes; per què? En diverses reunions del mes de novembre s'havia demanat l'autorització, Però cada vegada hi havia una dificultat o una altra: que si el Ministre està molt enfeinat; que el Ministre està de viatge, que si el Director General està malalt i no ha pogut remetre l'infor-

me al Ministre. Hom arriba a sospitar que en Prieto no volia autoritzar la reunió, o potser volia imposar la disciplina al Consell General.

El dia 30 de novembre cessaren tres consellers, d'acord amb la nova Llei. L'oposició del Consell al Ministre es renovament posada a l'ordre del dia pel fet que el Ministre volia que el Consell nomenés ràpidament el conseller que havia de figurar a la Junta Interventora del Canvi i també per l'ordre del Ministeri que al cap de poc temps s'habilitessin uns locals per als interventors nomenats pel Ministre, d'acord amb la nova Llei. El Consell s'encastellà darrera la posició que uns tals fets no podien ésser decidits pel Consell, si abans no hi havia una Junta prèvia que decidís modificar els Estatuts i donés autorització al Consell en aquests aspectes.

Llarga fou la discussió a través de diverses reunions, durant els dies de desembre, entre el Governador i els restants Consellers, i sempre s'acabava amb l'acord de no prendre decisions en virtut d'aquells raonaments i sempre, també, amb el vot particular en contra del Governador.

Finalment, el 7 de desembre, en Carabias aconsegueix que el Consell faci el nomenament del Conseller per a la Junta interventora del Canvi.

El dia 12 del mateix mes, prenen possessió del càrrec de nous Consellers de nomenament directe del Ministre, Flores de Lemus, Agustín Viñuales i Gabriel Franco, tres hisendistes de talla. Els dos darrers acabarien éssent Ministres d'Hisenda en un o altre Govern de la República.

Carabias aprofità el moment de la presa de possessió per fer avinent al Consell que, aquell dia, se celebra el primer Consell General després de promulgada la Constitució i nomenat President de la República. Els Consellers s'havien de congratular d'aquests fets ja que representaven el començament de l'estabilització política i, sens dubte, afavoririen la prosperitat d'Espanya i l'ordre de la Nació, tan necessàries.

El dia 18 de desembre, en Carabias comunica que hi ha nou Govern, el primer Govern constitucional de la República, i que ha estat nomenat Ministre d'Hisenda en Jaume Carner i Romeu. En Carabias ha visitat immediatament el nou Ministre i ha posat el càrrec de Governador a la seva disposició, però en Carner li ha pregat que continuï al seu lloc, cosa que explica als consellers.

La primera acció que pren el nou Ministre és autoritzar la Junta General d'Accionistes i deixar sense efecte la suspensió de funcions del Subgovernador primer.

La Junta General d'Accionistes se celebra normalment el dia 27 de desembre, confirma en els càrrecs els consellers i crea una nova Comissió per adaptar els Estatuts a la nova Llei.

Un dels consellers pretén portar a discussió la suspensió de funcions del Subgovernador, però en Carabias talla en sec l'orador dient-li que aquella qüestió ja és passada i que, a més, no figura a l'ordre del dia.

A les darreries del 1931, sembla que l'horitzó financer i econòmic d'Espanya comenci a aclarir-se.

Després de la picabaralla, el Consell General accepta la nova Llei d'Ordenció Bancària amb resignació. La presència de Carner al Ministeri dona una certa seguretat de tolerància i comprensió en l'aplicació de la nova Llei. Però un fet transcendental, molt important, acabava de ser donat; sense aquest pas, vint anys després hauria estat impossible fer els altres: l'acció de Prieto era el primer acte de la nacionalització del Banc d'Espanya.

La República, en aquest aspecte, era la capdavantera, com ho fou en moltes altres coses, també. Bona o dolenta, millor o pitjor, aquest era el veritable significat d'aquella llei.

Un últim problema important resta per aclarir: el veritable autor de la nova Llei, ja que, naturalment, no fou en Prieto. És un xic difícil precisar quin funcionari del Ministeri ho podia ser.

Per algunes gasetilles aparegudes a "Vida econòmica" durant el mes de novembre de 1931, podem intuir que el seu autor fou Agustín Viñuales, funcionari influent en aquella època en el Ministeri i que, més tard —l'estiu de 1933— ocuparà el Ministeri de Finances en el tercer Govern Azaña, essent per tant el successor de Carner.

Viñuales, persona jove i ben preparada, hauria pogut ser un excel·lent Ministre si els atzars de la política no haguessin obligat la seva dimissió el mes de setembre de 1933, als tres mesos del seu nomenament.

ANEXO A

1º. Se autoriza la apertura de un crédito en el Extranjero hasta la cantidad equivalente a seis millones de libras esterlinas con destino exclusivo a la recogida de dobles concertadas por la Banca privada y a facilitar al Centro Oficial de Contratación de Moneda los medios necesarios para su actuación en el mercado del cambio.

2º. El crédito se concertará por el Banco de España, de acuerdo con el Ministerio de Hacienda, en las condiciones y con las limitaciones establecidas en la base 7ª del artículo 1º de la Ley de Ordenación bancaria, quedando el expresado Establecimiento autorizado para dar en garantía la cantidad de oro necesaria, con o sin desplazamiento, y para facilitar a título de préstamo al Tesoro hasta tres millones de libras esterlinas oro que con arreglo a dicha Base corresponde aportar al Estado.

3º. La parte correspondiente al Estado en los gastos o quebrantos de todas clases que origine la apertura, entretenimiento y cancelación de la operación, se imputará al artículo 2º, capítulo 10º, Sección 11ª del Presupuesto de gastos, y

4º. Queda autorizado el Ministro de Hacienda para celebrar el oportuno Convenio con el Banco de España y para dictar las disposiciones que requiera el cumplimiento de la presente disposición."

ANEXO B

"Banco de Francia.-París 19 de Junio 1931 -El Gobernador del Banco de Francia al Sr. Carabias, Gobernador del Banco de España- "Señor Gobernador: Como continuación de la conversación que acabamos de celebrar reunidos, en el curso de la cual me preguntasteis si el Banco de Francia estaría dispuesto a anticipar al Banco de España una suma de libras esterlinas de 3.000.000 (tres millones de libras esterlinas), contra un depósito de oro en Londres, en poder del Banco de Inglaterra, sujeto a expediente de nuestro Instituto de emisión, estando dicho depósito constituido en soberanos y lingotes de oro fino de Ley de 0,995, tengo el honor de informaros que el Banco de Francia os da su conformidad, en principio, para anticipar al Banco de España la suma de francos franceses 372.630.000 (trecientos setenta y dos millones seiscientos treinta mil francos franceses), por un período de tres meses, al tipo de 3 y 1/2 por 100 anual, quedando entendido que el Banco de Francia entregará al Banco de España, como contrapartida una cantidad equivalente en libras esterlinas, sobre la base de la paridad monetaria de la esterlina, es decir 124,21 y que en reembolso el Banco de España entregará esterlinas al Banco de Francia, sobre la misma base. -El Banco de Francia se compromete a dar al Banco de España un preaviso de un mes en caso de denuncia de este anticipo. -Dignaos admitir, Señor Gobernador, la seguridad de mi alta consideración. -Firmado. -C. Morat."

"Banco de Francia.-París 20 de Junio 1931. -El Gobernador del Banco de Francia al Sr. Carabias, Gobernador del Banco de España. -Señor Gobernador. -Como continuación a la conversación que tuvimos reunidos ayer, en el curso de la cual me preguntasteis, si el Banco de Francia estaría dispuesto a consentir al Banco de España, a medida de sus necesidades, un anticipo hasta concurrencia de L. 6.000.000 (seis millones de libras esterlinas), contra un depósito de oro en las bóvedas de su Sucursal de Mont de Marsan, o de cualquiera otra Sucursal, sujeto a expediente de nuestro Instituto de emisión, estando dicho depósito constituido en monedas de oro o lingotes de oro fino de Ley de 0,995, tengo el honor de informaros que el Banco de Francia os da su conformidad, en principio, para anticipar al Banco de España la suma de francos franceses 745.260.000 (setecientos cuarenta y cinco millones doscientos sesenta mil francos franceses) durante un período de tres meses, al tipo

de 3 y 1/2 por ciento anual, quedando entendido que el Banco de Francia entregará al Banco de España como contrapartida, una cantidad equivalente en libras esterlinas, sobre la base de la paridad monetaria de la esterlina, es decir 124,21 y que en reembolso el Banco de España entregará esterlinas al Banco de Francia, sobre la misma base. =La fecha del comienzo de este anticipo será la de la primera disposición. En consecuencia, su vencimiento para el total se fijará a los tres meses después de dicha fecha. =El Banco de Francia se compromete a dar al Banco de España un preaviso de un mes en caso de denuncia de este anticipo. =Dignaos admitir, Sr. Gobernador, la seguridad de mi alta consideración. =Firmado. =C. Moret."

ANEXO C

PROYECTO DE CONVENIO PARA LA APERTURA DE UN CREDITO EN EL EXTRANJERO POR EL BANCO DE ESPAÑA, Y PARA UN PRESTAMO DE ESTE AL ESTADO POR LA MITAD DE DICHO CREDITO A LOS FINES PREVISTOS POR LA VIGENTE LEY DE ORDENACION BANCARIA.

"Habiendo estimado el Gobierno, reunido en Consejo de Ministros, que se hallaba en el caso de aplicar las disposiciones de la Ley de Ordenación Bancaria de 29 de Diciembre de 1921, requirió la intervención del Banco de España para lograr la mayor regularidad del mercado del cambio y en virtud de las negociaciones previas entabladas entre el Sr. Ministro de Hacienda y el Consejo del Banco, el Sr. Ministro dictó en 19 del corriente mes la orden aprobada por el Gobierno y aceptada por el Banco que motiva el presente convenio, ahora formalizado con arreglo a las siguientes:

CONDICIONES

1ª. Accediendo el Banco de España a lo solicitado por el Gobierno conlucarta y suscribe la apertura de un crédito en el extranjero con garantía de oro de su propiedad, hasta la cantidad equivalente a seis millones de libras esterlinas con destino exclusivo a la recogida de "dobles" concertadas por la Banca privada con el extranjero, y a facilitar al CENTRO OFICIAL DE CONTRATACION DE MONEDA los medios necesarios para su actuación en el mercado del cambio.

2ª. La aplicación del importe del crédito se hará como sigue: A la recogida de dobles, hasta el equivalente a cuatro millones de libras esterlinas.

A otras actuaciones del Centro Oficial que no impliquen intervención en el cambio, hasta el equivalente a dos millones de libras esterlinas.

3ª. La participación del Estado y del Banco en la operación que éste suscribe es por mitad entre ambos como establece la Base 7ª de la Ley de Ordenación Bancaria, y ha de considerarse como parte integrante de éste Convenio para todos los efectos cuanto preceptúe la citada base 7ª aplicada por la iniciativa del Gobierno.

4ª. La parte que representa la aportación del Estado en la ac

ción a que se refiere la repetida Base 7ª no está hecha efectiva aplicando oro del Tesoro, por cuya circunstancia el Banco le facilita a título de préstamo tres millones de libras esterlinas, que es la mitad del importe de la operación concertada.

5ª. En garantía de este préstamo el Estado espontáneamente ofrece y el Banco acepta, la existencia y producción de las Minas de Almadén, los ingresos de Aduanas y la responsabilidad general del Estado, quedando desde ahora afectos a las responsabilidades que se deriven de este convenio, los productos de las Minas de Almadén y los ingresos de Aduanas en la parte de ellos disponible.

6ª. El Tesoro entregará al Banco para la amortización del préstamo las cantidades en oro y divisas oro de que disponga y para el caso en que proceda, faculta desde luego al Banco para la venta y percepción en oro de las garantías expresadas y aplicación de su producto a la extinción del préstamo y sus intereses.

7ª. El interés y los gastos que ocasione el desplazamiento del oro del Banco y los demás a que dé lugar la operación de crédito, se imputarán y adeudarán por mitad al Tesoro.

8ª. Por la propia satisfacción del Gobierno y para la del Banco, queda entendido que el acuerdo del Consejo de Ministros por el que se ha dictado la Orden del de Hacienda, significa para los efectos de la operación en su caso la autorización a que se refiere el apartado último de la Base 2ª de la ya mencionada Ley.

9ª. En el caso de que el Banco fuese requerido para un inmediato reembolso del crédito, se estimará del mismo modo obligado el Estado al reintegro del préstamo.

En fé de todo lo consignado se formaliza este convenio conforme a lo prevenido en el último párrafo del apartado D de la Base 3ª de la Ley y artículo 19 de los Estatutos del Banco de España. Hecho por duplicado y a un solo efecto en la fecha que se fija y con las firmas del Sr. Ministro de Hacienda y del Sr. Gobernador del Banco de España.

ANEXO D

CONVENIO PARA LA APERTURA DE UN CREDITO EN EL EXTRANJERO POR EL BANCO DE ESPAÑA, Y PARA UN PRESTAMO DE ESTE AL ESTADO POR LA MITAD DE DICHO CREDITO A LOS FINES PREVISTOS POR LA VIGENTE LEY DE ORDENACION BANCARIA.

Habiendo estimado el Gobierno, reunido en Consejo de Ministros, que se hallaba en el caso de aplicar las disposiciones de la Ley de Ordenación Bancaria de 29 de Diciembre de 1921, requirió la intervención del Banco de España para lograr la mayor regularidad del mercado del cambio y en virtud de las negociaciones previas entabladas entre el Sr. Ministro de Hacienda y el Consejo del Banco, el Sr. Ministro dictó en 19 del corriente mes la orden aprobada por el Gobierno y aceptada por el Banco que motiva el presente Convenio, ahora formalizado con arreglo a las siguientes:

CONDICIONES

1ª. Accediendo el Banco de España a lo solicitado por el Gobierno concierta y suscribe la apertura de un crédito en el extranjero con garantía de oro de su propiedad, hasta la cantidad equivalente a seis millones de libras esterlinas con destino exclusivo a la recogida de "dobles" concertadas por la Banca privada con el extranjero, y a facilitar el Centro Oficial de Contratación de Moneda los medios necesarios para su actuación en el mercado del cambio.

2ª. El importe del crédito se aplicará como sigue:
A la recogida de dobles hasta el equivalente a cuatro millones de libras esterlinas.

A otras actuaciones del Centro Oficial que no impliquen intervención en el cambio, hasta el equivalente a dos millones de libras esterlinas.

3ª. La participación del Estado y del Banco en la operación que éste suscribe, es por mitad entre ambos, según establece la Base 7ª de la Ley de Ordenación Bancaria, y ha de considerarse como parte integrante de este Convenio para todos los efectos cuanto preceptúa la citada Base 7ª aplicada por la iniciativa del Gobierno.

4ª. La parte que representa la aportación del Estado en la ac

ción a que se refiere la repetida Base 7ª no está hecha efectiva aplicando oro del Tesoro, circunstancia por la cual el Banco le facilita a título de préstamo tres millones de libras esterlinas, que es la mitad del importe de la operación concertada.

5ª. En garantía de este préstamo el Estado ofrece y el Banco acepta, la existencia y producción de las Minas de Almadén y la responsabilidad general del Estado, quedando desde ahora afectos a las responsabilidades que se deriven de este Convenio, los productos de dichas Minas.

6ª. El interés y los gastos que ocasione el desplazamiento del oro del Banco y los demás a que dé lugar la operación de crédito, se imputarán y adeudarán por mitad al Tesoro.

7ª. El acuerdo del Consejo de Ministros por el que se ha dictado la Orden del de Hacienda, significa para los efectos de la operación en su caso la autorización a que se refiere el apartado último de la Base 2ª de la ya mencionada Ley de Ordenación Bancaria y la que, en orden a la afectación de la garantía, previene el artículo 6ª de la Ley de Administración y Contabilidad.

8ª. En el caso de que el Banco fuese requerido para un inmediato reembolso del crédito, se estimará del mismo modo obligado el Estado al reintegro del préstamo.

En fé de todo lo consignado se formaliza este Convenio conforme a lo prevenido en el último párrafo del apartado D.) de la Base 3ª de la Ley y artículo 19 de los Estatutos del Banco de España. =Hecho por duplicado y a un solo efecto en Madrid a 24 de Junio de mil novecientos treinta y uno. =El Ministro de Hacienda. =Indalecio Prieto Tesoro. =Rubricado. =El Gobernador del Banco. =Julio Cerabias. =Rubricado.

ANEXO E

"En la sesión del día 1º de Junio y a raíz de haberse producido una fuerte tensión en el mercado del cambio, tuve el honor de someter al Consejo general algunos cálculos efectuados sobre los datos del último Balance, por los cuales se demostraba que el valor "de la libra esterlina, valor intrínseco, valor de conversión en función de la circulación fiduciaria y de las existencias en oro, no podía exceder de 51,80. Como consecuencia, presentaba al Consejo una fórmula de intervención, benéfica a los intereses generales del País y a los particulares del Banco, a base de adquirir cuantas pesetas se ofreciesen en el extranjero con pérdida de cambio superior a 51,30 %, que es la resultante de aquella cotización, y bajo las siguientes condiciones previas:

1ª. Reducción automática de la circulación fiduciaria en la proporción, cuando menos, de 200 % del valor de paridad de las divisas oro que se vendiesen a tal efecto.

2ª. Hacer jugar el tipo de descuento elevándolo en la proporción necesaria de acuerdo con el Sr. Ministro de Hacienda.

Este plan de defensa del cambio, que así podría calificarse mejor que de intervención, había sido sometido previamente al Sr. Ministro de Hacienda, quien lo aprobó, no sin haber consultado antes, por invitación expresa del suscrito, la opinión de persona tan autorizada como D. José Manuel Figueras, Director general del Banco de Bilbao y ex-Gobernador del Banco de España. Se sometió también a la consideración del Sr. Presidente del Consejo de Ministros, quien, asimismo, prestó su conformidad.

En aquel mismo día y no sin recabar para mayor seguridad del proponente, nuevas opiniones (favorables todas ellas) de técnicos tan autorizados como D. José Larráz y D. Olegario Fernández Baños, de la Sección de Estudios Económicos, y de D. Francisco Bernis, Secretario del Consejo Superior Bancario, fué puesto en práctica dicho plan con el éxito de todos conocido: el cambio descendió en pocas horas desde 61 a 54,20, y algunos días después, siempre en descenso, y sin que fuese necesario actuar con cantidades superiores a 150.000 libras, la cotización de la libra esterlina se inscribía a 48,70.

En la presente semana, y por circunstancias que no sería oportuno

tuno analizar, ha vuelto a acentuarse la tensión del mercado, y la L. esterlina fluctúa alrededor de 51,60. Considera, por tanto, el suscrito, que ha llegado el momento de disponerse a actuar de nuevo con la decisión y la energía de entonces, y sobre las mismas bases de cálculo, puesto que los elementos de este no se han modificado esencialmente y, en todo caso, las alteraciones registradas influirían en sentido favorable.

No podría el proponente asumir la responsabilidad que le incumbe como representante del Estado y Jefe Superior de la Administración del Banco, en la inhibición que implica, con respecto a la marcha del cambio, el criterio sustentado en la sesión del día 24 y anteriores por algunos Sres. Consejeros y especialmente por el Vocal Sr. Sainz. En consecuencia, y dando por reproducidos los mencionados cálculos y fórmula de actuación en defensa de nuestro signo monetario, que es como decir el crédito nacional, propongo al Consejo, con el deseo expreso de que quede la debida constancia en el acta de la sesión de hoy, el siguiente

PROYECTO DE ACUERDO

1º. Se autoriza al Gobernador para que en el momento que lo juzgue oportuno imparta al Centro de Contratación las instrucciones pertinentes a fin de que por dicho Organismo se adquieran las pesetas que sean ofrecidas en los mercados del extranjero a tipos de cotización que atribuyan a las divisas oro una prima superior a 105,75 por 100 (51,90 pesetas por esterlina).

2º. La circulación fiduciaria será reducida automáticamente en el mismo importe de las pesetas adquiridas, a cuyo efecto se adoptará las medidas que corresponda.

3º. Los beneficios que se produzcan por la mayor valoración del oro del activo (actualmente estimado a la par) como consecuencia de su conversión en pesetas a los cambios correspondientes, se asentarán en una cuenta provisional, -respecto de cuya aplicación se resolverá en su día- que podrá intitularse "RESERVA POR OPERACIONES EN CAMBIOS" o con otra designación análoga.

4º. Se notificará este acuerdo al Sr. Ministro de Hacienda, a los efectos de la Ley de Ordenación Bancaria, recabándose, en caso necesario la oportuna autorización para la ejecución del

mismo y se indicará al propio tiempo al citado Sr. Ministro la conveniencia y aún la necesidad de actuar sobre el tipo de descuento en relación con los extremos anteriores y en la medida que las circunstancias lo aconsejen. =Madrid 26 de Junio de 1931. =El Gobernador. =Julio Carabias.

ANEXO F

"Cuatro son los puntos que comprende la prop6sici6n del Se~or Gobernador, De todos ellos el primero podemos considerarlo como capital, supuesto que los tres restantes son derivaciones de aqu6l. En consecuencia, a 6l hemos de referirnos principalmente.

La defensa del cambio en la forma que se propone exigir6a la creaci6n simult6nea de una contrapartida de divisas extranjeras que habr6a de obtenerse por algunos de estos procedimientos.

- A).=Por inflaci6n fiduciaria.
- B).=Por cr6ditos en el extranjero.
- C).=Por movilizaci6n del oro del Banco.
- D).=Por captaci6n de los saldos de monedas extranjeras procedentes del activo de la balanza econ6mica (productos de la exportaci6n, remesas o giros del extranjero, turismo, fletes de origen espa~ol, etc).

Descartado el primer procedimiento, en virtud de la naturaleza misma del proyecto, quedan los tres restantes medios.

Los cr6ditos en el extranjero no son aconsejables despu6s de la operaci6n realizada con Francia, que agot6, quiz6 excesivamente nuestro cr6dito exterior, y menos en los actuales momentos de confusi6n internacional grave en que todos los Establecimientos bancarios extranjeros hacen esfuerzos tit6nicos para conservar y a6n aumentar la liquidez de su activo. La gesti6n ser6a penosa y har6a necesarios sacrificios que no resistir6a nuestro cr6dito internacional.

La enajenaci6n o la simple movilizaci6n del oro del Banco, no ofrece mayores ventajas sin un horizonte estabilizador perfectamente definido supuesto que aparte de la dificultad legal emanada de la Base 72 de la Ley de Ordenaci6n Bancaria tal procedimiento equivaldr6a a realizar siquiera circunstancialmente una estabilizaci6n de hecho al aludido cambio y sin otra preparaci6n t6cnica de ninguna clase en momentos de gran desconfianza del mercado espa~ol y del extranjero y en v6speras de una nueva Constituci6n y de una honda transformaci6n econ6mico social de todo el complejo espa~ol.

Adem6s intervenir sistem6ticamente el cambio, manteniendo artificialmente la cotizaci6n de la peseta, sin atacar a los fun

damentos de su depreciaci6n es tan peligroso y arriesgado que estimamos poco recomendable el procedimiento.

Queda, por 6ltimo, la captaci6n de las divisas extranjeras que entran en Espa~a por los conceptos ya aludidos, y esta es seguramente la contrapartida m6s viable.

Es un hecho cierto la esterilidad de las medidas restrictivas para impedir la exportaci6n de capitales; pero, no es menos cierto tambi6n que, ya que la evasi6n no pueda conjurarse coercitivamente, debe evitarse al menos otorgar como se ha hecho hasta ahora con las intervenciones un seguro de cambio al capital emigrante.

La realidad ha venido demostrando, desgraciadamente, que todas las intervenciones defensoras de la peseta desde hace dos o tres a~os han servido casi exclusivamente para limitar las p6rdidas de los exportadores de capital. La dolorosa experiencia y las sumas invertidas en este mecanismo infecundo demuestran que el sacrificio no debe continuar y que, si es preciso, otorgar, como un mal menor, seguros de cambio no es precisamente al capital emigrante, sino al inmigrante al que debe concederse, y principalmente al que proceda de las partidas del activo de la balanza econ6mica.

En consecuencia, para poder hacerse con la masa de maniobra necesaria para sostener la cotizaci6n de la peseta por encima de las posibilidades te6ricas es necesario un cambio de t6ctica cuyas l6neas generales pudieran ser las siguientes:

12. Hacer ver al pa6s y principalmente al Gobierno que el problema monetario es un problema nacional que exige un programa perfectamente definido y una existencia un6nime.

El Banco de Espa~a, en vez de ser el promotor de una nueva intervenci6n al uso de las ya realizadas, deber6a ser el colaborador de una obra estabilizadora siempre previamente revalorizadora.

22. La captaci6n de las divisas extranjeras de los exportadores no debe ser objeto solamente de prevenci6n o retenci6n esteril, por considerar el procedimiento ineficaz y a la larga contraproducente como lo ha demostrado la experiencia en todas partes; sino resultado acaso de un convenio t6cito en el que deber6a jugar papel importante el seguro de cambio y la cesi6n

de divisas hasta la cantidad que se considerase precisa para acometer con éxito la resolución definitiva del problema.

Consideramos, sin embargo que ninguna medida debería tomarse antes de que las Cortes declararan la urgencia del plan de saneamiento monetario y presten a él su asenso sin reserva de ningún género. Es entonces cuando puede y debe intervenir el Banco de España, inclinándolo en favor de la peseta sus poderosos medios.

Respecto a la alteración del tipo de descuento, si bien la Comisión de Operaciones resolvió asentir a las indicaciones que le fueron hechas en sentido de elevarle en un medio por ciento, no quiere esto decir que estuviera firmemente persuadida de la eficacia de la medida; sino que serviría tan solo y en proporción escasa de contención al aumento de la circulación fiduciaria, entendiéndose que procedimientos de tal naturaleza, no pueden ser eficaces en la proporción deseable en naciones de moneda inestable ni en periodos de franca inflación. La virtud de aquella medida estriba precisamente en la seguridad monetaria."

ANEXO C

"Hecho fundamental de la economía española en los últimos años, fué la inestabilidad de la peseta, cuya cotización descendió en tal medida, que llegó a valer la libra entre 27 y 62 pesetas.

Ciertamente que la masa general de la nación no llegó a experimentar de modo muy notable las consecuencias de este fenómeno, debido a que, al propio tiempo se produjo en el país un considerable descenso del nivel de precios y también, en cierto modo a esa especial característica de la economía española en relación con las economías industrializadas del exterior.

Los inconvenientes de tal situación son bien conocidos y consideramos innecesarios señalarlos por tanto.

Remedio ideal, a nuestro entender, sería la implantación del patrón oro a una nueva paridad legal, que causara el menor trastorno posible en nuestra vida económica.

Vivir sin patrón oro, divorciados billetes y oro en momentos en que toda Europa, excepto España, ha establecido legalmente la convertibilidad, constituye a nuestro juicio, un serio peligro. ¿Qué procedería hacer en consecuencia?. ¿Ir a la estabilización?. Su proceso exigiría como punto de partida o arranque, la obtención de un crédito exterior de importancia grande. Las últimas negociaciones de París han puesto bien de manifiesto la imposibilidad de obtenerlo en los actuales momentos, dadas la intranquilidad y desconfianza observadas sobre el desenvolvimiento político de España, además de la escasa convicción respecto a que nuestro Gobierno esté decidido a acometer la resolución del problema monetario hipótesis corroborada por la actitud del Banco Internacional de Pagos, invitándonos a liquidar el crédito que nos tenía concedido.

Constituidas las Cortes, si el Gobierno consiguiera que se votase con prelación a cualquiera otra Ley, una de autorizaciones encaminada a ir derechamente a la estabilización, es posible que en algo se atenuara las dificultades para la obtención del conebido crédito.

Indudablemente que España en este aspecto de nuestra política económica y monetaria se ha gastado ante el extranjero. Dife-

rantes Ministros anunciaron su propósito decidido de ir hacia la estabilización y, sin embargo, estamos en plena inestabilidad. ¿Por qué?. Porque a las condiciones de orden técnico es preciso añadir otras que emanan de la política y de la opinión. En este segundo condicionamiento tendremos que comprender los siguientes factores:

- A). Paz pública, libertad dentro de la Ley y autoridad efectiva.
- B). Reformas sociales acomodadas a las posibilidades financieras y económicas de España.
- C). Colaboración en la dirección de la obra de las mayores capacidades financieras del país, con prestigio en las finanzas internacionales si fuere posible. Conviene recordar a este propósito el caso de Bélgica, donde dirigió la estabilización como Ministro sin cartera Mr. Francqui, hombre de gran valor práctico.
- D). Colaboración de la prensa y
- E). Seriedad en la ejecución del programa.

Sin el cumplimiento de las citadas condiciones, que estimamos indispensables y previas, la realización del pensamiento expuesto carecería, a nuestro juicio, de garantía en su resultado."

ANEXO H

ACLARACIONES AL PROYECTO DE DEFENSA DEL CAMBIO.

"Amplio, puntualizándolo, el proyecto de acuerdo que presenté con fecha 26 de Junio. Debe insistirse en él. En aquella fecha el cambio de la libra oscilaba alrededor de 51,60. Actualmente se acerca a 54. El plan de defensa puede acometarse ahora, por consiguiente, en mejores condiciones que entonces; con más firmes garantías de éxito y un mayor margen de beneficio.

He aquí los distintos métodos de cálculo seguidos para determinar la depreciación real de la peseta en relación con las monedas de tipo oro, deduciéndose, en conclusión, que la libra no debe alcanzar una cotización superior a 51,90:

Bases de cálculo: Oro propiedad del Banco (Balance 1º Agosto) 2.471,42 millones. Circulación máxima: 5.700 millones (cifra redonda). Plata: 672,46 millones.

Con arreglo a estas bases y teniendo presente el poder liberatorio de la plata a tenor de la vigente Ley Monetaria, el valor de la libra (25.225-oro) estaría representado por la siguiente fórmula: 25.225 por (5.700 menos 672,46) todo ello dividido entre 2.471,42 igual a 51,31.

Adviértase que en la anterior fórmula se evalúa la circulación en su cifra máxima o sea 5.700 millones. Pero la circulación en el día de hoy no pasa de 5.459,19 millones. Ateniéndonos, pues, a esta cifra, y aún a la de 5.500 millones que fijaríamos con criterio más rigorista, el valor de la libra quedaría fijado así: 25.225 por (5.500 menos 672,46) todo ello dividido entre 2.471,42 igual a 49,27.

Bases de cálculo: Oro propiedad del Banco 2,471,42 millones. Valor oro atribuido a la plata (cifras redondas), 200 millones. Circulación 5.500 millones.

Conforme a estas bases de cálculo, el valor de la libra estará representado así: 25.225 por 5.500, todo ello dividido entre 2.471,42 más 200, igual a 51,90.

En la fórmula precedente, la rigidez del cálculo se lleva al extremo de prescindir del poder plenamente liberatorio de la plata, y considerar las existencias en moneda de este metal por su valor oro, cual si se tratase de consagrar legalmente fórmulas de estabilización integral.

Analicemos ahora las objeciones que se nos han hecho a nuestro razonamiento.

Primera objeción: Las cuentas corrientes. -Debe añadirse, se nos ha dicho, a la cifra de circulación, el importe de las obligaciones del pasivo por cuentas corrientes, considerándolo como circulación en potencia. "Sostenemos que semejante apreciación es inexacta. El argumento sería válido si se tratase de ponderar el estado de situación del Banco, la proporcionalidad entre activo y pasivo, sus condiciones de liquidabilidad, en suma. Nuestro caso es distinto. Tratamos de determinar el valor de las divisas oro respecto de nuestra moneda, y esto en función de conversión de canje, con relación a la circulación fiduciaria. No puede admitirse la hipótesis de que las cuentas corrientes lleguen a acrecentar en su total importe la cifra de la circulación. No podría admitirse, sin aceptar también, al menos, el hecho de que los Descuentos, partida del activo, neutralizarían aquél aumento, absorbiendo diariamente, por vencimientos sucesivos, los mismos instrumentos de pago que emanados de las cuentas corrientes se tratase de acumular a la circulación. No procede, por tanto, rectificar el citado elemento de cálculo. Todo lo más cabría evaluar la cifra circulante, extremando la previsión, en su límite máximo de 5.700 millones, tal como lo hacemos en una de las fórmulas anunciadas.

Otras objeciones: "La reducción de la circulación fiduciaria no podría verificarse con el automatismo que se fija en el proyecto. La venta de divisas oro (compra de pesetas en el extranjero) no produciría siempre una minoración en los billetes, puesto que no siempre se pagaría en billetes. La obligada compra de la circulación fiduciaria acentuaría el rigor de la presente crisis económica."

Los precedentes razonamientos solo son firmes a cuenta de desvirtuar lo que pudiéramos decir el espíritu del proyecto, y de desplazar la cuestión situándola arbitrariamente en otro terreno. Ciertamente que no se daría esa correlación matemática entre la venta de divisas y la recogida de la masa de billetes equivalentes. Más ésta falta de correlación sería un fenómeno eventual, circunstancial, y el paralelismo acabaría por establecerse. No se olvide que de lo que se trata es de comprar pesetas (venta de oro, divisas) ofrecidas en los mercados del exterior. Y la entrega de estas pesetas habría de resolverse, sea cualquiera la forma de reembolso y el plazo en que este se verificase en recogida de billetes. ¿Acaso el extranjero podría efectuar ese reembolso mediante la apertura en España de créditos

en pesetas?. No, por que ello está prohibido por la legislación vigente. Posible es que entre tanto, mientras esta correlación se establece, llegará a producirse cierto desequilibrio entre las reservas metálicas fijadas por la Ley y la cifra de la circulación, que es sin duda, lo que se teme. Escrupulo puntual, frente a la trascendencia de la finalidad que se persigue. Ese desequilibrio sería más aparente que real. Cosa formularia; mecanismo de contabilidad, puesto que el hecho en sí, la operación desarrollada, conservaría toda su eficiencia. Pero con todo, un leve retoque de la Ley del Banco decretado con carácter provisional dejaría a salvo tales dificultades.

!Que se agudizaría la crisis bancaria! Semejante temor, solamente se explica por una concepción demasiado simplista del problema. Es verdad que en principio la masa de pesetas a disminuir de la circulación sería un capital esterilizado en la función bancaria. Pero nada se dice por quienes así acumulan motivos de desaliento y pesimismo, de los nuevos recursos (más de 500 millones) hoy atesorados medrosamente, en pasividad infecunda, que resurgirían de nuevo a la circulación alentados por la confianza y el estímulo que infunde una firme y progresiva mejora en el curso del cambio.

Pero además, tales argumentos solo tendrían como he dicho alguna consistencia, mixtificando la realidad del proyecto en su significación y alcance, de mera maniobra defensiva. No es un plan coordinado de intervención, con visos de fórmula estabilizadora, sino simplemente el señalamiento de una táctica, de una contraofensiva capaz de resistir victoriosamente el ataque de los mercados extranjeros. Desarrollada con la máxima amplitud de que es susceptible, limitaría a recoger (manteniendo las cotizaciones en tipos prudenciales de compra y venta) cuantas pesetas puedan ofrecerse en el extranjero. Este llegaría a vender, acaso, 10, 20, 50, 100, 150 millones. Pero no más esta última suma (3.000.000 de libras) porque no las tiene. Los datos reunidos por el Servicio de Estudios así lo atestiguan. Imagínese ahora el efecto que habría de producir en los mercados del exterior esta actitud resuelta y decidida de España. El solo intento sería suficiente a provocar una reacción enorme, y ello se demostró el día en que la libra alcanzó su cotización máxima, hecho a que ya se alude en el anteproyecto.

Ahora bien, si se nos dice que esa suma de 150 millones ha de ir acreciendo diariamente con nuevas avasiones de capital; que

las disposiciones legales se burlan facilmente; que el espíritu público permanecerá insensible a todo estímulo reactivo; que no puede contarse con la asistencia de los organismos productores interesados como nadie en fortalecer la acción del poder público; que ha de continuar la abstención, la pasividad, el retraimiento suicida de los elementos rectores de la riqueza pública, reconoceremos la ineficacia de todo esfuerzo. Afirmamos que la depreciación de nuestro signo monetario en su valor de cambio no debe pasar de 51'50 por ciento (cotización de 52 por libra) pero aceptamos la hipótesis de que esa pérdida pueda no detenerse en tales límites si el país lo quiere.

ANEXO I

"El Gobierno tiene conocimiento de los escritos presentados por el Gobernador al Consejo general del Banco, con fecha 26 de Junio y 3 de Agosto, y aprobando la idea que en los mismos se patrocina desea que el Banco de España emprenda desde este momento por sí mismo, resuelta y decisivamente la defensa de la moneda nacional en los mercados del cambio."

Entiende el Gobierno que esta obra de interés público pueda y debe ser admitida por el Banco de España con los elementos propios de que dispone sin perjuicio de los asesoramientos y colaboraciones que crea oportuno recabar- puesto que sus recursos materiales son más que suficientes para impedir que la depreciación de la peseta traspase los límites que teóricamente corresponden a su valor de convertibilidad en oro, según se desprende de los datos que figuran en los balances, y puesto que reúne, asimismo, cuantos elementos de acción son necesarios para esa función técnica.

En tal sentido, el Gobierno desea que esta cuestión sea examinada por el Consejo con la máxima diligencia, y se le dé conocimiento de las resoluciones adoptadas, bien entendido, que si el Consejo discrepase del criterio mantenido por el Gobierno y su representante en el Banco, habrían de formularse por escrito las razones que motivan la discrepancia, para que el Gobierno pueda examinarlas y resolver en definitiva.

Se estima que la depreciación de la peseta papel en relación con el oro no rebasa, según las posibilidades del Banco de 51'50 por ciento, lo que representa una prima para las divisas de tipo oro de aproximadamente 106 %, correspondiendo por tanto a la L. esterlina un tipo de cotización de 52 alrededor. El Gobierno queriendo extremar las medidas de precaución, considerábase, de momento, satisfecho en sus aspiraciones, con que la cotización de la libra se mantuviese entre 53 y 54.

Se encarece la mayor diligencia en la resolución de éste asunto, puesto que se trata de un problema nacional cuyas derivaciones de no salvarse a tiempo el peligro, causarían en la riqueza pública estragos irreparables.

Resumiendo cuanto queda expuesto en fórmulas de aplicación inmediata se propone: Que por el Centro de Contratación se proceda a servir sin más demora los pedidos autorizados que se ha-

llan pendientes (salvo aquellos que no se consideren de urgencia) fijando como cotización el promedio de las del día. Comenzar seguidamente la intervención a fondo en los mercados extranjeros absorbiendo cuantas pesetas sean ofrecidas a tipos de cambio que impliquen una mayor depreciación que la que corresponde al de 54 por libra, y vendiéndolas si fuese necesario, con el fin de nivelar en lo posible las posiciones en descubierto, manteniendo la cotización de la libra entre 53'50 (compra) y 54 (venta) por el momento.

En tanto que el movimiento de estas operaciones motive la creación de posiciones compradoras, se cuidará por la Administración de que la cifra de billetes quede reducida en el importe equivalente en pesetas, o cuando menos en el 200 por ciento del importe en que las divisas a comprar figure en el activo. La ADMINISTRACION pondrá en ello el máximo celo recabando cuantas informaciones y asesoramientos estime convenientes, no solamente del Servicio de Estudios y Centro de Contratación, sino también del Consejo Superior Bancario y cuantos organismos considere apropiados al fin propuesto.

Por mediación del Consejo Superior Bancario se recordará a la Banca privada la prohibición de abrir créditos en pesetas a personas o entidades residentes en el extranjero, a fin de evitar que las compras de pesetas que efectúe el Centro en el exterior, sean atendidas mediante el artificio de la apertura de créditos en España. Asimismo se recordará la necesidad de observar con el mayor rigor las disposiciones vigentes sobre importación, exportación, y en general cuantas regulan la contratación de moneda.

Siendo lo expuesto criterio del Gobierno, no hay para que decir que el Banco contará en cada momento con los medios legales necesarios para ejercer la función que se le encomienda, la cual podrá desarrollar utilizando los recursos disponibles del crédito con el Banco de Francia, en la parte que se calcula ha de quedar sobrante de la recogida de "dobles"; los recursos del encaje, o aquellos otros que por el procedimiento y cuantía que estime conveniente creyese oportuno recabar."

"La Comisión de Operaciones ha examinado con profunda atención el escrito presentado por el Sr. Gobernador, en el cual se comunica el deseo del Gobierno de que el Banco de España emprenda por sí mismo la defensa del cambio. El plan expuesto por el Señor Gobernador en su citado escrito consiste esencialmente en saldar el déficit actual de nuestro balance de pagos enajenando oro en especie de la propiedad del Banco y esterilizando el dinero papel contrapartida del oro vendido, mediante una contracción proporcional del crédito en el interior de la Economía española. Sería prolijo describir con más detalle el citado plan, siendo, como es, conocido del Consejo general.

El Banco de España reconoce la gravedad que el problema del cambio reviste, y ha de precisar en el curso de este sucinto escrito si la corrección y remedio de tal gravedad dependa de fenómenos extra-económicos.

Previamente es preciso aludir al aspecto legal de la cuestión. El Banco quiere adaptar su conducta al módulo de la Ley, sin dejar de prestar la debida diligencia. Y la doctrina sostenida en la base 7ª artículo 1º de la Ley de Ordenación Bancaria es que si el Gobierno decide ejercer una acción interventora en el cambio internacional, el Banco de España, caso de que la intervención se efectúe mediando él, participará en la misma proporción que el Estado, en las operaciones a que dicha política dé lugar. Es decir que legalmente el esfuerzo del Banco ha de llegar hasta donde llegue el esfuerzo del Tesoro Público. Se trata de una actuación en la que aportaciones y resultados son de cuenta y mitad del Tesoro y del Banco. Supuesta esta ordenación jurídica, no se concibe cómo haya de ser exclusivamente el Banco quien "por sí mismo" acometa una defensa que incumbe también al Tesoro.

¿Qué cantidad de oro nos costaría esa defensa? Tenemos ya una experiencia la del período que arranca del 11 de Septiembre último, fecha en que comenzó a funcionar el Centro Oficial de Contratación de Moneda. Es casi un año y sería imprudente no tomar tal experiencia como base de reflexión. Desde el 11 de Septiembre de 1930 hasta el 31 de Julio último, el mercado nacional ha ofrecido un desnivel en contra de unos 20 millones de libras. Este desnivel comprende la cantidad de 750.000 en que aparece disminuida el 10 de Julio próximo pasado, la cifra de dobles existentes en 31 de Octubre de 1930. Desde este punto de

vista, la situación frente al extranjero podemos decir que ha sido saneada algo, a costa naturalmente de una mayor presión sobre la balanza de pagos. El déficit que ha presentado el mercado interior, ha sido en parte compensado por el supevit en libras que ha aportado el mercado extranjero, necesitado de pesetas para satisfacer sus obligaciones en España. Este superavit, para igual período de tiempo asciende aproximadamente a unos 17.000.000 de libras. Desde luego el extranjero no ha necesitado el contravalor pesetas de tal diferencia de libras en su totalidad. A fines de Julio puede calcularse, según los datos estadísticos recogidos, que los depósitos pesetas a favor de extranjeros en la Banca española importaban unos (en Ptas), 350.000.000. De ellos, 125 son la contrapartida de dobles pendientes de nacionalización. Por tanto, la diferencia, o sean 225 millones de pesetas pueden estimarse como posición sobrante acumulada a consecuencia de las libras compradas en el exterior por el Centro Oficial de Contratación, que a unos 50 pesetas libra, equivalen a 4 millones y medio de libras.

En consecuencia, si el Centro Oficial de Contratación hubiera adquirido en el extranjero, durante ese período, una cantidad inferior en 4 millones y medio de libras a la que compró, es verosímil que el cambio se hubiera mantenido durante este período sensiblemente estable.

Este cálculo se refiere a un período de 10 meses y 20 días, y sería conveniente que redondeásemos las cifras para un año, anticipándonos un tanto a la realidad que haya de consumarse hasta el próximo 11 de Septiembre. En este sentido podemos decir que dada la situación del mercado del cambio en el interior de España, tal y como se ha producido en el ejercicio que está terminando, el mantenimiento de la estabilidad de la peseta hubiera supuesto la enajenación de una suma aproximada a los (en L.) 9.000.000 de libras.

Esta cifra es la resultante de los siguientes elementos:

- a) déficit efectivo hasta el 31 de Julio: menos 20 más 17 igual a menos 3 millones libras.
- b) reducción de compras de libras en el exterior para conseguir la estabilidad: menos 4.5 millones libras.
- c) déficit total calculado desde el 31 de Julio hasta el 11 de Septiembre próximo: menos 1.5 millones libras.

Prescindamos de hacer un comentario crítico de la política se

guída hasta el día. Pensemos en el porvenir.

Supongamos que el Banco de España se decidiera a mantener el cambio en lo sucesivo entre dos puntos, previa una pequeña revaloración rápidamente obtenida, haciendo caso omiso de la actual situación política y social del país y demos por descontado que quedaran solucionadas todas las dificultades de orden legal que se opusieran a tal actuación. Ahora bien ¿qué perspectiva se presenta para la misma? El déficit de nueve millones de libras al año, acusado por la experiencia ¿en qué sentido se vería modificado? Lógicamente hay que suponer que la estabilidad conseguiría eliminar aquella emigración de capitales o retención de divisas por españoles que como único fundamento reconocen la inseguridad monetaria. Del lado contrario, la estabilidad provocaría quizás la liquidación de las dobles, bien al extranjero o bien al Banco de España (ambas formas supondrían siempre demanda de divisas sobre el mercado) que en 10 de Julio último importaban algo más de 4 millones de libras y habría que estar así mismo preparados para una posible liquidación de otros descubiertos en la Banca extranjera por negocios españoles, que aproximadamente alcanzan la cifra de millón y medio de libras esterlinas.

Es evidente que al consumarse este segundo grupo de circunstancias, la posición de España frente al extranjero quizás se sanease en cierta medida, si bien en el interior el desnivel de nueve millones de libras al año, se vería quizá un tanto aumentado, resultando difícil admitir por ahora la repatriación rápida de capitales o la especulación extranjera al alza. Podría decirse que una vez saneado el mercado, el desnivel bajaría a cuatro o cinco millones de libras al año, manteniéndose así uno o dos ejercicios, cosa al parecer soportable por España, para llegar al fin a un grado de consolidación política que permitiera la estabilización legal, en unión de la que vendría una repatriación de capitales y el juego eficaz del tipo de descuento.

Si el horizonte apareciese libre de toda suerte de inquietudes políticas, esta visión pudiera tal vez considerarse admisible y hasta fundada la defensa monetaria a base de oro. Sin embargo hemos de reconocer que el flaco de nuestro porvenir monetario apunta por este lado. Supongamos que el Banco de España lograse mantener la estabilización monetaria de hecho durante un período de x tiempo. El déficit de la balanza de pagos estrictamente derivado de la inestabilidad del cambio desaparecería lógicamente: pero no desaparecería el desnivel originado por el

tamor a un porvenir político de intranquilidad nacional, a reformas sociales quizá demasiado audaces y por muy estable y firme que el Banco mantuviese la moneda, continuaría la huída de capitales, si el Gobierno no dejase ver bien a las claras, que está dispuesto a mantener el orden, la tranquilidad y la autoridad en el país y a no hacer más que aquellas reformas de carácter social que nuestra economía pueda soportar. Una política monetaria de estabilidad practicada por el Banco de España, acompañada de un estado de desconfianza política en la opinión, no impediría la emigración de los capitales líquidos poseídos por extranjeros, ni la caída sobre el mercado internacional de las disponibilidades de españoles que por no constituir capital circulante de un negocio, sería imposible retener mediante una restricción del crédito. Una masa que podría actuar en este sentido la constituyen sin duda, aparte determinado volumen de cuentas corrientes a la vista, los depósitos bancarios a término sin que quepa fiar mucho de las restricciones a la emigración de billetes, porque ya sabemos lo que a este respecto ha acontecido en otros países y también en el nuestro.

Los temores del Banco en este punto son bien fundados. Si tomamos los cinco grandes Bancos privados de España, más el Banco Central y el Banco Aragón, resulta que el volumen de los depósitos en cuenta corriente de sus clientes, ha descendido así:

31 Marzo 1931	3.912 millones de pesetas		
30 Abril	3.646	id	id
31 Mayo	3.489	id	id
30 Junio	3.251	id	id

La diferencia entre 31 de Marzo y 30 de Junio es de 661 millones de pesetas retirados al mercado del crédito, obligando al Banco de España a acudir en auxilio de la Banca Privada. Esa diferencia constituye un flotante que ya ha actuado directamente, al menos en parte, contra nuestro cambio y que mientras no vuelva a las cajas de los Bancos nutriendo el crédito interior, la prudencia exige considerarla con un recelo proporcional a la tendencia de las variaciones que registre.

Resumiendo las consideraciones anteriores, cabe sostener "grosso modo" que una política de estabilidad monetaria a base del oro físico en los actuales momentos de desconfianza afectaría en doble sentido al déficit calculado para el ejercicio que corre (9 millones de libras):

1º. =Disminuyéndole: porque suprimiría la emigración de capitales fundada en la inestabilidad monetaria, y

2º. =Aumentándole; porque provocaría, sin duda, la liquidación de dobles, descubiertos y proseguiría la huída de capitales líquidos españoles y extranjeros a causa de motivos extra-económicos y en una proporción superior a la media de los meses siguientes a Septiembre de 1930.

Evidentemente destaca la superioridad de los segundos hechos en relación con el primero.

En estas condiciones es claro que la estabilidad monetaria correría el riesgo de ser una sangría grave en las reservas oro del Banco, contra la que nada podría una esterilización a posteriori de las pesetas enegénadas.

Por tanto, entiende esta Comisión que el Consejo general del Banco cumple un deber de lealtad para con el Gobierno al decirle con respeto y sinceridad que antes de dar intervención a la técnica procede resolver un problema previo: llevar la confianza a la economía nacional. Ha dicho estos días, periódico financiero francés que el Gobernador del Banco Inglaterra había recordado el Ministro de Hacienda de su país la clásica necesidad de que el Gobierno hiciera "buena política" para que él pudiera lograr "buenas finanzas".

En España sobre la difícil situación en que ya antes del 14 de Abril último estaba la economía nacional, el cambio de Régimen produjo sus naturales efectos con la consiguiente alarma sostenida principalmente por las huelgas sistemáticas de marcado carácter revolucionario, creándose un estado de desconfianza que es una razón principalísima de la extraordinaria depreciación que sufre en estos momentos nuestra moneda. Desconfianza que dió lugar al atesoramiento de billetes con reflejo inmediato en su cifra de circulación que lleva consigo aparejada una restricción del crédito con todos los daños y consecuencias que ello produce inevitablemente en la economía nacional. Restablécese pues esa confianza que es una imperiosa necesidad y entonces sí que será momento oportuno para acometer la defensa técnica de la peseta y estudiar a fondo la resolución del problema de su estabilización, no de modo transitorio y circunstancial, sino con carácter definitivo. El Banco de España desea cordialmente que tal situación se produzca para que su cooperación a la labor del Gobierno pueda tener firme garantía de éxito."

ANEXO K
*****

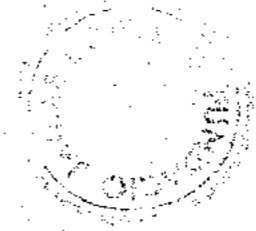
"No me creo en el caso de intentar una refutación doctrinal del luminoso dictámen suscrito por la Comisión de Operaciones. Estimo que no destruye los fundamentos técnicos en que se basan mis escritos de 3 de Agosto y 26 de Junio, de los cuales es una resultante la proposición razonada que presenté con fecha de ayer.

El dictámen de la Comisión se apoya principalmente en motivos de orden político, que por mi parte estimo improcedente analizar ahora, y que ya dejé a salvo en el último párrafo de mi citado escrito del día 3. Por otra parte, tiende a desvirtuar el verdadero espíritu del proyecto, mixtificando su realidad, según hice notar en dicho escrito, en cuanto al alcance y significación de la fórmula defensiva.

Me interesa recoger, sin embargo, el argumento en que se apoya, al parecer, la parte técnica del dictámen. Dando por supuesto—con evidente arbitrariedad—que mi propuesta tiende a salir mediante envíos de oro la balanza de pagos, se formulan algunos cálculos sobre el posible déficit de la misma, y tomando por base el movimiento de las operaciones del Centro de Contratación, llégase a deducir que el déficit anual importaría 9 millones de libras. Debo hacer constar en primer término, mis reservas ante el procedimiento elegido para semejante deducción, de muy dudosa autenticidad. Pero no es esto solo lo que me importa señalar. Sea ese el déficit, si se quiere. Lo que en defensa de la tesis así iniciada se omite, y me interesa destacar, es el hecho de que la obtención de esa cifra se verifica en el curso de un año durante el cual el cambio medio de la libra no rebasó, seguramente, del punto 45. Ahora bien, la fórmula la propuesta se establece a base de la cotización 54. Es inquestionable, y así se apunta, como no podía menos, en el dictámen, que el déficit de la balanza de cuentas tiende a rectificarse por la misma depreciación del cambio. La conclusión es evidente. El déficit puede y debe considerarse corregido de hecho, desde el momento en que la depreciación del cambio se ha acentuado hasta rebasar el límite de la convertibilidad en oro.

Nada he decir, con respecto a las consideraciones de orden político y social en que se apoya el dictámen. No participo, en éste orden de cosas, de los temores e inquietudes que conturban

el ánimo de mis compañeros de Consejo. Discrepancia explicable por la distancia ideológica que nos separa. Soy profundamente optimista. Confío en una pronta y fecunda reacción del espíritu público, porque espero que las clases conservadoras, los elementos rectores de la economía nacional, acabarán por darse cuenta del papel activo que les importa desempeñar en esa obra común de ciudadanía."

05.053.0

05.054.0

ANEXO L
=====

"1º. Por el Centro Oficial de Contratación de Moneda se procederá a servir sin más demora los pedidos autorizados pendientes que se consideren de extrema urgencia, pudiendo utilizar al efecto las disponibilidades del crédito con el Banco de Francia en la parte que se calcula ha de quedar sobrante de la recogida de dobles. =2º. Con arreglo a lo dispuesto en la Base 7ª de la Ley de Ordenación Bancaria, el Banco de España, por medio del Centro Oficial de Contratación de Moneda, comenzará a intervenir seguidamente en el mercado internacional del cambio, ajustándose a las instrucciones que dé el Sr. Gobernador. =3º. En tanto que el movimiento de estas operaciones motive la creación de posiciones compradoras, se cuidará por el Consejo y la Administración del Banco que la cifra de billetes en circulación quede prácticamente reducida en el importe equivalente en pesetas de dichas posiciones, o cuando menos, en el 200 % del importe en que la suma de divisas a comprar figure en el activo del Banco. =4º. En relación con el extremo 2º de esta orden y a tenor de lo que dispone la mencionada Base 7ª, el Banco utilizará, de momento, por lo que corresponde al Estado, el oro del Tesoro que posee en sus cajas y luego el que en lo sucesivo aporte con el mismo fin cargándose al crédito de Tesorería regulado por el apartado C. de la Base 3ª de la misma Ley las demás cantidades correspondientes a la participación del Estado, si esta participación llegare a exceder de las disponibilidades del Tesoro.

ANEXO M
=====

"Excmo. Sr: El Consejo del Banco de España ha quedado notificado de la orden ministerial suscrita por V.E. en fecha 20 de Agosto corriente, relativa al plan defensivo del cambio de la peseta. Seguidamente ha meditado sobre la misma con el profundo respeto y atención que le merecen las medidas del Gobierno y en su virtud tiene el honor de elevar a V.E. el presente escrito.

No creemos necesario, Excmo. Sr., insistir sobre el espíritu de sincero acatamiento al Poder público y de recto patriotismo que en el seno de este Consejo existen de modo tradicional. Más no debe olvidarse que el Consejo es respecto del Banco, un órgano de administración y de gestión con facultades reglamentadas por estatutos que merecieron sanción de los gobiernos y que en cuanto su gestión se salga de la más estricta legalidad incurre en responsabilidad ante el Banco, por haberse excedido en el uso de sus facultades. Y como el Consejo considera que la Orden ministerial citada, no se ajusta en todo a la Ley de Ordenación Bancaria por las razones que se consignan, formula ante el Gobierno con todo respeto cuantas reservas sean precisas para salvar su responsabilidad.

- I -

El número 1º de la Orden ministerial citada dice:
"Por el Centro Oficial de Contratación de Moneda se procederá a servir sin más demora los pedidos autorizados pendientes que se consideren de extrema urgencia, pudiendo utilizar al efecto las disponibilidades del crédito con el Banco de Francia en la parte que se calcula ha de quedar sobrante de la recogida de dobles".

El Convenio entre el Banco y el Tesoro de fecha 24 de Junio último, en virtud del cual se prestó a la Hacienda tres millones de libras, a fin de que pudiera participar conforme a la Ley, en la operación realizada con el Banco de Francia, dispone que solamente se destinarían a finalidades distintas de la recogida de dobles 2 millones de libras. Este límite se alcanzó rápidamente y por lo tanto si con cargo a las disponibilidades en el Banco de Francia, hubiere actualmente de invertirse en operaciones distintas de la recogida de dobles una nueva cantidad, dicho se está que la Orden ministerial de referencia altera de modo unilateral el Convenio, sin haber requerido el asentimien

to de la otra parte, como ha sido siempre habitual en las relaciones sostenidas por el Tesoro y Banco.

- I I -

El número 2 de la Orden a que nos venimos refiriendo es del siguiente tenor: "Con arreglo a lo dispuesto en la base 7ª de la Ley de Ordenación Bancaria, el Banco de España, por medio del Centro Oficial de Contratación de Moneda, comenzará a intervenir seguidamente en el mercado internacional del cambio, ajustándose a las instrucciones que dé el Sr. Gobernador".

Dedúcese del párrafo transcrito que la intervención ejercida por el Banco, a través del Centro de Contratación se ajustará "a las instrucciones que dé el Sr. Gobernador".

Es decir que la dirección de la política del cambio corresponde exclusivamente al Gobernador. Al Banco, por lo tanto, no le incumben más que funciones ejecutivas, sin que le quepa desviarse del pensamiento que se le imponga, supuesto que se le elimina de la dirección de aquél organismo, que hasta ahora, por acuerdo de Tesoro y Banco, ambos venían compartiendo. Nada opone el Consejo a este método y a aprovechar la ocasión para testimoniar la consideración que le merece su primera autoridad. Ahora bien, si el Banco no participa en la dirección, lógico es que no participe en las consecuencias. Estamos en el caso previsto en el último párrafo de la base 7ª del artículo 1º, de la Ley.

O sea, en el caso en que el Banco participa en la aportación de medios al Centro, pero no en la dirección de la intervención. El párrafo aludido dice así: "En caso de que la acción interventora en el cambio internacional y en la regulación del mercado monetario se confíe a un organismo distinto del Banco de España y sin su intervención, el Gobierno concertará con éste la participación que al Banco corresponda por el concurso que preste al desarrollo de dicha acción interventora. En este caso, si el Estado acordara ulteriormente la cesación de la acción interventora o el auxilio en ella del Banco, habrá de devolverle en oro las cantidades que en este metal hubiere aportado el Banco para realizarla. El plazo de la devolución no podrá exceder de seis meses, a contar de la fecha en que cesare la acción interventora o la participación del Banco en la misma".

- III -

"En tanto que el movimiento de estas operaciones - dice la Or-

den en el nº 3º - motive la creación de posiciones compradoras, se cuidará por el Consejo y la Administración del Banco de que la cifra de billetes en circulación quede prácticamente reducida en el importe equivalente en pesetas de dichas posiciones, o cuando menos en el 200 por 100 del importe en que la suma de divisas a comprar figure en el Activo del Banco".

La política monetaria del Banco, mientras cumpla las disposiciones vigentes sobre la reserva legal, goza de plena autonomía, sin otra limitación que la referente a las bonificaciones legales sobre los tipos oficiales de interés y la participación del Estado en la determinación del tipo para las operaciones con garantía de Deuda pública. Esta autonomía desaparece en virtud del párrafo citado y sin discutir sus fundamentos técnicos, es evidente que altera la Ley vigente.

El Consejo ha de señalar su extrañeza por la rigidez con que se le prescribe su actuación en el mercado interior.

Ello supone una responsabilidad difícil de coonestar con la ausencia de participación que al Banco se le impone en la dirección del mercado del cambio. Ambos mercados están íntimamente relacionados y no consideramos justo que el Consejo tome para sí la responsabilidad de restringir el medio circulante, a consecuencia de operaciones de cambio en cuya dirección no participa.

Pero es que, además, si la reducción de los billetes ha de hacerse directamente sobre las pesetas que compran divisas, habrá casos en que tal reducción no sea posible. Por ejemplo, en todos aquellos donde el pago de las divisas se haga en plata o cheque contra cuentas corrientes. Se produciría, si, una reducción en el saldo de las cuentas corrientes o en la plata en circulación, pero de ningún modo en la cifra de los billetes circulantes.

Si la reducción ha de operarse indirectamente mediante la contracción del crédito, la elevación del tipo de descuento no sería arma de suficiente eficiencia, conforme acredita la práctica. Además, V.E. sabe muy bien los peligros que esta reducción supondría en cuanto a la agravación del paro obrero y empacramiento de la situación general de los negocios.

- IV -

La aportación de medios por el Tesoro está regulada de la si-

05.0570

guiente manera en la Orden ministerial de V.E. "42. En relación con el extremo 2º de esta Orden y a tenor de lo que dispone la mencionada base 7ª, el Banco utilizará, de momento, por lo que corresponde al Estado, el oro del Tesoro que posee en sus cajas y luego el que en lo sucesivo aporte con el mismo fin cargándose al crédito de Tesorería regulado por el apartado C. de la base 3ª de la misma Ley, las demás cantidades correspondientes a la participación del Estado, si esta participación llegare a exceder de las disponibilidades del Tesoro.

Ninguna objeción ha de hacerse mientras las aportaciones del Tesoro proceda del oro de su propiedad. Para el caso en que la intervención excediera de estas posibilidades, se regula un procedimiento que el Consejo no considera admisible a la luz de la Ordenación bancaria vigente. La cuenta de Tesorería no está otorgada por el Banco en dinero oro sino en dinero corriente. Y la orden ministerial que se comenta, o supone venta de oro al Estado, cargándose el importe plata en la cuenta, venta que es tá prohibida en absoluto según el último párrafo de la base 2ª, o supone disposición en oro contra la cuenta siendo así que esta se concedió en dinero plata.

Si las aportaciones del Tesoro hubieran de superar sus existencias oro, la fórmula legal se encuentra en la Ley de Ordenación bancaria, párrafo 3º de la base 7ª, que dice: El Estado, para la participación que debe tomar en la operación, aplicará el oro del Tesoro o el que se proporcione con los créditos que el Parlamento le otorgue, caso de que aquél sea insuficiente.

Hachas las consideraciones que anteceden, el Consejo del Banco entiende que no debe limitarse a las objeciones indicadas y por lo tanto, pretende llevar la conclusión de este criterio hacia la fórmula hacedera y legal. Fórmula que quepa dentro de la Ley de Ordenación Bancaria.

El Tesoro posee en la actualidad una suma de oro de cierta consideración. Al Gobierno le consta que en cuanto él destine dicha suma a operaciones de cambio exterior, el Banco destinará otra igual en las condiciones de la base 7ª. Dentro de la Ley, la colaboración del Banco está completamente asegurada.

Y la buena inteligencia entre Tesoro y Banco no debe, a nuestro juicio, interrumpirse. En esta buena inteligencia debe inspirarse la actuación a seguir para el caso de que las disponibilidades actuales del Tesoro llegaran a agotarse. Mientras tan

05.0570

to, considera prematuro este Consejo hablar de combinaciones a base de la cuenta de Tesorería, sobre cuyo prudente uso no repara en llamar la atención del Gobierno para evitar las interpretaciones que, en caso contrario, haría el extranjero sobre la situación de la Hacienda española. De la compensación de Banco y Tesoro, cabe esperar, con fundamento, provechoso fruto y para en su día el Gobierno podría, sin apelar al crédito de Tesorería, arbitrar medios no inferiores en potencialidad a los que de dicha cuenta pudieran surgir. V.E. puede por tanto, dar la sensación al mercado de que cuenta con los recursos necesarios para irrumpir en el mismo en la medida que las necesidades lo exijan.

Antes de terminar, séanos permitido el aludir a las consideraciones contenidas en el informe que sobre los proyectos del Sr. Gobernador, se dió en su día. Y más concretamente todavía, al hecho siguiente: El Centro de Contratación, independientemente de las dobles nacionalizadas, ha destinado desde finales de Diciembre hasta la fecha, cuatro millones de Libras aproximadamente, para intervenir el cambio y servir pedidos que las posibilidades del mercado no permitían cubrir (incluida la suma de 850.000 Libras aproximadamente que importan los pedidos a que se refiere el extremo primero de la Orden ministerial), cifra que, no obstante todos los esfuerzos realizados por el Centro Oficial de Contratación, no se ha podido reducir adquiriendo divisas, ni aún a precio muy superior al que se viene dando como tipo oficial. La tendencia de nuestro cambio, en consecuencia, se ha mostrado en toda ocasión prácticamente desfavorable. Y contra esta tendencia ha de ser, a nuestro juicio, costosísimo y poco eficaz luchar solamente con medidas de orden monetario, si a la vez no se actúa decididamente para desvanecer los temores de índole económica de que aquélla tendencia es mero reflejo. En primer término, es preciso, si se quiere lograr la estabilidad monetaria, comenzar atacando las causas de las emigraciones de capital que tanto desnivelan el mercado exterior de la peseta. De lo contrario, se corre el riesgo de hacer obra artificiosa y de muy pasajera eficacia.

En consecuencia, podrían manifestarse en subsiguientes comunicaciones al Banco, las aclaraciones necesarias cuyos fundamentos podrían ser los que se expresa a continuación:

1ª.-Modificación autorizada del Convenio celebrado en 24 de Junio último para que pueda quedar en armónica relación con las finalidades que señala el número primero de la Orden ministe-

ANEXO N

2º.-Propósito y deseo de que en las instrucciones que dé el Sr. Gobernador, según el número 2º de dicha disposición, tenga el Banco la colaboración, asistencia y conocimientos seguidos en el Centro Oficial de Contratación de Moneda.

3º.-Reconocimiento de que la reducción que en la circulación de billetes se experimentase, estaría subordinada a la forma en que el pago de pesetas tuviera lugar.

4º.-Dividir en dos partes o momentos la realización de las aportaciones del Tesoro a los fines de la Orden dictada, del modo siguiente:

Momento 1º.-El que se refiere a las aportaciones en oro existente de la propiedad del Tesoro y el que siga ingresando de igual procedencia.

Momento 2º.-El que hace relación al hecho, si llega a producirse, de que sean necesarias más disponibilidades que las existentes, para cuya consecución prestará el Banco al Gobierno el máximo concurso mediante mútua y diligente colaboración.

Al elevar a V.E. estas consideraciones, el Consejo quiere expresar una vez más el deseo cordialísimo de colaborar con el Gobierno en esta obra de defensa de la moneda, por estimarla patriótica y necesaria. Cuantas reservas se hayan podido formular, no pretenden otra cosa sino circunscribir la actuación dentro de la Ley de 1921 en toda su pureza".

"Excmo. Sr: Notificado el Consejo del Banco de España de la Orden ministerial suscrita por V.E. en 20 de Agosto pasado, relativa al plan defensivo de la peseta; con el profundo respeto y consideración que le merecen las medidas del Gobierno, meditó sobre ella atentamente. De la reflexión surgió la necesidad de algunas aclaraciones complementarias de la citada disposición para mayor exactitud y adecuación de las normas reguladoras, a la luz de la Ley de 1921 que constituye la regla suprema en la materia.

A este efecto se han celebrado entre la representación del Banco y V.E. conferencias, que si tienen alguna significación es la de pretender el encauzamiento de la defensa con todo género de prudencia para bien del Tesoro y del Banco. En estas conversaciones ha quedado palmaríamente comprobada la identidad de espíritu entre ambas partes en cuanto a lo esencial.

Quizá el punto que ofrezca necesidad de más legal y exacta regulación sea el 4º y último de dicha Orden. Y antes de consignar el Banco su propuesta a este respecto, le interesa hacer constar que a su juicio la buena inteligencia entre Tesoro y Banco no debe interrumpirse. En esta buena inteligencia ha de inspirarse la actuación a seguir para el caso de que las disponibilidades actuales del Estado, en oro, llegaran a agotarse. Mientras tanto, parece prematuro hablar de combinaciones a base de la cuenta de Tesorería, sobre cuyo prudente uso no reparamos en llamar la atención del Gobierno para evitar las interpretaciones que, en caso contrario, haría el extranjero en torno de la situación de la Hacienda española. De la compenetración de Tesoro y Banco, cabe esperar, con fundamento, provecho y fruto y para en su día el Gobierno podría, sin apelar al crédito de Tesorería, arbitrar medios no inferiores en potencialidad a los que de dicha cuenta pudieran surgir. V.E. puede por tanto, dar la sensación al mercado de que cuenta con los recursos necesarios para irrumpir en el mismo con la fuerza que las necesidades exijan.

En consecuencia nos permitimos suplicar del Gobierno una emulación de la Orden citada, de la siguiente manera:

1º. El párrafo primero de la Orden ministerial se formalizará mediante convenio bilateral, con fuerza bastante para reformar el suscrito en 24 de Junio, en el punto concreto del destino

que deba darse a las disponibilidades actuales del crédito francés.

2º. El Centro Oficial de Contratación de Moneda actuará con arreglo a las instrucciones que reciba del Sr. Gobernador quien a tal efecto se pondría de acuerdo con el Sr. Subgobernador que el Consejo general designase.

Las discrepancias que pudieran producirse serían sometidas a la consideración del Sr. Ministro de Hacienda, quien resolverá en definitiva sin perjuicio de que en la primera reunión del Consejo general del Banco se diera cuenta del hecho para su debido conocimiento.

3º. Subordinación de la reducción que haya de operarse en la circulación fiduciaria, a la forma en que la entrega de pasetas contra divisas, tenga lugar.

4º. Dividir en dos fases la realización de las aportaciones del Tesoro a los fines de la Orden dictada, del modo siguiente:

Fase 1ª. El Tesoro aportará el oro que posea en propiedad actualmente más el que siga adquiriendo.

Fase 2ª. Si las disponibilidades anteriores llegaran a agotarse prestará el Banco al Gobierno el máximo concurso mediante mútua y diligente colaboración.

Al elevar a V.E. esta propuesta, el Consejo quiere expresarle una vez más el deseo cordialísimo de compartir con el Gobierno esta obra de defensa de la moneda, por estimarla patriótica y necesaria. Cuantas reservas se hayan podido formular, no pretenden otra cosa sino circunscribir la actuación dentro de la Ley de 1921 en toda su pureza."

ANEXO P

"INFORME DEL BANCO DE ESPAÑA RELATIVO AL PROYECTO DE LEY REFORMANDO LA VIGENTE DE ORDENACION BANCARIA DE FECHA 29 DE DICIEMBRE DE 1921.

*****

A LA COMISION DE HACIENDA DE LAS CORTES CONSTITUYENTES :

Excelentísimos Señores: El Consejo general del Banco de España signifiva a VV.EE. su atento reconocimiento por la audiencia oral que se concedió a la representación del mismo a fin de que se informara sobre el Proyecto de reforma de la Ley Bancaria de 1921, presentado a las Cortes Constituyentes por el Sr. Ministro de Hacienda. Y considerando conveniente el precisar por escrito su parecer, eleva a esa Comisión el presente documento, inspirado en el deseo fervientemente sentido de que el resultado de las deliberaciones parlamentarias sea lo más conforme posible al interés público de España.

Bien hubiera querido el Banco excusar a esa Comisión la molestia o trabajo que con la lectura de este escrito haya de causarle, y por ello se acoja a la más esquisita benevolencia de los Sres. Diputados que la integran.

Decía D. Francisco Cambó en el Congreso el 26 de Octubre de 1921 al presentar la ley que hoy se proyecta modificar:

"El proyecto que os presento, en la parte que afecta al Banco de España, tiene el consentimiento, la conformidad previa del Banco ...? como he de negar yo Sres. Diputados que, al igual que todos los Ministros de Hacienda que han intentado abordar este problema, he iniciado conversaciones y el resultado de ellas, ha sido obtener un consentimiento, consentimiento espontáneo en muchos de los aspectos del proyecto que os presento; consentimiento resignado en algunos otros, que os detallaré después.? Y aún pudo haber agregado que siendo el Ministro de Hacienda Don Augusto González Besada en 1918, tres años antes de que venciara el privilegio, se nombró una Comisión técnica, con representación de este Banco, para que dictaminara sobre la Ley a dictar y recogiera en pública información los latidos y las observaciones de esa opinión difu-

sa que va desde el gran hombre de negocios hasta el simple tenedor de un billete de veinticinco pesetas, interesados todos ellos, tanto como al Estado o el Banco, en los problemas de esta naturaleza.

No ha ocurrido ahora lo mismo, con lo cual está explicada la causa de este escrito. El Sr. Ministro de Hacienda ha juzgado oportuna la publicación de un Proyecto de Ley de Ordenación Bancaria en la Gaceta de Madrid, estando vigente otra de carácter contractual que no expira hasta 31 de Diciembre de 1946, y sin haber precedido conversación alguna con la representación del Banco de España, además de no tener precedentes en la tradición contraria abiertamente las normas fundamentales de las prácticas jurídicas.

La gravedad del hecho de silenciar a la representación del Banco de España el Proyecto de Ley es aún mayor, porque con él se pretende transformar hondamente los fundamentos de la Ordenación Bancaria vigente, sin que en el preámbulo del mismo se aduzcan razones o motivos que justifiquen plenamente una tan profunda y peligrosa transformación.

El día 29 de Diciembre de 1921, se promulgó con todos los requisitos una Ley de Ordenación Bancaria que prorrogaba al Banco de España la facultad exclusiva de emitir billetes en el territorio de la Nación y Posesiones hasta el 31 de Diciembre de 1946, de acuerdo con las bases en la misma señaladas. Al presente, distantes todavía quince años, del término de la concesión, preténdese modificar por decisión unilateral del Poder público las aludidas bases de la prórroga. Con todos los respetos estimamos, en consecuencia, que el Estado intenta desdecirse de un compromiso solemne.

Corresponde a la soberanía y está implícita en la potestad privativa del Poder público y de su Administración cuanto concierne a la moneda y a la emisión fiduciaria, por tratarse de uno de los más genuinos servicios públicos, en la estricta acepción que el Derecho administrativo dá a estas palabras. Sin embargo, el Poder público otorgó en la mayoría de los países la prestación del servicio de moneda fiduciaria mediante concesión a un organismo que es el Banco emisor. La importancia de la concesión administrativa de referencia ha hecho que quedara reservado al Parlamento su otorgamiento, el cual al votar la Ley

Bancaria actúa como forma suprema de la Administración, perfeccionando el vínculo contractual que la une al concesionario, vínculo que es bilateral a base de prestaciones recíprocas entre ambas partes.

El hecho de que medie Ley no hace perder al acto del Estado valor contractual. La intervención Parlamentaria, la Ley, no supone que la concesión quede a merced de otra decisión ulterior del Parlamento, sino que para mayor garantía del interés público, en lugar de otorgar un Ministerio ha otorgado el órgano que representa a la soberanía nacional. El hecho de mediar Ley, no supone reserva de poder extinguir o modificar el contrato antes de su término natural en cualquiera de las legislaturas siguientes, "ad libitum". Si un contrato otorgado por un Ministro lo reputa el Estado solemne y obligatorio, mucho más solemne y obligatorio es aquél que ha sido otorgado por las Cortes.

Pero además es condición esencial a toda Ley la de ser estable, y esta que consideramos reguladora de las relaciones entre Banco de emisión y Tesoro sobre la que se asienta de modo firme el crédito público, debe serlo con mucho mayor motivo porque de otra manera, con facultad de rescisión por una de las partes, crea una situación de incertidumbre que supone un peligro evidéntísimo para el crédito del país simbolizado de modo culminante por el Instituto emisor. Entendiéndolo así, siempre que en otros países se trató de abordar el estudio de la renovación del privilegio de emisión, fueron invitadas todas las representaciones de las actividades económicas a dar su opinión acerca de los diversos puntos que una cuestión de tanta monta encierra, y podemos afirmar que, en cuanto al plazo de la concesión, la opinión fué unánime en reconocer la conveniencia de otorgarla por el mayor tiempo posible. (Véase anejo A.)

Artº 2º: ca ces la o bligación del Banco de mantener el patrón oro.

Por este artículo se obliga al Banco de España a la regulación del cambio sobre el extranjero desde la fecha en que el Gobierno establezca el patrón oro, y se le releva de tal obligación en dos casos concretos y en circunstancias excepcionales.

En primer lugar no es práctica recomendable ni aceptada en ninguna de las legislaciones extranjeras la fijación previa de casos concretos en los cuales quede exento el Banco de emisión de la obligación fundamental de mantener

el patrón oro, y por otra parte no son los casos citados en el Proyecto de Ley los que principalmente pueden poner en peligro el mantenimiento del patrón oro, porque sabido es que éste puede flaquear a través de las anomalías y desequilibrios graves producidos por cualesquiera de los factores que intervienen en la balanza de pagos y singularmente por la retirada de capitales como ha ocurrido y ocurre precisamente en los actuales momentos.

En segundo lugar, y aún en el caso de que aquella errónea práctica prevaleciera, no se concederían al Banco de España los medios necesarios e indispensables para el conocimiento de la verdadera situación de los presupuestos de ingresos y gastos del Estado, Caja Ferroviaria, Mancomunidades Hidrológicas, etc., y por tanto se le reconocería un derecho; pero sin darle los medios de hacerlo eficaz. El déficit del 15 por 100 podría continuar hasta casi terminado el tercer ejercicio económico sin que el Banco de España quedase exento de la obligación de mantener el patrón oro; y como además no se determina de modo concreto en el proyecto el contenido de las cuentas de orden, y repetidamente se ha dado el caso de que oficialmente se haya publicado con superávit la liquidación de algunos presupuestos del Estado cuando en realidad había un déficit también considerable resulta notoriamente evidente la necesidad de que el Proyecto sea redactado en forma que queden subsanadas claramente tan importantes deficiencias.

Finalmente, la apreciación de las circunstancias excepcionales queda libremente adjudicada al Gobierno, dejando al Banco de España solamente la facultad de ser oído; y esto es a todas luces insuficiente para la seguridad que conviene tenga el Banco de emisión en asunto tan básico como es de decidir si puede o no cumplir obligación tan capital en ciertos momentos excepcionales. Nadie más interesado que el Banco de emisión en mantener la convertibilidad de la moneda mientras no haya peligro grave de bancarrota.

Artº.3: Im- A juzgar por el preámbulo del Proyecto de Ley, el motivo
 puestos so- de este impuesto es que el Estado debe participar extra-
 bre la cir- ordinariamente en los beneficios también extraordinarios
 culación del Banco de España, y que los mayores beneficios de éste
 de billetes. corresponden a mayor angustia de la economía nacional.
 (Véase ane-
 jo 8). El impuesto de hará efectivo "cuando el exceso de la re-

serva metálica sobre el mínimo legal correspondiente sea inferior al 50 por 100 de dicho mínimo...." (Artículo 3º)
 El Banco suplica a la Comisión Parlamentaria se sirva com-
 probar en la legislación extranjera la inexistencia de un
 semejante tributo.

El aludido razonamiento carece de consistencia real y de fuerza lógica. Y en efecto, los beneficios del Banco de España son normalmente función del volumen de operaciones de crédito y de la circulación fiduciaria los cuales crecen y disminuyen según la fase de prosperidad o depresión de los negocios en los ciclos económicos; y por tanto la prosperidad del Banco de España es normalmente paralela a la de la economía nacional. Si el momento actual no corresponde a la regla general, es debido a causas completamente ajenas e independientes de la gestión del Banco de España. Por un conjunto de factores económicos y extra económicos se ha producido en España una crisis de confianza que ha dado lugar al atesoremiento de billetes y plata, exportación de capitales, tensión bancaria, paralización bursátil, etc.,... En tan graves circunstancias, el Banco de España, para ayudar en la medida necesaria a todas las actividades económicas del país bien directamente o a través de la Banca privada, se ha visto obligado a conceder créditos de importancia extraordinaria, dando el ejemplo patriótico de prodigar su asistencia en los momentos de crisis aguda, procurando atender primordialmente a las necesidades industriales, comerciales y agrícolas, por que actuar de otro modo no correspondería al Instituto emisor como rector de la economía nacional que es; pero tampoco labor tan obligada y patriótica puede merecer apreciación tan equivocada e injusta como la que se hace en el preámbulo. El porcentaje de descuentos y cuantías de crédito con garantía que en Diciembre de 1930 era de 62,6 ha sido en Septiembre de 73,7.

Opiniones muy autorizadas en esta materia se han manifestado en pro de no fijar límite a la cifra de circulación fiduciaria. Esta práctica se sigue ya en algunos países convencidos de que el límite tan solo la realidad y las necesidades de la economía nacional pueden fijarlo. Lo importante es que en todo momento la proporcionalidad entre la cobertura metálica y la cifra de billetes en circulación no sea inferior a la considerada como mínimum en la Ley, y que el coeficiente de cobertura no sea tan elevado que pudiera crear al Banco, y por tanto a la economía nacional, situaciones difíciles por no poder adquirir el

oro preciso para alcanzar el aumento de billetes en circulación que las necesidades de la economía exigiesen, sin experimentar un quebranto de tal naturaleza que el crédito del Establecimiento emisor resultase notoriamente perjudicado.

Decíamos antes que la cifra de circulación habrá de estar determinada por las necesidades reales de carácter económico, y a este respecto hemos de añadir que, por propia iniciativa y práctica del Banco, las operaciones que motivan la salida de billetes son estudiadas con todo detenimiento, informándose detalladamente de la aplicación que trata de darse al dinero y atendiendo la negociación y descuentos de efectos de comercio en la medida necesaria, supuesto que la facilidad en la concesión de estas operaciones fomenta la riqueza y vitalidad del mercado público.

Aparte de estas observaciones que claramente ponen de relieve la inconsistencia del impuesto proyectado, hay otras razones importantes contra el mismo:

1ª) Según el proyecto, el impuesto crece en sentido contrario al exceso de la reserva metálica sobre el mínimo legal; y como según el artículo 5º y 11º se dificulta al Banco de España el aumento de dicho exceso de la reserva oro, resulta el contrasentido de que cuando el Banco presta servicios extraordinarios al Tesoro la Ley le grava con un impuesto mayor.

2ª) No se precisa la forma práctica de aplicación del impuesto anual que ha de liquidarse trimestralmente.

3ª) Si lo que desea el Gobierno es aumentar el impuesto al Banco de España en relación con sus beneficios líquidos, medios sobrados tiene a su disposición sin necesidad de acudir a un impuesto, que pone al Banco de España en el caso de no poder eludir el dilema de restringir los medios de pago necesarios para el desarrollo económico, o afrontar un mayor impuesto. La técnica más elemental aconsejaría, en su caso, elevar el impuesto progresivo sobre los beneficios extraordinarios (Anejo C.)

Por otra parte, el anejo D demuestra que las acciones del Banco de España hace más de treinta años que perciben un tipo de interés entre el 4 y el 5 por 100, y que su coti-

zación, que pasaba ya 500 en el año 1900, ha estado constantemente por encima de esta cotización desde 1916 hasta el año actual; el anejo E. pone de manifiesto que de los 15.376 accionistas, 807 son fundaciones de carácter benéfico o docente y entidades análogas, con un total de 45.287 acciones; 6.384 tienen de una a cinco acciones, y 6.474 de seis a treinta, y por tanto todo impuesto al Banco de España, independientemente de que los accionistas perciban más del dividendo corriente, supone una desvalorización en el tipo de cotización en la Bolsa, que, además de pesar principalmente sobre instituciones benéficas y sobre el ahorro modesto, se traducirá en disminución del crédito del Banco de España y en perjuicio para la Hacienda pública, porque los ingresos por transacciones de títulos, sucesiones, etc, se ajustan al valor efectivo de éstos. Es muy conveniente para la confianza pública en el billete, y por tanto para el crédito nacional, que las acciones del Banco emisor se coticen muy altas en relación con el dividendo, como suele ocurrir con los Bancos de máximo crédito y solidez. (Véase anejo F. relativo al Banco de Francia.)

Finalmente, la aplicación de las sumas devengadas por el impuesto a la recogida de Deuda del Estado, no es conveniente, ya por la pequeñez del porcentaje que ella representa en el Activo del Banco de España y en relación con su cartera comercial (el Balance 10-10-931, verbigracia, acusa, para descuentos, 1.251 millones, y en pólizas de cuentas de crédito, lo dispuesto, 1.909 millones, o sea un total de 3.160, cantidad respecto de la cual la Deuda amortizable del Activo del Banco sólo representa un 10,5 por 100), ya porque es práctica bancaria moderna el que la cartera de los Bancos de emisión tenga un cierto porcentaje (Véase el anejo C) de títulos del Estado, que a veces conviene que sean utilizados, en unión del tipo de descuento, para la mejor regulación de los medios de pago y creación de dinero. Además, la renta de dicha Deuda sirve de regulador de los beneficios del Banco, para que éstos tengan pequeñas oscilaciones, lo cual es siempre conveniente para el crédito del Banco emisor y por ende del Nacional. Huelga añadir que por tratarse de Deuda amortizable, se privaría también al Banco de la prima de amortización.

Artº 4º. Con respecto a la cantidad límite, por encima del cual se impone al Banco de España la obligación de entregar el oro correspondiente al portador de billetes, razones de índole llene y

poder liberatorio de la plata.

práctica aconsejan, máxime ignorando el tipo de estabilización, que en vez de 50.000 pesetas, sea el peso ordinario de los lingotes de oro el que sirva para fijar el límite.

El proyecto de ley dice que el Gobierno, legalmente autorizado, puede limitar el poder liberatorio de la plata (después de implantado el patrón oro). Esto supone que el patrón oro se ha de implantar dejando a la plata poder liberatorio ilimitado en el interior y, por tanto, que tendrá poder liberatorio distinto en el interior y en el extranjero; lo cual entraña un problema de gravedad manifiesta.

Artº 52. Anticipos del Banco al Tesoro.

Estaban hasta ahora limitadas las disponibilidades de la cuenta de Tesorería al 10 por 100 del presupuesto de gastos, movilizables en dinero corriente. El título del crédito consiste en una y exclusiva póliza, impidiendo de con siguientes realizaciones en el mercado. Seguía así la imitación del modelo francés. Llamada a modificarse esta regulación, conforme al tono general de la postguerra, la transformación procedía, no en un sentido de mayor liberalidad para el Estado, sino, al contrario, de mayor restricción.

Consideramos, por tanto, improcedente el aumento de la cuenta de Tesorería del 10 al 12 por 100 de los créditos anuales autorizados del presupuesto de gastos del Estado, porque la práctica aconsejada universalmente es la de evitar que el Tesoro público sea deudor del Banco emisor, y a este fin, cuando se han hecho las estabilizaciones monetarias en los diversos países, se ha procurado atender de un modo especial a la disminución o anulación de tales deudas, además de a las pérdidas y gastos de las intervenciones, minusvalía de la plata, etc. Es muy elocuente a este respecto el caso de Francia (Véase anejo H).

A este propósito, conviene recordar que la Sociedad de Naciones, a cuantos países han solicitado su apoyo financiero, ha impuesto como requisito especial, reorganizar el Banco de Emisión estableciendo en sus leyes orgánicas la prohibición de hacer préstamos al Estado, Provincia y Municipio.

De otra parte, la obligación de hacer los anticipos en oro, si el Ministro de Hacienda la requiere, entraña los

graves inconvenientes siguientes:

1º. En virtud del artículo 3º, se impone al Banco un gravamen mayor cuando disminuyen sus reservas oro, y en virtud del artículo 5º, se le obliga a hacer anticipos considerables en oro al Tesoro; resulta, pues, el contradictorio de que cuando el Banco de España ayuda de un modo especial al Tesoro, la ley le aplicará mayor gravamen.

2º. Esta cláusula obliga al Banco a tener de hecho una reserva en oro mayor de la legal, lo cual es contradictorio con la misma ley al establecer la reserva legal mínima.

3º. La cuantía de estos anticipos puede crear al Banco situaciones apuradas, dada la dificultad actual de adquirir oro en el mercado.

Artº 6º. Intervención en los cambios.

La sustitución de las palabras "con arreglo a las facultades que las leyes le concedan" por las "en virtud de la autorización que por esta ley se otorga", coarta la libertad y facultades esenciales del Parlamento en lo futuro, y, por tanto, no debe hacerse.

No debe suprimirse el párrafo 3º de la ley vigente, porque ello conduciría al uso de las facultades que concede al Tesoro el artículo 5º, cuyos inconvenientes graves ya hemos visto. De otra parte, tal supresión entraña la posibilidad de que el Gobierno pueda realizar la intervención en los cambios de la moneda, sustrayéndose completamente al Parlamento, ya que, conforme al proyecto, no precisa acudir al Parlamento en demanda de créditos para la intervención; lo cual es muy peligroso y representa facultades dictatoriales.

La supresión del límite en las pérdidas que por razón de la intervención en los cambios pueda tener el Banco, significa para el crédito de éste un quebranto gravísimo y una falta de seguridad manifiesta, pues liga el crédito del Banco al fracaso de la intervención; mientras el Tesoro tiene medios de resarcirse ampliamente de tales pérdidas en virtud del artículo 11º del proyecto, al Banco no le queda más recurso que afrontarlas con sus propios medios, siempre mucho más limitados que los del Tesoro.

Es abiertamente contrario a la equidad que las normas generales de la intervención competan al Ministro de Hacienda.

da, y que el Banco haya de aportar los medios económicos y sufragar los gastos y afrontar las pérdidas a partes iguales con el Tesoro. Ello puede significar para el Banco de España un quebranto tan grave, que ponga en peligro su solidez (hoy indiscutible) y la solvencia de nuestra economía.

Es norma general de los Bancos de emisión independizar su crédito de los vaivenes políticos; y la supresión del límite en las pérdidas, para el Banco de España, representa todo lo contrario. Además, es injusto obligar a pagar por mitad los gastos y pérdidas de una gestión a quien no es responsable de ella.

Artº. 7º. Bonificación en los descuentos. Antes de extender a las Cajas de Ahorros del patronato del Gobierno la bonificación de la Banca privada, parece aconsejable que se oiga sobre este punto al Consejo Superior Bancario.

Artº. 8º. Inspección de la contabilidad del Banco de España. El artículo 8º del proyecto crea una Inspección permanente de la contabilidad del Banco, que realizarán hasta diez funcionarios de la Hacienda, con oficina en el Establecimiento. Siempre hicimos gala de la honorabilidad de la Institución, y está para demostrarla la historia inmaculada de varios lustros, admirada hasta en el extranjero, donde es fama el rigor de nuestra conducta. Nada, pues, hemos de temer de tal inspección, pero sí opondremos al lujo con que el proyecto quiere vestirla la modestia de los servicios semejantes en los países que los tengan, que no todos, ni mucho menos, lo han considerado de necesidad.

La ejecutoria intachable del Banco de España no parece, pues, aconsejar la inspección exagerada que el proyecto de Ley dispone. De otra parte, según los Estatutos en los artículos 25, 30 y 32 y el Reglamento en los 124, 125, 126, 127 y 129 (anexo I), conceden al Gobernador facultades suficientes en la legislación actual para realizar la inspección que estime pertinente en cualquier momento.

Es cierto que en algunas leyes orgánicas de Bancos de Emisión se establece la inspección, pero en ningún caso en la forma exagerada que el Proyecto de Ley señala, pues tales legislaciones se refieren únicamente a un Comisario encargado de realizar aquella función; pero hemos de hacer constar que en los países en donde esta práctica está establecida, no tiene la persona que ejerce las funciones

de Gobernador las facultades que se le atribuyen al del Banco de España por virtud de los artículos antes citados. Tal ocurre en Alemania, Austria, Bélgica, Bulgaria, Rumania, etc.

Artº. 9º. Composición del Consejo del Banco de España. No es conveniente restar a la Banca privada su representación en el Consejo del Banco de Emisión. Si el Gobierno cree necesario aumentar la representación de los intereses generales de la economía, ello no debe ser óbice para suprimir las condiciones o garantías habituales. Sabido es que las normas generales son actualmente las de asignar la representación del Banco emisor de los vaivenes políticos, ligándolo en cambio a los intereses económicos del país. Véase a tal respecto la forma en que están constituidos los Consejos de los Bancos de Francia, Inglaterra, Alemania, etc., en los cuales los nombramientos de sus miembros respectivos se hacen precisamente por la Asamblea general sin intervención alguna de los Gobiernos.

Artº. 10. Manejo del tipo de descuento. Es notoria la gravedad de este artículo, ya antes, ya después de la implantación del patrón oro; antes de ella, porque concede al Gobierno los resortes principales para realizar la intervención y estabilización independientemente del Banco de España, sin perjuicio de que éste tenga que aportar los medios y sufragar las pérdidas por mitad y sin posibilidades de resarcimiento; después de la implantación, porque teniendo el Banco la obligación dicha de mantener el patrón oro, no se le concede la necesaria libertad de acción para manejar los tipos de descuento.

La variación del descuento debe obedecer normalmente a motivos económicos y no a circunstancias o variaciones políticas, y por ende, debe ser función esencial del Banco de emisión, con garantías suficientes, conforme a la tendencia práctica actual del mundo, y en especial en Europa, en el sentido de reducir al mínimo el grado de interferencia del Estado, conforme a las sugerencias del célebre Committee on Finance & Industry, llamado vulgarmente Report Macmillan.

Los órganos de la inflación han sido y son en España los Gobiernos. Por eso era ya aconsejable que desapareciera la intervención del Ministro de Hacienda en la fijación del interés para las pignoraciones de Fondos Públicos; por eso era aconsejable la derogación de la base 12ª de la

Ley de 1921... Pues bien: no sólo no desaparece, no sólo no se reconoce la soberanía del Banco en esta materia, sino que se entrega la política de crédito al Ministerio de Hacienda.

Art. 11. Des- En este asunto quiere el Banco extremar su lealtad. Com- tino de la ce perfectamente el criterio seguido en el extranjero; las Plusvalía plusvalías fueron para los Estados respectivos. Pero la del oro. Comisión debe reparar en un punto de extremado interés: la doctrina jurídica de esta apropiación, no está elaborada y será muy difícil su formación. Ha sido un expediente de saneamiento financiero, un expediente de necesidad y de interés público, debido al montante enorme de las deudas estatales en los Bancos de emisión, contraídas por causa de la guerra. Por ser un expediente de saneamiento financiero, no podía causar una nueva inflación.

Reflexione la digna Comisión parlamentaria que tiene la bondad de learnos sobre el caso de España y calcule si una estabilización a los tipos actuales, y un encaje de la im- portancia del actual, y un montante de crédito contra el Tesoro como los presentes, no producirían una plusvalía de tal magnitud, libre por lo demás de cargas, capaz de causar inflación en cuanto el Estado la movilizara para sus propios fines. Entendemos que sobre este punto no de- biera hablarse hasta la víspera inmediata de la estabili- zación legal, teniendo presente el conjunto de factores que en aquél momento se relacionen con la cuestión.

Por otra parte, el Proyecto hace caso omiso de los gas- tos y pérdidas a que las intervenciones monetarias dan lu- gar, y como no es aventurado afirmar que se elevarán a una cifra muy considerable y muy superior a los 18 millo- nes de pesetas que a este fin tiene asignado el Banco de España, resulta que mientras el Tesoro se apropia toda la plusvalía del oro originada por la estabilización, se car- ga al Banco la mitad de la pérdida de la misma. Esto, a- demás de ser injusto, representa un duro golpe a la sol- vencia del Banco de España. A este propósito, es elocuente recordar que de las liquidaciones provisionales he- chas en 31 de Diciembre de 1929 sobre la intervención de los cambios en el período de Mayo de 1928 a Octubre de 1929, resulta una pérdida global superior a 114 millones de pesetas, sin tener en cuenta, claro es, la que puede haber al recoger en su día la emisión de Bonos oro (Véase anejo J).

Tampoco se hace referencia al problema de la desvaloriza- ción de la plata, cuya minusvalía debe correr, en justia, a cargo de la plusvalía del oro.

Además, en virtud del artículo 5º está obligado el Banco a considerables anticipos al Tesoro en oro; lo cual puede agravar la situación del Banco de España.

Finalmente, el objeto principal de la intervención mone- taria y establecimiento del patrón oro, debe ser el sa- near la moneda en forma que pueda la economía nacional de- fenderse bien de las fluctuaciones en los ciclos económi- cos. Para ello es indispensable fortalecer el encaje metá- lico y el crédito del Banco a fin de que pueda regular bien las fluctuaciones de la balanza de pagos, las de los precios y las de los medios de compra y creación de dine- ro y crédito. En consecuencia, parte de las supervaloriza- ción del oro debe aplicarse al aumento de la reserva metá- lica de hecho, después de haber tenido en cuenta, como primera atención, el resarcimiento de las pérdidas debidas a la intervención del cambio.

Aprovechamos esta ocasión para llamar la atención oficial sobre los peligros y riesgos graves de implantar el pa- trón oro rápidamente, sin haber previamente estabilizado y acomodado la economía española en la forma necesaria pa- ra que, nivelada normalmente nuestra balanza de pagos en lo que tiene de permanente, pueda ligarse a los movimien- tos generales económicos del mundo exterior, conservando nuestros características favorables.

Las Cortes Constituyentes deben pensar, y de su prudencia cabe esperarlo, que carecerían de eficacia en absoluto to- dos los preceptos relativos a una prematura implantación del patrón oro, supuesto que al llegar el momento de la estabilización legal, ahora mucho más lejano que en otras ocasiones, las Cortes de entonces podrían o no ratificar lo que al presente se acordase.

Art. 12º. Re Este artículo supone que el Banco de España es un orga- visión de nismo más de los del Estado y que la Ley de Ordenación Bancaria no es contractual; y, por lo tanto, además de ser Estatutos injusto, no es conveniente desde el punto de vista de la y Reglamen máxima eficacia que debe acompañar a los Estatutos y Re- to. glamento.

Estado de las reservas y de la circulación de billetes
del Banco de España.

	Millones de pesetas.
Oro del Banco (Balance 10-10-1931).....	2.470
Circulación de billetes.....	5.091
Garantía legal (oro).....	2.145
Garantía legal (plata).....	309
Exceso de la reserva oro.....	324
De los 10.200.000 libras oro depositadas en el extranjero, 204 millones de pesetas oro son del Banco, y, por tanto, utilizadas en la intervención del cambio, en oro.....	204
Exceso efectivo de la reserva legal oro...	120

El Banco de España en realidad, pues no tiene actualmen-
te la reserva oro legal necesaria más que para 5.332 mi-
llones de pesetas en circulación, cifra con creces sobra-
pasada en el verano último.

Si se aplicase el proyecto de ley resultaría:

1º. Que el Banco no podría ni siquiera cumplir la obliga-
ción de anticipar al Tesoro el oro a que hace referencia
el artículo 5º.

2º. Que quizá entre las ganancias de este ejercicio y el
fondo destinado a pérdidas del cambio, no sumasen la can-
tidad necesaria para sufragar la mitad de las pérdidas de
las intervenciones del cambio habidas desde 1928.

3º. Que el Banco de España no posee reserva oro para per-
ticipar a medias con el Tesoro en la intervención del cam-
bio.

Después de esto, salta a la vista la inconsistencia del
razonamiento, fundado en que no daba permitirse la depre-
ciación de la peseta mientras sobran cientos de millones
de pesetas oro en las cajas del Banco de España.

En cambio, adquiere un relieve extraordinario lo ocurri-
do al contratar con el Banco de Francia el crédito en el
mes de junio, porque ahora el Banco de España no podría
repetir la operación. Pues si entonces el Banco de Fran-
cia, para desligar e independizar sus operaciones de los
vaivenes políticos, exigió el traslado del oro del Banco
de España a Francia, ¿que ocurriría hoy, cuando el Banco
no dispone del oro necesario para una tal operación y an-
te el proyecto de ley de Ordenación Bancaria, por el cual
el Banco de España quedaría ligado y subordinado completa-
mente a la política del Ministro de Hacienda y del Gobier-
no?

¿Qué crédito internacional quedaría a España?

R E S U M E N.

Sintetizando en muy pocas palabras los inconvenientes, pe-
ligros y defectos principales del proyecto de ley, pense-
mos de relieve lo siguiente:

1º. La publicación de un proyecto de ley sobre un contra-
to previo con vigencia legal hasta fin del año 1946 sin
haber iniciado de ningún modo conversaciones con la repre-
sentación del Banco de España, es a todas luces ilegal y
carece de toda justificación.

2º. La falta de motivos para realizar un proyecto de es-
ta naturaleza, está reflejada claramente en la debilidad
e inconsistencia de los razonamientos expresados en el pre-
ámbulo del proyecto de ley.

3º. El proyecto atiende con algún detalle a la Ordenación
Bancaria para el caso de implantación del patrón oro, pre-
cisamente en momentos en que no es recomendable tal implan-
tación, no ya dada la situación financiera y político-so-
cial de España, sino contemplando el panorama universal.
Es de notar a este propósito que el proyecto no toma en
consideración algunos extremos muy importantes de la polí-
tica moderna de los Bancos de emisión, verbigracia, el de
las pignoraciones, contra lo que es elemental en materia
de crédito en todo el mundo.

4º. Se asigna al Banco de España la obligación de mante-
ner el patrón oro y regular el crédito, sin concederle los
medios que normalmente son necesarios, según las prácti-
cas corrientes en el mundo.

5º. Que el Tesoro haya de participar de modo excepcional en las ganancias excepcionales del Banco, siempre que las -haya, justifica un impuesto progresivo sobre los beneficios extraordinarios, pero no el impuesto del proyecto de ley, el cual, entre otros, tiene el grave inconveniente de que cuando el Banco de España preste servicios extraordinarios al Tesoro, mediante anticipos en oro, recibirá como compensación un mayor gravamen tributario.

6º. Asigna al Ministro de Hacienda y al Gobierno las facultades de realizar la intervención monetaria, implantación del patrón oro, manejo del descuento, etc, dejando al Banco la obligación de prestarles medios monetarios, aportar los mismos que el Tesoro y sufragar la mitad de las pérdidas producidas por una gestión en la que no tiene ninguna función directora. Esto pone en peligro grave la solvencia y crédito del Banco de España.

7º. Adjudica al Tesoro toda la plusvalía del oro al hacer la estabilización legal, haciendo caso omiso de los gastos y pérdidas de la intervención y de la minusvalía de la plata.

8º. Liga y subordina la solvencia del Banco de España a la política de cada Ministro de Hacienda y de cada Gobierno, y, por tanto, a todos los vaivenes de la política, contrariamente a las prácticas corrientes del mundo; y después de la dura lección recibida al realizar la operación de crédito con el Banco de Francia, esto asesta un rudo golpe al crédito nacional en el extranjero.

A P E N D I C E.

El Banco de España, que siempre, pero especialmente desde hace algún tiempo, viene prestando su apoyo decidido al Tesoro, Corporaciones provinciales y municipales y a la economía española en general, fijándose, no tanto en la garantía, cuanto a la necesidad y aplicación nacional de las operaciones de crédito, a la vez que lamenta profundamente haberse visto sorprendido por un proyecto de ley que pone en entredicho el crédito nacional en el extranjero, tiene la satisfacción de ofrecer al Gobierno su incondicional colaboración para estructurar y realizar un plan de conjunto económico-financiero-monetario-nacional, encaminado a iniciar primero y resolver satisfactoriamente después, de un modo realista y objetivo, los graves proble-

mas que en este orden están planteados hace algún tiempo, agudizándose cada día más, y para lo cual el país demanda solución urgente.

Son momentos de crisis aguda y paralización económico-financiera excepcional, por el ambiente de desconfianza que amenaza gravemente provocar el colapso; y el Banco de España, consciente de su función nacional, desea prestar su apoyo y colaboración de un modo excepcional también, para resolver los problemas antedichos de manera plenamente objetiva y eficaz, y tal vez fuera un obstáculo para hacerle la reforma de la ley vigente.

El Banco de España, con sus recursos materiales, con su experiencia ya secular y con sus medios de estudio, desea vivamente cumplir su función social para lograr el mayor progreso y bienestar nacional.

Se ha acusado al Banco de España de oponer resistencia al empleo del oro de sus reservas en la intervención del cambio de la peseta.

El hecho es cierto; pero es de advertir que si se ha opuesto en tal sentido a las intervenciones realizadas no ha sido por no estar convencido de la función reguladora que corresponde a las reservas metálicas, sino porque, en general, las intervenciones monetarias se han hecho sin un previo estudio objetivo de las realidades económicas nacionales de conjunto, respecto a la balanza de pagos, costes de producción, etc, y porque más bien se atendió a conseguir una contención o mejora circunstancial del cambio de nuestra moneda, difiriendo el problema fundamental, como ha sido práctica frecuente en la política española.

Por ello, el Banco de España, consciente de su gran responsabilidad y considerándose asistido por la inmensa mayoría de la opinión del país, ha opuesto la natural resistencia, no al empleo del exceso de sus reservas metálicas en la solución del problema nacional-económico-monetario mediante un plan de conjunto con garantías de éxito, sino al empleo de las mismas para intervenir el cambio a la vez que se hacía una política de la cual era efecto inevitable la depreciación de nuestra valuta.

Quizá olvidando que el problema del cambio no es un problema aislado e independiente del estado de la economía nacional, coste de producción, nivel relativo de precios,

balanza de pagos, Hacienda pública, situación política y social, etc, etc, se atendió solamente a contener de momento la caída de la peseta sin preocuparse de atacar a fondo las causas de la misma. El Banco de España, por el contrario, mirando no ya el momento, sino el problema fundamental y previendo la catástrofe monetaria inevitable si se invertía el oro en intervenciones, quedando sin resolver el problema económico-financiero básico, ha logrado que España conserve todavía algunos medios para abordar el problema de conjunto, dándole la solución satisfactoria que conviene a la economía nacional.

Señores de la Comisión parlamentaria: Hemos llegado al final de nuestro escrito, sumario apuntamiento de las trascendentales cuestiones suscitadas por el proyecto que embarga nuestras atenciones. No veáis en él la defensa egoísta de unos intereses privados. Es algo más, porque algo más es también lo que en todo este asunto se comprende: El interés del Estado, el interés de los accionistas del Banco de España, pero muy por encima, el interés de la economía de España y cada uno de los españoles.

Pensad que la ley que se pretende reformar, antes de ser votada, tuvo lenta preparación y se sometió documentadísima a la decisión de los legisladores de entonces. El Banco de España, envejecido ya en la experiencia de estos graves negocios, os suplica respetuosamente que antes de dictaminar a las Cortes Constituyentes, oigáis la voz de los interesados, que es la opinión nacional toda, en pública información.

Madrid 30 de Octubre de 1931

Banco de España".

05.079.0

ANEJO A

ESTADOS	PRIVILEGIO DE BANCA	EMISION DE BILLETES	DURACION DEL PRIVILEGIO	OBSERVACIONES
Albania (Banco Nacional de Albania)	50 años	Privilegio exclusivo	-	Parece deducirse extensivo al privilegio de Banca
Alemania (Leyes 1924 y 1926)	1924-74, 50 años	Idem	50 años	
Australia (Commonwealth Bank)	Tiempo indefinido			
Austria (Banco Nacional, 1926)	Hasta 31.12.1942	Monopolio	-	Idem id., curso forzoso.
Bélgica (Banco Nacional, 1927)	Hasta 31.12.1952	Privilegio exclusivo	-	Parece deducirse extensivo al privilegio de Banca.
Bolivia	-	Idem	50 años	Idem id.
Bulgaria (Banco Nacional, 1926-1928)	Término indefinido	Idem	-	
Colombia (Banco de la República, 1923-1925-1928)	20 años hasta 1943	Idem	20 años	
Checoslovaquia (Banco Nacional, 1920-1925-1929)	-	Idem	15 años	
Chile (Banco Central, agosto 1925)	50 años	Idem	20 años	El privilegio de Banca prorrogable mediante ley, a petición del Banco.
Ciudad Libre de Dantzig (Banco de Dantzig, 1924)	Hasta 31.12.1953	Idem	-	Termina en caso de suspensión de pagos

05.079.0

ESTADOS	PRIVILEGIO DE BANCA	EMISION DE BILLETES	DURACION DEL PRIVILEGIO	OBSERVACIONES
Dinamarca (Banco Nacional de Copenhague, 1919)	Término: 31.7.1938	Monopolio	30 años	
Estados Unidos (Federal Reserve System, 1913-1929)	-	-	-	Término: disolución por el Congreso o confiscación por violación de la ley.
Estonia (Banco de Estonia, 1927)	-	Monopolio	25 años	
Finlandia (Banco de Finlandia, 1927)	-	Privilegio exclusivo		
Francia (Banco de Francia, 1803-1806-1841-1848-1869-1897-1911-1918-1928)	-	Monopolio		
Grecia (Estatutos preparados por la Liga de las Naciones, 1928)	Hasta 31.12.1970	Privilegio exclusivo	Hasta 31.12.1960	
Holanda (1919)	Término: 31.3.1934	Idem	15 años	
Hungría (1924)	Término: 31.12.1943	Idem	"	Parece deducirse extensivo al privilegio de Banca
Italia (Ley junio 1928)	Hasta 31.12.1950	Idem	"	Idem id.
Japón (Banco del Japón)	Término: 30 años hasta 1942	Idem	"	Idem id.
Letonia	"	Monopolio	"	Es institución del Estado
Lituania (Agosto 1922)	"	Idem	20 años	
Noruega (1926)	"	Idem	"	
Perú (Banco de las Reservas del Perú, ley 1922)	"	Monopolio		
Polonia (1927)	Término: 31.12.1944	Idem	Hasta 31.12.1944	
Portugal	"	Privilegio	Hasta 1961, 30 años	
Rusia (Banco del Estado de la República Soviética, 1921)	"	Derecho de emisión		
Rumania (Banco Nacional, 1929)	Término: 31.12.1960	Monopolio de emisión	Hasta 1960	Prorrogables por periodos de cinco años.
Suecia (Riskbank Sueco, 1897-1924)	"	Idem		
Suiza (Banco Nacional, ley federal 7 abril 1921)	Término: 20.6.1937	Idem	El mismo término, 42 años.	
Sur Africa (Reserve Bank, 1920-1923)	Término: 25 años desde 1920	Idem	25 años.	
Yugoslavia	"	Privilegio de emisión	30 años	Prorrogables por periodos de cinco años.

ANEJO B. (Millones de pesetas)

I	II	III	IV	V	VI	VII
Circul. billetes	Total reserva legal	Total sobrante	% sobrante s/	Base tributaria	Tipo	Cuota en millares
4.000	1.800	1.210	67'2	0	0	0
4.100	1.860	1.150	61'8	0	0	0
4.200	1.920	1.090	56'8	0	0	0
4.300	1.980	1.030	52'0	0	0	0
4.400	2.040	970	47'5	1.390	1/20	1.390
4.500	2.100	910	43'3	1.490	1 "	1.490
4.600	2.160	850	39'4	1.590	2 "	3.180
4.700	2.220	790	35'6	1.690	2 "	3.380
4.800	2.280	730	32'0	1.790	2 "	3.580
4.900	2.340	670	28'6	1.890	3 "	5.670
5.000	2.400	610	25'4	1.990	3 "	5.970
5.100	2.460	550	22'4	2.090	3 "	6.270
5.200	2.520	490	19'4	2.190	4 "	8.760
5.300	2.580	430	16'7	2.290	4 "	9.160
5.400	2.640	370	14'0	2.390	4 "	9.560
5.500	2.700	310	11'5	2.490	4 "	9.960
5.600	2.760	250	9'1	2.590	5 "	12.950
5.700	2.820	190	6'7	2.690	5 "	13.450
5.800	2.880	130	4'5	2.790	5 "	13.950
5.900	2.940	70	2'4	2.890	5 "	14.450
6.000	3.000	10	0'3	2.990	5 "	14.950

Nota: Se han tomado como existencias oro del Banco la cifra de 2.470 millones de pesetas, y como "stock" plata 540 millones de pesetas, cifra muy aproximada a la de los últimos Balances.

01.083.0

ANEJO C

CANTIDADES PERCIBIDAS POR EL TESORO EN EL AÑO 1930

	Pesetas
Participación del Estado (base 3ª, apartado E)	28.108.306'69
Impuesto de Utilidades	17.008.556'81
Timbre sobre el valor efectivo de las acciones	1.720.174'50
Impuesto sobre el dividendo	5.913.790'25
Percepción del Estado (base 9ª)	52.750.828'25
Intereses de esta cuenta a 2 por 100	2.486.581'80
	219.162'42
	55.456.572'47
Dividendos percibidos por los accionistas	44.250.000'00
	TOTAL

Beneficios líquidos (Memoria) Ptas. 100.258.234'56

Tanto por ciento correspondiente al Tesoro 55,313

Idem id. a los Accionistas 44,136

05.084.0

BANCO DE ESPAÑA

ANEXO D

Servicio de Estudios

COTIZACION DE LAS ACCIONES DEL BANCO DE ESPAÑA

Valor nominal de las acciones:
100 duros

Años	D U R O S												MEDIA anual	Dividendo Pesetas	Interé por 100	
	Enero	Febrero	Marzo	Abril	Mayo	Junio	Julio	Agosto	Setbre.	Octbre.	Novbre.	Dobre.				
1900	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	502	120	4'78
1905	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	435	105	4'83
1910	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	455	95	4'18
1915	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	449	100	4'45
1920	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	539	130	4'82
1922	524'05	530	532	541	542	546	549	550'5	553'5	577'5	585'5	586'5	581'5	551'5	140	5'08
1923	589	586'375	588'75	583	587'5	594'5	572'5	583	580	568'5	569'5	573'5	581'3	581'3	120	4'13
1924	554'5	557'5	563'75	569	573'25	572	565	565	566	565	566'5	568	565'5	565'5	125	4'43
1925	563	566'5	570	574	568	576'25	572	576	576'25	583'25	581'25	583	574'3	574'3	130	4'53
1926	578	590	594	600	607	618	622	624'5	622'5	621	625'5	629'5	611	611	130	4'26
1927	633	647'75	650	651'5	648'5	658'5	646'5	651	623	609	585'5	562	630'5	630'5	117'5	3'73
1928	577	584	587'5	598	603	593	585	581	582	582	582'5	585	586'7	586'7	115	3'92
1929	587'5	587	586'5	588	587'25	591'5	580'5	577'5	573'5	577'5	575'5	590	583'5	583'5	125	4'28
1930	578'7	579'1	579'6	581'1	585'2	592'5	586'7	597'7	598	596'2	597'1	596'4	589'8	589'8	125	4'24
1931	584'2	580'5	589	548'6	517'9	523'4	511'2	517	506'2							

0.180.50

ANEJO E

ESTADO COMPRENSIVO DEL NÚMERO DE ACCIONISTAS POSEEDORES DE LAS ACCIONES DEL BANCO DE ESPAÑA EN 30 DE SEPTIEMBRE DE 1931, DISTRIBUIDOS POR REGIONES

NÚMERO DE ACCIONES	Albacete y Murcia	Andalucía	Canarias Baleares y Marruecos	Castilla la Nueva	Castilla la Vieja y León	Cataluña y Aragón	Extremadura	Galicia y Asturias	Valencia	Vascongadas y Navarra	TOTAL
Con 1 acción	32	136	129	552	304	67	26	306	93	197	1.842
2 acciones	26	148	63	459	188	64	15	302	84	189	1.538
3 "	27	104	41	413	158	99	17	229	50	166	1.304
4 "	8	69	31	249	116	53	10	123	48	104	811
5 "	14	76	36	282	120	58	10	132	38	123	889
6 a 10 acciones	56	301	117	865	431	170	41	485	128	376	2.970
11 a 15 "	24	127	40	411	217	85	15	200	84	258	1.461
16 a 20 "	11	100	23	342	102	59	19	155	42	158	1.011
21 a 25 "	6	47	8	221	82	37	7	69	34	95	606
26 a 30 "	4	35	10	157	42	28	4	43	14	89	426
31 a 35 "	4	15	5	130	28	22	3	29	14	48	298
36 a 40 "	1	20	5	105	20	15	4	23	9	49	251
41 a 45 "	1	15	2	45	11	9	6	21	10	34	154
46 a 50 "	3	32	7	129	25	24	3	28	6	37	294
51 a 60 "	4	19	4	142	34	6	3	35	10	54	311
61 a 70 "	1	16	1	111	23	7	1	16	10	26	212
71 a 80 "	-	7	1	67	9	2	-	11	3	22	122
81 a 90 "	2	3	1	41	7	2	1	5	5	17	84
91 a 100 "	3	9	2	95	14	10	1	6	4	29	173
101 a 150 acciones	2	26	2	131	22	10	2	16	10	55	276
151 a 200 "	-	7	1	55	4	2	2	7	3	22	103
201 a 250 "	-	7	1	42	2	3	3	4	2	9	73
251 a 300 "	-	1	1	18	1	1	1	3	2	8	36
De más de 300 "	-	4	1	79	6	5	-	10	8	18	131
TOTALES	229	1.324	532	5.141	1.966	838	194	2.258	711	2.183	15.376

ANEJO F

COTIZACION DE LAS ACCIONES DEL BANCO DE FRANCIA

Valor nominal de las Acciones: 1.000 Francos

AÑOS	Cotización ¹ Francos	Dividendos Francos	INTERESES
1927	14'497	330	2'28 por 100
1928	19'870	350	1'75 "
1929	23'900	520	2'18 "
1930	22'300	620	2'78 "

1. La cotización es la media aritmética de las cotizaciones de principio de enero y junio y de fin de año.

ANEJO G

Bancos	Encaje oro ¹ Millones	Circulación de ² Millones	Fondos públ. ³ Millones	Tanto por ciento (3):(1) (3):(2)	
Bélgica (1.4.1931)	7.197 Fr.	16.230 Fr.	1.645 Fr.	22'86	10'14
Bulgaria (7.10.1931)	1.962 leis	3.358 leis	3.051 leis	180'32	90'86
Colombia (31.8.1931)	22 p.	20 p.	2 p.	9'09	10
Francia (9.10.1931)	60.539 Fr.	81.847 Fr.	5.065 Fr.	8'37	6'19
Grecia (30.9.1931)	2.992 drac.	4.422 drac.	3.168 drac.	105'88	71'64
Hungría (28.2.1931)	148 p.	399 p.	60 p.	40'54	15'04
Italia (20.9.1931)	8.734 L.	14.512 L.	1.723 L.	18'73	11'87
Inglaterra (15.10.31)	135 £	357 £	260 £	182'59	72'83
Japón (26.9.1931)	817.869 yen	988.510 yen	116.875 yen	14'29	11'82
Noruega (15.10.1931)	164 kr.	292 kr.	38 kr.	23'17	13'01
Portugal (16.9.1931)	762 \$	1.860 \$	1.058 \$	138'84	56'88
Rumania (19.9.1931)	8.931 leis	21.901 leis	3.485 leis	38'02	15'91
Suecia (17.10.1931)	199 c.	535 c.	4 c.	2'01	0'75
Suiza (7.10.1931)	1.727 frs.	1.433 frs.	33 frs.	1'81	2'30
Checoslovaquia(15.10.)	1.553 kc.	6.594 kc.	3 kc.	0'18	0'05
ESPAÑA (17.10.1931)	2.470 ptas.	5.080 ptas.	344 ptas.	13'93	6'77
Alemania (1929)	2.687 RM	5.441 RM	350 RM	13'03	6'43
Estados Unidos (1929)	2.857 \$	2.463 \$	510'6 \$	17'87	20'73

ANEJO H

SITUACION DEL Banco de francia ANTES Y DESPUÉS DE LA ESTABILIZACIÓN LEGAL

ACTIVO	21.VI.1928	25.VI.1928
Encaje oro	5.542.863.109	28.931.885.268
Encaje plata	342.944.373	3.200.000.000
Anticipo al Estado	17.900.000.000	5.930.000.000
PASIVO		
Billetes	58.881.795.185	58.772.461.105
Cuenta corriente del Tesoro	9.058.007	5.078.688.970
Cuenta Caja amortización	-	1.934.117.189

Resulta, pues, que el porcentaje del encaje oro del Banco de Francia respecto a la circulación de billetes pasó de 9'41 a 49'22 por 100, quedando además resuelto el problema de la plata; mientras que en el proyecto de ley de Or denación Bancaria española nada se dice de aumentar el porcentaje del enca je oro del Banco de España respecto a la circulación de billetes, ni de las pérdidas de la minusvalía de la plata, sino simplemente que toda la plusvalía del oro al fijar el tipo de la estabilización monetaria legal pa sará al Tesoro.

ANEJO I

ESTATUTOS DEL BANCO DE ESPAÑA

ARTICULO 25

El Gobernador, nombrado por el Gobierno, reúne el doble carácter de representante del Estado y de Jefe superior de la Administración del Banco.

Sus atribuciones son:

- 1ª. Cuidar de que las operaciones todas sean conformes a las Leyes, Estatutos y Reglamentos, y velar constantemente porque las existencias metálicas y valores de Cartera guarden la proporción legal establecida con los billetes, cuentas corrientes y depósitos, y las primeras con los billetes emitidos.
- 2ª. Suspender la ejecución de los acuerdos que pudiera adoptar el Consejo o Comisión de él, cuando no estuviesen ajustados a las Leyes, Estatutos y Reglamentos, observándolo al mismo Consejo, y si éste insistiere en su resolución, dando cuenta inmediatamente al Ministro de Hacienda.
- 3ª. Presidir la Junta general de Accionistas, el Consejo y, cuando lo tenga por conveniente, las Comisiones ordinarias e extraordinarias.
- 4ª. Llevar la firma del Banco y su correspondencia, autorizar los contratos que a nombre de éste se celebren y ejercer en su representación todas

las acciones judiciales y extrajudiciales que le competan.

5ª. Dirigir el servicio de la Administración, conforme a los Estatutos, Reglamentos y acuerdos del Consejo, y convocar a éste para la celebración de sus sesiones.

6ª. Nombrar, con sujeción a los mismos Estatutos y Reglamentos y a los acuerdos del Consejo, todos los empleados, excepto los Jefes y Directores mencionados en el artículo 24, y separarlos en la propia forma cuando incurran en faltas que hagan necesaria esta determinación, dando en uno y otro caso cuenta al Consejo en su sesión más próxima.

7ª. Proponer al Consejo, de acuerdo con la Comisión respectiva y fundando la propuesta, personas idóneas para los cargos de Jefes de Oficinas y Directores antedichos y suspenderlos también en el ejercicio de sus destinos dando inmediatamente cuenta de esa providencia y de sus motivos al mismo Consejo.

El Gobernador podrá delegar en los Subgobernadores la parte que estime conveniente de las atribuciones 4ª y 5ª, sin perjuicio de la sustitución a que se refiere el artículo 30.

ARTICULO 30

Los Subgobernadores serán nombrados por Real decreto, a propuesta del Consejo, con los títulos de primero y segundo, y por su orden sustituirán al Gobernador cuando éste no concorra a los actos en que deba ejercer sus atribuciones. El Gobernador señalará las que haya de desempeñar ordinariamente cada uno de los Subgobernadores, distribuyendo entre ellos los servicios que no tenga por conveniente reservarse.

Para separar de sus destinos a los Subgobernadores será necesaria propuesta del Consejo del Banco, o bien se formará en el Ministerio de Hacienda el oportuno expediente instructivo. en que se oirá a dicho Consejo y al de Estado. En ambos casos se oirá también al interesado.

ARTICULO 32

Los Subgobernadores ejercerán las atribuciones que el Gobernador les haya delegado, y con respecto a los servicios que a cada uno se le encomienden serán los directamente encargados:

1ª. De las ponencias en las Comisiones.

2ª. Del servicio de las Oficinas, vigilancia de las Cajas y la Cartera, buen orden y método de la contabilidad e inspección de todos los libros y registros que se lleven para las operaciones propias del Banco.

3ª. De la ejecución y cumplimiento de los acuerdos y disposiciones del Consejo o de las Comisiones.

REGLAMENTO GENERAL DEL BANCO DE ESPAÑA

ARTICULO 124

Al Gobernador, en calidad de Presidente de la Junta general de Accionistas y del Consejo general del Banco, le corresponde:

1ª. Señalar la hora de las sesiones cuando no se halle determinada por el Reglamento o por acuerdos de la Junta o Consejo en cada caso.

2ª. Abrir las sesiones a la hora prefijada, y levantarlas, evacuados que sean los asuntos que en ellas hayan debido de tratarse o si la Junta o Consejo determinase suspender su deliberación y diferirla para otra sesión.

3ª. Levantar, de su autoridad propia, la sesión de la Junta general o del Consejo siempre que no pueda restablecer el orden, después de amonestar a los que lo alteren y de haber adoptado para conservarlo las disposiciones convenientes.

4ª. Dirigir la discusión, fijando los puntos a que deba contraerse, y conceder la palabra por su orden a los que la pidan.

5ª. Autorizar con su firma las actas de las sesiones del Consejo y de las Comisiones que haya presidido, después de aprobadas, y las de las Juntas generales, formulados y aprobados que sean los acuerdos, y cumplir o hacer que se cumplan éstos, fuera del caso en que use de la facultad de suspender su cumplimiento, con arreglo a los Estatutos.

ARTICULO 125

Sus atribuciones como Jefe superior de la Administración del Banco son, además de las que se señalan en el artículo 25 de los Estatutos, las siguientes:

1ª. Enterarse de toda la correspondencia que se reciba en el Banco u de los asuntos del Establecimiento, y acordar con los Subgobernadores y demás Jefes su despacho, según la distribución de negocios que tenga hecha.

2ª. Informarse de las circunstancias particulares de cada uno de los empleados y dependientes del Banco para graduar su aptitud y la confianza que haya de dispensarseles, y disponer, según lo prescrito en este Reglamento, la separación de aquellos cuyo nombramiento le compete.

3ª. Suspender de sueldo o de empleo y sueldo, hasta por dos meses, a los que cometan faltas que merezcan una u otra providencia, proponiendo al Consejo la continuación de estas suspensiones cuando procedan, e imponer al personal las demás correcciones que autoricen los Reglamentos y los acuerdos del Consejo.

4ª. Nombrar, conforme a los Estatutos, Reglamentos y acuerdos del Consejo general, personas para los cargos de libre provisión:

5ª. Conceder licencias temporales hasta por dos meses en un año, a los que la oigan por justa causa, limitando las que sean para asuntos propios, al caso de que pueda suplirse su falta con otro u otros empleados de los de planta del Establecimiento, y al percibo de medio sueldo en el primer mes y sin sueldo en el segundo.

En las licencias que conceda por enfermedad acreditada sólo se abonará el sueldo íntegro en el primer mes, y la mitad en el segundo, a menos que el Consejo acordase, en algún caso particular, el abono de la totalidad.

Toda prórroga de licencia sobre los dos meses, y si ha de ser ó no con sueldo, habrá de ser propuesta por el Gobernador y acordada por el Consejo.

6ª. Mantener en todos los actos del servicio las formalidades y el orden prescriptos para cada uno de ellos, sin permitir la menor falta.

7ª. Vigilar muy particularmente sobre la seguridad de la Cartera y Cajas del Establecimiento, tomando las disposiciones que crea convenientes, y pidiendo, en caso oportuno, al Gobierno y Autoridades a quines corresponda, los auxilios que necesite.

8ª. Inspeccionar con frecuencia las dependencias del Banco para asegurarse de la exactitud con que en ellas se hace el servicio, y muy particularmente los libros y registros de cuentas a fin de evitar en éstas todo retraso y corregir a tiempo cualquier otra falta.

9ª. Tomar frecuentes noticias de la situación mercantil de los Corresponsales del Banco y de la clase y extensión de los negocios en que se ocupen a fin de utilizar estos conocimientos en las relaciones que con ellos convenga mantener.

10. Cuidar de que en poder de los mismos Corresponsales no queden más fondos del Banco que los que se conceptien necesarios.

11. Adquirir también conocimiento del estado de las casas de comercio de Madrid, de las provincias y de las principales plazas extranjeras, para poder apreciar su solvencia y establecer con ellas las relaciones que convengan al Banco.+

12. Estar constantemente enterado del curso de los cambios con las plazas de comercio y observar las causas que puedan alterarlos:

13. Observar igualmente con atención suma la circulación de billetes y el movimiento de las cuentas corrientes y depósitos, así como los sucesos que puedan alterar la confianza pública para tomar por sí, o proponer oportunamente al Consejo, las precauciones que crea convenientes para evitar conflictos o atenuar, cuando menos, sus efectos:

14. Cuidar de que las obligaciones del Banco estén constantemente cubiertas como prescriben las leyes.

ARTICULO 126

El Gobernador reunirá con frecuencia a los Subgobernadores y a los Jefes de las Oficinas cuando lo estime oportuno, para resolver los medios de me-

jorar los diferentes ramos del servicio y los de promover todas las operaciones que interesen al Establecimiento.

ARTICULO 127

El Gobernador puede delegar en los Subgobernadores la parte de sus atribuciones concernientes al despacho ordinario de la correspondencia, a la ejecución de operaciones corrientes y a la vigilancia o inspección de las Cajas. Esta delegación, en el señalamiento de los negocios que habitualmente hayan que quedar a cargo de cada Subgobernador, será comunicada al Consejo del Banco y a las Oficinas, así como lo serán las modificaciones o alteraciones que en adelante hiciera en dicho señalamiento.

ARTICULO 129

Los Subgobernadores, en el ramo o ramos de servicios de que respectivamente estén encargados, cumplirán los acuerdos del Consejo general, ejercerán la autoridad y atribuciones del Gobernador y observarán sus instrucciones, debiendo informarle oportunamente de cualquier novedad que deba llamar su atención.

ANEJO J

NOTA DE LA LIQUIDACIÓN PROVISIONAL DE LA INTERVENCIÓN EN EL CAMBIO DE LA PESETA EN 1928 Y 1929

	<u>Pesetas</u>
Quebranto por diferencia de cambio	3.153.060'30
Diferencia entre el valor positivo del saldo vendedor al cambio de 36'18 que representa 620.925.751'29	96.984.865'56
Gastos líquidos	<u>14.222.448'44</u>
QUEBRANTO TOTAL	<u>114.360.374'30</u>

ANNEX Q

"Excmo. Sr.: Las circunstancias que han concurrido en recientes concesiones de créditos a determinados publicistas financieros coincidiendo con duras campañas periodísticas realizadas por éstos contra el Gobierno y singularmente contra el Ministro de Hacienda en orden a iniciativas ministeriales en relación con el Banco de España, sin que el Gobernador haya tenido oportuna noticia de esas operaciones, no obstante aparecer realizada una de ellas en reunión por él presidida, aconsejan, y así lo ha estimado el Gobierno, que el Gobernador suspenda la delegación de sus funciones que, con arreglo a la base 7ª del artículo 25 de los Estatutos del Banco de España, hubiera podido conferir al Subgobernador 1º, por cuya gestión y propuesta debieron de ser acordadas las referidas operaciones."

ANNEX R

"En virtud de indicaciones emanadas del Gobierno de la República que me han sido transmitidas por el Excmo. Sr. Ministro de Hacienda, vengo en resolver lo siguiente:

"Que la delegación de facultades y distribución de negocios que efectué entre los dos Señores Subgobernadores D. Pedro Pan y Gómez y D. José Suárez Figueroa y Serrano por resolución de 30 de Mayo último, se entienda modificada en el sentido de quitar, en lo sucesivo y hasta nueva disposición, referida la totalidad de la delegación de mis atribuciones allí rescñadas y asignada la totalidad de los negocios allí aludidos, al Sr. Subgobernador segundo D. José Suárez Figueroa y Serrano quien, por lo tanto, presidirá en mi ausencia todas las Comisiones y ejercerá la ponencia en todas ellas.

El Sr. Subgobernador primero D. Pedro Pan y Gómez ejercerá las funciones que privativamente asignan a su cargo los Estatutos y el Reglamento aparte de toda delegación de mis atribuciones y de todo reparto de negocios que a mi Autoridad compete.

Me reserve la facultad de ejercer todas las atribuciones de mi cargo, en todo o en parte de los negocios, simultáneamente con el ejercicio delegado de ellas que encomiendo al Sr. Subgobernador segundo.

Dése cuenta de este decreto al Consejo general y a las Oficinas en cumplimiento de lo dispuesto en el artículo 127 del Reglamento general.

Madrid, 4 de Noviembre de 1931. El Gobernador, Julio Carabias. Rubricado."

SISENA PART

ELS PRESSUPOSTOS DE L'ANY 1933.

	<u>Pagina</u>
Presentació	6.001.0
Discussió per la totalitat	6.024.0
Discussió de les seccions del Pressupost:	
Obligacions generals de l'Estat	6.034.0
Presidència	6.044.0
Estat	6.052.0
Justícia	6.066.0
Marina	6.072.0
Obres Públiques	6.093.0
Treball i Previsió	6.122.0
Governació	6.132.0
Agricultura i Economia	6.173.0
Hisenda	6.200.0
Guerra	6.205.0
Instrucció Pública	6.227.0
Participació de les Corporacions i particulars als ingressos de l'Estat	6.253.0
Despeses de les Contribucions i rendes	6.257.0
Tribunal de Comptes	6.265.0
Possessions espanyoles a l'Àfrica occidental	6.269.0
Acció d'Espanya al Marroc.	6.282.0
Obligacions a extingir	6.290.0
Ingressos	6.294.0
Llei de Pressupostos de 1932	6.305.0
Comentaris finals	6.339.0

PRESENTACIÓ

Els Pressupostos Generals de l'Estat Espanyol per l'any 1933 foren presentats al Parlament el dia 14 d'octubre de 1932; el dia 18 del mateix mes, en Carner, Ministre de Finances havia pronunciat el discurs de presentació.

Fou un discurs discret, on en essència deia el següent:

Primer fa una al·lusió a les paraules que va dir en motiu de la presentació del Pressupost anterior: o sigui, que cada Pressupost ha de ser en funció de la situació econòmica, política i social del moment de fer-lo. Diu que cal tenir en compte les circumstàncies anòmales per les quals travessa Espanya, el nou règim i el fet d'haver votat les Corts una Constitució que afecta l'estructura de la Nació, conjuntament amb altres lleis, així com la greu crisi mundial que coincideix precisament amb l'adveniment de la República; tot això fa que es creïn uns certs estats de confusió mental en certs grups de persones, estats de confusió natural a tota transformació, però que han motivat inquietuds i desorientacions que s'han d'aclarir.

El sector més desconfiat, el que té més recel a l'obra de la República, és el sector de la propietat tant rural com urbana, recel motivat per la reforma agrària i per la intervenció dels organismes estatals en els arrendaments de les finques.

La llei agrària va haver de preveure la possibilitat que els propietaris sotstraguessin finques a l'acció de la Reforma, sense però perjudicar els drets dels creditors dels propietaris d'aquelles finques. Un altre recel és la discrepància entre l'avaluació fiscal i la real de les finques; la llei agrària ho va resoldre partint del valor fiscal, ja que si els propietaris pagaven poca contribució per una deficient avaluació de llurs finques, no era lògic que, en fer la Reforma se'ls pagués per les finques més del que havien declarat a l'Estat per liquidar els impostos; la discrepància fou resolta prenent com a base el catastro i l'atermenament i d'això se n'ha deduït, per algunes persones, que resta sense possibilitat la venda de finques, que és destruïda la possibilitat de contractació i la del crèdit agrícola. Això no és exacte, el que passa és que el catastro no és perfecte, està ple de defectes, i no expressa el valor real de les finques, per això hem de fer que el catastro civil sigui idèntic al catastro fiscal i llavors el valor real de les finques coincidirà amb el valor fiscal.

Quan es presentaren els Pressupostos del 1932, vaig anunciar que hi havia dos problemes grossos: el dels transports i el dels serveis.

El dels transports està en vies de solució; s'ha anul·lat el desmanegament de la dictadura en el ram de ferrocarrils, que els volia construir a tort i a dret i sense to ni so; s'han dictat lleis per a esmenar-ho i

la solució com tothom sap està en marxa.

D'altra banda, ha estat creat l'impost al transport per carretera, que tantes protestes va aixecar; a més, el Ministeri d'Obres públiques ha procurat fer desaparèixer les causes de la baixa recaptació dels ferrocarrils, ha fet votar al Parlament una participació més ampla de l'Estat en la seva administració. Ara s'ha de procedir a coordinar el transport per carretera amb el transport per ferrocarril.

Una cosa semblant passa amb el transport marítim. El lamentable afer de la Transatlàntica, en el qual el govern de la dictadura va abocar molts diners cometent un dels errors més grossos del seu règim. Però també aquest afer està en vies de solució segons les lleis dictades per les Corts.

Pel que fa als serveis, val a dir que de nou mesos ençà són molts els decrets, les lleis i ordres dictades en relació amb la seva reorganització. El Govern ha complert a poc a poc l'encàrrec que li feren les Corts ara fa nou mesos, i en el futur anirà complint més detalls encara bo i presentant noves ordres i nous decrets relacionats amb aquest tema.

La crisi mundial afecta Espanya? És clar que l'afecta, però no en la forma important que ho fa a d'altres Nacions. Cal esmentar que de gener a setembre de 1932 hi ha hagut a Espanya un total de recaptació d'impostos com mai no havíem vist: l'import recaptat ha superat totes les xifres de totes les èpoques, malgrat la crisi i les dificultats.

A continuació, en Carner subministra un conjunt de dades estadístiques econòmiques de tipus internacional, les quals sotmet a l'Assemblea, i que, segons diu, han estat elaborades pel Servei d'Estudis del Banc d'Espanya ja que no ha volgut que aquestes xifres fossin elaborades pels serveis propis del Ministeri en evitació que algú pugés creure que s'havien adulterat amb fins més o menys propagandístics.

Hem reproduït totalment aquestes xifres al final d'aquest capítol.

Pel que es refereix a la moneda, he de dir, continua dient, que des del desembre de 1931 no ha sortit ni un cèntim en or fora d'Espanya i que no s'ha fet servir per res el crèdit internacional. El 30 de setembre darrer Espanya estava al corrent per poder servir les monedes estrangeres en la forma i quantia que volien els importadors, i tot això malgrat l'establiment dels contingents i les dificultats internacionals i les posteriors per cobrar, punts tots aquests que encara no han cessat. Els nostres exportadors no poden exportar a causa dels contingents i quan exporten no cobren a causa del fet que els seus clients no disposen de lliures divises.

Quin ensenyament podem treure de la crisi mundial? Senzillament, que sortirà triomfant d'aquesta lluita el qui estigui més ben utilitzat i treballi a preus més baixos.

Pel que fa referència al tipus d'interès, manifesta haver reflexionat molt i escoltat moltes opinions, de les més diverses persones amb autori-

tat en la matèria i creu que només es pot rebaixar un 1% el tipus de descompte del paper comercial.

Quant a la situació de la Tresoreria, cal esmentar que s'ha liquidat el Pressupost del 1931 amb 198 milions de dèficit. És a dir, que l'home castròfic a qui es van encarregar tots els malefics i les desgràcies de l'economia espanyola durant el 1931, en Prieto, ha pogut liquidar el seu Pressupost només que amb 198 milions de dèficit.

A continuació especifica els dèficit que havien tingut els Pressupostos dels anys anteriors en ser liquidats, i que són els següents: 1915, 321 milions; 1916, 334 milions; 1917, 286 milions; 1918, 417 milions; 1919, 123 milions (un trimestre); 1920, 482 milions; 1921, 633 milions; 1922, 1.101 milions; 1923, 920 milions; 1924, 576 milions; 1925, 417 milions; 1926, 608 milions; 1927, 336 milions; 1928, 260 milions; 1929, 322 milions; 1930, 53 milions de superàvit. Val a dir que el superàvit d'aquest any és equívoc ja que no es pagaren els certificats de la Caixa ferroviària que ha hagut de pagar, precisament, la República. La mitjana dels esmentats dèficits és de 460 milions i la mitjana dels dèficits del temps de la dictadura és de 354 milions de pessetes.

Durant els nou primers mesos del 1932, s'han recaptat 2.781 milions (sense comptar amb l'emprèstit) i hi ha una diferència entre cobraments i pagaments en contra de 63 milions, inclosos, però, els pagaments endarrerits d'organismes autònoms, que són 211 milions.

Donem ara un cop d'ull al Pressupost actual.

Si el Pressupost del 1932 fou de liquidació, aquest que ara presentem a les Corts és el compliment dels programes que el Govern es va comprometre a portar a la pràctica davant l'opinió pública, i que són compromisos ineludibles. Ara hi entra com a element fonamental l'ensenyament, la reforma agrària, etc. Però fins on arribarem? Senzillament fins allà on sigui possible. Heus ací la idea bàsica que ha presidit la confecció d'aquests Pressupostos.

El Pressupost puja 4.711 milions, 169 més que el de l'any anterior. Però els serveis reben molt més de 169 milions; hem de pensar que ara ja no hi ha els 309 milions d'obligacions endarrerides i els 31 milions d'obligacions a extingir: aquests ja no figuren al Pressupost actual. I els 510 milions en total que sumaven ara es distribueixen entre els serveis, tal com veurem més endavant.

Hi ha augments al Deute, als interessos del Deute, a les Classes Passives (dit sigui de passada, hi ha un embolic tan gros a les Classes Passives que seria bo que les Corts dictessin una llei sobre aquest punt).

Hi ha augments a les carreres judicial i fiscal, a les assignacions de les presons i també a l'expansió de la cultura espanyola a l'Amèrica. Obres Públiques s'augmenta en 196 milions, cosa que permetrà reduir la desocupació forçosa, 100 milions dels quals es destinen a obres hidràuliques, 25 a ports i 60 a ferrocarrils.

He reflexionat profundament, continua dient, que calia fos com fos evitar un colapso a l'economia espanyola, que no es podien fer canvis violents, i vaig creure que era millor respectar les lleis fiscals i modificar-les molt a poc a poc. La qüestió principal me la donà l'impost d'Utilitats, que proporciona sens dubte situacions injustes i absurdos.

En comenta alguns casos.

Però calia anar en compte i fer les coses per etapes: primer, estendre l'impost a sectors on no havia arribat, això ja està fet, pel decret de 3 de maig darrer; segon, modificar la contribució industrial, les tarifes de la contribució industrial; aquesta modificació és una cosa molt complicada: una Comissió del Ministeri hi està treballant. Tercer, la reforma del Reglament de l'Impost d'Utilitats: aquesta encara està per fer. A la fi d'aquestes tres etapes hi ha la implantació de l'Impost sobre la Renda.

En aquest punt hem d'esmentar que ha estat presentat a les Corts el projecte de llei corresponent: això és molt trascendental, no és tot el que caldria, però crec que és tot allò que es pot fer ara. No podem ser massa ambiciosos i voler encloure massa gent al nou impost i després no tenir mitjans de poder controlar i percebre l'impost; de moment, allò que es pot fer és incloure-hi poca gent i controlar-la bé, per la qual cosa han estat fixats nivells alts. Però, és clar, la coordinació dels tres impostos implica una sèrie de problemes molt complicats que poden conduir a injustícies fiscals veritablement lamentables, però, a poc a poc anirem estenent la base dels sectors.

Finalment, el Ministre anuncia un altre emprèstit per al Pressupost del 1933.

DADES A QUÈ S'HA REFERIT EL MINISTRE D'HISENDA EN EL SEU DISCURS data
Baròmetre del cicle econòmic mundial i d'Espanya des del març 31 fins a la

INDICE DEL CONTENIDO

Comercio exterior.— Cantidades de importación.

Cantidades de exportación
 Total de cantidades importadas y exportadas y porcentajes de relación
 Valores de importación
 Valores de exportación
 Total de valores de importación y exportación y porcentajes de relación

Transportes terrestres y marítimos — Tráfico de mercancías por ferrocarril y porcentajes de relación

Movimiento marítimo y porcentajes de relación

Precios.— Indices de precios al por mayor y porcentajes de relación
 Indices de precios especiales y porcentajes de relación

Indices de Bolsa de renta variable y fija y porcentajes de relación

Indices de Precios.— Indices generales de precios al por mayor y porcentajes de relación.

Indices de precios especiales de importación, exportación, nacionales, de producción y consumo, y porcentajes de relación.

Indices de Bolsa y porcentajes de relación

Movimiento de Cámaras de compensación y porcentaje de relación

Banca.— Acreedores a la vista y total de depósitos de la Banca comercial y porcentajes de relación

Descuentos en los Bancos de emisión y porcentajes de relación

Producción.— Producción de acero y porcentajes de relación

Indices de producción industrial y porcentajes de relación

Indices de producción industrial y española y porcentajes de relación

Quiebras y porcentajes de relación.

COMERCIO EXTERIOR

TOTAL

(Peso en millares de ₧m)

Paises	Marzo 1931	Marzo 1932	Junio 1932	% 1ª 3ª col.
Alemania	7.302	5.288	6.295	116'0
Austria	783	629	728	107'6
Bélgica ¹	5.654	4.200	4.279	132'1
Brasil	492	413	451	109'1

1. Las cifras se refieren a la Unión Económica Belga-Luxemburguesa.

Bulgaria	101	82	49	206'1
Francia	7.996	6.025	6.341	126'1
Hungría	429	264	307	139'7
Italia	2.165	1.666	2.275	95'2
Japón	2.128	2.148	2.137	99'6
Países Bajos	3.699	3.036	3.326	111'2
Suiza	718	727	850	84'5
<u>España</u>	1.102	958	920 ²	119'8

2. Datos de Julio de 1932.

COMERCIO EXTERIOR

IMPORTACIÓN

(Peso en millares de Tm)

Países	Marzo 1931	Marzo 1932	Junio 1932
Alemania	3.258	2.387	2.916
Austria	592	498	545
Bélgica ¹	3.373	2.672	2.610
Brasil	300	263	332
Bulgaria	20	18	18
Francia	5.323	4.047	4.339
Hungría	285	162	192
Italia	1.777	1.401	1.893
Japón	1.648	1.718	1.584
Países Bajos	2.259	1.846	2.130
Suiza	660	690	814
<u>España</u>	421	401	523 ²

EXPORTACION

(Peso en millares de Tm)

Alemania	4.044	2.901	3.379
Austria	191	131	183
Bélgica ¹	2.281	1.528	1.669
Brasil	192	150	119
Bulgaria	81	64	31
Francia	2.673	1.978	2.002
Hungría	144	102	115
Italia	388	265	382
Japón	480	430	553
Países Bajos	1.440	1.190	1.196
Suiza	58	37	36
<u>España</u>	681	557	397 ²

1. Las cifras se refieren a la Unión Económica Belga-Luxemburguesa

2. Datos del mes de Julio.

COMERCIO EXTERIOR

(Valor en millares)

Países	Unidad	Marzo 1931	Marzo 1932	Junio 1932	% 1 : 3
Alemania	RM	1.405.514	879.608	708.361	176'0
Australia	£	12.882	12.545	9.137	141'0
Austria	Schilling	291.633	197.670	165.302	176'4
Bulgaria	Leva	956.525	616.430	381.142	251'0
Canadá	\$	130.429	97.197	78.031	167'2
Dinamarca	Kroner	225.108	185.806	168.430	133'7
Estados Unid.	\$	436.765	282.353	186.000	234'8
Francia	Franco	7.005.285	4.338.000	3.816.803	183'5
Hungría	Pengö	105.300	56.200	46.600	226'0
Italia	Lira	1.854.742	1.272.773	995.945	186'2
Japón	Yen	221.023	259.715	178.000	124'2
Noruega	Kroner	133.817	93.152	89.298	149'9
Países Bajos	Gulden	283.013	188.387	158.908	178'1
Perú	£	30.577	17.665	26.538	115'2
Polonia	Zloty	289.301	161.936	150.025	192'8
Portugal	Escudo	184.626	274.367	217.555	84'9
Reino Unido	£	99.215	86.891	77.911	127'3
Suecia	Kroner	177.104	146.084	158.161	112'0
Suiza	Fr. suizo	223.248	220.705	191.042	169'2
Checoslovaq.	Corona	1.960.416	1.269.688	1.130.367	173'4
Yugoeslavia	Dinar	985.079	459.047	371.000	265'5
<u>España</u>	Peseta	214.801	158.725	132.517	162'1

1. Cifra provisional

Respecto a España, hay que tener presente que, sin alterar prácticamente los precios, la peseta oro de Julio de 1932 vale 32'67 por 100 pesetas plata más que en Marzo de 1931.

COMERCIO EXTERIOR

Importación

(Valor en millares)

Alemania	RM	584.029	363.627	366.219
Australia	£	3.931	3.531	4.394
Austria	Schilling	475.603	132.679	108.559
Bulgaria	Leva	374.092	345.148	236.660
Canadá	\$	75.381	57.448	35.710
Dinamarca	Kroner	116.156	100.267	77.371
Estados Unidos	\$	205.688	130.584	79.000
Francia	Franco	3.929.424	2.617.895	2.388.547
Hungría	Pengö	55.400	31.100	23.700
Italia	Lira	1.027.111	734.402	542.474
Japón	Yen	126.386	162.616	68.000

1. Cifra provisional

Noruega	Kroner	75.459	53.500	48.640
Países Bajos	Gulden	166.547	115.765	96.345
Perú	£	9.323	6.214	6.341
Polonia	Zloty	125.474	65.605	68.905
Portugal	Escudo	132.673	215.039	153.597
Reino Unido	£	65.226	55.695	48.617
Suecia	Kroner	111.845	91.801	82.691
Suiza	Fr. s.	192.388	147.312	132.377
Checoslovaquia	Corona	877.537	596.961	583.779
Yugoeslavia	Dinar	543.165	246.375	199.000 ¹
<u>España</u>	<u>Peseta</u>	<u>119.203</u>	<u>85.007</u>	<u>84.918</u>

1. Cifra provisional

COMERCIO EXTERIOR

Exportación

(Valor en millares)

Países	Unidad	Marzo 1931	Marzo 1932	Julio 1932
Alemania	RM	821.485	515.981	432.142 ⁺
Australia	£	8.951	9.014	4.743
Austria	Schilling	116.030	64.991	56.743
Bulgaria	Leva	582.433	271.282	144.482
Canadá	\$	55.048	39.749	42.321
Dinamarca	Kroner	108.952	85.539	91.059
Estados Unidos	\$	231.077	151.769	107.000 ¹
Francia	Franco	3.075.861	1.720.105	1.428.256
Hungría	Pengö	49.900	25.100	22.900
Italia	Lira	827.631	538.371	452.471 ¹
Japón	Yen	94.637	97.099	110.000
Noruega	Kroner	58.358	39.632	40.658
Países Bajos	Gulden	116.466	72.622	62.563
Perú	£	21.254	11.451	20.197
Polonia	Zloty	163.827	96.331	81.120
Portugal	Escudo	51953	59.328	63.958
Reino Unido	£	33.989	31.196	29.294
Suecia	Kroner	65.259	54.283	75.470
Suiza	Fr. s.	130.860	73.393	58.665
Chccoeslovaquia	Corona	1.082.879	672.727	546.588 ¹
Yugoeslavia	Dinar	441.914	212.672	172.000 ¹
<u>España</u>	<u>Peseta</u>	<u>95.598</u>	<u>73.718</u>	<u>47.599</u>

1. Cifra provisional

TRAFICO DE MERCANCIAS POR FERROCARRIL

(En millones de toneladas-kilómetro)

PAISES	Marzo 1931	Marzo 1932	Junio 1932	Porcentaje 1:3
Africa del Sur	467	406	415 ¹	112'5
Alemania	4.289	3.407	3.045 ¹	140'9
Austria	295	217	219 ²	134'7
Estados Unidos	43.741	34.426	29.010 ²	150'8
Francia ⁵	120	102	101 ³	118'8
Hungría	334	300	276 ³	121'0
Italia ⁴	3.830	3.164	2.889	132'6
Japón	976	956	822 ²	118'7
Reino Unido	2.156	2.010	1.823	118'3
<u>España⁶</u>	<u>41'9</u>	<u>40'3</u>	<u>35'13</u>	<u>119'4</u>

1. Cifra provisional del mes de Julio de 1932

2. Batos de Marzo de 1932

3. Cifras de Julio de 1932

4. Las cifras corresponden a miles de toneladas

5. Los datos se refieren a los índices del tráfico por ferrocarril (Base 1913 = 100)

6. Recaudación de pequeña velocidad del Norte, MZA y Andaluces, en millones de pesetas.

MOVIMIENTO DE LA NAVEGACION

Tonelaje de los navíos, entradas y salidas

(en millones de toneladas de arque)

PAISES	Marzo 1931	Marzo 1932	Julio 1932	% de la 1ª a 3ª
Alemania	953	826	747 ¹	127'6
Africa del Sur	4.741	4.154	4.348	109
Bélgica	4.594	3.834	3.963	115'9
Estados Unidos	7.990	7.543	8.950	89'3
Francia	7.750	7.395	9.279 ¹	83'5
Italia	3.313	3.076	3.232	102'5
Japón	9.031	9.690	8.972	100'7
Países Bajos	3.282	2.627	2.704 ¹	121'4
Polonia	349	342	473 ¹	73'8
Reino Unido	9.440	8.404	9.827 ¹	96'1
Suecia	1.639	1.613	2.272	74'3
<u>España</u>	<u>3.256</u>	<u>3.175</u>	<u>3.304</u>	<u>98'5</u>

1. Datos de Julio

NÚMEROS INDICES DE PRECIOS AL POR MAYOR

Base (1913 = 100)

PAISES	Marzo 1931	Marzo 1932	Julio 1932	% 1:3 colum.
Alemania	111	998	95'9	115'7
Australia	133'8	132'2	128'4	96
Bélgica	660	548 ²	512 ²	128'9
Canadá	117'3	108	104	112'8
Estados Unidos	106'7	946	91'5 ³	116'5
Francia	482	418	396	121'7
Hungría	94	99	94	100
Italia (Bachi)	339	315	296	114'5
Japón	119'6	119'8	111'6	107'2
Noruega	124	122	122	101'6
Perú	178	164	176	101'1
Reino Unido (Statist)	100'6	98'9	92'8	108'4
Suecia	113	109	108	104'6
Checoslovaquia	110'5	100'7 ²	97'9 ²	112'9
Yugoslavia	74'6 ¹	67'8 ¹	65'6 ¹	113'7
España	174	179'6	171'5	101'5

1. Base (1926 = 100)
2. Base (1914 = 100)
3. Datos de Junio

INDICES DE PRECIOS ESPECIALES

Países	Fechas	Precios de import.	Precios de export.	Precios de produc. nacion.	Import. con produc. nacio. Por 100	Precios de produc. consumo	Precios de produc. consumo
Alemania (B=1913)	IV-931	118'3	82'2	118	100'3	131'5	142'4
	IV-932	104'4	63'3	104	100'4	119'5	119'9
	VII-32	102'6	59'4	s.d.	s.d.	118'1	116'1
Francia (B=1914)	IV-931	365	s.d.	566	64'5	s.d.	s.d.
	IV-932	298	"	494	60'3	"	"
	VII-32	290	"	468	61'9	"	"
Canadá (B=1926)	IV-931	s.d.	s.d.	s.d.	s.d.	91	78
	IV-932	"	"	"	"	91	72
	VII-32	"	"	"	"	s.d.	s.d.
Suecia (B=1913)	IV-931	87	s.d.	119	73'1	s.d.	s.d.
	IV-932	93	"	110	84'5	"	"
	VII-32	93 ¹	"	110 ¹	84'5	"	"
Checoslovaquia (B=1914)	IV-931	99	s.d.	116	85'3	s.d.	s.d.
	IV-932	89	"	105	84'8	"	"
	VII-32	87 ¹	"	104 ¹	83'7	"	"
España (B=1913)	IV-931	132	162'1	181'5	72'7	139'1	180'7
	IV-932	146'2	154	181'8	80'4	151'5	185'2
	VII-32	137'6	145'3	179'4	76'7	145'8	175'1

1. Mayo.

NUMEROS INDICES DEL PROFESOR FISHER

(Base año 1928 = 100)

	Marzo 1931	Marzo 1932	Agosto 1932	% de la 1ª a 3ª columna
Acciones:				
Nueva York	73'2	31'4	33'6	217'9
Londres	65'8	58'0	62'9	104'6
París	63'9	36'6	39'2	163
Alemania ¹	91'1	49'6 ²	49'9 ³	182'6
Italia ¹	67'8	50'3	41'8	162'2
España ⁴	95'9	70'4	62'4	153'7
Obligaciones:				
Nueva York	87'7	83'4	86'2	114'5
Londres	97'0	90'1	95'9	101'1
París	110'7	101'2	99'2	111'6
Alemania ¹	79'9	52'1 ²	54'5 ³	146'6
Italia	104'7	105'4	105	99'7
España ⁴	97'7	85'9	82'6	118'3

1. Datos del Instituto de la Coyuntura, de Berlín, con base 1924-26=100
2. Datos del mes de Abril.
3. Datos del mes de Julio.
4. Datos del Servicio de Estudios del Banco de España, en la base: año 1930 = 100.

CAMARAS DE COMPENSACIÓN

(Sumas compensadas, en millones)

Países	Unidad	Mayo 1931 ¹	Marzo 1932	Junio 1932	Porcentaje 1:3
Alemania	RM	8.607	5.367	4.288 ²	200'7
Argentina	Piastra pap.	2.793	2.206	2.092	133'5
Austria ³	Schilling	242	259	221	109'5
Bélgica	Fr. b.	33.565	29.758	21.763	154'2
EE.UU.	\$	36.775	24.214	21.654 ²	169'8
Francia	Francos	42.959	31.644	25.920 ²	165'7
Hungría	Pengő	2.985	2.281	2.337	127'7
Italia	Lira	51.040	33.715	42.635	119'7
Japón	Yen	3.799	4.497	4.153 ²	91'5
Noruega	Kroner	241	192	206 ²	117'0
Países Baj.	Florín	3.021	1.530	1.304 ²	231'7
Polonia	Zloty	678	556	598	113'4
Portugal	Escudo	245	349	284	86'3
Reino Unido	£	3.295	2.647	3.193 ²	103'2
Suecia	Kroner	2.265	1.796	1.629	139'0
Suiza	Fr. S.	916	490	422	217'1
Checoslovaquia	Corona	4.888	6.006	7.476 ²	65'4
España	Peseta	6.090 ⁴	4.045	3.090 ⁵	197'1

1. No son conocidos los datos de Marzo y por eso se ponen los de Mayo.
2. Datos de Julio
3. Cámara de Viena
4. Cifras de Marzo de 1931
5. Cifras de Agosto

DEPOSITO EN LA BANCA COMERCIAL

(en millones)

	Marzo 1931	Marzo 1932	Junio 1932	Porcentaje 1:3
Africa del Sur (£)				
Acreeedores a la vista	36'0	29'9	30'1 ¹	119'6
Total	62'2	52'6	52'4 ¹	118'7
Alemania (RM)				
Acreeedores a la vista	4.562	3.851	3.750 ¹	121'7
Total	10.076	7.882	7.840 ¹	128'5
Argentina (pesos pap.)				
Acreeedores a la vista	1.098	960	957 ²	114'7
Total	3.759	3.438	3.393 ²	110'8
Canadá (dólares)				
Acreeedores a la vista	579	500	489	118'4
Total	2.024	1.889	1.862	108'7
Chile (pesos)				
Acreeedores a la vista	376	474 ⁴	483	77'8
Total	1.030	923	878	117'3
Estados Unidos (\$)				
Acreeedores a la vista	18.431	14.575	14.413	127'9
Total	32.069	25.431	25.076	127'9
Francia (francos)				
Acreeedores a la vista	36.196	35.982	36.367	99'5
Total	37.865	37.183	37.617	100'7
Italia (liras)				
Acreeedores a la vista	14.674 ⁵	13.243 ⁴	13.349 ²	109'9
Total	17.693 ⁵	16.022 ⁴	16.801 ²	105'3
Japón (yen)				
Acreeedores a la vista	2.972	2.617	2.532 ²	117'4
Total	9.550	8.623	8.484 ²	112'6
Perú (soles)				
Acreeedores a la vista	55	44	44	125'0
Total	115	94	91	126'4
Portugal (escudos)				
Acreeedores a la vista	627	729	713 ³	87'9
Total	1.145	1.298	1.293 ³	88'6
Inglaterra (£)				
Acreeedores a la vista	895	810	914 ¹	97'9
Total	1.693	1.631	1.776 ¹	95'3
España (pesetas)				
Acreeedores a la vista	3.424	2.760	2.778	123'3
Total	6.885	5.748	5.731	120'1

1. Datos de Julio 1932
2. Idem de Abril 1932
3. Idem de Mayo 1932

4. Datos de Febrero 1932
5. Idem de Abril 1931

DESCUENTO EN LOS BANCOS CENTRALES

(en millares)

	Marzo 1931	Marzo 1932	Julio 1932	% 1:3
Banco de Alemania (Reichsbank) (RM)	1.474.029	3.219.323	3.155.143	46'72
Idem de Bélgica (belgas)	743.293	964.830	762.921	97'43
Idem de Francia (francos)	6.952.027	5.013.900	4.873.346	170'67
Idem de Inglaterra (£)	11.362	11.725	15.280	74'36
Idem de Italia (liras)	3.147.754	4.617.959	4.818.969	65'32
Idem de Japón (yen)	644.074	760.660	685.715	93'93
Idem de Suiza (fr. suizo)	163.630	633.250	525.380	31'15
Bancos de la reserva Federal de Estados Unidos (\$)	163.630	633.250	525.380	31'15
Banco de España (último estado de situación, 17-9-1932)	743.008	1.183.823	1.124.247	66'09
	-	-	1.021.858	-

PRODUCCION DE ACERO
(en millares de Tm)

PAISES	Marzo 1931	Marzo 1932	Julio 1932	% de 1ª a 3ª
Alemania	811	435	429	189
Bélgica	248	250	174	142'5
Canadá	101	44	28	360'6
Estados Unidos	3.042	1.432	805	377'9
Francia	722	464	465	155'3
Italia	121	113	120	100'8
Japón	144	198	193 ¹	74'6
Reino Unido	508	470	437	116'2
Suecia	49	56	36	136'1
España	60	42'7	46'6 ²	128'8

1. Junio de 1932
2. Mayo de 1932.

INDICES DE LA PRODUCCION INDUSTRIAL

PAISES	Base inicial	Marzo 1931	Marzo 1932	Junio 1932	% de 1ª a 3ª
Alemania	1928	73'5	56'7	54'5 ¹	134'9
Canadá	1919-24	88'6	71'4	68'4	129'5
Estados Unid.	1923-25	78'4	60'4	53'2 ¹	147'4
Francia	1913	103'9	77'2	72'4 ¹	143'5
Polonia	1928	70	52'9	54'1	129'4
Reino Unido	1924	90	90'6	89'2	100'9
Suecia	1925-30	110'9	88	73'1	151'7

1. Julio de 1932

2. Segundo trimestre

En España sólo tenemos estadísticas de algunos productos y por ende carecemos de índices generales.

INDICE DE LA PRODUCCION INDUSTRIAL DEL MUNDO, CALCULADO POR
EL INSTITUTO ALEMAN DE LA COYUNTURA
 (Base 1928 = 100)

	Marzo 1931	Marzo 1932	Junio 1932	% 1ª a 3ª
	84'5	73'8	67'0	126'1
PRODUCCION INDUSTRIAL ESPAÑOLA (EN MILLARES)				
Mineral de hierro (Tm)	313'9	176'7	149'6	209'8
Lingot ^o de hierro (Tm)	51'1	28'9	24'9	205'2
Acero (Tm)	60	42'7	42'7	140'5
Mineral de cobre (Tm)	289'8	178'8	143'9	201'4
Cobre electrolítico (Km)	794	644'8	648'6	122'4
Cobre blister (Tm)	1'4	0'5	0'7	200
Cobre refinado (Ka)	48'2	40'9	56'3	85'6
Metal de plomo (Tm)	12'8	9'3	9'7	132'0
Mineral de plomo (Tm)	11'5	10'1	9'5	121'1
Mineral de zinc (Tm)	11'4	7'9	6'9	165'2
Metal de zinc (Tm)	0'9	0'6	1'1	81'8
Superfosfato (Tm)	30'4	36'6	35'7 ¹	85'2
Hilla, antracita y lignito (Tm) 635		630'2	592'9 ¹	107'1
				Media aritmética... 142'9

1. Julio 1932

QUIERAS

Número

PAISES	Marzo 1931	Marzo 1932	Junio 1932	% 1ª a 3ª
Alemania	1.240	975	704	176'1
Austria	60	95	80	75
Estados Unidos	2.315	2.593	2.489	93
Francia	910	1.342	1.375	66'2
Hungría	39	28	20	195
Italia	1.469	1.668	1.838	79'8
Países Bajos	316	423	409	77'3
Polonia	59	50	47	125'5
Reino Unido	441	470	375	117'6
Suecia	222	305	314	70'7
Suiza	46	73	80	57'5
España	6	5	5	120

EL CAMBIO DEL FRANCO FRANCES, en 13 de ABRIL de 1931, FUE DE 37'05 per 100

El cambio de cada fin de mes, a contar desde Abril de 1931, al 30 de Septiembre, inclusive, de 1932, fue el siguiente:

30 de Abril de 1931	37'05	31 de Enero de 1932	47'90
31 de Mayo de idem	46'10	29 de Febrero de idem	51'30
30 de Junio de idem	40'15	31 de Marzo de idem	52'15
31 de Julio de idem	43'425	30 de Abril de idem	50'35
31 de AGOSTO de idem	43'35	31 de Mayo de idem	48'00
30 de Septiembre de idem	43'65	30 de Junio de idem	47'80
31 de Octubre de idem	43'95	31 de Julio de idem	48'75
30 de Noviembre de idem	46'40	31 de Agosto de idem	48'80
31 de Diciembre de idem	46'50	22 de Septiembre de idem	48'05

ESTADO DE GASTOS E INGRESOS PRESUPUESTOS, CON EXCLUSIÓN DE EMISIONES Y REEMBOLSOS DE DEUDA

AÑOS	G A S T O S			Exceso de los gastos sobre los ingresos
	INGRESOS	Presupuesto ordinario	Presupuesto extraordinario	
1915	1.295.605.201	1.616.312.000	-	320.706.799
1916	1.357.191.773	1.690.837.173	-	333.645.400
1917	1.335.132.740	1.621.110.257	-	285.977.517
1918	1.429.891.929	1.846.654.117	-	416.862.188
1919 T.	382.789.874	505.368.245	-	122.578.371
1919-20	1.696.048.762	2.178.462.217	-	482.413.455
1920-21	1.989.777.840	2.623.346.159	-	633.568.319
1921-22	2.331.827.251	3.433.267.557	-	1.101.440.306
1922-23	2.452.972.438	3.373.297.035	-	920.324.597
1923-24	2.680.760.060	3.257.075.105	-	576.315.045
1924-T	661.991.737	835.337.684	-	173.345.947
1924-25	2.878.152.363	3.295.297.059	-	417.144.696
1925-26	2.925.979.258	3.534.360.052	-	608.380.794
1926-S	1.459.420.542	1.476.427.125	81.074.537	98.081.120
1927	3.220.711.394	3.243.799.219	312.914.647	336.002.472
1928	3.524.078.899	3.337.982.379	445.931.224	259.834.704
1929	3.724.365.965	3.596.848.394	459.793.090	332.275.519
1930	3.735.484.396	3.681.913.459	-	53.570.937
1931	3.656.674.424	3.855.379.288	-	198.704.864
TOTAL				

PROYECTO DE LEY LEIDO POR EL SR. MINISTRO DE HACIENDA SOBRE LOS PRESUPUESTOS GENERALES DEL ESTADO PARA EL EJERCICIO ECONOMICO DE 1933

A propuesta del Ministerio de Hacienda y de acuerdo con el Consejo de Ministros,

Vengo en autorizar a aquél para que presente a las Cortes el proyecto de ley de Presupuestos generales del Estado para el ejercicio económico de 1933.

Dado en Madrid a 14 de Octubre de 1932.- Niceto Alcalá-Zamora y Torres.

A LAS CORTES CONSTITUYENTES

El Ministro que suscribe tiene la honra de someter al examen y aprobación de las Cortes el siguiente proyecto de ley de Presupuestos generales del Estado, para el ejercicio económico de 1933.

Artículo 1º. Se conceden créditos para los gastos del Estado durante el año económico de 1933, hasta la suma de 4.711.169.395'54 pesetas, distribuidas en la forma que expresa el adjunto estado letra A.

Los ingresos para el mismo año se calculan en 4.715.278.120'73 pesetas, cuyo pormenor detalla el adjunto estado letra B.

Art. 2º. Se autoriza al Gobierno para emitir y negociar en una o varias veces Deuda del Tesoro, por la cantidad de 550 millones de pesetas, reintegrables en el plazo de dos años, que se emitirá a la par con el interés del cinco y medio por ciento anual, libre de impuestos presentes y futuros, incluso del Timbre en las operaciones pignoraticias en que los títulos sirvan de garantía.

El producto de dicha emisión se consigna en el estado letra B, sección 5ª, art. 18, en cumplimiento de lo idispuesto en el art. 15 de la Constitución, y se destinará a cubrir la diferencia que exista entre los demás ingresos que se obtengan de los autorizados para el presente año y los gastos que se realicen con imputación a este presupuesto.

Todos los gastos de emisión y negociación, así como los del servicio de pago de intereses, serán satisfechos con cargo al crédito previsto al efecto en la sección 3ª del presupuesto de Obligaciones generales del Estado.

Art. 3º. Se autoriza al Presidente del Consejo de Ministros para reorganizar los servicios de Aeronáutica nacional dentro de los créditos incluidos para los mismos en el presente presupuesto en las secciones correspondientes a los Ministerios de Guerra, Marina y Gobernación.

Art. 4º. Se autoriza al Ministro de la Guerra para que dentro de los créditos presupuestos organice el Cuerpo de Tren y reorganice los distintos Cuerpos a que se refiere la ley de 12 de Septiembre de 1932.

Art. 5º. Queda autorizado el Ministro de la Gobernación para reorganizar los servicios de la Guardia civil en el curso del presente ejercicio económico, distribuyendo en la forma que, como consecuencia de tal reorganización, resulte más conveniente a las exigencias de los expresados servicios, el crédito total de 117.769.055'49 pesetas, incluido para dicho Instituto en la subsección 1ª de la sección 6ª de este presupuesto, sin que el crédito anual que la nueva organización requiera exceda de la indicada cantidad.

Art. 6º. En relación con el crédito consignado en el capítulo 7º, art. 1º, concepto 2º, se autoriza al Ministro de Obras públicas:

1º Para adjudicar por contrata en este ejercicio obras de conservación de las carreteras del Estado hasta la cantidad de 12 millones de pesetas a invertir en dos ejercicios. Los plazos de ejecución serán de uno a dos ejercicios, y el crédito a abonar en el primero no excederá de 3 millones de pesetas, ni de 9 el que se fije para el segundo ejercicio. El Ministro de Obras públicas aplicará de este crédito a cada provincia la parte que juzgue precisa para atender a la conservación. Al efecto, la distribución se propondrá por la Dirección general de Caminos, teniendo en cuenta el estado actual de las carreteras en cada provincia, así como su frecuentación, precio y calidad del material, condiciones climatológicas y riqueza agrícola, industrial y mercantil.

2º. Para adjudicar por contrata en este ejercicio obras de reparación de todas clases de las carreteras del Estado hasta la cantidad de pesetas 26 millones, a invertir en dos ejercicios. Los plazos de ejecución comprenderán de uno a dos ejercicios y el crédito a abonar en el primero de éstos no podrá exceder de 6 millones de pesetas y 20 millones para 1934. El Ministerio de Obras públicas distribuirá entre las distintas provincias la cantidad a subastar totalmente con destino a reparación de carreteras, después de segregar del crédito del primer ejercicio la cantidad que se considere necesario emplear en la adquisición y reparación de maquinaria destinada a las reparaciones de carreteras.

La citada distribución se hará teniendo en cuenta el estado actual de las carreteras de cada provincia, así como su frecuentación, precio y calidad del material, condiciones climatológicas y riqueza agrícola, industrial y mercantil en cada una de ellas, debiéndose publicar íntegramente en la "Gaceta de Madrid" la mencionada distribución, que será aprobada por orden ministerial.

Los contratistas vendrán obligados a realizar inversiones parciales de piedra en la forma que dispongan los ingenieros jefes de Obras públicas, según las necesidades que exija la circulación.

3º. Para adjudicar por subasta o concurso reparaciones de carreteras con fiems especiales, hasta la cantidad de 18 millones de pesetas, que se distribuirán en dos ejercicios, no pudiendo exceder la primera anualidad a abonar, correspondiente a 1933, de 2 millones de pesetas, y la anualidad de 1934 de 16 millones. Se entenderán comprendidas en las obras de reparación y conservación de carreteras, sean por contrata o por administración, los riegos asfálticos de alquitrán o de silicatos

destinados a la mayor duración del buen estado de conservación de los firmes.

Art. 7º. Se autoriza al Ministro de Obras públicas para adjudicar por contrata en este ejercicio obras nuevas de carreteras hasta la cantidad de 20 millones de pesetas, a invertir en tres ejercicios económicos. Los plazos de ejecución de las obras podrán variar de uno a tres ejercicios, conforme a la cuantía de los presupuestos de las mismas, no debiendo exceder el crédito correspondiente a este ejercicio de 200.000 pesetas, que se abonarán con cargo al capítulo 13, artículo único, concepto 7º. Las contratas de las mencionadas obras se realizarán formando previamente relaciones de obras a subasta entre la comprendidas en cualquiera de los planes del Estado y entre las que reúnan alguna de las condiciones que exige el real decreto de 6 de Febrero de 1926.

Art. 8º. Se autoriza al Ministro de Obras públicas para adjudicar, por subasta o concurso, obras de construcción o reconstrucción de puentes y demás obras de fábrica en las carreteras del Estado, construídas o en construcción, y en caminos municipales, siempre que el Estado se haya encargado de la ejecución de dichos puentes en virtud de lo dispuesto en el real decreto-ley de 22 de Septiembre de 1927, hasta la cantidad de 8 millones de pesetas, a invertir en tres ejercicios. Los plazos de ejecución de estos puentes podrán variar de uno a tres ejercicios, según la cuantía de los presupuestos de sus proyectos respectivos, y el crédito correspondiente a este ejercicio, que se abonará con cargo al capítulo 13, artículo único, concepto 10, no excederá de pesetas 450.000:

Se formarán y aprobarán las necesarias relaciones para las contratas de estos puentes, ordenándolas de menos a mayor importancia de tráfico a que hayan de servir. Los créditos consignados para esta clase de obras no podrán destinarse al pago de certificaciones de revisiones de precios, excepto los sobrantes que hubiere al terminar el ejercicio económico.

Art. 9º. No deberá exceder de 15 millones de pesetas el importe total de los presupuestos de obras de puentes que con cargo al capítulo 16, artículo 1º, concepto 7º, del presupuesto de la sección 7ª, "Ministerio de Obras públicas" se subasten y adjudiquen en el año 1933, sin que la segunda anualidad exceda de 8.500.000 pesetas.

Art. 10. Se autoriza al Ministro de Obras públicas para disponer, desde luego, la ejecución de las obras comprendidas en los planes generales, siempre que proceda acuerdo favorable del Gobierno.

Art. 11. El crédito que figura en el capítulo 16, artículo 1º, concepto 8º, en la sección 7ª "Ministerio de Obras públicas", se destinará a la concesión de auxilios a los Ayuntamientos y Asociaciones de Pescadores, que no excederá del 75 por 100 del presupuesto de cada obra, y un anticipo del 25 por 100 del importe de la misma en calidad de préstamo reintegrable garantizado en el plazo máximo de veinte años, devengando hasta su devolución el interés del 2 por 100. El Ministro de Obras públicas puede autorizar la realización de obras a que se refiere este concepto, bien di

rectamente por el Estado o por entidades peticionarias, si lo juzga conveniente, abonándose en este segundo caso en forma de subvención a las mismas, mediante certificaciones de obra ejecutada, que expedirá el ingeniero del Estado encargado de la obra.

Art. 12. Las consignaciones que figuran en el concepto 12, capítulo 16, artículo 1º, son para remunerar al personal, tanto facultativo como administrativo y subalterno, que ha de prestar servicio en los grupos de puentes creados por el real decreto de 22 de Julio de 1928, considerándose estos créditos como anticipos hechos por el Estado, de los que se reintegrará con los importes de los arbitrios, ingresos por derechos e impuestos sobre la pesca, donde hubiere este tráfico.

Art. 13. Se autoriza al Ministro de Obras públicas para reorganizar los servicios del Ministerio a su cargo, variando la distribución del personal facultativo y técnicoadministrativo e incluso procediendo a la reducción de sus plantillas, en cuyo caso se declarará excedente al personal que, a virtud de la reorganización, desbordase las nuevas plantillas. Tendrá preferencia para quedar afecto a los servicios el personal que posea el título facultativo correspondiente a su función.

Art. 14. Podrá librarse a las Delegaciones de Obras hidráulicas y Mancomunidades hidrográficas consignaciones globales, que habrán que invertir con arreglo a sus facultades, precisamente en gastos correspondientes a los conceptos de este presupuesto.

Art. 15. El Ministro de Obras públicas deberá presentar a las Cortes, antes de 31 de Marzo de 1933, un plan de obras hidráulicas para riegos.

Art. 16. Ningún funcionario del Ministerio de Obras públicas perteneciente a los Cuerpos facultativos y auxiliares que haya sido o sea declarado excedente, cualquiera que sea la denominación de la excedencia, podrá percibir mientras permanezca en dicha situación más de los dos tercios de su haber, lo mismo que el resto de los funcionarios, quedando anuladas todas las disposiciones que señalasen emolumentos superiores a los establecidos en este artículo.

Art. 17. Los gastos de Política Social Inmobiliaria consignados en el art. 6º, del capítulo 5º, del Ministerio de Trabajo y Previsión Social, no podrán exceder, en ningún caso, de los ingresos que se obtengan por cuenta de los conceptos de "Participación en beneficios del Banco Hipotecario de España", "Productos en renta o ventas de las fincas procedentes del ejercicio de la Política Social Inmobiliaria del Estado, secuestradas o administradas"; "Amortización de préstamos concedidos como consecuencia del ejercicio de la Política Social Inmobiliaria y reembolso de primas en caso de vadicidad de concesiones", y "Producto de negociación de Deuda emitida por decreto de 18 de Abril de 1925 para gastos de Política Social Inmobiliaria".

Art. 18. Queda autorizado el Ministro de Agricultura, Industria y Comercio para que, dentro de los créditos globales presupuestos y hasta 31 de Diciembre de 1933, pueda adicionar, modificar o reducir servicios conforme

a lo establecido en el art. 20 de esta ley.

Art. 19. Queda autorizado el Ministro de Hacienda para reorganizar los servicios de Carabineros en el curso del presente ejercicio económico, distribuyendo en la forma que como consecuencia de tal reorganización resulte más conveniente a las exigencias de tal servicio, el crédito total de 58.041.973'65 pesetas, incluido al efecto, en la sección 12, capítulos 12, 13 y 14 de este presupuesto, sin que el gasto anual que la nueva reorganización requiera exceda de la indicada cantidad.

Art. 20. En ningún caso la reorganización de servicios que se autoriza por esta ley a varios Ministerios podrá determinar gasto total anual de personal, incluyendo la parte que pase a Clases pasivas, superior al que sumen las asignaciones que para las atenciones del personal figuren en el respectivo presupuesto.

Art. 21. Se fija en la cuarta parte del total importe del presupuesto de gastos el máximo de la Deuda flotante que el Gobierno podrá emitir dentro del presente año económico, que habrá de quedar extinguida dentro de la vida legal de este presupuesto.

Madrid, 14 de Octubre de 1932.- El Ministro de Hacienda, Jaime Carner.

E S T A D O A

RESUMEN

OBLIGACIONES GENERALES DEL ESTADO

	Servicios de carácter permanente	Servicios de carácter temporal	Ejercicios cerrados	TOTAL por Secciones
Sección 1ª. Presidencia de la República	2.250.000	-	-	2.250.000
" 2ª. Cámara legislativa	10.000.000	-	-	10.000.000
" 3ª. Deuda pública	973.012.934'55	-	-	973.012.934'55
" 4ª. Clases pasivas	284.320.671	-	-	284.320.671
" 5ª. Tribunal de Cuentas de la Repúb.	1.385.500	-	-	1.385.500
	1.270.969.105'55	-	-	1.270.969.105'55

OBLIGACIONES DE LOS DEPARTAMENTOS MINISTERIALES

Sección 1ª. Presidencia del Consejo de Ministros	36.818.100'65	531.800	16.347'89	37.366.248'54
" 2ª. Ministerio de Estado	21.410.937'92	900.291'58	-	22.311.229'50
" 3ª. Idem de Justicia	50.291.185'50	76.350	1.677'70	50.369.213'20
" 4ª. Idem de la Guerra	373.744.733'99	49.771.313	74.313'81	423.590.360'80
" 5ª. Idem de Marina	193.338.542	66.254.632	1.064.922	260.658.096
" 6ª. Idem de la Gobernación	397.882.819'17	18.982.320'38	198.244'66	417.063.384'2
" 7ª. Idem de Obras públicas	452.361.308'23	416.530.950'41	30.464'71	868.922.723'34
" 8ª. Idem de Instrucción pública y Bellas Artes	271.600.271	37.632.682'80	61.752'89	309.294.706'60
" 9ª. Idem de Trabajo y Previsión	86.064.908'06	-	7.577'36	86.072.485'42
" 10. Idem de Agricultura, Industria y Comercio	118.113.978	2.668.500	73.646'52	120.856.124'50
" 11. Idem de Hacienda	57.179.644	13.293.000	199'98	70.472.843'96
" 12. Gastos de las Contribuciones y Rentas públicas	150.025.960'97	5.406.715'33	-	155.432.676'30

.../...

Sección 13. Participación de Corporaciones y particulares en ingresos del Estado	423.004.575'68	-	-	423.004.575'68
" 14. Acción en Marruecos	155.147.361'02	3.000.000	239.392'66	158.386.753'68
" 15. Posesiones españolas del Africa occidental	1.715.449'97	1.798.333	-	3.513.782'97
" 16. Obligaciones a extinguir de los Departamentos ministeriales	-	32.859.628'78	25.456'37	32.885.085'15
	2.788.699.776'16	649.706.517'28	1.793.996'55	3.440.200.289'99

RECAPITULACIÓN

Obligaciones generales del Estado	1.270.969.105'55	-	-	1.270.969.105'55
Obligaciones de los Departamentos ministeriales	2.788.699.776'16	649.706.517'28	1.793.996'55	3.440.200.289'99
	4.059.668.881'71	649.706.517'28	1.793.996'55	4.711.169.395'54

E S T A D O B

RESUMEN

	Pesetas
Sección 1ª. Contribuciones directas	1.463.228.300
" 2ª. Idem indirectas	1.376.830.000
" 3ª. Monopolios y servicios explotados por la Administración	1.062.875.000
" 4ª. Propiedades y Derechos del Estado	
Rentas	49.383.500
Ventas	505.000
" 5ª. Recursos del Tesoro	49.888.500
	<u>762.356.320'73</u>
	4.715.278.120'73

86.023.0

DISCUSSIÓ PER LA TOTALITAT

El projecte de Pressupost passà a la Comissió de Pressupostos per al seu dictamen, el qual és emès el dia 31 d'octubre; el dia 2 de novembre comença la discussió per la totalitat, en la qual intervé en primer lloc: Abilio Calderón, monàrquic, que comença dient que lamenta que no s'hagi donat als components de la Comissió Parlamentària i als diputats en general els elements de judici del cas per tal de poder opinar sobre les xifres dels Pressupostos. Concretament, troba a faltar els informes o Memòries dels Ministeris. També es queixa del Ministeri d'Hisenda ja que diu que no ha fet la Memòria de com s'ha desenvolupat el Pressupost anterior ni de la justificació de les modificacions de l'actual, ni cap balanç de Tresoreria, coses ordenades per la Llei de Comptabilitat.

Finalment, diu que manquen elements de judici als diputats per a poder opinar amb raó sobre les partides del nou Pressupost.

També es queixa de certes assignacions a la Guàrdia Civil i Carabiners per tal que siguin reorganitzats llurs Cossos; i també que el nou Pressupost no reflecteixi clarament la nova situació administrativa de Catalunya en virtut de l'Estatut, ja que es feren molts estudis sobre les finances de Catalunya i de l'Estatut i sobre les finances d'Espanya, i ara, a l'hora de la veritat, no es tenen xifres ni antecedents de cap mena. Tot això, diu, es pot complicar pel fet que altres regions també es mouen per demanar llur autonomia i s'hauria de saber com funciona la Hisenda autònoma. No s'explica com s'ha produït aquesta greu ommissió en els Pressupostos.

Encara es queixa que en la llei dels Pressupostos del 1932 s'hi disposa que el Govern faria una reorganització dels serveis de la Nació i un Estatut dels Funcionaris, coses que no s'han fet; i diu que això provocarà greus discussions i problemes entre els funcionaris. Considera les xifres de l'any actual en el Pressupost nou exageradament augmentades; particularment és exagerat l'augment de les Classes Passives, el troba descomunal, i també el del Deute.

Comenta que cal fer una llei de Classes Passives per posar ordre en aquest camp ple de confusió i desordre. Diu també que el nou Pressupost no és res més que una pròrroga del del 1932 i que el d'aquest any era una continuació dels de la dictadura; les úniques modificacions hi foren els augmentos dels impostos, però res més. Les modificacions a fons que necessita va l'economia espanyola no han sortit per enlloc. Esmenta irònicament el fet que en els nou primers mesos del 1932 hi hagi hagut una notable recaptació: és clar, no podia fallar, amb els augmentos dels impostos decretats ara fa vuit mesos, només hauria calgut que no hi hagués una alta recaptació! En canvi no es parla que la recaptació ha estat inferior a la que hom pressupostà!

Insisteix que hauria estat lògic de fer dos Pressupostos; que ja n'havia parlat fa temps, però que ara vol insistir-hi. Diu que el Pressupost nor-

mal ha de contenir les coses normals, però que la liquidació dels excessos de la dictadura no s'haurien d'haver barrejat amb les coses normals, hom hauria de saber ben bé què correspon a cada cosa per separat. La liquidació de la dictadura s'hauria hagut de fer en un Pressupost extraordinari; ara, en no fer-se d'aquesta forma, no toca més remei que augmentar els impostos, escanyar el contribuent, cosa que provoca que hom no assolixi la recaptació que hauria de ser i, per tant, no hi ha diners per fer allò que s'hauria de fer i així caiem en l'endutament demanant més emprèstits i augmentant el deute!

Es absurd establir una despesa en diversos anys i consignar a l'any actual una part de la despesa ho i deixant la resta pels anys successius. D'aquesta forma es creen dificultats i es lliga el criteri dels futurs Ministres d'Hisenda. És a dir, el defecte del Pressupost actual és voler fer una despesa extraordinària amb ingressos ordinaris.

El dèficit del Pressupost del 1932 seran 700 milions i no 200, com ha dit el Ministre, ja que bé cal sumar a aquesta xifra els 500 milions de l'emprèstít! Parla dels perills que representa la situació de dèficit permanent en què es troba sempre la Hisenda espanyola. Es queixa també del desconcixement dels compromisos de l'Estat que hom té. (Es refereix als avals firmats per la dictadura).

Manquen al nou Pressupost assignacions per al retorn de diners als qui pagaren contribucions i impostos inadequats. Es manifesta en contra del centralisme de les obres hidràuliques, fet que motiva retards i despeses excessives; és de doldre que s'hagin limitat l'actuació i les atribucions de les Mancomunitats hidrogràfiques.

Vergara, de la Comissió de Pressupostos, pren la paraula i diu que s'estranya de les manifestacions de Calderón, ja que la liquidació del Pressupost del 1931 està a la Gaceta, que l'única Memòria que manca és la del Ministeri d'Agricultura i que ha d'arribar aquell mateix dia o l'endemà. La reorganització de la Guàrdia Civil ja es discutirà en el seu moment oportú.

Pel que fa a l'Estatut de Catalunya, afirma que encara no funciona la Comissió Mixta de Traspàs de Serveis i que, per tant, hom ignora totalment les assignacions i els serveis a traspassar a la Generalitat i, naturalment, en aquestes circumstàncies, és impossible de fer-ho sortir al Pressupost. La vida de la Nació no es pot parar pel fet que una Comissió Mixta encara no funcioni i no pugui donar els seus dictàmens. Tot això serà legislat en el seu moment oportú.

Calderón insisteix novament en els seus punts de vista i, entre altres coses, pregunta de què viurà la Generalitat durant aquest temps, o si és que s'ha concedit una autonomia sense possibilitat de subsistir per manca de diners.

Garner intervé per confirmar les paraules de Vergara i recalca que mentre la Comissió Mixta de Traspàs i Adaptació de Serveis no actua és impossible valorar els serveis i traspassar les assignacions al Pressupost; que en

aquest hi ha tot el qui hi ha d'haver, ja que no és que se n'hagin oblidat, sinó que no ho han posat. Promet de facilitar, al cap de pocs dies, la llista dels avals subscrits per la dictadura i que graviten sobre la Hisenda, i s'estranya que sigui precisament en Calderón qui posi aquest tema sobre la taula quan tots els avals concedits ho foren en temps de la Monarquia i que si hom vol saber quins són, els pot trobar perfectament a la "Gaceta". Que consti, diu, que aquest afer dels avals va ser un dels pitjors afers de l'antic règim.

Respecte al problema de l'Estatut, proposa que davant la insistència de Calderón s'afegeixi a la Llei dels Pressupostos un article que permeti la rectificació de les xifres del Pressupost en cop la Comissió Mixta hagi dictaminat els traspassos de serveis; de moment, però, no es pot fer res més.

Calderon insisteix que essent intocables les xifres del Pressupost, no veu com es rebaixaran les d'ingressos a traspassar a la Generalitat.

Micmbro, federal, intervé per dir que també lamenta la manca de dades per poder opinar sobre el Pressupost. Aquest Pressupost és una continuació de l'anterior; no fa més que augments, un xic d'Obres públiques, un altre xic d'Ensenyament i que fer una discussió per la totalitat en aquestes condicions és quelcom de molt difícil.

Es refereix als avals de la Monarquia i pregunta si no són en realitat negocis bruts de la dictadura, com els "Saltos del Alberche". Per què no s'esbrina, demana, què hi ha en cada cas, i es sanciona els qui siguin culpables segons les circumstàncies concretes? Per què no s'ha fet ja? Al·ludeix al negoci tan brut de les cases barates de la dictadura. Demana que s'informi a la Cambra de tot això. I també, que s'anul·lin els monopòlis i que el Govern tregui, concretament, el monopoli de la gasolina, ja que diu que no és res més que un negoci d'en Calvo Sotelo. Que quan es creà el monopoli aquell digué que això evitaria l'augment del preu de la benzina pel fet d'evitar els intermediaris en el comerç dels combustibles, però que des de que fou creat el monopoli s'ha passat d'un preu de 56 cèn tims a 76 cts. per litre. Malgrat tot, el Consell d'Administració de la CAMPSA s'ha repartit no res menys que 880.000 pessetes en un any. Demana que el Ministeri d'Hisenda faci un llibre amb tots els antecedents financers de l'any 1900 ençà.

Es queixa dels augments de les plantilles dels Ministeris amb el pas dels temporers a personal de plantilla així com del mal espanyol del burocratisme o burocraciomania, que en diu ell, i que el nombre d'empleats als Ministeris s'ha augmentat sense raó de cap mena.

Santa Cruz intervé per dir que ell també es queixa, com els altres diputats, de la manca d'informació. Comenta que són poquíssimes les partides que van en disminució, que el Pressupost està realment en dèficit.

El dia 3 de novembre es reprèn la discussió per la totalitat.

Pren la paraula Fanjul i fa un discurs contra el Govern; es llença a una censura dels Pressupostos i del Govern, començant per la manca d'informa-

ció dels Ministeris; diu que no ha vist ni les Memòries que han d'acompanyar els projectes de Pressupost ni els altres documents que exigeix la llei.

Protesta de les autoritzacions que es volen donar al Govern per reorganitzar serveis, ja que tal cosa infringeix la Llei de Comptabilitat de l'Estat. Que si s'han de fer reorganitzacions de serveis que es presentin els projectes de llei a les Corts on les coses es discutiran i s'aprovaran si s'escau, però que el que no s'ha de fer és donar una autorització al Ministeri perquè modifiqui la prestació d'un servei que pot motivar la modificació de les xifres pressupostades. D'altra banda, s'ha donat el cas que una reorganitzacions de serveis disposades per les Corts no s'han posat a la pràctica, cosa que demostra que el Govern prescindeix de l'opinió de les Corts.

Es refereix a continuació a l'assignació de fons a la Generalitat de Catalunya en virtut de l'Estatut i repeteix els tònics dels altres oradors. Fa referència molt especialment als mil milions i que ja en Prieto va dir un any enrera que la concessió de l'Estatut causaria un gran dèficit a la Hisenda espanyola. I es pregunta si l'economia de la Nació està en situació d'afrontar-ho tot i que en Carner en el seu discurs de presentació ha dit que tot va tan bé; nega que els Pressupostos a discutir estiguin anivellats des del moment que s'ha de fer una nova emissió de Deute. I si es tant anivellats, per què es crea un nou impost, el de la renda?

Embolica la qüestió pública i política en voler fer creure en un desacord entre l'Azafía i en Carner, ja que aquest, en unes declaracions en motiu d'un acte públic digué que s'ajustava a les directives de l'Azafía, i que, com que l'Azafía canvia de criteri cada dos per tres, resulta que en Carner no ocupa al Ministeri el lloc que mereix la seva personalitat pel seu valor i el seu prestigi, sinó que està sotmès als criteris dels altres. D'altra banda, tampoc no ha complert res del que va prometre quan es discutiren els Pressupostos del 1932.

Al·ludeix, després, al projecte de fer un catastro per via de fotografia aèria i li pronostica un gran fracàs, ja que el Govern no li ha donat un caràcter jurídic, sinó fiscal i, naturalment, tothom hi està en contra.

Tot seguit, combina i combina xifres llargament per demostrar que el Pressupost del 1932, fins a 30.9.32, ha donat dèficit i no superàvit, com havia dit en Carner uns dies endarrera; diu que aquell Pressupost presentava un dèficit de 800 milions i acusa d'optimista al Ministre en valorar les xifres de les entrades. S'exclama que hi ha pendent de discussió una llei des de fa un any sobre el contracte amb la Telefònica que pot tenir repercussions en el Pressupost, però que aquesta llei no es mou.

Afirma que el Pressupost del 1931 no presenta 198 milions de dèficit com diu en Carner, sinó molts més: uns 500 milions, com en certa ocasió digué en Prieto, i vol demostrar que les xifres de Carner són equivocades i que les d'en Prieto són exactes. Comenta alguns augments dels Pressupostos d'alguns Ministeris i, particularment, parla de la qüestió del personal i de les normes "antiexufistes".

Balbotín intervé en la discussió acusant en Carner d'ingenu. L'anterior Pressupost fou de liquidació dels deutes deixats per la Monarquia. I es pregunta per què s'han de pagar aquests deutes que foren contrets per un Govern tirànic sense el consentiment del poble? Per què s'ha de fer responsable la República de pagar els disbarats de la dictadura? Si ningú no va consultar el poble per a tals despeses, per què ara les ha de pagar? A més, tot això ve agreujat pel fet que aquelles despeses eren trampes i negocis il·lícits. Finalment, exclama en to declamatori: Que poc re volucionària és la República!

Considera després que aquests Pressupostos són tímids, que es gasta poc! Poc i malament. Hom ha de fer despeses en ensenyament amb els diners que abans es gastaven en Guerra! El poble espanyol, que es gastà en ensenyament i no en guerra, això és un clamor general. I quin desengany s'emportarà el poble espanyol, quan vegi tot això! Malgrat la República, les despeses militars augmenten no res menys que en 256 milions de pessetes en el Pressupost que s'està discutint. I per què? És que hom preveu una situació de guerra propera en el camp internacional? O bé és que hom de ser joguines de França en la qüestió del Marroc? L'orador s'estén llargament sobre aquest tema i al·ludeix directament a la recent visita del polític francès Herriot. I acaba preguntant: si la República és pacifista segons la Constitució, per què s'arma fins a les dents? O és que hem de col·laborar en una nova pacificació del Marroc francès on sembla que hi ha problemes? Tot seguit fa un llarg comentari de política internacional.

Després critica l'escassa quantitat assignada a la Reforma Agrària: no hi van més que 50 milions, quantitat irrisòria! Però, a què es destina aquesta quantitat? a indemnitzar els propietaris, a la burocràcia de la Reforma Agrària o a ajudar els camperols? Amb aquestes xifres, diu, no és possible acabar amb el fet que la Guàrdia Civil continuï operant a les ordres dels propietaris. Quan treballaran els pagesos en terres pròpies i sense la presència de la Guàrdia civil?

Finalment, al·ludeix a les possibilitats de negocis que poden fer els propietaris amb tot l'embolic agrari.

Guerra del Rió, radical, intervé per dir el que molts altres han dit ja sobre les assignacions relatives a l'Estatut de Catalunya. Diu que el Govern no ha complert el que manava l'article 48 de la Llei de Pressupostos del 1932: fer un pla de reorganització de serveis i l'Estatut del funcionari. Critica els augmentos als magistrats i diu que, en canvi, no s'ha variat l'assignació dels peons caminers, dels farrers i dels porters civils dels Ministeris.

Es queixa que no es doni a les Corts un pla complet d'Obres Públiques on s'expliquin les despeses del Ministeri, que pugen 160 milions, perquè el cas és que per poder determinar aquests 160 milions, forçosament el Ministeri ha de tenir un pla, com també l'ha de tenir la reorganització de la Guàrdia Civil, però el que passa 'es que no el vol presentar a les Corts.

Pildain intervé per fer un llarg discurs en el qual hi ha un atac al Govern

pel fet de consignar xifres tan baixes per a lluitar contra l'atur forçós; se sent defensor dels treballadors i demana suport al Govern per a acabar contra la desocupació forçosa. Lamenta que s'hagin suprimir tant obres on haurien pogut treure feina tants obrers parats.

Comenta després l'excés de despeses del Ministeri de Treball, ja que considera excessius els 70 milions d'augment. Troba igualment desproporcionats els excessos de sous que s'assignen a moltes persones, entre elles els mateixos diputats, mentre que molts treballadors es troben sense feina. Els homes de la República han promès moltes coses al poble, però ara no donen res del que van prometre.

El dia 4 de novembre reprèn la discussió. En aquesta sessió intervé en Carner per respondre als oradors que havien parlat abans.

Carner diu que no hi ha tal manca de documentació: les Memòries són a les Corts a disposició dels diputats. Afirmar que la liquidació del Pressupost del 1931 s'ha publicat a la Gaceta i que les afirmacions de Fanjul són ben inexactes. Quant a l'afirmació que el dèficit del Pressupost del 1931 és de 500 milions i no de 198, fa veure que en Fanjul, en combinar les xifres, comet errors de concepte, concretament confon el Pressupost amb la Tresoreria, que són coses ben diferents.

Tal com es va comprometre, dona una llista dels avals concedits pel Govern de la Monarquia, llista que hom uneix al Diari de Sessions.

Rebutja les afirmacions de Pildain acusant-lo de demagog. Els augmentos que assenyala són conseqüència dels deutes deixats per la Monarquia, i això ha privat d'augmentar altres coses amb les quals el Govern de la República hauria pogut lluitar contra la desocupació forçosa; diu que parlar com parla Pildain és excitar certes persones contra el Govern.

Replica després a Balbotín dient que ell també vol fer la Reforma d'Espanya tan ràpida com segura i tan aviat com sigui possible; que el pressupost de Guerra existeix, malauradament, a tots els Pressupostos de tots els Governos del món, fins i tot a Rússia. Que no és possible deixar de pagar els deutes deixats per la Monarquia, ja que si es fes en resultaria una catàstrofe segura per a la República. És difícil suprimir de cop i volta el Pressupost de Guerra.

En Fanjul, diu, l'ha acusat de canviar de criteri en relació a l'import sobre la renda, ha dit que el Ministre abans no n'era partidari i que ara sí que n'és. Això és totalment inexacte, ell sempre ha estat partidari de l'impost sobre la renda; el que passa 'es que fa nou mesos digué que no seria oportú per una sèrie de raons portar-lo a la pràctica, però mireu si n'és partidari que ja ha presentat la llei al Parlament.

Se l'ha acusat d'optimista en els ingressos. Les xifres dels ingressos han estat calculades amb el màxim rigor i detall en el mateix Ministeri, prenent com a base les xifres dels anys anteriors i tenint present tots els detalls convenients assenyalats pels tècnics del Ministeri; assegura que no hi ha hagut pressions oficials o superiors per tal de fer sortir

xifres determinades prèviament. Dona certs detalls del càlcul del Pressupost anterior. D'altra banda, és un xic difícil que alguns impostos elevats fa nou mesos, i que no vencen fins el 31 de desembre, se'n pugui conèixer llur quantia.

Es refereix després a Calderón i l'acusa de contradictori. Per una banda diu que gastem massa, i per una altra ens acusa de no augmentar les despeses d'ensenyament, Obres públiques, ferrocarrils, etc. El que passa és que Calderón, com tots els homes de la dictadura, és molt afeccionat als Pressupostos extraordinaris, cosa que és un error, ja que, a efectes pràctics del contribuent, aquest ha de pagar el mateix, no se li evita de pagar certs impostos, i la despesa també serà la mateixa. Aleshores, què hi guanyem a fer Pressupostos extraordinaris?

L'afer de les Classes Passives és molt delicat i, sens dubte, algun dia se n'haurà de parlar a les Corts intensament, amb esperit de justícia.

Replica a Guerra del Ríu de l'acusació de no reorganitzar els serveis. Pel que fa a Hisenda, els serveis s'han reorganitzat tant com ha estat possible i, sinó, mireu les pàgines de la Gaceta i la futura llei de reorganització del Ministeri que té presentada a les Corts; altres Ministeris han fet el mateix. Hi ha en estudi l'Estatut del funcionari, s'hi treballa a nivell de Ministeri i a nivell de Consell de Ministres, i si no s'ha complert el manament de les Corts no ha estat per manca de ganes sinó a causa de la complexitat del problema.

Comenta que els sous dels càrrecs del Govern són baixos, que si no es donen sous més conformes amb la realitat, les persones abandonaran els càrrecs polítics per anar a ocupar càrrecs en empreses privades, de forma que el Govern perdrà els millors homes. D'altra banda, els petits sous que es donen a molts funcionaris fa que aquests cerquin un segon lloc de treball i sobre els dos sous muntan la seva vida, però així l'Administració perd la dedicació total dels seus funcionaris.

Acaba dient que, després de tot el que ha sentit, es reafirma en l'orientació que ha donat al seu Pressupost i creu que, en les circumstàncies del moment, és l'únic que pot presentar.

EMISIONES QUE TIENEN LA GARANTIA DEL ESTADO

Situación en 31 de Diciembre de 1931

	Interés anual	Emitidas Pesetas	Amortizadas Pesetas	En cartera Pesetas	En circulación Pesetas
Obligaciones de la Asociación de la Prensa de Madrid	6 por 100	8.000.000	640.000	-	7.360.000
Cédulas de la Caja de Emisiones con garantías de anualidades debidas por el Estado	5 por 100	49.144.000	596.000	-	48.548.000
Obligaciones de la Confederación Hidrográfica del Ebro:					
Emisión de 1927	6 por 100	25.000.000	2.570.000	-	22.430.000
Idem de 10 de Julio de 1928	5 por 100	25.000.000	1.630.000	-	23.350.000
Idem de 10 de Junio de 1929	5 por 100	25.000.000	1.075.000	17.603.500	6.321.500
Idem de 15 de Enero de 1930	6 por 100	50.000.000	1.880.000	-	48.120.000
Obligaciones de la Compañía Transatlántica:					
Emisión de 16 de Mayo de 1925	5½ por 100	51.350.000	6.900.000	-	44.450.000
Idem de 15 de Noviembre de 1925	5½ por 100	60.000.000	5.900.000	-	54.100.000
Idem de 12 de Mayo de 1926	6 por 100	29.950.000	3.300.000	-	26.650.000
Idem de 16 de Noviembre de 1928	5 por 100	37.700.000	3.100.000	-	34.600.000
Obligaciones del Patronato Nacional del Turismo	5 por 100	25.000.000	1.440.000	-	23.560.000
Cédulas inmobiliarias de la Institución Cooperativa para funcionarios del Estado	6 por 100	10.000.000	405.500	4.834.000	4.760.500
Idem id. de la Sociedad general de Edificación urbana	6 por 100	8.000.000	8.375	6.600.000	1.390.700
Obligaciones de la Sociedad Minera Guipuzcoana	5 por 100	12.420.000	123.500	-	12.296.500
Cédulas del Banco de Crédito Local Interprovincial:					
Emisión de 1928	5 por 100	105.063.000	-	101.883.500	105.063.000
Idem de 1930	6 por 100	173.428.000	-	-	71.544.500
Bonos Exposición Internacional	6 por 100	52.000.000	961.000	-	51.039.000

Obligaciones españolas de la Compañía Francoespañola del Ferrocarril de Tén-ger a Fez	6 por 100	80.000.000	775.500	-	79.224.500
Idem del empréstito austriaco	6 por 100	52.300.000	12.108.500	-	40.191.500
Diputación provincial de Vizcaya	5 por 100	75.000.000	8.724.500	-	66.275.500
Bonos de capitalización de la subvención del Estado a la Zona franca de Barcelona	5½ por 100	21.101.000	-	21.101.000	-
TOTALES		975.456.000	52.157.875	152.022.925	771.375.200

PATRONATO NACIONAL DEL TURISMO

ANEJO NUM. 2.

Garantías de interés al capital invertido en la construcción de Hoteles

SOCIEDAD a quien se ha concedido aval	Capital garantizado	Plazo de Garantía	Tanto por ciento	Riesgo máximo al año	Riesgo anual calculado (Crédito en presupuesto)
Hotel de Sitges (concedida en 21 de Febrero de 1929)	850.000.	10 años	5 por 100	42.500	21.250
Hotel de Caldetas (concedida en 21 de Febrero de 1929)	650.000	10 años	5 por 100	32.500	16.250
Hotel de Alcalá de Guadaíra (concedida en 17 de Diciembre de 1929)	500.000	5 años	5 a 1 por 100 decreciente	12.500	12.500
Hotel de Villagarcía de Arosa (concedida en 20 de Enero de 1931)	1.000.000	5 años	5 a 1 por 100 decreciente	25.000	12.500
TOTALES				112.500	62.500

COMPAÑÍAS DE FERROCARRILES QUE TIENEN CONCEDIDA GARANTIA DE INTERESES

Liquidación correspondiente a 1928 que no ha sufrido alteración posteriormente

LINEAS	Capital garantizado	Interés garantizado	El 85% en resguardos nominativos	Hasta el 15% que pudiera resultar como saldo
Medina-Rioseco-Palanquinos	11.514.043'90	575.702'19	484.122'20	91.579'99
Resguardo núm. 1	-	-	484.122'20	-
San Julián-Fuengirola	3.699.064'17	184.953'20	-	27.742'98
Resguardo núm 7.	-	-	157.210'22	-
Haro-Escaray	3.571.296'71	178.564'84	-	-
Resguardo núm. 4-A,B,C,10	-	-	151.780'04	-
Alicante-Villajoyosa	7.057.062'90	352.853'14	-	64.328'58
Resguardo núm 5	-	-	299.925'16	-
Villajoyosa-Denia	17.935.702'76	896.785'14	-	134.517'78
Resguardo núm. 6	-	-	762.267'36	-
Jumilla-Cieza	13.918.000'00	695.900'00	-	-
Resguardos núms.8-13	-	-	591.515'00	-
Calahorra-Préjano	9.392.597'18	469.629'86	-	70.444'48
Resguardos ns.9,10,11-12	-	-	399.185'38	-
Pamplona-Plazaola	13.196.730'01	659.836'50	-	98.975'48
Resguardo núm. 2	-	-	560.861'02	-
Andoain-Lasarte	1.603.021'08	80.151'07	-	12.022'67
Resguardo núm. 3	-	-	68.128'40	-
Vélez-Málaga-Ventas de Zafarraya	6.890.266'91	344.513'34	-	344.513'34
Sóller	4.654.166'94	232.708'35	-	142.673'47
León Matallana	6.768.410'69	338.420'53	-	274.315'00
Matico-Azbarren	2.042.560'39	102.128'02	-	71.349'07
Medina Rioseco-Villada	5.283.256'17	264.162'81	-	264.162'81
Palencia-Villalón	6.249.389'98	312.469'50	-	312.469'50
Manacor-Artá	4.491.264'98	224.562'25	-	224.563'25
Palma-Santañy	4.931.744'40	246.587'23	-	246.587'24
Orusco-Alocen	14.781.612'61	739.080'63	-	739.080'63
Sádaba-Callur	4.554.482'94	227.724'14	-	-
El Urola	22.000.000'00	1.100.000'00	-	740.752'07
	164.534.675'00	8.226.733'74	-	-

PRÉSTAMOS HECHOS CON LA GARANTIA DEL ESTADO

	Fecha de la concesión	Cantidad inicial avalada	Cantidad avalada en 31.12.31
Préstamos a la Industria Corchotapenera-Banco de España	4 Junio 1927	7.000.000'00	81.023'30
Auxilios a los Bancos y banqueros de Barcelona	19.Novbre.20	255.399.679'35	23.032.488'98
Exposición Iberoamericana de Sevilla	1 Febre.1928	29.247.598'62	29.247.598'62 ¹
			52.361.110'90

1. A esta cantidad hay que añadir el importe de los intereses devengados.

DISCUSSIÓ DE LES SECCIONS DEL PRESSUPOSTObligacions Generals de l'Estat

El dia 8 de novembre comença la discussió del Pressupost de Despeses de les Obligacions Generals de l'Estat.

Només han de ser discutides les partides de les seccions 3ª i 4ª. La secció primera, Despeses de la Presidència de la República, no ha de ser discutida al Parlament, ja que consta en una Llei especial que té vigor durant alguns anys. La secció 2ª, Cambra legislativa, l'ha de dictaminar i discutir la Comissió de les Corts en sessió secreta, així com la 5ª. Resten, per tant, per a ser discutides les seccions 3ª, Deute públic, i la 4ª, Classes Passives.

Comença el debat Mairal, comentant que les despeses per legislació i representació són el 0'74% del total del Pressupost, si fa o no fa com al del 1932. Els Ministeris de Justícia, Presidència, Hisenda i Governació (menys Policia, Beneficència i Sanitat) i els conceptes de Recaptació d'impostos, Tribunal de Comptes i Obligacions a extingir representen el 13'10%, mentre que l'any 1932 eren el 12'10. La Defensa nacional, la Policia, Guàrdia Civil i el Marroc pugen 968 milions, mentre que l'any anterior només foren 898. El Deute i les Classes Passives són el 26%, aproximadament com l'any anterior. La resta, un 30% aproximadament, és el que es destina a despeses realment productives: Obres públiques, Instrucció pública, Beneficència i Sanitat.

Comenta l'emissió d'una de nova del Deute, dient que si cada any hom fa el mateix, si cada any es llança un emprèstit, els interessos respectius acabaran per menjar-se el Pressupost i que aquesta manera de fer és absurda! El Pressupost ordinari de despeses ha de ser cobert amb els ingressos ordinaris; les despeses extraordinàries s'han de cobrir amb ingressos extraordinaris.

Lamenta que el Pressupost de Guerra hagi augmentat no gens menys que 180 milions en relació al de l'any passat. Les Classes Passives també han passat de 145 a 284 milions. Com és possible, pregunta, que un funcionari que s'ha passat la vida resolent o entorpirant els expedients s'ha gaudit de jubilar a compte de l'Estat mentre els particulars no tenen aquest avantatge? Ja diu per endavant que això és un afer molt complicat i que s'hauria de solucionar de forma a descarregar el Pressupost de la Nació i fer-ho d'una manera semblant a com ho fan les empreses privades, a base d'assegurances. S'ha d'estudiar una llei sobre Classes Passives.

Esmenta els avals que el Govern ha donat a certes emissions d'obligacions i que són una càrrega per al Govern. Molts d'aquests avals són necessaris perquè sense ells moltes empreses no es podrien llençar; d'altra banda, això dels avals és un incentiu perquè la gent inverteixi en aquestes empreses en sentir-se més segura. L'Estat avalà una emissió d'obligacions per a construir cases barates i no prengué cap garantia tècnica ni financera, i ara, el valor de les finques només és del 60% del capital avalat; demana que es faci una investigació a fons sobre aquest tema i

que hom exposi per què els funcionaris que informaren sobre l'aval per tal que fos concedit, eren també funcionaris de les empreses constructores.

Exposa que és un error saldar el dèficit amb una emissió del Deute ja que diu que aquest acabarà menjant-se el Pressupost perquè la quantitat que s'emet és superior a la que s'amortitza, i això no pot ser. El Deute ha de servir per a crear riquesa, no per a saldar el dèficit. Resulta que aquest any s'emetran 575 milions de Deute i les despeses realment bones (Obres públiques, Instrucció i Sanitat) pugen 356 milions, i després hi ha 219 milions per Defensa Nacional i Policia. Diu que això és inadmissible! És a dir, un emprèstit no ha de servir per a compensar aquestes darreres despeses!

És absurd també considerar que augmentant el Pressupost en 200 milions cada any es pugui anar a una reconstrucció de la Nació. Una quantitat d'aquest tipus només permet iniciar una sèrie d'obres, i les obres iniciades restaran empantanades i no s'acabaran mai, i encara serà pitjor que si no s'haguessin començat. Per exemple, 200 milions en Obres Públiques poden representar 40 milions de pessetes en jornals, o sigui jornals per 20.000 obrers, la qual cosa no soluciona la desocupació forçosa per res. Però, és clar, no podem fer una emissió de 5.000 milions, que és el que necessitaríem per a fer la reconstrucció de la Nació en una forma realment activa i eficaç i fer una veritable revolució. Tanmateix, si es feia una tal emissió i hom garantia que els diners recaptats es destinarien íntegrament a la reconstrucció, que no es destinarien ni a la policia ni a l'exèrcit, es crearia riquesa. És a dir, fer com una mena de pla quinquennal de reconstrucció, com fan els russos. Ara es gasta massa en coses inútils i en canvi, en reconstrucció es gasta massa poc; hauria de ser al revés:

La República ha emprès un camí erroni, La República frena la revolució, la República no va pel camí que hauria d'anar.

Intervé Botella dient: com es pot atacar el problema de la reconstrucció nacional si la República manté el Deute heretat de la dictadura i de la Monarquia? I agreujant-lo, cada any, amb noves emissions! Com es pot tirar endavant una reconstrucció nacional si hom parteix del pes mort dels 1.250 milions del Deute i Classes Passives? Com podem mantenir aquest pes mort, improductiu? Segint per aquest camí, la República s'entramparà més i més.

Primer, cal fer una política d'austeritat, de la qual la República encara no ha donat proves: ha mantingut els càrrecs i els "enxufes" que hi havia durant la dictadura i la Monarquia, gairebé tots. S'han augmentat els impostos sense contemplacions, els quals graven les activitats productores, però, en canvi, ha mantingut el pes mort del Deute íntegrament, aquí no hi ha tocat res, és intangible, el cupó és sagrat segons que sembla. I com es feren algunes emissions de la Monarquia, allà pels anys 1870 i 1880! Algunes vegades per a recaptar 1.000 milions per a l'Estat es feren emissions de 4.500 milions de nominal (quatre vegades la quantitat recaptada) i aquestes emissions s'han de mantenir intocables? que no es poden retallar els interessos? Que ningú no digui que seria la primera ve-

gada a fer-ho; ja en Villaverde, quan fou Ministre d'Hisenda a principi de segle, va reduir en una tercera part els interessos de certes emissions. Doncs, per què no fem una cosa semblant, ara? Per què no es redueixen 200 o 300 milions, els interessos a pagar? En canvi, ho fem al revés: s'augmenta en 60 milions cada any l'import dels cupons!

Aquest Pressupost és tan abominable com els que feia la dictadura. Per què no es graven els beneficis que s'obtenen a l'hora d'amortitzar entre el preu d'emissió i la par? Per què no es carreguen més impostos els cupons del Deute? Si volem sortir del marasme on ens trobem, no tenim més remei que acudir a solucions d'aquesta mena!

I aquest és el primer Pressupost de la República? Se'ns digué que el del 1932 era de liquidació i anivellació; i el d'ara, de què és? Si volem solucionar aquesta situació hem d'arbitrar remeis enèrgics.

I parlem ara de les Classes Passives. Per què els funcionaris de l'Estat han de tenir jubilació i els obrers no? Tot això de les Classes Passives ha de ser revisat; i al funcionari que en jubilar-se tingui mitjans de fortuna propis no se li ha de donar cap jubilació, no se li ha de donar res si no li fa falta. S'han d'establir límits superiors a les jubilacions i el que no la necessiti realment que no la cobri. Potser seria bo que aquestes jubilacions es fessin a través de l'Institut Nacional de Previsió, que totes aquestes coses fossin unificades sota un mateix criteri. És lògic que es gastin 220 milions per les dotacions als jubilats per la llei Azaña de l'exèrcit i la Marina? Per què es paga el sou íntegre als retirats per la llei Azaña? És a dir, que es retiren perquè no són addictees a la República i, en canvi, se'ls paga el sou íntegre! O sigui, que paguem el sou íntegre als nostres mateixos enemics! Quants milions estalviariem si obréssim amb més lògica!

Intervé Vergara, de la Comissió, per dir que les situacions històriques que ha explicat Botella són diferents de les d'ara. Però que algunes suggerències poden ser tingudes en compte. Especifica que la diferència entre un obrer i un funcionari quant a jubilacions és deguda al fet que aquell no paga, ni se li descompta, res per constituir el capital que ha de subvenir a la jubilació, cosa que fa el funcionari. Ell és partidari d'enfocar el problema de les Classes Passives d'un punt de vista molt ampli i fer les reformes del cas; el Ministre està realment preocupat amb aquest problema.

Pel que fa als jubilats per la llei Azaña, cal considerar que no carregaran el Pressupost amb asconsos i que, a poc a poc, s'aniran eliminant per causa de mort dels qui gaudeixin de jubilació.

Carner intervé per replicar certs punts comentats fins aleshores. L'emissió de 5.000, 4.000 o 2.000 milions per a iniciar la reconstrucció nacional és irrealitzable; l'Estat no pot demanar a l'economia nacional una quantitat tan fabulosa. Si a la Nació no existeixen tants milions en forma líquida per a comprar tants títols del Deute! Hem critica el Govern perquè no eleva els impostos dels cupons del Deute, però si ja paguen un 20% de deducció, percentatge dels més alts d'Espanya des de Villaverde!

A més, si elevem les deduccions dels cupons, a l'hora de demanar diners no trobarem ningú que subscriuï les emissions; llavors, les futures emissions, si volen col·locar-se, s'hauran d'emetre a uns tipus d'interès més alts i ens trobarem en un cercle viciós. Pel que fa a les Classes Passives, reconeix que hi ha un problema fort que cal afrontar valentament en el futur. Fins a cert punt, és lògic que si un jubilat no té necessitat de la jubilació, s'haurà d'estudiar molt detalladament el fet de no donar-la-hi.

Rectificacions de Botella; Carner manté tots els seus punts de vista.

Mairal, en rectificar, exposa el criteri que si s'iniciava una enèrgica reconstrucció nacional, per exemple, si es feien unes obres de regadiu, aquestes donarien riquesa tributable i augmentaria la recaptació; que si els 5.000 milions no fos possible recaptar-los en un any, es podrien repartir entre diversos anys, a raó de 800 milions per any; però, les obres s'acabarien i rendirien, que ara ni s'acaben ni rendeixen.

La Presidència dona per acabat el debat i s'inicia la discussió per capítols.

S'aproven sense discussió els capítols de l'1 al 14 de la secció 3ª.

Al capítol 15 hi ha una intervenció de Maura, el qual demana aclariments a la partida de 5.300.000 pessetes en la que diu que aquests reembossaments s'han de fer segons la llei d'Ordenació bancària amb càrrec a certs beneficis del Banc d'Espanya i, per tant, que no han de figurar com a despeses del Pressupost.

Hi ha un debat entre en Maura i en Vergara sobre aquest aspecte; el segon vol explicar les coses, però les seves explicacions resten confoses i en Maura es limita a dir que volia fer constar la seva disconformitat en acta.

S'aproven els capítols 15, 16 i 17 sense discussió.

A l'article 18 hi ha una nova petició d'aclariments per part d'en Maura. Diu que hi ha una partida de 13 milions per a saldar les despeses de l'exposició de Sevilla que hauria de ser de tres milions, que és la xifra que hom carrega cada any; Vergara aclareix que es tracta de tres anualitats i que hi van inclosos els interessos vençuts.

S'aproven els capítols 18 i 19.

Al capítol 20, Royo Villanova manifesta que hi ha dues classes de Deute: el consolidat que pot subsistir diversos anys, segons uns plans d'amortització, i el deute de Tresoreria, que s'ha d'emetre a tipus molt baixos d'interès: el 2 o el 3%, i s'ha de reemborsar en un any. Així era com es feia en temps de la Monarquia, però ara resulta que el Deute de Tresoreria s'emete per dos anys a un 5% i això va contra la llei.

En posar-se a votació el capítol, hi ha un xic d'aldarull; els diputats de dretes surten ràpidament del Saló de Sessions aconseguint que en re-

comptar els vots no hi hagi quòrum. No cal dir les protestes de les esquerres contra Rojo que ha dirigit l'operació. Només resta pendent d'aprovar aquest capítol.

El capítol 21 és aprovat.

Es passa a la Secció Quarta, Classes Passives. Intervé Royo Villanova per dir que la República, en aquest capítol, havia seguit la pauta de la dictadura i que era il·lògic parlar malament de la dictadura i seguir la seva pauta. Diu que la gent està espantada amb els 284 milions destinats a aquests capítols, no res menys que 80 milions més que l'any 1932!

A l'hora de la votació no hi ha quòrum i no es pot aprovar l'article.

L'endemà, dia 9 de novembre, es posen novament a votació els capítols pendents del dia anterior, i s'aproven.

El President concedeix la paraula a Vergara, el qual explica la partida de 5.300.000 pessetes, que també restà confosa el dia anterior. Explica que això s'ha de pagar amb càrrec dels impostos que paga el Banc d'Espanya sobre la circulació dels bitllets, segons la Llei d'Ordenció bancària i que és evident que si aquesta entrada figurà al capítol d'ingressos de l'Estat ha de figurar també al capítol de les despeses la sortida. En Maura se sent satisfet de l'explicació.

Es posen a votació els capítols de la Secció Quarta i s'aproven del 2 al vuitè.

Al capítol 9 intervé Leizaola per dir que els 111 milions que pugen les jubilacions dels militars per la llei Azaña s'haurien hagut de consignar al Pressupost en forma diferent; és a dir, consignar solament l'annualitat calculada matemàticament, com fan les companyies d'assegurances i llevors potser hi hauria hagut un estalvi de 40 o 50 milions, al cap d'un temps.

S'aprova l'article 9, i amb ell la secció.

DICTAMEN DE LA COMISION DE PRESUPUESTOS SOBRE LOS DE GASTOS PARA 1933 de LAS SECCIONES 1ª, 3ª Y 4ª, DE LAS OBLIGACIONES GENERALES DEL ESTADO

A LAS CORTES CONSTITUYENTES

La Comisión de presupuestos tiene el honor de someter a la deliberación y aprobación de las Cortes su dictamen sobre las "Obligaciones generales del Estado" para el año económico de 1933.

Este dictamen, sobre las secciones sometidas a la competencia de la Comisión, es de absoluta conformidad con el proyecto de ley presentado por el Sr. Ministro de Hacienda, limitándose únicamente a consignar las cifras asignadas a la sección 1ª, y los conceptos de las secciones 2ª y 5ª, por estar ya aprobada por las Cortes la primera y pendiente de otros dictámenes las relativas a la 2ª, "Cámara legislativa" y a la 5ª, Tribunal de Cuentas".

ESTADO LETRA A

PRESUPUESTO DE GASTOS PARA EL AÑO ECONOMICO DE 1933

Capít. Artfco.	DESIGNACION DE LOS GASTOS	CREDITOS PRESUPUESTOS	
		Por artículos Pesetas	Por capítulos Pesetas
OBLIGACIONES GENERALES DEL ESTADO			
SECCION PRIMERA			
PRESIDENCIA DE LA REPUBLICA			
Unico	1ª Dotación del Presidente de la República	1.000.000'00	
	2ª Gastos de representación del mismo	250.000'00	
	3ª Atenciones de la Casa Presidencial	750.000'00	
	4ª Viajes oficiales del Presidente de la República	250.000'00	2.250.000'00
SECCION SEGUNDA			
CÁMARA LEGISLATIVA			
1ª Unico	Personal	-	
2ª "	Material	-	
SECCION TERCERA			
DEUDA PÚBLICA			
<u>Parte Primera - Deuda del Estado</u>			
1ª	1ª Intereses de la Deuda perpetua exterior al 4 por 100	36.436.212'00	

2º	Intereses de la Deuda perpetua interior al 4 por 100 y exterior al 3 por 100	209.437.878'50	
3º	Comisión de 0'25 pesetas por 100 al Banco de España por el servicio de pago de intereses de la Deuda perpetua interior	<u>418.709'03</u>	246.292.799'53
2º Único	Para atender al quebranto que ocasione la situación de fondos en el extranjero con destino al pago de la Deuda exterior		3.468.000'00
3º	1º Intereses de la Deuda amortizable al 5 por 100, emisión de 1900	53.975.625'00	
	2º Amortización de la Deuda amortizable al 5 por 100, emisión de 1900	41.150.000'00	
	3º Comisión de 0'25 pesetas por 100 al Banco de España por el servicio de pago de intereses y amortización	<u>210.826'25</u>	95.336.451'25
4º	1º Intereses de la Deuda amortizable al 4 por 100, emisión de 1908	4.712.975'00	
	2º Amortización de la idem id.	2.700.000'00	
	3º Comisión de 0'25 pesetas por 100 al Banco de España por el servicio de pago de los intereses y amortización	<u>16.175'95</u>	7.429.150'95
5º Único	Comisión al Banco de España por el servicio de pago de la Deuda exterior y del de Tesorería en el extranjero		325.000'00
6º	1º Intereses de la Deuda amortizable al 5 por 100, libre de impuesto, emisión de 1917	45.817.656'25	
	2º Amortización de la idem id.	10.300.000'00	
	3º Comisión de 0'25 pesetas por 100 al Banco de España por el servicio de pago de intereses y amortización	<u>117.385'31</u>	56.235.041'56
7º	1º Intereses de la Deuda amortizable al 5 por 100, libre de impuesto, emisión de 1926	11.250.000'00	
	2º Comisión de 0'25 pesetas por 100 al Banco de España por el servicio de pago de intereses de esta Deuda	<u>28.125'00</u>	11.278.125'00
8º	1º Intereses de la Deuda amortizable al 5 por 100, emisión de 1927	100.689.062'50	
	2º Amortización de la idem id.	12.300.000'00	
	3º Comisión de 0'25 pesetas por 100 al Banco de España por el servicio de pago de intereses y amortización de esta Deuda	<u>232.128'12</u>	113.221.190'62

.../..

9º	1º Intereses de la Deuda amortizable al 5 por 100, libre de impuesto, emisión de 1927		177.327.500'00
	2º Comisión de 0'25 pesetas por 100 al Banco de España por el servicio de pago de intereses de esta Deuda	<u>443.318'75</u>	117.770.818'75
10	1º Intereses de la Deuda amortizable al 4'50 por 100, libre de impuesto, emisión de 1928		22.500.000'00
	2º Comisión de 0'25 pesetas por 100 al Banco de España por el servicio de pago de intereses de esta Deuda	<u>56.250'00</u>	22.556.250'00
11	1º Intereses de la Deuda amortizable al 3 por 100, libre de impuesto, emisión de 1928	59.602.490'00	
	2º Amortización de la idem id.	9.750.000'00	
	3º Comisión de 0'25 pesetas por 100 al Banco de España por el servicio de pago de intereses y amortización de esta Deuda	<u>173.381'22</u>	69.525.871'22
12	1º Intereses de la Deuda amortizable al 4 por 100, libre de impuesto, emisión de 1928	43.364.400'00	
	2º Amortización de la idem id.	4.000.000'00	
	3º Comisión de 0'25 pesetas por 100 al Banco de España por el servicio de pago de intereses y amortización de esta Deuda	<u>118.411'00</u>	47.482.811'00
13	1º Intereses de la Deuda amortizable al 5 por 100, libre de impuesto, emisión de 1929	25.000.000'00	
	2º Comisión de 0'25 pesetas por 100 al Banco de España por el servicio de pago de intereses de esta Deuda	<u>62.500'00</u>	25.062.500'00
14	Único Gastos de todas clases e intereses de la Deuda amortizable emitida y que se emita en este ejercicio económico, para la ejecución de obras del plan general de cultura		<u>2.950.000'00</u>
			878.934.009'88
			<u>Parte segunda - Deuda del Tesoro</u>
15	1º Intereses de la Deuda flotante procedente de obligaciones de Ultramar	1.739.759'55	
	2º Reembolso de la Deuda flotante procedente de obligaciones de Ultramar	<u>5.300.000'00</u>	7.039.759'55
16	Único Intereses de depósitos necesarios en metálico y de consignaciones voluntarias		470.000'00

.../..

17	Único	Intereses de los bonos para el fomento de la Industria nacional a que se refiere la base 6ª de la ley de 2 de Marzo de 1917	2.087.848'00	
18	"	Para atender a la parte que pueda corresponder al Estado en los quebrantos a que se refiere la ley de 2 de Marzo de 1917, y los que se deriven de operaciones practicadas con el aval del Estado	13.569.089'62	
		Bonos oro de Tesorería (Emisión de 1º de Enero de 1930)		
19	1º	Intereses	18.308.790'00	
	2º	Diferencias de cambio, comisiones y otros gastos	<u>8.000.000'00</u>	26.308.790'00
		Obligaciones del Tesoro		
20	Único	Intereses y comisión al Banco de España	27.503.437'50	
21	"	Gastos de todas clases e intereses de la Deuda que se emita en este ejercicio económico, a tenor de lo dispuesto en el artículo 2º de esta ley	<u>17.100.000'00</u>	
			<u>94.078.924'67</u>	

RESUMEN

Parte 1ª.- Deuda del Estado	878.934.009'88
Parte 2ª.- Idem del Tesoro	<u>94.078.924'67</u>
	<u>973.012.934'55</u>

SECCION CUARTA

Clases pasivas

Único	1º	Remuneratorias	2.000.000'00	
	2º	Montepío militar	43.177.050'00	
	3º	Idem civil	27.886.650'00	
	4º	Mesadas de supervivencia	1.000.000'00	
	5º	Retirados de Guerra y Marina y cruces pensionadas	64.866.270'00	
	6º	Jubilados de todos los Ministerios	33.650.109'00	
	7º	Cesantes	650.000'00	
	8º	Secudstros	6.800'00	
	9º	Retirados de Guerra y Marina con arreglo a los Decretos de 25, 29 de Abril y 23 de Junio de 1931, y personal en situación de reserva y cruces de los mismos conforme a la ley de 21 de Octubre de 1931	<u>111.083.792'00</u>	284.320.671'00

SECCION QUINTA
TRIBUNAL DE CUENTAS DE LA REPUBLICA

1º Único Personal
2º " Material

Palacio de las Cortes, 1º de Noviembre de 1932.- El presidente, Isidoro Vergara.- El secretario, José Manteca.

(Diario de Sesiones de las Cortes Constituyentes,
núm. 250, Apéndice 7º)

Presidència

El dia 9 de novembre es porta a terme la discussió del Pressupost de la Presidència del Govern.

Enicia el debat per la totalitat Torres Campañá, del Partit radical, que fa una dura crítica del Pressupost que es discuteix.

Comenta que si bé s'ha millorat la forma de presentar-lo, no s'ha reeixit de fer-lo ni de lluny perfecte. Troba a faltar l'existència d'un estatut del funcionari que marqui normes unificades de retribucions, ja que ara resulta que a uns funcionaris se'ls dona l'augment del 20% que hom decidí l'any anterior i a uns altres no.

El Pressupost de l'Institut Geogràfic i Catastral acusa una mala distribució de partides i uns agrupaments molt mal fets.

Quant al capítol del Turisme, és excessiu; les despeses de Turisme s'haurien de passar a l'àmbit regional i local, i l'Estat hauria de donar més ajudes a aquells òrgans encarregats, però no voler centrar i absorbir-ho tot: hi ha massa despeses, massa oficines, massa grans oficines amb molts funcionaris; molta gent, poca clientela. El servei de Turisme és ben ineficaç!

Leizaola assenyala una sèrie de partides on hi pot haver una reducció de les despeses. Es produeix un petit debat i, finalment, intervé Pildain qui acusa el Pressupost de la República de ser, si fa o no fa, com el d'en Primo de Rivera, amb els mateixos defectes; fins i tot sembla que vulgui mantenir els decrets de la dictadura. Tant és així que en Calvo Sotelo ha exclamat repetidament que és la República la que manté la seva obra; i, mentrestant, els obrers en desocupació forçosa!

Fa una llarga peroració sobre aquest tema.

Després de les rectificacions corresponents i d'algunes explicacions sobre les millores del cos de porters dels ministeris civils, se suspèn la sessió fins l'endemà.

El dia 10 de novembre es posen a votació els capítols de tota la secció amb breus debats motivats per unes esmenes de Ramos i Rodríguez Vera, i d'algú altre sense massa interès. Finalment, és aprovat el Pressupost de la Presidència.

DICTAMEN DE LA COMISION DE PRESUPUESTOS SOBRE EL DE GASTOS PARA EL AÑO 1933 DE LA SECCION 1ª DE LAS OBLIGACIONES DE LOS DEPARTAMENTOS MINISTERIALES, "PRESIDENCIA DEL CONSEJO DE MINISTROS"

A las Cortes CONSTITUYENTES

La Comisión de presupuestos tiene el honor de someter a la aprobación de las Cortes su dictamen sobre la sección 1ª, "Presidencia del Consejo de Ministros", de las Obligaciones de los Departamentos ministeriales, del Presupuesto de gastos para 1933.

Por este Dictamen se proponen las siguientes modificaciones:

Se funden en un solo concepto los 3º y 6º del art. 2º, cap. 11, "Instituto Geográfico", para facilitar la implantación del Servicio del Avance catastral fotográfico;

Se rectifica la redacción del concepto 12 del mismo art. 2º, dejándolo reducido a ciento diez funcionarios con catorce y ochenta y ocho en cada una de las últimas categorías.

Se admite el aumento de 79.000 pesetas propuesto para la campaña de determinación de diferencias de longitudes en Madria y Canarias durante el año 1933 (cap. 13, nuevo art. 7º).

OBLIGACIONES DE LOS DEPARTAMENTOS MINISTERIALES

SECCION PRIMERA

PRESIDENCIA DEL CONSEJO DE MINISTROS

Capít. Articul.	DESIGNACION DE LOS GASTOS	CREDITOS PRESUPUESTOS	
		Por artículos Pesetas	Por capítulos Pesetas
SECCION PRIMERA PRESIDENCIA DEL CONSEJO DE MINISTROS <u>Personal</u>			
1º	1º Sueldo del Presidente	30.000'00	
	2º Gastos de representación del mismo	25.000'00	
	3º Sueldo del Subsecretario	18.000'00	
	4º Gastos de representación del mismo	6.000'00	
	5º Cuerpo t/écnico administrativo	58.800'00	
	6º Cuerpo de Porteros de los Ministerios civiles	10.534.000'00	
	7º Personal diverso	56.750'00	10.728.550'00

		<u>Material</u>		
22	1º	Para alumbrado, esterado, calefacción, etc.	145.000'00	
	2º	Secretarías particulares.- Material	25.000'00	
	3º	Conservación y reparaciones en el edificio	10.000'00	180.000'00
32	Unico	Gastos de representación de España en los Congresos, Conferencias, Comisiones y estudios en el extranjero y los que origine la presencia de iguales representaciones extranjeras en nuestro país, así como las asistencias, dietas, gratificaciones y viajes de Comisiones que nombre la Presidencia		300.000'00
		<u>Gastos reservados</u>		
42	Unico	De acción política y social		400.000'00
52	"	Para anticipos reintegrables a los funcionarios dependientes de la Presidencia		30.000'00
CONSEJO DE ESTADO				
		<u>Personal</u>		
62	Unico	Personal		463.000'00
		<u>Material</u>		
72	"	Gastos de impresiones, alumbrado, calefacción, conservación del mobiliario, teléfono, uniformes, sostenimiento de la Biblioteca y demás atenciones del Consejo de Estado		52.000'00
		Junta calificadora de Aspirantes a Destinos Públicos		
82	1º	Personal	29.000'00	
	2º	Asistencias	15.500'00	
	3º	Quebranto de moneda al Habilitado	1.200'00	45.700'00
		<u>Material</u>		
92	Unico	Material		18.000'00
10	"	Para obras en el edificio. (Por una sola vez)		9.800'00
		Dirección General del Instituto Geográfico, Catastral y de Estadística		
		<u>Servicio geográfico catastral.- Personal</u>		
11	1º	Dotación del Director general	24.000'00	
	2º	Cuerpos pertenecientes al Instituto	5.445.800'00	
	3º	Remuneraciones varias	145.400'00	
	4º	Servicio de inspección de la Dirección y Consejo del servicio geográfico	42.500'00	5.657.700'00
		<u>Material</u>		
12	1º	Gastos diversos de la Dirección general	162.290'00	

12	2º	Trabajos geográficos, geofísicos y astronómicos	7.139.855'00	
	3º	Metrológica	7.500'00	
	4º	Artes Gráficas	536.950'00	7.846.595'00
		<u>Gastos Temporales</u>		
13	1º	Laboratorio de fotogrametría	35.000'00	
	2º	Edificio nuevo de talleres	142.000'00	
	3º	Instalación de Laboratorios y Talleres para el avance catastral	100.000'00	
	4º	Construcción de pabellones e instalación del Observatorio central de Geofísica	162.000'00	
	5º	Ultimación de los trabajos magnéticos y meteorológicos en el Golfo de Guinea	33.000'00	
	6º	Atlas geográfico-económico, reseña geográfica de España	50.000'00	
	7º	Diferencias de longitudes en Madrid y Canarias	79.000'00	601.000'00
		<u>Servicio de Estadística</u>		
		<u>Personal</u>		
14	1º	Cuerpo Nacional de Estadística y de Mecanógrafos calculadores	2.011.000'00	
	2º	Asignaciones diversas	19.000'00	2.030.000'00
		<u>Material y alquileres</u>		
15	Unico	Material y alquileres		1.720.100'00
		<u>Patronato Nacional del Turismo</u>		
		<u>Personal</u>		
16	1º	Oficinas centrales	176.000'00	
	2º	20 por 100 sobre los haberes del personal del Cuerpo técnicoadministrativo y escala auxiliar (Decreto de 28 de Octubre de 1931)	35.200'00	
	3º	Asesorías técnicas	14.000'00	
	4º	Retribuciones por servicios técnicos, traducciones, estudios estadísticos y legislativos de turismo	30.000'00	
	5º	Agencias en el extranjero	72.470'00	
	6º	Oficinas de información	218.000'00	545.670'00
		<u>Material</u>		
17	1º	De Oficinas centrales	90.000'00	
	2º	De Agencias en el extranjero	52.400'00	
	3º	De Oficinas de Información	21.000'00	
	4º	De edificios e instalaciones a cargo del Patronato Nacional del Turismo	3.600'00	167.000'00

<u>Gastos inherentes a la función del Patronato Nacional del Turismo</u>				
18	1ª	Propaganda en general	1.985.000'00	
	2ª	Subvenciones.	<u>625.000'00</u>	2.610.000'00
<u>Gastos diversos</u>				
19	1ª	Secretaría general.- Gastos de representación	5.000'00	
	2ª	Alquileres e impuestos	305.000'00	
	3ª	Asistencias, dietas y gastos de viaje	70.000'00	
	4ª	Uniformes de intérpretes y del personal subalterno	5.000'00	
	5ª	Imprevistos	<u>100.000'00</u>	485.000'00
<u>Construcción, conservación y entretención de edificios e instalaciones a cargo del Patronato</u>				
20	1ª	Para obras nuevas, de reparación y entretención de edificios e instalaciones	400.000'00	
	2ª	Jornales de Guardería para la vigilancia de edificios e instalaciones	<u>40.000'00</u>	440.000'00
<u>Fomento de la Pesca nacional</u>				
21	Unico	Para atenciones por este concepto		50.000'00
<u>Consejo general del Turismo</u>				
22	"	Para los gastos que se produzcan en la reunión que ha de tener lugar en el ejercicio		20.000'00
<u>Cotos nacionales de caza</u>				
23	1ª	Personal de guardería	30.000'00	
	2ª	Gastos de material y Secretaría	8.000'00	
	3ª	Gastos de propaganda	10.000'00	
	4ª	Para acondicionar el Refugio de Gredos	<u>22.000'00</u>	70.000'00
<u>Crédito hotelero</u>				
24	Unico	Para la concesión de préstamos y garantías de interés con fines de fomento hotelero		200.000'00
<u>Comité de enlace entre el Consejo de Administración del Patrimonio de la República y el Patronato Nacional del Turismo</u>				
25	"	Crédito que se considera necesario para los gastos que ocasionen las funciones del mencionado Comité, de acuerdo con el Decreto de 21 de Julio de 1932		1.000.000'00
<u>Cargas financieras</u>				
26	1ª	Importe de los cuatro vencimientos durante el ejercicio, de los intereses del emprés-		

		tito del Patronato Nacional del Turismo, emitido en 1929 en Deuda amortizable 5 por 100	1.149.250'00
2ª		Anualidad de amortización del mismo	605.000'00
3ª		Comisión del Banco de España	4.385'65
4ª		Varios gastos a realizar por el mismo Establecimiento	<u>150'00</u>
			1.758.785'65

<u>Ejercicios cerrados</u>			
27	Unico	Obligaciones que carecen de crédito legislativo	
			<u>16.347'89</u>
			37.445.248'54

RESUMEN

Servicios de carácter permanente	36.818.100'65
Idem de id. temporal (capítulos 10 y 13)	610.800'00
Ejercicios cerrados	<u>16.347'89</u>
	37.445.248'54

Palacio de las Cortes a 4 de Noviembre de 1932.- El presidente, Isidoro Vergara.- El secretario, José Manteca.

(Diario de Sesiones de las Cortes Constituyentes, núm. 253, apéndice 1ª)

VOTO PARTICULAR DEL SR. RAMOS AL CAP. 1º, ART. 6º, DEL DICTAMEN DE LA COMI-
SIÓN DE PRESUPUESTOS SOBRE EL DE GASTOS DE LA SECCIÓN 1ª DE LAS OBLIGACIONES
DE LOS DEPARTAMENTOS MINISTERIALES, "PRESIDENCIA DEL CONSEJO DE MINIS-
TROS".

A LAS CORTES CONSTITUYENTES

El Diputado que suscribe, lamentando disentir de sus compañeros de la Comi-
sión de presupuestos, tiene el honor de someter a la deliberación y aproba-
ción de las Cortes el siguiente voto particular al dictamen sobre la sec-
ción 1ª, de "Obligaciones generales de los Departamentos Ministeriales.-
Presidencia del Consejo de Ministros":

La planilla del Cuerpo de Porteros de los Ministerios civiles, que figura
en el art. 6º del capítulo 1º, quedará redactada, sin que ello signifique
modificación en la cifra total asignada a la misma, en la siguiente forma:

	Pesetas
11 porteros mayores de primera, a 5.500 ptas.	60.500
40 idem fd. de segunda, a 5.000	200.000
380 idem primeros, a 4.000	1.520.000
700 idem segundos, a 3.500	2.450.000
1.327 idem terceros, a 3.000	3.981.000
869 idem cuartos, a 2.500	2.172.500
Para pago de gratificación de residencia al per- sonal de porteros	<u>150.000</u>
Total	<u>10.534.000</u>

Palacio de las Cortes, 7 de Noviembre de 1932.- Enrique Ramos.

(Diario de Sesiones de las Cortes Constituyentes,
núm. 254, apéndice 1º)

VOTO PARTICULAR DEL SR. RODRIGUEZ DE VERA A LOS CAPS. 8º Y 9º DEL DICTAMEN
DE LA COMISION DE PRESUPUESTOS SOBRE EL DE GASTOS DE LA SECCIÓN 1ª DE LAS
OBLIGACIONES DE LOS DEPARTAMENTOS MINISTERIALES, "PRESIDENCIA DEL CONSEJO
DE MINISTROS"

A LAS CORTES SONSTITUYENTES

El Diputado que suscribe, lamentando disentir de sus compañeros de la Co-
misión de presupuestos, tiene el honor de someter a la aprobación de las
Cortes su voto particular al presupuesto de la sección 1ª, "Presidencia
del Consejo de Ministros":

Capítulo 8º.- "Junta calificadora de aspirantes a destinos públicos":

Se suprime el art. 2º, "Asistencias"	15.000 ptas.
Se suprime el art. 3º, "Quebranto de moneda al habilitado"	1.200 "
Capítulo 9º.- "Material". Se reduce su consignación a 5.000, baja	13.000 "

Palacio de las Cortes, 7 de Noviembre de 1932.- Romualdo Rodríguez de Ve-
ra.

(Diario de Sesiones de las Cortes Constituyentes,
núm. 254, apéndice 2º)

Estat

El dia 11 de novembre de 1932 comença la discussió de la secció 2ª del Pressupost de despeses, Ministeri d'Estat; la discussió d'aquesta secció del Pressupost va donar molta feina i va durar pràcticament quinze dies i va provocar problemes polítics d'envergadura com, per exemple, una possible crisi de la Presidència de les Corts.

Inicia el debat per la totalitat Leizaola propugnant per una disminució de les despeses sumptuàries i de luxe a les ambaixades, així com altres partides excessivament consignades.

El dia 15 de novembre pren la paraula Ortega i Gasset (Eduard), germà del filòsof, autor de "La rebelión de las masas", el qual inicia una llarga intervenció de la qual serà durant quinze dies el blanc i el protagonista.

Ortega i Gasset lamenta les pressos amb què es tracta la discussió del Pressupost, pressos que són com l'antesala de fer les coses mal fetes; al·lega que els diputats no tenen temps de revisar i d'estudiar les partides del Pressupost, que no es donen facilitats per a fer-ho, que el Pressupost que s'elabora és antiquat en la seva concepció i que no hi ha renovació de res; els actuals Pressupostos són una còpia dels del temps de la dictadura o de la Monarquia. Precisament n'és una bona mostra el Pressupost del Ministeri d'Estat, el qual, si fa o no fa, és igual del que féu el mateix Ministeri l'any 1908.

Aquest Pressupost és rutinari a no poder més. Comenta que la dictadura va crear cinc Ministres consellers d'ambaixada, amb l'única finalitat de donar càrrecs retribuïts a certes persones que cessaven per jubilació o altres causes; aquest fet costa a la Hisenda espanyola tres-centes mil pessetes. Però resulta que, com que totes aquestes despeses són a l'estranger, s'han de pagar en or, és a dir s'han de multiplicar pràcticament per 2½: una pesseta or són 2'5 pessetes paper. Amb això veureu què costa el Ministeri d'Estat. I el cas és que, al Pressupost, no estan separades les partides que es paguen en or de les que es paguen en paper ja que, naturalment, el personal resident a Espanya, així com el mateix Ministre, cobren en paper. Les partides pagades en una o una altra forma estan barrejades i no hi ha manera de saber quines són les unes o les altres, i així és important ja que les que s'han de pagar en or, el seu import s'ha de multiplicar per 2½.

Respecte al pagament en or, només hi ha un precedent: una ordre del 1886 que disposa la forma i la tramitació dels pagaments en or dels organismes oficials. Les partides estan barrejades deliberadament per evitar que el vegin massa les unes i les altres? Per exemple, el cost del cotxe de l'ambaixador a París costa 9.000 ptes., però està barrejat en el concepte material amb altres despeses i no es veu bé aquella despesa. Les despeses del ministre plenipotenciari a Montevideo pugen no gens menys de 87.000 pessetes, un ambaixador: 125.000. La diplomàcia espanyola és la més ben pagada del món, la més cara.

Acusa el personal diplomàtic de manca d'especialitat, ja que els diplomàtics són enviats d'un lloc a l'altre i no hi ha manera que s'especialitzin en problemes de certes àrees geogràfiques.

Els cancellers d'ambaixades són posats i trets pels ambaixadors; no tenen cap dret i es poden trobar cessants qualsevol dia a causa del malhumor de l'ambaixador. Cal crear el cos de cancellers d'ambaixada com el d'uns altres funcionaris de l'Estat.

Les ambaixades han de ser fonamentalment avançades propagandistes de la cultura espanyola i fer resplendir la seva llum, però això no es fa.

Es de doldre que es continui pagant assignacions decretades per la dictadura: la Conferència del desarmament, per exemple, que costa no res menys que 200.000 pessetes, assignació molt més alta que la que hi aporta França pel mateix concepte, tot i que França és molt més rica.

Per què no es crea, en canvi, una delegació permanent a la Societat de les Nacions i s'evita d'anar-hi enviant delegats? Resultaria molt més econòmic que els continus desplaçaments de l'ambaixador a París, el qual ha d'anar constantment a Ginebra acompanyat dels seus assessors. Sabeu què costa el viatge de l'ambaixador de París a Ginebra? Doncs 1.800 francs o 250 pessetes, i al Pressupost n'hi ha consignades 200.000. El nostre país es pot consentir aquesta prodigalitat? No es podria evitar aquest anar i venir de l'ambaixador i dels seus acompanyants? Una delegació permanent a Ginebra estalviaria a la ratlla de 280.000 pessetes or.

El President de les Corts, Besteiro, diu que se li acaba el temps, però que si l'Assemblea ho troba bé, l'orador pot continuar parlant indefinidament atès l'alt interès de la seva intervenció. Els diputats, en efecte, assenteixen a la proposta del President.

Continua Ortega i Gasset dient que ha presentat una esmena donant una nova organització al Ministeri d'Estat ja que ara, tal com està, resulta antic; aquella organització crea els agregats financers, obrers i periodistes i estalvia no res menys que 5.000.000 de pessetes al Govern.

Parla d'una sèrie de desordres administratius i burocràtics: ambaixadors en països cars que tenen menys assignació que ambaixadors en països barats. Hi ha cònsols en pobles, com passa amb un cònsol d'un poble de Portugal que viu habitualment a Sevilla i cobra en or!!! Aquest insignificant consolat li costa de sou al Govern 9.000 pessetes or, 7.000 de representació i, en total, 41.250 pessetes. Passa una bona estona explicant incongruències d'aquestes.

El consolat de Niça es va crear en temps de la dictadura amb la finalitat que un alt jerarca de la Monarquia, jubilat, pogués continuar, amb un càrrec pagat en or, anat a Niça a passar-s'ho bé.

Diu que les ambaixades s'han de classificar i que els seus s'han de pagar d'acord amb els preus del lloc on resideixen. Els cònsols tenen dites funcions a exercir, però cada consolat en té unes de més preeminents, en uns llocs són essencialment comercials, en d'altres, emparen els espanyols emigrats, en uns altres han de ser estandarts de la cultura; per tant, les despeses i el personal han de ser-hi assignats segons aquestes necessitats.

Exposa que els Consolats es gasten la recaptació dels drets consolars que cobren dels espanyols o dels estrangers quan se'ls acaben les assignacions del Pressupost. És que no hi ha una inspecció consolar? Ingressen al Tresor aquesta recaptació? I això ho autoritza, el Ministeri d'Estat? Ho sap tot això el Ministeri d'Hisenda?

Hi ha coses molt greus com és ara la manca de números en els protocols. Tenim ambaixadors i ambaixades luxoses però també tenim hospitals miserables; en canvi, hom gasta enormement en hospitals a l'estranger per als espanyols!

Explica anècdotes de l'Hospital espanyol de París, i comenta que el fet millor fóra negociar l'hospitalització dels espanyols residents a l'estranger amb els òrgans sanitaris del país; de la qual cosa en resultaria una assistència millor i molt més econòmica.

Passa a comentar els capítols de l'anomenada Obra Pia. Demana que sigui canviat aquest nom pel de Negociat d'Afers Religiosos, i que englobi els problemes relatius a les religions musulmanes i jueves. En aquest aspecte, han d'entrar en consideració els sefardites de Salònica que jueuen abandonats d'Espanya; l'acció cultural als països àrabs, i la intervenció en l'administració de Jerusalem. En aquesta població hi ha un cònsol que ens costa 25.000 duros i que no té altra missió que la de rebre els pelegrins.

L'orador propugna la creació d'un Consell superior d'Afers estrangers amb un secretariat tècnic. Propugnan també que la cosobirania d'Andorra no sigui assignada al Bisbe de la Seu d'Urgell; si el Bisbe representa una potència estrangera, el Vaticà, no té perquè representar a l'Estat espanyol laic: la cosobirania d'Andorra correspon al President de la República, igual com a França.

Cabrera intervé per rebutjar alguns dels propòsits d'Ortega i Gasset. Diu que totes aquestes coses haurien de ser proposades el seu dia a la Comissió d'Estat del Parlament i no ara, a l'hora de discutir els Pressupostos; les propostes d'Ortega i Gasset estan fora de lloc. Lamenta, d'altra banda, que s'hagi parlat tan poc, al Parlament, de política internacional, i espera que Zulueta, Ministre d'Estat, amb motiu del debat dels Pressupostos expliqui quelcom sobre el particular.

Escandell intervé per propugnar un augment de la política cultural amb els països sud-americans, que havia estat abandonada totalment per la Monarquia.

Pren la paraula Lluís de Zulueta, Ministre d'Estat, el qual replica alguns punts dels esmentats, però pràcticament no fa cap referència al discurs d'Ortega i Gasset ni a les seves acusacions. Comenta que el Pressupost de la política internacional no és més que l'1% del Pressupost total; que els pagaments en or es fan d'acord amb el Decret de 20 de juny de 1886 i que els intervé el Ministeri d'Hisenda; que les diferències entre paper i or es paguen amb càrrec a un compte existent al Ministeri d'Hisenda, degudament pressupostat cada any per a aquest fi. Comenta que ell ha procurat

economitzar despeses; tant és així, que ha convertit nou legacions en consolats, però que aquesta política no es pot portar massa lluny ja que seria com rebaixar la categoria d'Espanya. Diu que és partidari 100% de l'expansió cultural d'Espanya, particularment a Amèrica; i comenta la nova organització existent al Ministeri per zones geogràfiques. Finalment, fa un comentari bastant llarg de la política internacional de la República amb referències a la cooperació a la Societat de Nacions, desigs de pau, col.laboració amistosa amb totes les Nacions i, sobretot, una ànsia enorme de pau interior que duri pel cap baix trenta anys, per tal de poder construir i assentar la República i elevar el nivell de la Nació.

Durant els dies 15 i 16 de novembre continua el debat en el qual porta la veu cantant l'Ortega i Gasset, repetint amb totes les tonalitats i matissos les idees ja comentades, particularment una idea fixa en ell referent al fet que en el Pressupost s'havien de separar les partides a pagar en or i en paper, per tal de fer-ho constar així i saber la veritable despesa a efectuar.

Entre altres coses interessants comenta la perfecta inutilitat dels agregats militars de les ambaixades, que no serveixen per a res i que realment són contradictoris en un país que vol fer la pau tan intensament com diu el Ministre; en canvi, a les ambaixades no hi ha agregats culturals.

Intervé el gallec Tenreiro per parlar de l'Obra Pia. En fa una història, dient que té el seu inici en l'Edat Mitjana, que després passà a ser una dependència dels Reis d'Espanya i que, finalment, fou inclosa dins el Ministeri d'Estat durant la I República, però amb independència econòmica. L'activitat de l'Obra Pia era l'acció cultural i política d'Espanya en el Pròxim Orient. L'any 1886, en suprimir-se les caixes autònomes, el capital de l'Obra Pia fou incautat per l'Estat, el qual li passà una renda anual de 598.000 pessetes en compensació dels seus 20 milions. Aquesta renda s'ha anat rebaixant en els darrers anys i en el present Pressupost només se li assignen 440.000 pessetes.

L'orador explica en què fa servir l'Obra Pia aquesta quantitat. Els diners es destinen als franciscans, que és l'Orde encarregada de vetllar l'acció d'Espanya al Pròxim Orient; les seves funcions són: creació i formació de missioners, manteniment de les missions, la col.laboració de la custòdia de Jerusalem, atenció als pelegrins, culte catòlic a Terra Santa, etc.

Què n'hem de fer de tot això? Som laics, la República és laica, però si ho suprimíssim, qui defensaria l'acció cultural i política d'Espanya al Pròxim Orient? Altres nacions, no menys laiques, com per exemple França, no es val d'instruments religiosos, de les seves missions, en molts llocs subvencionades pel Govern, per imposar la cultura i la política francesa? I moltes vegades el que defensen no és res menys que una política imperialista de la Nació laica! Espanya ha de perdre aquesta possibilitat?

El que passa és que l'Obra Pia ha de canviar de direcció i s'ha de convertir en un instrument veritablement actiu de la política i la cultura espanyoles a l'Orient.

El debat s'allarga i s'allarga sobre els mateixos punts.

Ortega i Gasset opina que si més no, l'Obra Pia ha de canviar de nom i ser anomenada Negociat d'Afers Religiosos, i que inclogui aspectes de les religions musulmana i judaica.

Intervenció de Cornide, de la Comissió parlamentària. Intenta convèncer i donar arguments en contra d'alguns punts d'Ortega i Gasset, però aquest, tossut, es reafirma com mai en els seus punts de vista. Malgrat les aclamacions, continua sense claudicar ni un punt.

Intervé Niembro en un llarg discurs donant suport a Ortega i confirmant que els republicans se senten decepcionats d'aquest Pressupost.

Un llarg debat entre Cornide, Ortega i Gasset, Fanjul i Niembro es desenvolupa fins el dia 18 de novembre. Comencen a sentir-se veus que diuen que hom no pot jugar amb el temps, que els Pressupostos han de ser aprovats abans del 31 de desembre i que ja són a 20 de novembre, i que encara s'ha de parlar de moltes coses; que tot d'estem al començament de la discussió.

El dia 18 de novembre comença la discussió dels articles, un per un.

En el capítol 1r. s'aprova ràpidament el primer article.

Al segon, Ortega i Gasset exposa que el Subsecretari del Ministeri no té perquè ser Ministre Plenipotenciari de 1ª classe; ser Subsecretari és un càrrec eminentment polític, mentre que Plenipotenciari és un grau en la carrera diplomàtica; el Subsecretari pot ser o no d'aquell grau per ocupar aquell càrrec.

Comenta entre altres coses que en el temps de la Monarquia tal requisit feia que alguns Ministres d'Estat fessin passar les escales i avançar fulminantment algun funcionari que era designat Subsecretari i que no era Ministre Plenipotenciari de 1ª classe, la qual cosa donava lloc a grans favoritismes. La proposta és defensada llargament pel seu autor i, finalment, acceptada per la Comissió Parlamentària. S'aprova l'article 2n.

Hom passa al tercer i Ortega i Gasset proposa la supressió d'una sèrie d'ambaixades i que se substitueixin els ambaixadors per Ministres plenipotenciaris de 1ª classe, amb una notable economia de diners sense pèrdua de valor de la representació diplomàtica. Cornide, de la Comissió, manifesta que sobre el particular el Govern t'ha una posició diferent. Posat a votació, s'aprova l'article 3 del dictamen.

La Presidència, en Besteiro, intervé per comentar que si hom continua per aquest camí faran falta uns quants mesos per a discutir i aprovar els Pressupostos del Ministeri d'Estat; que, d'altra banda, és necessari que tots siguin aprovats abans del 31 de desembre proper.

Comenta que fins aleshores, i sempre, la discussió dels Pressupostos s'ha via fet per capítols, hi havia un debat per la totalitat i eren examinades les esmenes i els vots particulars dels articles del capítol i que la votació era després per articles, però que cada article no sofria una

discussió particular, sinó que s'havia de fer dins el capítol; així, si un diputat presentava diverses esmenes a diversos articles d'un capítol es discutien i es defensaven conjuntament; l'estalvi de temps era notabilíssim sense merma de l'esperit democràtic.

Ortega i Gasset replica que no, que el Reglament de les Corts especifica que aquest procediment només afectaria la discussió de Constitució, però que no deia res en concret per altres casos.

Hi ha una desagradable discussió entre Besteiro, el President de les Corts, i Ortega i Gasset; aquell exposant que si hom segueix aquest camí els Pressupostos necessitaran sis mesos per a ser discutits i aprovats; i per part d'Ortega i Gasset al·legant que la culpa era que el Govern no havia enviat els Pressupostos a les Corts amb prou temps per a poder-los discutir amplament i calmament i que per això s'havia de fer ara, com sempre, de pressa i corrent.

Ortega i Gasset adopta la postura que el procediment indicat per Besteiro és antidemocràtic i anul·la els drets dels diputats. Besteiro reconeix que el Reglament de les Corts no és clar en aquest punt. Es desenvolupa un debat en el qual intervenen diversos diputats, els uns donant suport a l'opinió d'Ortega i Gasset i els altres en contra.

Finalment, el diputat Horn de la minoria basca proposa que el problema es traspassi a la Comissió Parlamentària de Reglament interior i que dictami ni sobre l'afer. En Besteiro, no volent adoptar una posició parcial en un sentit o d'intransigència, accepta la proposta, que també és acceptada per l'Assemblea.

El dia 22 de novembre és llegit el dictamen de la Comissió Parlamentària de Reglament interior, que està totalment d'acord amb la posició de Besteiro, i proposa la modificació del text del Reglament interior en aquest sentit. Un problema més fort es planteja llavors a conseqüència d'aquest dictamen.

Ortega i Gasset diu que si sempre es fes així, la llibertat i la democràcia restarien anul·lades. Davant d'un problema concret n'hi hauria prou de fer rectificar el Reglament a mitja discussió, cosa que podria ser una escapadòria legal per a un Govern dictatorial. Ortega diu que seria conforme admetre el dictamen després de la discussió dels Pressupostos, però mai, durant la seva discussió.

Hi ha un debat desagradable i llarg, els uns donant suport a la Comissió i al dictamen, i uns altres, pocs, donant suport a Ortega i Gasset.

Intervé Azaña en el debat, com a President del Govern, per expressar l'opinió del Govern favorable al dictamen de la Comissió, però fent veure que amb aquestes discussions el temps passa i els Pressupostos no avancen. Estem a 22 de novembre, diu, i només s'ha començat llur discussió. Afirmava ben clarant que el Govern va presentar els Pressupostos dins el termini fixat per la Constitució i que les Corts deuen saber la responsabilitat en què incorren si no els aproven abans de la fi d'any.

Finalment, al llarg de la discussió, una idea va consolidant-se.

L'incident es va produir perquè en Besteiro no va usar els seus poders de President, ja que, com a tal, podia en cas de dubte interpretar el Reglament; en no fer-ho així i demanat un dictamen a la Comissió Parlamentària del Reglament originà tot l'embolic. Democràticament o no, ell havia d'ha ver donat la seva interpretació del Reglament, bona o dolenta; en no fer-ho per un excés d'escrúpols liberals, va crear tot el problema.

Guerra del Ríu, per cert força barroerament i contundentment, expressa aquesta idea.

Llavors, en Besteiro, davant la censura d'un diputat, es retira de la Presidència, i el debat continua en circumstàncies més penoses.

En general, els oradors que parlen a partir d'aquest moment i que se succeïxen ràpidament i repetida, ho fan condolent-se de l'actitud de Besteiro i del fet que se li hagi causat tal disgust precisament per un excés d'escrúpols.

Azaña demana que el dictamen de la Comissió sigui votat afirmativament, però no en el sentit de provocar una reforma del Reglament, que seria antidemocràtic, sinó en el sentit de donar suport al President que ha abandonat la sala.

Continua la discussió amb un xic de desorientació durant força estona; finalment, calmats una mica els ànims, es posa a votació el dictamen, que resulta aprovat per 144 vots contra set. Diversos oradors, entre ells Guerra del Ríu, especifiquen que si bé estan o no conformes amb el dictamen, han votat a favor per anar d'acord amb la proposició del President del Govern, com un acte de sosteniment al President de les Corts.

El dia 23 es presenta novament en Besteiro a la Cambra i amb un curt discurs diu que ha llegit al Diari de Sessions tot el que es digué durant la seva absència i creu que no té perquè dimitir, atès el vot de confiança que li han donat els diputats; però vol que resti ben clar que d'ara endavant ell dirimirà, sota el seu criteri particular, les interpretacions dels casos dubtosos del Reglament i que si algú no hi està conforme que presenti a la Mesa de les Corts una moció de censura contra la Presidència.

El dia 24 es reprèn la discussió del Pressupost del Ministeri d'Estat i Ortega i Gasset vol continuar el seu joc, al·legant els mateixos tòpics que va dient fa deu dies, però el President el talla i l'obliga a circumscriure's a un temps determinat per a defensar l'esmena, i aquell mateix dia són aprovats, gairebé sense discussió, els articles del 4 al 12 del capítol I.

El capítol 2 és tramitat normalment; Ortega i Gasset defensa la seva esmena que és rebutjada i s'aprova el capítol.

Al capítol 3 es repeteix la història. A l'article 5 d'aquest capítol hi ha consignades les despeses de la Cosobirania d'Andorra destinades al Bis

be de la Seu d'Urgell. Hi ha una esmena de Palet que diu que se suprimeixi això del Bisbe de la Seu i que es mencioni simplement que són despeses motivades per la Cosobirania d'Andorra. Hi ha una petita discussió sobre el particular; els diputats republicans no voldrien que la Cosobirania d'Espanya a Andorra fos encomanada a un Bisbe. Royo Villanova, per exemple, sempre tan enemic de l'autonomia a Catalunya recentment votada al Parlament, fa un comentari, tot de broma, dient que aquesta Cosobirania la podria tenir en Macià, com a President de la Generalitat de Catalunya.

La proposta d'en Palet és rebutjada, malgrat tot.

Els articles del capítol 3 s'aproven en breus minuts i així mateix els capítols 4 i 5.

El dia 25 continua el mateix to, amb la consegüent desesperança d'Ortega i Gasset, el qual fa una sèrie d'invectives contra la Presidència per acusar-la de poc liberal durant les seves intervencions en defensar les esmenes successives.

En el capítol 6 es toca el tema de l'Obra Pia de Jerusalem. Ortega i Gasset torna a fer una història de l'Obra, que diu que va ser creada per Felip IV, i que l'acció religiós-política va ser encarregada als Franciscans, els quals amb les deixes particulars i les dàdives del Govern i dels reis espanyols desenvoluparen llur acció al Pròxim Orient i, entre altres coses, van construir la central de l'Obra, que va residir a Madrid al temple de Sant Francesc el Gran. Carles III va transformar l'Obra i la va donar a un Patronat secliar, encara que tenia funcions semblants encomanades. Amb diverses alternatives, la cosa va continuar així durant tot el segle XIX fins que la dictadura va restablir la situació anterior a Carles III.

La República no ha tocat res de l'Obra; ací Ortega i Gasset s'exalta: la República que, segons la Constitució ha de ser laica, està donant diners, servint-se i defensant una institució que té per objectiu de la seva existència, la defensa i l'expansió de la religió catòlica. L'orador reafirma els seus punts de vista ja expressats anteriorment i diversos oradors li repliquen també en la forma que abans es digué.

Hi ha intervencions de diversos diputats i, finalment, intervé Lluís de Zulueta, Ministre d'Estat.

A la fi s'aprova el capítol 6 i tot seguit, amb pocs minuts de diferència, els 7, 8 i 9, i així resta aprovat el Pressupost del Ministeri d'Estat que tants maldecaps ha portat durant gairebé dues setmanes, sense que pràcticament s'hi modifiqués res.

DICTAMEN DE LA COMISION DE PRESUPUESTOS SOBRE EL DE GASTOS PARA 1933 DE LA SECCION 2ª DE LAS OBLIGACIONES DE LOS DEPARTAMENTOS MINISTERIALES, "MINISTERIO DE ESTADO"

A LAS CORTES CONSTITUYENTES

La Comisión de presupuestos tiene el honor de someter a la aprobación de las Cortes su dictamen sobre la sección 2ª, "Ministerio de Estado", de las Obligaciones de los Departamentos ministeriales, del Presupuesto de gastos para 1933.

En él se proponen las modificaciones siguientes, en virtud de órdenes ministeriales:

1ª En el capítulo 2º, "Material", se refunden los arts. 2º y 3º en uno solo, con el núm. 2º, y el siguiente epígrafe: "Atenciones oficiales del Ministerio de Estado, material de sus Direcciones y dependencias, conservación del edificio y reposición de mobiliario, combustible y gastos de conservación del servicio de calefacción", 189.000 pesetas, cantidad igual a la suma aginada en el primitivo proyecto a dichos dos artículos.

2ª En el capítulo 3º, art. 1º, concepto "Gastos de representación", correspondientes a "Alemania", se suprime el último apartado, "Agregado de Relaciones Culturales", y las dos partidas a él asignadas: "Gratificación, 12.000 pesetas. Representación, 12.000 pesetas."

3ª En el capítulo 4º, art. 3º, "Gastos ordinarios de las Embajadas y Legaciones", las partidas de material y coche referentes a las misiones que tiene este último servicio, se refunden en una sola, quedando, por tanto, en la siguiente forma: Alemania, 36.000 pesetas; Argentina, 37.000 pesetas; Bélgica, 32.000 pesetas; Cuba, 32.000 pesetas; Chile, 30.000 pesetas; Estados Unidos, 50.000 pesetas; Francia, 58.000 pesetas; Gran Bretaña, 58.000 pesetas; Italia (Quirinal), 34.000 pesetas; Méjico, 32.000 pesetas; Portugal, 26.000 pesetas; Santa Sede, 32.000 pesetas.

4ª En el capítulo 5º, art. 20, "Cuota de España en la Sociedad de Naciones para la anualidad de 1933", se substituye la cifra de pesetas 1.311.834'92, que es la cuota satisfecha en el año actual, por la ya conocida, correspondiente al año próximo, que es la de 1.320.657'07 pesetas, con un aumento de 8.822'15 pesetas, y

5ª En el capítulo 6º, art. único, "Personal de la Administración de la Obra pía", se substituye la primera partida de "El inspector", con 7.000 pesetas, por la de "El inspector conservador", con 5.000 pesetas.

Como consecuencia de las anteriores modificaciones, resulta una baja en la sección 2ª de 17.177'85 pesetas.

SECCION SEGUNDA

MINISTERIO DE ESTADO

Capít. Artíc.	DESIGNACIÓN DE LOS GASTOS	CRÉDITOS PRESUPUESTOS	
		Por artículos Pesetas	Por capítulos Pesetas
	Servicios de carácter permanente <u>Administración central-Personal</u>		
1º	1º Sueldo y gastos de representación del Ministro	42.000'00	
	2º Sueldo y gastos de representación del Subsecretario	26.000'00	
	3º Jefes de Misión y de Consulados generales y en la Administración central	1.462.000'00	
	4º Para pago de sus haberes a los funcionarios diplomáticos disponibles y excedentes forzosos	250.000'00	
	5º Personal de la carrera diplomática y vario asignado a las dependencias del Ministerio	513.500'00	
	6º Interpretación de lenguas	73.000'00	
	7º Para satisfacer el haber personal que les corresponda a los funcionarios de la carrera diplomática adscritos al Gabinete diplomático del Presidente de la República	12.000'00	
	8º Cuerpo administrativo	178.000'00	
	9º Imprenta del Ministerio	74.479'00	
	10 Inspección general de Emigración	897.964'00	
	11 Para pago de los haberes del personal temporero nombrado con anterioridad a 1º de Enero de 1932	63.500'00	
	12 Indemnizaciones por trabajos extraordinarios, a justificar por el personal del Ministerio	23.500'00	3.615.943'00
	<u>Material</u>		
2º	1º Material de la Subsecretaría y Secretarías particulares del Ministro y del Subsecretario	70.000'00	
	2º Atenciones oficiales del Ministerio, material de sus Direcciones y dependencias, conservación del edificio y reposición de mobiliario, combustible y gastos de conservación del servicio de calefacción	189.000'00	259.000'00

		Personal de las carreras diplomática y consular		
3 ^a	1 ^a	Personal de Embajadas y Legaciones	3.292.960'00	
	2 ^a	Personal auxiliar y subalterno de Embajadas y Legaciones	536.000'00	
	3 ^a	Personal de Consulados	3.040.450'00	
	4 ^a	Personal auxiliar y subalterno de los Consulados	1.162.500'00	
	5 ^a	Obispo de La Seo de Urgel, Copríncipe de Andorra	7.500'00	8.039.410'00
		<u>Material y Alquileres de las Embajadas, Legaciones y Consulados</u>		
4 ^a	1 ^a	Para alquiler de casas de Embajadas y Legaciones	385.000'00	
	2 ^a	Para alquiler de casas de Consulados	600.000'00	
	3 ^a	Gastos ordinarios de las Embajadas y Legaciones	731.500'00	
	4 ^a	Gastos ordinarios de los Consulados	358.250'00	2.074.750'00
		<u>Diversos</u>		
5 ^a	1 ^a	Gastos de viaje de los aspirantes a la carrera Diplomática y de los funcionarios dependientes del Ministerio y sus familiares, dietas para comisiones transitorias y habilitaciones e instalaciones	815.000'00	
	2 ^a	Para los gastos que ocasionen las visitas de inspección que eventualmente se dispongan y para viajes, dietas y gastos que se deriven del servicio de ordenadores de cuentas en Embajadas, Legaciones y Consulados	75.000'00	
	3 ^a	Gastos extraordinarios e imprevistos de las Embajadas, Legaciones y Consulados	300.000'00	
	4 ^a	Para gastos especiales de carácter social previamente autorizados a los jefes de misión	100.000'00	
	5 ^a	Gastos de correspondencia postal, telegráfica y telefónica	400.000'00	
	6 ^a	Para servicios y subvenciones a Centros benéficos o patrióticos en el extranjero	100.000'00	
	7 ^a	Para obras en los edificios del Estado en el extranjero, reparación y reposición de mobiliario y efectos	130.000'00	
	8 ^a	Gastos de vigilancia en el extranjero y los de carácter reservado	138.000'00	
	9 ^a	Para socorros a españoles desvalidos, estancias en los hospitales y repatriación de indigentes con arreglo a los Convenios internacionales	900.000'00	

5 ^a	10	Para gastos y material de la imprenta de este Ministerio y los de administración de su <u>Boletín Oficial</u>	45.000'00	
	11	Para suscripciones a la <u>Gaceta</u> y a la <u>Gufa Oficial</u> con destino a Embajadas, Legaciones y Consulados	20.000'00	
	12	Para servicios de la Biblioteca y Archivo general del Ministerio, publicación de trabajos y documentos inéditos del mismo, suscripciones a periódicos extranjeros y a revistas, adquisición de obras y tratados y gastos de material y encuadernaciones	65.000'00	
	13	Asignación para condecoraciones de las Ordenes de la República y de Isabel la Católica concedidas a extranjeros	25.000'00	
	14	Para los gastos que origine la expansión cultural de España en virtud del establecimiento de Delegaciones, Centros de estudios y enseñanza en el extranjero, con preferencia en los países hispano-americanos	1.000.000'00	
	15	Subvención al Patronato de relaciones culturales	900.000'00	
	16	Para servicios de la Oficina de Prensa	200.000'00	
	17	Para servicios del Negociado de sellos fiscales consulares	10.000'00	
	18	A la Sección nacional de España del Instituto Internacional de Ciencias administrativas	5.000'00	
	19	Para la preparación del nuevo personal diplomático con arreglo al Decreto de 30 de Agosto de 1932	90.000'00	
	20	Cuota de España en la Sociedad de Naciones para la anualidad de 1933	1.320.657'07	
	21	Gastos que se derivan de la participación de España en la Sociedad de Naciones	250.000'00	
	22	Para la adquisición de coches para las Embajadas y Legaciones	60.000'00	
	23	Para los gastos que ocasione la jornada oficial	25.000'00	
	24	Para anticipo de sueldo a los funcionarios dependientes de este Ministerio	10.000'00	6.983.657'07
		<u>Administración de la Obra Pía-Personal</u>		
6 ^a	Único	Conservaduría de la iglesia y edificio de San Francisco el Grande		28.500'00
7 ^a	1 ^a	Para servicios del Patronato seglar de la Obra Pía	20.000'00	

2º	Gastos de inspección y conservación del edificio de San Francisco el Grande	30.000'00	50.000'00
8º	1º Para las obras de influencia española y expansión de la cultura nacional a cargo del Patronato	290.000'00	
	2º Gastos de viaje del personal dependiente de la Obra Pía	10.000'00	
	3º Obras en los edificios propiedad de la Obra Pía, reparación y reposición de mobiliaje y efectos y gastos extraordinarios e imprevistos	42.000'00	342.500'00
			<u>21.393.760'07</u>

Servicios de carácter temporal

9º	1º Para satisfacer con carácter reintegrable los gastos de la Comisión hispanoamericana encargada de entender en las reclamaciones de nuestros nacionales cerca del Gobierno mejicano	30.000'00	
	2º Para satisfacer los gastos que se originen por la asistencia de la Representación española a la Conferencia del Desarrollo	200.000'00	
	3º Adquisición, construcción, ampliación, reformas e instalación de edificios con destino a residencias diplomáticas y consulares y mejoras en el edificio y mobiliario del Ministerio de Estado	625.000'00	
	4º Para pagar durante una mensualidad los sueldos y gastos de representación de las Legaciones y Consulados suprimidos en 1933	45.291'58	900.291'58

R E S U M E N

Servicios de carácter permanente	21.393.760'07
Idem de id. temporal	900.291'58
	<u>22.294.051'65</u>

Palacio de las Cortes, 9 de Noviembre de 1932.- El presidente, Isidoro Vergara.- El secretario, José Manteca.

(Diario de Sesiones de las Cortes Constituyentes, núm. 256, apéndice único)

ENMIENDA DEL SR. ORTEGA Y GASSET (D. EDUARDO) A TODOS LOS CAPITULOS DEL DICTAMEN DE LA COMISION DE PRESUPUESTOS SOBRE EL DE GASTOS PARA 1933 DE LA SECCION 2ª DE LAS OBLIGACIONES DE LOS DEPARTAMENTOS MINISTERIALES, "MINISTERIO DE ESTADO"

A LAS CORTES CONSTITUYENTES

Los Diputados que suscriben tienen el honor de proponer a la Cámara la adopción de las siguientes enmiendas a la totalidad y a cada uno de los capítulos del dictamen de la Comisión de presupuestos sobre el de Estado, proponiendo bajas que ascienden, en conjunto, a la suma de cuatro millones cuatrocientas noventa y ocho mil seiscientos cincuenta y cinco pesetas, baja que es, en realidad, mucho mayor, ya que la mayor parte de las cantidades parciales que la componen son pagadas en oro.

Relacio de las Cortes a 15 de Noviembre de 1932.- Eduardo Ortega y Gasset. Juan Botella.- Manuel Ruiz de Villa.- José Marcial Dorado.- Adolfo Chacón. Vicente Cantos.- Gumersindo Alberca Montoya.- A los efectos de la lectura: Antonio Lara y Zárate.- Andrés Orozco.- Perfecto Díaz.- Diego Martínez Barrios.- Fermín Aranda.- Miguel Santaló.- Ramón González Sicilia.

(Diario de Sesiones de las Cortes Constituyentes, núm. 258, apéndice 1º)

Justícia

El dia 25 de novembre de 1932 s'inicia la discussió del Pressupost del Ministeri de Justícia.

La discussió per la totalitat comença amb una intervenció de Calderón qui diu que el Pressupost de Justícia per al 1933, com passa amb altres ministeris, en comptes de disminuir les despeses, les augmenta en relació al del 1932. Cita molts casos que va comentant un per un i acaba dient: I és així com es volen fer estalvis!!

Entre les despeses excessives, al seu parer, que cal comentar hi ha les següents: La Comissió codificadora abans estava formada per rellevants personalitats del camp jurídic, els quals consideraven un honor veritable formar-ne part; les despeses d'aquesta Comissió eren unes 47.000 pessetes; ara, les despeses de la Comissió puguen 125.000 pessetes.

A les presons de dones, hi havia germanes de la caritat que cobraven 3 pessetes diàries; ara s'han substituït per celadores seglars que formen un Cos, al qual s'hi ha d'entrar per oposicions, i que cobren 4.000 pessetes l'any.

D'altra banda, aquest any s'extingeix el Pressupost del Clero sense que s'hagi fet la llei corresponent que ordena l'article 26 de la Constitució.

Villanueva, de la Comissió de Pressupostos, li respon que el Pressupost del Ministeri de Justícia és un Pressupost renovador. Replica degudament alguns dels comentaris sobre els augments existents a l'esmentat Pressupost, mencionats per l'orador.

Intervé breument Albornoz, ministre de Justícia, per justificar alguns extrems i per comunicar que la llei a què es refereix l'article 26 de la Constitució serà presentada dintre de poc temps a les Corts.

Com que no hi ha més oradors per a la discussió de la totalitat, hom passa a discutir el Pressupost per articles.

Guerra del Ríu intervé per comentar que els augments de sous als funcionaris, concedits pel decret de setembre de 1931 i que foren suprimits en aprovar-se els Pressupostos del 1932, han estat mantinguts en aquest en alguns Ministeris; i l'orador es pregunta si hi ha o no justícia? Quan s'aprovaren els anteriors Pressupostos, en la llei corresponent, s'ordenà al Govern que abans de presentar els nous Pressupostos, és a dir, els actuals, proposés a les Corts un Estatut dels Funcionaris, el qual, entre altres coses, havia de regular la qüestió dels sous, i no solament no ha arribat el dit Estatut, sinó que tampoc no ha vingut la reorganització dels Ministeris en els camps administratiu i de serveis.

Albornoz escorre el bulto davant l'atac de l'orador i demana que continuï la discussió del Pressupost deixant de banda els articles que parlen dels sous, els quals seran discutits separatament, tot esperant una declaració del Govern sobre aquest punt.

Layret intervé per demanar la supressió de la Direcció General de Presons, a causa de la baixa moralitat d'alguns dels seus components que accepten suborns de detinguts i de persones i funcionaris expedientats. Besteiro l'interromp per dir-li que no continuï amb aquest tema que no té res a veure amb els Pressupostos.

S'aproven els articles 1, 2 i 4; es deixen momentàniament en suspens els articles 3, 5 i 6 per la raó que hem assenyalat abans.

Comença la discussió del capítol 2. Horn, de la minoria basca, demana la supressió de la Comissió Jurídica Assessora.

S'aproven els articles 1, 2 i 3 d'aquest capítol.

En entrar a l'article 4, Jiménez de Asúa replica a Horn i li explica que ell, com a President de l'esmentada comissió, ha renunciat a percebre el sou i les assignacions de la classe que siguin i que ni dietes no cobra.

S'aproven els articles 4 i 5.

Es passa al capítol 3; hi ha un petit debat sobre els sous dels jutges. El capítol, tanmateix, és aprovat sense massa problemes, així com els següents, del 4 al 9, amb curts debats sense cap importància.

El dia 29 de novembre es passa a la discussió de la qüestió dels sous que va restar pendent.

Guerra del Ríu, del partit radical, ha presentat un vot particular contra el dictamen, en el qual exposa que les plantilles del Ministeri de Justícia han de ser redactades d'acord amb el decret de 24 de setembre de 1931.

Pren la paraula per defensar el seu vot particular i recorda que no és la primera vegada que es refereix a aquest tema en el Parlament. Demana directament al Ministre d'Hisenda que, en nom del Govern, faci una declaració sobre aquesta qüestió.

Recorda que, pel setembre de 1931, es feren uns plans de reorganització de les plantilles on s'assignaven sus i categories al funcionari, sous que foren abonats a partir d'aquell moment amb les corresponents expedicions de títols administratius del cos. Vingué el Pressupost del 1932 i el Ministeri d'Hisenda va propugnar que els augments restessin sense efecte, però les Corts hi estigueren en contra i, finalment, s'acordà acceptar la posició del Ministre sempre que abans dels Pressupostos actuals es fes la presentació de les Corts de la Llei de l'Estatut del Funcionari i la reorganització dels serveis dels Ministeris, cosa que el Govern no ha fet.

Tot això és una manca de formalitat i de serietat: sous que es concedixen i després es retiren, Estatut que no es presenta, reorganització que no es fa. Hom dona l'excusa que tot això era la conseqüència del desballestament de l'economia motivat per les malversacions de la dictadura, en el qual desballestament la influència d'un Ministre podia fer elevar o no els sous dels funcionaris del seu Ministeri en detriment

dels sous dels funcionaris dels altres Ministeris; fins i tot s'arriben a rebutjar els augments de sous dels farers, el personal més humil dels Ministeris.

El Govern també està interessat a acabar amb aquest abús, és clar, però nosaltres preguntem: per què no ha vingut l'Estatut i la reorganització que havien d'anul·lar aquests abusos?

El punt més llastimós de tot això és que el personal modest: farers, porters dels Ministeris, etc. continua cobrant els mateixos sous d'abans. En canvi, ha entrat personal nou als Ministeris per la porta gran que cobren més que tots els altres. I després diran que no hi ha diners! que ens hem d'estrènyer el cinturó! També s'augmenta en aquest Pressupost el sou dels jutges, però no el d'altres funcionaris del Ministeri de Justícia. En què quedem? Demanem una explicació: qui s'oposa als augments de sous? El Ministre d'Hisenda? Doncs que vingui aquí en Carner i que ens declari en nom del Govern la seva política.

Pren la paraula en Carner per respondre al darrer orador. Està totalment d'acord amb els antecedents explicats per l'orador sobre aquest tema i diu que, en efecte, el Govern no ha portat encara a les Corts l'Estatut del Funcionari i que només a mitges les propostes de reorganització de serveis dels Ministeris. Explica que es va nomenar una Comissió interministerial per a preparar aquest Estatut, que la Comissió s'ha reunit diverses vegades i que té l'afer en estudi, que aquest afer és molt difícil i complicat i que no es pot resoldre així com així; hi ha problemes a resoldre per part de la Comissió que aquesta ha de consultar a diversos organismes i que no hi ha hagut temps material per tenir preparat aquest Estatut en els set mesos que han transcorregut des de l'aprovació del darrer Pressupost.

Explica que als Ministres els manquen hores per poder treballar, que no tenen prou temps, que no es poden treure la feina del damunt; opina que mai cap equip ministerial no havia treballat tant com l'actual, però que amb tot no hi ha hagut temps de preparar l'Estatut, si bé assegura que vindrà aviat.

Guerra del Río pren la paraula per dir que se sent satisfet que el Ministre hagi donat una resposta clara i sincera. Que si no hi ha hagut temps i la feina és molta, què hi farem! Però que si ens hem d'esperar, que s'esperí tothom! Perquè hi ha contrasentits inadmissibles: s'elevan els sous dels jutges i es mantenen els dels farers i porters. D'altra banda, al Ministeri d'Agricultura hi està entrant la gent pel broc gros, amb sous exorbitants amb menyspreu d'altres funcionaris del Ministeri.

Hi ha un petit debat i finalment es posat a votació el vot particular de Guerra del Río que és rebutjat, i s'aproven els articles pendents en la forma proposada pel dictamen, amb la qual cosa resta enllestit el Pressupost del Ministeri de Justícia.

DICTAMEN DE LA COMISION DE PRESUPUESTOS SOBRE EL DE GASTOS DE LA SECCION 3ª DE LAS OBLIGACIONES DE LOS DEPARTAMENTOS MINISTERIALES, "MINISTERIO DE JUSTICIA", PARA 1933

A LAS CORTES CONSTITUYENTES

La Comisión de presupuestos tiene el honor de someter a la aprobación de las Cortes su dictamen sobre la sección 3ª, "Ministerio de Justicia", del Presupuesto de gastos para 1933.

En nota adjunta constan las modificaciones que la Comisión, de acuerdo con órdenes ministeriales recibidas posteriormente, ha introducido en el proyecto; dichas modificaciones establecen una baja en el proyecto de 114.500 pesetas.

Inclúyense como anexos los detalles de los capítulos 3º, 5º (arts. 1º y 7º), para más claro y completo examen del Presupuesto modificado.

SECCION TERCERA

MINISTERIO DE JUSTICIA

Capítul.	Articul.	DESIGNACION DE LOS GASTOS	CREDITOS PRESUPUESTOS	
			Por artículos Pesetas	Por capítulos Pesetas
SERVICIOS DE CARÁCTER PERMANENTE				
Administración Central				
Personal				
1º	1º	Sueldo del Ministro	30.000'00	
	2º	Sueldo del Subsecretario y Directores generales	54.000'00	
	3º	Cuerpo técnico de Letrados de la Subsecretaría	230.000'00	
	4º	Cuerpo facultativo de la Dirección general de los Registros y del Notariado	79.000'00	
	5º	Cuerpo administrativo del Ministerio	645.000'00	
	6º	Servicios especiales	5.000'00	1.043.000'00
Material				
2º	1º	Asignación para la Subsecretaría del Ministerio	60.000'00	
	2º	Idem para la Dirección general de Prisiones	25.000'00	
	3º	Idem para la Dirección general de los Registros y del Notariado	25.000'00	
	4º	Idem para la Comisión jurídica asesora	125.000'00	
	5º	Idem para la Biblioteca del Ministerio	15.000'00	250.000'00

Administración de Justicia			
Personal			
3º	1º Carrera judicial	13.087.400'00	
	2º Ministerio fiscal	3.143.675'00	
	3º Secretariado	1.353.442'50	
4º	Personal administrativo del Tribunal Supremo y de las Audiencias territoriales	440.500'00	
5º	Personal subalterno de Tribunales y Juzgados	1.761.475'00	
6º	Médicos forenses	459.500'00	
7º	Instituto de Análisis Químico-Toxicológico y Laboratorios medicolegales	34.000'00	
8º	Haberes de sustitución de Jueces de primera instancia	60.000'00	20.339.992'50
<u>Material</u>			
4º	1º Palacio de Justicia de Madrid	266.000'00	
	2º Tribunal Supremo	179.000'00	
	3º Audiencias territoriales	198.000'00	
	4º Audiencias provinciales	178.100'00	
	5º Juzgados	299.405'00	
6º	Instituto de Análisis Químico-Toxicológico y Laboratorios medicolegales	8.000'00	
7º	Depósitos judiciales de cadáveres	20.000'00	1.148.505'00
<u>Gastos comunes a la Administración central y a los Tribunales</u>			
5º	1º Gastos de representación	193.500'00	
	2º Indemnizaciones a testigos y peritos y dietas a jurados	3.075.000'00	
	3º Transportes militares	18.750'00	
	4º Dietas y asistencias	450.000'00	
	5º Tribunales Industriales	825.000'00	
	6º Pasajes a Canarias	45.000'00	
	7º Obras, mobiliario y alquileres	240.000'00	
	8º Análisis químicos y ejecución de sentencias	14.000'00	
	9º Cambio de residencia de los funcionarios	25.000'00	
10	Gastos imprevistos y eventuales	70.000'00	4.956.250'00
<u>Gastos diversos</u>			
6º	1º Secretarías particulares	58.000'00	
	2º Gastos de viaje, dietas y asistencias por servicios dependientes de la Dirección general de los Registros y del Notariado	8.000'00	
3º	Obras en el Archivo de protocolos de Madrid	6.500'00	
4º	Subvención para conservación de los Palacios de Justicia de Burgos y La Coruña	16.000'00	

6º	5º Subvención al Patronato de Protección a la mujer	75.000'00	
	6º Consejo Superior de Protección de Menores	67.000'00	
	7º Tribunales tutelares de menores	1.376.945'00	
	8º Distintas atenciones	42.500'00	1.650.445'00
<u>Prisiones</u>			
7º	1º Personal de Prisiones	6.787.500'00	
	2º Personal para servicios especiales	261.285'00	7.048.785'00
<u>Material</u>			
8º	Único Material		13.739.708'00
<u>SERVICIOS DE CARÁCTER TEMPORAL</u>			
9º	" Para subvencionar la construcción, ampliación, restauración, reparación o reforma de edificios destinados a Audiencias y juzgados que costean las Diputaciones provinciales o los Ayuntamientos		60.000'00
<u>EJERCICIOS CERRADOS</u>			
10	" Obligaciones que carecen de crédito legislativo		1.677'70
11	" Obligaciones atrasadas.- Por una sola vez		16.350'00
<u>RESUMEN</u>			
Servicios de carácter permanente			50.176.685'50
Idem de carácter temporal (capítulos 9º y 11)			76.350'00
Ejercicios cerrados			1.677'70
			<u>50.254.713'20</u>

Palacio de las Cortes, 15 de Noviembre de 1932.- El presidente, Isidoro Vergara.- El secretario, José Manteca.

(Diario de Sesiones de las Cortes Constituyentes,
núm. 258, apéndice 5º)

MARINA

El dia 6 de desembre de 1932 s'inicia la discussió dels Pressupostos del Ministeri de Marina.

Comença el debat per la totalitat amb una llarga intervenció de Manteca.

Aquest diputat fa una dura crítica del Pressupost de la Marina Civil. Diu que dels 74 milions destinats a la Marina civil i fetes unes deduccions de terminades, resten solament 59 milions per a aquells serveis.

Diu que això és un excés de burocratisme. Separant la Marina de Guerra de la Marina Civil en dues subsecretaries del mateix Ministeri, s'han hagut de crear uns òrgans administratius i burocràtics que li semblen excessius i que carreguen enormement el Pressupost. Cita xifres i fets concrets a bastament.

Propugna perquè tot el que afecta la Marina Civil (ports, fars, sanitat dels ports, etc.) depengui del Ministeri de Marina, Subsecretaria de la Marina Civil, i no dels altres Ministeris (com Obres Públiques, Governació, etc.)

Explica que manquen escoles de Pesca, aparells radiogoniomètrics i telegrafia sense fil a molts vaixells, així com material per a l'Institut Oceanogràfic.

També critica l'excés de burocratisme als organismes centrals de la Marina Civil. Parla de les primes a la navegació, que són unes quantitats que l'Estat dóna per cada milla i tona de mercaderia conduïda per vaixells espanyols que lluiten amb la competència dels vaixells estrangers, però que atoses les circumstàncies geogràfiques d'Espanya resulta que les primes no tenen l'efectivitat que haurien de tenir ni de bon tros, sinó que en resulta una grossa pèrdua per a la Hisenda.

Les primes a la construcció naval tenen per objecte suprimir la carestia de primeres matèries per a construir vaixells, carestia provocada pels alts aranzels. Diu que aquestes primes no s'han de suprimir, sino al contrari, reforçar-les a través d'institucions de crèdit marítim i revisar-les cada dos anys, pel cap baix.

Les dificultats en el desenvolupament de la Marina Civil s'han d'acabar amb la institució del crèdit marítim. Dóna idees sobre aquest crèdit per tal de poder nacionalitzar el tràfic de la fruita destinada a l'exportació, ja que la flota que fa aquesta funció és molt vella.

Fanjul intervé per comentar que el Pressupost de Marina ha augmentat en 29 milions sobre el total de 260, i que malgrat la seva magnitud no ha vist enlloc un pla del Govern sobre política naval. Diu que el Govern ha comentat algunes vegades la manca d'interès popular en les qüestions marítimes, però que aquesta manca d'interès és molt natural si tenim en compte les poques explicacions que dóna el Govern sobre aquest tema i també la manca d'un pla naval del Govern.

El Ministre ha dit que portaria al Parlament un pla de treball, però això fa deu mesos que ho digué i encara no hem vist res. Quina orientació té el Govern sobre política naval?

En aquest Pressupost es destinen unes quantitats a mantenir les bases navals de la Mediterrània (Cartagena i Maó), però en canvi no s'hi destina res al Ferrol; és sorprenent que la base naval més important no rebí fons de cap mena. Que potser dóna a entendre això que el Govern tem una situació de guerra a la Mediterrània i es prepara? En canvi a l'Atlàntic no es dóna aquesta situació i per tant no hi ha cap preparació? Tanmateix, amb nou milions de pessetes per a aquelles bases, què s'hi vol fer?

Parla tot seguit dels vaixells de guerra. Pregunta quina política pensa seguir el Govern. Segons que sembla, hom vol reconstruir els dos vells cuirassats "Espanya" i "Jaume I". Però, primer cal respondre a una pregunta: Es vol o no es vol fer una política de cuirassats? Si no volem cuirassats per què els reconstruïm, i si volem cuirassats, per què despenem diners en aquestes dues desferres velles i atrotinades? Si hom vol fer una política de cuirassats, que sàpiga que no es pot fer amb xifres míseres i esqualides.

Propugna la separació en Ministeris de les Subsecretaries de Marina Civil i de Guerra.

Suárez Picallo intervé per comentar llargament la crisi de treball al Ferrol; diu que la ciutat depèn totalment de la base naval, que no té cap altre mitjà de vida, que cada vegada la cosa està pitjor, que l'atur és més gros i que cal mantenir la feina al Ferrol a través de les drassanes militars.

Diu que Galícia havia cregut que la República solucionaria els seus problemes, però que ara veu que encara se li han complicat més. Lamenta que la política d'abandonament de la República de les drassanes militars del Ferrol pugui provocar una pertorbació greu en l'àmbit laboral; en aquella població, diu, hi ha un contingent molt important d'obrers especialitzats que, si no troben feina, emigraran i llavors tota aquesta mà d'obra especialitzada en treballs marítimes es perdrà. Finalment, l'orador fa comentaris sobre la crisi del ram de la pesca.

Figuerola O'Neil diu que el Pressupost actual s'assembla massa als Pressupostos de la Monarquia i que no s'hi veu enlloc cap política naval encaminada en un sentit i en un altre.

Denuncia l'agiotisme que hi ha al port de València. Critica les primes a l'exportació perquè diu que ajuden gens a aquesta, que el transport s'ha d'abaratir i que les primes han de ser més eficaces.

Comenta que no hi ha prou carburant acumulat per a les necessitats marítimes, si és que hom preveu un cert perill de guerra. Les forces aèries no estan ni de molt proporcionades a les navals i que no les poden protegir gens. No hi ha radiogoniòmetres ni dragamines ni aigua potable a la base de Cartagena, la qual cosa supera ja el límit: una base naval sense aigua potable!

Parla de les bateries d'Escombreras que no poden disparar. Diu que s'ha de muntar una fàbrica de torpedes perquè ara l'esquadra té torpedes estrangers, els plànols dels quals els coneix tot el món. I l'orador es pregunta si és que hom vol jugar a una carrera d'armaments.

Rizo intervé per preguntar si val la pena despendre diners en construir dos creuers: el "Balears" i el "Canarias", o bé si és més útil portar l'aigua potable a la base de Cartagena. Esmenta que aquest Pressupost ha estat anomenat un Pressupost de reconstrucció naval, i pregunta: podem prendre'ns seriosament aquestes paraules? Demana que se li digui per quin motiu es volen mantenir aquestes ficcions i diu: Quin disbarat representa reconstruir dos cuirassats vells i atrotinats, si un cop reconstruïts, d'aquí uns cinc anys, hom veurà que tornen a estar desfasats! Només haurem despès uns diners en va i llavors, què serà de la Marina de Guerra?

Balbotín intervé per preguntar si la República es prepara per una guerra o per aventures guerreres a la Mediterrània. El poble vol una República pacifista i amb tristesa constata que es despenen els diners en coses de guerra. L'any 1930, el Pressupost de la Marina va pujar a 167 milions; ara, amb la República, puja a 260 milions, com és això? L'augment de despeses de la Marina de Guerra és francament escandalós. Es destinen 66 milions a construccions de nous vaixells! Diuen que no volem agrèdir ningú però en canvi gastem aquestes quantitats en vaixells nous!

Tenint en compte, a més, que aquesta esquadra tampoc no podria servir de res, ja que avui s'usen avions, i no n'hi ha a Espanya, d'avions militars. És que pensem posar-nos d'acord amb el capitalisme francès per a resoldre els nostres afers? I els socialistes que hi ha en aquest saló de sessions, votaran aquest Pressupost? Votaran els crèdits per a augmentar la construcció de vaixells de guerra?

Pérez Madrigal fa un discurs dient que la República, lamentant-ho, no ha fet cap revolució a l'esquadra, els oficials de Marina continuen mantenint el seu esperit classista i tancat, són antirepublicans, si bé de monàrquics no en són pas massa, tampoc; per a ells, la cosa més important és el Cos, la classe per damunt de tot; varen sacrificar l'emblema monàrquic a canvi de mantenir la cohesió de la classe i del cos. Posa de manifest les humiliacions que sofreixen els cossos específics de l'armada enfront del cos general, remarca la baixa moral que s'hi respira per culpa d'aquests fets. Finalment, posa de manifest la impossibilitat física d'anar a una guerra amb aquesta armada.

Roma Rubies, en nom de la Comissió, respon breument sense gaire èmfasi als atacs dels oradors anteriors. Per exemple, justifica les despeses per construccions de vaixells com si fos una cosa obligada, d'acord amb els contractes de construcció amb l'empresa Constructora Naval, S.A.E., afirma el pacifisme dels homes de la República. Diu que a les xifres del Pressupost del 1930 esmentades, cal afegir-hi els pressupostos extraordinaris (el 1932, tots dos junts, l'ordinari i l'extraordinari, varen pujar 285 milions de pessetes).

Hi ha algunes construccions a mig fer que no poden pas ser deturades. Es destina als cuirassats 1.750.000 pessetes, això no és cap modernització (aquesta valdria 32 milions i d'això el dictamen no en parla), però val

la pena de mantenir-los. Construir-los de nou en nou valdria 200 milions i no estem pas per aquestes despeses.

Quant als augments de la Marina civil, hi ha 13 milions per a pagaments d'interessos i amortitzacions de la Transatlàntica. La resta de l'augment del Pressupost a la Marina Civil és molt petita.

Finalment, intervé Ciral, Ministre de Marina, que fa un llarg discurs rebutent els arguments dels oradors anteriors.

El Ministre diu que les directives del Pressupost de Marina per al 1933 són: severitat en les despeses, atenció a les comunicacions marítimes, construccions navals i navegació. Rebutja les censures de burocratització que ha fet Manteca, dient que s'han desenvolupat els òrgans especificats en la llei corresponent i les demarcacions corresponen a la riquesa que s'ha d'atendre a cada lloc. Explica que el problema de la crisi de la construcció naval no es resol forçant les primes a la construcció, o sigui augmentant l'ajuda als constructors; aquesta política tampoc no és vàlida per afavorir la navegació.

No hem d'oblidar que en aquests moments hi ha a Espanya cinc grans drassanes que contenen vaixells i que arreu del món els ports estan plens de vaixells amarrats perquè no tenen feina. Comenta que el Govern té pensada una política naval de la qual no ha fet comentaris públics ja que hi ha un escàs interès per les coses de la mar, a Espanya, incloent-hi els mateixos diputats.

L'any 1926, la dictadura féu un pla de construccions navals que ha estat reconegut per la República: hi ha en construcció els creuers "Canarias" i "Balears", la qual no es pot parar. La nostra política, malgrat tot, no és bèl·lica, volem ser neutrals davant qualsevol conflicte bèl·lic que pugui presentar-se, però, ho podem ser? Aquest interrogant obliga a una política bèl·lica prudent.

Si vingués una guerra i haguéssim d'intervenir-hi, hem de pensar que els mitjans de la Marina són tan minsos que no servirien per a res, ni per a una guerra ofensiva ni tan sols per a una guerra defensiva. La Marina està en plena crisi. No té prou torpedes ni de molt, manquen grans quantitats de grenades, de mines marines, tancs per a guardar combustible i lubricants, i tantes i tantes coses! Tot plegat podria valer uns 200 milions de pessetes. Ho hem de perfeccionar tot, s'han d'adquirir o fabricar municions, vaixells, material de tota mena. Hi ha una quantitat esferidora de problemes. Aquesta és la Marina que va deixar la dictadura!

Els cuirassats són vells i acabats, però no en podem fer construir de nous, és fora de les nostres possibilitats econòmiques, només ens resta la de reconstruir i reparar fins on sigui possible el "Jaume I" i l'"Espanya", i si bé aquestes reparacions són molt importants, un cop fetes podran anar fent llur comesa.

Hi ha el problema del combustible dels vaixells, que ara van amb carbó i que, naturalment, és impossible canviar-los per anar amb petroli, deixant de banda que pel fet de no haver-hi petroli a Espanya dependríem de l'es-

tranger per al seu funcionament i penseu què representa això en temps de guerra! Val més que fem servir els carbons nacionals, però ha calgut per a això solucionar aquest problema fabricant briquetes especials per als esmentats vaixells i ara s'està provant com funcionen les maquinàries. Sembla que serviran i que aniran bé.

Entre els molts problemes hi ha el de l'aigua de Cartagena. Com sabeu, la base naval de Cartagena no té aigua, però això no depèn de la Marina, sinó del Ministeri d'Obres Públiques. Pel que fa a la base naval del Ferrol, el Ministre està d'acord que cal mantenir l'especialització laboral existent en aquella població i que el Govern farà en aquest sentit tot el que pugui.

Després de les rectificacions dels oradors, tots coincideixen a dir que, després del discurs del Ministre, la situació de la Marina encara es presenta molt més lamentable del que hom pensava i que la Marina de Guerra existent és perfectament inútil. Hi ha també comentaris relatius als problemes entre els diferents cossos de la Marina, assenyalant-se en particular l'esperit de casta del cos general de la Marina en detriment dels cossos especialitzats, els quals són víctimes dels seus companys.

Durant el mateix dia 7 de desembre de 1932, i el següent dia 8, es discuteixen i es voten tots els capítols i articles del Pressupost de Marina; les poques esmenes que hi ha són rebutjades a les votacions. El projecte pressupostari del Govern es converteix en realitat.

DICTAMEN DE LA COMISIÓN DE PRESUPUESTOS SOBRE EL DE GASTOS PARA EL AÑO 1932 DE LA SECCIÓN 5ª DE LAS OBLIGACIONES DE LOS DEPARTAMENTOS MINISTERIALES, "MINISTERIO DE MARINA"

A LAS CORTES CONSTITUYENTES

La Comisión de presupuestos tiene el honor de someter a la aprobación de las Cortes su dictamen sobre la sección 5ª, "Ministerio de Marina", de las Obligaciones de los Departamentos ministeriales, del presupuesto de gastos para 1933.

En él se introducen las modificaciones siguientes:

- 1ª. En la subsección 1ª, "Marina militar", capítulo 15, artículo único, "Ejercicios cerrados". Obligaciones que carecen de crédito legislativo", se añade, en virtud de orden ministerial, una nueva relación de "Liquidaciones aprobadas por Hacienda, en orden ministerial de 31 de Octubre de 1932", importante 105.656,89 pesetas;
- 2ª. En la subsección 2ª, "Marina civil", capítulo 1º, "Personal", artículo único, concepto "Departamento de Comercio y técnica de la pesca" (página 14 del detalle del proyecto), en lugar de un auxiliar A. de O. de la 1ª sección, dirá "Un auxiliar de Ictiometría A. de O. de la 1ª sección", sin variar la consignación;
- 3ª. En el mismo capítulo, concepto "Servicio semafórico.- Cuerpo de vigías" (página 51), los 43 ordenanzas a 2.400 pesetas pasan a 3.000, y la cifra a ellos destinada es, por tanto, de pesetas 129.000 en lugar de 103.200;
- 4ª. En compensación del aumento anterior se bajan 25.800 pesetas en el mismo capítulo, concepto "Quinquenios, diferencias de sueldos, gratificaciones, dietas, asignaciones, etc.", apartado "Para gastos imprevistos de personal a que pueda dar lugar la nueva organización y para anticipos reintegrables a los que se concede este derecho", cuya consignación queda reducida de 110.000 pesetas que tenía señaladas a 84.200;
- 5ª. En el mismo capítulo y concepto (Página 52), se bajan 114.000 pesetas en el apartado "Para dietas por Comisiones del servicio y pasajes del personal y sus familias, cuando reglamentariamente corresponda", quedando, por tanto, reducida la consignación asignada al mismo a 186.000 pesetas; y se crean a continuación dos apartados nuevos concebidos así: "Para uniformes y armamentos de los Cuerpos de Vigilancia marítima y de pesca en mar y tierra, 100.000 pesetas" y "Para pago de una reproducción de la carabela Santa María, 14.000 pesetas", partidas ambas que suman igual cantidad que la rebajada en dicho apartado;
- 6ª. En la misma subsección 2ª, capítulo 2º, artículo 2; "Primas, subvenciones y otros gastos", en el apartado "Para primas a la construcción nacional devengadas en el año anterior al ejercicio en curso, según real de

creto-ley de 21 de Agosto de 1925", se suprimen las últimas palabras, a saber: "y real decreto de 31 de Diciembre de 1929", sin variar la consignación;

7ª. En el mismo capítulo y artículo la consignación del último apartado "Para satisfacer al Banco de Crédito Industrial...", queda reducida a 1.930.000 pesetas, con una baja, por tanto, de 70.000 pesetas.

Como consecuencia de las anteriores modificaciones, resulta, en relación con el primitivo proyecto, un aumento de 35.656'89 pesetas.

SECCIÓN QUINTA

MINISTERIO DE MARINA

Capít. Artíc.	DESIGNACIÓN DE LOS GASTOS	Créditos presupuestos	
		Por artículos Pesetas	Por capítulos Pesetas
<u>SUBSECCIÓN PRIMERA</u>			
MARINA MILITAR			
Administración central			
SERVICIOS DE CARACTER PERMANENTE			
<u>Personal</u>			
1ª	1ª Sueldo del Ministro	30.000'00	
	2ª Centros y Dependencias del Ministerio y jurisdicción de Marina en Madrid	861.717'00	
	3ª Secretaría auxiliar y servicios especiales	26.500'00	918.217'00
<u>MATERIAL</u>			
2ª	Único Centros y Dependencias del Ministerio y jurisdicción de Marina en Madrid		295.250'00
DEPARTAMENTOS, BASES NAVALES PRINCIPALES, SECUNDARIAS Y ARSENALES. <u>Personal</u>			
3ª	1ª Bases navales principales y secundarias	3.291.612'00	
	2ª Arsenales	2.005.574'00	5.297.186'00
<u>Material</u>			
4ª	1ª Bases navales principales y secundarias	331.131'00	
	2ª Arsenales	1.104.136'00	1.435.267'00
CUERPOS PATENTADOS, SUBALTERNOS, AUXILIARES Y SITUACIÓN DE RESERVA			
5ª	1ª Cuerpos patentados	7.261.500'00	
	2ª Cuerpos auxiliares y subalternos	16.399.750'00	23.661.250'00

.../..

FUERZAS NAVALES			
<u>Personal</u>			
6ª	1ª Fuerzas navales	21.633.125'00	
	2ª Fuerzas aeronavales	3.042.588'00	24.675.713'00
<u>Material</u>			
7ª	1ª Consumo de máquinas	12.000.000'00	
	2ª Municiones, pertrechos, servicios de tiro y material de inventario	14.358.781'00	
	3ª Talleres, entretenimiento de aparatos y material, fuerzas aeronavales	3.000.000'00	29.358.781'00
INFANTERÍA DE MARINA			
<u>Personal</u>			
8ª	Único Haberes de la fuerza		2.047.318'00
<u>Material</u>			
9ª	" Para las fuerzas de Infantería de Marina		274.330'00
ESTABLECIMIENTOS CIENTÍFICOS Y CENTROS DE INSTRUCCIÓN			
10ª	" Personal		2.373.946'00
11ª	" Material		413.398'00
GASTOS DIVERSOS			
<u>Personal</u>			
12ª	1ª Aumentos de sueldo, gratificaciones y premios	2:900.000'00	
	2ª Indemnizaciones, dietas por comisiones especiales y premios para cruces pensionadas	1.73.000'00	
	3ª Pasajes, transportes, socorro y otros gastos	1.125.000'00	
	4ª Accidentes del trabajo	25.000'00	5.823.000'00
<u>Material</u>			
13ª	1ª Hospitales	1.510.540'00	
	2ª Carenas, reparaciones y otros gastos	8.452.750'00	
	3ª Reparaciones y ampliaciones en los edificios de fuera de los Arsenales	600.000'00	
	4ª Subvenciones y gastos generales	827.300'00	11.390.590'00
<u>107.964.246'00</u>			
SERVICIOS TEMPORALES			
14ª	Único Nuevas construcciones de buques, obras en las Bases navales y otras atenciones		66.254.632'00
EJERCICIOS CERRADOS			
15ª	" Obligaciones que carecen de crédito legislativo		1.170.578'89

.../..

SUBSECCIÓN SEGUNDA

MARINA CIVIL

1º	Único Personal		8.898.451'00
2º	1º Material	780.949'00	
	2º Subvenciones, primas y otros gastos	<u>74.872.096'00</u>	<u>75.653.045'00</u>
			<u>84.551.496'00</u>

SUBSECCIÓN TERCERA

INTERVENCIÓN CIVIL

1º	Único Personal		736.000'00
2º	" Material		<u>16.800'00</u>
			<u>752.800'00</u>

RESUMEN

Servicios de carácter permanente:			
	Subsección 1ª. Marina militar		107.964.245'00
	" 2ª. Idem civil		84.551.496'00
	" 3ª: Intervención civil		<u>752.800'00</u>
			193.268.542'00
Servicios de carácter temporal:			
	Subsección 1ª. Marina militar		66.254.632'00
	Ejercicios cerrados		<u>1.170.578'89</u>
			<u>260.693.752'89</u>

Palacio de las Cortes, 22 de Noviembre de 1932.- El presidente, Isidoro Vergara.- El secretario, José Manteca.

(Diario de Sesión de las Cortes Constituyentes,
núm. 262, apéndice 3º)

VOTO PARTICULAR DEL SR. TORRES CAMPAÑA A LA SUBSECCIÓN 2ª, CAP. 1º, ARTICULO UNICO DEL DICTAMEN DE LA COMISIÓN DE PRESUPUESTOS SOBRE EL DE GASTOS PARA 1933 DE LA SECCIÓN 5ª DE LAS OBLIGACIONES DE LOS DEPARTAMENTOS MINISTERIALES, "MINISTERIO DE MARINA".

A LAS CORTES CONSTITUYENTES

El Diputado que suscribe, lamentando disentir del criterio de sus compañeros de Comisión, tiene el honor de formular el siguiente voto particular al presupuesto de Marina:

El capítulo 1º, artículo único, Sección 2ª, "Personal", Sección de Industrias derivadas.- Departamento de Biología Marina", deberá quedar redactado así:

	<u>Pesetas</u>
"Un director de Laboratorio, jefe de Negociado de primera. Licenciado en Ciencias Naturales (sueldo o gratificación proporcional, según Reglamento	8.000
Un ayudante, jefe de Negociado de tercera. Licenciado en Ciencias Naturales (sueldo o gratificación proporcional, según Reglamento	6.000"

Palacio de las Cortes Constituyentes, 29 de Noviembre de 1932.- Manuel Torres Campaña.

(Diario de las Cortes Constituyentes,
núm. 266, apéndice 1º)

ENMIENDA DEL SR. RODRIGUEZ PIÑERO AL CAP. 14, EPIGRAFES "CONSTRUCCIÓN DE BUQUES AUXILIARES" Y "HABILITACIÓN DE LOS BUQUES EN SERVICIO", DEL DICTAMEN DE LA COMISIÓN DE PRESUPUESTOS SOBRE EL DE GASTOS PARA 1933 DE LA SECCIÓN 5ª DE LAS OBLIGACIONES DE LOS DEPARTAMENTOS MINISTERIALES, "MINISTERIO DE MARINA"

Enmiendas que formulan los Diputados que suscriben al capítulo 14 del presupuesto de Marina, en las secciones y epígrafes que se detallan, sin que las mismas signifiquen aumento alguno en las cantidades consignadas en dicho capítulo, sino distribución obligada de las mismas:

	<u>Pesetas</u>
Al epígrafe "Construcción de buques auxiliares".- Dice su sección primera: Seis remolcadores de 100 toneladas (primera anualidad de un total de 1.800.000 pesetas)	300.000
La misma se dividirá en dos secciones, que dirán así: Para la construcción de tres remolcadores de 100 toneladas en los Astilleros de la ribera gaditana	150.000
Para la construcción de tres remolcadores de a 100 toneladas (distribución de la primera anualidad de un total de 1.800.000)	<u>150.000</u>
Total	300.000

(No hay aumento)

La segunda sección quedará redactada así:

Para la construcción de dos aljibes de 300 toneladas en los Astilleros denominados de Matagorda (Cádiz) (primera anualidad de un total de 1.500.000)	250.000
--	---------

Lo demás como se halla en el dictamen 2.

A la sección del capítulo ..., artículo... que dice:
"Habilitación de los buques en servicio":

Recorrida en el acorazado "España". Se añadirá, "a efectuar en los Astilleros Echevarrieta, de Cádiz, o dique que posee la Constructora Naval, elección del Ministro, previo informe técnico"	<u>1.750.000</u>
---	------------------

Palacio de las Cortes, a 28 de Noviembre de 1932.- Santiago Rodríguez Piñero.- Manuel Marraco.- Gerardo Abad Conde.- José Terrero.- Rafael Salazar Alonso.- Rafael Guerra del Río.- Antonio Tuñón de Lara.

(Diario de Sesiones de las Cortes Constituyentes, núm. 266, apéndice 3º)

ENMIENDA DEL SR. BASTERRECHEA A LA SUBSECCIÓN 2ª, CAP. 2º, ART. 2º, DEL DICTAMEN DE LA COMISIÓN DE PRESUPUESTOS SOBRE EL DE GASTOS PARA 1933 DE LA SECCIÓN 5ª DE LAS OBLIGACIONES DE LOS DEPARTAMENTOS MINISTERIALES "MINISTERIO DE MARINA"

A LAS CORTES CONSTITUCIONALES

El dictamen de la Comisión de presupuestos sobre el de gastos de la Sección 5ª, "Ministerio de Marina", propone que se introduzcan en éste varias modificaciones, y entre ellas, la 6ª, que dice que "en la Subsección 2ª, capítulo 2º, artículo 2º, "Subvenciones, primas y otros gastos", en el apartado "Para primas a la construcción nacional, devengadas en el año anterior al ejercicio en curso, según real decreto-ley de 21 de Agosto de 1925", se supriman las últimas palabras; a saber: "y real decreto de 31 de Diciembre de 1929", sin variar la consignación.

Los firmantes estiman que esa supresión del último inciso es acertada, porque el real decreto de 1929, que se cita, fué prácticamente derogado por el decreto del Gobierno Provisional de la República de 23 de Junio de 1931 ("Gaceta de Madrid", del 25, pág. 1.641).

Eso no obstante, los que suscriben creen que la rectificación no es completa y, a su juicio, el texto debe decir --y lo formulan como enmienda-- así:

"Para primas a la construcción nacional, devengadas y liquidadas en los años anteriores al ejercicio en curso, según real decreto-ley de 21 de Agosto de 1925", convalidado, como incluido en el Grupo D), como consecuencia de la revisión ordenada por el decreto de 15 de Abril de 1931, por el de la misma fecha, antes indicada, de 23 de Junio (en la citada "Gaceta", del 25, página 1.642):

Tal decreto de 21 de Agosto de 1925 y 23 de Junio de 1931 dicta normas para la liquidación y pago de las primas, así a la navegación como a la construcción naval. Ciertamente es que por la misma índole del asunto, y por tratarse del abono de las primas correspondientes a servicios ya efectuados y a construcciones ya ejecutadas, es ineludible que los trámites para cifrar su cuantía y llegar a hacerlas efectivas, han de seguirse una vez terminado el año en que se devengan. En este principio descansan las prescripciones del mencionado decreto --y de su reglamento de 6 de Septiembre siguiente--; pero el que las liquidaciones se efectúen por "ejercicios anuales", como se expresa en el art. 21, no quiere decir que deban comprender tan sólo el ejercicio anterior, sino más bien lo contrario y de todos modos indispensable, como es que se hagan por ejercicios vencidos, no existe en el decreto prohibición ni inconveniente de ninguna clase para que comprendan varios ejercicios por primas devengadas y no satisfechas.

Además, las circunstancias actuales de la construcción naval, desgradadamente desfavorables, como es bien notorio, producirían el resultado para-

déjico de que con la consignación propuesta, al mismo tiempo que resultaría un exceso considerable no aplicado, porque en el "ejercicio anterior" o sea en 1932, han sido mucho menos importantes las construcciones navales, en cambio, a las efectuadas en 1931, de mayor volumen, que no han podido obtener sus primas con la consignación del presupuesto hay en curso, no les serían satisfechas con aquel exceso, por la expresión literal de referirse únicamente al "ejercicio anterior".

Por todo ello, y en definitiva, los Diputados firmantes proponen la enmienda en los términos expuestos, para que, mediante ella, puedan hacerse efectivas las primas a la construcción naval, devengadas ya y aún pendientes, sin variar por ello en lo más mínimo la cifra de la consignación.

Palacio de las Cortes, 28 de Noviembre de 1932.- Francisco Basterrechea.- José Horn.- Marcelino Oreja Elósegui.- Jesús María de Leizaola.- José A. de Aguirre.- Manuel de Eguileor.- Manuel Robles.

(Diario de Sesiones de las Cortes Constituyentes,
núm. 266, apéndice 4º)

ENMIENDA DEL SR. ROLDÁN A LA SUBSECCIÓN 2ª DEL DICTAMEN DE LA COMISIÓN DE PRESUPUESTOS SOBRE EL DE GASTOS PARA 1933 DE LA SECCIÓN 5ª DE LAS OBLIGACIONES DE LOS DEPARTAMENTOS MINISTERIALES, "MINISTERIO DE MARINA"

A LAS CORTES CONSTITUYENTES

Al capítulo 1º artículo único:

Los Diputados que suscriben tienen el honor de proponer a la deliberación y aprobación de las Cortes la siguiente enmienda al dictamen de la Comisión de presupuestos, sobre las obligaciones sección 5ª, "Ministerio de Marina", de las Obligaciones de los Departamentos ministeriales.

En la subsección 2ª, capítulo 1º, artículo único, concepto "Sección de Industrias derivadas", se añadirá:

"Instituto Español de Oceanografía", en el epígrafe; quedando redactado así:

"Un jefe director del Instituto de Oceanografía, licenciado en Ciencias físicas, químicas o naturales, con el sueldo o gratificación de 12.000 pesetas."

Palacio de las Cortes a 29 de Noviembre de 1-32.- José María Roldán.- Antonio de la Villa.- Justo Villanueva.- César Juarros.- Ramón Gil Roldán.- Edmundo Alfaro.- Manuel H. Ayuso.

Al capítulo 2º, art. 1º:

En el detalle que integra el capítulo 2º, artículo 1º de la subsección 2ª (Marina civil) del "Ministerio de Marina", aparecen las siguientes partidas:

Para gastos de local de los departamentos centrales del Instituto Español de Oceanografía, biblioteca, colecciones, indemnización a profesores nacionales o extranjeros encargados de campañas, becas o pensiones para perfeccionamiento de estudio dentro y fuera de España, al personal del Instituto Español de Oceanografía, 35.000 pesetas. Para material y funcionamiento de los Departamentos Centrales del Instituto Español de Oceanografía, 17.000 pesetas.

Química	10.000
Biología	3.500
Oceanografía	3.500
	<u>17.000</u>

Para material y funcionamiento de los laboratorios costeros:

Vigo	15.000
Canarias	15.000
Baleares	12.000
Málaga	12.000
Santander	12.000
	<u>66.000</u>

Para gastos de instalación del Laboratorio de Vigo	25.000
Para dietas y gastos de viaje al personal del Instituto que se ha comisionado para asistir a los organismos internacionales a que esté adherida España	30.600
Idem id.id. para realizar campañas oceanográficas	15.000
Para las cuotas internacionales que han de satisfacer por la participación de España en el Consejo Internacional para la exploración del mar y en la Comisión Internacional para la exploración científica del Mediterráneo	69.000

Partidas todas que afectan a los servicios encomendados al Instituto Español de Oceanografía y que suman en total 257.600 pesetas.

El examen de estas partidas pone de manifiesto la insuficiencia con que han sido dotados algunos servicios de indispensable funcionamiento, la imposibilidad de fijar "a priori" partidas como la que se consigna para la participación de España en los consejos internacionales, ya que esta cantidad está sujeta a la fluctuación del cambio en la época en que deba hacerse efectiva.

La distribución que el proyecto de Presupuestos para 1933 hace de los créditos de material para el Instituto Español de Oceanografía hará imposible, si no se recurre a los créditos extraordinarios, la continuación de los trabajos nacionales e internacionales y no permite continuar las publicaciones fruto de estos trabajos que tan alto han elevado sus precios mundiales. Para evitar o atenuar, a lo menos, este funesto resultado hay sólo un medio, sin alterar la cifra total que se le concede: reunir los varios y abigarrados conceptos del proyecto como figuraron en proyectos anteriores y que diga: "Para todos los servicios nacionales e internacionales confiados al Instituto Español de Oceanografía, 257.600 pesetas"

Por lo expuesto, los Diputados que suscriben tienen el honor de proponer a las Cortes:

Que al confeccionarse el detalle del presupuesto de Marina, subsección 2ª (Marina civil), capítulo 2º, art. 1º, "Material", las cantidades detalladas para el Instituto Español de Oceanografía, que comienza con la partida "Para gastos de local de los Departamentos, etc.", 35.000, y termina "Para las cuotas internacionales, etc.", pesetas 69.000, que suman un total de 257.600 pesetas, se consignen en la forma siguiente:

"Para todos los servicios nacionales e internacionales que estén confiados o se confíen al Instituto Español de Oceanografía, 257.600 pesetas."

Palacio de las Cortes, a 29 de Noviembre de 1932.- José María Roldán.- Justo Villanueva.- César Juarros.- Antonio de la Villa.- Ramón Gil Roldán.- Edmundo Alfaro.- Manuel Hilarario Ayuso.

(Diario de Sesiones de las Cortes constituyentes, núm. 266. apéndice 5º)

VOTOS PARTICULARES DE LOS SRES. FANJUL Y CALDERÓN A LOS CAPÍTULOS 5º, 6º, 7º, 14 Y A DIVERSOS CAPÍTULOS DEL DICTAMEN DE LA COMISIÓN DE PRESUPUESTOS SOBRE EL DE GASTOS PARA 1933 DE LA SECCIÓN 5ª DE LAS OBLIGACIONES DE LOS DEPARTAMENTOS MINISTERIALES. "MINISTERIO DE MARINA"

A LAS CORTES CONSTITUYENTES

Los Diputados que suscriben, lamentando discrepar del criterio de sus compañeros de Comisión, tienen el honor de formular al proyecto de presupuestos del Ministerio de Marina los siguientes votos particulares:

Al capítulo 5º, art. 2º:

Interin no acuerda el Parlamento, a propuesta del Gobierno, un programa de política naval, se deja en suspenso el aumento que supone la reorganización de los Cuerpos auxiliares.

Al capítulo 6º, art. 1º:

Se suprimirán las consignaciones para los acorazados, y por lo menos la del "España".

Al capítulo 7º, art. 1º:

Debe quedar sin efecto la reducción efectuada para consumo de máquinas.

Al capítulo 14, artículo único:

Deberán ser baja en él los siguientes créditos:

4.143.018 pesetas para terminación del buque planero, para permitir la revisión de su presupuesto.

1.750.000 pesetas para recorrido del acorazado "España".

5.750.000 pesetas para adquisición del taller de torpedos, interin no se apruebe el programa naval.

Estas cantidades, de no ser economizadas, podrían destinarse a construir en Cartagena un dique para acorazados y barcos de gran tonelaje.

A diversos capítulos

Se anularán los aumentos consignados por la aplicación del decreto de 22 de Marzo concediendo la graduación de alférez de fragata a los auxiliares primeros y segundos de los Cuerpos auxiliares.

Palacio de las Cortes, 1º de Diciembre de 1932.- Joaquín Fanjul.- Abilio Calderón.

(Diario de Sesiones de las Cortes Constituyentes, núm. 268, apéndice 4º)

ENMIENDA DEL SR. ROLDÁN A LA SUBSECCIÓN 2ª, CAP. 2º, ART. 1º, DEL DICTAMEN DE LA COMISIÓN DE PRESUPUESTOS SOBRE EL DE GASTOS PARA 1933 DE LA SECCIÓN 5ª DE LAS OBLIGACIONES DE LOS DEPARTAMENTOS MINISTERIALES, "MINISTERIO DE MARINA"

ALAS CORTES CONSTITUYENTES

Los Diputados que suscriben tienen el honor de proponer a la deliberación y aprobación de las Cortes la siguiente enmienda al capítulo 2º, artículo 1º, de la subsección 2ª de la sección 5ª, de los Presupuestos generales del Estado, "Ministerio de Marina":

"Que las cantidades determinadas para el Instituto Español de Oceanografía en el capítulo 2º, art. 1º, de la subsección 2ª de la sección 5ª, "Ministerio de Marina", y que empieza con la partida "Para gastos de local de los Departamentos centrales del Instituto Español de Oceanografía, etc.", 35.000 pesetas, y termina con la partida "Para las cuotas internacionales que han de satisfacerse, etc.", 69.000 pesetas, y que suman en total 257.600 pesetas, queden distribuidas en la siguiente forma:

	<u>Pesetas</u>
Alquiler y gastos de locales y oficinas de los Departamentos centrales del Instituto Español de Oceanografía	34.000
Material, funcionamiento y nuevas instalaciones de los Departamentos centrales del Instituto Español de Oceanografía	17.000
Alquileres, material y gastos del funcionamiento de los laboratorios costeros de Canarias, Baleares, Málaga y Santander, a 12.000 pesetas	48.000
Para los gastos que motive este año la instalación del laboratorio de Vigo y su funcionamiento	25.000
Para dietas y gastos de viaje del personal del Instituto que sea comisionado para asistir a los organismos internacionales a que esté adherida España	30.000
Idem id. id. para preparar y realizar campañas oceanográficas	17.000
Para las cuotas internacionales que han de satisfacerse por la participación de España en el Consejo internacional para la exploración científica del mar en la Comisión internacional para la exploración científica del Mediterráneo y en el Consejo Oceanográfico Iberoamericano	74.000
Para biblioteca, colecciones, indemnizaciones a especialistas españoles o extranjeros, que den cursos o conferencias, o tomen parte en campañas; gastos de	

los cursos ordinarios; comisiones y becas al personal del Instituto para realizar trabajos especiales en los laboratorios costeros o perfeccionar sus estudios dentro o fuera de España

12.600

Partidas todas que suman el mismo total de 257.600 pesetas, sin aumento alguno."

Palacio de las Cortes, 1º de Diciembre de 1932.- José María Roldán.- Gregorio Arranz.- César Gusano.- Fermín Aranda.- Pedro Gómez Chaix.- Ramón Gil Roldán.- José Domínguez Barbero.

(Diario de Sesiones de las Cortes Constituyentes, núm. 268, apéndice 5º)

ENMIENDAS DEL SR. RIZO A LOS CAPÍTULOS 1º, 3º, 11, 12 y 14 DEL DICTAMEN DE LA COMISIÓN DE PRESUPUESTOS SOBRE EL DE GASTOS PARA 1933 DE LA SECCIÓN 5ª DE LAS OBLIGACIONES DE LOS DEPARTAMENTOS MINISTERIALES, "MINISTERIO DE MARINA"

A LAS CORTES CONSTITUYENTES

Al capítulo 1º, art. 2º:

Los Diputados que suscriben tienen el honor de proponer la siguiente enmienda al capítulo 1º, artículo 2º del dictamen del presupuesto del Ministerio de Marina.

En el concepto "Secretaría particular y técnica del subsecretario", donde dice: "un capitán de Corbeta, jefe del Detall del Cuerpo de Auxiliares de los servicios técnicos de Arsenales", debe decir:

"Un comandante de Ingenieros navales o comandante de Ingenieros-Artilleros, jefe del Detall, etc."

Palacio de las Cortes, 30 de Noviembre de 1932.- Angel Rizo.- Fernando Rey Mora.- Gerardo Carreres.- Alvaro Pascual Leone.- Andrés Orozco.- Salvador Martínez Moya.- José Domínguez Barbero.- Ramón González Sicilia.- Sebastián Banzo.- Firma ilegible.

Al capítulo 3º, art. 1º:

Los Diputados que suscriben tienen el honor de proponer la siguiente enmienda al capítulo 3º, artículo 1º del dictamen de presupuesto del Ministerio de Marina.

La partida de 5.400 pesetas que se baja del anterior presupuesto, por el concepto que se expresa, debe desaparecer, subsistiendo dicha partida con la siguiente distribución:

	<u>Pesetas</u>
"Para las de teléfono y locomoción de los tres capitanes-médicos y asistencia de personal en las Bases navales principales, a 1.200 pesetas	3.600
Para las de idem id. de los tres auxiliares primeros de Sanidad de idem id., a 600 pesetas	1.800"

Palacio de las Cortes, 30 de Noviembre de 1932.- Ángel Rizo.- Fernando Rey Mora.- Ramón González Sicilia.- Gerardo Carreres.- José Domínguez Barbero.- Alvaro Pascual Leone.- Andrés Orozco.- Salvador Martínez Moya.- Sebastián Banzo.- Firma ilegible.

Al capítulo 11, artículo único:

Los Diputados que suscriben tienen el honor de proponer la siguiente en-

mienda al capítulo 11, artículo único del presupuesto de Marina.

En los referidos capítulo y artículo se agregará la siguiente partida:

	<u>Pesetas</u>
"Para establecer dos Escuelas de Maestranza:	
En el Ferrol	10.000
En Cartagena	10.000"

Palacio de las Cortes, 30 de Noviembre de 1932.- Angel Rizo.- Fernando Rey Mora.- José Domínguez Barbero.- Salvador Martínez Moya.- Gerardo Carreres.- Andrés Orozco.- Ramón González Sicilia.- Sebastián Banzo.- Alvaro Pascual.- Firma ilegible.

Al capítulo 12, art. 4º:

Los Diputados que suscriben tienen el honor de proponer la siguiente enmienda al capítulo 12, art. 4º del presupuesto del Ministerio de Marina:

"La partida de 25.000 pesetas "precedentes de trabajo para el personal de obreros accidentales", transferida a este capítulo y artículo del capítulo 14, artículo único, debe ser dada de baja por no existir obreros accidentales."

Palacio de las Cortes, 30 de Noviembre de 1932.- Angel Rizo.- Fernando Rey Mora.- Alvaro Pascual Leone.- Gerardo Carreres.- Andrés Orozco.- Salvador Martínez Moya.- José Domínguez Barbero.- Ramón González Sicilia.- Sebastián Banzo.- Firma ilegible.

Al capítulo 14, artículo único:

Los Diputados que suscriben tienen el honor de proponer la siguiente enmienda al capítulo 14 del presupuesto del Ministerio de Marina:

"La partida de 3.724.210 pesetas consignada para "completar la dotación de municiones de buques, previsto para cuatro años, realización parcial", debe desaparecer."

Palacio de las Cortes, 30 de Noviembre de 1932.- Angel Rizo.- Fernando Rey Mora.- Gerardo Carreres.- Alvaro Pascual Leone.- Andrés Orozco.- José Domínguez Barbero.- Ramón González Sicilia.- Salvador Martínez Moya.- Sebastián Banzo.- Firma ilegible.

Al capítulo 14, artículo único:

Los Diputados que suscriben tienen el honor de proponer la siguiente enmienda al capítulo 14, artículo único del presupuesto de Marina:

"La partida de 25.000 pesetas "precedentes de trabajo para el personal de obreros accidentales", debe darse de baja y haberse transferido esa cifra al capítulo 12, art. 4º"

Palacio de las Cortes, 30 de Noviembre de 1932.- Angel Rizo.- Gerardo Carreres.- Alvaro Pascual Leone.- Fernando Rey Mora.- José Domínguez Barbero.- Andrés Orozco.- Salvador Martínez Moya.- Ramón González Sicilia.- Sebastián Banzo.- Firma ilegible.

Al capítulo 14, artículo único:

Los Diputados que suscriben tienen el honor de proponer la siguiente enmienda al capítulo 14, artículo único del presupuesto del Ministerio de Marina:

"La partida de 5.750.000 pesetas "Para adquisición fábrica de torpedos (primera anualidad)", debe ser baja."

Palacio de las Cortes, 30 de Noviembre de 1932.- Angel Rizo.- Alvaro Pascual Leone.- Fernando Rey Mora.- Gerardo Carreres.- Andrés Orozco.- José Domínguez Barbero.- Salvador Martínez Moya.- Ramón González Sicilia.- Sebastián Banzo.- Firma ilegible.

(Diario de Sesiones de las Cortes Constituyentes,
n.º 269, apéndice 1ª)

OBRES PÚBLIQUES

El día 29 de novembre comença la discussió del Pressupost del Ministeri d'Obres Públiques.

Pren la paraula, en la discussió per a la totalitat, Santacruz per repetir novament allò que ja havia dit vuit mesos enrera en discutir els Pressupostos del 1932. Diu que aquell Pressupost era una còpia dels del temps de la dictadura i que l'actual és una còpia de l'anterior, excepte en petits detalls.

Propugna, en primer lloc, que els Pressupostos dels Ministeris passin primer per la Comissió parlamentària del corresponent Ministeri, abans d'anar a la Comissió d'Hisenda, ja que si el pressupost ha de regular la vida d'un Ministeri durant tot un any, és lògic que la Comissió del Departament n'estigui al corrent i hagi col·laborat a la seva redacció. D'altra banda, la Comissió del Departament pot tenir idees sobre el mateix Departament que no té ni pot tenir la Comissió d'Hisenda, en vista a la reorganització dels Departaments.

Analitza l'evolució històrica del Pressupost d'Obres Públiques que es pot resumir en el quadre següent:

	1902	1915	1922	1933
Total del pressupost	971	1.128	3.044	4.711
Total del M. d'Obr. Públ.	74	184	446	868
% s/ Pres. total de la Nació	7'6	16'3	14'6	18'0
Carreteres	31	94	194'8	188'0
Obres hidràuliques	4'5	14'0	45'7	172'0
Ferrocarrils	3'5	11'0	57'8	24'0
Ports	3'5	16'0	42'6	84'0

(xifres en milions)

Els augments del sector carreteres han seguit el compàs dels augments dels jornals.

L'orador es pregunta si realment hi ha un pla complet d'Obres Públiques; si existeix, si s'acabarà o si passarà com en el temps de la dictadura en què com que mancaven els diners, les obres es paraltzaven i ara encara estan a mig fer? Comenta la competència que es fan el ferrocarril i la carretera, fet que suposa un desordre en les assignacions d'Obres Públiques. Diu que es fan ferrocarrils sense motiu, obres hidràuliques per a regadius que no serveixen per a aquest fi o en llocs que no tenen necessitat, etc. Tot això és conseqüència de la inexistència d'un pla preconcebut.

Propugna el desenvolupament de les Obres Hidràuliques que permetin evitar la despesa de carbó anglès.

Lamenta la poca informació que hi ha sobre les Obres Hidràuliques i repeteix que no es veu enlloc un pla concebut sobre treballs i actuació.

Hi ha tot seguit una petita rèplica de Roma Rubies, de la Comissió, en la qual lamenta que Santacruz hagi dit que aquest Pressupost és una còpia dels anteriors del temps de la dictadura. Ell opina, en canvi, que aquest Pressupost és un gran encert. Fa un comentari entusiasta dels projectes del Ministeri i acaba planyent-se que Santacruz sigui tan pessimista, perquè, diu, ell no n'és gens.

Marraco, del partit radical, intervé en la discussió. Comenta el poc temps que tenen els diputats per estudiar el Pressupost, amb l'aggravant que les partides estan englobades i mai desglossades, cosa que acaba de fer més difícil el seu estudi.

Els diners assignats a les obres no podran ser despeses en el termini de l'any, dins de l'exercici, afirma; si ara s'aprova l'assignació, hom diu que el març vinent vindrà el pla d'obres que s'està estudiant i llavors que passarà; Evidentment no es podrà tirar endavant fins que no estigui aprovat aquest Pressupost. Per tant, hi haurà ben poc temps per a despendre els diners dins l'any 1933. Fer tota la tramitació administrativa i fer les obres, és pràcticament impossible en un any. Això demostra que els procediments emprats per l'administració en les construccions d'Obres Públiques són inadequats als volums de les obres a què hom arribat en l'actualitat.

D'altra banda, els usuaris d'aquestes obres, els que n'han de rebre els beneficis, no s'interessen per res ni en els projectes ni en les obres ni en els pagaments. L'any 1911, els usuaris col.laboraren en l'administració de les despeses de les obres. Ara, en canvi, tot i gastant una quantitat molt més grossa no hi ha tal col.laboració.

Per exemple, els industrials transportistes, per què no prenen part en l'administració de la construcció de les carreteres, una cosa tan important per a ells com aquesta? Ara solament s'interessa per les obres el funcionari d'Obres Públiques. Però el fet encara és més greu si pensem en les Obres Hidràuliques que poden proporcionar regadiu a moltíssimes famílies o a lliars terres; els futurs usuaris tampoc no hi estan interessats.

Després es refereix al decret del juny de 1931 que convertia les Confederacions Hidrogràfiques en Mancomunitats, en el qual únicament l'Estat actuava en dits organismes i l'usuari n'era excluds. Comenta que, segons la llei de Comptabilitat de l'Estat, en finalitzar l'any s'ha de fer un detall de la situació de les obres, especificant la quantitat que tenen assignada, què s'ha despès, allò que hi ha compromès, pagat i pendent, però que, tal com es porta l'Administració i amb el retard en la posada en marxa del pla, difícilment hom podrà comunicar aquest detall de les Obres.

D'altra banda, sembla que el Ministeri ja té o deu tenir un pla per a despendre els milions assignats; el que passa és que no el deu voler portar aquí, ja que no tenir-lo, en aquestes altures, seria un absurd, i si el té i no el vol portar, què n'hem de pensar?

Però hi ha un altre punt de desorientació: hom no sap si el Govern confia en la restauració de la riquesa pública en allò que es refereix a l'Agricultura, ja sigui com a conseqüència de la Reforma Agrària, a la qual es destinen 50 milions, ja sigui per les obres hidràuliques, a les quals es destinen 124 milions. Per tant, bé caldrà que el Govern ens il.lustri sobre el pla de reconstrucció: si predomina el criteri de les províncies centrals, desitjoses de desvincular les grans propietats, o si predomina el de les províncies mediterrànies, amb la complementació de llurs deficiències en aigua a través de grans Obres Hidràuliques. Però el pla d'Obres Públiques es desconeix; és que és secret?

Lamenta a continuació que les Mancomunitat hidrogràfiques hagin restat reduïdes simplement a fer de constructores de les obres, i que se les hagi desvinculat dels problemes agrònomicos, forestals, etc. perquè això significa desfer l'obra de conjunt. Comenta certes irregularitats existents en l'administració de la Mancomunitat hidrogràfica de l'Ebre.

Suárez Picallo, diputat gallec, pren la paraula per parlar dels ports, i concretament dels ports pesquers. Diu que n'hi ha de tres menes: els grans ports pesquers, dels quals a Espanya no n'hi ha cap, potser els que s'hi poden acostar una mica són els dos de Vigo i de la Corunya; el segon grup és el port de refugi, i el tercer és el petit port pesquer. Aquests darrers són el pa dels pescadors i exposa que a Espanya estan molt mal equipats, en molt mal estat i que no reben ni la més petita ajuda de l'Administració central. Parla llargament d'aquest problema i dels problemes adjacents, com són el transport del peix, la comercialització de la pesca, etc.

Marial intervé per planyer-se de la tendència centralista del Govern en el camp de les Obres Públiques. Aquest fet es veu més clar en la nova organització de les Mancomunitats Hidrogràfiques, la qual obligarà a nous i complicats tràmits a l'Administració Central.

Es lamenta també de la manca d'un pla de conjunt de les obres, cosa que motiva que es gastin diners sense coordinació.

Hom pretén solucionar la desocupació forçosa amb les Obres Públiques, però si comptem la part de jornals que corresponen als milions invertits veurem que només podem donar feina a 20.000 obrers, i això no poc influir gaire en aquest problema.

Critica que el pla d'Obres Públiques es faci sense la coordinació dels elements externs a aquest Ministeri, tals com repoblació forestal, aprofitament de les aigües per a l'agricultura, pesca, etc. Afirma que les Mancomunitats hidrogràfiques han de ser completes i ben autònomes.

Torna a fer la mateixa pregunta que ja ha fet en altres moments: es podrà despendre el total assignat en el Pressupost durant l'any 1933?

Propugna la col.laboració de l'Estat amb particulars per fer les obres, amb societats cooperatives o d'obres, ja que la missió de l'Estat no és essencialment construir, sinó avalar la construcció, de forma que aquelles

entitats o aquells particulars puguin fer la construcció; així és com es fa en molts països estrangers, com per exemple a Suïssa. Amb les millores que fa l'Estat en surten beneficiats molta gent, moltes famílies; aquests què paguen a l'Estat dels beneficis que n'obtenen? La plus value de les finques afectades per les Obres Públiques, passa a l'Estat que és el que ha fet la despesa? No; doncs hi hauria de passar!

Considera ben poc encertada la política ferroviària de Prieto. És clar, ara el Ministre veu que amb una determinada xarxa els ferrocarrils perden diners i es diu: si dupliquem la xarxa però amb doble quantitat de diners, per tant, no hem d'augmentar la xarxa. El Ministre s'espanta i retalla les assignacions als ferrocarrils. La política de la dictadura en ferrocarrils va ser un veritable malversament: massa noves línies, massa locomotrius noves, massa vagons nous, tot això és el que ara ha produït en el camp ferroviari una veritable crisi. Però hi ha moltes línies noves a mig fer! Què n'hem de fer? Acabar-les o deixar que es vagin podrint a poc a poc? El que passarà és que, quan hom resolgui aquest problema, les línies abandonades ja seran destruïdes del tot pel temps! I llavors les haurem de tornar a fer de cap a cap!

Hom destina 60 milions als ferrocarrils! Han pensat què es pot fer amb seixanta milions? Un xic de culpa de tot el que passa amb els ferrocarrils la tenen les mateixes companyies, ja que no s'han preocupat mai de trobar una solució a la competència que els fa la carretera. No s'han preocupat mai de cercar solucions al problema dels transports de mercaderies, les quals s'han de realitzar fonamentalment a base de containers que permetin transportar de porta a porta. I els trens de passatgers haurien de ser automotors; per què hem de fer el transport de viatgers amb trens de vagons, que de vegades van mig buits? Fem-lo amb els automotors que calgui.

D'altra banda, no construir algunes de les noves línies projectades és una equivocació; quantes riqueses avui no explotades o mal explotades es convertirien en rendibles si hi hagués un ferrocarril a vora seu! Quantes riqueses avui ignorades i tot sorgirien a la llum!

Considera que s'han de nacionalitzar les indústries partint de la creació a Espanya de les pròpies matèries primeres, per tal que resultin barates. Per això, el Ministeri d'Obres Públiques ha de crear les bases suficients i l'agricultura ha d'augmentar les superfícies regades.

Intervé Calderón per dir que el en el Pressupost anterior foren limitades enormement les despeses del Ministeri, ara sembla que el Ministre d'Hi senda hagi donat llum verd al d'Obres Públiques.

El Pressupost de carreteres constitueix per ell mateix un veritable Pressupost extraordinari atès per ingressos ordinaris. Això té un inconvenient molt gros i és que es contrauen obligacions per als anys successius: 1934, 1935, etc. cosa que pot crear problemes administratius. D'altra banda, el Ministeri ha oblidat els camins veïnals.

Es destina a les Obres Hidràuliques una quantitat que no havia assolit mai en cap Pressupost. Però el cas és que no la podrà invertir en un any,

ja que la inversió en aquestes obres és molt lenta, els tràmits són llargs. Ara bé, cal considerar que aquestes obres poden ajudar a resoldre el problema de la desocupació i també que poden convertir les zones ermes en regadiu, i això augmentarà el treball.

Celebra les consignacions per a la portada d'aigües potables a molts pobles que ara han de beure aigües de bassis pestilents, o anar-la a cercar a molts quilòmetres lluny amb mitjans elementals.

Parla del bé que representa ^{ria} a la província de Palència la dessecació de la llacuna de La Nava, focus de malalties palúdiques, i que un cop dessecada proporcionaria 3.000 ha de terreny feracíssim.

Comenta el problema dels ferrocarrils i diu que és un problema que s'ha d'estudiar molt bé i molt a fons; la dictadura va començar a gastar 600 milions de pessetes en un pla que havia projectat i, ara, per acabar-lo manquen molts més milions; la mateixa dictadura, un cop llest el pla, ja es va trobar amb dificultats per a poder-lo subvencionar. La República s'ha trobat amb el problema ja plantejat: Què cal fer? Quines línies s'han de continuar construint i quines s'han de suspendre? Però en aquest darrer cas frustrem l'esperança dels pobles i comarques que ja tenen començades les obres del ferrocarril que els havia d'unir amb d'altres poblacions i desenvolupar així les seves riqueses; què els direu, ara? A la República no li toca més remei que estudiar aquest problema i resoldre'l tan bé com pugui; un problema més dels creats per la incompetència financera de la dictadura.

Fa referència, finalment, als ferrocarrils de Catalunya. D'acord amb l'Estatut, aquests ferrocarrils han de ser situats sota la jurisdicció de la Generalitat, però amb quins diners aquesta els podrà tirar endavant?

Oreja Elosegui intervé breument per criticar el Ministre per no haver fet les reformes organitzatives del Ministeri de què parlaven els Pressupostos passats. I assenyala que no l'ha renovat tal com prometé fer-ho.

El dia 30 de novembre pren la paraula en Prieto per rebatre els arguments dels oradors ressenyats fins ara.

Rebutja les afirmacions de Santacruz quan compara el Pressupost actual amb els anteriors fets per la Monarquia; en realitat, diu, les xifres no són comparables, hi ha moltes modificacions a l'assignació de conceptes i és difícil que els englobaments i desglossaments siguin exactes; únicament a través d'un estudi molt detallat i movent les partides del cas es podrien fer estudis comparatius; tanmateix, les xifres de Santacruz demostren a grans trets el progrés realitzat; d'altra banda, Santacruz exposa que aquest Pressupost és una còpia servil dels del temps de la Monarquia però no n'aporta cap raó de pes, ni cap prova d'aquesta opinió.

Considera que la suggerència que els Pressupostos de cada Ministeri, a més de ser dictaminats per la Comissió de Pressupostos, passin per les corresponents Comissions ministerials és molt encertada.

Replica a Marraco per l'afer de les Confederacions Hidrogràfiques. L'opinió del Ministre fou que els defectes de les antigues Confederacions procedien de l'excessiva llibertat que tenia cada una i perquè els seus usuaris eren massa lliures dins l'organització; l'Estat, en canvi, en galf dia de molt poca i només era bo per pagar les despeses. Amb les actuals Mancomunitats passa al revés; tot al contrari del que deia en Marraco. D'altra banda, les antigues Confederacions Hidrogràfiques no tenien cap vinculació ni entre elles ni amb l'Estat i això donava lloc a fets contradictoris; per exemple, mentre la Confederació del Guadalquivir tenia un sobrant de 9 milions de pessetes a la caixa, les dels altres rius tenien dèficit o es trobaven sense recursos per a prosseguir les obres. El fet que les Confederacions fossin tan autònomes les desvinculava massa de les possibilitats conjuntes de l'Estat.

En Marraco va dir que el fracàs de les Confederacions Hidrogràfiques fou degut a la seva uniformitat, i precisament ara, Obres Públiques vol que no siguin uniformes, sinó que s'adaptin a cada cas. Si l'Estat és el que paga, el que subministra els fons o els recursos, no pot deixar-les en la més absoluta independència, o gairebé. L'Estat ha de controlar o supervisar la labor individual de cada Mancomunitat i la del conjunt. Si les Mancomunitats gaudeixen d'una llibertat excessiva es corre el risc que es converteixin en veritables negocis privats, amb recursos del govern, i cal tenir present que entre els recursos de les Mancomunitats de cada conca hidrogràfica no hi apareixen per a res les aportacions dels particulars.

L'autonomia de les Confederacions va motivar alguns vicis administratius paral·lels als que té l'Estat, és a dir, un excés de burocratisme. Per exemple, la Confederació de l'Ebre va gastar 857.000 pessetes en material d'oficines i en canvi, ara, després de la seva reorganització en Mancomunitat, només en gasta 430.000.

Pel que fa referència als ports pesquers, respon al diputat galleg Suárez Picallo bo i afirmant que el Ministeri d'Obres Públiques és, en l'actualitat, l'organisme que més expedients de ports ha desempolsat i el que més obres de ports ha subhastat. Pren nota de crear dos grans ports pesquers a Galícia (Vigo i la Corunya) i diu que fins ara no s'ha pogut fer gran cosa per culpa dels migrats mitjans econòmics de què hom disposa. Explica que no fa pas gaire temps, va reunir a tots els directors dels Ports d'Espanya i els va encarregar que presentessin llurs projectes de millorament de cada port i que fossin ells mateixos que se'ls discutissin i que vegessin les urgències i les necessitats. També els va demanar que presentessin al Govern un pla a la vista de les possibilitats pressupostàries i que es repartissin segons aquell pla les assignacions donades en els Pressupostos.

Però l'afer dels ports s'ha de mirar amb deteniment a causa de la contractació dels transports motivada per la crisi mundial i també per les disposicions econòmiques de la República que han creat un desequilibri; tot plegat ha fet que, actualment, totes les aportacions de les Juntes d'Obres de Ports cobreixin llur dèficit amb aportacions del Govern.

El Ministre comenta que tindrà notícies exactes d'aquest assumpte al cap

de pocs dies a través dels informes dels comissaris de Ports que va nomenar. Concretament, ja té al seu poder l'informe del comissari del port de Huelva; fa tres anys, aquest port tenia 8 milions de superàvit i ara, en canvi, té un dèficit d'un milió cada any; d'altra banda, el port de Huelva està totalment dominat pel sindicat anarquista, tots els seus dirigents cobren de la Junta d'Obres; els dirigents polítics de la localitat els col·loquen i cobren del Port. Resulta, per tant, que amb fons del Govern, la classe dirigent de la Junta d'Obres del Port de Huelva està fomentant el desordre i els disturbis.

Replica a les acusacions de Mairal segons el qual el Ministeri d'Obres Públiques no té un pla complet de les Obres a realitzar en el camp hidràulic ni hi ha cap pla d'obres a curt termini. El diputat dubtava també que es pogués despendre la quantitat assignada al Pressupost a causa de no haver-hi ni Pla ni temps de fer-ho. I el Ministre li diu: Si són tantes les obres a fer i n'hi ha tantes de començades, d'altres a punt d'acabar, com es pot suposar que no tindrem temps de gastar la suma pressupostada! Si encara se n'han d'iniciar més en els mesos vinents que absorbiran ràpidament la xifra assignada! La capacitat de despesa del Govern és enorme, no li serà gens difícil absorbir la xifra del Pressupost! Penseu només en certes obres planejades ja, com són els pantans de Cijara i d'Alarcón, que han de ser la base hidràulica de les conques del Guadiana i del Segura, respectivament!

El Ministre es pregunta, tot seguit, si aquestes obres resoldran el problema de la desocupació forçosa local. Hom ha dit que aquests milions només donaran feina a 20.000 obrers, però cal esmentar que totes les quantitats que es gasten, tard o d'hora van a parar a jornals; per tant, la despesa sencera anirà a jornals i se'n gaudiran els obrers. I doncs, aquestes obres poden paliar o no la desocupació? És clar que sí.

Hom ha preguntat per què no hem encomanat a empreses cooperatives i sindicats de construcció de la realització d'algunes de les obres començades. Ja s'ha fet i s'ha fet de la forma més intensa possible, però el cas és que moltes d'aquestes entitats no estan preparades per a tal classe d'obres i no se'ls pot fer aquestes comandes. Així és que no hi ha hagut més remei en encomenar-les a empreses de la construcció del tipus de societats anònimes.

Pren nota de tot el que s'ha dit al Saló de Sessions sobre la dessecació de la llacuna de La Nava a Palència i promet de preocupar-se'n.

Nega que els camins veïnals hagin estat oblidats, al contrari, aquests camins són els instruments més escaients per a lluitar contra la desocupació forçosa local, són obres locals necessàries i que les poden realitzar les corporacions locals sense massa tràmits tècnics.

Hom ha parlat i ha criticat la manca d'eficàcia de la burocràcia del Ministeri; sí, és així, en general el Ministeri pateix d'ineficàcia i hi ha dificultats per a resoldre els problemes, però el Ministre hi està lluitant. També cal tenir en compte que és un mal molt freqüent en el món d'avui. Però és un problema difícil de resoldre, perquè es parteix d'un fet primari: com volem eficàcia dels funcionaris del Ministeri si tots estan, en general, tan mal pagats!

Es refereix tot seguit al problema ferroviari. Comenta que va establir a cada companyia uns comissaris per tal d'obtenir informació directa i precisa de llurs problemes particulars i no haver de tenir-ne notícia per vies indirectes; d'aquesta manera el Ministeri podria saber què passa realment a cada companyia sense les deformacions que ocasiona el fet de passar a través dels nivells jeràrquics. Les companyies es van transformant, a poc a poc, i no hi ha més remei que fer-ho així.

Hom m'ha acusat, diu, de ser lent, moderat en excés, prudent i de no reorganitzar com cal els serveis del Ministeri. Ara bé, en el cas dels ferrocarrils, no hi veig la més petita esperança. Els problemes ferroviaris han de ser afrontats, realment, amb energia, però per a fer-ho, el Parlament necessita calma i serenitat, no tenir problemes polítics com els que ara té. Evidentment cal que l'Estat es fagi ficant dins les empreses de ferrocarrils i que li siguin coneguts tots els seus serveis, Però ara és difícil.

No hem de perdre de vista un fet essencial: no es pot tallar sense més ni més l'auxili que el Govern dona a les companyies de ferrocarril; si ho fés, o bé caurien en una situació de fallida sense cap mena de dubte, o bé els serveis arribarien a ser insuportables de tan dolents, i tot això sense que les companyies poguessin sortir d'un nivell econòmic catastròfic, fet que podria ocasionar al Govern un fort col·lapse quan les esmentades companyies passessin a l'Estat en finalitzar el temps de la concessió. Llavors podria donar-se el cas que fossin ja inservibles, precisament quan l'Estat se n'hagués de fer càrrec. Cal esmentar que les ajudes de l'Estat a les repetides companyies es realitzen en diferents aspectes: l'Estat participa en el capital actiu en grans quantitats; les xarxes han de revertir inexorablement a l'Estat tard o d'hora. Les companyies no tenen prou capacitat per elles mateixes de sortir d'aquesta situació ni de millorar els serveis. Si les deixem soles, quan revertixin al Govern seran muntanyes de ferralla i de desferres, no servirán per a res. Però tot això són milions, milers de milions, i la Hisenda espanyola, llavors, no ho podrà resistir. Per tant, no hi ha més remei: l'ajut del Govern a les Companyies ferroviàries ha de perdurar. I això motiva que aquestes companyies no siguin lliures en la seva administració.

Hem de trobar-hi una solució, parlar-ne, discutir-la, però el Govern no vol presentar una solució més o menys bona i aprovar-la a l'empar de la majoria parlamentària que dona suport al Govern. Hem de trobar una solució que sigui aprovada per tota la Cambra o per una gran majoria.

Pel que fa als ferrocarrils en procés de construcció, cal dir que el Govern va propugnar la continuació de les obres d'alguns. Quan l'afer passà a la Comissió parlamentària sorgiren les pressions dels representants locals parlamentaris, els quals aconseguiren que alguns ferrocarrils en construcció que el Govern no havia proposat fossin inclosos entre els que s'havien de continuar, i la llista del Govern s'amplià i, de mica en mica, s'arribà a ultimar una llista que semblava la mateixa del temps de la dictadura.

Es clar, tothom, cada comarca volia que s'acabés el seu ferrocarril i es

movia i tirava l'aigua al seu moll. Això no pot ser, no hi ha ni la més petita possibilitat econòmica que faci factible aquestes realitzacions, és impossible continuar les obres de les vint-i-cinc línies previstes. Si distribuïem els 60 milions que en aquest Pressupost es destinen a ferrocarrils entre aquelles línies previstes, no faríem res i no n'hi hauria cap que pogués recórrer les obres. N'hi ha algunes que tenen uns deutes tan grossos que ni els arribaria per a pagar-los. Per tant, la cosa millor que podem fer és que aquests milions es reparteixin entre els ferrocarrils que tenen les obres de construcció més avançades o gairebé acabades, o que els manqui poc i tinguin ja llestes les obres d'estructura i que només falti posar les vies; és a dir, que s'estableixi la preferència segons el grau d'avançament de les obres per tal que puguin ser posades en marxa ràpidament les línies més avançades, però amb el ben entès que el Ministeri dona preferència absoluta a les obres hidràuliques.

En Mairal ha acusat el Ministre de no tenir un Pla d'Obres Hidràuliques a punt. En Prieto explica que va entrar al Ministeri el desembre de 1931 i que a les primeries de febrer de 1932 va sortir a la "Gaceta" una ordre ministerial disposant la confecció d'un pla general de les Obres Públiques amb consignació d'urgència, necessitat i rendiment, i traçant un ordre metòdic d'execució. El Ministre es refereix tot seguit al servei de planificació de les obres del ministeri que té per cap el senyor Manuel Lorenzo Pardo, enginyer, i que és qui ha fet tot el pla esmentat.

Explica que, un cop aprovat el Pressupost, es posaran a treballar en el pla de les obres, a la vista de les consignacions i que abans del 31 de març vinent ja hi haurà al Parlament el pla enllestit, donant sempre preferència a les Obres Hidràuliques. No cal dir que ningú no estarà inactiu i que fins a aquella data hi haurà prou feina per a tothom ja que hi ha moltes obres en les quals s'ha de treballar!

En Prieto explica a continuació els projectes que ell, com a Ministre, i en Manuel Lorenzo Pardo han anat elaborant durant els últims temps. Es refereix concretament al fet que les províncies d'Alacant, Múrcia, Albacete, Almeria i València han de ser el nucli més potent de l'economia espanyola futura. Actualment, en aquelles terres hi ha més de 140.000 ha de terreny erm, fàcilment conreable si hi hagués aigua. Allà hi ha sol, terra i homes que estimen la terra, però no hi ha aigua. En Lorenzo Pardo, en el temps que està treballant a les meves ordres, ha fet molt viatges per aquelles comarques per veure què s'hi podria fer per portar l'aigua que li manca. Com podem evitar que aquella zona resti tan resseca? Què hi podríem fer?

En Pardo ha estudiat un pla molt ben pensat. Cal anar a cercar l'aigua a les muntanyes de la província de Terol, als Monts Universals, allà on neix el Teix, a les muntanyes de Conca; l'aigua d'aquestes zones va a parar a l'Atlàntic i es perd irremediablement; per tant, l'objectiu seria portar aquest sobrant d'aigua del vessant atlàntic a la conca del Segura on va tan escassa.

Al mateix temps, es podria connectar amb la conca del Guadiana. L'obra primordial del sistema seria un canal de 110 quilòmetres que uniria les conques

hidrogràfiques del Teix i del Segura resseguint les altures, des dels 1.000 metres a uns 800, on hi hauria el pantà d'Alarcón, la construcció del qual també està en projecte. El transvasament del Teix al Segura permetria crear una xarxa de canals de regadiu després del pantà d'Alarcón, aprofitant el natural desnivell del terreny o bé fent córrer l'aigua del llit del Segura, de forma que, des de Vera, prop d'Almeria, fins a Sagunt, més amunt de València, es podrien posar en conreu més de 140.000 hectàrees de terreny actualment erm o de secà amb escàs rendiment.

En Prieto ha exposat al Parlament amb un detall extraordinari tot el pla del transvasament del Teix al Segura; ha donat moltíssimes dades tècniques i l'entusiasme que posa en la descripció de la magna obra es va emportant, a poc a poc, l'orador el qual acaba considerant que aquesta seria la més important, sens dubte, de la rehabilitació de la pàtria.

El grandios projecte passa al davant dels ulls dels sorpresos diputats com una pel·lícula de ciència ficció: fer baixar l'aigua dels monts Unversals a Terol, quan ara va a l'Atlàntic, per Almeria, a través d'una xarxa de preses i canals. L'obra dels Faraons, les piràmides, i la dels emperadors xinesos que construïren la Gran Muralla, ja tenien un successor en la persona d'en Prieto.

Poc es podia pensar aquest que no seria fins més de quaranta anys després que aquesta obra es portaria a la pràctica, després de ser abandonada despectivament per uns quants Governos, només pel fet d'haver sortit d'ell, un socialista i un dels qui van perdre la guerra.

Quan s'inauguri el transvasament Teix-Segura, d'aquí a poc temps, es farà constar a la placa commemorativa de la inauguració el nom del Ministre Obres Públiques que el dia 30 de novembre de 1932 va explicar als sorpresos diputats la possibilitat d'una obra com aquesta? Si no es fa així es cometrà una gran injustícia a la seva memòria!

Continuant amb la sessió del dia 30 de novembre, després de la intervenció d'en Prieto comencen les rectificacions dels diversos oradors i s'acaba la discussió per la totalitat; el dia següent, primer de desembre de 1932, es passa a la discussió per capítols.

Basilio Alvarez critica durament l'acció del Govern en relació als sous, que ja motivaren una discussió mesos enrera en estudiar els Pressupostos de l'any 1932. L'orador se n'exclama i demana que no es torni a repetir la jugada de l'any anterior; d'altra banda, lamenta que el Govern no hagi portat al Parlament l'Estatut del funcionari ni la reorganització dels serveis ministerials, tal com ho havia promès. Comenta el cas dels minsores havers dels torrers de fars i qualifica l'acció del Govern en aquest aspecte d'informalitat i manca de serietat. Tot això ho diu defensant el vot particular de Guerra del Rio sobre aquesta qüestió.

Guerra del Rio intervé per protestar que, en aquest punt, cada Ministeri faci el que li plau: els uns augmenten els sous, els altres admeten gent nova amb sous alts i no apugen els antics. Acaba dient que això és una veritable anarquia.

A la votació són rebutjades les esmenes de Guerra del Rio.

Leizaola critica els baixos sous d'alguns empleats del Ministeri i lamenta que continuen mantenint-se baixos mentre se n'augmenten d'altres, així com que hi hagi despeses de representació per al subsecretari i per als directors generals del Ministeri. Demana la rebaixa del Pressupost de l'article 6 del capítol 1r. a les xifres de l'any anterior, la qual cosa representaria per a l'any actual un estalvi de 5 milions de pessetes. Explica que, segons el seu criteri, aquest augment és degut a la burocràcia del Ministeri, a la nova organització de les Mancomunitats hidrogràfiques; que el cost del personal tècnic i administratiu que ara es carrega al Pressupost del Ministeri per a fer obres públiques s'hauria de carregar al cost de l'obra. Diu que si tot es continua fent com fins ara no se sabrà a la fi de l'obra quan ha costat amb exactitud, ja que el valor de les obres i dels estudis de preparació i la planificació es carregaren al pressupost ministerial i no a l'obra concreta per a la qual foren fets.

La Comissió rebutja l'esmena i, després, a la votació, també és rebutjada. S'aproven sense discussió els capítols 1, 2 i 3 del Pressupost d'Obres Públiques.

Al capítol 4rt., Calderón demana la rebaixa de les despeses de material d'oficina de les oficines provincials, que li semblen excessives. La Comissió respon que ja s'han rebaixat enormement en fer la nova organització de les Mancomunitats hidrogràfiques.

S'aproven els capítols 4, 5 i 6.

Al capítol 7, Guerra del Rio insisteix sobre el tema dels escassos sous dels enginyers i ajudants d'obres, lleu al Ministeri d'Obres Públiques perquè ha estat l'únic que ha suprimit tota mena de beneficis il·lícits, però diu que es dona el cas que dins el Ministeri hi ha veritables contradiccions en matèria de sous. D'una banda, un enginyer de camins no guanya igual si està destinat al servei de les Obres hidràuliques que al de camins, els primers guanyen molt més; d'altra banda, també el sou és diferent si dirigeixen obres per contracta que si ho fan per administració.

Prieto replica que, efectivament, es donen aquestes diferències i que són degudes a diverses circumstàncies. En primer lloc, ell creu que la feina d'un enginyer en el camp de les Obres Hidràuliques és de més responsabilitat i de més categoria i que per això cobra més; d'altra banda, és molt diferent la feina d'un enginyer que ha de dirigir un treball per contracte que si ho fa per administració; en el primer cas, s'ha de limitar a inspeccionar; en canvi, si la feina es fa per administració, l'enginyer de l'Estat ha de dirigir realment el treball. Diu que ell és partidari de fer les feines per contracte, però que sempre hi ha casos, naturalment, en què s'han de fer per administració, que això és inclouible si bé es procura que només es presenti en forma excepcional.

Hi ha un llarg debat entre en Prieto, Guerra del Rio, Martín y Martín, sobre fórmules de retribució als enginyers. Finalment, a la votació es rebutja l'esmena de Guerra del Rio.

Hom passa a discutir una esmena de Calderón sobre l'adquisició de material mòbil, vestuari i altres articles, motivada per la constitució del cos de vigilants de carreteres. L'esmena, en realitat, propugna la supressió d'aquest cos.

Calderon considera que crear un cos de vigilants de camins és un article de luxe; comenta que amb 120 homes, que són els que de bon començament formaran el cos, no n'hi ha per a res: què poden fer 120 homes escampats per totes les carreteres d'Espanya? Aquesta feina la podrien fer els peons caminers o els guàrdies civils.

Prieto replica que la Guàrdia Civil depèn del Governador Civil i que no té per què ficar-se amb les carreteres; la Guàrdia Civil es preocupa de les qüestions d'ordre públic. Si les carreteres depenen d'Obres Públiques és Obres Públiques qui ha de vigilar les carreteres; no ho ha de fer la Guàrdia Civil que prou feina té amb d'altres coses. Els peons caminers, en canvi, no disposen de mitjans per a fer aquesta tasca de vigilància: què pot fer un peó al bell mig de la carretera amb un auto que fuig a tota pressa, o davant d'infractors del codi de circulació? A més, segons que sembla el cos de peons caminers s'ha d'extingir, ara que amb els nous revestiments de les carreteres no es farà necessària la seva presència i que ja ara la seva feina no és realment gaire pràctica perquè els instruments de què disposen no els permet mantenir les carreteres al dia. Altrament, això del cos de vigilants de carretera no és cap novetat: al País Basc i a Navarra, les carreteres estan guardades per un cos semblant al que es vol crear i fins ara, en aquelles províncies, ha donat un resultat excel·lent.

Calderon retira l'esmena.

Leizaola presenta tres esmenes al capítol 7, propugnant disminuir l'assignació per a la conservació de les carreteres a les xifres de l'any 1932. Després d'un breu debat, són rebutjades.

Rico Avello presenta una altra esmena en el sentit de disminuir la xifra assignada a despeses de conservació de carreteres i augmentar pel mateix import el sou dels peons caminers. Argumenta el miserable sou que cobren aquests obrers i diu que una petita quantitat disminuïda del cost del manteniment de les carreteres no es notaria.

Prieto respon, com en el cas dels farers, que s'autoritzi en l'articulat de la Llei de Pressupostos de fer un petit arranjament en aquest aspecte per a millorar aquests humils obrers.

S'aprova tot el capítol 7.

Leizaola proposa una rebaixa a l'article 3, que és rebutjada.

S'aprova tot el capítol 8.

Al capítol 9, Leizaola proposa unes rebaixes, ja que en les esmenes que té presentades al·lega que aquesta mena de despeses han d'anar carregades a l'obra i no al Pressupost, perquè llavors es desfigura el cost de l'obra. No se li accepten les dites rebaixes.

S'aproven els capítols del 9 al 12.

Al capítol 13, Leizaola proposa unes altres rebaixes per tal de reduir-les a les xifres proposades en el Pressupost del 1932 i poder efectuar alguns estalvis interessants. No s'accepten.

S'aprova el capítol 13.

Al capítol 14 Leizaola insisteix en el seu desig de fer estalvis amb noves esmenes. I hi torna en discutir-se el capítol següent.

Afirma que les grans obres hidràuliques no es poden carregar en un sol Pressupost i que val més anar a la creació d'organismes autònoms que facin llur Pressupost tal com es feia fins el 1930; i pregunta: per què ara no es pot fer així? Senzillament, perquè en aquest aspecte hi ha dues concepcions de l'Estat que s'enfronten. L'una és la de l'Estat-providència, que ho ha de tocar i de resoldre tot, i l'altre és la de l'Estat-servei. L'orador explica que es podrien estalviar a la ratlla de 45 milions de pessetes. També exposa que fer les obres tal com es consignen al Pressupost fa córrer el perill que no es puguin gastar durant l'any les partides assignades. L'esmena de Leizaola és rebutjada.

Navarro, en canvi, presenta una esmena en què demana un augment de 7 milions i es sorprèn que hi hagi diputats que vulguin retallar el Pressupost que el que convé és despendre molt per tal de fer disminuir la desocupació forçosa. S'aprova el capítol 14.

Al capítol 15 hi ha una intervenció de Martín i Martín: diu que el Pressupost li sembla encertat i que aprova que els serveis d'Obres Públiques vagin llargs de diners. També celebra que el Govern es preocupi d'aquesta qüestió i de la portada d'aigües a les poblacions. Bui que caldria molta més gent tècnica a les obres de l'Estat per tal de desenvolupar-les més ja que s'han de fer una sèrie de documentacions, abans de fer les obres, durant la seva execució i un cop llestes, que no són necessàries a les empreses privades.

Prieto respon que a ell, en canvi, li sembla que hi ha massa enginyers perquè es dona el cas que hi ha més enginyers que ajudants d'obra. El contrari s'explica perquè els enginyers que surten de l'Escola de Canals, Camins i Ports tenen immediatament un càrrec al Ministeri pel sol fet de tenir un títol acadèmic i que, a més, tenen entrada a l'escalfó del Ministeri sense cap més tràmit.

S'aprova el capítol 15.

Al capítol 16 hi ha una nova intervenció de Leizaola en què considera que s'han pressupostat 90 milions de pessetes i vol saber en què es pot gastar aquesta suma en un any quan mai no se n'havia gastat una d'igual, sinó que màxim s'havia arribat a 40 o 50 milions. Com que en resten, segons ell, 40 sense aplicació, proposa tornar al règim d'autonomia en l'execució de les obres.

La Comissió nega que restin milions sense consumir i que aquestes obres seran sens dubte un paliatiu intens a la desocupació.

L'esmena és rebutjada.

S'aproven els capítols 16 al 21.

En passar a la discussió del capítol 22, intervé Canals per comentar que els antics plans de ferrocarrils es feien de cara a les companyies; que s'aprofitaven dels favors de l'Estat, però que finalment la seva gestió havia estat un fracàs; per tant, diu que s'ha de fer una política clara en matèria ferroviària perquè no és lògic que els ferrocarrils hagin de rebre subsidis del Govern i que els accionistes cobrin dividends i que, en canvi, per augmentar els sous als obrers ferroviaris s'hagi de procedir a un augment de les tarifes.

Vergara, de la Comissió, diu que els 67 milions del Pressupost són per a nous ferrocarrils i, concretament, per aquells que estaven en una llei de les Corts que decidia quins havien de ser continuats i quins suspesos, i que no s'inverteixen a l'arbitri del Ministre. Fa observar que al gus d'aquests 67 milions serviran per pagar algunes certificacions d'obres pendents del 1932.

Otero Pedrayo intervé per comentar que si es desenvolupen les Obres Hidràuliques i no es desenvolupen paral·lelament els ferrocarrils, hi ha un desfasament lamentable. Diu que és llàstima que s'hagi abandonat la construcció trams de ferrocarril i que siguin els ferrocarrils gallecs precisament els que han estat ajornats. Galícia esperava molt de la República i encara que veu que s'han suprimit els pressupostos de la casa reial, del clero i que els dels militars han estat retallats, els ferrocarrils que tan necessaris són per al seu desenvolupament continuen ser-se.

Leizaola defensa dues noves esmenes amb la finalitat de reduir les xifres proposades per l'actual Pressupost a les de l'anterior, per tal de fer economies.

Fanjul demana que la qüestió dels ferrocarrils surti de la Comissió sobre la que pesen totes les pressions dels diputats locals per aconseguir que aquest o aquell prossegueixi, ja que cada u va a la seva i procura pel seu districte.

Ràpidament i sense gaire més tràmits, s'aproven els capítols que manquen restant aquell mateix dia aprovat el Pressupost per al Ministeri d'Obres Públiques.

DICTAMEN DE LA COMISION DE PRESUPUESTOS SOBRE EL DE GASTOS PARA EL AÑO 1933 DE LA SECCION 7ª DE LAS OBLIGACIONES DE LOS DEPARTAMENTOS MINISTERIALES, "MINISTERIO DE OBRAS PUBLICAS"

A LAS CORTES CONSTITUYENTES

La Comisión de presupuestos tiene el honor de someter a la aprobación y deliberación de las Cortes su dictamen sobre la sección 7ª, "Ministerio de Obras Públicas", del Presupuesto de gastos para 1933.

Por este dictamen, de absoluta conformidad con el proyecto de ley, se introducen en éste, a consecuencia de Ordenes ministeriales, las siguientes modificaciones:

Capítulo 5º, artículo único: "Secretaría". Direcciones generales y dependencias centrales, concepto 4º; un aumento de 12.000 pesetas.

En el concepto 6º de dicho artículo, otro de 14.000 pesetas.

Ambos aumentos se proponen para traslado de local de la Dirección de Obras hidráulicas.

Capítulo 7º, artículo 1º. adición de un nuevo concepto para servicios y material de carreteras, con un crédito de 2.250.000 pesetas.

Capítulo 8º, art. 3º: adición de un nuevo concepto para inspección de transportes por carreteras, con un crédito de 2.100.000 pesetas.

Estos dos créditos quedarán compensados con un aumento en el Presupuesto de ingresos por incorporación de los que se obtengan por transportes, y adicionándose al articulado de la ley de Presupuestos una disposición por la que los dos gastos propuestos para los citados servicios no podrán exceder del importe de la recaudación que se obtenga por los recursos que se incorporen al Presupuesto de ingresos.

Suman los aumentos que por estas disposiciones se hacen en el proyecto de ley, 4.376.000 pesetas.

SECCION SEPTIMA		MINISTERIO DE OBRAS PÚBLICAS	
Capit.	Artíc.	DESIGNACION DE LOS GASTOS	Créditos presupuestos Por artículos Por capítulos Ptas. Ptas.
SERVICIOS DE CARACTER PERMANENTE			
Personal de las Dependencias del Ministerio y Plantillas Generales de los Cuerpos			
1º	1º	Sueldo del Ministro	30.000'00
	2º	Subsecretaría y Direcciones generales	90.000'00
	3º	Cuorpo de Administración civil	2.342.500'00
	4º	Conservación y servicios especiales del Ministerio	238.000'00
	5º	Asesoría jurídica	-
	6º	Subsecretaría	24.000'00
	7º	Servicios diversos de Obras públicas	13.864.000'00
			16.588.500'00
<u>Gastos de escritorio y material de oficinas de las Dependencias de la Administración central</u>			
2º	1º	Secretaría y Direcciones generales	80.000'00
	2º	Subsecretaría	18.000'00
	3º	Servicios diversos de Obras públicas	102.500'00
			200.500'00
<u>Gastos de personal de las Oficinas provinciales</u>			
3º	Unico	Servicios diversos de Obras públicas	582.770'00
<u>Gastos de escritorio y material de las Oficinas provinciales</u>			
4º	Unico	Servicios de Obras públicas	789.100'00
Servicios Generales y Especiales del Ministerio			
5º	Unico	Secretaría, Direcciones generales y Dependencias centrales	752.750'00
Servicios Diversos de Obras Públicas y de Ferrocarriles y Tranvías			
6º	1º	Gastos generales y publicaciones, instrumentos y depósitos de planos	205.500'00
	2º	Gastos generales y publicaciones	65.000'00
	3º	Alquileres de edificios y mobiliario	708.000'00
	4º	Gastos de habilitación y quebranto de moneda	65.000'00
			1.043.500'00

.../..

Carreteras y Caminos vecinales			
7º	1º	Conservación y reparación de carreteras	84.113.000'00
	2º	Peones capataces	3.166.740'00
	3º	Cuerpo de Vigilantes de caminos	1.600.000'00
	4º	Circuito Nacional de Firmes especiales	30.265.000'00
	5º	Conservación de caminos vecinales	9.200.000'00
			128.344.740'00
Ferrocarriles, Tranvías y Transportes mecánicos por Carretera			
8º	1º	Comisiones y habilitación	9.400'00
	2º	Estudios y gastos generales	65.000'00
	3º	Gastos de inspección y vigilancia	2.130.120'00
			2.204.520'00
Obras y Servicios Hidráulicos			
9º	1º	Aforos, observaciones, previsión de crecidas, ordenamiento, modulación de zonas de regadío, régimen de flotabilidad de los ríos y vigilancia de estos servicios	3.369.000'00
	2º	Estudios, replanteos, liquidaciones y cartografías	6.000.000'00
	3º	Conservación y reparación	2.493.250'00
	4º	Explotación y vigilancia	1.470.000'00
	5º	Sondeos	900.000'00
			14.232.250'00
Puertos, Faros y Balizas			
10	1º	Puertos	945.000'00
	2º	Faros	1.667.500'00
	3º	Balizas	166.000'00
			2.778.500'00
Accidentes del Trabajo			
11	Unico	Indemnizaciones	10.000'00
12	"	Anticipos reintegrables a los funcionarios	50.000'00
			167.577.130'00
Servicios de Carácter Temporal Carreteras			
13	Unico	Obras nuevas	47.083.054'75
Caminos vecinales			
14	"	Estudios, construcción y subvenciones	20.926.699'84
Obras y servicios hidráulicos			
15	1º	Obras de riego	123.900.000'00
	2º	Defensas y encauzamientos	8.340.000'00
	3º	Abastecimientos de poblaciones	7.410.000'00
	4º	Subvenciones y auxilios	14.200.000'00
	5º	Aplicaciones agronómicas y forestales	4.303.000'00

.../..

15	6 ^a	Congreso de Riegos de Valladolid	<u>50.000'00</u>	158.203.000'00
		<u>Puertos faros y balizas</u>		
16	1 ^a	Puertos	84.159.195'82	
	2 ^a	Faros	810.000'00	
	3 ^a	Balizas	<u>326.000'00</u>	85.295.195'82
17	Único	Habilitación de dependencias del Ministerio		<u>250.000'00</u>
				<u>311.757.950'41</u>
		<u>SERVICIOS ESPECIALES</u>		
		<u>De carácter permanente</u>		
18	Único	Obras públicas.- Servicio en Canarias		2.534.000'00
19	"	Atenciones de servicios de ferrocarriles		50.000'00
20	"	Congresos, Exposiciones y Oficinas internacionales		15.500'00
		<u>Obras públicas.- Crédito reintegrable</u>		
21	"	Replanteos y liquidaciones		465.000'00
		Plan de Obras y Servicios a Cargo del Consejo Superior de Ferrocarriles		
22	1 ^a	Sección 1 ^a . Mejora y ampliación de líneas y adquisiciones de material	90.000.000'00	
	2 ^a	Idem 2 ^a . Construcciones de nuevos ferrocarriles. Personal y varios	67.307.356'29	
	3 ^a	Idem 3 ^a . Explotación de ferrocarriles	11.361.000'00	
	4 ^a	Idem 4 ^a . Anticipos y auxilios reintegrables y subvenciones	43.700.000'00	
	5 ^a	Idem 5 ^a . Incautación, rescate y liquidación de líneas	3.988.137'25	
	6 ^a	Idem 6 ^a . Gastos del Consejo Superior de Ferrocarriles	100.000'00	
	7 ^a	Idem 7 ^a . Atenciones financieras	66.289.184'69	
	8 ^a	Idem 8 ^a . Segunda anualidad de reintegro a las Diputaciones de Alava y Navarra por lo anticipado para la construcción del ferrocarril de Vitoria a Estella	3.000.000'00	
	9 ^a	Idem 9 ^a . Intervención permanente del Estado en las Compañías de ferrocarriles	<u>100.000'00</u>	285.845.678'23
23	Único	Círculo automovilista y otras carreteras		<u>250.000'00</u>
				<u>289.160.178'23</u>

De Carácter Temporal

24	Único	Para la ejecución en Andalucía, Murcia, Extremadura, La Mancha y plazas de Ceuta y Melilla de obras públicas nuevas y de intensificación de trabajo en las que se hallen en ejecución		104.773.000'00
		Ejercicios Cerrados		
25	Único	Obligaciones que carecen de crédito legislativo		30.464'71

RESUMEN

Servicios de carácter permanente	167.577.130'00	
Idem especiales de idem id	<u>289.160.178'23</u>	456.737.308'23
Idem de carácter temporal	311.757.950'41	
Idem especiales de idem id	<u>104.773.000'00</u>	416.530.950'41
Ejercicios cerrados		<u>30.464'71</u>
		<u>873.298.723'35</u>

Palacio de las Cortes, 25 de Noviembre de 1932.- El presidente, Isidoro Vergara.- El secretario, José Manteca.

(Diario de Sesiones de las Cortes Constituyentes, núm. 265, apéndice 3^a)

ENMIENDAS DEL SR. LEIZAOLA A LOS CAPÍTULOS 1º, 7º, 8º, 9º, 13, 14, 15, 16, 22 y 24 DEL DICTAMEN DE LA COMISION DE PRESUPUESTOS SOBRE EL DE GASTOS PARA 1933 DE LA SECCION 7ª DE LAS OBLIGACIONES DE LOS DEPARTAMENTOS MINISTERIALES, "MINISTERIO DE OBRAS PUBLICAS"

A LAS CORTES CONSTITUYENTES

Al capítulo 1º, art. 6º y 7º

Los Diputados que suscriben, tienen el honor de someter a la deliberación y aprobación de las Cortes la siguiente enmienda al dictamen de la Comisión de presupuestos sobre el de gastos de la sección 7ª, "Ministerio de Obras Públicas":

Al Capítulo 1º, arts. 6º y 7º de la sección 7ª, "Ministerio de Obras Públicas", del proyecto de Presupuestos generales del Estado para 1933:

"Se reduce en 5 millones de pesetas, detraído de los aumentos que contiene con relación a los créditos anuales del presupuesto de 1932, la consignación de estos dos capítulos."

Palacio de las Cortes, 30 de Noviembre de 1932.- Jesús María de Leizaola.- José Horn.- José Oreja Elósegui.- José Ayats.- Antonio Royo Villanova.- Francisco Basterrechea.- Abilio Calderón.- Antonio de Pildain.

Al capítulo 7º, arts. 1º, 3º y 5º:

Los Diputados que suscriben, tienen el honor de someter a la deliberación y aprobación de las Cortes la siguiente enmienda al dictamen de la Comisión de presupuestos sobre el de gastos de la sección 7ª, "Ministerio de Obras Públicas":

"En el capítulo 7º, art. 1º, se reducirá la consignación en 16 millones de pesetas."

En el capítulo 7º, art. 3º, se suprimirá la consignación nueva de 1.600.000 pesetas."

"En el capítulo 7º, art. 5º, se suprimirá el aumento de 3.450.000 pesetas que presenta con relación al presupuesto de 1932."

Palacio de las Cortes, 30 de Noviembre de 1932.- Jesús María de Leizaola.- José Horn.- José Oreja Elósegui.- José Ayats.- Antonio Royo Villanova.- Francisco Basterrechea.- Abilio Calderón.

Al capítulo 8º, art. 3º:

Los Diputados que suscriben, tienen el honor de someter a la deliberación y aprobación de las Cortes la siguiente enmienda al dictamen de la Comisión de presupuestos, sobre el de gastos de la sección 7ª, "Ministerio de Obras Públicas":

"Se suprimirá la consignación nueva de dicho presupuesto en el capítulo 8º, art. 3º, importante 2.100.000 pesetas."

Palacio de las Cortes, 30 de Noviembre de 1932.- Jesús María de Leizaola.- José Horn.- José Oreja Elósegui.- José Ayats.- Antonio Royo Villanova.- Francisco Basterrechea.- Abilio Calderón.

Al capítulo 9º, artículos 1º, 2º y 5º

Los Diputados que suscriben tienen el honor de someter a la deliberación y aprobación de las Cortes la siguiente enmienda al dictamen de la Comisión de presupuestos, sobre el de gastos de la sección 7ª, "Ministerio de Obras Públicas":

"En el capítulo 9º, se rebajarán de los aumentos que trae, con relación al presupuesto de 1932, las siguientes cantidades:

Del art. 1º, 2.800.000 pesetas;

Del art. 2º, 3.500.000 pesetas, y

Del art. 5º, 600.000 pesetas."

Palacio de las Cortes, 30 de Noviembre de 1932.- Jesús María de Leizaola.- José Horn.- José Oreja Elósegui.- José Ayats.- Antonio Royo Villanova.- Francisco Basterrechea.- Abilio Calderón.

Al capítulo 13, artículo único:

Los Diputados que suscriben tienen el honor de someter a la deliberación y aprobación de las Cortes la siguiente enmienda al dictamen de la Comisión de presupuestos, sobre el de gastos de la sección 7ª, "Ministerio de Obras Públicas":

"En el capítulo 13, artículo único, se rebajará la cifra de 7.900.000 pesetas que lleva de aumento sobre el crédito anual para 1932."

Palacio de las Cortes, 30 de Noviembre de 1932.- Jesús María de Leizaola.- José Horn.- José Oreja Elósegui.- José Ayats.- Antonio Royo Villanova.- Francisco Basterrechea.- Abilio Calderón.

Al capítulo 14, artículo único:

Los Diputados que suscriben tienen el honor de someter a la deliberación y aprobación de las Cortes la siguiente enmienda al dictamen de la Comisión de presupuestos, sobre el de gastos de la sección 7ª, "Ministerio de Obras Públicas":

"En el capítulo 14, artículo único, se rebajará la consignación propuesta en 5 millones de pesetas."

Palacio de las Cortes, 30 de Noviembre de 1932.- Jesús María de Leizaola.- José Horn.- José Oreja Elósegui.- José Ayats.- Antonio Royo Villanova.- Francisco Basterrechea.- Abilio Calderón.

Al capítulo 15, arts. 1º y 4º:

Los Diputados que suscriben tienen el honor de someter a la deliberación

y aprobación de las Cortes la siguiente enmienda al dictamen de la Comisión de presupuestos sobre el de gastos de la sección 7ª, "Ministerio de Obras Públicas":

"En el capítulo 15 se rebajarán de los aumentos que traen con relación al Presupuesto de 1932:

Del art. 1º, 40 millones de pesetas.
Del art. 4º, 5 millones de pesetas."

Palacio de las Cortes, 30 de Noviembre de 1932.- Jesús María de Leizaola.
José Horn.- José Oreja Elósegui.- José Ayats.- Antonio Royo Villanova.-
Francisco Basterrechea.- Abilio Calderón.

Al capítulo 16:

Los Diputados que suscriben tienen el honor de someter a la deliberación y aprobación de las Cortes la siguiente enmienda al dictamen de la Comisión de presupuestos sobre el de gastos de la sección 7ª, "Ministerio de Obras Públicas":

"En el capítulo 16 se rebajará el aumento que trae con relación al crédito anual previsto para 1932 la suma de 30.500.000 pesetas."

Palacio de las Cortes, 30 de Noviembre de 1932.- Jesús María de Leizaola.
José Horn.- José Oreja Elósegui.- José Ayats.- Antonio Royo Villanova.-
Francisco Basterrechea.- Abilio Calderón.

Al capítulo 22, artículos 1º y 2º:

Los Diputados que suscriben tienen el honor de someter a la deliberación y aprobación de las Cortes la siguiente enmienda al dictamen de la Comisión de presupuestos sobre el de gastos de la sección 7ª, "Ministerio de Obras Públicas":

"En el capítulo 22 se rebajará de los aumentos que trae con relación a los créditos anuales calculados para el Presupuesto de 1932:
Del art. 1º, 10 millones de pesetas.
Del art. 2º, 10 millones de pesetas."

Palacio de las Cortes, 30 de Noviembre de 1932.- Jesús María de Leizaola.
José Horn.- José Oreja Elósegui.- José Ayats.- Antonio Royo Villanova.-
Francisco Basterrechea.- Abilio Calderón.

Al capítulo 24, artículo único:

Los Diputados que suscriben tienen el honor de someter a la deliberación y aprobación de las Cortes la siguiente enmienda al dictamen de la Comisión de presupuestos sobre el de gastos de la sección 7ª, "Ministerio de Obras Públicas":

"La consignación del capítulo 24, artículo único, se dejará reducida a 52.386.500 pesetas, pero ejecutándose el plan de obras sin retraso alguno, aunque dejando pendiente el pago de la mitad de la obra ejecutada pa-

ra el Presupuesto de 1934."

Palacio de las Cortes, 30 de Noviembre de 1932.- Jesús María de Leizaola.
José Horn.- José Oreja Elósegui.- José Ayats.- Antonio Royo Villanova.-
Francisco Basterrechea.- Abilio Calderón.

(Diario de Sesiones de las Cortes Constituyentes,
núm. 267, apéndice 1º)

VOTOS PARTICULARES DEL SR. GUERRA DEL RIO A LOS CAPÍTULOS 1º, 7º y 24º
DEL DICTAMEN DE LA COMISION DE PRESUPUESTOS SOBRE EL DE GASTOS PARA 1933
DE LA SECCION 7ª DE LAS OBLIGACIONES DE LOS DEPARTAMENTOS MINISTERIALES,
"MINISTERIO DE OBRAS PUBLICAS"

A LAS CORTES CONSTITUYENTES

Al cap. 1º, art. 3º:

El Diputado que suscribe, vocal de la Comisión permanente de Presupuestos, lamentando disentir del parecer de sus compañeros de Comisión, tiene el honor de someter a la deliberación y aprobación de las Cortes el siguiente voto particular al cap. 1º, art. 3º del presupuesto del Ministerio de Obras públicas:

"Quedará subsistente la ley de 30 de Septiembre de 1931 por la que se aprueban las plantillas del personal técnico, administrativo y auxiliar del Ministerio de Obras públicas.

Podrán ser modificadas las situaciones creadas por virtud de la ley que se indica y por este presupuesto para reorganizar los diferentes servicios de Administración."

Palacio de las Cortes, 25 de noviembre de 1932.- Rafael Guerra del Río.

Al capítulo 1º, art. 7º:

El Diputado que suscribe, vocal de la Comisión permanente de Presupuestos, lamentando disentir del parecer de sus compañeros de Comisión, tiene el honor de someter a la deliberación y aprobación de las Cortes el siguiente voto particular al cap. 1º, art. 7º, concepto "Cuerpo de Torres de Faros", presupuesto de Obras públicas:

"Quedará subsistente la plantilla consignada en cumplimiento de la ley de 22 de Octubre de 1931 y de la Orden del Ministerio de Hacienda de 30 de Noviembre siguiente.

Podrán ser modificadas las situaciones creadas por virtud de la ley que se indica y por este presupuesto al reorganizar los diferentes servicios de la Administración."

Palacio de las Cortes, 25 de Noviembre de 1932.- Rafael Guerra del Río.

Al capítulo 7º, art. 1º:

El Diputado que suscribe, lamentando disentir de sus compañeros de la Comisión de presupuestos, tiene el honor de someter a la consideración y aprobación de la Cámara el siguiente voto particular a la sección 7ª, "Obras públicas", capítulo 7º, art. 1º, concepto 1º:

"Obras por administración.- Jornales, materiales, medios de transporte y auxiliares, incluso adquisiciones de canteras, árboles, maquinaria y automóviles, cualquiera que sea la forma en que se efectúe su adquisición y reparación para conservar, reparar, vigilar e inspeccionar las carreteras; construcción y reparación de almacenes para herramientas y de cocheras, para cilindros compresores y del material de reparación, incluso adquisición de edificios para talleres, almacenes o cocheras y de terrenos para dichas construcciones; reparación de casillas para peones camineros; sustitución de badenes y demás gastos por administración que exija la ejecución de estos servicios, "remuneraciones", dietas e indemnizaciones por locomoción del personal facultativo y pagadores de Obras públicas y seguros sociales, 28.500.000 pesetas."

Palacio de las Cortes a 25 de Noviembre de 1932.- Rafael Guerra del Río.

Al capítulo 7º, art. 4º:

El Diputado que suscribe, lamentando disentir de sus compañeros de la Comisión de presupuestos, tiene el honor de someter a la consideración y aprobación de la Cámara el siguiente voto particular a la sección 7ª, "Ministerio de Obras públicas", capítulo 7º, art. 4º, concepto cuarto:

"Conservación, reparación y obras nueva construcción por administración. Para los materiales de todas clases que se utilicen para la conservación, jornales para la conservación, jornales de peones auxiliares, maquinistas, fogoneros, albañiles, carpinteros, etc.; medios de transporte y auxiliares, accidentes del trabajo, adquisición de canteras, herramientas y terrenos; indemnizaciones de daños y perjuicios, expropiación y ocupación de terrenos, colocación de barreras, defensas, señales de todas clases, postes indicadores, depósitos de agua y combustibles, obras necesarias de conservación, casillas de capataces y camineros, pintura de puerres, reposición del arbolado, conservación, poda y apeo de los existentes, etc.; adquisición de maquinaria y automóviles, cualquiera que sea la forma en que se efectúe su adquisición y reparación; para conservar, reparar, vigilar e inspeccionar las carreteras; construcción y reparación de almacenes para herramientas y de cocheras para cilindros compresores y material de reparación y conservación, incluso adquisición de terrenos que fuesen necesarios para dichas construcciones; sustitución de badenes y demás servicios; "remuneraciones", dietas y gastos de locomoción del personal facultativo y seguros sociales, pudiendo aplicarse este concepto para las mismas obras que en él se señala, mediante el sistema de contrata en las que así lo acuerde el director general de Caminos, 7 millones de pesetas."

Palacio de las Cortes, a 25 de Noviembre de 1932.- Rafael Guerra del Río.

Al capítulo 24, artículo único:

El Diputado que suscribe, lamentando disentir del parecer de sus compañeros de la Comisión de presupuestos, tiene el honor de someter a la consi-

deración y aprobación de la Cámara el siguiente voto particular a la sección 7ª, "Ministerio de Obras Públicas", capítulo 24, artículo único:

"Para la anualidad del presente ejercicio de las obras y servicios a que se refiere la ley de 28 de Agosto de 1931 (incluyendo las remuneraciones dietas y gastos de locomoción del personal facultativo y pagadores de Obras públicas):

Anualidad fijada por dicha ley	83.700.000
Resto de la anualidad de 1932 no consignada en dicho Presupuesto	<u>21.073.000</u>
	<u>104.773.000</u>

Palacio de las Cortes, 25 de Noviembre de 1932.- Rafael Guerra del Río.

(Diario de Sesiones de las Cortes Constituyentes,
núm.

ENMIENDA DEL SR. RICO AVELLO AL CAP. 7ª, ARTS. 1ª Y 2ª, DEL DICTAMEN DE LA COMISION DE PRESUPUESTOS SOERE EL DE GASTOS PARA 1933 de LA SECCION SEPTIMA DE LAS OBLIGACIONES DE LOS DEPARTAMENTOS MINISTERIALES, "MINISTERIO DE OBRAS PUBLICAS".

A LAS CORTES CONSTITUYENTES

Los Diputados que suscriben, sin aumentar los gastos consignados, tienen el honor de proponer las siguientes enmiendas a los arts. 1ª y 2ª del capítulo 7ª, Sección 7ª, del dictamen sobre el presupuesto de Obras públicas:

Con el fin de atender a la legítima e indispensable mejora de los mequinos salarios de los peones camineros, aplazada al discutirse los Presupuestos de 1932, desglosando la cantidad correspondiente del número 1ª se aplicará al número 2ª, redactando ambos artículos de la manera siguiente:

Capítulo 7ª.- Artículo 1ª.- Carreteras y caminos vecinales:

Conservación y reparación de carreteras		83.796.226'00
Artículo 2ª.- Peones camineros capataces:		
456 capataces de término, a 6'60	1.098.504	
1.080 idem de entrada, a 6'05	<u>2.384.910</u>	<u>3.483.414'00</u>
Total para ambos artículos igual al dictamen		<u>87.279.000'00</u>

Palacio de las Cortes, 29 de noviembre de 1932.- Manuel Rico Avello.- Bernardo Ciner de los Ríos.- Vicente Iranzo.- Justo Villanueva.- Luis de Tapia.- Daniel Vázquez Campo.- Clara Campoamor.- Manuel Tenreiro.- Jesús María de Leizaola.- José Fernando González Uña.- Dos firmas ilegibles.

(Diario de Sesiones de las Cortes constituyentes,
núm. 266, apéndice 2ª)

VOTOS PARTICULARES DE LOS SRES. CALDERON, NIEMBRO Y FANJUL A LOS CAPITULOS 4º, 7º Y 23 DEL DICTAMEN DE LA COMISION DE PRESUPUESTOS SOBRE EL DE GASTOS PARA 1933 DE LA SECCION 7ª DE LAS OBLIGACIONES DE LOS DEPARTAMENTOS MINISTERIALES, "MINISTERIO DE OBRAS PUBLICAS"

A LAS CORTES CONSTITUYENTES

Al capítulo 4º, artículo único:

Los Diputados que suscriben, vocales de la Comisión permanente de Presupuestos, lamentando disentir del parecer de sus compañeros de Comisión, tienen el honor de someter a la deliberación y aprobación de las Cortes el siguiente voto particular al capítulo 4º, artículo único, concepto 3º del presupuesto de Obras públicas.

Donde dice: "Obras hidráulicas.- Gastos de escritorio y material de las oficinas provinciales, 600.000 pesetas", debe decir: "Gastos de escritorio y material de las oficinas provinciales, pesetas 300.000."

Palacio de las Cortes, 25 de Noviembre de 1932.- Abilio Calderón.- Emilio Niembro.- Joaquín Fanjul.

Al capítulo 7º, art. 3º:

Los Diputados que suscriben, vocales de la Comisión permanente de Presupuestos, lamentando disentir del parecer de sus compañeros de Comisión, tienen el honor de someter a la deliberación y aprobación de la Cámara el siguiente voto particular al capítulo 7º del presupuesto de Obras públicas.

Se suprimirá de dicho capítulo el art. 3º.

	<u>Pesetas</u>
Adquisición de material móvil, vestuario, equipo y armamento para el Cuerpo de vigilantes de caminos	600.000
Haberes del mismo Cuerpo	400.000
Sostenimiento y reparación del material móvil del mismo Cuerpo	<u>600.000</u>
Total	1.600.000

Palacio de las Cortes, 25 de Noviembre de 1932.- Abilio Calderón.- Emilio Niembro.- Joaquín Fanjul.

Al capítulo 23, artículo único

Los Diputados que suscriben, vocales de la Comisión permanente de Presupuestos, lamentando disentir del parecer de sus compañeros de Comisión,

tienen el honor de someter a la deliberación y aprobación de las Cortes el siguiente voto particular al capítulo 23, artículo único del presupuesto de Obras públicas:

Se suprimirá dicho capítulo.

"Para subvencionar el circuito automovilista y otras carreras del mismo carácter internacional, 250.000 pesetas."

Palacio de las Cortes, 25 de Noviembre de 1932.- Abilio Calderón.- Emilio Niembro.- Joaquín Fanjul.

(Diario de Sesiones de las Cortes Constituyentes,
núm. 265, apéndice 5º)

PRESSUPOST DEL MINISTERI DE TREBALL I PREVISIÓ

El dia 8 de desembre de 1932 comença la discussió per la totalitat del dictamen del Pressupost del Ministeri de Treball.

Es concedida la paraula a Royo Villanova, el qual fa una impugnació a la totalitat del Pressupost. Comença afirmant que l'aplicació de la legislació obrera era més eficaç quan la realitzava l'Institut de Reformes Socials que no pas ara, que va a càrrec del Ministeri de Treball; aquest organisme no és tan eficaç com l'Institut i, en canvi, és més perillós. Aquell, precisament per ser una institució autònoma i independent dels partits polítics, no ensopgava amb la passió política que hauria pogut impedir-li d'actuar.

Comenta que les Delegacions del Treball a les províncies atrofien les actuacions dels Governadors Civils. D'altra banda, hi ha un gran recel que es deriva del fet que el Ministre del Treball sigui precisament un membre del Partit socialista obrer espanyol i secretari general de la UGT. Això és un perill per a la pau social i agreuja els problemes socials en comptes de solucionar-los. El Ministeri de Treball ha demostrat la seva ineficàcia davant de moltes vagues i molts problemes socials en ser part interessada en la pugna entre la UGT i la CNT.

Comenta amplement el fracàs del Ministeri en la darrera vaga del ram de la construcció de Saragossa, donant tota mena de detalls i posant en evidència la incompetència del Ministeri a l'hora de fer d'autoritat. Tot això no fa més que posar inquietud en la classe patronal i crea una gran alarma el fet de veure que la CNT desacata al Govern com a òrgan mediador o arbitral. Fets que no passarien si hi hagués l'IRS en el lloc del Ministeri.

Demana finalment el respecte a la llei i la supressió de l'anarquia, així com l'acció directa.

Respon a l'anterior orador en Largo Caballero, Ministre de Treball, del partit socialista. Reconeix la gran labor que va fer l'IRS i diu que en Royo està totalment confós, ja que l'Institut era un Consell de Treball, però de cap manera un òrgan executiu, sinó un òrgan assessor. I pregunta: podria ara aquell Institut atendre l'àrea de Treball, amb la ingent legislació i administració que hi ha? A tots els països existeix un Ministeri del Treball.

La vaga de Saragossa va ser difícil, però cal considerar que el Ministre del Treball ha resolt, en canvi, altres centenars de vagues molt fàcilment de les que en Royo no ha parlat; per tant, per un cas difícil no es pot dir que el Ministeri funcioni malament. El fet que hi hagi anarquistes que vulguin l'acció directa, encara que després de posar-se d'acord amb els patrons vagin al despàtx del Governador a presentar l'acord, no vol dir que el Govern hagi de tirar enrera tota la legislació social, com tampoc no ha de tirar enrera una certa política patronal, ja que hi ha patrons que de vegades són tan anarquistes com el mateixos elements de la CNT; els patrons, el que han de fer és donar suport a la

política social del Govern i mai no posar-se d'acord amb els obrers anarquistes a esquena del Govern.

Royo Villanova replica i diu, entre altres coses, que el mal de tot això és el centralisme dels serveis. L'autonomia d'aquests es reflectia precisament a l'Institut de Reformes Socials.

Intervé López Ceicochea per remarcar que el Ministeri de Treball ha pres molt avantatge a l'IRS; és veritat que l'Institut tragué valuosíssimes idees, però un Consell del Treball mai no podria acomplir la tasca de l'execució de l'actual legislació social.

Comença una llarga discussió, amb interrupcions mútues, entre l'orador i diversos diputats. Aquell considera que les xifres del Pressupost del Ministeri de Treball són discretes i sobries, però que no s'hi beslluma per res l'obra futura; que aquest Pressupost no és el d'una nova organització, sinó la continuació dels Pressupostos de la Monarquia. Lamenta que no hagi estat constituït un Tribunal de qüestions socials separat del Ministeri, ja que la solució justa dels problemes socials hauria de ser donada per aquest Tribunal. Ara és impossible que els solucionin els Jurats Mixtos, comitès paritaris, etc. Els Jurats Mixtos no poden executar les funcions per a les que no foren creats, ja que en tenir-hi entrada els advocats, no poden atendre les qüestions de Dret i llavors s'han de limitar a les qüestions de fet. Una funció del jurat mixt és imprescindible i ara no existeix.

Comenta que al Pressupost no hi ha assignació per a subsidis a les famílies nombroses, ni tampoc no hi ha assignació o és insuficient en allò que es refereix a malalts professionals o altres temes semblants. Finalment, diu que a tots els Ministeris s'han cobert les vacants de les plantilles de funcionaris, mentre que al Ministeri del Treball no ha estat així.

replica en Largo Caballero dient que els advocats no hi han de fer res, als Jurats mixtos, perquè allà no s'hi decideixen coses de tipus legal, no es discuteixen ni s'interpreten lleis, ja que tant la llei com el reglament del treball, se'ls saben de memòria els patrons i els obrers. Que crear una Magistratura del Treball seria una despesa enorme, que no seria res més que un afany de grandeses! Quina confiança tindrien els obrers i patrons en uns òrgans on no serien representats? De moment, els Jurats Mixtos fan la seva missió, més bé o més malament. L'auxili a les famílies nombroses ha estat suprimit davant la dificultat del seu control i la possibilitat que anés a parar a mans de qui ho necessitava menys; s'ha substituït, en canvi, per beneficis per altres bandes.

Respecte als escalafons del Ministeri, no cal dir que les escales es mouen sense falta i que procurarà que no es cometin injustícies.

Intervé Guallar per dir que ell parlarà del Pressupost i no farà com els altres oradors als quals el Pressupost serveix d'excusa per a criticar el Govern.

Comença dient que al Ministeri de Treball hi ha grans masses de funcionaris

ris, que les gratificacions prohibides des de fa temps per ordre de la Presidència es donen abundantment. Protesta per la partida assignada als Delegats de treball i que s'estableixi una dualitat entre ells i els Governadors civils. Diu que seria molt millor que al Govern civil hi hagués una secció social per a resoldre els problemes socials, perquè així s'estalviarien, a més, molts diners.

Comenta la manca d'escoles socials: ara n'hi ha sis que es sufragaven amb la recaptació dels Comitès paritaris, però com que passaran a dependre del Ministeri, qui es farà càrrec de llurs despeses? Destinar solament 206.000 pessetes a aquest servei, és ben poca cosa. Aquestes escoles haurien de ser veritables facultats universitàries socials; ara, la seva labor és molt escassa.

D'altra banda, hi ha una diferència notable entre el sou dels professors de l'Escola de Madrid, on cobren 3.000 pessetes l'any, i les altres escoles (a Barcelona, en cobren 2.000 i a València, 1.500). Que no treballen tots igual? que no tenen el mateix nombre d'alumnes? Doncs, per què no han de cobrar tots igual?

Es destina als Jurats mixtos 6 milions de pessetes, mig milió més que l'any 1932. L'orador opina que aquests diners són ben inútils ja que els Jurats mixtos són impotents per a resoldre els problemes socials; l'anarquia entre obrers i patrons fa impossible la seva gestió si l'autoritat no els acompanya. Demana una assignació de subsidis a les famílies nombroses. Aquells sis milions diu l'orador que els portaria a la solució de la desocupació forçosa i s'exclama que no s'hagi dotat el capítol de subsidis de la desocupació forçosa amb 30 o 40 milions i evitar així que els parats es morin de fam.

Dimas Madariaga acusa el Pressupost d'excés de funcionaris i de burocràcia. Diu que hi ha d'haver una assegurança per a les malalties professionals. Que s'han d'assignar subsidis a les famílies nombroses. I pregunta quina política hom pensa seguir en la qüestió social immobiliària. Quin pla hi ha en aquest aspecte? Quina quantitat s'hi haurà d'invertir?

La senyoreta Clara Campoamor, una de les poquíssimes diputats femenins que hi havia al Congrés, pren la paraula per fer una crítica del partit socialista (aquest diputat pertanyia a la disciplina del partit radical). Diu que no és correcte que formant part d'un determinat Govern, incrusti a la legislació social unes mesures socialistes i, alhora, declari que la seva col·laboració al Govern és circumstancial i accessòria. En quina situació es trobaran els qui els succeeixin al Ministeri, davant de tota la legislació socialista que li han donat?

Es queixa també del ritme accelerat que, en aquest sentit, s'ha donat al Ministeri i del tipus socialista imprès en la seva actuació, cosa que provoca greus perturbacions, ja que mentre no canviï el règim de la República, que al cap i a la fi és un règim capitalista, el fa desembocar en una economia capitalista imperfecta i mal desenvolupada i fa que certes lleis avançades no s'arribin a portar a terme. Per exemple, s'eximeix de certs tributs a les Cooperatives, tant si venen al públic com si venen als cooperativistes, i, a més, hom dona primes a certes cooperatives; això, de

fet, és una competència deslleial al comerç normal i alhora disminueix l'ingrés del fisc.

Aquest impuls socialista ja el va tenir la Monarquia i va fer lleis socials que després, naturalment, no es complien. Crítica també l'excés de legislació republicana social que ni els obrers ni ningú no pot arribar a conèixer i que, per tant, no se'n poden aprofitar. No critica, diu, la legislació social i el seu avanç, critica el ritme socialista accelerat en desacord amb el règim capitalista actual imperant a Espanya, i diu que, per tant, tota aquesta legislació acabarà per ser una legislació purament verbalista que no aprofitarà ningú i no s'imposarà.

Balbottín lamenta la manca de temps per estudiar el Pressupost. Crítica la idea exposada per Campoamor. Troba natural que essent socialista en Largo Caballero, sigui socialista la política del Ministeri de Treball, tot i col·laborant en el Govern un partit socialista i altres partits burgesos.

Comenta algunes xifres: el Pressupost del Ministeri del Treball ha passat de 37 milions a 84. Diu que la diferència és ben poca si hom té en compte que una gran part d'aquesta diferència se l'emporta la burocràcia. Quina quantitat es destina en el Pressupost a la desocupació forçosa? Què hi destina França? i Anglaterra? Hom diu que no hi ha més diners per a destinar-los a aquest fi, en canvi, n'hi ha per destinar-los a Guerra i a la Marina de Guerra.

El Govern actual no dona socors als obrers parats, no atén l'atur forçós que, per ara, és el problema més greu que té plantejat Espanya en aquest moment. Gairebé tota l'assignació del Ministeri se'n va a la burocràcia, als Jurats Mixtos i a les Delegacions del treball. Acusa el Pressupost de Largo Caballero de reaccionari i de feixista! Diu que aquests conceptes han estat ja superats fins i tot pel mateix Mussolini ja fa molts anys!

Intervé Largo Caballero per replicar a l'orador. Diu que s'estranya de les opinions de Campoamor perquè si algunes lleis no es compleixen encara és per culpa que encara no funcionen del tot les Delegacions del Treball; lamenta que hom cregui que la legislació social del Govern sigui massa socialista, que no ho és gens: què més voldrien els socialistes, que la política del Govern fos ben socialista!

Ataca Balbottín dient-li, en bones paraules, que es cuidi d'ell, que els socialistes consideren el Govern com a casa seva i que no val a confondre el subsidi de desocupació amb l'assegurança de desocupació forçosa. Qui té, ara, el valor de presentar un projecte de llei sobre l'assegurança de la desocupació forçosa? Quina quantitat hi consignaríem, al Pressupost?

El dia 9 de desembre continua el debat, i després d'algunes intervencions entre les que destaca la de Balbottín, en la qual, entre d'altres coses, afirma que en aquells moments a Espanya hi ha més d'un milió d'obrers parats, es passa a discutir el Pressupost per capítols i articles i a la seva votació.

S'aproven els capítols 1 i 2 del dictamen, i en el 3 hi ha una esmena de Dimas Madariaga.

Aquest diputat defensa l'esmena dient que per solucionar els conflictes socials abans hi havia els Jurats mixtos, ara hi ha, a més, les Delegacions del Treball. Que cal veure com gasta els diners el Ministeri amb la història dels conflictes socials, perquè resulta que a més dels Jurats i dels Delegats del Treball ara també hi haurà d'intervenir el mateix Ministeri. No és massa, tot això?

Hi ha el debat corresponent i, finalment, retira l'esmena.

En discutir el capítol hi ha un comentari d'Ayats que diu que ell, en canvi, troba curta l'assignació a aquest capítol; es deuen els lloguers de molts locals. El Govern ha restringit serveis, disminuint el personal, al revés dels altres Ministeris. Lamenta la no ajuda a les famílies nombroses. Diu també que la tramitació dels recursos és lenta i ineficaç, fet que justifica l'acció directa de la CNT.

S'aprova, finalment, el capítol 3.

Al capítol 4 hi ha dues esmenes de Dimas Madariaga sobre subvencions a Entitats benèfiques; demana que es destinin 50.000 pessetes, però sense especificar en el Pressupost qui les ha de rebre. Hi ha una altra partida per a obres culturals per 500.000 pessetes. Com es repartirà aquesta quantitat?

Largo Caballero li replica que aquesta xifra va destinada a acabar algunes obres de les Escoles Industrials que hi ha pendents.

Dimas respon que, en canvi, no reben assignació les escoles de les Associacions professionals que proporcionen aprenentatge o cultura als obrers.

Hi ha un breu debat sobre aquest tema i, finalment, retira l'esmena i s'aprova el dictamen del capítol 3.

Campoamor demana una reducció a l'assignació a les Cooperatives de 660.000 pessetes a 100.000; després del corresponent debat, és rebutjada l'esmena i s'aproven els capítols 4, 5, 6 i 7.

I queda enllestit el Pressupost del Ministeri del Treball.

DICTAMEN DE LA COMISION DE PRESUPUESTOS SOBRE EL DE GASTOS PARA EL AÑO 1933 DE LA SECCION 9.ª DE LAS OBLIGACIONES DE LOS DEPARTAMENTOS MINISTERIALES, "MINISTERIO DE TRABAJO Y PREVISION SOCIAL".

A LAS CORTES CONSTITUYENTES

La Comisión de presupuestos tiene el honor de someter a la deliberación y aprobación de las Cortes su dictamen sobre la sección 9.ª, "Ministerio de Trabajo y Previsión", del presupuesto de gastos para 1933.

En él se introducen, como consecuencia de Ordenes ministeriales, las modificaciones siguientes:

"Se suprimen el art. 4.º del capítulo 2.º, "Comisión mixta arbitral agrícola", para gastos de material del servicio, 17.500; el art. 5.º del capítulo 3.º, "Jurados mixtos de la Propiedad rústica", para todos los gastos que origine el funcionamiento de los Jurados mixtos de la Propiedad rústica e Industrias agrícolas, 2 millones, y el art. 4.º del capítulo 5.º, "Comisión mixta arbitral agrícola", cuyos seis conceptos importan 74.500 pesetas; todo ello por haber pasado a depender del Ministerio de Agricultura, Industria y Comercio los servicios de política agraria, con el consiguiente traspaso de los créditos destinados a los mismos.

En el capítulo 3.º, art. 1.º, se agrega un nuevo concepto, que dice así: "3.º Para los gastos que se originen con motivo de la participación de España en la Conferencia preparatoria que habrá de celebrarse en Ginebra en Enero de 1933 para el estudio de los problemas técnicos relativos a la reducción de la jornada de trabajo, 45.000 pesetas."

Finalmente, por iniciativa de la Comisión, quedará redactado el concepto 8.º del art. 6.º del capítulo 5.º; sin alterar la cifra consignada, en la siguiente forma: "Préstamos y primas para el fomento de la construcción de casas baratas, económicas y similares y fondo inicial de garantía para el seguro de amortización de préstamos."

De las anteriores modificaciones resulta una baja de 2.047.000 pesetas en el presupuesto de este Departamento.

SECCION NOVENA

MINISTERIO DE TRABAJO Y PREVISION.

CREDITOS PRESUPUESTOS

Cap.	Art.	DESIGNACION DE LOS GASTOS	Por artículos.	Por capítulos.
			Pesetas.	Pesetas.

		CREDITOS PRESUPUESTOS	
Cap.	Art.	DESIGNACION DE LOS GASTOS	Por artículos. Por capítulos.
			Pesetas. Pesetas.
SERVICIOS DE CARACTER PERMANENTE			
Personal.			
1.º	1.º	Sueldo del Ministro	30.000,00
"	2.º	Subsecretario y Directores generales	36.000,00
"	3.º	Cuerpo técnico-administrativo y auxiliar	1.021.500,00
"	4.º	Cuerpo técnico y auxiliar de Seguros	404.000,00
"	5.º	Delegaciones de Trabajo	980.000,00
"	6.º	Inspecciones de Trabajo	1.310.000,00
"	7.º	Sección de Cultura Social	206.000,00
"	8.º	Personal agregado	"
"	9.º	Personal subalterno	"
"	10	Gratificaciones y otros emolumentos	97.500,00
"	11	Museo de Seguridad e Higiene del Trabajo	31.500,00
"	12	Servicio de Acción Social	24.000,00
"	13	Servicio de Seguros	35.000,00
			4.175.500,00
Material, publicaciones y alquileres.			
2.º	1.º	Servicios centrales	674.000,00
"	2.º	Delegaciones e Inspecciones de Trabajo	720.000,00
"	3.º	Consejo de Trabajo	60.000,00
			1.454.000,00
Servicios especiales.			
3.º	1.º	Gastos diversos	275.000,00
"	2.º	Jurados mixtos de Trabajo	6.000.000,00
"	3.º	Oficina central de colocación ...	70.000,00
"	4.º	Servicio de conflictos del trabajo	16.000,00
"	5.º	Delegaciones e Inspecciones provinciales de Trabajo	250.000,00
			6.611.000,00
Auxilios y subvenciones.			
4.º	1.º	Comisaría del Seguro obligatorio.	292.652,33
"	2.º	Accidentes del trabajo	5.000,00
"	3.º	Asociaciones benéficas y docentes	50.500,00

		CREDITOS PRESUPUESTOS	
Cap.	Art.	DESIGNACION DE LOS GASTOS	Por artículos. Por capítulos.
		(sigue) Auxilios y subvenciones.	Pesetas. Pesetas.
4.º	4.º	Cooperativas	650.000,00
"	5.º	Subvenciones para obras culturales	500.000,00
"	6.º	Indemnizaciones del Seguro de emigrantes	150.000,00
			1.658.152,33
Organismos dependientes del Ministerio.			
5.º	1.º	Consejo de Trabajo	564.000,00
"	2.º	Instituto Nacional de Previsión	26.935.000,00
"	3.º	Junta Consultiva de Seguros y Ahorros	50.000,00
"	4.º	Instituto Social de la Marina	350.000,00
"	5.º	Patronato de Política social inmobiliaria del Estado	42.170.255,73
			70.069.255,73
Anticipos reintegrables.			
6.º	Unico.	Anticipos reintegrables	50.000,00
			84.017.908,06
Ejercicios cerrados.			
7.º	Unico.	Ejercicios cerrados	7.577,36

RESUMEN

Servicios de carácter permanente.. 84.017.908,06
Ejercicios cerrados..... 7.577,36

84.025.485,42
*****

Palacio de las Cortes, 2 de Diciembre de 1932. -El presidente, Isidoro Vergara. -El secretario, José Manteca.

(Diario de Sesiones de las Cortes Constituyentes, núm. 269, apéndice 3.º)

ENMIENDAS DEL SR. MADARIAGA (D. DIMAS) A LOS CAPITULOS 3.º Y 4.º DEL
DICTAMEN DE LA COMISION DE PRESUPUESTOS SOBRE EL DE GASTOS PARA EL AÑO
1933 DE LA SECCION 9.ª DE LAS OBLIGACIONES DE LOS DEPARTAMENTOS MINIS-
TERIALES, "MINISTERIO DE TRABAJO Y PREVISION SOCIAL".

A LAS CORTES CONSTITUYENTES

Al capítulo 3.º, art. 4.º:

Los Diputados que suscriben tienen el honor de proponer la siguiente
enmienda al dictamen de la Comisión de presupuestos sobre el de gastos
para el año 1933, de la sección 9.ª, "Ministerio de Trabajo y Previsión":

Capítulo 3.º, art. 4.º Servicios especiales. -Servicio de conflictos
de trabajo, 16.000 pesetas.

Proponemos quede suprimido.

Palacio de las Cortes, 8 de Diciembre de 1932. Dimas de Madariaga.-San-
tiago Guallar. -Joaquín Fanjul. -José Horn. -Julio de Urquijo. -Anto-
nio Royo Villanova. -José María Cid.

Al capítulo 4.º, art. 3.º:

Los Diputados que suscriben tienen el honor de proponer la siguiente
enmienda al dictamen de la Comisión de presupuestos sobre el de gastos
para el año 1933, de la sección 9.ª, "Ministerio de Trabajo y Previsión".

El capítulo 4.º, en su art. 3.º, quedará redactado así:

"Para subvención a las Asociaciones benéficas y docentes, conforme a las
condiciones que se fijan por el Ministerio, 50.500 pesetas."

Palacio de las Cortes, 8 de Diciembre de 1932. Dimas de Madariaga.-San-
tiago Guallar. -Joaquín Fanjul. -José Horn. -Julio de Urquijo. -Anto-
nio Royo Villanova. -José María Cid.

Al capítulo 4.º, art. 5.º:

Los Diputados que suscriben tienen el honor de proponer la siguiente
enmienda al capítulo 4.º, art. 5.º del dictamen de la Comisión de presu-
puestos sobre el de gastos para el año 1933, de la sección 9.ª, "Minis-
terio de Trabajo y Previsión".

Capítulo 4.º, art. 5.º, quedará redactado así:

"Para subvención a las obras de carácter social, conforme a las condi-
ciones que se fijan por el Ministerio, como inversión del importe del
canon", etc.

Palacio de las Cortes, 8 de Diciembre de 1932. Dimas de Madariaga.-San-
tiago Guallar. -José María Cid. -José Horn. -Joaquín Fanjul. -Julio de
Urquijo. -Antonio Royo Villanova.

(Diario de Sesiones de las Cortes Constituyentes,
núm. 272, apéndice 1.º).

ENMIENDA DE LA SRTA. CAMPOAMOR AL CAP. 4.º, ART. 4.º, DEL DICTAMEN DE
LA COMISION DE PRESUPUESTOS SOBRE EL DE GASTOS PARA EL AÑO 1933 DE LA
SECCION 9.ª DE LAS OBLIGACIONES DE LOS DEPARTAMENTOS MINISTERIALES,
"MINISTERIO DE TRABAJO Y PREVISION SOCIAL".

A LAS CORTES CONSTITUYENTES

Los Diputados que suscriben proponen la siguiente enmienda al capítulo
4.º, art. 4.º del presupuesto de gastos del Ministerio de Trabajo y Pre-
visión Social:

"Capítulo 4.º, art. 4.º: Cooperativas, 100.000 pesetas."

Palacio de las Cortes, 8 de Diciembre de 1932. Clara Camposamor. -Andrés
Grozco. -Ramón Gil Roldán. -Miguel de Cámara. -Francisco Agustín. -José
Templado. -Diego Martínez Barrios. -César Garrichena. -José Paraja Yé-
banes. -Firma ilegible.

(Diario de Sesiones de las Cortes Constituyentes,
núm. 272, apéndice 2.º).

DISCUSSIÓ DEL PRESSUPOST DE GOVERNACIÓ

La discussió del Pressupost per al 1933 del Ministeri de la Governació comença el dia 9 de desembre de 1932.

Inicia el debat per la totalitat Barriobero, queixant-se de la pressa amb què es realitza la discussió, que no deixa lloc perquè els diputats puguin analitzar les partides i estudiar els conceptes. Aquests mals costums eren corrents en el temps de la Monarquia, però ara continuen igual: hom discuteix les coses sense saber ben bé què es discuteix; no hi ha dades ni prou informació per a poder opinar; moltes partides s'aproven ben arbitràriament.

Comenta que es despenen 11 milions en lloguers d'edificis quan hauria estat lògic que el Govern es llancés a una política de construcció de nous edificis de propietat que, a més de fer disminuir la desocupació, hauria donat feina, i el Govern hauria restat propietari d'uns immobles on instal·lar els serveis del Ministeri.

Esmenta que hi ha tres milions per benzina i engreixament de vehicles, cosa excessiva, ja que resulta que ara hi ha més despeses en autos que en el temps de la Monarquia. Amb aquesta quantitat es podrien mantenir fins a 500 vehicles i no 31 com diu que n'hi ha al Ministeri. Una altra xifra espantosa és la de 200.000 pessetes assignades al Parc d'automobilisme en material burocràtic.

A Vigilància i Seguretat es destinen no goss menys que 84 milions, a la Guàrdia Civil i 117 milions als serveis del Ministeri, o sigui l'extraordinària xifra de 202 milions per mantenir l'ordre. Però, considerem el nombre de delinqüents que els Tribunals condemnen per atemptar a l'ordre públic i veurem què costa cada delinqüent al Ministeri per a la seva repressió: resulta ben cara la defensa de l'ordre públic! Em fa l'efecte que seria més pràctic que tots aquests milions els donessin als pertorbadors de l'ordre amb la consigna que ens deixessin tranquils i el Govern encara hi guanyaria!!! Seria un procediment molt pràctic de convertir els pertorbadors de l'ordre en gent honrada!

No hi ha procediment d'investigació criminal, la Policia no té gabinet tècnic ni laboratoris per a fer aquestes investigacions, però en canvi es mantenen els fitxers policíacs; es gasta massa diners a perseguir el delinqüent i massa poc a prevenir el delictes.

Molts capítols són criticables, en el Pressupost d'enguany; per exemple, el sou del personal de la impremta és inferior a les tarifes assenyalades pel Sindicat. O sigui que el Ministeri roba el sou als seus obrers o bé està fora de la llei laboral!

Finalment, esmenta que molts edificis incautats als jesuïtes continuen sense ser utilitzats, quan podrien ser-ho per a una multitud de finalitats del mateix Ministeri.

Li replica Roma Rubies, de la Comissió d'Hisenda, qui manifesta que troba encertada la proposta de fer construir edificis per als òrgans del Ministeri i rebaixar el capítol de lloguers i així fer disminuir la desocupació.

pació.

S'entaula un debat entre aquests diputats sobre el temps que tenen per poder estudiar les partides. Hi intervé Eduard Ortega i Gasset per a queixar-se'n també i proposant un ajornament de la discussió del Pressupost de Governació. Comenta que encara que els Pressupostos foren presentats a les Corts abans del primer d'octubre darrer, resulta que d'aquells dies ençà han sorgit rectificacions del Govern que són consignades al Pressupost els darrers minuts abans de ser dictaminat. I la Comissió d'Hisenda no diu res! Es scriós, això? Llavors, la norma de presentació dels Pressupostos abans del primer d'octubre no se segueix perquè el Govern és el primer de no complir-la.

La proposta és rebutjada, però a causa del descans de divendres a dimarts que feia la Cambra per tal que els diputats de fora poguessin anar a casa seva en aquelles dates, es produeix una demora a la discussió que deixa mig content Ortega i Gasset.

El dia 13 de desembre es reprèn la discussió. Intervé Gil Robles dient que el Pressupost de Governació ha anat d'augment en augment des de fa anys. Ara representa 65 milions d'augment respecte a l'any anterior i 114 respecte al 1931. La Direcció General de Seguretat té assignat un augment de 36 milions solament. Considera que essent el Govern el responsable del manteniment de l'ordre públic, no se li han de regatejar els mitjans que demana per a aquest manteniment, però resulta que si bé els dits augments s'han concedit sempre, mai com ara no abundaven les sublevacions i les vagues com a conseqüència de la política del Govern de consentir la propaganda anarquista. Es queixa de l'excés de despeses secretes del Ministeri (es destinen a aquesta finalitat dos milions i mig), que no fan altra cosa que multiplicar els espies professionals, i moltes vegades es paguen informacions falses. Hi ha tot seguit una llarga polèmica sobre aquesta qüestió entre diversos diputats.

L'anterior orador acusa Casares Quiroga, ministre de la Governació, d'haver introduït per força els mitges del cos dels Guàrdies d'Assalt. Parla també que hi ha massa cotxes oficials, que aquests vehicles són massa cars i que els autos més luxosos són els del Ministeri de la Governació.

Fa números i més números amb tot això i n'extreu conseqüències sobre el cost i les despeses d'aquest capítol. Hi ha un llarg debat sobre aquest tema en el qual intervenen diversos diputats. Calcula que amb l'assignació per a benzina, esmentada per un altre diputat, cada auto podria fer 10.000 quilòmetres al dia. Acaba preguntant en què s'empren tots aquests diners.

Intervé el diputat Pascua per parlar de la qüestió de la sanitat i beneficència. Comenta les directives generals de la Sanitat en aquest Pressupost. Dóna a conèixer una sèrie d'índexs estadístics, tals com la mortalitat, la mortalitat infantil, la mortalitat per tifus i per tisis, i les compara amb les xifres corresponents de les altres nacions de l'Europa occidental i totes resulten desfavorables a Espanya.

Diu que a Espanya hi ha 20.284 metges en exercici, fet que planteja greus

problemes laborals, ja que hi ha massa metges, per tant, s'hauria de posar fre a aquesta expansió del nombre de doctors en medicina!

Explica que hi ha una excel·lent expansió de la lluita antituberculosa feta per la República; que a Madrid aquesta ha creat 25 dispensaris antituberculosos on abans n'hi havia només tres, i 25 més a províncies. En l'ltima s'ha passat de 600 a 1.800. S'ha creat i impulsat la higiene rural, així com també la lluita antivènèria, ja que fins a l'adveniment de la República no hi havia altre pressupost que les exaccions a les prostitutes i ara, en canvi, la República ha assignat partida al pressupost per aquesta finalitat. Contra la mortalitat infantil s'han instal·lat equips mòbils i ara es podran crear dispensaris infantils.

S'ha intensificat també la lluita contra les drogues i els estupefacients.

Resten encara moltes coses a fer i la qüestió sanitària no es resoldrà mentre no es procedeixi a la implantació de les assegurances de malaltia a tots els treballadors i llurs famílies.

Intervé Balbontín per posar en relleu els contrastos que provoca la discussió del Pressupost. Tenim que un pacífic Carner justifica l'augment del Pressupost de Guerra i Marina, i el socialista Prieto que es passa el dia defensant el Pressupost d'unes obres que revertirien en benefici dels terratinents i propietaris; el socialista Largo Caballero destina 84 milions del Pressupost de Treball a la burocràcia i només un milió als obrers parats. Ara, a veure què ens dirà en Casares Quiroga.

Comenta els augments del Pressupost de Governació els darrers anys, ja posats en evidència per altres oradors; la Guàrdia Civil i la Policia experimenten un augment de 74 milions; els obrers parats es veuen assignar només un milió. És a dir, la Policia i la Guàrdia Civil representen el 4'72% del Pressupost total, o sigui que cada espanyol paga per aquest concepte res menys que 10'50 pessetes. A França, les xifres corresponents són el 2'5% i 9'15 pessetes. A Itàlia, 1'58% i 4'65 ptes. Per què ho fa, el Govern, això? A Espanya, el poble vol que es gastin menys en Guerra i en Policia i més en serveis socials. Per què el Govern de l'Azafia està defraudant el poble?

Acusa l'Azafia de feixista i comenta com en Gil Robles ha justificat l'augment de les despeses de Policia dient que les considerava necessàries per a reprimir els moviments obrers, ja que si en Gil Robles havia sospitat que aquest augment de la Policia podia anar contra les dretes, no hauria pas justificat el seu augment. Això és la demostració que l'actual govern disposa d'una màquina repressiva contra els obrers! I que aquesta màquina no va contra els enemics de la República, que és contra qui hauria d'anar! Cal considerar que la màquina repressiva de la República ha estat més enèrgica contra els obrers que contra les dretes. Les sublevacions de les esquerres han estat sufocades amb més energia que les de les dretes. Cal veure amb quina suavitat s'ha reprimat el moviment militar del 10 d'agost! La màquina repressiva de la República ha estat més al costat de la casta feudal, del cacicat monàrquic, que al de la massa treballadora!

Són els patrons els que, amb llurs provocacions, motiven els problemes socials, portant als obrers a límits insospitats. Per què no actua la força repressiva contra els patrons en aquests fets, i en canvi actua contra els obrers víctimes d'aquelles provocacions? La repressió no actua fins que els obrers, desesperats, es llencen contra els patrons provocadors. Per què no es fan complir les lleis als patrons? És clar, en aquestes situacions desesperades, arriba un moment en què els obrers es llencen contra el mateix Govern. Aquest sempre arriba tard als conflictes socials!

A molts llocs d'Espanya, la Guàrdia Civil s'ha posat al costat dels elements monàrquics i reaccionaris que han trencat les lleis provocant desordres posteriors. Els òrgans repressius de la República estan al servei de la reacció. Aquest Govern és l'avantsala del feixisme.

Martínez i Martínez, metge, parla del Pressupost de Sanitat al qual considera que li manca la base d'una llei orgànica de Sanitat que imprimi una orientació ben definida a les despeses. El Pressupost de Sanitat és ple de bones intencions, però hi ha una multitud de partides insuficientment dotades. Interessa la implantació de l'assegurança general de malaltia.

González López comenta que al Pressupost no es parla de la creació d'una Subsecretaria de Sanitat, que és el pas desitjat per la classe mitjana espanyola per tal d'aplegar serveis fins ara desarticulats. Lamenta que la beneficència estatal estigui tan endarrerida i que sigui de tan poca eficàcia, ja que no té altre suport que la beneficència particular, que és anàrquica i desorganitzada.

Finalment, intervé Casares Quiroga, el qual clou la discussió per la totalitat. Explica que les forces de la Guàrdia d'Assalt foren creades per donar al Govern una força àgil, eficaç i ràpida per a reprimir els desordres del carrer sense causar morts i amb pocs ferits, ja que la norma de la Guàrdia Civil és disparar i d'aquesta forma no es pot lluitar contra els aldarulls ciutadans. Que el nombre de Guàrdies d'Assalt no es mou per sobre els 5.000, que se'n contractaren uns 2.500 més; que poc temps després de l'alçament del 10 d'agost, s'aproparen al Govern molts diputats demanant que, vistes les circumstàncies, s'elevés la xifra a 15.000 aprofitant el moment psicològic. La Guàrdia Civil està pendent d'una ampla reforma i reorganització, en la qual hom prendrà com a única condició que no sofreixin cap disminució econòmica els seus components, i aquesta reorganització la coneixerà el Parlament, aj que serà portada ací.

Hi ha ara més despeses de Policia que en el temps de la Monarquia, és clar, però cal considerar els embolics pressupostaris d'aquella època que no han permès de posar en clar què es gastava realment en un determinat capítol: sempre surten partides amagades, transferències de crèdit, etc. Quan pujaren, realment, en aquella època les despeses en Policia? No és possible posar-ho en clar, malgrat els esforços que hem realitzat.

D'altra banda, cal considerar que aquestes despeses són altes a causa, fonamentalment, del preu tan alt del material que han de fer servir: ca-

mions, reflectors, màquines contra les manifestacions, etc. Tot això val molts diners.

S'ha de desenvolupar la investigació policial. Sí, és clar. Però, ¿ha tingut temps la República de crear els laboratoris i usar els elements tècnics d'aquesta investigació? Això és corrent a França, però, ¿quants anys fa a França que la República està consolidada i no se l'ataca? A la República espanyola se l'ataca per tot arreu i no tenim tranquil·litat per a poder-nos dedicar a aquestes coses, precisament quan aquestes coses en necessiten tanta, de tranquil·litat.

Explica l'acció de la repressió policíaca dels elements a les seves ordres durant els desordres, i diu que ha reprimat igualment els desordres procedents de la dreta i de l'esquerra.

Finalment, fa una llarga disquisició sobre l'ús i el cost dels autos oficials, cosa que provoca moltes interrupcions d'alguns diputats. Després de les correccions i rectificacions dels oradors, es passa a la discussió per articles.

Comença el debat en Torres Campañá, del partit radical, defensant la seva esmena del capítol I. Critica el Pressupost dient que està enfocat a una reorganització de serveis que el Ministeri encara no ha portat a les Corts, cosa molt lamentable. Que mentre els altres Ministeris han tancat la porta als augmentos de sous dels seus funcionaris, en aquest departament ministerial hi ha res menys que 15 milions d'augment, cosa que contradia la posició del Govern, ben absoluta en aquest aspecte. Per exemple, per a les secretàries particulars de la Subsecretaria hi ha una augment del 100%. Es destinen a 100.000 pessetes, mentre que en d'altres Ministeris, per serveis similars, s'hi consignen només 13.000 ptes. Es destinen, a més, 10.000 pessetes a despeses de representació al Director General de Seguretat, xifra excessiva, ja que amb 6.000 n'hi hauria ben bé prou.

Es crea una plaça de Director d'automobilisme, amb el títol d'enginyer, cosa ben injustificada i menys amb el sou que se li consigna. ¿Que no hi ha ja dos enginyers al Parc d'automòbils de la Direcció General de Seguretat? Per què en volen un altre? S'han d'anul·lar les assignacions per serveis; resulta que a uns funcionaris se'ls rebaixa el sou, però en canvi se'ls dona una assignació per servei; per quin servei és aquesta assignació? Com és que puja a 50.000 pessetes!

Finalment, hi ha una partida per repatriació d'obriers, per 50.000 pessetes. A l'orador li sembla lògica i simpàtica aquesta partida, però vol saber en virtut de quina disposició legal es consigna això al Pressupost de Governació i com es farà servir?

Negrín, de la Comissió de Pressupostos, rebutja la proposta de Torres en els seus vots particulars. Comenta que l'actual Pressupost ja porta incorporada la reorganització de serveis que el Ministeri vol fer, i que quan la presenti a les Corts no hi ha d'haver cap sorpresa desagradable en relació al Pressupost.

Pel que fa als sous dels funcionaris es va quedar que no es tocarien mentre no arribi l'Estatut del funcionari que ha d'afegir tot el personal burocràtic i administratiu. Però, si la República ha creat nous serveis bé s'han de dotar, bé han de ser atesos per persones, bé s'han d'establir les plantilles i els escalafons corresponents.

A les secretàries particulars hi ha realment un augment en el Pressupost però cal tenir present que se'ls han incorporat funcions que abans estaven dispersades en altres organismes; també cal considerar que ara, al Ministeri, hi ha molta més feina que abans, que el fet de portar la Guàrdia Civil a dependre del Ministeri de la Governació ja representa que han de passar a aquest Ministeri 28.000 persones.

La plaça d'enginyer director del cos d'Automòbils del Ministeri ve justificada per l'augment de feina del parc esmentat com a conseqüència de tot el que he dit fa un moment. Es refereix als augmentos de les gratificacions o indemnitzacions per servei al personal de la Direcció General de Seguretat i ha de dir que responen al desig que el sou (que és el que regularà els drets passius) sigui com més baix millor, però, d'altra banda, com que aquest personal no té un horari assignat ja que el servei és de moltes hores de feina i pràcticament està en servei permanent, bé se l'ha d'indemnitzar d'alguna forma!

Pel que fa a la partida de repatriació d'obriers, es tracta que a les fronteres francesa i portuguesa, i als ports de la Corunya, Vigo, Màlaga i algun altre, hi ha molts obriers repatriats que els Governadors civils es veuen obligats a enviar a llurs domicilis perquè no tenen cap mitjà econòmic.

Torres Campañá manifesta que no l'han convençut els raonaments de Negrín, però retira en part els seus vots particulars i, en part, són rebutjats a la votació.

Leizaola també presenta esmenes sobre els articles d'aquest Pressupost. Comença dient que les seves esmenes tendeixen a fer economies de l'ordre dels 550 milions de pessetes i evitar que s'hagi de fer una nova emissió de deute públic: La propaganda del règim sostenia que les noves finances havien d'acabar amb els excessos del temps de la Monarquia i que juntament amb la supressió del Pressupost de la clerecia s'havia de disposar de diner abundant per a poder augmentar els serveis, i així donar-ne de més bons. Ara veiem, però, que els republicans han fet el miracle de transferir aquelles economies al Pressupost de la Policia. Ateses les estretones de la Hisenda actual, no es poden admetre de cap manera augmentos en aquestes despeses; als funcionaris no se'ls pot augmentar el sou, però en canvi se'ls augmenten les indemnitzacions per representació; no és possible donar-los un sou de 15.000 pessetes l'any i, a més, una assignació de representació o indemnització per servei; per quins serveis? Que no tenen ja el sou? No és incongruent, tot això?

Però encara hi ha una altra incongruència. Segons diu la Comissió això es fa per deixar el límit del sou que ha de servir de base als drets pas-

sus tan baix com sigui possible. I això no és mancar al funcionari? Els obrers estan lluitant actualment per ser considerats amb justícia i evitar que els patrons els imposin unes situacions incorrectes, i ara resulta que és l'Estat el que vol imposar condicions del tipus esmentat, és a dir que allò que no es tolera al patró ho fa l'Estat. Això és una deslleialtat i ha de desaparèixer.

Per què s'augmenta el Pressupost de la policia? No creieu que seria millor crear la base d'una pau espanyola i així no s'hauria de desp. endre ni cinc cèntims en aquest apartat?

Negrín, de la Comissió, li respon dient que les despeses de representació dels Directors Generals s'han reproduït dels Pressupostos anteriors i tot i que els Directors Generals també són Diputats, considera que el sou i la representació són insuficients per a mantenir el càrrec honorablement. Pel que fa a les indemnitzacions, han estat suprimides les del personal subaltern, i les dels caps es mantenen ateses les característiques de servei permanent que tenen els seus càrrecs!

S'aprova tot el capítol 1 íntegre, sense cap esmena. Al capítol 2 s'accepta una petita esmena de Torres Campañá a l'article 3, capítol 2.

S'aproven sense cap dificultat els capítols 2 i 3.

Al capítol 4 hom proposa la supressió de les 100.000 pessetes d'assignació a les secretaries dels Govern Civils. Negrín justifica el càrrec i l'assignació per la necessitat evident que hi hagi als dits Govern Civils unes persones joves i actives que facin rutllar les coses.

Sense cap discussió, s'aproven els capítols 4, 5 i 6.

Al capítol 7, Torres Campañá proposa la supressió de les assignacions al Govern Civil de les quatre províncies catalanes, ja que, en virtut de l'Estatut, han de passar les seves despeses a la Generalitat i aquests organismes han de desaparèixer a Catalunya i, a més, naturalment, la supressió dels automòbils dels esmentats governs, perquè, a qui s'assignarien?

Carles Esplá li respon que seria inútil centralitzar aquest servei, ara, per a descentralitzar-lo després, és a dir passar ara els automòbils al Ministeri per després tornar-los a passar als òrgans que es fessin càrrec del Servei, ja que els vehicles de la Guàrdia Civil a Catalunya bé hauran de pertànyer a algú, bé es farà càrrec algú dels serveis de l'ordre públic!

Torres Campañá insisteix que les despeses dels organismes que substituïxin els Govern Civils les ha de pagar la Generalitat i no el Govern Central. I que si la nova estructuració en comarques de la Generalitat vol un servei de cotxes, que aquesta entitat els subministri. Es rebutja l'esmena de Torres Campañá i s'aprova el capítol 7.

Al capítol 8 hi ha una esmena de Ruiz Funes, que és rebutjada en brevisim debat, i s'aprova el capítol 8.

Al capítol 9, Torres Campañá parla de l'excessiva quantitat que hi ha assignada a les despeses reservades del Ministeri, també diu que hi ha una despesa de material d'oficines, res menys que 800.000 pessetes i que a cap altre Ministeri s'ha assignat una quantitat tan elevada com a Governació.

Negrín accepta, en nom de la Comissió, una reducció a 700.000 pessetes i Torres retira el seu vot particular.

Els capítols del 10 al 15 són aprovats ràpidament. Al 16 és rebutjada una proposta de Torres de fer l'adquisició dels vehicles del Ministeri de forma que els seus pagaments siguin realitzats en dos anys.

Finalment, els capítols 16 i 17 són aprovats i, amb ells, tot el Pressupost de Governació, Subsecció Primera del Ministeri. El mateix dia, 13 de desembre, hom passa a la discussió de la Subsecció segona del mateix Ministeri: Sanitat i Beneficència.

Inicia el debat de Sanitat, per la totalitat, el radical Tuñón de Lara. Comenta amplament el desordre tècnic i administratiu que hi ha dins la Sanitat espanyola. Per una banda, no s'ha arribat a coordinar, com cal, la lluita contra certes malalties, com la tuberculosi, la sífilis, el tifus, la mortalitat infantil; tot s'ha fet d'una forma desconnectada i desorganitzada. Per exemple, s'ha despès a mans plenes els diners en la construcció del dispensari antituberculós de Goya, precisament a ple barri de Salamanca, el barri aristocràtic de Madrid, on de malalts tuberculosos, no n'hi ha, i en canvi a les barriades pobres els dispensaris contra aquesta malaltia ni es coneixen. D'una altra banda, és absurd que la Sanitat i la Beneficència depenguin del Ministeri de la Governació, el ministre titular del qual ja té prou feina amb les qüestions d'Ordre públic per haver d'atendre, a més, les de Sanitat. Finalment, comenta que la inculcra sanitària del poble espanyol ho complica tot. La lluita contra el càncer s'ha reduït a un centre de cirurgia anticancerosa, però no hi ha res que faci referència a investigació anticancerosa. Moltes coses de Sanitat depenen d'altres Ministeris, com per exemple les qüestions de les aigües potables; altres vegades es confon la Sanitat amb la Beneficència. El retard de la Sanitat espanyola és notabilíssim, el panorama sanitari espanyol és lamentable i la República l'ha d'acabar; ha de posar-hi ordre creant un Ministeri de Sanitat, ben dotat i que resolgui tots aquests problemes. L'economia que reportaria la lluita contra certes malalties i la seva previsió compensaria amb escreix la despesa sanitària.

S'ha de desenvolupar, continua dient, la higiene rural, tan abandonada, i fer que els Ajuntaments i les Diputacions hi col·laborin, que s'adonin de la gran gestió que han de fer en aquest ram. Finalment, exposa la lamentable situació en què es troben els metges rurals.

Li replica Negrín, per la Comissió, dient que, en efecte, en principi està d'acord en el fet que les qüestions de Sanitat i Beneficència haurien d'anar a càrrec d'un Ministeri especial, però que la insuficiència amb què es doten els serveis de Sanitat no dona cap possibilitat a aques

ta realització; s'haurien d'assignar sis vegades més de fons a Sanitat per a permetre tal cosa.

Iranzo felicita el Ministre per haver elevat a Subsecretaria la Direcció General de Sanitat. Està d'acord amb tot el que s'ha dit darrerament; és ll'astima que no hi hagi una Llei de Sanitat que estructurari tota la qüestió sanitària espanyola; comenta que no s'ha complert allò que mana la Constitució quan diu que l'Estat ha de fer una llei de Dases mínimes de Sanitat interior, ja que ha deixat aquesta qüestió perquè fos desenvolupada per les entitats locals; ja fa un any que la Constitució ha estat aprovada i encara no s'ha fet res en aquest aspecte. S'ha de fer front al problema sanitari amb urgència.

Exposa algunes incongruències administratives del personal de Sanitat, el qual es veu moltes vegades obligat a haver-se de valer dels diners o del material de les institucions a les que pertany i que sovint no depenen de la Subsecretaria de Sanitat, per poder desenvolupar les seves funcions; és a dir, moltes funcions es poden desenvolupar parcialment només gràcies a uns fons d'institucions diverses, en comptes de fer-ho amb els fons del Govern. El Govern gasta en Sanitat, però també cal considerar què gasten altres institucions i què gasten els particulars, i que no és petita aquesta darrera xifra! però tot es gasta de forma inconnexa i desorientada.

Estadella diu que està decepcionat del Pressupost de Sanitat. Comenta que l'any anterior el Ministre digué que aquell Pressupost era d'espera, i que ell el votà pensant de veure què faria el Govern, però ara ja no hi estava conforme; després d'un any d'actuació del Govern, es veu ben clar que no s'ha fet res en el camp sanitari. El Pressupost d'aquest any és igual que el de l'any passat: està momificat i ple de perjudicis.

L'única cosa bona que té, i positiva, és la creació de la Subsecretaria. Opina que s'ha de crear un Ministeri de Sanitat, tal com hi ha a molts països del món, que estan en període de reformes estructurals; en canvi, quan es tracta de països que ja tenen la Sanitat desenvolupada i el poble té una cultura sanitària completa, no és tan fonamentalment necessària l'existència d'un Ministeri de Sanitat.

Espanya està, no cal dir, en el primer cas i, per tant, propugna la creació d'un Ministeri de Sanitat i d'una llei de Sanitat. Comenta que el 50% del Pressupost de Sanitat va destinat a la burocràcia. Vés quin Pressupost de Sanitat! Explica l'eficacíssima obra sanitària de la Mancomunitat de Catalunya de la qual, ell fou conseller de Sanitat, precisament.

Esmenta que als delegats de Treball del Ministeri de Treball no se'ls exigeix cap coneixement sanitari, la qual cosa és veritablement inconcebible. Parla de la baixa xifra de llits hospitalaris: tres llits per cada mil habitants. Si cada espanyol paga 10'85 pessetes per policia, només en paga 0'80 per Sanitat, per defensar la salut; és molt més cara la defensa policíaca que la sanitària.

Dolcet comenta el desordre administratiu i legal de la Sanitat espanyola. Tot el que legalment hi ha —lleis, decrets, ordres— tot procedeix del

temps de la Monarquia, l'actual Govern ha heretat tot el que fa referència a aquella institució. Comenta també la manca de mesures preventives de Sanitat, parla de l'abolició de l'Estatut de la prostitució, recentment aprovat com a mesura adequada. Proposa que el Ministeri no s'anomeni de Sanitat, sinó de Salut Pública.

Alberca posa de manifest la insuficiència de la dotació global de Sanitat. Lamenta que el mateix Ministeri, que dirigeix les accions de repressió policíaca, tingui al seu càrrec la Sanitat i la Beneficència. Tots els partits polítics estan d'acord a gastar-se més diners en Obres públiques i en Instrucció pública, però a gastar-los també en Sanitat, hi ha acord?

Opina que algunes assignacions de despeses són inadequades i que podrien esmerçar-se en d'altres de més oportunes. Per què el Director General de Sanitat ha transigit a fer aquest esguerro de Pressupost? Hauria estat molt més sensat dimidir abans de donar el seu consentiment a aquest Pressupost, amb unes assignacions tan minses, que no arriben ni al mínim necessari.

Amb això acaba la discussió per la totalitat al Pressupost de Sanitat.

El 14 de desembre es procedeix a la discussió i l'aprovació per articles i capítols.

Una esmena de Rey Mora fa referència al fet d'haver-se elevat els sous d'uns certs funcionaris de Sanitat per un valor de 362.000 pessetes, mentre que els més humils, els que guanyen menys, per exemple els secretaris intèrprets de Sanitat, han restat igual malgrat la ingratitude del seu càrrec i de la feina que tenen. Per què aquesta discriminació? es pregunta l'orador.

Negrín, en nom de la Comissió, replica que el personal que ha tingut una elevació del sou són tots aquells a qui s'ha prohibit l'exercici de la medicina com a metges privats, en virtut del càrrec i, per a compensar-los la pèrdua, s'ha fet un reajustament dels sous. Els altres, els que no han rebut cap augment, per exemple els secretaris intèrprets de Sanitat, no es troben en aquell cas. D'altra banda, són poc necessaris o poden constituir un cos a amortitzar.

L'esmena és rebutjada.

Martínez Noya propugna un augment en les plantilles de cert personal sanitari. Reforma que no és acceptada per la Comissió.

S'aproven els capítols de l'1 al 9 sense cap modificació i amb petits debats.

El mateix dia es passa a la tercera secció del Pressupost de Governació que és la de Comunicacions.

Inicia el debat Guerra del Rfo, del partit radical, per comentar que el personal de Comunicacions havia estat sempre molt addicte a la República cosa que es va demostrar durant el temps de la dictadura, i que el Govern no ha tingut en compte aquest fet. Explica que en aquells moments està

funcionant clandestinament gairebé un sindicat del personal de comunicacions totalment contrari a la República, que provoca indisciplina en el cos de Comunicacions i acusa el Ministre de la Governació d'aquest estat de coses, i de claudicar davant d'aquell sindicat clandestí.

Referint-se al Pressupost en discussió, comenta que també aquí ha passat una cosa semblant. Aquest sindicat antirepublicà ha exigint unes determinades millores que, si s'hi accedeixen, s'haurà d'incrementar el Pressupost en un 50% i que el Ministre ha hagut de pactar amb aquest sindicat.

Per la llei de Bases de Comunicacions, es va portar als llocs de comandament gent jove per tal d'acabar amb l'anquilosament del departament i, ara, els joves que actuen en substitució dels vells, reclamen una compensació econòmica, ja que diuen que si tenen la responsabilitat han de cobrar més. Al departament de Comunicacions hi manca l'autoritat del Ministre, que està molt lluny, està a la Porta del Sol absorbit pels problemes de l'ordre públic, i no pot parlar essent en els problemes de les Comunicacions.

Es queixa dels sous dels peatons carters; que cada dia han de recórrer de 30 a 40 quilòmetres i guanyen 1'50 ptes. al dia. Com altres vegades, esmenta que s'han elevat els sous dels empleats de més categoria del Departament i han deixat igual els dels pobres carters peatons. Esmenta que no hi ha serveis postals aeris, exceptuant els de la línia Barcelona-Madrid-Sevilla, on aquest servei no és pas massa necessari ja que hi ha tants i ràpids expressos, però en canvi, a les Balears i a les Canàries, no hi ha tal servei aerpostal on, de fet, és imprescindible. Resulta que el servei aerpostal de Madrid a Barcelona i a Sevilla només serveix perquè l'"ABC", el diari monàrquic i enemic de la República, pugui arribar a bona hora a aquelles ciutats.

Demana, finalment, que es noti l'efectivitat del Govern republicà a Comunicacions, ja que fins ara, ben poca cosa s'hi ha vist.

Galarza li replica els punts principals sobre l'existència d'un sindicat clandestí enemic de la República, alegant que està pendent del Ministeri a causa de certs requisits administratius per a estar dins de la llei, però que no és il·legal.

Justifica la concessió, en el Pressupost, de les gratificacions de comandament dient que són coses molt antigues ja dins les despeses de personal, i que en el Pressupost actual només n'hi ha 170.000 pessetes. No és lògic que si els funcionaris joves s'han fet càrrec dels llocs de responsabilitat, substituint els vells i fracassats, se'ls donin més diners i guanyin més? Ara bé, aquesta actitud de promoure la gent és una actuació contrària al que es feia anys enrera, on es pujava per escalafó. Ara, al funcionari se li demana un esforç i un sacrifici. Cal recordar que, en aquest capítol, els augments són deguts en una part al fet que aquestes gratificacions les cobren ara la totalitat del personal que es troba en aquesta situació i no, com abans, que només les percebien els de residència a Madrid; ara també les cobren els de províncies.

Comenta que la creació del Ministeri de Comunicacions en el si del Govern Provisional no ho fou a proposta del representant del partit radical en

el Comitè revolucionari, sinó a proposta de la dreta republicana. Nega l'afirmació que només s'elevaren els sous dels funcionaris que ja el tenien alt, ja que l'any darrer foren elevats els sous dels funcionaris que tenien uns havers inferiors a les 3.000 pessetes anuals.

Pel que fa als peatons carters, comenta que la seva creació fou una invenció dels cacics locals en temps de la Monarquia, per servir els seus objectius polítics, i que la República ha ordenat de fer-ne un estudi.

El radical Abad Conde explica alguns punts sobre la fundació i legalització del Sindicat de Comunicacions a què hom ha al·ludit abans. Comenta algun fet sectari com el d'un alt empleat de la Subsecretaria que ha estat retirat del seu lloc i sense sou vista la seva actuació, i que era un amic del mateix orador.

Intervé novament Guerra del Río per parlar de certes anomalies en l'administració del Col·legi d'Orfes del Personal de Comunicacions.

Intervé Casares Quiroga, ministre de la Governació, de qui depèn la Subsecretaria de Comunicacions. Lamenta que Guerra del Río hagi estat tan hàbil per desviar la discussió del Pressupost cap a temes que no hi tenen res a veure i que li han permès de fer certes censurens al Govern. El Ministre es nota disgustat per haver-se sentit dir que ha claudicat davant les exigències d'un sindicat clandestí del personal de Comunicacions. Realment, reconeix que té un excés de treball i que la qüestió de l'Ordre Públic li absorbeix una gran part de la seva activitat, però lamenta que hom digui que només és una ombra que plana damunt la Subsecretaria de Comunicacions on no es deixa sentir el pes de la seva autoritat.

Comenta que el motiu pel qual no ha estat creat el Ministeri de Comunicacions és, senzillament, perquè no hi ha prou volum de tasques que justifiquin la despesa que representaria aquesta creació i que, per tant, ha estat convertida en Subsecretaria de Comunicacions l'antiga Direcció General cosa que ha semblat més oportuna.

Hi ha les rectificacions corresponents dels oradors, i hom passa seguidament a la discussió i a la votació per capítols i articles. Són poquíssims les esmenes i els vots particulars presentats i això fa que l'aprovació del Pressupost es faci ràpidament. Només és discutida una esmena de Rodríguez de Vera que vol donar situació legal a una irregularitat dels sous d'un cert grup de funcionaris.

Més tard, el diputat Guallar surt en defensa dels peatons carters, comentant una sèrie d'anomàlies, en opinió seva, i també sobre uns casos del personal de telègrafs.

Finalment, aquell mateix dia, és aprovada la totalitat del Pressupost de Governació.

DICTAMEN DE LA COMISION DE PRESUPUESTOS SOBRE EL DE GASTOS PARA 1933 DE LA SECCION 6.ª DE LAS OBLIGACIONES DE LOS DEPARTAMENTOS MINISTERIALES, "MINISTERIO DE LA GOBERNACION".

A LAS CORTES CONSTITUYENTES

La Comisión de presupuestos tiene el honor de someter a la deliberación y aprobación de las Cortes su dictamen sobre la sección 6.ª, "Ministerio de la Gobernación", del presupuesto de gastos para 1933.

En él se introducen, en virtud de órdenes ministeriales o por iniciativa de la Comisión, las modificaciones siguientes, sin que las últimas impliquen aumentos de gastos:

○ Subsección 1.ª -Subsecretaría de Gobernación.

Capítulo 1.º, artículo 4.º -Dirección general de Seguridad. Los dos apartados que dicen "Un ingeniero director de los servicios de Automovilismo y Radiotelegrafía, 14.000 pesetas. Al mismo, por indemnización de servicios, 2.500", se refunden en uno solo, que dirá: "Un ingeniero director de los servicios de Automovilismo y Radiotelegrafía, 18.000"; con un aumento, por tanto, de 1.500 pesetas.

En el mismo artículo, epígrafe "Escuela de Policía", el crédito para "6 profesores auxiliares, a 1.500 pesetas", que era de 8.000 pesetas, se cifra en 9.000, subsanándose así la errata padecida, con un aumento de 1.000 pesetas.

Capítulo 2.º, artículo 3.º -Dirección general de Seguridad. Parque móvil. El crédito asignado al concepto: "Para adquisición de gasolina, grasas, gomas...", sin variar la redacción, se reduce de tres millones a 2.900.000 pesetas, con una baja de 100.000. Se añade al final un nuevo concepto, que dice así: "Para material de escritorio y de todas clases del Parque, 200.000 pesetas", con un aumento de igual cantidad.

Capítulo 5.º, artículo 2.º -Escala auxiliar. Agentes auxiliares de Investigación y Vigilancia. Queda redactada así:

185 auxiliares de 3.ª, a 5.500	1.017.500	
218 ídem de 3.ª, a 3.500	763.000	
Indemnización de servicios al anterior personal, a razón de 400 ptas. anuales por cada uno	161.200	
		<u>1.941.700</u>

Hay, pues, una baja de 800 pesetas.

Auxiliares de oficina:

10 auxiliares de 1.ª, a 5.000	50.000	
40 ídem de 2.ª, a 4.000	160.000	
210 ídem de 3.ª, a 3.000	630.000	
		<u>840.000</u>

No se varía la consignación.

Capítulo 5.º, artículo 6.º -Gratificaciones. El apartado 2.º quedará redactado así, sin variar la consignación de 100.000 pesetas: "Gratificaciones a los médicos de los Cuerpos de Vigilancia y Seguridad (a excepción del personal de las secciones de Asalto) en toda España, a distribuir entre todos ellos, en relación a la plantilla."

Secciones de Vanguardia (Asalto). La consignación de los 42 médicos con el sueldo o gratificación de 6.000 pesetas, se reducirá a 5.000, y por tanto, la cantidad total señalada para esta partida se reduce de 252.000 pesetas a 210.000, con una baja de 42.000, haciendo constar la Comisión que vería con gusto que la provisión de estas plazas se hiciera por oposición y con carácter temporal.

Capítulo 9.º, artículo 4.º -Construcciones. Al concepto único se agregan, sin variar la consignación, las siguientes palabras: "o adquisiciones de éstas cuando así convengan".

Capítulo 16, artículo 3.º -Parque móvil. Sin variar la redacción del concepto único, se reduce la consignación de 4.000.000 a 3.900.000 pesetas, con una baja de 100.000.

Subsección 2.ª -Subsecretaría de Sanidad y Beneficencia.

Capítulo 1.º, artículo 28. -Personal técnico auxiliar subalterno de Sanidad exterior. Se sustituye la denominación de "Celadores sanitarios marítimos" por la de "Celadores sanitarios de Puertos y fronteras".

Al final del capítulo 1.º y después de su artículo 55 se añadirá la siguiente "Nota. -Las retribuciones del personal técnico de Sanidad y de Instituciones sanitarias lo serán en concepto de sueldo o indemnización".

Capítulo 2.º, artículo 2.º -Cuerpo facultativo (de Beneficencia). -Se añadirá la siguiente "Nota. -Las dotaciones de las plazas de alumnos internos a extinguir se destinarán a crear ocho plazas de Médicos internos, con el sueldo de 3.000 pesetas anuales, a medida que queden vacantes las plazas de alumnos, por su total importe de 24.000 pesetas".

Capítulo 2.º, artículo 3.º -Orfanato de El Pardo, Asilos de San Juan y Santa María. Donde dice "8 maestros de Escuela", con comillas en la

columna de consignación, se añadirá: "con 3.000 pesetas de gratificación cada uno, 24.000", con aumento, por tanto, de igual cantidad.

Capítulo 4.º, artículo único. -Dirección general de Beneficencia. El concepto único se redactará así: "Gastos de material de toda especie para la oficina de la misma, incluso adquisición de máquinas de escribir, por tratarse de un Centro de nueva creación, 20.000 pesetas", con un aumento de 10.000.

Capítulo 5.º, artículo 4.º -Asistencia social. La partida de "Subvención para Mutualidades obreras que tengan servicio medicofarmacéutico", se eleva de 25.000 a 75.000 pesetas, con un aumento, por tanto, de 50.000.

Subsección 3.º -Subsecretaría de Comunicaciones.

Capítulo 1.º, artículo 2.º -Direcciones generales, Oficialía mayor y Gastos de representación. El último párrafo quedará redactado así: "Para completar el sueldo que les corresponda en el respectivo escalafón a los directores generales técnicos de Correos, Telecomunicación y Aeronáutica civil, hasta el de 18.000 pesetas, así como para que, en concepto de gastos de representación, perciba el oficial mayor la diferencia entre el sueldo que tenga asignado en su escalafón y la remuneración total de 15.000 pesetas, sin variar la consignación."

Capítulo 1.º, artículo 3.º -Personal de Talleres gráficos. La plantilla quedará en la siguiente forma:

	Pesetas .
1 Regente	6.000
1 Linotipista	4.500
1 Idem	4.500
2 Cajistas primeros, a 4.000	8.000
4 Cajistas ayudantes, a 3.500	14.000
1 Corrector	4.000
1 Atendedor	3.500
1 Maquinista	4.500
1 Ayudante de máquinas	4.000
1 Marcador primero	3.500
2 Marcadores segundos, a 3.250	6.500
2 Mozos de imprenta, a 2.750	5.500
1 Minervista	4.000
1 Encargado de encuadernación	4.500
1 Oficial de ídem	3.500
1 Idem íd.	3.500
1 Ayudante de ídem	3.000
1 Encargado de la litografía (reportista jefe)	4.500
1 Oficial ayudante reportista	3.500

	Pesetas .
1 Marcador	3.000
1 Grabador dibujante	4.000
1 Encargado de cierre y empaquetado	4.000
1 Carretero	3.500
1 Idem	3.500
1 Encargado de almacén	4.000
31	117.000

Capítulo 2.º, artículo 2.º -Entretenimiento del palacio de Comunicaciones. Se añadirá al epígrafe: "y del edificio de la calle de la Magdalena".

La cantidad de 430.000 pesetas se aumenta en 40.000, que se rebaja del capítulo 3.º, artículo 4.º -Red telefónica y comunicaciones oficiales, quedando, pues, la cifra de este crédito reducida de 500.000 pesetas a 460.000.

Capítulo 7.º, artículo 1.º -Personal técnico. Al aplicar la primera anualidad para cumplimiento de lo dispuesto en la base adicional de la ley de 1.º de Julio de 1932, se suprime la partida de 2.656.000 pesetas asignada a dicha anualidad, que queda englobada en el crédito de la plantilla del personal técnico, sumando un total de 30.531.000 pesetas y quedando así redactada dicha plantilla:

	Pesetas .
10 funcionarios, a 12.000 pesetas	120.000
23 funcionarios, a 11.000	253.000
97 funcionarios, a 10.000	970.000
31 funcionarios, a 9.000	279.000
194 funcionarios, a 8.000	1.552.000
1.108 funcionarios, a 7.000	7.756.000
1.346 funcionarios, a 6.000	8.076.000
1.513 funcionarios, a 5.000	7.565.000
990 funcionarios, a 4.000	3.960.000
5.312	30.531.000

El concepto que dice así: "Aumento de cincuenta funcionarios técnicos, a razón de 4.000 pesetas anuales, a partir de 1.º de Abril, queda substituído sin aumento de consignación por los dos conceptos siguientes:

	Pesetas .
1.º -Aumento de cincuenta funcionarios técnicos, a partir de 1.º de Octubre, a 4.000 ptes.....	50.000

	Pesetas .
2.ª -Para incremento de haberes de los cien funcionarios que sigan en el escalafón inmediatamente a los ascendidos en virtud del párrafo 1.ª	100.000
Queda suprimido el capítulo 7.ª, art. 4.ª, "Mensajeros", que dice: "Doscientos mensajeros, a 1.500 ptas ...	300.000

Suprimido este artículo, corre la numeración de los siguientes:

Capítulo 7.ª, art. 5.ª, "Personal rural", queda así redactado, no variando la consignación: "Para haberes, indemnizaciones y suplencias de carteros rurales, peatones y agentes de la Península, Baleares y Canarias y carteros de las Oficinas de Correos de Tánger, de acuerdo con lo preceptuado en el decreto de 9 de Marzo de 1932."

Capítulo 10, art. 5.ª, "Quebranto de moneda y giro": En el concepto que dice "Indemnizaciones a los empleados encargados del manejo de fondos en los servicios de Giro postal, etc.", se suprime la palabra "habilitaciones".

Capítulo 12, art. 1.ª, "Personal", escala general técnica: Se suprimen los dos conceptos de créditos globales para cumplimiento de lo dispuesto en las Bases 32 y 1.ª transitoria de la ley de 9 de Marzo de 1932 y se aplican al crédito consignado para la escala general técnica, que quedará así:

	Pesetas .
1 funcionario técnico, a 15.000 pesetas anuales	15.000
10 funcionarios técnicos, a 12.000 ídem íd.....	120.000
20 funcionarios técnicos, a 11.000 ídem íd.....	220.000
99 funcionarios técnicos, a 10.000 ídem íd.....	990.000
62 funcionarios técnicos, a 9.000 ídem íd.....	558.000
176 funcionarios técnicos, a 8.000 ídem íd.....	1.408.000
515 funcionarios técnicos, a 7.000 ídem íd.....	3.605.000
876 funcionarios técnicos, a 6.000 ídem íd.....	5.256.000
1.614 funcionarios técnicos, a 5.000 ídem íd.....	8.070.000
383 funcionarios técnicos, a 4.000 ídem íd.....	1.532.000
Para atender el ingreso de los 160 funcionarios alumnos de la Escuela Oficial de Telecomunicación, actualmente en curso reglamentario de prácticas (orden ministerial de 10 de Octubre de 1931), durante el segundo semestre	320.000
Total.....	22.094.000

Hay, pues, una baja de 500 pesetas.

Capítulo 12, art. 1.ª, "Escala a fusionar": Se suprime el concepto que dice "Crédito global para cumplimiento de lo dispuesto en las Bases 32 y 1.ª transitoria de la ley de 9 de Marzo de 1932", que se suma a la cantidad consignada para dicha escala, que quedará integrada en la siguiente forma:

	Pesetas .
7 funcionarios, a 11.000 pesetas anuales.....	77.000
7 funcionarios, a 10.000 ídem íd.....	70.000
9 funcionarios, a 9.000 ídem íd.....	81.000
46 funcionarios, a 8.000 ídem íd.....	368.000
70 funcionarios, a 7.000 ídem íd.....	490.000
27 funcionarios, a 6.000 ídem íd.....	162.000
Total.....	1.248.000

Capítulo 12, art. 1.ª, "Escala de telegrafistas": Se hace lo mismo que en el concepto anterior con el crédito global, quedando así la escala:

Escala de telegrafistas.		Pesetas .
3 telegrafistas, a 6.750 pesetas anuales.....		20.250
8 telegrafistas, a 6.000 ídem íd.....		48.000
50 telegrafistas, a 5.250 ídem íd.....		262.500
508 telegrafistas, a 4.500 ídem íd.....		2.286.000
196 telegrafistas, a 3.750 ídem íd.....		735.000
765	Total.....	3.351.750

Capítulo 12, art. 1.ª, "Mecánicos": Se hace lo mismo que en los casos anteriores con el crédito global, quedando así constituida la escala:

	Pesetas .
4 mecánicos, a 7.000 pesetas anuales.....	28.000
6 mecánicos, a 6.000 ídem íd.....	36.000
42 mecánicos, a 5.000 ídem íd.....	210.000
45 mecánicos, a 4.750 ídem íd.....	213.750
18 mecánicos, a 4.000 ídem íd.....	72.000
40 mecánicos, a 3.000 ídem íd.....	120.000
Total.....	679.750

A continuación del concepto "Ayudantes de taller, se añadirá el siguiente:

6 ebanistas, a 3.000 pesetas..... 18.000 pesetas.

Concepto éste que es substraído del capítulo 14, epígrafe "Ebanistas".

Capítulo 12, art. 2.º, concepto 14: Donde dice "Un maestro de taller", debe decir "Un jefe del taller".

Capítulo 14, artículo único, "Personal de vigilancia": Se suprime el crédito global para cumplimiento de lo dispuesto en la Base 32 y 1.ª transitoria de la ley de 9 de Marzo de 1932, que se suma a la cantidad consignada para plantillas del personal de vigilancia, que quedará así redactada:

Personal de vigilancia.		Pesetas.
5 capataces, a 4.500 pesetas anuales.....		22.500
24 capataces, a 4.000 ídem íd.....		96.000
271 capataces, a 3.500 ídem íd.....		948.500
1.112 capataces, a 3.000 ídem íd.....		3.336.000
412 capataces, a 2.500 ídem íd.....		1.030.000
<u>1.824</u>	Total.....	<u>5.433.000</u>

Capítulo 14, artículo único, "Personal de servicio": Se hace lo mismo que en el anterior con el crédito global, quedando así la plantilla:

Personal de servicio.		Pesetas.
295 repartidores, a 3.000 pesetas anuales.....		888.000
177 repartidores, a 2.500 ídem íd.....		442.000
1.006 repartidores, a 2.800 ídem íd.....		2.812.000
601 repartidores, a 1.750 ídem íd.....		1.051.750
<u>2.080</u>	Total.....	<u>4.394.250</u>

Capítulo 14, artículo único, "Unipersonales", quedará así redactado: "Para dotación del personal encargado de las Estaciones unipersonales, a 2.000 pesetas, a los encargados de las telegráficas, en las que se ordena presten más horas de servicio de las que normalmente les corresponden y para atender al reparto del servicio telegráfico en las Estaciones completas y limitadas que se determinen.

Capítulo 16, art. 1.º, concepto 1.º, que dice "Diets a los inspectores centrales, jefes y oficiales por sus salidas en visitas de inspección, etc., 478.500 pesetas", se hace una baja de 20.000 pesetas, que pasan (por orden ministerial) al capítulo 16, art. 2.º, concepto 1.º,

que dice: "Para gastos de material científico y pedagógico y moblaje de la Escuela Oficial de Telecomunicación".

Capítulo 16, art. 1.º, concepto 4.º: Donde dice "Diets y obviaciones reglamentarias, etc., a 6,50 pesetas por día", debe decir "..... a ocho pesetas", con igual cifra total.

Capítulo 16, art. 5.º, concepto 1.º, queda así redactado: "Para la adquisición de toda clase de impresos telegráficos, telefónicos, Giro telegráfico, cables y radiocomunicación. Adquisición de papel blanco para la imprenta. Idem de libros Registro y Contabilidad. Contratación de servicios mecánicos de impresión y clasificación de fichas para el Giro telegráfico. Adquisición, reparación y rotulación de sacos de lona para el transporte de impresos.

Capítulo 23, artículo único: "Para los estudios del túnel submarino de Gibraltar". Por orden ministerial se añade este capítulo con un crédito de 25.000 pesetas.

Por estas modificaciones se introduce una economía de 231.800 pesetas.

SECCION SEXTA

MINISTERIO DE LA GOBERNACION.

Cap.	Art.	DESIGNACION DE LOS GASTOS	CREDITOS PRESUPUESTOS	
			Por artículos.	Por capítulos.
			Pesetas.	Pesetas.
SUBSECCION PRIMERA				
SUBSECRETARIA DE GOBERNACION.				
SERVICIOS DE CARACTER PERMANENTE				
Administración central.				
Personal.				
1.º	1.º	Sueldo del Ministro y gastos de representación.....	42.000,00	
"	2.º	Subsecretaría, Dirección general de Administración y personal administrativo del Ministerio.....	3.794.400,00	
"	3.º	Gratificaciones: Secretarías y servicios.....	163.000,00	

		(Administración central.)	CREDITOS PRESUPUESTOS	
Cap.	Art.	DESIGNACION DE LOS GASTOS	Por artículos.	Por capítulos.
		(sigue) Personal.	Pesetas.	Pesetas.
1.2	4.2	Dirección general de Seguridad.....	665.250,00	
"	5.2	Inspección general de la Guardia civil.....	173.660,00	
"	6.2	Abogados del Estado.....	"	4.838.310,00
		Material.		
2.2	1.2	Ministerio.....	245.000,00	
"	2.2	Dirección general de Administración.....	20.000,00	
"	3.2	Dirección general de Seguridad.....	4.680.000,00	
"	4.2	Inspección general de la Guardia civil.....	2.160.884,00	
"	5.2	Patronato Central para la protección de animales y plantas.....	9.100,00	7.114.984,00
		Moblaje y obras del Ministerio.		
3.2	Unico.	Moblaje y obras del Ministerio.....	"	90.000,00
		Administración provincial.		
		Personal.		
4.2	1.2	Gobiernos civiles, Sanatorios y Estaciones sanitarias.....	1.452.000,00	
"	2.2	Gastos diversos.....	148.636,50	1.600.636,50
		Vigilancia y Seguridad.		
5.2	1.2	Jefaturas superiores.....	45.000,00	
"	2.2	Cuerpo de Investigación y Vigilancia.....	23.891.700,00	
"	3.2	Mecánicos conductores.....	1.417.000,00	
"	4.2	Cuerpo de Seguridad.....	43.363.100,00	
"	5.2	Asignaciones.....	1.565.809,00	
"	6.2	Gratificaciones.....	966.800,00	
"	7.2	Dotaciones de los Jefes y Oficiales del Ejército y Guardia civil en el Cuerpo de Seguridad.....	2.054.500,00	

		CREDITOS PRESUPUESTOS		
Cap.	Art.	DESIGNACION DE LOS GASTOS	Por artículos.	Por capítulos.
		(sigue) Vigilancia y Sgridad.	Pesetas.	Pesetas.
5.2	8.2	Cruces.....	25.000,00	
"	9.2	Eventualidades.....	30.000,00	72.558.909,00
		Guardia civil.		
6.2	Unico.	Personal, gratificaciones, pluses y otros gastos.....	"	97.351.727,21
		Material.		
7.2	1.2	Gobiernos de provincia.....	386.000,00	
"	2.2	Delegaciones de Gobierno.....	8.000,00	394.000,00
		Alquileres y obras.		
8.2	Unico.	Alquileres de edificios para Gobiernos, Delegaciones, trasladados, obras y moblaje y obras en el adquirido por este Ministerio en la calle de la Magdalena, número 12, de esta capital.....	"	500.000,00
		Vigilancia y Seguridad.		
9.2	1.2	Material.....	920.000,00	
"	2.2	Alquileres, obras y otros servicios.....	7.373.760,00	
"	3.2	Gastos reservados.....	2.500.000,00	
"	4.2	Construcciones.....	3.000.000,00	13.793.760,00
		Guardia civil.		
10	Unico.	Material dactiloscópico y de escritorio.....	"	9.000,00
		COSTOS DIVERSOS		
		Obligaciones impuestas.		
11	Unico.	Pensiones derivadas de la explosión del vapor "Cabo Machichaco" y obligaciones emanadas de la Ley sobre Accidentes del trabajo.....	"	10.000,00
		"Gaceta de Madrid" y "Guía Oficial de España".		

CREDITOS PRESUPUESTOS			
Cap.	Art.	DESIGNACION DE LOS GASTOS	Por artículos. Por capítulos.
		(sigue) GASTOS DIVERSOS	
			Pesetas. Pesetas.
		"Gaceta de Madrid" y "Guía Oficial de España".	
12	Unico.	Impresos, papel, tirada y otros gastos.....	1.450.000,00
Guardia civil.			
13	1.º	Acuartelamiento, -Alquileres, reparaciones y calefacción de oficinas.....	3.751.000,00
"	2.º	Dietas, pluses y asignaciones de residencia.....	3.000.000,00
"	3.º	Transporte y municionamiento..	480.000,00
"	4.º	Cruces.....	485.000,00
"	5.º	Varios.....	3.664.830,00
"	6.º	Provisión de pienso, utensilio y remonta.....	6.092.954,28
			<u>17.473.784,28</u>
Anticipos reintegrables a funcionarios.			
14	Unico.	Anticipos reintegrables a los funcionarios.....	50.000,00
			<u>217.235.110,99</u>
SERVICIOS DE CARACTER TEMPORAL			
Gobiernos civiles.			
15	Unico.	Para adquisición o construcción de nuevos edificios para Gobiernos civiles.....	500.000,00
Dirección general de Seguridad.			
16	1.º	Instalación de Gabinetes de identificación y adquisición de máquinas de escribir.....	275.000,00
"	2.º	Secciones de vanguardia(Asalto)	1.600.000,00
"	3.º	Parque móvil.....	3.900.000,00
"	4.º	Radioelegrafía.....	300.000,00
"	5.º	Escuela de Policía.....	150.000,00
			<u>6.225.000,00</u>

CREDITOS PRESUPUESTOS			
Cap.	Art.	DESIGNACION DE LOS GASTOS	Por art. Por capítulos pesetas pesetas
Inspección general Guardia Civil			
17	Unico	Compra de vehículos, maquinaria y reforma de talleres.....	600.000,00
			<u>7.325.000,00</u>
EJERCICIOS CERRADOS			
18	Unico	Obligaciones que carecen de crédito legislativo.....	46.008,18
SUBSECCION SEGUNDA			
SUBSECRETARIA DE SANIDAD Y BENEFICENCIA.			
SERVICIOS DE CARÁCTER PERMANENTE			
Personal			
Subsecretaría y Dirección general de Sanidad.			
12	12	Sueldo del Subsecretario, gastos de representación y Secretarías y servicios.....	53.000,00
"	22	Personal central de Sanidad.....	102.000,00
"	32	Cuerpo Médico de Sanidad Nacional	1.375.000,00
"	42	Sección de Tuberculosis.....	13.000,00
"	52	Sección Psiquiatría e Higiene mental.....	47.000,00
"	62	Sección Higiene infantil.....	8.000,00
"	72	Sección Propaganda sanitaria.....	15.750,00
"	82	Sección Ingeniería y Arquitectura Sanitaria.....	27.000,00
"	92	Sección Higiene de Alimentación..	8.000,00
"	10	Comisión permanente de investigaciones sanitarias.....	125.000,00
"	11	Estadística sanitaria.....	24.800,00
"	12	Funcionarios adminis. sanitarios.	268.000,00
"	13	Instituto Nacional de Higiene....	294.500,00
"	14	Escuela Nacional de Sanidad.....	175.600,00
"	15	Escuela Nacional Puericultura....	86.460,00
"	16	Instituto Técnico Farmacobiología	180.550,00
"	17	Consejo Nacional de Sanidad.....	16.000,00
"	18	Preventorio de San Martín de Trevejo (Cáceres).....	32.500,00
"	19	Instituto Nacional del Cáncer....	180.200,00

CREDITOS PRESUPUESTOS

Cap.	Art.	DESIGNACION DE LOS GASTOS	Por artículos pesetas	Por capítulos pesetas
19	20	Hospital Nacional de enfermedades infecciosas.....	253.120,00	
"	21	Enfermería para tuberculosos de Chamartín de la Rosa.....	100.000,00	
"	22	Sanatorio Marítimo de Oza.....	75.040,00	
"	23	Sanatorio Marítimo de Pedrosa....	92.040,00	
"	24	Sanatorio Marítimo de Malvarrosa.	66.100,00	
"	25	Sanatorio Lago.....	91.740,00	
"	26	Preventorio de Guadarrama.....	54.000,00	
"	27	Personal médico de Sanidad exterior, no perteneciente al Cuerpo de Sanidad Nacional.....	42.000,00	
"	28	Personal técnico auxiliar subalterno de Sanidad exterior.....	847.190,00	
"	29	Servicio antitracomatoso.....	44.000,00	
"	30	Lucha contra la anquilostomiasis.	7.000,00	
"	31	Indems. para personal subalterno.	10.000,00	
"	32	Indemnizaciones por residencia...	85.000,00	
"	33	Comisiones de servicio.....	207.000,00	
"	34	Personal facultativo de las Murdas	60.000,00	
"	35	Lucha antivenérea nacional.....	1.433.235,00	
"	36	Higiene rural.....	610.000,00	
"	37	Higiene infantil.....	388.000,00	
"	38	Sanatorio de Torremolinos.....	57.250,00	
"	39	Sanatorio antituberculoso de Alcobato.....	25.000,00	
"	40	Dispensarios antituberculosos en los distritos de Buenavista, Hospital y Universidad.....	210.000,00	
"	41	Preventorio de San Rafael.....	41.500,00	
"	42	Hospital Sanatorio Iturralde (Carabanchel Bajo).....	78.000,00	
"	43	Sanatorio de Valdelatas.....	90.000,00	
"	44	Sanatorio de Húmera.....	49.130,00	
"	45	Para 20 Dispensarios antituberculosos.....	468.000,00	
"	46	Sanatorio antituberculoso "El Oelete".....	82.335,00	
"	47	Centro Higiene, en Vallecas.....	35.666,00	
"	48	Escuelas enfermeras visitadoras..	79.000,00	
"	49	Preventorio infantil de Piedad (Cáceres).....	9.250,00	
"	50	Sección de Farmacia y restricción de estupefacientes.....	214.700,00	
"	51	Sanatorio-leprosería Nacional de Fontilles.....	127.000,00	

CREDITOS PRESUPUESTOS

Cap.	Art.	DESIGNACION DE LOS GASTOS	Por artículos pesetas.	Por capítulos pesetas.
19	52	Comisión Central Antipalúdica.....	293.035,00	
"	53	Instituto antipalúdico y de Higiene rural de Naval Moral de la Mata (Cáceres).....	59.982,00	
"	54	Instituto Nacional de Venereología.	70.955,00	
"	55	Conductores de vehículos de tracción mecánica.....	20.000,00	9.508.628,00
<u>Dirección general de Beneficencia.</u>				
29	19	Sueldo del Director, gastos de representación y Secretaría particu..	34.000,00	
"	29	Cuerpo facultativo.....	204.000,00	
"	39	Establecimientos generales.....	639.569,00	877.569,00
<u>Material.</u>				
<u>Subsecretaría y Dirección general de Sanidad.</u>				
39	19	Material de oficina de Subsecretaría	12.000,00	
"	29	Dirección general de Sanidad.....	209.600,00	
"	39	Consejo Nacional de Sanidad.....	5.000,00	
"	49	Consejo Superior Psiquiátrico.....	3.000,00	
"	59	Instituto Nacional de Higiene.....	226.750,00	
"	69	Escuela nacional de Sanidad.....	210.000,00	
"	79	Instituto Nacional del Cáncer.....	226.200,00	
"	89	Sanidad exterior.....	278.000,00	
"	99	Servicios cuarentenarios y hospitalarios de Sanidad exterior.....	41.000,00	
"	10	Adquisiciones y construcciones de Sanidad exterior.....	263.000,00	
"	11	Material de Sanatorios marítimos...	907.400,00	
"	12	Sanatorio Lago de Tablada.....	655.000,00	
"	13	Enfermería para tuberculosos de Chamartín de la Rosa.....	580.000,00	
"	14	Hospital Nacional de Enfermedades infecciosas y Pabellones para tuberculosos.....	937.000,00	
"	15	Preventorio infantil de Guadarrama.	438.500,00	
"	16	Comité Ejecutivo Nacional de Lucha Antituberculosa.....	3.000,00	
"	17	Dispensarios Antituberculosos centrales.....	318.500,00	
"	18	Sanatorio de Valdelatas.....	517.000,00	
"	19	Sanatorio antituberculoso de Húmera	231.500,00	

CREDITOS PRESUPUESTOS

Cap. Art.	DESIGNACION DE LOS GASTOS	Por artículos pesetas.	Por capítulos pesetas.
32 20	Preventorio de San Rafael.....	277.500,00	
" 21	Sanatorio de Torremolinos.....	178.000,00	
" 22	Sanatorio Antituberculoso de Al cohete.....	122.000,00	
" 23	Sanatorio-Hospital de Iturralde	375.000,00	
" 24	Preventorio infantil de Piornal	20.000,00	
" 25	Dispensarios antituberculosos de provincias.....	585.000,00	
" 26	Preventorio de San Martín de Trujavejo.....	91.265,00	
" 27	Sanatorio Antituberculoso "El Deleite".....	500.000,00	
" 28	Inspec. provin. de Sanidad.....	50.000,00	
" 29	Conserv. edificios sanitarios..	30.000,00	
" 30	Comisión permanente de Investigaciones sanitarias.....	100.000,00	
" 31	Sección propaganda sanitaria...	105.750,00	
" 32	Sección Higiene infantil.....	505.600,00	
" 33	Psiquiatría e Higiene mental...	7.000,00	
" 34	Dispensario de Higiene mental..	56.500,00	
" 35	Instituto técnico Farmacobiolog.	130.000,00	
" 36	Sección de Farmacia y restricción de estupefacientes.....	144.800,00	
" 37	Escuela Enfermeras visitadoras.	110.000,00	
" 38	Centro Higiene, en Vallecas....	23.000,00	
" 39	Sanatorio-Leprosaría Nacional de Fontilles.....	372.500,00	
" 40	Inst. Antipalúdico y de Higiene rural de Navalmoral de la Mata.	62.600,00	
" 41	Escuela Nac. de Puericultura...	99.000,00	
" 42	Estadística sanitaria.....	10.000,00	
" 43	Instituto Nac. de Venereología.	50.090,00	
			10.068.055,00

Dirección general de Beneficencia

MATERIAL DE OFICINA

42 Unico.	Gastos de material de la oficina de la Dirección.....	"	20.000,00
-----------	---	---	-----------

SERV. BENÉFICO Y ASISTENCIA SOCIAL

52 12	Inspecciones e investigaciones.	21.000,00	
" 22	Impresiones.....	750,00	
" 32	Sostenimiento de los Establecimientos gales. de Beneficencia	1.811.450,00	
" 42	Asistencia social.....	405.000,00	

.../...

CREDITOS PRESUPUESTOS

Cap. Art.	DESIGNACION DE LOS GASTOS	Por artículos pesetas	Por capítulos pesetas
52 52	Servicios y obras.....	178.000,00	
" 62	Sostenimiento de los Asilos de San Juan y Santa María, de El Pardo.....	250.500,00	2.666.700,00
	GASTOS DIVERSOS		
62 12	Instituciones diversas.....	3.566.507,49	
" 22	Subvenciones.....	312.000,00	
" 32	Auxilios " a justificar".....	980.000,00	4.858.507,49
	SERV. DE CARÁCTER TEMPORAL		27.999.459,49
	<u>Sanidad.</u>		
72 12	Adquisiciones y construcciones del Sanatorio-Leprosaría de Fontilles.....	203.500,00	
" 22	Servicios de tuberculosis.....	3.385.000,00	
" 32	Sanatorio "El Deleite".....	550.000,00	
" 42	Dispensarios antituberculosos auxiliares, anejos a los centrales	40.000,00	
" 52	Enfermería para tuberculosos de Chamartín.....	80.000,00	
" 62	Preventorio infantil Guadarrama.	13.000,00	
" 72	Escuela Nacional de Sanidad.....	60.000,00	
" 82	Escuela-Residencia de Enfermeras visitadoras.....	730.000,00	
" 92	Construcciones Sanidad exterior.	80.000,00	
" 10	Dispensarios antiveneréicos.....	245.000,00	
" 11	Instituto Nac. de Venereología..	375.000,00	
" 12	Centro Higiene, en Vallecas....	210.000,00	
" 13	Higiene rural.....	685.000,00	
" 14	Sanatorio de Pedrosa.....	25.000,00	
" 15	Ampliación del nuevo edificio de la Dirección gral. de Sanidad...	220.000,00	
" 16	Sección Propaganda sanitaria....	16.000,00	
" 17	Sección de Higiene infantil.....	80.000,00	6.997.500,00
	<u>Beneficencia.</u>		
82 12	Para obras en los Establecimientos de Beneficencia general.....	200.000,00	
" 22	Primera anualidad de amortización e intereses del préstamo concertado por los Asilos de El Pardo, y gastos de la operación.....	114.820,38	

.../...

		CREDITOS PRESUPUESTOS	
Cap. Art.	DESIGNACION DE LOS GASTOS	Por artículos pesetas	Por capítulos pesetas
82	32 Adquisición de material científico para el Instituto Oftálmico...	30.000,00	
			344.820,38
			7.342.320,38
	EJERCICIOS CERRADOS		
92	Unico. Obligaciones que carecen de crédito legislativo.....	"	30.238,23
	SUBSECCION TERCERA		
	SERVICIOS DE CARÁCTER PERMANENTE		
	SUBSECRETARÍA DE COMUNICACIONES		
	<u>Administración central.</u>		
	<u>Personal.</u>		
12	12 Sueldo del Subsecretario.....	18.000,00	
"	22 Direcciones generales, Oficialía Mayor y gastos de representación.	59.000,00	
"	32 Personal técnico-administrativo auxiliar, facultativo y de talleres gráficos.....	1.401.500,00	
"	42 Secretarías.....	45.000,00	
			1.523.500,00
	<u>Material.</u>		
22	12 Secretarías particulares, Oficialía Mayor y Negociados centrales.	175.000,00	
"	22 Entretenimiento del Palacio de Comunicaciones.....	470.000,00	
"	32 Entretenimiento de nuevas Casas de Correos y Telégrafos.....	425.259,00	
			1.070.259,00
	GASTOS DIVERSOS Y EVENTUALES		
32	12 Dietas, viáticos y premios.....	82.000,00	
"	22 Obras e instalaciones.....	65.000,00	
"	32 Impresos.....	20.000,00	
"	42 Red telefónica y comun.oficiales.	500.000,00	
"	52 Accidentes del trabajo.....	25.000,00	
			692.000,00
	LOCALES		
42	Unico. Adquisición, alquileres y obras..	"	3.105.000,00

.../...

		CREDITOS PRESUPUESTOS	
Cap. Art.	DESIGNACION DE LOS GASTOS	Por artículos pesetas.	Por capítulos pesetas.
	DIRECCION DE CORREOS		
	<u>Administración central.</u>		
	<u>Personal.</u>		
52	12 Personal directivo.....	50.000,00	
"	22 Personal facultativo.....	8.000,00	
"	32 Dietas, gratificaciones, asistencias y premios.....	418.300,00	
			476.300,00
	<u>Material.</u>		
62	Unico. Material de la Administración central.....	"	66.000,00
	<u>Administración provincial.</u>		
	<u>Personal.</u>		
	CORPORACIONES Y PERSONAL DE SERVICIO EN GENERAL.		
72	12 Personal técnico.....	30.681.000,00	
"	22 Auxiliares femeninos.....	1.158.000,00	
"	32 Carteros urbanos.....	20.399.946,00	
"	42 Cuerpo subalterno de Correos.....	2.861.000,00	
"	52 Personal rural.....	12.795.845,44	
"	62 Personal facultativo.....	24.000,00	
			67.919.791,44
	<u>Dietas, gratificaciones, premios asignaciones, indemnizaciones, viajes, residencias y traslados.</u>		
82	Unico. Personal de todas clases.....	"	7.042.000,00
	<u>Material.</u>		
92	12 Material de oficinas provinciales	695.440,00	
"	22 Gastos de oficio y material de Carterías urbanas.....	400.640,00	
"	32 Para pago de uniformes de los Carteros urbanos, mensajeros y personal subalterno.....	300.500,00	
			1.396.580,00
	GASTOS DIVERSOS		
10	12 Conducciones y material.....	9.444.500,00	
"	22 Servicio internacional.....	1.319.000,00	
"	32 Indemnizaciones por pérdida de correspondencia.....	200.000,00	

.../...

.../...

CREDITOS PRESUPUESTOS

Cap. Art.	DESIGNACION DE LOS GASTOS	Por artículos pesetas.	Por capítulos pesetas.
10	4ª Subvenciones.....	27.762,00	
"	5ª Quebranto de moneda y giro.....	165.000,00	
			11.156.262,00
	SERVICIOS POSTALES DE ANDORRA		
11	1ª Personal.....	23.000,00	
"	2ª Material.....	900,00	
"	3ª Gastos diversos.....	4.400,00	
			28.300,00
	DIRECCION GENERAL DE TELECOMUNICACIONES.		
	<u>Administración central y provincial</u>		
12	1ª Personal.....	27.432.125,00	
"	2ª Gratificaciones fijas, indemnizaciones y asignaciones por residencia y representación.....	2.067.700,00	
			29.499.825,00
13 Unico.	Material de oficinas.....	"	96.000,00
14	" Personal de Administración provincial.....	"	10.390.250,00
15	" Material provincial.....	"	821.020,00
	GASTOS DIVERSOS Y EVENTUALES		
16	1ª Dietas, obvenciones, premios, viáticos, conducción personal y gastos de viaje.....	4.526.500,00	
"	2ª Escuela Oficial de Telecomunicación y Laboratorio.....	6.000,00	
"	3ª Servicio internacional.....	4.049.000,00	
"	4ª Moblaje.....	275.000,00	
"	5ª Impresos.....	474.800,00	
"	6ª Material de línea y estación, arrastres y mano de obra.....	2.815.000,00	
"	7ª Cables y radiocomunicación.....	979.300,00	
"	8ª Subvención al Colegio de Huérfanos.....	27.761,25	
"	9ª Quebranto de moneda, transferencias, indemnizaciones y gastos de giro telegráfico.....	175.000,00	
			13.327.561,25

.../...

CREDITOS PRESUPUESTOS

Cap. Art.	DESIGNACION DE LOS GASTOS	Por artículos pesetas.	Por capítulos pesetas.
	AERONAUTICA CIVIL		
	<u>Administración central.</u>		
	<u>Personal.</u>		
17	1ª Dirección general de Aeronáutica civil.....	66.500,00	
"	2ª Escuela Superior de Aerotécnica.....	103.000,00	
			169.500,00
	<u>Material.</u>		
18	1ª Material de oficinas.....	47.000,00	
"	2ª Material de demás gastos.....	44.800,00	
			91.800,00
	GASTOS DIVERSOS		
19	1ª Dietas, viáticos y gastos de comisiones oficiales y asistencias.....	29.500,00	
"	2ª Subvenciones.....	140.000,00	
"	3ª Líneas aéreas.....	3.450.000,00	
			3.619.500,00
	SERVICIOS DE CARACTER TEMPORAL		
	<u>Subsecretaría.</u>		
20 Unico.	Construcciones de Correos y Telégrafos.....	"	1.150.000,00
	ANTICIPOS REINTEGRABLES		
21 Unico.	Para anticipos reintegrables a los funcionarios de la Subsecretaría y Direcciones de la misma.....	"	15.000,00
	CORREOS		
22 Unico.	Coches correos.....	"	1.750.000,00
	TÚNEL DE GIBRALTAR		
23 Unico.	Para los estudios del túnel submarino.....	"	25.000,00
	AERONAUTICA CIVIL		
	<u>Aeropuertos nacionales.</u>		
24 Unico.	Subvenciones para la construcción y explotación de Aeropuertos Nacionales.....	"	1.300.000,00
			4.240.000,00

CREDITOS PRESUPUESTOS

Cap. Art.	DESIGNACION DE LOS GASTOS	Por art. pesetas.	Por capítulos pesetas.
EJERCICIOS CERRADOS			
OBLIGACIONES QUE CARECEN DE CRÉDITO LEGISLATIVO			
25 Unico.	Dirección general de Correos.....	99.108,52	
	Dirección de Telecomunicación.....	22.889,73	
			121.998,25
RESUMEN			
<u>Servicios de carácter permanente:</u>			
	Subsección 1ª.....	217.235.110,99	
	-- 2ª.....	27.999.459,49	
	-- 3ª.....	152.491.448,69	
			397.726.019,17
<u>Servicios de carácter temporal:</u>			
	Subsección 1ª.....	7.325.000,00	
	-- 2ª.....	7.342.320,38	
	-- 3ª.....	4.240.000,00	
			18.907.320,38
<u>Ejercicios cerrados:</u>			
	Subsección 1ª.....	46.008,18	
	-- 2ª.....	30.238,23	
	-- 3ª.....	121.998,25	
			198.244,66
			416.831.584,21
			=====

Palacio de las Cortes, 7 de Diciembre de 1932.- El presidente, Isidoro Vargara.- El secretario, José Manteca.

(Diario de Sesiones de las Cortes Constituyentes número 272, apéndice 3ª.)

Se leyeron y quedaron sobre la mesa los siguientes votos particulares del Sr. Torres Campañá: uno a los capítulos 1ª, 2ª, 4ª, 5ª y 7ª y otro a los 5ª, 9ª, 16 y 17 del presupuesto del Ministerio de la Gobernación.

"A las Cortes Constituyentes.- El Diputado que suscribe, sintiendo disentir de sus compañeros de Comisión, tiene el honor de proponer al examen y aprobación de las Cortes el siguiente voto particular al dictamen de la Comisión de presupuestos sobre el del Ministerio de la Gobernación.

Capítulo 1ª, art. 3ª.- El aumento de gastos en las Secretarías - particulares del Ministerio no debe exceder de 10.000 pesetas, para la Dirección de Administración local, quedando, por tanto, la suma total de este artículo en pesetas 50.000, lo mismo que el ejercicio 1932, más las 10.000 que se aumentan.

Se suprime la totalidad de la partida de 50.000 pesetas para repatriación de obreros sin trabajo, por no estar regulada en ninguna disposición legal.

Capítulo 1ª, art. 4ª.- Para la plaza de subdirector de Seguridad, de nueva creación, deben quedar los gastos de representación reducidos a 6.000 pesetas.

Se suprimirá la plaza de ingeniero director de Automovilismo, por existir ya otros dos ingenieros en la Dirección de Seguridad.

Se suprimirán todas las indemnizaciones por servicios, siendo baja, por tanto, una cantidad de 64.750 pesetas en este artículo.

Capítulo 2ª, artículo 3ª.- Queda suprimido el gasto de Escuela de aprendices y automovilistas, que figura dotada con 10.000 pesetas, por que tanto el servicio como su dotación, pueden obtenerse sin gasto especial.

Capítulo 4ª, artículo 1ª.- Queda suprimido el aumento de 109.000 pesetas para gastos de representación de las Secretarías de Gobiernos civiles, por cuanto las interinidades disfrutaban ya de los gastos de representación del titular.

Capítulo 5ª, artículo 2ª.- En sustitución de la plantilla que figura para el Cuerpo de Vigilancia, se propone la siguiente:

ESCALA TÉCNICA

		Pesetas
7	Comisarios generales, a 15.000..	105.000
10	Idem. de primera, a 12.000.....	120.000
30	Idem. de segunda, a 11.000.....	330.000
120	Idem. de tercera, a 10.000.....	1.200.000
420	Inspectores, a 8.000	3.360.000
1.400	Agentes de primera, a 6.000.....	8.400.000
1.000	Idem. de segunda, a 5.000.....	5.000.000
450	Idem. de tercera, a 4.000.....	1.840.000
Total.....		20.355.000

ESCALA AUXILIAR

75	Auxiliares de primera, a 4.000..	300.000
375	Idem. de segunda, a 3.500.....	1.312.500
Total.....		1.612.500

Capítulo 7º, artículo 1º.- Deben suprimirse también las 36.000 pesetas que se mantienen para el gasto de automóviles de los Gobiernos civiles de las cuatro provincias catalanas, para someter este servicio al mismo régimen de los demás Gobiernos civiles, mientras tal organismo político continúe vigente en Cataluña.

Palacio de las Cortes a 13 de Diciembre de 1932.- Manuel Torres Campañá."

"A las Cortes constituyentes.- El Diputado que suscribe, lamentando disenter de sus compañeros de Comisión, se ve precisado a formular a los capítulos 5º (artículo 6º), 9º (artículo 1º, 2º y 3º), 16 (artículo 3º) y 17 (artículo único) del presupuesto del Ministerio de la Gobernación el siguiente

VOTO PARTICULAR

Capítulo 5º, artículo 6º.- De las 42 plazas interinas de médicos para las Secciones de Asalto quedan suprimidas 35, quedando sólo en presupuesto para ser cubiertas en oposición, siete plazas con destino a las fuerzas de Madrid, Barcelona, Sevilla, Zaragoza y Valencia.

Se reduce, por tanto, esta partida en 175.000 pesetas, quedando en presupuesto 35.000 pesetas.

Capítulo 9º, artículo 1º.- Se rebajan 100.000 pesetas del material de oficinas, cuya partida queda reducida a 700.000 pesetas, en total.

En el artículo 2º se cifrará la partida de obras, muebles, etc., en pesetas 500.000 en total, rebajándose del presupuesto presentado 180.000 pesetas.

En el artículo 3º los fondos para gastos reservados deben quedar totalizados en 1.500.000 pesetas.

Capítulo 16, artículo 3º.- La adquisición de automóviles se escalonará en dos anualidades, correspondiendo a la de 1933 pesetas 1.950.000.

Capítulo 17, artículo único.- La adquisición de material automovil se escalonará en dos anualidades, correspondiendo al ejercicio de 1933 pesetas 300.000.

Palacio de las Cortes a 13 de Diciembre de 1932.- Manuel Torres Campañá.

Igualmente se leyeron por primera vez, pasando a la Comisión, las siguientes enmiendas del Sr. Leizaola:

"A las Cortes Constituyentes.- Los Diputados que suscriben tienen el honor de proponer la siguiente enmienda al proyecto de presupuestos para el Ministro de la Gobernación, subsección 1ª:

En el capítulo 1º, art. 2º, se reducirá la consignación en 50.000 pesetas.

En el capítulo 1º, art. 3º, se suprimirá el aumento de 51.000 pesetas que tiene con relación al presupuesto de 1932, por el concepto de gratificaciones.

En el capítulo 1º, art. 4º, se rebajarán las consignaciones de representación por servicios, premios y gratificaciones, que suman la cifra de 84.500 pesetas, al nuevo personal.

Palacio de las Cortes a 13 de Diciembre de 1932.- Jesús Mº de Leizaola.- José Horn.- Ricardo Gómez Rojí.- José Mº Gil Robles.- José Antonio Balbontín.- Antonio Royo Villanova.- Salvador Sediles.- Dimas de Madariaga."

"Los Diputados que suscriben tienen el honor de proponer la siguiente enmienda al proyecto de Presupuestos para 1933, del "Ministerio de la Gobernación", subsección 1ª:

En el capítulo 2º, art. 3º, se rebajará la consignación en 2.500.000 pesetas.

En el capítulo 2º, art. 4º, se rebajará la consignación en un millón de pesetas.

Palacio de las Cortes a 13 de Diciembre de 1932.- Jesús Mª de Leizaola.- José Horn.- José María Gil Robles.- Ricardo Gómez Rojí.- José Antonio Salbontín.- Salvador Sediles.- Antonio Royo Villanova.- Dimas de Madariaga."

"Los Diputados que suscriben tienen el honor de proponer la siguiente enmienda al proyecto de Presupuestos para 1933, del "Ministerio de la Gobernación" subsección primera:

En el art. 5º, se hará una baja global de 30 millones de pesetas.

Palacio de las Cortes a 13 de Diciembre de 1932.- Jesús María de Leizaola.- José Horn.- Ricardo Gómez Rojí.- José Antonio Salbontín.- Salvador Sediles.- Antonio Royo Villanova.- Dimas de Madariaga."

"Los Diputados que suscriben tienen el honor de someter a la deliberación y aprobación de las Cortes la siguiente enmienda al proyecto de Presupuestos para 1933, del "Ministerio de la Gobernación", subsección primera:

En las consignaciones del capítulo 6º, artículo único se hará una reducción global de 10 millones de pesetas.

Palacio de las Cortes a 13 de Diciembre de 1932.- Jesús María de Leizaola.- José Horn.- José Antonio Salbontín.- Ricardo Gómez Rojí.- Salvador Sediles.- Antonio Royo Villanova.- Dimas de Madariaga."

"Los Diputados que suscriben tienen el honor de someter a la deliberación y aprobación de las Cortes la siguiente enmienda al presupuesto (proyecto) para 1933, del "Ministerio de la Gobernación", subsección primera:

En el capítulo 9º, art. 3º, se reducirá la consignación en 1.350.000 pesetas.

Palacio de las Cortes a 13 de Diciembre de 1932.- Jesús María de Leizaola.- José Horn.- José María Gil Robles.- José Antonio Salbontín.- Ricardo Gómez Rojí.- Salvador Sediles.- Antonio Royo Villanova.- Dimas de Madariaga."

"Los Diputados que suscriben tienen el honor de someter a la deliberación y aprobación de las Cortes la siguiente enmienda al proyecto de Presupuestos para 1933, del "Ministerio de la Gobernación", subsección primera:

En el capítulo 13 se hará una rebaja global de 3 millones de pesetas.

Palacio de las Cortes a 13 de Diciembre de 1932.- Jesús María de Leizaola.- José Horn.- José María Gil Robles.- José Antonio Salbontín.- Ricardo Gómez Rojí.- Salvador Sediles.- Dimas de Madariaga.- Antonio Royo Villanova."

"Los Diputados que suscriben tienen el honor de someter a la deliberación y aprobación de las Cortes la siguiente enmienda al proyecto de Presupuestos para 1933, del "Ministerio de la Gobernación", subsección primera:

En el capítulo 16 se hará una rebaja global de las consignaciones de 2 millones de pesetas.

Palacio de las Cortes a 13 de Diciembre de 1932.- Jesús María de Leizaola.- José Horn.- José María Gil Robles.- José Antonio Salbontín.- Ricardo Gómez Rojí.- Salvador Sediles.- Dimas de Madariaga.- Antonio Royo Villanova."

"Los Diputados que suscriben tienen el honor de proponer a la Cámara la siguiente enmienda al proyecto de Presupuestos para 1933, del "Ministerio de la Gobernación", subsección tercera:

En el capítulo 12 se reducirán las consignaciones globalmente en 20 millones de pesetas.

En el capítulo 14 se reducirán las consignaciones en 8 millones de pesetas.

En el capítulo 16 se reducirán las consignaciones en 12 millones de pesetas.

Palacio de las Cortes a 13 de Diciembre de 1932.- Jesús María de Leizaola.- José Horn.- José María Gil Robles.- Ricardo Gómez Rojí.- Santiago Guallar.- Dimas de Madariaga.- Antonio Royo Villanova."